הארץ

4.50 שקלים, יום ראשון כ"ח באייר התשנ"ה, 28 במאי 1995 VOL 77/23054 MAY 27
כולל מע"מ, באילת 3.85 שקלים

פתרונות בזמן!!!!
לביא
* שעוני נוכחות ותוכנה לחישוב שעות עבודה *
לביא מחשבים בע"מ, הירדן 29 ר"ג, טל' 03-6775110 פקס' 03-6775233

הסרבים בבוסניה פתחו במתקפה על כוחות האו"ם. דיונים דחופים בנאט"ו

200 חיילי או"ם נשבו בידי הסרבים והפכו לבני ערובה; פורוז באתרים העשויים להיות מטרה להפצצות נאט"ו

מאת ניצן הורוביץ
והסוכנויות הידיעות

בפעם הראשונה מאז פרוץ המלחמה בשטחי יוגוסלוויה לשעבר, הודיעו אתמול הסרבים בבוסניה על מעבר להתקפה נגד כוחות האו"ם. יועצו של מנהיג הסרבים בבוסניה הבהיר, שכוחות האו"ם נוטלים חלק בסכסוך, ומשום כך "אנו רואים בהם את אויבינו". בכך נכנס הסכסוך בן שלוש השנים בבוסניה לשלב חדש.

בינתיים מגבירים הסרבים את המתקפה על סרייבו הנצורה, ללא התחשבות באיסורי האו"ם או בנוכחות חיילי האו"ם בשטח. הסרבים שבו 200 מחיילי האו"ם – 166 מהם צרפתים והשאר אוקראינים – והפכו אותם לבני ערובה. ההנהגה הסרבית בבוסניה הבהירה, שאם ימשיכו מטוסי נאט"ו בגיחותיהם לפגוע בסוללות הארטילריה הסרבית סביב סרייבו, "ייהרגו חיילי או"ם בשטח".

ראו עמוד 12א

לדברי הסרבים, הם הציבו את בני הערובה בכל האתרים הצ־באיים העלולים להיות מטרה להתקפות נאט"ו, "ואם ההתקפות יימשכו, הקהילה הבינלאומית כולה תשלם את המחיר, והמחיר יהיה גבוה מאוד".

לפי החלטת מועצת הביטחון של האו"ם, הוטל איסור על הכנסת נשק כבד לאזור ברדיוס 20 ק"מ מסרייבו. אבל אתמול בבוקר הוציאו הסרבים להפר את האיסור הזה בגלוי. ההפצצות על סרייבו נעשו באמצעות תותחים, שהסרבים הוציאו מידי חיילי האו"ם, מתשעת מאגרי הנשק הכבד והתחמושת של האו"ם, ששה נכבשו על ידי הסרבים וש־לושה נוספים בצורים.

במהלך השתלטות הסרבית על שש המאגרים, נתפסו 105 חיילי או"ם, מהם 94 צרפתים ו־11 אוקראינים, תשעה נלקחו. 94 חיילים נוספים מכוח האו"ם – 72 צרפתים ו־22 אוקראינים – נמצאים בעמדותיהם ביחרות מאגרי הנשק הכבד, מוקפים בחיילים סרבים.

(סוף בעמוד 18א)

תצלום ששודר בטלוויזיה הסרבית: חייל או"ם קשור כבול לעמוד במאגר תחמושת, העשוי להיות מופצץ ע"י מטוסי נאט"ו

ישראל מוכנה לפנות יישוב יהודי בשלב הנסיגה הראשון מרמת הגולן

מקורות מדיניים: היישוב שיפונה – כנראה נח"ל נמרוד. נציגי יישובי הגולן: מדובר בקיבוץ אלרום

מאת אלוף בן, גדעון אלון, גבי זהר ואיתן רבין

ישראל מוכנה לפנות יישוב יהודי אחד ברמת הגולן, כבר בשלב הנסיגה הראשון, בו יוחזרו לסוריה ארבעה כפרים דרוזיים.

ראש הממשלה, יצחק רבין אמר בראיון לטלוויזיה שלשום כי הנסיגה בשלב הראשון "תהיה יותר סמלית מאשר גיאוגרפית". לדבריו, "אני מקווה שלא תהיה נסיגה מיישובים, לכל היותר יישוב אחד".

ראו עמוד 2א

מקור מדיני בכיר אמר אתמול כי רבין הציע מתווה לסורים, ולא נענה לדרישה שהציגה סוריה. לדבריו, הסורים לא דרשו מעולם פינוי של יישוב יהודי בשלב הנסיגה הראשון, כפי שנטען בפרסומים שונים בעבר: "לא היתה דרישה סורית כזאת. מדובר בהצעה ישראלית".

המקור הבכיר אמר שהכוונה מוצעת כתמורה לדרישות הישראליות מסוריה, לפתוח שגרירויות ולאפשר תנועת תיירים כבר לאחר נסיגה מוקדמת, לתקופת מבחן של כשלוש שנים. לדבריו, "אנחנו דורשים מהסורים נורמליזציה מלאה, כבר בשלב הנסיגה הראשון. ראש הממשלה מדבר על משהו די סמלי, שנועד ליצור הרבה תוכן עם מעט גיאוגרפיה".

נציגי יישובי הגולן טענו בתגובה לדברי רבין, שהיישוב המיועד לפינוי הוא קיבוץ אלרום. מקורות מדיניים אמרו שייתכן שמדובר בהיאחזות נח"ל נמרוד, השוכנת בין הכפרים הדרוזיים המיועדים לפינוי.

שר החוץ שמעון פרס, שיצא שלשום למרוקו, שוחח ברבאט עם המלך חסן על ההתפתחויות בערוץ הסורי וביקש את עזרתו בקידום המו"מ. עם זאת אמרו אתמול מקורות ישראליים ואמריקאיים בכירים כי סוריה אינה מעוניינת בתיווך של גורם ערבי ובמפגש חשאי דוגמת שיחות דיין־תוהאמי במרוקו, שקדמו למגעים הרשמיים בין ישראל למצרים.

בקיבוץ אלרום התקיימה אמש אסיפת חברים בהשתתפות חברי הקיבוץ ותושבי יישובים אחרים בגולן, בעקבות דברי ראש הממשלה בסוף השבוע. למרות שרבין לא נקב בשם היישוב שיפונה בגולן, העריכו ברמת הגולן כי מדובר בקיבוץ אלרום, הסמוך לכפרי הדרוזים בגולן. באסיפה השתתפו ח"כ אלי גולדשמידט (עבודה) והעוזרת האישית של רבין, אתי שלם.

בהחלטת אסיפת קיבוץ אלרום וועד יישובי הגולן אמש נאמר כי יישובי הגולן לא יכבדו כל החלטה של הממשלה על נסיגה כלשהי מהגולן, אם לא יקדם לה משאל עם. עוד הוחלט כי ביום שלישי הקרוב יתקיים כנס חירום של כל תושבי הגולן תחת הסיסמה "כולנו אלרום", ובו יתקבלו החלטות נוספות להחרפת המאבק בממשלה נגד הנסיגה. קיבוץ אלרום פרסם הודעה מטעמו, בה נאמר כי ראש הממשלה חסר רגישות להתיישבות בגולן ויש לדחות את כוונותיו לנסיגה.

ח"כ גולדשמידט אמר כי חברי מזכירות המשק הביעו מורת רוח על כך שנודע להם מכלי התקשורת על הכוונה לפנות יישוב ברמת הגולן. לדבריו, חברי המזכירות אמרו שיש להם תחושה שרבין מתכוון להחזיר את קיבוץ אלרום לסוריה מבלי לקיים משאל עם, כפי שהתחייב. ח"כ גולדשמידט אמר לחברי המזכירות כי הוא איננו מאמין בכך, ומשוכנע שרבין יעמוד בהתחייבותו לקיים משאל עם לפני כל נסיגה בגולן. הוא הבטיח לסייע לחברי המזכירות לקיים פגישה אישית עם רבין כדי לשמוע ממנו אם בכוונתו לפנות את קיבוץ אלרום במסגרת הסכם שלום עם סוריה.

מלשכת ראש הממשלה נמסר בתגובה כי שום צעד לא ייעשה עם הסורים לפני שייערך משאל עם, וכי גם נסיגה סמלית תתבצע רק לאחר אישור ההסכם כולו במשאל עם.

חברי הקיבוץ פנו אמש לשר החקלאות, יעקב צור כדי לברר אם ראש הממשלה התכוון להחזרת קיבוץ אלרום. לדברי שר החקלאות, אין מידע ברור אם ההחלטה מחייבת בעניין זה, והממשלה התחייבה שלא תהיה נסיגה בלי משאל עם.

(סוף בעמוד 2א)

רבין הודיע שברק יצטרף לממשלה עד 5 באוגוסט

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הרמטכ"ל לשעבר, אהוד ברק, יצטרף לממשלה לא יאוחר מסוף מושב הקיץ של הכנסת – ב־5 באוגוסט. על העיתוי המדויק "ופרטים נוספים" יחליטו רבין וברק בתוך שבועיים; כך הודיעה אמש יועצת התקשורת של ראש הממשלה, עליזה גורן.

ההודעה נמסרה אחרי פגישה שקיים אמש ראש הממשלה בביתו בתל־אביב עם אהוד ברק. ההודעה לא מציינת איזה תיק יופקד בידיו של ברק ואינה מסבירה מדוע לא נקבע כבר עתה המועד המדויק להצטרפותו לממשלה. מלשכת ראש הממשלה נמסר כי הדבר קשור לעובדה שטרם נסתיימה תקופת הצינון של ברק מצה"ל, שרק בסיומה הוא יכול להשתלב בחיים הפוליטיים.

תקופת הצינון מסתיימת במחצית חודש יוני. משום כך מעריכים בעבודה כי ברק לא ישתתף בוועידת המפלגה המתכנסת בשבוע הבא. ראש הממשלה, יצחק רבין, ביקש תחילה לצרף את ברק ויחד עמו את סגן השר יוסי ביילין לממשלה ב־15 ביוני וכך גם סיכם עם שר החוץ, שמעון פרס. אולם ברק השתלב בינתיים בעסקים וביקש לדחות את המועד לפחות עד נובמבר בינואר, שהוא התחייב לחוזים עסקיים וביקשה עליו להשתחרר לפני מועד זה. אולם הודעתו המפתיעה של השר עוזי ברעם על כוונתו להתפטר מתיק הפנים, פתחה מסע חיזורים ושכנועים אחרי ברק מצד בכירים בעבודה ובהם שר

(סוף בעמוד 2א)

יריקה בפרצוף העולם

מאת ניצן הורוביץ

ההפצצות הכבדות שמנחיתים הסרבים על סרייבו אינן רק פשע מלחמה בגלל מטרתן המוצהרת – הרג אוכלוסייה אזרחית מורעבת – אלא גם יריקה עזה בפרצופה של הקהילה הבינלאומית כולה. הסרבים כותשים את סרייבו כאילו כוח האו"ם העצום המוצב בעיר אינו קיים; הם מצפצפים בגלוי על "איסור הרדיוס" להכנסת נשק כבד לאזור סרייבו; ואם כל זה אינו מספיק, אתמול הם חטפו כ־200 חיילי או"ם והציבו אותם באתרים שעלולים להיות מותקפים על ידי מטוסי נאט"ו. באקט של בריונות בינלאומית מהגרועים ביותר, הפרו הסרבים כל אות בהחלטות הרבות שקיבלה מועצת הביטחון על הסכסוך ביוגוסלוויה לשעבר.

רפיון נורא של האו"ם

פשעי הסרבים מתאפשרים עקב אוזלת היד והרפיון הנורא של כוח האו"ם בבוסניה. כבר חודשים ושנים מרבים במערב על הצורך בשינוי המנדט של "הקסדות הכחולות", כדי שיוכלו לפחות להגן על עצמם. את הרעיון להגן על התושבים איש כבר אינו מעז להעלות על דל שפתיים. 24 אלף חיילי האו"ם, עם מערך לוגיסטי אדיר ותקציב אדיר, הפכו להיות מראה מעורר רחמים. כבר מזמן היה ברור שבמצב הזה אי אפשר להמשיך עוד, אבל דבר לא אירע והסרבים הרגישו חופשיים להפציץ את סרייבו בנשק כבד, ולהשתמש – כמה אבסורדי – בחיילי האו"ם כמגן מפני התקפות־נגד של נאט"ו.

קשה לעכל את גודל הכישלון הבינלאומי בבוסניה. "קבוצת הקשר" למיניהן, המתווכים מטעם האו"ם והאיחוד האירופי, הלחצים, הסנקציות – כל אלה כשלו לחלוטין בניסיונות הדי־רים השנים למצוא פתרון מדיני, או אפילו לשמור על הפסקת האש. הצדדים הלוחמים קלטו היטב את המסר: העולם מבין רק שפת כוח, וההישגים הצבאיים בשטח הם שיכתיבו את ההסדרים המדיניים. ברוח זו פועלים הקרואטים נגד המובלעת הסרבית בקראינה, וכך גם נוהגים הסרבים בבוסניה. אם לא יחול שינוי דרמאטי ברפיסות הפעולה הבינלאומית, מוטב שהאו"ם ירים ידיים ויעביר את תקציבי יוגוסלוויה לפרויקטים כמו הגנה על חיות הבר ומניעת זיהום אוויר.

מכבי תל אביב – אלופת הליגה הלאומית בכדורגל

עירוני אשדוד ומכבי נתניה ירדו לליגה הארצית

מאת צבי קסמן

מכבי תל אביב הוכתרה אתמול לאלופת הליגה הלאומית בכדורגל, לאחר מחזור משחקים מרתק שנעל את העונה. אלפי תל אביבים חגגו את ההכתרה באיצטדיון בבאר שבע שבו ניצחה 0–1 את הפועל באר שבע משער שכבש הקשר אלון ברומר, סמוך לסיום המחצית הראשונה.

ראו עמוד 8א

ערב המחזור היה לתל אביב יתרון של שתי נקודות על פני האלופה מכבי חיפה, והיא היתה זקוקה לניצחון כדי לשמור על הבכורה, אם תנצח חיפה את קבוצת התחתית הפועל בית שאן. תל אביב השיגה את שלוש הנקודות ואילו חיפה הופתעה בקרית אליעזר, כאשר נוצחה בידי בית שאן 2–3 לאחר שאיבדה יתרון 0–2. מכבי חיפה תתמודד ביום שלישי בגמר הגביע נגד הפועל חיפה.

ההפתעה שחוללה בית שאן השאירה אותה עונה שנייה בליגה הלאומית. שתי היורדות לליגה הארצית הן מכבי נתניה, שנוצחה בביתה בידי מכבי הרצליה 1–0 במאבק תחתית שבו הורחקו 4 שחקנים. היורדת השנייה היא מכבי עירוני אשדוד, שסיימה את משחקה הביתי עם מכבי פתח תקוה בתיקו 1–1.

הפועל כפר סבא עלתה מהליגה הארצית לליגה הלאומית, יחד עם מכבי יפו.

שש עמותות חרדיות חשודות בניסיון להוציא כספים במרמה ממשרד החינוך

היועץ המשפטי של המשרד ישקול אם להעביר את הנושא לחקירת המשטרה

מאת שחר אילן

מנכ"ל משרד החינוך, שמשון שושני, מבקש מהיועץ המשפטי של המשרד, עו"ד אריה בריק, לקבוע אם יש להעביר לחקירת המשטרה חשדות חמורים נגד שש עמותות חרדיות. העמותות חשודות בדיווחים כוזבים ובניסיון להוציא סכומים גדולים במרמה מתקציב התרבות התורנית של משרד החינוך ב־94'. שלוש מהעמותות – "דגל ירושלים", "תורה ויהדות לעם" ו"תודעה" – מקורבות ליהדות התורה.

ראו עמוד 6א

משרד החינוך כבר נקט מספר צעדי ענישה נגד העמותות, שהבולט שבהם הוא הטלת קנסות בהיקף של מאות אלפי שקלים על הקצבות ב־94'. ב־95' יקצץ המשרד בצורה משמעותית את מספר השיעורים שיאושר לעמותות אלו. כדי לקבל את ההקצבות, יידרשו העמותות להפקיד ערבות בנקאית, שתחולט אם יתגלו דיווחים כוזבים נוספים. במשרד נשקלת האפשרות להקפיא את כל הכספים לעמותות החשודות עד תום ההליכים הפליליים נגדן.

שר החינוך אמנון רובינשטיין מסביר את הפנייה ליועץ המשפטי בכך, שלדעתו, את ההחלטה אם להעביר את הנושא לחקירת המשטרה "לא צריכים לקבל אנשים פוליטיים. "לא אסכים", הוא אומר, "שעמותות יגישו דיווחים כוזבים ויקבלו כספים עבור פעולות שלא ביצעו". בעתיד, הוא אומר, ייערכו בדיקות קפדניות עוד יותר של העמותות שמקבלות הקצבות, והמשרד ייעזר בשירותיו של רואה חשבון חיצוני.

החשד החמור ביותר הוא נגד עמותת "דגל ירושלים", המקורבת לח"כ לשעבר מנחם פרוש, שהיקף הדיווחים הכוזבים שלה לכאורה עומד על 37% (28 דיווחים כוזבים מ־75 ביקורות). משרד החינוך קנס את דגל ירושלים ב־650 אלף שקלים, יותר מחצי ההקצבה שקיבלה העמותה ב־94', בסך 1.22 מיליון שקלים.

מלבד "דגל ירושלים" נמצאו דיווחים כוזבים אצל עמותה בשם "אור שניאור", 29%, עמותת "תודעה" של דגל התורה, 20%, "תורה ויהדות לעם" של אגודת ישראל, 19%, "ניידות חב"ד", 16%, ו"צעירי חב"ד", 13%.

לא נחשפו כל דיווחים כוזבים אצל העמותות של ש"ס. זאת, בניגוד למשרד הדתות שם חשפה המבקרת חשדות לדיווחים כוזבים בהיקף של מיליונים מצד עמותות ש"ס. השר רובינשטיין הורה להעביר את מסמכי העמותות של ש"ס לבדיקה נוספת אצל חשב המשרד.

ח"כ לשעבר מנחם פרוש מאשים בתגובה את יו"ר ועדת ההקצבות של משרד החינוך, משולם נהרי מש"ס, "שהוא עושה צרות לכל העמותות האשכנזיות". לדברי פרוש, נהרי שלח את אנשי הביקורת לבדוק אם מתקיימים שיעורים של "דגל ירושלים" בערב יום כיפור ובערב שמחת תורה, "כשבטוח שלא מתקיימים שיעורים".

דובר חב"ד מנחם ברוד מאשים את המחלקה לתרבות חרדית בראשות נהרי ב"התנכלות לגופים ארציים גדולים שאינם שייכים לש"ס, בניסיון להקטין ככל האפשר את ההקצבות לגופים אלה, כדי שיישאר יותר למוסדות ש"ס".

ברוד גם מאשים את משרד החינוך בבזיון בג"ץ. לדבריו, המשרד מפר הסכם שקיבל תוקף של פסק דין בבג"ץ על גובה ההקצבות שיקבלו "צעירי חב"ד".

בניגוד לעמדת איפא"ק

ארגונים של יהודים ושחורים מנעו הצבעה בקונגרס על קיצוץ בסיוע למדינות חלשות

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוושינגטון

ארגונים יהודיים ליברליים חברו לפעילים שחורים בארה"ב, ובניגוד לעמדתה של השדולה הפרו־ישראלית איפא"ק, מנעו בסוף השבוע הצבעה, שאמורה היתה להיערך בוועדת החוץ של בית הנבחרים, על תקציב סיוע החוץ, הכולל קיצוץ נרחב בסיוע למדינות חלשות.

אף שהצעת החוק שמרה על הסיוע לישראל, עשו 20 צירים יהודים דמוקרטים בבית הנבחרים יד אחת עם עמיתיהם השחורים, החרדים מפני השלכות הקיצוץ העמוק בסיוע למדינות אפריקה.

לאחר הפעילות המשותפת במאבק על זכויות האדם בשנות ה־60, לא הרבו יהודים ושחורים לשתף פעולה. סילוק משטר האפרטהייד בדרום אפריקה הסיר מעל סדר היום את אחד הנושאים שהעיבו על יחסי יהודים־שחורים בארה"ב, בעקבות יחסי הקרבה בין ישראל למשטר הלבן בדרום אפריקה.

מאז הכרזתו של הסנאטור בוב דול, בדבר עידוד איפא"ק, על יוזמתו להעביר את שגרירות ארה"ב לירושלים, גובר מתח בין השדולה הפרו־ישראלית לבין ארגונים יהודיים ליברלים, התומכים בתהליך השלום. מנהיגי ארגונים השבים מאשימים את ראשי איפא"ק בכניעה ללחצים של פעילים ימניים, תוך התעלמות מהרוב הדמוקרטי בקהילה היהודית ואף מעמדותיה של ממשלת ישראל. תקיפתה של שרת המדע והתקשורת, שולמית אלוני, בידי איש ימין יהודי, והרושם שהימין השתלט על הרחוב היהודי, עודד ארגונים יהודיים מתונים לפעילות מאוזנת.

בצעד לא שגרתי שיגר ארגון הגג נאקרא"ק – המקיף 13 ארגונים יהודיים – מכתב לסנאטורים בקריאה לתמוך בסיוע לרשות הפלסטינית, דבר שאיפא"ק – מפיצת הדגל של הפעילות היהודית בגבעת הקפיטול – ממאנת בהתגייסות לעשות. בניגוד לעמדת איפא"ק – שהתנתה את בקשת הבית הלבן לפעול לסיכול הצעת הקיצוץ, שמבטיחה, לטענתה, את האינטרסים של ישראל – פירסם הוועד היהודי־אמריקאי מודעה על פני עמוד שלם בעיתון "רול קול", המופץ בקונגרס, תחת הכותרת "מנהיגות אמריקאית בענייני השלום היא עניין יקר".

נאקרא"ק והוועד היהודי־אמריקאי לוחצים על חברי קונגרס להימנע מקיצוץ בסיוע החוץ בכלל, ובסיוע לשותפי תהליך השלום בפרט.

במכתב לסנאטורים נאמר, כי בסוף יוני יפוג תוקף השעיית האיסור על מגעים עם אש"ף וסיוע לארגון, כחלק מהסכם העקרונות עם אש"ף. ראשי הארגון, לין ליו ולאורי הניג, כתבו, כי אף שאש"ף יכול לעשות יותר לסיכול טרור נגד ישראל, הם תומכים בהמשך הסיוע לפלסטינאים ובהארכת השעייתו של האיסור.

פרס במרוקו: מצפה שרבאט תוביל את הנורמליזציה
עמ' 3א

התנועה האיסלאמית החליטה ברוב גדול לא להתמודד בבחירות לכנסת; נמנע פילוג בתנועה
עמ' 4א

מקורביו של דוד לוי: אם מרכז הליכוד יאשר את הצעת המזכירות לפריימריס, נקים מפלגה חדשה
עמ' 5א

בגליון זה 32 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0040	-0.79%
שחור	3.02	—
סל יציג	3.5175	-0.68%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE ומאטרוניק
טל: 02-821777

28055563

העולם על פי המרכז ללימודים גאוגרפיים

חוויה תרבותית כל השנה
המרכז הגדול והאיכותי בארץ ללימודים על ארצות ותרבויות בעולם מזמין אותך לחוויה תרבותית ואיכותית יוצאת דופן לאורך כל השנה.

הנושאים המעניינים בעולם
• הודו והדום מזרח אסיה • עולם הולך ונעלם
• אמריקה הלטינית וארצות הקרח • אגן הים התיכון
• יפן וסין • סין והודו • דתות ומיתוסים בעולם
• מפגש עם תרבויות • פולקלור ומיתוסים

המרצים הטובים בארץ
בכירי המרצים והחוקרים מכל האוניברסיטאות ומכוני המחקר בישראל, וכן עיתונאים, דיפלומטים, אמנים ומומחים אחרים.

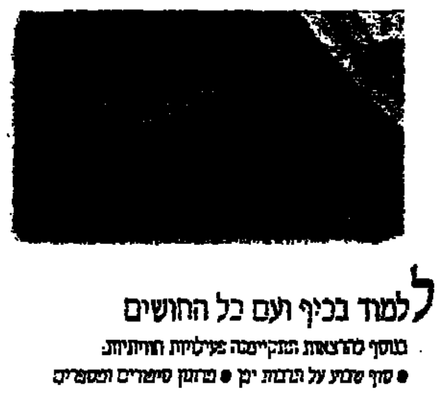

ללמוד בכיף ועם כל החושים
בנוסף להרצאות המתקיימות פעילויות חווייתיות:
• סוף שבוע על תרבות יפן • מופע סיפורים ומסעדות
• סמינר ירדן ביולוגי • "הוגים מרוקאים" – הפגנו השמני
וכן מפגשים קולינריים בשבועות, סיורים בארץ ועוד.

קורס להכשרת מלווי קבוצות בחו"ל
מסלול לימודים המעניק המקיף בארץ המיועד לקבוצות מטעם משרד התיירות.

סמינרים מטיילים
סיורים ייחודיים לתלמידים וגם בהדרכת צוות המרצים של המרכז.
• סמינר תרבויות סביב הים התיכון
• סמינר מרוקו • סמינר ארצות האגדים ופטגוניה
• סמינר אינדונזיה • סמינר אינדוסים עמק הירדן

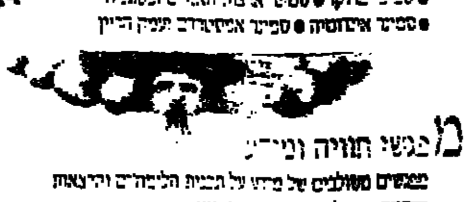

מפגשי חוויה ומידע
מפגשים מטולטלים של מידע על חבורות הלימודים והרצאות המתקיימים במהלך חודשי מאי יוני.
פתגמים צוחקים... – בת"א 31.5.95
טיבט: תרבות עתיקה בסכנת השמדה – בת"א 13.6.95
אסיה: עולם הולך ונעלם – עולם הולך ומתחדש – בירושלים 21.6.95
סודות ומראות בהונג קונג ובסין – בחיפה 22.6.95
הפגות כרטיסים במשרדי המרכז 03-5251506

הלימודים בתל־אביב, חיפה וירושלים

להרשמה במהלך מאי 1995 מגר לימודי נושאים נבחרים. גמול מלא בבוחרים מבבתין.

לקבלה מידע והרשמה
03-5251506
04-344384
02-430914

המרכז ללימודים גאוגרפיים
לימודי הווה של ארצות ותרבויות בעולם

مطابق للأصل

המשא ומתן עם סוריה

רבין: הנסיגה מיישוב אחד תהיה יותר סמלית מגיאוגרפית

ראש הממשלה דורש שעם השלמת הנסיגה הראשונה, הסמלית, ייפתחו השגרירויות והגבולות, כפי שנעשה בהסכם עם מצרים

מאת אלוף בן, סופרו המדיני של "הארץ"

ישראל תהיה מוכנה לפנות יישוב יהודי אחד ברמת הגולן, במסגרת שלב הנסיגה הראשון, לאחר חתימת הסכם שלום עם סוריה. כך עולה מדברי ראש הממשלה, יצחק רבין, בראיון לטלוויזיה ביום ששי.

בעבר הציעה ישראל לפנות רק מיישובים דרוזיים בשלב הנסיגה הראשון מהגולן.

רבין, שהתראיין שלשום ל"יומן" בערוץ 1, פירט את הצעות ישראל במו"מ. בעניין שלב הנסיגה הראשון אמר ראש הממשלה: "הנסיגה תהיה יותר סמלית מאשר גיאוגרפית. אני מקווה שלא תהיה נסיגה מיישובים, לכל היותר יישוב אחד".

ראש הממשלה גם רמז על נכונותו לקצר את משך הנסיגה מהגולן, כשאמר שיש להגיע להסכמה "איך להבטיח שנממש ונעמיד במבחן של שלוש שנים בערך את הנורמליזציה, בטרם נגיע אל גבול השלום". בעבר הציג רבין את שלוש שנות המבחן כדרישה נוקשה של ישראל.

"סידורי ביטחון שימנעו אפשרות להתקפת-פתע"

רבין אמר שההבנות שהושגו עם סוריה בשבוע שעבר נוגעות רק לסידורי הביטחון. לדבריו, סידורי הביטחון נועדו "למניעת חיכוך יומיומי, למניעת ניסיונות חדירה של מחבלים, ולמניעת אפשרות בכלל של התקפת פתע".

לדברי ראש הממשלה, "אנו דורשים סידורי ביטחון כאלה שימנעו אפשרות של התקפת פתע. סידורי הביטחון צריכים להיקבע משני עברי הגבול. עומק הסידורים צריך להיות כזה שיתן לנו ביטחון שלא תהיה התקפת פתע על ישראל".

הצעת השלום הישראלית לסוריה מבוססת על הדגם של הסכם השלום עם מצרים. שר החוץ, שמעון פרס, אישר זאת רשמית בראשונה ביום חמישי האחרון, כאשר אמר: "המחיר שנצטרך לשלם לסוריה תמורת שלום הוא המחיר ששילמנו גם למצרים, אם כי זה לא חייב להיות זהה".

בתיווך אמריקאי הגיעו ישראל וסוריה להסכמה עקרונית על המבנה הפנימי של ההסדר ומתכונת המו"מ. הסורים קיבלו את יסודות "הצעת החבילה" הישראלית, שהוגשה להם במאי '94 כבסיס להמשך הדיונים.

לדרישת ישראל, הוסכם שהדיון בנסיגה יידחה עד שיוסכם על סידורי הביטחון.

האמריקאים הצליחו לקרב את עמדות הצדדים בתחומים שונים, אך הפערים נותרו גדולים ביחס לכל מרכיבי ההסדר.

נסיגה מלאה לגבול הבינלאומי

● גבול השלום. ישראל לא פרסמה רשמית את הצעתה לקביעת הגבול, והעבירה אותה "רק באופן כללי" לאמריקאים, כדברי מקורות מדיניים בכירים. אך נראה שישראל מוכנה לנסיגה מלאה מהגולן לגבול הבינלאומי שנקבע בתקופת המנדט הבריטי.

סוריה דורשת נסיגה לקווי פריסת הצבאות ב-4 ביוני '67, ערב מלחמת ששת הימים.

הפער בין הגבול הבינלאומי לקו '67 מסתכם ב-18 קמ"ר, שרובם נבללו אחרי הסכמי שביתת הנשק באזורים המפורזים, שהריבונות עליהם לא נקבעה. [illegible] הסוריה כוללות שטחי-מפתח כמו החוף הצפון-מזרחי של הכנרת ומובלעת חמת-גדר, החשובים לשני הצדדים ומעניקים לשולט בהם אחיזה במקורות מים חשובים.

נסיגה בשלבים

● משך הנסיגה. בלחץ אמריקאי הסכימה סוריה לנסיגה ישראלית בשלבים מהגולן, וויתרה על דרישתה המקורית, שהנסיגה תתבצע בבת אחת ובתוך כמה חודשים.

נשיא סוריה חאפז אסד אמר לנשיא ארה"ב, ביל קלינטון, שהוא מוכן לנסיגה ישראלית במשך שנה עד שנה וחצי.

רבין הציע בתחילה נסיגה במשך חמש שנים, והדבר כעת על הסדר בשני שלבים: נסיגה סמלית בשלב הראשון, ושלוש שנות הבחנה עד לנסיגה הסופית, שבהן תיבחן נורמליזציה מלאה ביחסי ישראל וסוריה.

יחסי שלום נורמליים

● אופי הנורמליזציה. סוריה הציגה בתחילה עמדות נוקשות, וטענה שהיא לא חייבת להחליף שגרירים עם ישראל, כשם שיש לה יחסים טובים עם מדינות רבות בלי שגרירויות.

לאחר מכן הסכים אסד להנהגת יחסי שלום נורמליים. רבין אמר שסוריה תסכים ליחסים ברגם המצרי – שגרירויות וגבולות פתוחים לתיירות.

● הזיקה. סוגיית המפתח במבנה הפנימי של ההסדר היא הזיקה ([illegible]) בין מרכיביו. רבין דורש שעם השלמת הנסיגה הראשונה, הסמלית, ייפתחו השגרירויות והגבולות, כפי שנעשה בהסכם עם מצרים. הסורים דורשים להצמיד את עומק הנסיגה בכל שלב לעומק הנרמול.

בפגישה עם קלינטון הסכים אסד להנהיג "מרכיבי נורמליזציה" כבר בשלב הראשון, וככל הידוע מדובר על פתיחת משרדי אינטרסים בדרג נמוך, או לשכת תיירות ישראלית בדמשק.

● סידורי הביטחון. תביעות הצדדים לסידורי ביטחון משקפות את תפיסת האיום שלהם. ישראל חוששת בעיקר מהתקפה סורית יבשתית מהגולן אל הגליל, ולכן תובעת פירוז עמוק בשטח סוריה, רצועת דילול שבה תוגבל פריסת הצבא הסורי עד מבואות דמשק, והפעלת תחנות התרעה ישראליות בגולן גם לאחר הנסיגה (לא ברור לכמה זמן). בתמורה הציע רבין לסורים להקים תחנת התרעה משלהם בגליל.

סוריה מסבירה את דאגותיה הביטחוניות בקרבת בירתה דמשק לגבול עם ישראל, וביתרון הישראלי הניכר בעוצמת אש, בנשק הגרעיני והעדיפות בחיל האוויר.

"המשך הכיבוש"

הסורים לא הסכימו לדרישת ישראל, שכל שטח שיפונה יפורז לחלוטין מכוחות צבא. הם גם סירבו בתוקף להפעלת תחנות התרעה ישראליות בשטחם לאחר הנסיגה, בטענה שהדבר מהווה את "המשך הכיבוש".

ארה"ב הציעה לישראל ניהול משותף, אמריקאי-ישראלי, של תחנות ההתרעה. שני הצדדים הסכימו כי סידורי הביטחון יהיו "הדדיים ושווים" משני עברי הגבול.

פירוז עמוק יותר בצד הסורי

לפי מקורות ישראליים, סוריה הסכימה שהפירוז יתחשב בעליונות הטופוגרפית של הגולן, ומשמעות הדבר היא שהפירוז בצד הסורי יהיה עמוק יותר. ישראל דורשת פירוז ביחס של אחד לתשע, על פי יחס הגדלים בין שטחי שתי המדינות. נוסחה זו נקבעה בהסכם עם מצרים.

במו"מ שהתנהל בשבועות האחרונים על חידוש השיחות הביטחוניות, ויתרה ישראל על דרישתה לקיצוץ בצבא הסורי ולהגבלת פריסתו בעומק שטח סוריה, תוך פיקוח ישראלי. רבין הסכים שדרישות ישראל יהיו "סבירות", ויתמקדו באזור הסמוך לגבול.

● מים. השליטה על מקורות המים בגולן היתה מגורמי האיבה העיקריים בין סוריה לישראל לפני מלחמת ששת הימים. במו"מ הנוכחי לשלום לא הוחל עדיין הדיון בסוגיית המים, והצדדים לא הציגו את עמדותיהם.

המו"מ שיתחדש בחודש הבא יתמקד בסידורי הביטחון. לא ברור איך ניתן לקבוע את סידורי הביטחון, בלי לקבוע קודם היכן יעבור הגבול.

האמריקאים מקווים שהמומחים משני הצדדים יגיעו להסכמה על עקרונות כלליים, כמו הצבת תחנות התרעה וקביעת היחס בין השטחים המפורזים, ואז ייפתח הדיון הקשה על קו הנסיגה.

תצלום: ארכיון [illegible]

חברי קיבוץ אלרום מפגינים בסוכות '94 בגמלא, נגד הירידה מרמת הגולן

מזכיר אלרום: אנו נמצאים במצב של חוסר ודאות, ואין מי שירגיע אותנו

מאת גבי זהר

חברי קיבוץ אלרום שבצפון רמת הגולן ניסו בסוף השבוע לברר אם ראש הממשלה יצחק רבין התכוון לקיבוצם כאשר דיבר על מסירת יישוב אחד, כשלב הראשון של נסיגת ישראל מהגולן, לסורים. עד שעות אחר הצהריים אתמול לא הצליחו חברי אלרום לקבל אישור או הכחשה בעניין.

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, סירב להגיב על פניית מזכירות הקיבוץ בבקשה להבהיר את דברי רבין. "הודעתו המעורפלת של ראש הממשלה", אמר אתמול מזכיר הקיבוץ, שמעון בראון, "גרמה לבלבול ורב שוחים הגברים בתקופה האחרונה. בפעם האחרונה שקיבוץ אלרום הוזכר בקשר לפינוי הגולן, ביום כיפורים האחרון, הודיעו חוגים מדיניים כי זה היישוב הראשון שישראל תמסור כשיתחיל פינוי הגולן. אף גורם רשמי לא הכחיש את הידיעות, ומאז חיים חברי אלרום בתחושה שיישובם יפונה ראשון.

קיבוץ אלרום נמצא במרחק של כמה ק"מ מאזור עמק הבכא, בו התנהלו קרבות הבלימה הקשים של צה"ל מול השריון הסורי במלחמת יום הכיפורים. הקיבוץ – שהוקם שנתיים לפני מלחמת יום הכיפורים היה היישוב ה-13 ברמת הגולן – ננטש בזמן המלחמה, ומיד אחריה שבו חברי הקיבוץ למשק. אלרום משקיף אל החרמון, ומרוחק כמה דקות נסיעה מארבעת כפרי הדרוזים בצפון רמת הגולן. מסיבה זאת, ככל הנראה, יש המייחסים לראש הממשלה את הכוונה לפנות את אלרום תחילה.

116 חברים, 29 מועמדים לחברות ו-123 ילדים עד כיתה י"ב מהווים את אוכלוסיית הקיבוץ, המשתייך לתק"ם. למזכיר אלרום נמסר אתמול כי צמרת הליכוד, יחד עם יו"ר התנועה בנימין נתניהו, מתכוונת לבקר היום בקיבוץ כאות הזדהות. בקיבוץ, המזוהה עם מפלגת העבודה, אמרו כי יקבלו את חברי הליכוד כמאר פנים.

מטע תפוחים וחברה לתרגומי סרטים הם עיקר פרנסתו של הקיבוץ הקטן. לדברי בראון, חברי הקיבוץ, שהתכוונו אמש לקבל שנה חברים חדשים באסיפת הקיבוץ, קיימו בעקבות דברי ראש הממשלה אסיפת חירום.

"עד כה לא קיבלנו כל הכחשה שלא מדובר בנו. רק הכחשה ברורה ומפורטת, כי אין מתכוונים להוריד אותנו מהגולן, תספק את החברים במשק. עד אז אנו מתייחסים לאפשרות הזאת במלוא הרצינות. החברים מנסים להיאחז בשביב של תקווה, בסירורי מידע, כדי לצאת ממצב של חוסר ודאות, אבל לצערי אין מי שירגיע אותנו. המצב הנוכחי וחוסר המידע של החברים גורם להקצנה בקרב החברים בכל הקשור בנסיגה. אם עד היום היו חברי אלרום מתונים בפעילותם במסגרת פעולות נגד הגולן, ההצהרה האחרונה של רבין הוציאה כמה חברים לפעילות. אני מאמין שבימים הקרובים נצא למאבק יותר תקיף", אמר בראון.

ראשי יישובי הגולן מסרו אתמול כי אם לא התכוון ראש הממשלה לקיבוץ אלרום, ייתכן שמדובר בהיאחזות נח"ל נמרוד, ליד קלעת נמרוד, בדרך מהבניאס לחרמון. מאז הקמת ההיאחזות, לפני 15 שנה, מתגוררים בה חיילים בלבד. גרעין בן כ-20 איש מהיישוב דור גולן מבקש קרוב לשנתיים להתגורר בהיאחזות, אבל עד כה לא אושר אכלוסה, וחברי הגרעין מתגוררים ביישוב שעל שבצפון רמת הגולן.

פרשנות / אלוף בן

נח"ל נמרוד תחילה?

ההיאחזות נח"ל נמרוד עשויה להיות היישוב היהודי הראשון שיפונה ברמת הגולן וייתסר לסורים, בשלב הנסיגה הראשון. פינוי ההיאחזות אינו כרוך בתשלום מחיר פוליטי, ותואם את עמדותיו המוצהרות של ראש הממשלה, השולל עקירת התנחלויות בשלבי הביניים של הסדרי השלום.

נח"ל נמרוד שוכנת בראש הר, במרכז מובלעת הכפרים הדרוזיים שאותם רבין הציע לפנות בשלב הנסיגה הראשון. ההיאחזות הוקמה ב-1982, לאחר שהתקבל בכנסת חוק רמת הגולן והדרוזים בכפרי הגולן החזירו במחאה את תעודות הזהות הישראליות שלהם. הנח"לאים חולשים מההיאחזות על שניים מכפרי הדרוזים שלמרגלות ההר: מסעדה ועין קיניה.

פינוי נח"ל נמרוד יאפשר לסגת מהמובלעת הדרוזית בשלמותה, ולמתוח את קו הנסיגה הראשון בעמק העובר בפאתי הכפרים, למרגלות המושב נווה אטי"ב, המבצר הצלבני קלעת נמרוד והר אודם. קו זה הגיוני גיאוגרפית, וניתן בקלות להגנה משטחים שולטים, שיישארו בידי ישראל ב"תקופת המבחן" שבין שני שלבי הנסיגה מהגולן.

היתרונות הפוליטיים של "נח"ל נמרוד תחילה" ברורים. תושבי ההיאחזות הם חיילים, שיתפנו ממקומם בהוראת שר הביטחון רבין, ללא התנגדות וכל הכרוך בפינוי יישוב אזרחי. מתנגדי הנסיגה יתקשו לנהל קרב פרלמנטרי על גבה של היאחזות נח"ל. לא יהיה צורך בתשלום פיצויים לתושבי ההיאחזות שתפונה, והמחיר הכלכלי של הפינוי אפסי.

רבין אינו מעוניין לנהל קרבות פוליטיים על יישובים בודדים, ומעדיף לדחות את המערכה על ההתנחלויות לשלבי הסיום של ההסדרים. מכך נבע סירובו לפנות את נצרים וכפר דרום ברצועת עזה, למרות הלחץ הפוליטי שהופעל עליו ודימוי הפיגועים שם.

האפשרות שהעלו מתיישבי הגולן, שקיבוץ אלרום מיועד ראשון לפינוי, נראית הגיונית פחות מהאפשרות של נמרוד. אלרום שוכן מדרום למובלעת הדרוזית, ומסירתו לסורים תחייב "מתיחת פריל" בקו הנסיגה, או לפנות את הר [illegible] – [illegible] על האזור. פינוי הקיבוץ יהיה כרוך בעימות קשה עם מתנגדי הנסיגה בתקופת בחירות, ויחייב חקיקה מיוחדת לפיצוי המפונים, שהעברתה בכנסת הנוכחית תיתקל בקשיים.

במערכת הביטחון אין מידע על אגירת נשק או התארגנות של קבוצות קיצוניות בגולן

מאת איתן רבין, סופרו הצבאי של "הארץ"

צה"ל וגורמים במערכת הביטחון עוקבים אחר כל התבטאות של תושבי הגולן בכל הקשור למו"מ בין ישראל לסוריה, אך אין בידיהם כל מידע על אפשרות של אגירת נשק או התארגנות של קבוצות קיצוניות לביצוע פעולות אלימות.

מקורות במערכת הביטחון אמרו שגורמי מודיעין אוספים מידע בכל הקשור להתבטאויות קיצוניות, בעיקר של יהודים, אבל אין כל מידע לפיו מתארגנות קבוצות קיצוניות, דוגמת הקבוצות שפעלו לפני פינוי ימית, לאפשרות שיוחלט על פינוי יישוב ברמת הגולן.

לדברי מקור ביטחוני, ההערכה היא שיתקיימו פעולות מחאה בגולן, כמו חסימת כבישים, הבערת צמיגים והשבתת האזור. לדבריו, אם וכאשר יחליט הדרג המדיני לפנות יישוב, יופקד צה"ל על הפינוי, בשיתוף עם המשטרה.

על פי ההערכה, פעילות תושבי רמת הגולן תתמקד בשעות הקרובות במאבק ציבורי ופרלמנטרי ובפנייה לדעת הקהל, גם באמצעות ח"כים.

יחידות לפיזור הפגנות

בצה"ל ובמערכת הביטחון, וכן במשטרה, לא הוקיעו כל דיון רשמי באפשרות שתושבי רמת הגולן יינקטו פעולות התנגדות לפינוי. על פי ההערכה, כאשר במו"מ עם סוריה תוחל התקדמות, יעביר צה"ל לרמת הגולן את יחידותיו לפיזור הפגנות.

רבין הודיע

(סוף מעמוד א1)

[illegible] פרס ושר האוצר אברהם שוחט, אשר ניסו לשכנעו להקדים ולהצטרף לממשלה.

ביום חמישי חזר ברק מארה"ב ובאמר אמש נפגש עם רבין ובפגישה סוכם סופית על הצטרפותו של ברק לממשלה, ככל הנראה בראשית חודש אוגוסט. המועד הזה של ראשית אוגוסט, תם מושב הקיץ של הכנסת, נקבע גם על פי השיקולים שהציב סגן שר החוץ, יוסי ביילין.

ביילין הודיע כי אם לא ימונה לשר עד מועד זה יסרב להצטרף לממשלה כי הזמן שיוותר לו עד סוף הקדנציה לא יאפשר לו להשאיר את רישומו במשרד הממשלתי עליו יופקד. ראש הממשלה מבקש למנות את ברק לשר הפנים ואת ביילין לשר הכלכלה והתכנון, תיק שיילקח מהשר שמעון שטרית אשר יישאר כשר דתות בלבד.

גורמים בעבודה מעריכים, כי העובדה שטרם נמסר על מועד מדויק להצטרפותו של ברק לממשלה מעידה על חילוקי דעות שאולי קיימים עדיין בין רבין לברק בקשר לתיק שיופקד בידי ברק. אולם גורמים המקורבים לרבין ציינו, כי ברק לא העמיד כל תנאים להצטרפותו לממשלה והוא מסכים להתמנות לשר הפנים ושאלת העיתוי היא רק "שאלה טכנית ולא מהותית".

אם עוזי ברעם לא יסכים להמשיך ולהחזיק בתיק הפנים עד למועד מינויו של ברק, נבחנת הצעה להטיל על שר האוצר, אברהם שוחט, למלא עד אז את התפקיד כממלא מקום שר הפנים. הצעה נבחנת עתה על ידי היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר.

אתמול

טלוויזיה

הסרת מסך, פתיחת מסך

"יומן" – ערוץ 1, יום ששי, 20:00; משחק הכדורגל בין מכבי תל אביב להפועל באר שבע, ערוץ 2, שבת, 18:00

בעוד השרה שולמית אלוני מסבירה ל"השאלה הבאה" את עמדת מרצ בעניין ירושלים, נתן ראש הממשלה, יצחק רבין, את השום לצופים מהללי-השבת של "יומן" בערוץ 1: כבר בשלב הראשון של הנסיגה מרמת הגולן "ייעקר יישוב אחד".

[illegible]

11 דקות לסיום פרצו אוהדי מכבי תל אביב את הגדרות והציפו את המגרש. הצלם לא הגיע בכך עד שארבל צעק, "משהו קורה בצד שמאל של המגרש". זה היה הרגע שבו היה צריך לראות תמונה של האינציחין מן המסוק שיקח את ארבל לאולפן "הניקה ה-91". היית שאפשרות כזאת היתה ניתנת לדירני, זאת היתה התמונה מצפית מאוד של תמונה מרהימה.

אילן לוקאץ'

קונצרט

החייאה מרתקת

הסינפונייטה הישראלית באר שבע; מנצח: אורי מאיר; סולנית: מירה זכאי, אלט; מיצירות האס, קראוזה, קליין ושולהוף

הנוהג לציין בקונצרטים את שנות חייהם של המלחינים ליד שמותיהם בתוכנייה גילה הפעם את המשותף הטראגי למלחיני הקונצרט הזה: הם מתו קרוב זה לזה בשנות הארבעים המוקדמות – כולם נרצחו בשואה. שלושה מהם – פאוול האס, הנס קראוזה וגדעון קליין – שהו בשנותיהם האחרונות בגטו טרזין שליד פראג, מקום שבו ניתנה להם ההזדמנות להלחין, "בעידוד" הנאצים עצמם, שהתכוונו להפוך את טרזין ל"עיר לדוגמה" לצורך [illegible]

[illegible]

נעם בן זאב

מחול

פשטות אנרגטית

פסטיבל ישראל; תמר מימון, ילדי המלום; [illegible]

[illegible]

רות אשל

ישראל מוכנה

(סוף מעמוד א1)

[illegible]

הייו זאתה מוזו על הארץ

מבצע מהשמיים!

מחשבים ניידים olivetti
שיאים של ביצועים, מולטימדיה מתקדמת
הנדסת אנוש חדשנית, מחירים אטרקטיביים
לבחירתכם מגוון רחב של דגמים
החל מ- 4199 ש"ח בלבד (כולל מע"מ)
אביליטי בע"מ צלצלו עכשיו לאביליטי בע"מ טל: 03-379777 פקס: 03-5376483

קשר לעשיר
לפרסום מודעות
177-022-7575
קבלת מודעות מכל הסוגים
להארץ להעיר ולכל העיר

לעצמאים ובעלי עסקים
חישובית זהב
תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק
לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקסו 03-496118
המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ
03-6471486

באמריקה
צלצלו לטלפון 03-6388858
24 שעות ביממה (צלצלו עכשיו !!)

פרס במרוקו; מצפה שרבאט תוביל את הנורמליזציה

שר החוץ נפגש אמש במרוקו עם ערפאת; הרשות הפלשתינית תובעת שצה"ל ייצא לא רק מהערים, אלא גם מיישובים הסמוכים להן

מאת אלוף בן, אודי ניר ועמירה הס

שר החוץ, שמעון פרס, יצא שלשום לביקור קצר במרוקו. הוא נועד עם המלך חסן השני לשיחה ארוכה בליל שישי, ואתמול נפגש עם יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, שהגיע גם הוא לרבאט. פרס יזם את המפגש בבירת מרוקו בפגישתו עם ערפאת ביום שני שעבר. באותה שעה עסקה בתוקפה הפקעת הקרקעות בירושלים, והוועידה שהתכנסה הליגה הערבית במרוקו במחאה על ההפקעה.

פרס הציע לצאת עם ערפאת ל"שיחת פיוס" בחסות המלך חסן, שהוא יו"ר ועדת ירושלים של ארגון הוועידה האיסלאמית. המפגש נועד להיות משקל-נגד לכינוס הפסגה הערבית, על רקע טענתו של פרס, שהערבים צריכים לנהל דיאלוג ישיר עם ישראל בעניינים השנויים במחלוקת, ולא לפנות לפורומים בינלאומיים כמו האו"ם והליגה הערבית, שיגנו את ישראל.

לאחר החלטת הממשלה על השעיית ההפקעה, וביטול הפסגה הערבית, קיבל המפגש ברבאט אופי שונה. מקורות במשרד החוץ אמרו אתמול, כי פרס רוצה שמרוקו תוביל את תהליך חידוש הנורמליזציה ביחסיה של ישראל עם מדינות המגרב והמפרץ, על רקע התנופה המחודשת שקיבל תהליך השלום בשבוע שעבר. אל פרס התלוו בביקור ח"כ רפי אדרי, ומנהל לשכת שר החוץ, אבי גיל. מרבאט ימשיך שר החוץ לביקור בארה"ב, וישוב לארץ ביום שני.

פרס אמר כי "הביקור נועד לתת עידוד וחידוש לתנופת השלום. עצם המפגש הוא הודיאת רוח קזבלנקה, כלומר פעילות אזורית משולבת". בראיון לקול ישראל אמר עוד שר החוץ: "הנוכחות שלנו ברבאט היא ביטוי לכך שפועלים בכל הזוויות, פלשתינאים, סוריה והמישור האזורי". פרס אמר שהוא שואב סיפוק רק מכך שהמפגש ברבאט מתכנס באותו זמן שבו היתה צריכה להתכנס שם ועידת הפסגה הערבית נגד הפקעת הקרקעות בירושלים. "במקומה יש כינוס משולש בעניני שלום", אמר שר החוץ.

המחלוקת העיקרית בין ישראל לרשות הפלשתינית בסוגיית ההערכות מחדש של כוחות צה"ל בגדה המערבית, כחלק מההכנות לבחירות בשטחים, היא סביב השאלה אם כוחות צה"ל ייצאו רק מן הערים הגדולות, או שגם מיישובים אחרים הסמוכים לגושים העירוניים. ממשלת ישראל מתעקשת שהנסיגה תהיה רק מן הערים הגדולות (למעט העיר חברון), ואילו הרשות הפלשתינית תובעת שכוחות צה"ל ייצאו גם מריכוזי אוכלוסיה פלשתיניים הסמוכים לריכוזים העירוניים. כך מסרו באחרונה בכירים במערכת הביטחון של ישראל ובכירים ברשות הפלשתינית.

"אפילו מהחורבות"

המחלוקת היא סביב ההגדרה של המונח "אזורים מאוכלסים", המופיע בהסכם אוסלו. בהסכם נאמר כי העיקרון שינחה את ישראל בפריסה מחדש של כוחותיה, יהיה "שכוחות הצבא שלה יצטרכו להיערך מחדש מחוץ לאזורים מאוכלסים".

בכירים במערכת הביטחון בישראל אמרו באחרונה כי התפישה הישראלית היא של נסיגה מהערים ג'נין, שכם, טול כרם, קלקיליה, רמאללה, אל-בירה ובית-לחם. הסידורים בחברון יהיו אחרים, בגלל הנוכחות היהודית בתוכה. כך ייווצרו מובלעות של שליטה פלשתינית (כדוגמת המובלעת האוטונומית של יריחו) בתוך הערים ("ערי פרינג'", כהגדרתו של בכיר במערכת הביטחון), אולם השליטה על הכפרים (שבהם מתגוררים רוב הפלשתינאים בגדה) תישאר בידי ישראל. ההערכה היא שבמסגרת סידור כזה, יהיו כ-40% מן התושבים הפלשתינאים בשליטה פלשתינית, אחרי שצה"ל יצא מערי מגוריהם.

מנכ"ל הרשות הפלשתינית, א-טייב עבד א-רחים, מבכירי אש"ף, אמר שלשום בראיון לרדיו קול-פלשתין כי הרעיונות והתפישות שמציגה ישראל אינם מקובלים על הפלשתינאים. "התפישות שהועלו עד כה מכוונות לעשות מריכוזי האוכלוסיה (הפלשתיניים) איים מבודדים בתוך אוקיינוס של סידורי ביטחון ישראליים, אולם מה שצריך להיות הוא ההפך: שההתנחלויות יהיו איים מבודדים באוקיינוס של ההמונים הפלשתינאים".

גם סאיב עריקאת, המחזיק בתיק השלטון המקומי ברשות הפלשתינית אמר אתמול כי הנסיגה הישראלית בגדה צריכה להיות לא רק מהערים, אלא גם מהכפרים, מהעיירות, ממחנות הפליטים, "ואפילו מן החורבות" (פאתיהם של כפרים, בעיקר ברחבי הגדה, באזורים דלילי אוכלוסין). גם עריקאת דיבר בראיון לקול-פלשתין.

שרי הרשות הפלשתינית הגישו אתמול בישיבתם שהם תואמים כ-15 ביוני עד ה-1 ביולי "תאריך קדוש" ביישום הצהרת העקרונות. יו"ר הרשות, יאסר ערפאת, חזר ואמר שמועד זה הוא חשוב ביותר: או שתהיה או פריצת דרך חיובית, או שיבה לנקודת האפס. "אם לא יושג הסכם עד תאריך זה ייוודעו כל הסיעות הפלשתיניות וישקלו מחדש את עמדתן. ברגע או בתהליך כולו והאם יש להכריז שההסכם נכשל", אמר עריקאת.

"התקופה שנשארה להשלמת המשא ומתן – כמה שבועות – היא קצרה, ועד עתה לא עשתה ישראל שום צעד מוחשי שיוכיח רצון טוב", סיכמו שרי הרשות הפלשתינית.

תצלום: ארכיון אי־פי

חסן מלך מרוקו ושר החוץ שמעון פרס בקזבלנקה לפני כמה חודשים

הפרקליטות לבג"ץ: לרשויות המקומיות בגולן אסור לממן את המסע נגד נסיגה

נציגת הפרקליטות: הרשויות הזרימו מיליוני ש' לגופים המתנגדים לנסיגה

מאת משה ריינפלד

שר הפנים אוסר על הרשויות המקומיות בגולן להשתתף במימון המסע נגד הנסיגה מהגולן, באמצעות מימון ישיר או גופים אחרים. כך הודיעה שלשום פרקליטות המדינה לבית המשפט הגבוה לצדק.

עמדת השר מסתמכת על חוות דעת שנתן היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר. חוות הדעת ניתנה על פי בקשת ח"כ דדי צוקר (מרצ), לפני שעתרו תנועת שלום עכשיו וכמה מתושבי הגולן לבג"ץ, להפסיק את השתתפות המועצה המקומית קצרין והמועצה האזורית גולן במימון פעולות עמותת "יישובי הגולן נגד הנסיגה".

בהודעה לבג"ץ כתבה עו"ד אסנת מנדל ממחלקת הבג"צים בפרקליטות, כי היועץ בן יאיר בחן את הסוגיה, ביחד עם בכירים בפרקליטות, והגיע למסקנה כי רשות מקומית אינה רשאית לתמוך – במישרין או באמצעות גורם אחר – בפעולות הסברה מתחום תפקידיה וסמכויותיה כרשות מקומית.

בהתאם לכך, המועצה המקומית קצרין אינה מוסמכת לתמוך מתקציבה בפעולות בסוגיית הריבונות בגולן, גם לא באמצעות מימון גופים העוסקים בכך. קביעה זו נכונה גם בעניין המועצה האזורית גולן, וכל עירייה או רשות מקומית.

עם זאת ביקשה עו"ד מנדל מבג"ץ לדחות את דרישת העותרים, ששר הפנים יפעל להחזרת הכספים שכבר הוצאו מקופת הרשויות המקומיות בגולן למטרות אלה, בנימוק שהעותרים לא מיצו את ההליכים העומדים לרשותם לפני שפנו לבג"ץ.

נציגת הפרקליטות אישרה כי הרשויות בגולן הזרימו בשנתיים שחלפו מיליוני שקלים לשלושה גופים – עמותת יישובי הגולן, "דמה לישראל" – התנועה למען הגולן ו"הדרך השלישית".

לדברי נציגת הפרקליטות, שלושת הגופים הנתמכים עוסקים במאבקים פוליטיים בענייני חוץ וביטחון של מדינת ישראל. רשויות מקומיות אינן מוסמכות לפעול בתחומים כאלה או להוציא למטרות אלה כספים מתקציביהן, להבדיל משמירת האינטרסים של התושבים בהיבטים מוניציפאליים.

"לרשויות מותר לתמוך בעמותת יישובי הגולן"

הרשויות המקומיות בגולן ועמותת יישובי הגולן פרסמו אמש תגובה על הודעת הפרקליטות לבג"ץ, בה טענו כי שתי הרשויות בגולן מוסמכות לפעול בכל עניין הנוגע לציבור שבתחומן ולהגן על האינטרסים שלו. לטענתן, הן מוסמכות להקים ולממן כל מסגרת הפעלה למען הכרעות האינטרסים של הציבור בגולן, ולכן הן מוסמכות לתמוך גם בעמותת יישובי הגולן.

הרשויות בגולן טוענות כי כל פעולות התמיכה שלהן בעמותת "יישובי הגולן נעשו בידיעת משרד הפנים ובאישורו. לטענתן, חוות הדעת של הפרקליטות לבג"ץ מסתמכת על עתירת שלום עכשיו בלבד, ונכתבה עוד קודם שנבדקה תשובת הרשויות בגולן. עוד טענו כי בחוות הדעת יש כמה קביעות סותרות, כמו הטענה שהן סייעו לתנועת "הדרך השלישית".

דיווחים המגיעים לישראל: "ערפאת מגביר פעילותו נגד הטרור"

מאת איתן רבין, סופרו הצבאי של "הארץ"

יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, פועל נגד הטרור המבוצע בידי החמאס והג'יהאד האיסלאמי; כך מתברר מדיווחים המגיעים לאחרונה לישראל. אם הדיווחים יתבררו כנכונים זו תפנית משמעותית באופן שבו רואה ישראל את מדיניותו של ערפאת. עד לפני כחודשיים טענו גורמי ביטחון ובכללם אלופי פיקוד דרום ומרכז, שאול מופז ואילן בירן, כי הרשות הפלשתינית אינה עושה די למיגור הטרור.

עתה מתברר שמהדיווחים המגיעים לישראל עולה כי גורמי הביטחון הפלשתיניים אכן פועלים באופן נמרץ נגד ארגוני הטרור ואף דואגים לפרסם זאת בכלי התקשורת. במסגרת מגמה זו השפר לאחרונה אנשי ביטחון פלשתינאים בתקר של החמאס ברצועה ובו מצבור נשק. בישראל מביעים שביעות רצון מאופן פעילות זה.

עם זאת, גורמי ביטחון בישראל מצפים מערפאת לבצע מעצרים של מי שמוגדרים כמבוקשים כבדים.

הפיגוע הקטלני האחרון כלפי מטרה ישראלית אירע בכפר דרום שברצועת עזה ב-9 באפריל. בפיגוע זה נהרגו 5 חיילים ונפצעו 27.

לפי הדיווחים המגיעים לישראל ייתכן שניתן לייחס את הדפוגה היחסית בפיגועים לפעילות המוגברת של כוחות הביטחון הפלשתיניים. עוד עולה מהדיווחים המגיעים לישראל כי ערפאת הזהיר באמצעות אנשיו את אנשי החמאס והג'יהאד האיסלאמי שלא יבצעו פיגועים. בישראל מעריכים כי ערפאת חש מחויבות לפעול נגד גורמי הטרור בשטח הרשות הפלשתינית כדי להבטיח שליטה. עם זאת, אומרים בישראל כי אין להסיק מכך שתם עידן הפיגועים. ברצועה יש אמנם מעצרים, ומתגלים אמצעי לחימה אבל צריך לעבוד עוד זמן עד אשר יהיה ניתן לומר שערפאת השתלט על האזור הנתון למרותו.

נפצע בנסותו לדקור חייל

בשטחים היו ביומיים האחרונים כמה תקריות של ידויי אבנים; באחת מהן נפצע קל חייל צה"ל מאבן.

פלשתינאי נפצע אתמול בערב באזור ביתוני כשניסה לדקור חייל במחסום גילה, ביציאה מירושלים לכיוון בית לחם. הפלשתינאי הגיע למחסום מכיוון בית לחם ונעצר על-ידי חייל ששמר במקום. כשנדרש להציג תעודת זהות, שלף סכין וניסה לדקור את החייל. החייל ירה פעמיים ופצע את התוקף ברגלו.

סיעת מרצ בירושלים משכה בקשתה לצו נגד ההפקעות

מאת משה ריינפלד

סיעת מרצ במועצת עיריית ירושלים וראש הסיעה ארנן יקותיאלי הודיעו שלשום לבית המשפט הגבוה לצדק, כי הם מסירים את בקשתם להוציא צו ביניים שיאסור על הממשלה לעשות כל צעד שמטרתו לבצע את הפקעת הקרקעות בדרום ירושלים ובצפונה, ואת אכלוס השכונה המתוכננת בהר חומה שבדרום העיר, עד שיכריע בג"ץ בעתירה שהגישו בעניין זה.

השופטת דליה דורנר קבעה כי העותרים יהיו רשאים לשוב ולבקש צו ביניים, אם יהיה צורך בכך, כאשר ידון הרכב של שלושה שופטים בעתירה עצמה. קודם שמשך את הבקשה לצו הביניים, מסר בא-כוח העותרים, עו"ד יוסי ארנון, לשופטת דורנר הצהרה שלפיה לנוכח הודעתה של פרקליטות המדינה כי הממשלה הקפיאה את החלטתה להפקיע את 535 הדונמים בבית חנינא ובבית צפפא, ומכיוון שתוכנית המתאר בעניין הר חומה הוגשה רק לפני ימים אחדים – הדיון בצו הביניים הפך למיותר.

המועצה האירופית תתכנס ביוני ברודוס לדון בסיוע לפלשתינאים

רודוס (ע"צ). המועצה האירופית תקיים ב-10 ביוני ברודוס כינוס על הסיוע לפלשתינאים, בהשתתפות בכירים ישראלים ופלשתינאים; כך הודיעה אתמול סוכנות הידיעות היוונית. בכינוס שבו ישתתפו גם נציגים מיוון, קפריסין, ירדן ומצרים, אמורים המשתתפים להכין לוח זמנים להעברת הסיוע מהמועצה האירופית לפלשתינאים, ולהכנת כינוס נוסף, שיתקיים ביריחו.

מקור דיפלומטי ישראלי ציין כי מדובר בכינוס "ברמה נמוכה". המקור שלל את אפשרות השתתפותם בכינוס של בכירים בממשל הישראלי, בניגוד לתחזיות יוון.

המצוקה הכלכלית של הרשות הפלשתינית נדונה גם בסנאט של ארה"ב. קבוצה בת 22 סנאטורים קראה שלשום לנשיא ביל קלינטון לנקוט פעולה מהירה ונחושה "כדי לייצור מקומות עבודה לפלשתינאים ברצועת עזה ובגדה המערבית. "שיפור ניכר ביותר של תמיכתנו הרבה בשיפור רמת החיים של הפלשתינאים ברצועת עזה וביריחו, אמור להיות בעל עדיפות ראשונה במעלה", נאמר במכתב הסנאטורים לקלינטון.

הסנאטורים, שבראשם עומדים הרפובליקאי האנק בראון מקולוראדו והדמוקרטית דיאן פיינשטיין מקליפורניה, שניהם חברי הוועדה ליחסי חוץ בסנאט, אמרו כי פעולות הארגונים הקיצוניים אילצו את ישראל להטיל סגר חוזר ונשנה על השטחים, ותוצאת הדבר היא אבטלה, ששיעורה מגיע ל-50%.

הסנאטורים ביקשו מקלינטון למנות נציג מתאים לפיתוח מהיר של אזור תעשייה ברצועת עזה או בגדה המערבית, וכן לפיתוח תוכנית סופית בתוך שבועיים, להקמת אזור תעשייתי בגדה המערבית, על גבול ישראל. כן ביקשו הסנאטורים שקרנות העזרה יכסו את עלות תוכנית הסיוע לזמן קצר.

ישראל העבירה הלוואת גישור לרשות הפלשתינית

מאת צבי זרחיה

הממשלה העבירה שלשום הלוואת גישור של 102 מיליון שקל לרשות הפלשתינית. בכך השלימה הממשלה את כל מחויבויותיה להעברת כספים לרשות, כפי שהוסכם בהסכמים עם אש"ף. ישראל העבירה מההלוואה 5 מיליון שקל שיעמדו ל"בזק" בגין חובה של הרשות הפלשתינית ל"בזק".

על העברת ההלוואה הוחלט בעקבות פגישתם בשבוע שעבר של שר האוצר, אברהם שוחט, עם שר הכלכלה של הרשות הפלשתינית אבו-עלא.

אבו עלא ביקש לקבל הלוואת גישור עד לחקיקת חוק "הסכם העברת הסמכויות לרשות הפלשתינית" המעגן את העברת הכספים מישראל.

שוחט. הועבר לבזק קיזוז

בעקבות ההצלחה חסרת התקדים של מבצע ה-סופר לנסר:

דגמי מיצובישי נמכרים עכשיו בהנחה של 2,000 עד 5,000 ש"ח!

המכונית הנמכרת והמבוקשת ביותר בישראל מורידה מחירים לתקופה מוגבלת.
הזדמנות חייבים לנצל. זו ההזדמנות שלך למיצובישי בטוחה, אמינה והכי חשוב, חדשה.

בדוק, השווה וקח מיצובישי באספקה מיידית!

דגם	מחיר קודם	מחיר מבצע	הרווח שלך
מיצובישי סופר לנסר GLXi, גיר אוטו'	המבצע נמשך	80,989 ש"ח	4,000 ש"ח
מיצובישי סופר לנסר GLi SALOON, גיר אוטו'	המבצע נמשך	78,799 ש"ח	2,000 ש"ח
מיצובישי קולט גיר רגיל	74,900 ש"ח	72,900 ש"ח	2,000 ש"ח
מיצובישי קולט גיר אוטו'	80,900 ש"ח	78,900 ש"ח	2,000 ש"ח
מיצובישי גאלאנט 1.8	104,339 ש"ח	101,339 ש"ח	3,000 ש"ח
מיצובישי גאלאנט 2.0 מפואר	117,299 ש"ח	113,800 ש"ח	3,500 ש"ח
מיצובישי סיגמא	165,929 ש"ח	161,929 ש"ח	4,000 ש"ח
מיצובישי L-300, מסחרי סגור דיזל	86,998 ש"ח	84,998 ש"ח	2,000 ש"ח
מיצובישי סנדר L-200, בנזין דבל קבינה	84,300 ש"ח	82,300 ש"ח	2,000 ש"ח
מיצובישי סנדר L-200, דיזל דבל קבינה	88,600 ש"ח	84,600 ש"ח	4,000 ש"ח
מיצובישי פג'רו קצר 4X4	167,000 ש"ח	162,000 ש"ח	5,000 ש"ח
מיצובישי פג'רו ארוך 4X4	207,400 ש"ח	203,400 ש"ח	4,000 ש"ח

המחירים הנ"ל כוללים מע"מ ואביזרי רישוי ואינם כוללים מס בולים • המחירים לפי מחירון החברה 21/95
המבצע לזמן ובכמות מוגבלים. החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת וללא הודעה מוקדמת.

מבצע

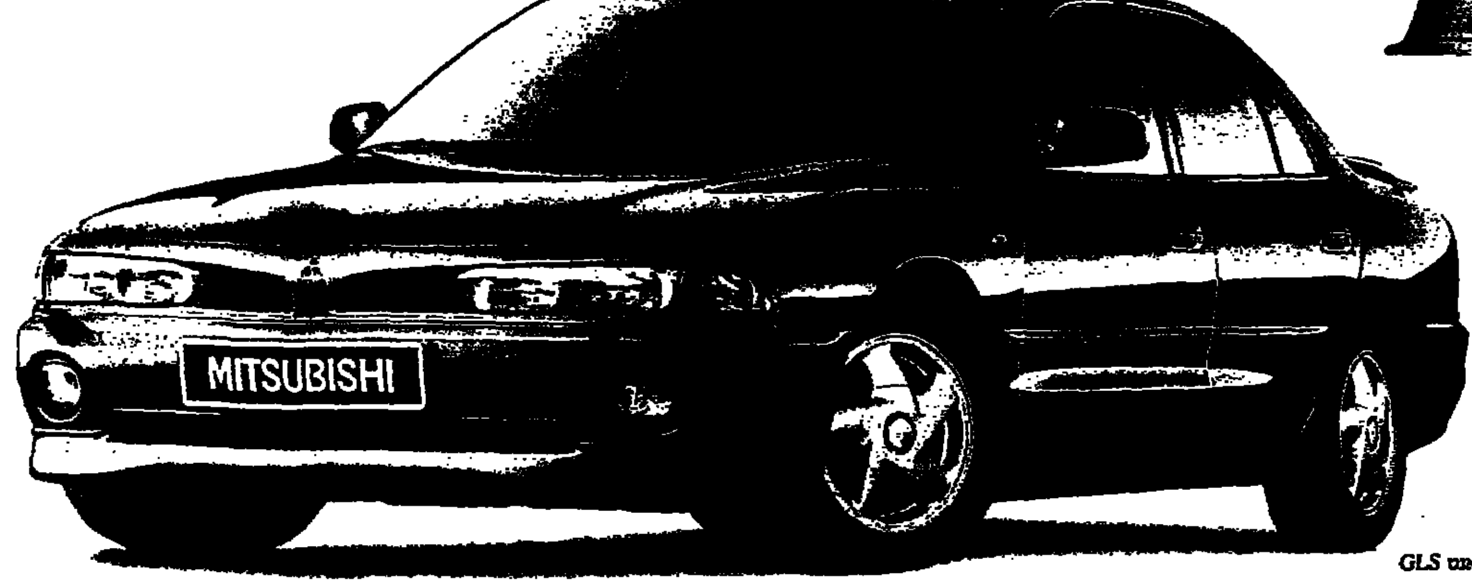

מיצובישי גאלאנט GLS

שלמור אבנון עמיתי

חברת כלמוטור מעמידה לרשות לקוחותיה תוכניות ביטוח ואשראי מהפכניות. לפרטים נוספים פנה לסוכנות מיצובישי הקרובה למקום מגוריך.

מיצוביט: תוכנית הביטוח המהפכנית של מיצובישי, המעניקה הטבות ייחודיות. **אשראי:** מסלולי אשראי נוחים במיוחד, ע"י אלבר מקבוצת השקעות דיסקונט.

3 שנים אחריות עד 100000 ק"מ

מיצובישי. יש בה הכל.

MITSUBISHI MOTORS

היבואן: כלמוטור בע"מ, סוכנויות ראשיות: ת"א - רח' המסגר 38, טל: 03-5380888. חיפה - דרך העצמאות 118, טל: 04-526241.

מפיצים מורשים: קרית שמונה – קואופרטיב גליל עליון, איזור תעשיה דרומי, טל: 951531, 06-959425. נהריה – אלקטרוסקס, רח' התעשיה 7, א.ת. דרומי, טל: 9822855, 04-9825486. טבריה – רכב המגינים בע"מ, רח' אלחדיף (בנין מלון הגליל), טל. 06-724240. נצרת – גפש כוכב הגליל בע"מ, אכסאל 5, טל: 06-560050. עפולה – אס.בי.אס. מכוניות בע"מ, רח' הבנים 14, טל: 06-420055. קריות – נעמן מוטורס, כביש עכו חיפה, מרכז נעמן, טל. 04-774744. חיפה – מוסך סומרום בע"מ, שד' ההסתדרות 23, טל: 6-04-722995. רכב עצמאות, דרך יפו 130, טל: 04-534477. חדרה – ג.ב.ע. סוכנויות בע"מ, צהל 46, טל: 341561, 06-341564. נתניה – שיווה, מכוניות בע"מ, ספיר 10, טל: 621177, 09-611663. כפר-סבא – אוטו-רן, רח' טשרניחובסקי 24 (צומת רעננה), טל: 918303, 09-986028/9. הרצליה – הד קאר מכוניות, רח' בן גוריון 54, טל: 544773, 09-552787. פ"ת – אוטו סאן, ז'בוטינסקי 105, טל: 03-9231851. חולון – אר.אי. מכוניות בע"מ, רח' סוקולוב 105, טל: 2-03-5037311. ראשון לציון – היים סולד שיווק בע"מ, כביש בית-דגן, א. תעשיה ישן, טל: 9640211, 9655254, 03-9654765. רחובות – יצחק כהן בע"מ, רח' משה יתום 22 א.ת רחובות, טל: 08-361770. רמלה – המרכז, שד' הרצל 95, טל: 211793, 08-229298. ירושלים – אל.אר מרכז מסחרי, תלפיות (מול משרד הרישוי) טל: 783820, 02-782651. אל.אר גבעת שאול, בית הדפוס 15, טל: 02-521199. אשדוד – אוטו דיזל, איזור תעשיה צפוני (מול בית הסוהר) טל: 07-728101. באר-שבע – אחים ויקסור בע"מ, בן צבי (מול השקם), טל: 236402, 07-280436. אילת – אדומית אילות, איזור התעשיה, טל: 331378, 07-378333. גדרה – אלון שירותי רכב בע"מ, רח' הרצל, כביש ראשי, טל: 594669, 08-594671.

صورة عن الأصل

התנועה האיסלאמית החליטה ברוב גדול לא להתמודד בבחירות לכנסת; נמנע פילוג בתנועה

מאת יוסף אלגזי

ברוב גדול החליטה שלשום התנועה האיסלאמית בישראל לא להתמודד ברשימה עצמאית או ברשימה משותפת בבחירות לכנסת הבאה. אלה בהנהגת התנועה – ובראשם השייח עבדאללה נימר דרוויש – שתמכו בהתמודדות התנועה האיסלאמית בבחירות לכנסת הבאה, נחלו כישלון חרוץ.

עוד החליטה התנועה האיסלאמית להעניק לכל אחד מחבריה ומתומכיה חופש החלטה לנהוג בבחירות הבאות לכנסת לפי הבנתו הפוליטית.

135 צירי הוועידה הכללית של התנועה האיסלאמית, שהתכנסה שלשום במועדון התרבות בכפר קאסם, כדי להכריע בשאלת ההשתתפות בבחירות לכנסת הבאה, קיימו דיון ממושך ונוקב, שנתגלעה בו מחלוקת חריפה בין התומכים בהשתתפות התנועה בבחירות למתנגדים. על הוועידה ריחפה סכנה של פילוג בתנועה. בראש מחנה המתנגדים להשתתפות התנועה בבחירות לכנסת עמד השייח כמאל חטיב, מכפר קנא.

ברוב של 69% מקולות הוועידה, החליטה התנועה שלא להציב רשימת מועמדים משלה בבחירות לכנסת הבאה ב-1996, ולא להיות שותפה ברשימה משותפת עם כוחות פוליטיים אחרים. תחת זאת, הוחלט להעניק חופש בשאלות, אם להצביע בבחירות או להחרים, להימנע או לתמוך תמיכה אישית באחת הרשימות.

התנועה האיסלאמית קראה לכל הכוחות הפוליטיים במגזר הערבי לפתוח במשא ומתן, כדי להגיע לנוסחה פוליטית שתגדיר שיתוף פעולה ביניהם, בבחירות הבאות לכנסת.

יו"ר המועצה המקומית של כפר ברא, כמאל ריאן, שהשתייך למחנה התומכים בהליכה לבחירות, הסביר אתמול: "התנועה האיסלאמית סבורה כי טרם בשלו התנאים להשתתפותה בבחירות. אישית, אני מעוניין שיהיה ייצוג הולם לאוכלוסייה הערבית בכנסת. אבל לאור ההכרעה, נמשיך לפעול כתנועה חוץ־פרלמנטרית".

שייח כמאל חטיב אמר: "אני רואה בהחלטה שהתקבלה ניצחון אישי, אלא ניצחון של כלל התנועה. ההתרוצצות בשבועיים האחרונים בכנסת, סביב שתי הסיעות הערביות, חיזקה את דעתי שהשתתפותנו בבחירות בשעה זו איננה משרתת את האינטרסים של התנועה".

חטיב הסביר עוד: "משמעות ההחלטה היא, שהנהגת התנועה, או מישהו מחבריה, לא יוכלו לנהל מסע לטובת רשימה זו או אחרת, ואפילו לא לקרוא לאנשים להחרים או לא להחרים את הבחירות. כל חבר ואוהד התנועה יפעל לפי אמונתו".

ראש עיריית אום אל־פאחם, השייח ראאד צלאח, שבעבר התנגד להשתתפות תנועתו בבחירות לכנסת, ובאחרונה ריכך את התנגדותו, הבהיר להנהגת התנועה שגם אם ימתנו רוב בעד השתתפות בבחירות, הוא יתמוך במתנגדים, מחשש לפילוג בתנועה.

ערב כינוסה של הנהגת התנועה האיסלאמית הודיעו התומכים בהשתתפות בבחירות לשבועון "כל אל ערב" תוצאות של סקר שנעשה לפני כחודשיים. תוצאותיו היו, ש-46% תומכים בהשתתפות בבחירות, 35% מתנגדים, ו-19% נמנעים.

סגן שר הבריאות, ח"כ נואף מסאלחה מהעבודה, הגיב אמש: "אני מצטער על החלטתה של התנועה האיסלאמית, לא להשתתף במשחק הפוליטי בישראל. נציגות ערבית גדולה בכנסת היתה מגבירה את כוחה הפוליטי של האוכלוסייה הערבית".

"החלטת הנהגת התנועה האיסלאמית להעניק חופש פעולה לחבריה ולתומכיה בבחירות לכנסת מצילה אותה מפילוג מיידי, או בשלב מאוחר יותר", העריך אמש ח"כ סאלח סלים מחד"ש. הוא הוסיף: "במהותה, משרתת ההחלטה את האינטרסים הקודמים של התנועה האיסלאמית".

בניגוד לדעת האחרים, טען אתמול ד"ר אחמד טיבי: "ההחלטת התנועה האיסלאמית תגדיל את שיעור ההצבעה של הבוחרים הערבים בבחירות לכנסת". ומקורביו הוסיפו: "ההחלטה מחזקת את נטייתו של טיבי לרוץ ברשימה בראשותו לכנסת. בתקווה שחברו, השייח דרוויש, יפעל בציבור למענו".

פרשנות / יוסף אלגזי

פגיעה קשה בסמכות השייח דרוויש

אמצעי התקשורת בעברית היו הזירה היחידה שבה הצליחו התומכים בהשתתפות התנועה האיסלאמית בבחירות ליצור רושם שהם הרוב בתנועה. לאמיתו של דבר, לא זה היה המצב בגרעין הקשה של התנועה ובין רוב תומכיה. לא עזר לתומכים ביטויי העידוד שקיבלו משרי מפלגת העבודה. בהחלטתה מנעה מעצמה התנועה, בינתיים, משבר חריף.

הנימוק שהעלו התומכים, שהתנועה עשויה לצאת מהבחירות כגוף הפוליטי החזק ביותר במגזר הערבי ולמלא בכנסת תפקיד של לשון מאזניים, כמעט כמו ש"ס – לא שיכנע את הרוב.

המתנגדים אמרו, שהתנועה אינה יכולה, גם בגלל מחויבותה לשאר התנועות האיסלאמיות, להשתתף בבחירות לכנסת ישראל, מוסד יהודי וציוני במהותו. השתתפות התנועה בבחירות עלולה להתפרש כתמיכה בתהליך השלום, שנגדו פועלות שאר התנועות האיסלאמיות בעולם הערבי והאיסלאמי.

עוד הדגישו המתנגדים, שהתנועה לא עמדה במבחן של בחירות ארציות והסתפקה בהשתתפות בבחירות מקומיות חלקיות, ולכן אי אפשר לדעת מה כוחה האמיתי. לכן, עליה להמשיך ליצור רושם שהיא הכוח המוביל במגזר הערבי. כישלון בבחירות, או הישג מוגבל בהן, עלולים לחשוף את כוחה האמיתי ולגרום להחלשתה גם במישור המוניציפאלי.

ההכרעה נגד ההשתתפות בבחירות פגעה קשה בסמכותו של השייח עבדאללה נימר דרוויש, בתפקידו כיו"ר התנועה. זו מערכת הבחירות השנייה ברציפות שהוא מנסה להביא את תנועתו להתמודד בהן, וגם נכשל.

מקורות בהנהגת התנועה אמרו, שעד היום היא לא הצליחה למצוא מועמד מתאים ומוסכם מחוץ לשורותיה, שיעמוד בראש רשימת מועמדים הנהנית מתמיכתה. באמצעי התקשורת דובר הרבה על מועמדותו של ד"ר אחמד טיבי. אך למעט השייח דרוויש וקומץ תומכיו במשולש הדרומי, שתומכו בטיבי, הרוב המכריע בתנועה מתנגד לו. נטען נגד טיבי שהוא מזוהה יותר מדי עם יו"ר אש"ף יאסר ערפאת, שהוא חילוני ושנוי במחלוקת ברחוב הפוליטי הערבי.

אי־השתתפות התנועה האיסלאמית בבחירות ואי הופעתו של כוח פוליטי חדש במגזר הערבי, עלולות ליצור חלל פוליטי במגזר הערבי. במקרה כזה, עלול שיעור ההימנעות של הערבים בבחירות לגדול עוד יותר (ב-92' ירד שיעור ההצבעה בקרב הערבים ל-69.7%, לעומת 72.9% ב-88'). הוא עלול לעודד קבוצות פוליטיות חדשות רבות להתמודד בבחירות; אלה לא יעברו את אחוז החסימה והקולות שיקבלו יאבדו.

כמה מאות מפגינים פלשתינאים ויהודים התכנסו שלשום בכפר אום־טובא שבדרום מזרח ירושלים, כדי למחות על כוונת הממשלה להקים את השכונה היהודית החדשה הר חומה על קרקעות, שחלקן הופקעו מתושבי הכפר. בתצלום: אחד הילדים בהפגנה

הרב בקשי־דורון פסק: הניסיונות להתפלל בהר הבית מבטאים זלזול בו

מאת שחר אילן

פסק הלכה חדש של הרב הראשי הספרדי, אליהו בקשי־דורון, קבע שניסיונות להעפיל על הר הבית ולהתפלל עליו הם זלזול בהר ועלולים להביא לחד לוקתו. הרב בקשי־דורון גם פסל את ההצעה להקים בית כנסת בשולי ההר, בטענה שהוא יהיה קטן בהרבה מכיפת הסלע ו"בושה תכסה את פנינו אם זה יהיה סמל אחיזתנו בהר".

פסק ההלכה, שפורסם שלשום בביטאון המפד"ל "הצופה", ניתן בתשובה לפניית משלחת מהימין הקיצוני, שביקשה מבקשי־דורון לשקול מחדש את האיסור שהטילה הרבנות הראשית על כניסת יהודים להר הבית. זאת, בעקבות הדיונים המתנהלים באחרונה על מעמד המקומות הקדושים, והרצון לחזק את האחיזה היהודית בהר.

לאחר מלחמת ששת הימים פסקו הרבנות הראשית ורוב הרבנים, שאין לעלות על הר הבית. מיעוט של הרבנים, ובראשם הרב הראשי האשכנזי שלמה גורן, קבעו ש"בחלק מסוים בהר מותרת הכניסה לאחר טבילה וטהרה כראוי".

הרב בקשי־דורון מסביר את האיסור, שהטילו רוב הפוסקים, בחשש שרבים יעלו להר בלי להיטהר ולא יקפידו על האיסור להיכנס לשטחים הקדושים. בכך הם יעברו עבירה שדינה כרת (כלומר דינה מוות). הוא מבקר את הניסיונות הרבים שהיו במהלך השנים לעלות להר, וכותב שהם נעשו "בכוח הזכות והזכות הכוח", וכן ש"הם אינם מוסיפים כבוד לירושלים, למקדש ולאחדות ישראל".

לדבריו, פנתה לאחרונה לרבנות הראשית "משלחת מכובדת של בני ציון יקרים, בני תורה וביקשה לשקול שנית את הפסיקה האוסרת את הכניסה להר הבית ליהודים כדי להוכיח את בעלותנו במקום". אנשי המשלחת טענו שהאיסור שהטילה הרבנות על הכניסה להר־הבית מזהה ויותר מראש על האחיזה בהר.

הרב בקשי־דורון פסק בתגובה, ש"דווקא היום לאור הדיונים בעתיד המקומות הקדושים יש לדבוק בהלכה שהר הבית כולו מקודש לנו מכל. האחיזה בשטח מסוים על ידי כניסת יהודים לתפילה תגביל את האפשרות לחלוקה של ההר לפי השימוש בו למעשה, ותביא בעקיפין למצב שהחלק הגדול והקדוש יותר של ההר לא יהיה בחזקתנו ולא בבעלותנו".

הרב בקשי־דורון מסביר, ש"אין חלק שברוב שטח הר הבית, בקודש הקודשים ובקודש, אין כל היתר כניסה ליהודים. כך שגם אם נפסוק הלכה כדעת המתירים, תותר הכניסה לתפילה בהר הבית ליהודים רק בשטח מצומצם בשולי ההר. אם בכך נפגין נוכחותנו ואחיזתנו תהא בכך הכרה הם וחלילה או הסכמה שבשתיקה שברוב ההר ובמקום המקדש ממש יש חזקה לשימוש שנעשה על ידי הנכרים".

הוא דוחה גם את ההצעה להקים בית כנסת בשולי ההר, שירכיח שהמקום קדוש ליהודים. לדבריו, הקמת בית כנסת תהווה "זלזול בהר שיועד לא לבית כנסת אלא לבית מקדש". "באם יבוצע הדבר", הוא כותב, "בהכרח יהיה זה בית כנסת קטן בשולי ההר, כשמולו ניצב בקודש פנימה המסגד הגדול והגבוה ממנו. רוב הנהדים לדבר ה' ההמתמידים במקום מקדש לא יכנסו בו. בושה תכסה את פנינו אם זה יהיה סמל אחיזתנו בהר, אל מול אחיזתם ברוב השטח הבנוי המשמש להם לתפילות המוניות".

לדברי הרב בקשי־דורון דווקא בכך שאנו מנועים מלהיכנס להר הקודש, אנו מדגישים את בעלותנו עליו. "לא הכניסה המוגבלת והשימוש בהר קובעים את החזקה, אלא דווקא ייחודו של ההר ומגבלותיו. כל זלזול הם וחלילה בדין מורא מקדש ושמירת המקדש לעת כזאת מחליש למעשה את כוחנו ותקוותנו על מקום המקדש, גם כלפי שמים וגם לעיני הבריות".

חוסייני מזהיר מפני "רצח תהליך השלום"

מאת אודי ניר

כמה מאות מפגינים פלשתינאים ויהודים התכנסו שלשום בכפר הקטן אום־טובא שבדרום מזרח ירושלים, כדי למחות על כוונתה של ממשלת ישראל להקים את השכונה היהודית החדשה על קרקעות, שבחלקן הופקעו מכפריי אום־טובא, באתר ג'בל אבו־גנים.

הדובר המרכזי בעצרת, שהתקיימה במגרש הכדורגל במרכז הכפר, היה פייסל חוסייני, הממונה על ענייני ירושלים מטעם הרשות הפלשתינית. חוסייני אמר כי המשך הפעולות האלה "משמעותו רצח תהליך השלום".

חוסייני התריע כי ישראל צריכה להבין ששלום יוכל לשרור באזור רק אחרי שישראל תסוג "מן האדמות הפלשתיניות ובראשן ירושלים הערבית". הוא הבטיח כי הפלשתינאים לא יוותרו על ירושלים, ויהי מה.

אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, אמר שלשום על קיומה של הפגנה שיזמה תנועת פתח במחאה על מדיניותה של ממשלת ישראל בירושלים, שהיתה אמורה להתקיים היום ליד מחסום צה"ל בכביש הצפון־מזרחית לעיר. מנכ"ל התנועה בגדה, מרוואן ברגותי, אמר כי שלטונות צה"ל מסרו לו שההפגנה במקום אסורה.

ראש עיריית נצרת: אם לא יימצא פתרון למחסור במים בעיר, נסגור בתי ספר

מאת יוסף אלגזי

ראש עיריית נצרת, ראמז ג'רייסי, שיגר מכתב דחוף לשר החינוך והתרבות, פרופ' אמנון רובינשטיין, שבו הודיע כי אם יימשך המחסור במי שתייה בעיר, ייסגרו בתי הספר בכל השכונות הסובלות מהמחסור.

דובר הנהלת עיריית נצרת, רמזי חכים, מסר, כי זה כמה ימים סובלים תושבי נצרת ממחסור חמור באספקת מי שתייה. לדבריו, למרות השרב הכבד, כמות המים המסופקת לעיר ירדה ב-50% אותו מכמות המים הרגילה. חכים ציין, כי גם לפני כשבוע שובשה באופן חמור אספקת המים לנצרת.

בעקבות המחסור נותרו כמה מהשכונות בעיר, לרבות בתי הספר בהן, ללא מי שתייה. "העירייה אינה מוכנה לשאת באחריות לבריאות התלמידים בבתי הספר שנותרו ללא מי שתייה, ולכן, אם לא תיפתר הבעיה, היא תיאלץ לסגור בתי ספר אלו, שבהם לומדים יותר מ-1,000 תלמידים", הודיע הדובר.

בשבועות האחרונים פנתה הנהלת עיריית נצרת לגורמים שונים, בהם מקורות, נציבות המים, ושר החקלאות, יעקב צור, בעניין בעיית המחסור במים, אך לטענתה, ללא הועיל. דובר עיריית נצרת קבל על אפליה, ואמר "לא ייתכן שתושבי באוכלוסיית העיר תסבול ממחסור במי שתייה, ובנצרת־עילית ישקו את גינות הנוי שלהם".

בתגובה אישר סגן שר החקלאות, ח"כ ואליד צאדק, כי נצרת סובלת ממחסור של מי שתייה. לדבריו, בימים הקרובים יפעל משרד החקלאות לחיבור העיר נצרת למקורות מים נוספים, אך זה יהיה פתרון חלקי בלבד. "בעיית אספקת המים לנצרת תמצא את פתרונה היסודי והמלא רק בשנת 1996, עם חיבורה למוביל המים הארצי", ציין.

משלחת של הפרלמנט הסיני מגיעה היום לביקור בישראל

מאת גדעון אלון
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

משלחת של ועדת החוץ והביטחון של הפרלמנט הסיני תגיע היום לישראל לביקור בן חמישה ימים, כאורחת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת. זו הפעם הראשונה שבה נציגים רשמיים של הפרלמנט הסיני מבקרים בישראל.

במשלחת הסינית שמונה חברי פרלמנט, בהם רמטכ"ל לשעבר וקציני צבא בכירים ברימנט. האורחים יבקרו בכנסת, בתעשיות הביטחוניות ובפיקוד צפון, וייפגשו עם ראש הממשלה, יצחק רבין, יו"ר הכנסת, שבח וייס, חברי ועדת החוץ והביטחון ובצמרת משרד הביטחון. יו"ר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ אורי אור, אמר כי ידון עם חברי המשלחת בסיוע של מדינתם לאיראן בתחום הגרעיני.

אוניברסיטת חיפה

המרכז היהודי־ערבי
המכון לחקר המזרח התיכון ע"ש גוסטב היינמן
קרן פרידריך אברט
משרד החינוך והתרבות
עמותה לקידום ענייני הדרוזים בישראל

יום עיון בנושא:

חינוך והתפתחות התיעוש בקרב הדרוזים

יתקיים ביום שלישי, א' בסיון תשנ"ה (30.5.95) משעה 14:00, באולם המצפור, קומה 30, מגדל אשכול, אוניברסיטת חיפה

14:20 דברי פתיחה: פרופ' יוסף גינת, ראש המרכז היהודי ערבי, אוניברסיטת חיפה
מר בהיג' מנצור, נציג העמותה לקידום הדרוזים בישראל
14:35 מושב א': החינוך בקרב הדרוזים
יו"ר: מר סלמאן פלאח, סמנכ"ל משרד החינוך
ד"ר קייס פירו, החוג להיסטוריה של המזה"ת, אוניברסיטת חיפה
התפתחות החינוך בחברה הדרוזית מאז קום המדינה
מר חסין זרקא
משאבי חינוך במערכת החינוך הדרוזי
מר סעיד קזל
חשיבה של מנהלים על ההדרת שינויים בבתיה"ס הדרוזי
16:15 מושב ב': תיעוש הכפר הדרוזי
יו"ר ד"ר קייס פירו
דוברים:
סגנית שר המסחר והתעשייה, ח"כ מאשה לובלסקי
פרופ' ארנון סופר, החוג לגיאוגרפיה, אוניברסיטת חיפה
הכנסת התיעוש לכפר, סיסמה או תופעה בת מימוש
מר רמזי חלבי
הדרוזים בין תרבות לכלכלה
מר מהנא כנעאן
ירקא כמודל לתיעוש בכפרים
מר עלי קדמאני, תעשיין
נסיון והתפתחות התעשייה בכפר ירקא
מר יוסף חסן
תמורות במבנה התעסוקה של הדרוזים

הציבור מוזמן

כרמינה בורנה

בלט בן זמננו מקרקאס

בתיאטרון הרומי
יום ד', 31.5.95
כל המופעים בשעה 20:30

ועוד בפסטיבל:
ריטה "אהבה גדולה" מוצ"ש 27.5.95
ערב אנדלוסי – שירה ופיוט יום ה' 1.6.95

בית שאן

הכי טוב ישראכרט

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

הקתדרה לערכי היהדות ע"ש בלשנר
הקתדרה ע"ש הוברס למחשבת ההלכה

משנתו ההלכתית של הרב יוסף דב סולובייצ'יק ושורשיה

יום רביעי, ב' בסיון, תשנ"ה, 31.5.95, בבניין 20, חדר 210 (ז' 210)

9:30 התכנסות
9:45 **פרופ' אביה ספיבק**, דיקן הפקולטה למדעי הרוח והחברה - ברכות
10:00 מושב א'
יו"ר: **ד"ר שאול שטמפפר**, האוניברסיטה העברית
פרופ' חיים סולובייצ'יק, ישיבה יוניברסיטי
The Background of the Lithuanian Approach to Talmud Study
ד"ר נורמן סלומון, אוניברסיטת אוקספורד
הרב סולובייצ'יק והאנליטיקה של בריסק
12.30 הפסקת צהריים
13.45 מושב ב'
יו"ר: **פרופ' דניאל לסקר**, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
הרב ד"ר נחום רבינוביץ, ישיבת ברכת משה
האם באמת קיימים "שני דינים"?
הרב עזרא ביק, ישיבת הר עציון
האוטונומיה של ההלכה בתורת הרב סולובייצ'יק
פרופ' אברהם פיינטוך, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
הרב סולובייצ'יק כמלבן תורת בריסק

דיסקונט T.Q.B

פרטים בקרוב

מקורביו של דוד לוי: אם מרכז הליכוד יאשר את הצעת המזכירות לפריימריס, נקים מפלגה חדשה

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ח"כ דוד לוי חזר ואיים בסוף השבוע כי יפרוש מהליכוד יחד עם אנשי מחנהו, אם מרכז הליכוד יאשר את הצעת מזכירות המפלגה לשיטת הבחירות המקדימות, שהתקבלה ביום חמישי.

יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו, יודיע היום על החלטתו לכנס את מרכז המפלגה ביום שני הבא, 5 ביוני, כדי לאשר את הצעת המזכירות לפריימריס, לאחר שלא הצליח להידבר עם יו"ר המרכז, מקסים לוי, על מועד הכינוס וסדר היום שלו. אנשיו של לוי, לרבות מקסים לוי עצמו, מתכוונים להחרים את ישיבת המרכז. ח"כ דוד לוי יכנס השבוע את מקורביו להתייעצות. הוא הבהיר את אנשיו להתארגן לכינוס גדול ימים ספורים לאחר כינוס המרכז.

מקורביו של דוד לוי אמרו, כי אם מרכז הליכוד יאמץ את הצעת המזכירות, יודיע לוי בכינוס מחנהו על הקמת מפלגה חדשה לקראת הבחירות הבאות, שתהיה "הליכוד האמיתי".

בתגובה להצעה לשיטת הפריימריס, שאישרה מזכירות הליכוד, אמר ח"כ לוי כי החלטה זו היא "הרס עצמי של הליכוד ושיטה שתגרום למלחמת הכל בכל". לדבריו, על־פי שיטה זו הבוחרים לא יבחרו רק 80% מהמועמדים, כפי שטוען נתניהו, ויו"ר המזכירות, ח"כ יהושע מצא, אלא עדיין יש לקבוצת הרוב אפשרות לבחור 100% מהמועמדים. "הוי ליכוד אחד ובו חברים רבים לא ימצאו את מקומם", אמר. הוא האשים את נתניהו כי "דחף את ההחלטה מתוך יצר להשתלט על התנועה".

"לוי מחפש דרך לפרוש"

ח"כ מצא אמר בתגובה, כי "דוד לוי מזלזל בתנועה ובמוסדות הליכוד, וייתכן שהוא מחפש דרך לפרוש מהמפלגה". הוא הדגיש, כי בכל פעם שנוצר קשר עם לוי כדי לשמוע ממנו על השיטה המקובלת עליו, בניסיון למצוא פשרה, "מילא לוי את פיו מים". מצא סבר, כי לוי טרם למד את השיטה שהתקבלה במזכירות הליכוד, אשר "מאפשרת לאנשיו להיבחר בצורה הוגנת".

במחנה לוי דחו את דבריו של מצא. פעילים מרכזיים במחנה אמרו, כי למדו בסוף השבוע את השיטה שעליה החליטה המזכירות, וכי הגיעו למסקנה כי יש בה סכנה מוחשית לכך שנתניהו ישתלט על כל הרשימה. לדבריהם, ההצעה נכתבה למזכירות על־פי האינטרסים של נתניהו.

השיטה שאושרה במזכירות קובעת, כי אחרי יו"ר התנועה ומועמדה לראשות הממשלה, מהמקום השני עד המקום ה־17 ישובצו נבחרי הרשימה הארצית בפריימריס. החל מהמקום ה־18 ישובצו לסירוגין נבחרים מהמחוזות ונבחרים מהרשימה הארצית, כאשר לפחות שבעה מהמקומות הריאליים ישוריינו – ארבעה לנשים, אחד לעולה חדש, אחד לערבי ואחד לצעיר.

במחנה לוי טוענים, כי אין כל משמעות לפשרה שעליה הודיע נתניהו, ואשר לפיה שיטת הבחירה בפריימריס ברשימה הארצית תהיה שיטה יחסית שבה הבוחר יסמן רק 80% מסך המקומות הריאליים, שכן כמעט כל 20% המקומות הפנויים יהיו משוריינים. על־פי ההצעה, יהיו 12 מחוזות, שבכל אחד מהם ייבחר מועמד אחד לרשימה לכנסת. לדברי אנשיו של לוי, הדבר מעניק יתרון ברור למי שחולש על המנגנון, כלומר לנתניהו ולאנשיו.

מקסים לוי אמר אתמול, כי יתמוך באחיו. "נדמה לי שנתניהו אינו מודע למה שקורה מסביב. הליכוד לא נבנה משכונות היוקרה כמו אפקה אלא מהשכונות החלשות יותר. לדוד לוי יש מספיק כוח בשכונות ובעיירות הפיתוח כדי לבנות בסיס איתן למפלגה, אם יחליט להקימה", אמר. הוא האשים את יו"ר הליכוד בהפעלת "כוחניות", ואמר כי האחריות לאשר יקרה בליכוד תיפול עליו ועליו בלבד.

נתניהו השאיר ביום חמישי פתח להידברות עם לוי ואנשיו, אולם הדגיש כי את "היד המושטת לא יוכל להשאיר לאין קץ". מקורביו של נתניהו אמרו, כי אם לוי לא יסכים להידברות גם השבוע, יכונס המרכז ב־5 ביוני.

עם זאת, בכירים בליכוד, בהם יו"ר הסיעה, ח"כ משה קצב, ח"כ מאיר שטרית, שהצביע נגד אישור השיטה במזכירות, ואחרים מתכוונים לנסות לשכנע את נתניהו להסכים לשיטה של 70:30, ומעריכים כי דוד לוי יקבלה ובכך יוסר האיום לפרישתו מהמפלגה. מנגד, חברים אחרים, בהם יצחק שמיר וצחי הנגבי, סבורים כי אין להתפשר.

ראלי סער מוסרת: יו"ר אגף הנשים במפלגת העבודה, עו"ד אודלי ביבי, בירכה אתמול על החלטת הליכוד לקבוע 10% ייצוג לנשים ברשימה לכנסת. היא אמרה כי היא מקווה שמפלגת העבודה תאמץ את החלטת ועדת הפריימריס לשריין לנשים ייצוג של 20%, שתיים בכל עשירייה, במקומות הריאליים.

מסמך שהוגש ליועץ המשפטי של ההסתדרות:

"ב־89' ניצלה העבודה את מתקני ההסתדרות לגיוס קולות ערבים"

מאת חיים ביאור וצבי זרחיה

היועץ המשפטי של ההסתדרות, עו"ד יורן קר־דו, קיבל לידיו חומר, שממנו מתברר כי מפלגת העבודה ניצלה את מתקני ההסתדרות ומועצות הפועלים במגזר הערבי, לקראת הבחירות להסתדרות שהתקיימו ב־13 בנובמבר '89. החומר יועבר גם לידי משרד מבקר ההסתדרות.

מדובר במסמך פנימי, שהוכן בהסתדרות ואשר נכתב בידי ראובן קצב ויעקב כהן, ראשי המחלקה הערבית שפעלה אז במסגרת האגף לארגון ומועצות הפועלים בהסתדרות. המסמך, בן חמישה עמודים, הוגש למנכ"ל ההסתדרות לשעבר, ישראל קיסר (כיום שר התחבורה), והוא דן בדרכים לגיוס קולות לרשימת מפלגת העבודה בהסתדרות מקרב פוטנציאל המצביעים הערבים.

כותרת המסמך היא "קווי יסוד ומגמות להסברה לבחירות להסתדרות במגזר הערבי". בסעיף 17 של המסמך נאמר: "גיוס עובדי מוסדות ההסתדרות: לארגן פעילות מיוחדת ונמרצת בקרב 1,700 עובדים בהסתדרות ואורגנו עשרה ימי עיון בסקטור ריאליים בהשתתפות מנהלי המוסדות. יש לגייס את כולם למערכה ולהדגיש בפניהם שעליית הליכוד ונסיגת מפלגת העבודה לטובת מפלגות השמאל והמפלגות הערביות, עלולה לשבור את מטה לחמם".

עוד צוין במסמך, כי "המערך חייב לשנות את האסטרטגיה ומגמות ההסברה, על ידי מתקפה חזקה בכל החזיתות – הימין, השמאל והרשימה הערבית המאוחדת, ולא להסתפק בעבודת הגנה בתקופה. עליו לנהל מסע התקפה חד ואמיץ. המגמה היא להדגיש כי רק ניצחון העבודה בבחירות להסתדרות הוא ערובה לחיזוקם של בעלי התפיסה הספירה בחברה הישראלית, יהודים כערבים". במקום אחר במסמך מציינים קצב וכהן ש"הפעם מדובר בפרנסה, בשמירה על רמת חיים נאותה הבטחת שירותי בריאות ורווחה לכל נזקק".

המסמך ממליץ על שורת פעולות, בהם הבנת דפדפת על קידום העובדים הערבים בהסתדרות, וקלטת וידאו בערבית על "המהלך החדש בהסתדרות". הפצת כרוזים באמצעות מועצות הפועלים, פרסום נרחב בכתובתים על ההתחום במועצות הפועלים, בוועדי הפועלים הערביים, בקופת חולים, בנעמת, "הפועל", תנועת "הנוער העובד והלומד", הסברה ב"קול ישראל" בערבית ובטלוויזיה. כמו כן, מומלץ על קיום סמינרים וימי עיון לפעילים וסמינרים על בסיס סקטוריאלי.

בקואליציה ובאופוזיציה עורכים גיוס כללי לקראת ההצבעה שתתקיים ביום ד' הקרוב על הצעתו של ח"כ סילבן שלום (ליכוד) להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לבדיקת העברות הכספים מההסתדרות למפלגת העבודה ובמיוחד, ובעיקר העברות הכספים לכיסוי הפריימריס של ח"כים בבחירות לכנסת ב־92'.

לכרות התנגדות הקואליציה, אישרה הכנסת לפני כחודש את הצעתו של ח"כ שלום להקים את ועדת החקירה, וביום ד' הקרוב תתקיים הצבעה סופית בעניין וייקבע כתב המינוי של הוועדה והרכבה.

שלום טוען, כי "רבין ומפלגת העבודה מתנגדים לוועדת חקירה כזו מתוך מטרה להמשיך ולהסתיר את העובדה שבבחירות '92 ההסתדרות תיפקדה כבנק היקיר של מפלגת העבודה".

שלום פנה אל יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון (עבודה), וביקש ממנו להגן בדרישתו. אולם טרם קיבל תשובה.

בליכוד מציינים, כי בהצבעה הקודמת בעניין נעדרו רמון, ח"כי סיעת רצ, וכל ח"כי מפלגת העבודה הנחקרים בפרשיות ההסתדרות.

הליכוד הזמין צוות צילום לתיעוד ההצבעה כדי לעשות שימוש בחומר במערכת הבחירות הקרובה לכנסת.

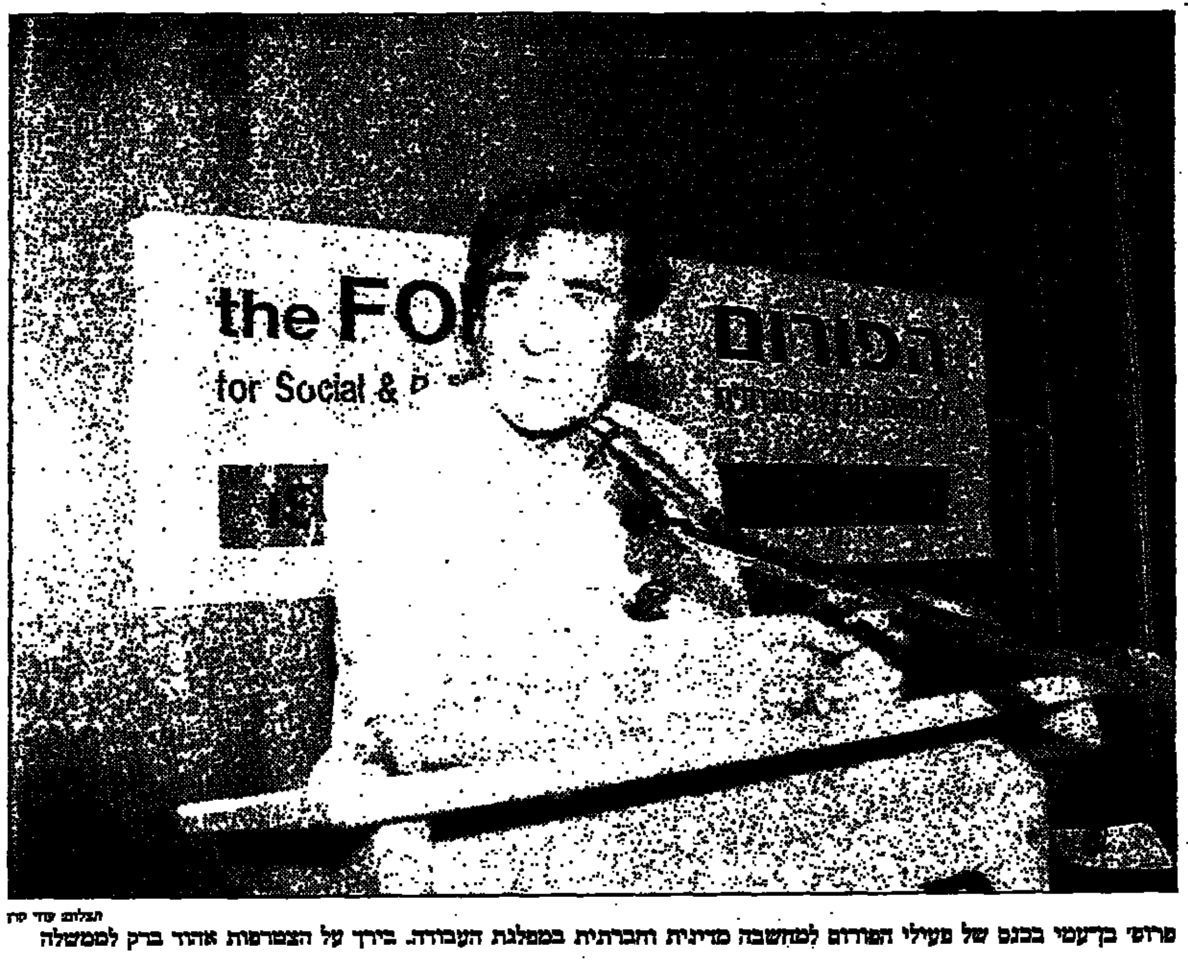

תצלום: עדי ...
פרופ' בן־עמי בכנס של פעילי הפורום למחשבה מדינית וחברתית במפלגת העבודה. בירך על הצטרפות אהוד ברק לממשלה

פרופ' בן־עמי מתנגד לחוק הבחירה הישירה

מאת ירח טל

בכנס של פעילי הפורום למחשבה מדינית וחברתית במפלגת העבודה הביע ראש הפורום, פרופ' שלמה בן־עמי, את דעתו נגד חוק בחירה ישירה של ראש ממשלה. תוך שהוא מברך על הצטרפותו של אהוד ברק לממשלה, הדגיש פרופ' בן־עמי, כי "במדינה שבה נושא מרכזי הוא השאלה האם רמטכ"ל שהשתחרר זה עתה, יצטרף או לא לממשלה, והאם גנרלים במילואים יקימו או לא מפלגה, יש לי ספק אם קיימים נוגדנים חוקים מספיק נגד ההשלכות השליליות של הבחירה הישירה". בן־עמי הוסיף כי "אלה המתבוננים בהיותנו הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון, שישאלו את עצמם האם תופעות כאלה של מפלגות גנראלים תיתכנה במדינות המערב אליהן אנחנו מתיימרים להשוות את עצמנו".

תלמידים מעטים נרשמו לביה"ס "קדמה" בירושלים. ההנהלה: מסיתים נגדנו

מאת אור קשתי
סופר "הארץ" לענייני חינוך

רק 6 מתלמידי בתי הספר היסודיים בדרום־מערב ירושלים, שקיבלו השנה לראשונה אפשרות לבחור בין 3 חטיבות ביניים, לצורך המשך לימודיהם, בחרו בבית הספר "קדמה", שמטרתו את מורשת המזרח ואת לימודי המזרח. בבחירות בתי הספר השתתפו כ־300 תלמידים. כ־73 מהתלמידים בחרו בבית הספר "בית חינוך", וכ־20 נוספים בחרו באפשרות השלישית – תיכון "דנמרק".

מספר הנרשמים הנמוך ל"קדמה", שבעבר היה אחד מבתי הספר הגדולים בירושלים, יביא לפתיחת שתי כיתות (של כיתה ז') בלבד, בעוד שבשנים קודמות נפתחו חמש כיתות. לדברי מנהל מינהל החינוך בעיר, נסים סלומון, התערער ב"דנמרק" "שיפור המשקל האינטגרטיבי, בעיקר בגלל שינויים דמוגרפיים".

ראש עיריית ירושלים, המחזיק תיק החינוך, אהוד אולמרט, אמר כי הוא "מעוניין במערכת חינוך שיש בה חופש בחירה יתרה גדול וחיזוק האוטונומיה הבית־ספרית. דברים אלה מחייבים שינוי ערכים בתחום תקציב עצמאי של בתי הספר וחיזוק בסמכותו של המנהל". עיריית ירושלים אף הודיעה כי פתיחת אזורי הרישום לבתי הספר היסודיים ולחטיבות הביניים תורחב לאזורים נוספים בעיר.

מיעוט הנרשמים ל"קדמה" בירושלים הפתיע את מערכת החינוך העירונית. לדברי סלומון, "קיבלנו מהמפקחות על בית הספר הודעות טובים מאוד. יצא לו שם לא רע בירושלים, ולכן הפתיע אותי המספר הנמוך של התלמידים שמבקשים ללמוד שם". עם זאת, אמר סלומון, שהתנגד בעבר בחריפות לפעילותה של "קדמה" בירושלים, כי הוא "איתן בדעתו שבתי הספר של 'קדמה' סותרים את תפיסת העולם של מדינת ישראל, הרוצה לבנות חברה אחת".

יש לציין כי מספר התלמידים שביקשו כעת ללמוד ב"קדמה" בשנת הלימודים הבאה נמוך באופן משמעותי ממספר התלמידים, שלומדים בבית ספר זה בשנת הלימודים הנוכחית. בשנה זו לומדים 50 תלמידים, ואילו מספר התלמידים לקראת השנה הבאה עומד על 18 בלבד.

עם זאת, אמר ד"ר שלמה סבירסקי, מראשי עמותת "קדמה", כי "המספר הזה כבר עכשיו לא רלוואנטי, כיוון שלמעלה מ־60 ילדים נוספים הביעו עניין גדול בבית הספר באמצעות ימי פעילות שאנו עורכים. אנחנו בטוחים שנפתח בשנה הבאה שתי כיתות של 25 תלמידים כל אחת, וההערכה הזו מבוססת לא על ניחוש אלא על שיחות עם ילדים".

ד"ר סבירסקי האשים את מספרם הנמוך של הנרשמים ל"קדמה" ב"פעילות כמה מנהלות ויועצות חינוכיות".

יש לציין כי גם כשבתל אביב נרשמו מספר נמוך של תלמידים ל"קדמה" הסבירו זאת ראשי העמותה בהתנגדות גורמי חינוך כמו מנהלות ויועצות.

מרכז העבודה יחליט השבוע אם נושא הבחירה הישירה יעלה בוועידתה

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מרכז מפלגת העבודה יתכנס ביום חמישי השבוע, כדי להחליט אם לאשר את הכללת הצעתו של סגן שר החוץ, ד"ר יוסי ביילין – לדחות את החלת חוק הבחירה הישירה לראש ממשלה – בסדר היום של ועידת המפלגה, המתכנסת ביום שני הבא, 5 ביוני. ההחלטה נפלה על אף שהוועדה המתמדת, הקובעת את סדר היום בוועידה, כבר אישרה ביום חמישי שעבר לביילין להעלות את הצעתו בוועידה. על כינוס המרכז הוחלט בהתייעצות שכינס שלשום ראש הממשלה יצחק רבין.

בהתייעצות השתתפו שר המשפטים דוד ליבאי, מזכ"ל המפלגה נסים זווילי ויו"ר הוועדה המתמדת, סגנית השר מאשה לובלסקי. רבין מתכוון לחזור ולתבוע גם במרכז המפלגה לדחות את הצעתו של ביילין ולא להעלותה בוועידה הקרובה, אלא בוועידה במארס '96.

רבין טוען שהוועידה בשבוע הבא אינה מוסמכת להחליט על דחיית חוק הבחירה הישירה, אלא רק ועידה נבחרת חדשה, שכן מדובר בהחלטה המנוגדת את מצע המפלגה והחלטות ועידתה, שעמם הלכה העבודה לבחירות האחרונות.

שר החוץ, שמעון פרס, שתובע את דחיית חוק הבחירה הישירה לבחירות בשנת 2000, חזר בו מתביעתו שהנושא יועלה להצבעה כבר בוועידה הקרובה, והצטרף לדרישת רבין לדחות את הדיון לוועידה בשנה הבאה. זאת, בנימוק שלא רצה להיכנס לעימות עם רבין, העלול לפגוע בתהליך השלום.

בניזרי: טענות הליכוד צבועות, גם להם יש בוחרים ערבים

מאת שחר אילן

יו"ר סיעת ש"ס, ח"כ שלמה בניזרי, אומר שטענות הליכוד נגד הממשלה הזוכה לרוב הודות לגוש ערבי צבועות, "שכן גם להם יש בוחרים ערבים". לדבריו, "גם הקורוזו של הצעת תפקיד שר לעבד אל־והאב דראושה יוכיח זאת". בניזרי דוחה את הטענה שקולות הערבים פסולים כיוון שאינם ציונים. "עד כמה שידוע לי גם אגודת ישראל לא ציונית ובכל זאת רוצים לצרף אותה לקואליציה".

בניזרי ביקש להבהיר, שדבריו, לפיהם יש לנצל כל הזדמנות כדי להפיל את הממשלה הנשענת על קולות ערבים, "נבעו רק מכך שאם המפלגות הערביות יהיו לשון מאזניים, הן ימשיכו לסחוט הישגים מהמדינה שיפגעו באוחזי ישראל ויובילו אותנו לשלום כפוי, בתנאים שעלולים להביא אותנו לקטסטרופה בעתיד. למפלגות שטוענות שהמדינה אינה שלנו אין מקום בממשלה".

לשחקני מכבי תל־אביב,
לאברהם גרנט והצוות המקצועי,
להנהלה ולקהל האוהדים

תודה על עונה נפלאה
והאליפות ה־16
בשנת 1995

עלית תעשיות · עופר נכסים
ישפאר · מבטח שמיר
זינגר ברנע · קוקה־קולה
הכשרת הישוב · אגודת מכבי ת"א
שטראוס

גזור ותלה ליד הטלפון שלך

עלה לי 1.88 ש"ח לדקה
ויש לי איפה לישון בלונדון

לא, זה לא מבצע... זה התעריף המוזל של בזק למערב אירופה. ולא... אתם לא צריכים להתקשר רק כדי שיהיה לכם איפה לישון, כי במחיר כזה אפשר סתם ככה מפעם לפעם להתקשר לחברים או לקרובים: להגיד שלום, לשמור על קשר ואולי, אם אתם נוסעים לשם, לבקש מהם שיזמינו עבורכם מראש כרטיסים להופעה טובה. אז חייגו בזק למערב אירופה: כל יום בין השעות 01:00 ל־08:00 - 1.88 ש"ח. בימים ב' עד ו' בין השעות 22:00 ל־01:00 בשבת וראשון, בין השעות 08:00 ל־01:00 - 2.83 ש"ח. בימים ב' עד ו' 08:00 ל־22:00 - 3.77 ש"ח.

בזק איתך לאורך כל הקו
אגף השיווק

طبق الأصل

37% מדיווחי העמותה "דגל ירושלים" כוזבים לכאורה

מנהל העמותה, נפתלי פרוש: "אם נותנים לנו פחות, לש"ס נשאר יותר. זו התנכלות לשם התנכלות"

מאת שחר אילן

שש עמותות חרדיות, שלוש מהן מקורבות ליהדות התורה, חשודות בדיווחים כוזבים ובניסיון להוצאת כספים במרמה מתקציב התרבות החרדית של משרד החינוך.

המקרה החמור ביותר לכאורה הוא של עמותת "דגל ירושלים", המקורבת לח"כ לשעבר מנחם פרוש, שאצלה קיים חשד לדיווחים כוזבים בהיקף של 37% (28 דיווחים כוזבים מ-75 ביקורות). משרד החינוך קנס את דגל ירושלים ב-650 אלף שקלים, יותר מחצי ההקצבה שקיבלה העמותה ב-'94, בסך 1.22 מיליון שקלים.

מדובר בעמותות שהצהירו בדו"חות הביצוע של '94 כי קיימו שיעורים, למרות שביקורות שערך המשרד העלו שהשיעורים לא התקיימו. מלבד "דגל ירושלים", נמצאו דיווחים כוזבים אצל עמותה בשם "אור שניאור", 29%, עמותת "תודעה" של דגל התורה, 20%, "תורה ויהדות לעם" של אגודת ישראל, 19%, "ניידות חב"ד", 16%, ו"צעירי חב"ד" – 13%.

במשרד החינוך משווים את מספר הביקורות השליליות לדו"חות הביצוע של העמותות שנמסרים לאחר קיום השיעורים. בשיטה הזאת, של דיווחים לאחר מעשה, כל סתירה בין הדיווח לביקורת מהווה לכאורה דיווח כוזב ביודעין.

השחיתות החמורים התגלו בעקבות הוראה שקיבלו שר החינוך אמנון רובינשטיין ומנכ"ל משרדו שמשון שושני בספטמבר '93 לקיים פיקוח ובקרה הדוקים על ההקצבות. "התחלנו בעניין", אומר רובינשטיין, "הרבה לפני דו"ח המבקרת על משרד הדתות. אני לא אסכים שגופים יקבלו כסף עבור פעולות שלא עשו".

בעקבות חשיפת הדיווחים הכוזבים הטיל משרד החינוך על העמותות קנסות בשיעור שבין 3% מההקצבה ב-'94 ל"צעירי חב"ד" ועד 53% ל"דגל ירושלים".

הקנס הגדול ביותר, 728 אלף שקלים, הוטל על ארגון "תורה ויהדות לעם" של אגודת ישראל, אך הוא מהווה 22.5% בלבד מההקצבה של הארגון (3.25 מיליון). על ארגון "תודעה" של דגל התורה הוטל קנס בסך 300 אלף שקלים, המהווים 12.5% מההקצבה (2.39 מיליון).

כדי לבקר את העמותות, שכר משרד החינוך את שירותי משרד רואה החשבון יהודה פריד, שפיקח בעבר על העמותות שקיבלו כספים ייעודיים. לדברי רובינשטיין, אחת המסקנות מהפרשה היא שייתכן שיש צורך לקצץ בהקצבות למוסדות.

לא נחשפו כל דיווחים כוזבים אצל העמותות של ש"ס, זאת, בניגוד למשרד הדתות שם גילתה המבקרת אצלן חשדות לדיווחים כוזבים בהיקף של מיליונים. יו"ר ועדת ההקצבות לתרבות תורנית במשרד החינוך הוא איש ש"ס, משולם נהרי.

השר רובינשטיין הורה להעביר את מסמכי העמותות של ש"ס לבדיקה נוספת אצל חשב המשרד. רובינשטיין מודע עם זאת, ש"לא קיבלנו אינפורמציה, המעידה שיש פגמים בדיווחים של עמותות נוספות".

ח"כ לשעבר מנחם פרוש מאשים בתגובה את משולם נהרי "שהוא עשה צרות לכל העמותות האשכנזיות". לדברי פרוש, נהרי שלח את אנשי הביקורת לבדוק אם מתקיימים שיעורים של "דגל ירושלים" בערב יום כיפור ובערב שמחת תורה, "כשבטוח שלא מתקיימים שיעורים. לאור הביקורות האלו הוא אומר ש-37% מהשיעורים לא התקיימו, והוריד את הכסף מהתקציב".

מנהל "דגל ירושלים" נפתלי פרוש מאשים בתגובה את אנשי ש"ס במשרד החינוך, בראשות משולם נהרי, בניסיון לחסל את "דגל ירושלים" בנקמה על עתירות לבג"ץ, שהגישה נגד המשרד. לדברי פרוש, ב-'94 סירב המשרד להעביר לארגון 65% מהכסף שהגיע לו, ועשה זאת רק בעקבות רצף בג"צים, לאחר שהעמותה עתרה לבג"ץ. "החשבון של אנשי ש"ס פשוט. ברגע שנותנים לנו פחות לש"ס נשאר יותר. זו התנכלות לשם התנכלות", אמר.

דובר חב"ד, מנחם ברוד, מאשים את המחלקה לתרבות חרדית בראשות נהרי ב"התנכלות לגופים ארציים גדולים שאינם שייכים לש"ס, בניסיון להקטין ככל האפשר את ההקצבות לגופים אלה, כדי שיישאר יותר למוסדות ש"ס. לא ייתכן", הוא אומר, "שהביקורת תתבצע על ידי גוף אינטרסנטי".

ברוד מאשים את המחלקה לתרבות חרדית במשרד החינוך שהיא פועלת בניגוד לכללי המנהל התקין, כשהיא מוסלת פעולות של "צעירי חב"ד", בלי להעביר לארגון את רשימת הטענות, כדי שיוכל להשיב עליהן. לדבריו, מדובר במקרים בודדים מאלף התנייאסים לחב"ד.

עוזר של ח"כ אברהם שפירא מאגודת ישראל, יוסי זוסקינד, מסר בתגובה, שמשרד החינוך דורש מהעמותות דיווחים חודשיים ולא דיווחים יומיים. ממילא, הוא אומר, ארגון "תורה ויהדות לעם" של האגודה לא דיווח ולא היה צריך לדווח על היעדרויות חד-פעמיות של מגיד משיעור זה או אחר. לדבריו, אי אפשר לצפות ממגיד שיעור, שמקבל 200 שקל בחודש, שלא ייעדר אף פעם, שגם מורים בבית ספר נעדרים לפעמים.

טבלת הדיווחים הכוזבים והקנסות שהוטלו בעטיים

שם עמותה	מספר ביקורות	שיעורים שלא התקיימו (ביקורות שליליות)	שיעורים שלא התקיימו ומופיעים בדו"ח ביצוע (דיווחים כוזבים)	ההקצבה לעמותה (בשקלים)	הקנס (בשקלים)
אור שניאור	51	18 (58%)	9 (29%)	595,475	132,500 (22%)
דגל ירושלים (פרוש – אגודת ישראל)	75	37 (49%)	28 (37%)	1,224,212	650,000 (53%)
ניידות חב"ד	112	53 (47%)	18 (16%)	2,318,988	306,800 (13%)
צעירי חב"ד	55 47	26 (13%)	7	4,113,324	113,600 (3%)
תודעה (דגל התורה)	64	25 (39%)	13 (20%)	2,390,481	300,000 (12.5%)
תורה ויהדות לעם (אגודת ישראל)	155	56 (36%)	29 (19%)	3,246,469	728,000 (22.5%)

שרי החינוך והדתות הורו למשרדיהם למנוע כפל הקצבות לעמותות חרדיות

מאת שחר אילן

חשב משרד החינוך, ניסן רז, הנחה את רשות התמיכות של המשרד לתאם את ההקצבות לתרבות תורנית עם משרד הדתות, כדי שסך ההקצבות לעמותות החרדיות משני המשרדים לא יעבור את ה-75% מתקציבן. שר הדתות שמעון שטרית מסר הנחיה דומה למנכ"ל משרדו, גרשון מצגר.

ההנחיות ניתנו בעקבות ביקורת חריפה שמתחה מבקרת המדינה בדו"ח האחרון שלה על כפל ההקצבות לתרבות תורנית של משרדי החינוך. יישום יעיל של ההנחיה יגרום לירידה גדולה בהקצבות לעמותות של המפלגות החרדיות. משרד החינוך אף הזמין תוכנת מחשב חדשה, שתסייע לפיקוח המשותף של שני המשרדים על ההקצבות לעמותות.

שר החינוך אמנון רובינשטיין מסר, שסיכם עם השר שטרית, על שיתוף פעולה בין המשרדים והצלבת מקורות מידע, כדי למנוע כפל הקצבות וכדי ליצור מערכת בקרה ומעקב יעילה. במשרד הדתות מציינים שבשלב זה הנושא אינו רלוואנטי, שכן כל ההקצבות במשרד מוקפאות עד לקביעת קריטריונים חדשים.

בדו"ח המבקרת נמתחה ביקורת חריפה על משרדי החינוך והדתות שהעבירו, בניגוד לכללי המנהל התקין, תמיכות מכספי התרבות התורנית לאותן עמותות ללא כל תיאום ביניהם.

"כתוצאה מכך", קבעה המבקרת, "ייתכן שעמותה תקבל תמיכה משני המשרדים עבור אותה פעילות. ייתכן גם שסכום התמיכה הכוללת משני המשרדים היה גבוה מסכום ההוצאה של המוסד על הפעילות שעבורה נתמך". על פי הנוהל, מוסד יקבל תמיכה משני משרדים רק במקרים יוצאים מן הכלל, ובמקרים אלה יבוצע תיאום בין המשרדים "כדי למנוע כפילות בסיפול או תמיכת יתר".

המבקרת גילתה ש-21 מבין 25 המוסדות, שנתמכו על ידי משרד החינוך בשנת '94 מתקציב התרבות החרדית, קיבלו באותה שנה תמיכה גם ממשרד הדתות.

סכומים גבוהים ביותר

אותם מהמוסדות, בעיקר עמותות המקורבות למפלגות חרדיות, קיבלו משני המשרדים יחד תמיכות בסכומים גבוהים ביותר. ארגון "אל המעיין" של ש"ס קיבל בשנים '93 ו-'94 קרוב ל-27 מיליון שקלים. עמותת "תורה ויהדות לעם" של אגודת ישראל קיבלה 10.5 מיליון שקלים ו"תודעה" של דגל התורה 9.5 מיליון שקלים. עמותות "צעירי חב"ד" ו"ניידות חב"ד" קיבלו ביחד כ-22 מיליון שקלים.

רובינשטיין אומר שהציע לחשב הכללי לקבוע נוהל לפיו לא יקבל מוסד תמיכה מהמדינה אם לא יגייס לפחות 25% מתקציבו מהציבור, באמצעות דמי חבר או תרומות. לדבריו, מוסד שאינו יכול לעמוד בכך אינו ראוי לסיוע מהמדינה.

השר שמעון שטרית סייר שלשום בכותל המערבי בחברת משלחת של אנשי דת ורוח ממרוקו

לשכת התיירות הגרמנית בניו־יורק המליצה שלא לעודד תיירות יהודית, שחורה, דרום אמריקאית ואסיאתית

מאת יהודית וינקלר שליחת "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ") לשכת התיירות הגרמנית בניו־יורק המליצה שלא לעודד תיירות יהודית, שחורה, דרום אמריקאית ואסיאתית, כך נחשף על ידי הרשת הראשונה של הטלוויזיה הגרמנית. ההמלצה הכלולה במסמך מ-1984 מעוררת סערה בגרמניה. גונתר רקסרודט, שר הכלכלה הפדרלי שמתקציבו ממומנת לשכת התיירות בניו־יורק אמר שהוא כותב בהפרשה, הודה על הקידה בצדקת.

דובר משרד הכלכלה הדגיש בתגובה כי המסמך הוא חסר כל ערך, ואינו משקף את עמדות המשרד.

לשכת התיירות הגרמנית בניו יורק עוסקת זה זמן בהרבה של מסמך שערוריות. לרבות חשד כי אחת העובדות קשורה למאמר המכחיש את השואה. עובדת אחרת הגישה תביעה נגד הממונה עליה בהעליבה ובהלחם על הפרדה מינית.

פרד גרום, מנהל לשכת התיירות הגרמנית בניו יורק אמר כי גם לאחר שהוצג את תשובה לכם של הממונים עליו למסמך השערורייתי, הוא לא בוטל רשמית. הטלוויזיה בגרמניה דרשה להפסיק מסקנות אישיות להחליף את ההנהלה של לשכת התיירות האת והתגובות. גם השר קולה, הממונה על נושא תיירות במשרד הכלכלה הפדרלי.

שר הכלכלה ושר ועדת התיירות של הפרלמנט הגרמני על המחדלים הפרשה.

על כל התביעות הבמשרה נגד לשכת התיירות הגרמנית בניו יורק מסתכם בכ-15 מיליון דולר. כשבוע שעבר הוטל עיקול על הלשכה על ידי בית משפט בניו יורק, בגלל תביעת פיצויים בסך 3.5 מיליון דולר שהוגשה על ידי אחת מהעובדות הנוגעת כי סבלה בהטרדה מינית.

כ-15 פצועים בעימות בין שוטרים לבין יהודים וערבים בפאריס

לדברי 250 התושבים שהשתתפו בתגרה, השוטרים הטיחו בהם עלבונות גזעניים

פאריס (רויטר). כ-15 בני אדם נפצעו שלשום בתגרה המונית שהתפתחה בין כ-250 תושבים – יהודים וערבים – משכונה של מעמד הפועלים בפאריס, לבין כוחות המשטרה. התושבים טענו, כי השוטרים הטיחו בהם עלבונות גזעניים – כך דווח בכלי התקשורת בצרפת.

ממפקדת המשטרה נמסר, כי מפקחים בכירים יחקרו על הקרה מיידית של האירועים, אך סירבו לאשר את הנתון על מספר הנפגעים.

דוברת מטעם נשיאה החדש של הקהילה היהודית בצרפת, אנרי היידנברג, מסרה כי הנשיא, ז'אק שיראק, התקשר בעצמו למפקד המשטרה בפאריס ודרש שיוטלו עונשים כבדים, אם יוכחו ההאשמות בדבר התנהגות גזענית. הדוברת מסרה, כי שלושה יהודים מאושפזים כעת כתוצאה מהתקרית.

עדי ראייה מסרו לתחנות רדיו בפאריס, כי התקרית החלה לאחר ששוטרים ביקשו לראות את מסמכי הזהות של תושב ערבי בשכונת בלוויל שבצפון פאריס, המיושבת על ידי יהודים וערבים ממוצא אפריקאי. לדברי העדים, הגבר סירב להציג את מסמכיו, אף שהם לא היו ברשותו, והשוטר גרר אותו בכוח לניידת כשהוא צועק, "ערבי מלוכלך".

עוברים ושבים החלו להתאסף במקום. עדי הראייה מסרו, כי בעל מכולת יהודי נפגע בראשו מכבת אלה של שוטר, שצעק לעברו, "זהו בשבילך, יהודי מלוכלך".

הנוכחים במתרחש ספגו עלבונות ומהלומות, ועד מהרה התפתחה תגרה כללית, כשיהודים וערבים יצאו מבתיהם כדי להצטרף לתגרה.

מאבדים את ירושלים?

לפרשת ההפקעות יש במקביל להיבט המדיני גם היבט הסברתי. לא השכלנו להציג את ה"קייס" שלנו ובדעת הקהל העולמית נתקבל הרושם שמחובר בגזילת אדמות הערבים.

גם הרציני בעתוני בריטניה ה"טיימס" הלונדוני מדבר על "חטיפת" (grab) אדמות של פלשתינאים (11.5.95).

נוכח הסערה שהתעוררה מסביב ה – 535 דונם, ניתן לחזות מה צפוי לנו מהיום ועד למועד הסופי שבו תעלה ירושלים על שולחן הדיונים.

ועדת ירושלים של 16 מדינות האיסלם, בראשות המלך חסן הכריזה על מגבית של 100 מיליון דולר למאבק על העיר (ג'רוסלם פוסט 18.1.1995).

היש בידי הגורמים המוסמכים בישראל תוכנית נגדית ומסע הסברה מרוכז ומקיף כנדרש בנסיבות אלה? **התשובה: לא היתה תוכנית כזו ואיננה כיום.**

מה ניתן עדיין לעשות?

דלהלן כמה ראשי פרקים מתוכנית הפורום:

צוות מומחות בינלאומי יתכנס מיד לגיבוש תוכנית אסטרטגית לטווח של שנתיים. המסרים ואביזרי ההסברה יוכנו בצורה מקצועית ומרוכזת בניגוד לפעולות ספורדיות ולעיתים בלתי מתואמות. הריכוז יבטיח אחידות המסר וחיסכון.

ועדת הדרום תוקם בכל קהילה במטרה לגייס מתנדבים יהודים ונוצרים (Guardians of Jerusalem) שישמשו כלבי שמירה על התקשורת, ושגרירי הסברה בקרב ידידים וארגונים.

המאבק בעתונות יחריף – במקביל לתגובות נגד מערכתיות יש כורח איפוא בפרסום מודעות שתוכנן בשליטתנו בעתונים המובילים בעולם. כך נגיע למקבלי החלטות ומעצבי דעת הקהל.

המדיה האלקטרונית יקרה מדי – כדי להתגבר על כך, יש לשדר תשדירים קצרים ברשתות רדיו וטלויזיה מקומיות ולממן עלותם ע"י תסויות.

קלטות וידאו באלפי עותקים תסייע להמחשה ויזואלית של הטיעונים שלנו.

למי ששכח או שלא ידע

הנה כמה מסרים שיכללו בתוכנית:

1 בעוד שירושלים היתה בירתנו מזה 3000 שנה, הערבים, פרס לשנים האחרונות, מעולם לא הכריזו על אלקודס כבירתם. משנת 716 במשך מאות שנים, שימשה רמלה כבירה האדמיניסטרטיבית של פלסטין.

2 מאז 1820 היתה הקהילה היהודית הגדולה בעיר. עם התפתחות ירושלים הודות למפעל הציוני, היגרו אליה רבבות ערבים ובדואים שתקעו יתד בירושלים המזרחית. אין מקום לטענה על החלשת מעמדם שכן במאזן הדמוגרפי—73% יהודים, 27% ערבים— לא חל שינוי מאז 1969.

3 חלק ניכר מהשטחים שהערבים תובעים כאדמות "אבות אבותיהם" הן אדמות ללא בעלים בקנין מדינה (ג'יפטליק). תצלומי אויר ממלחמת העולם הראשונה חושפים מרחבים ריקים עליהם בנויות כיום שכונות ערביות ויהודיות.

4 ירושלים נזכרת 657 פעמים בתנ"ך, 154 פעמים בברית החדשה, ואף לא פעם אחת בקוראן.

5 יהודים ונוצרים עולים לרגל לירושלים. המוסלמים לא. מדוע?

מי ומי בפורום למען ירושלים?

חברי הפורום למען ירושלים, הם רבנים ראשיים ומנהיגי דת נוצרים, ח"כים, סנאטורים, חברי פרלמנטים, ראשי ערים, משפטנים, אנשי כלכלה, אקדמיה ואמנות, שכולם מזדהים עם ירושלים המאוחדת, בירת ישראל.

לפורום שהוקם בינואר 1990 כגוף על מפלגתי רשת נציגים ב–25 ארצות המפיצים את אמת ירושלים בעולם. 25% מהחברים הם לא יהודים.

עם כלי ההסברה שהפיק הפורום (הודעות לעתונות, מאמרי מערכת, עלונים, כרזות, ועוד), נמנה ספרו של אליהו טל Whose Jerusalem? (ירושלים של מי ?) שי נאה ל"יום ירושלים" ולאחריו.

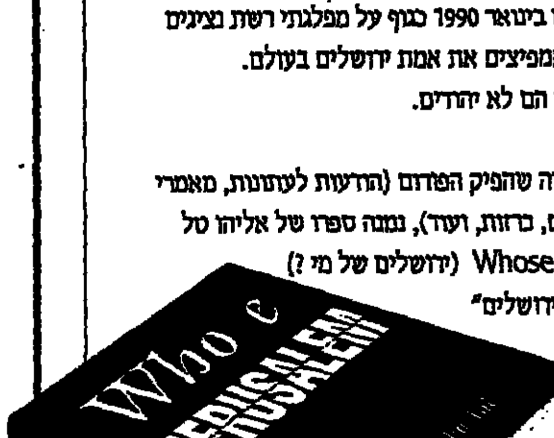

ניתן להשיג ברשת סטימצקי.

הפורום הבינלאומי למען ירושלים מאוחדת
THE INTERNATIONAL FORUM FOR A UNITED JERUSALEM

אנו החתומים מטה מזדהים עם אחדותה של ירושלים בירת ישראל

ועדת כבוד בינלאומית:

אוסטרליה – איזי ליבלר
אוסטריה – ד"ר רישה קיר
אורוגוואי – פרופ' גלבר בירנבוים
ארגנטינה – פרופ' ב. פבלוי
ארה"ב – [illegible]
בלגיה – הרב הראשי אברהם א. גיגי
ברזיל – אהלמו בלוך, כמי כהן
בריטניה הגדולה – לורד בלפור, חבר פרלמנט ג'ון מרשל, סידיל שכיין, ליאון תמן
גרמניה – צבי פון הבספורג
דנמרק – רב ראשי בנט מלכיור
הולנד – רברנד ווילם גלשהובר
ונצואלה – דר' לואיס קרבנל
ניו זילנד – רברנד פיליפ קולברסטון
ספרד, פורטוגל, ג'יברלטר – לוי ג. אטיאס
ישראל – אהוד אולמרט, אלוף (מיל.) דן טולקובסקי, השופט משה לנדוי, ח"כ דן מרידור, ח"כ בנימין נתניהו, יהודה עמיחי, טדי קולק, אפרים קישון, ח"כ חיים רמון
מקסיקו – דר' חיים קונסטנטינר
ניגריה – רברנד טומפסון אוג'י
נורבגיה – חבר פרלמנט ין סימונסן
פינלנד – דר' אולה יהרוילאטו
צ'ילי – מוקוס פולק
צרפת – מרסל בלאושטיין-בלנשה, רב ראשי רנה סירא
קנדה – פרופ' אירוין קוטלר, דוד רדלר
רוסיה – בישוף ויסלה רדצ'נקו
שוודיה – אלף סוונסון
שוויצריה – ארתור כהן
יו"ר ומייסד – אליהו טל
גיזבר כבוד – רפאל האפט
מזכיר כבוד – ג'ק פדואה
(רשימה חלקית)

הפורום הבינלאומי למען ירושלים מאוחדת

עובדים למען ירושלים!

קצינים בשב"ס: קיים מחסור במצרכי מזון ותרופות לאסירים עקב קיצוצים בתקציב

מאת ראובן שפירא

קצינים וסוהרים בשירות בתי הסוהר מתלוננים על ניהול לא נכון של תקציב שב"ס בשנה האחרונה. עובדה זאת הביאה, לטענתם, למחסור וקיצוצים במצרכי מזון בסיסיים ותרופות לאסירים. מצד שני בוזבזו, לדבריהם, כספים על נסיעות לחו"ל של בכירים, ובראשם הנציב אריה ביבי, ועל פרסומים יקרים שמטרתם לשפר את תדמיתו של נציב שב"ס.

לפי טענות אסירים ואנשי סגל בשב"ס, היה בחודשים האחרונים מחסור רציני בתרופות חיוניות בבתי סוהר אחדים ועוכבו רכישות אצל ספקים בתחומים הקשורים למזון ומוצרי צריכה. ברבים מבתי הסוהר הופסקו הרכישות של עודפי ירקות ופירות במחירים מוזלים ששימשו להעשרת התפריט של האסירים. מנהלי בתי סוהר שהמשיכו לרכוש את עודפי הירקות והפירות ננזפו על ידי בכירים בשב"ס.

גם החלפת וחידוש כלי רכב מבצעיים ביחידות מבצעיות הוקפאה. כמו כן בוטלו בטענה של מחסור בתקציב, לפי טענות קצינים וסוהרים, התחייבויות עבור לימודים של אנשי סגל שב"ס שהשתלמו בקורסים להרחבת הידע המקצועי שלהם, כדי לקבל תוספת שכר של גמול השתלמות. זאת, למרות שההשתלמויות וקורסי הלימוד אושרו על ידי נציבות שב"ס והובטח החזר מלא של דמי הלימוד. בוטלו גם תוכניות להדרכה מקצועית של סגל שב"ס, ובכלל זה סדרות הדרכה, שתוכננו לחודשים הקרובים.

עוד נקבע כי קצינים בכירים בשב"ס שרכב השירות הצמוד שלהם נפגע בתאונה, הושבת או נגנב, לא יקבלו רכב חלופי, וייאלצו לנסוע בתחבורה ציבורית במשך שבועות עד שיתוקן הרכב או עד שיתקבל אישור מבית הביטוח.

לעומת הקיצוצים, טוענים אנשי סגל בשב"ס, כי הוצאו עשרות אלפי שקלים על נסיעות לחו"ל של בכירי שב"ס. בשלושת השבועות האחרונים טסו כמה מבכירי שב"ס ובהם הנציב אריה ביבי, בדרום אפריקה, ועלות הוצאותיהם לסיור הזה בלבד מוערכת ב-10,000 דולר לפחות. לפני שבועות אחדים הוצאה לאור והופצה באלפי עותקים חוברת מהודרת שכותרתה "הנציב מדווח", המהללת את הישגי נציב שב"ס בשנתיים האחרונות. עלות ההפקה של החוברת היתה 15,000 שקלים.

הוצאה גדולה נוספת נגרמה בעקבות ההחלטה לאפשר לעובדי משולם חוסידין, ובעקבותיהם לעוד כ-40 אסירים חרדים, מזון כשר מיוחד המובא מחוץ לכלא, שעלותו פי ארבעה ממנת מזון רגילה לאסיר. ההוצאה על המזון הזה מסתכמת במאות אלפי שקלים בשנה.

כעת נשקלת בנציבות שב"ס הצעה יוצאת דופן להפקיד את השמירה על משרדי נציבות שב"ס בידי חברת אבטחה פרטית במקום בידי סוהרים. עלות השמירה הפרטית מוערכת ב-150,000 שקלים בשנה. כמו כן אמורים להיות מושקעים עוד כ-100,000 שקלים בהוצאות בנייה ומיגון במטה הנציבות בירושלים, למרות שמדובר במבנה שכור.

דובר שב"ס מכחיש

דובר שב"ס, סגן גונדר משה מלול, מסר בתגובה כי בשב"ס "מוחים בתוקף על הניסיונות של אינטרסנטים להכפיש את שב"ס במטרה לפגוע בשירות ובעומדים בראשו, בשעה שאלה הנושאים בנטל העשייה והתקציב עושים ללא לאות למען מימוש תקן התייעלות.

"אנו קובעים באופן חד משמעי שאין ולא יהיה קיצוץ, לא בתרופות לאסירים ולא במזון לאסירים ולסוהרים. קיצוצי תקציב בהיקף של מיליוני שקלים על ידי משרד האוצר חייבו שינויים בתוכניות העבודה וסעיפי התקציב, ואת עשינו. הפעלנו בשלושת החודשים האחרונים מנגנון פיקוח מחמיר והדוק יותר כדי לסיים את שנת התקציב ללא חריגה. כל שעשינו הוא ויסות נבון בין היחידות. התרנו העשרה חריגה לאסירים למנות המזון התקציבית באמצעות רכישת ירקות ממועצת הירקות. לעומת זאת, ביטלנו העשרה בלתי מתוקנת שנרכשה בעבר במחירי שוק".

הדובר הוסיף: "ניתנה הנחיה להחזיר הוצאות לימוד לכל אלה שלימודיהם אושרו על ידי ועדת ההשתלמויות. בקשר לחוברת שפורסמה, מדובר בהוצאה מועדית של 15,000 שקלים מתוך תקציב כולל של 600 מיליון שקלים והמטרה היתה להציג בפני כל הסוהרים את העשייה הרבה של השנתיים האחרונות ולהביא לידיעתם את מכלול הכיוונים. בעניין ההוצאה למזון בעל הכשר מיוחד: אנו נדרשים לספק לכל האסירים את צרכיהם המיוחדים על פי קריטריונים ברורים שנקבעו מראש".

על ריבוי נסיעות בכירים הנציב לחו"ל, אמר הדובר: "הנציב יצא בראש משלחת להיפגש עם שלטונות בתי סוהר במדינות זרות. לסיורים האלה יש ערך חשוב מאוד בלימוד שיטות טיפול באסירים ובהידוק הקשרים הבינ"ל של ישראל".

תצלום: שדי קסן

החוקר הפרטי יעקב ברדה (מימין) ליד משרדי היחידה הארצית לחקירת פשעים בפתח-תקוה

המפכ"ל: אין בסיס לחשד להדלפת מידע מהיחידה לחקירת פשעים בפ"ת

שוחרר ממעצר החוקר יעקב ברדה, החשוד בהזמנת האזנות למילוא

מאת יוסי המנוי

מפכ"ל המשטרה אסף חפץ אישר כי המשטרה העבירה לבדיקת המחלקה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים (מח"ש) חשד לדליפת מידע חסוי מהיחידה הארצית לחקירת פשעים לידי חשודים ונחקרים בפרשת האזנות הסתר. עם זאת, ציין חפץ כי הבדיקה העלתה שבשלב זה אין תשתית לחקירה בנושא.

חפץ הכחיש את הידיעות לפיהן נחקר נצ"מ ששון מאותה יחידה בחשד שהדליף חומר מהחקירה. "אין שום בסיס להשערות אלה", אמר. במקביל החוקר הפרטי, דוד ספקטור, מכחיש כי התלונן נגד נצ"מ ששון. ספקטור אומר כי, למיטב ידיעתו, התלונה נגד נצ"מ ששון הוגשה על ידי קצין משטרה בינואר '95.

החוקר הפרטי מיכה רותם הכחיש אתמול את הידיעות שפורסמו בעיתון השבוע כאילו קציני משטרה מהיחידה הארצית לחקירות פשעים – שמעון גל ועזרא מכורך – היו עדים או נוכחים להאזנות סתר שהתבצעו כביכול על ידו, על פי החשד למפכ"ל טבע לשעבר. רותם אומר כי מלחמות פנימיות בתוך היחידה הארצית לחקירות פשעים גרמו לתלונה הכוזבת כלפי קציני המשטרה.

שלשום שוחרר ממעצר החוקר הפרטי יעקב ברדה. הוא חשוד בהזמנת האזנות סתר לרוני מילוא, בעת שזה התמודד על ראשות עיריית תל-אביב. המשטרה חושדת כי ברדה הועסק על ידי מטה הבחירות של ח"כ אביגדור קהלני.

בסוף השבוע אמר מילוא לגלי צה"ל: "התמודדתי על ראשות העירייה מול שלושה מועמדים: קהלני, יצחק יצהרי ומרדכי וירשובסקי. נדמה לי שמטהו של וירשובסקי לא צותת לי, ויצהרי גם לא. שמעתי שקהלני אמר שהוא לא ידע על מעשים אלו. בזמן הבחירות הרגשתי שיש דליפה. קיימתי שיחות בחדרים סגורים מפעיל מכשירי רדיו בקול רם, או שיצאתי כדי לשוחח".

שטרית קורא למנות אשה לסמנכ"ל הטלוויזיה

מקורבו של השר לא עבר לשלב השני במכרז

מאת עידית רוזנבלום
סופרת "הארץ" לענייני תקשורת

השר הממונה על הרשות השנייה, פרופ' שמעון שטרית, פנה ליו"ר מועצת הרשות השנייה, פרופ' גרשון רוזן ולמנכ"ל הרשות, נחמן שי, וביקש להנהיג מדיניות העדפה מתקנת ברשות, לפיה יש להעדיף במכרזים אשה. במסגרת מדיניות זו הוא מבקש להחיל כלל זה על המכרז לסמנכ"ל לטלוויזיה.

למכרז לתפקיד, שהתפנה עם פרישתו של מיכה לימור, ניגשו כ-55 איש. לאחר המיון הראשוני נותרו כמתמודדים. במכרז נדרש, בין השאר, ניסיון מוכח של עשר שנות עבודה בטלוויזיה או, לחלופין, 5 שנות עבודה עם תואר אקדמי מתאים. נודע שאחד מאלה שלא עברו לשלב השני היה עובד ותיק מקול-ישראל שהשר שטרית היה רוצה לראותו בתפקיד.

נראה שהפנייה באשר לאפליה המתקנת היא תוצאה ישירה של כעסו על דחיית מקורבו. ברשות כבר מכהנת אשה בתפקיד בכיר, הסמנכ"לית לרדיו, נאוה שטראוס. השר שטרית מסר בתגובה כי הוא אינו מוכן להתייחס לנושאים פרסונאליים ולנושא המכרז בכלל.

ועדה מתוך מועצת הרשות אמורה לשמש כוועדת מכרזים, אלא שמועצת הרשות השנייה בקדנציה החדשה שלה טרם גיבשה מתוכה ועדות הראשי ועדות ולכן אי אפשר למנות ועדת מכרזים. בינתיים ממלא המנכ"ל שי גם את תפקיד סמנכ"ל הטלוויזיה.

בלי תוכנית מדע

מנכ"ל משרד המדע, צבי ינאי, התריע אתמול מפני הורדת תוכנית המדע של קול ישראל "דעת קול" מלוח השידורים שלה. "דווקא בתקופה בה מוכח כי השקעות במחקר ובפיתוח הן שיביאו את ישראל לעצמאות כלכלית, נדרשת יצירת מודעות לטכנולוגיה ולמדע כדי להגדיל את חשיפת בני הנוער לתחומים אלו ולהגביר את הסיכוי שצעירים יבחרו במדע כדרך חיים".

ינאי אמר עוד כי דווקא בימים בהם ישראל נמצאת במשא ומתן ומשקיעה מאמצים רבים להשתלבות בקהילת המזרח התיכון, פיתוח של האיזור האיזורי, מוצאים לנכון כלי התקשורת בישראל, הן בעיתונות הכתובה והן ברדיו הממלכתי, לצמצם את המדורים, הפינות והתוכניות המדע התורמות להעשרת הידע בתחומים אלה.

מנהל קול ישראל, אמנון נדב, הכחיש שמדובר בסגירת התוכנית. לדבריו, מדובר בחילוקי דעות על רקע כספי בלבד, ולא עולה על דעתו שלא תהיה תוכנית לענייני מדע ברדיו.

תושב חברון בן 88 נרצח בביתו, ככל הנראה בידי פורצים

זו הפעם השנייה בשבועיים שקשיש נרצח בגדה

מאת אורי ניר

גופתו של עיסא מוסא זאהדה, בן 88, נמצאה שלשום בבוקר בביתו שבעיר חברון, ועליה סימני אלימות. זאהדה נרצח ככל הנראה במהלומות. זו הפעם השנייה בתוך שבועיים שקשיש פלשתינאי נרצח בדרום הגדה המערבית. בשני המקרים בוצע הרצח, ככל הנראה, בזמן פריצה לבתי הנרצחים.

בני משפחתו של זאהדה אמרו כי הם מצאו את גופתו כשבאו להביא לו מזון, כהרגלם מדי בוקר. האיש גר לבדו בדירה בשכונת ואזה שבמערב חברון. לדברי בני המשפחה, ניכרו בבית סימני פריצה. בני המשפחה סבורים שעבריינים פרצו לביתו ורצחו אותו.

רצח זאהדה מקומם מאוד את תושבי חברון. לאחר הרצח התכנסו כמה ממנהיגי הציבור בעיר כדי לדון בדרכים להתמודד עם הפשע הגואה בחברון באחרונה.

לפני כשבועיים נרצחה בביתה שבבית סאחור, ליד בית לחם, ג'מילה באבורה, בת 70, כנראה בזמן פריצה לביתה. בביתה של האשה, שהתגוררה לבדה, היו סימני פריצה, חפצי ערך רבים נגנבו, ועל גופתה היו סימני אלימות. חבל היה כרוך סביב צווארה. ככל הנראה נחנקה למוות.

מרצה מאוניברסיטת באר שבע טבע בחוף זבולון בהרצליה

מאת יוסי המנוי ואור קשתי

ד"ר מארק קלטון מאוניברסיטת באר שבע, שעלה לישראל לפני שנה מחבר המדינות, טבע למוות ביום שישי אחר הצהרים בחוף זבולון בהרצליה. בן 52 היה במותו.

ביום ששי אחר הצהרים נכנסו קלטון וחברתו, סניה סימקין, בת 40, לשחות בים, ולפתע החלו לטבוע. עוברי אורח שהבחינו במצוקה חילצו את השניים, והזעיקו כוחות הצלה.

למקום הגיעו ניידת טיפול נמרץ וניידת מגן דוד אדום, שפינו את השניים לבית החולים מאיר בכפר סבא. קלטון מת בבית החולים; סימקין נפגעה קל.

(ע). גופת גבר נמשתה ביום ששי מהים באילת.

עד כה לא ידועה זהותו ולא הוגשה תלונה למשטרה על היעדרות. מהמשטרה נמסר כי לכל הנראה האיש, כבן 50, היה תייר. לדברי המשטרה, ייתכן כי האיש היה שתוי כשנכנס לים.

גופת הגבר הועברה למכון לרפואה משפטית באבו כביר, לפי דרישת המשטרה.

שופטת: מעצרו של מנהל מחלקה בשופרסל החשוד בגניבה – היה מיותר

מאת משה מרגלית

שופטת בית משפט השלום בתל-אביב, הירנה כהן, מתחה ביקורת על משטרת חולון שעצרה מנהל מחלקה במפעל מזון, השייך לרשת "שופר סל", שנחשד בגניבת דליי ביצים מופררות לייצור קצפת. היא דחתה את הבקשה להאריך את מעצרו של החשוד בשישה ימים ושחררה אותו בערבות.

"אני סבורה שעבירה מסוג זה אפשר לחקור גם ללא מעצר. טוב היתה עושה המשטרה אילו לא מיהרה לעצור על כל עבירה, במיוחד כשמדובר בעבירה שעל פניה אינה חמורה, וכשמדובר באדם ללא עבר פלילי, עם נסיבות קשות כשל החשוד".

החשוד, משה שמריק, בן 42, מחולון, נפל בשבי הסורי במלחמת יום הכיפורים, ולאחר מכן נקבעו לו 35% אחוז נכות. נציג משטרת חולון, רס"ר אבנר כהן, טען בבית המשפט כי שמריק וחשוד נוסף שטרם נעצר, נהגו לזייף תעודות משלוח על ידי אישור קבלת כמויות ביצים גדולות מאלה שקיבלו בפועל.

פרקליטו של החשוד, עו"ד צבי אבנון, טען כי מדובר בסך הכל בשמונה דליים של ביצים וביקש להתחשב במצבו הנפשי.

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות
מינהל התרבות – האגף לתרבות תורנית

חודש המורשת היהודית
סיון – תשנ"ה

כמדי שנה מתקיימים במסגרת "חודש המורשת היהודית" שפע של אירועים הקשורים למורשת ולתרבות היהודית – בהגות ובמחשבה, בהלכה ובספרות, בהסטוריה, באמנות, במוסיקה...

שבוע א' – מבחר אירועים

מיום ראשון, יום שחרור ירושלים, כ"ח באייר תשנ"ה 28.5.95 עד יום שבת, ה' בסיון תשנ"ה 3.6.95

יום שני, כ"ט באייר תשנ"ה 29.5.95, מוזיאון ארצות המקרא, ירושלים, שעה 15:00
הכינוס הארבעים למחשבה יהודית "רומא וירושלים – מפגשים" כולל סיור מודרך בתערוכה "הקיסרים והיהודים".
בהשתתפות: ראש עיריית ירושלים ח"כ אהוד אולמרט מנהל האגף לתרבות תורנית, הרב יוחנן פריד המרצים: פרופ' ישראל אדלר, הרב ד"ר יששכר דב אקרט, פרופ' ראובן בונפיל, פרופ' סרג'יו דלה – פרגולה, פרופ' משה חלמיש, ד"ר מאסימו טורפרנקה, פרופ' גד בן-עמי צרפתי, פרופ' ישראל קולת, אדריכל דוד קסוטו, פרופ' אביעזר רביצקי, פרופ' אליעזר שביד

יום שני, כ"ט באייר תשנ"ה 29.5.95, ביה"ס החקלאי, מקווה ישראל, שעה 19.00
100 שנה לבית הכנסת במקוה ישראל
בהשתתפות: הרב ישראל מאיר לאו, הרב הראשי לישראל. הרב יוחנן פריד, מנהל האגף לתרבות תורנית ד"ר גדעון כץ, מנהל ביה"ס החקלאי מקוה ישראל, מר יוסי פלדמן, מזכיר המועצה לשימור מבנים ואתרי התישבות.
תכנית אמנותית: מקהלת הרבנות הצבאית, חבורת הזמר של המדור הדתי – מקווה ישראל מנחה חמר: דודו פישר

יום שני, כ"ט באייר תשנ"ה 29.5.95
השאת משואות
לזכר מסורת קדומה בה היו "משיאין משואות" על ראשי ההרים להודיע את מולד החודש, תתקיים הדלקת משואות במקומות אלו: מבואות החרמון, מדרשת שומרון, מדרשת שדמות מחולה, כוכב השחר

יום רביעי, ב' בסיון תשנ"ה 31.5.95, אשקלון גלריה עירונית "בית עלי", 19.30
פתיחת תערוכת "צליל סובב עולם" לכלי מוסיקה יהודיים.
התצוגה, באירגון מכון "רננות" מכילה יותר מ־50 כלי הקשה, כלי נשיפה, וכלי מיתר. בהשתתפות: הרב יוחנן פריד, מנהל האגף לתרבות תורנית, מר אלכס קאופמן, סגן ראש עיריית אשקלון, והרב בן-ציון מזרחי, מפקח מחוז הדרום, באגף לתרבות תורנית.

מבחר אירועים מקומיים

יום ראשון, יום שחרור ירושלים, כ"ח באייר 28.5.95, חצר בי"ס סיני, רחוב נורדאו 55, שעה 20.30 – ראשון לציון
חזיון אור־קולי "שבחי ירושלים" בהשתתפות להקת "פרחי ראשון" ולהקות מחול של תלמידי ראשון לציון.

יום ראשון, יום שחרור ירושלים כ"ח באייר 28.5.95, חורשת האירועים, שעה 20.00 – תל-מונד
ערב הופעות להקות זמר: להקת אורות, חבורת הזמן פנינת השרון, מקהלת מורן, תלמידי ביה"ס המקומי בקטעי מחול.

יום שני, כ"ט באייר 29.5.95, בי"ס ימין הרצוג, שעה 20.30 – אילת
רות ורבקה – תחזות מלכת האופי, הרב ישראל הס.

יום שלישי ר"ח סיון 29.5.95, מועדון "ויצר", שעה 10.00 – מטולה
יהדות ותקשורת, אורי אורבך

יום רביעי, ב' בסיון 31.5.95, מתנ"ס ד', שעה 20.00 – אשדוד
יהדות ותקשורת, אדיר זיק

יום רביעי, ב' בסיון 31.5.95, בית גיל-הגליל במרכז כדורי, שעה 18.00 – מועצה אזורית גיל תחתון
קטעי משחק בנושא השלום ואהבת ארץ ישראל, הויכין פרידלנדר

יום רביעי, ב' בסיון 31.5.95, שעה 19.30 – חיפה
קונצרט חזנות ומוסיקה יהודית בהשתתפות: החזן אורנה יוסף מלובני, ילד הפלא, רפי ביטון, הפסנתרן ד"ר מרדכי סובול, הרב נחום זוין–רב השכונה ירצה על מתן תורה

יום רביעי, ב' בסיון 31.5.95, מכללת "יד נתן", שעה 17.00 – מועצה אזורית מטה אשר
תקשורת בין דורות בקבלת תורה, הרב שלמה בן-אליהו.

יום רביעי, ב' בסיון 31.5.95, עתניאל, שעה 21.00 – מועצה אזורית הר-חברון
"תן עיניים לאתמול בחיוך" סיפור בקווים ותמונות במילים עם הסופר יוסלה בירשטיין ובתו הציירת נורית שני.

יום רביעי, ב' בסיון 31.5.95, מרכז דוד רחוב טשרניחובסקי 12, שעה 19.30 – נתניה
ערב תרבות ושירה ביידיש, בהשתתפות: ד"ר ניסן נצר והזמרת בסי קליין.

יום חמישי, ג' בסיון 31.5.95, בי"ס במעלה, שעה 19.00 – יהוד
חג השבועות בצליל ובאומר – לעולים חדשים, בהשתתפות להקת יוצאי רוסיה הבמאית והשחקנית טטינה קזינר.

הצטרפו לאלפי האזרחים, הותיקים והחדשים הנוטלים חלק באירועי החודש.
פרטים אצל מנהל המחלקה לתרבות תורנית בישוב ובמטה "חודש המורשת היהודית" במשרד החינוך בירושלים טל':02-292988-90.

ח י י ג ו א ת ה מ נ ו י ע ל
הארץ
04-623166/7
03-5121333/44
02-254245/8

מדפסות הזרקת הדיו של אוליבטי
עכשיו במבצע
צלצלו
177-022-0818
olivetti

JP-360 מדפסת צבע קומפקטית
מבצע 399x4 ש"ח כולל מע"מ

JP-50 מדפסת נישאת
מבצע 349x4 ש"ח כולל מע"מ

JP-450 מדפסת צבע למקצוענים
מבצע 499x4 ש"ח כולל מע"מ

ספורט

עורך אבי רצון

טבלת הליגה הלאומית

	קבוצה	משׂ׳	נצ׳	תיקו	הפ׳	שערים	הפרש	נק׳
1.	מכבי תל אביב	30	19	6	5	27–59	+32	63
2.	מכבי חיפה	30	17	7	6	34–68	+34	58
3.	הפועל באר שבע	30	14	8	8	39–54	+15	50
4.	הפועל תל אביב	30	10	15	5	32–40	+8	45
5.	הפועל פתח תקוה	30	12	8	10	36–42	+6	44
–.	בית"ר ירושלים	30	12	8	10	36–42	+6	44
7.	צפרירים חולון	30	13	5	12	56–56	0	44
8.	מכבי פתח תקוה	30	7	14	9	41–40	−1	35
9.	ראשון לציון	30	7	13	10	44–39	−5	34
10.	בני יהודה	30	8	10	12	49–45	−6	34
11.	בית"ר תל-אביב	30	10	4	16	60–43	−17	34
12.	הפועל בית שאן	30	8	10	12	50–30	−20	34
13.	הפועל חיפה	30	8	9	15	51–45	−6	33
14.	מכבי הרצליה	30	8	9	13	49–30	−19	33
15.	עירוני אשדוד	30	7	11	12	52–42	−10	32
16.	מכבי נתניה	30	7	9	14	50–33	−17	30

אלפי אוהדים בצהוב חגגו בבאר שבע את ההכתרה

גם מכבי ת"א במועדון האלופות של אירופה

שער ניצחון שכבש אתמול אלון ברומר בדקה ה־45 (0–1) העניק למכבי ת"א את האליפות ה־17 בתולדותיה. מכבי הפגינה בבאר שבע את אחד ממשחקיה הטובים העונה והיא לא נזקקה לעידכונים ממשחק ההפתעה בקרית אליעזר

מאת יגאל סלע

בימים האחרונים התנהלו סימפוזיונים על מידת הצדק הספורטיבי שקיימת בהכרעת אליפות על בסיס הפרש שערים. אלון ברומר וקלאודיו קאהימי הפכו בתוך 90 דקות רותחות את הליגה שלנו למכבי תל אביב ועוד 15 קבוצות. בן, האחים ברומר השיגו, על קו הסיום, פער של חמש נקודות על פני רביבו וברקוביץ'.

הזכייה של מכבי תל אביב באליפות מחזירה לסדר היום גורם אשר הכל סברו כי חלף מעולם הכדורגל המודרני: נשמה. המוצר הזה, נשמה, מצוי בעיקר בשחקנים מתוצרת בית, אשר מכבי תל אביב משופעת בהם. בהרכב מכבי שיחק אתמול שמונה מכביסטים מובהקים (דריקס, נימני, סבליה, שוהם, שלה, עמית לוי ושני האחים ברומר), אחד שצמח בקבוצת הנוער של מכבי תל אביב (הלל) ונשמה מיובאת מבית היוצר של האלופה היוצאת (קלינגר). ובשער – אובארוב הענק.

ארבעה סממנים עיקריים איפיינו את המשחק בבאר שבע. ראשית, במשך כל העונה לא הפסידה באר שבע במגרשה ורק במשחק האחרון, אתמול, זה קרה. שנית: כ־17,000 צופים גדשו את היציעים מספר שנוכח רק לפני 20 שנה, בעונת האליפות הראשונה של באר שבע. מתוך המספר הזה, כ־8,000 היו אוהדי מכבי בצהוב. שלישית: אוזני הצופים ובעיקר אוהדי מכבי, היו קשובות לרדיו למשחק בין מכבי חיפה לבית שאן ועל פי התגובות ניתן היה להבין מה קורה בצפון. רביעית: סופו של המשחק היה מפתיע ומרהיב מצד אוהדי מכבי, מצד המשטרה שלא פעלה כראוי ומצד השופט ותגובתו לאירועים.

במחצית הראשונה שלטה מכבי במגרש ולחצה את שחקני באר שבע לשערם. הבאר שבעים גילו משחק נירפה, חסר מתח ובלתי מרבן.

כבר בדקה העשירית בעט נימני מעשרה מטרים ושוער באר שבע הדף לקרן. שבע דקות לאחר מכן בעט סבליה כדור מ־25 מטר, אך סמרג'ה זינק והדף לקרן. שוב סבליה (31) ושוב הדף שוער באר שבע. בדקה ה־40 ניתנה הזדמנות מצויינת להבקעת שער מכבי, כשמורדו ניצב יחידי מול אובארוב, אך מעשרה מטרים הוא בעט ברשלנות לידי אובארוב.

חמש דקות לאחר מכן נכבש שער הניצחון. קלינגר הגביה כדור עוקשין למרכז רחבת באר שבע. אלון ברומר התרומם מעל כולם ונגח פנימה.

עם היפתח המחצית השנייה שירדה באר שבע עם הרוח בגבה ועשתה למכבי מה שזו עשתה לה במחצית הראשונה, אך ללא מוחץ. בדקה ה־56 נגח גוסייב מחמישה מטרים לידי השוער. כעבור 4 דקות בעט מורדו מעשרים מטר ליד הקורה. שוב נגח גוסייב מקרוב ושוב אובארוב קלט.

עשר דקות לסיום פרצו מאות אוהדי מכבי לתוך המגרש, כשהשוטרים מסתכלים בשוויון נפש. השופט הפסיק את המשחק ורק אז נכנסו השוטרים לפעולה והצליחו להרחיק את האוהדים עד הגדרות. לאחר שחודש המשחק הגיעה הידיעה על ניצחון בית שאן בחיפה, כשש דקות לפני הסיום בבאר שבע, ושוב פרצו אוהדי מכבי לתוך המגרש. שוב הפסיק השופט את המשחק ולאחר כעשר דקות חידשו, כשהאוהדים ניצבו מסביב לקווי המגרש. המשחק שוחק שתי דקות בלבד והשופט שרק לסיומו, כשהוא נמלט מן המגרש בסיוע שוטרים.

● מכבי תל אביב: אובארוב 5, עמית לוי 5, גדי ברומר 6, שלה 5, הלל 6, קלינגר 5, שוהם 5, אלון ברומר 6, נימני 5, סבליה 5 (שרקאוב 88), דריקס 4. המאמן: אברהם גרנט.

● הפועל באר שבע: סמרג'ה 5, חוות 5, אילוז 6, דידי 6, גורמן 5 (סגרון 4), קלפטאנו 5, זעקבין 4, מורדו 5, אביגדור 4, אביטן 4 (ריף 75), גוסייב 5. המאמן: ויטלי סצ'נקו.

שפט דני קורן, 17,000 צופים, בבאר שבע.

אוהדי מכבי תל אביב פרצו לכר הדשא ושברו את קורות השער בבאר שבע
תצלום: אלברט [illegible]

אלון ברומר: השער החשוב בקריירה שלי

מאת מנחם ויטל

במבואות הדרומיים של תל אביב בלטה התכונה למשחק בבאר שבע. מאות מכוניות נושאות דגלי מכבי צהובים נעו בשיירה ארוכה דרומה, וגם מארב משטרתי בכניסה לבירת הנגב לא העיב על האווירה הצבעונית. הפקקים החלו עם הכניסה לבאר שבע וכרזות המשטרה עברו בצורה יעילה בהחלט. הגישה לאיצטדיון היתה מהירה ונוחה.

ראשוני המכבים הגיעו לאיצטדיון יותר משעה לפני הפתיחה וירדו לבדוק את הדשא. חדר ההלבשה המה אנשים. איציק זוהר בא מבלגיה לעודד את קבוצתו לשעבר. גם דורון ג'מצ'י בא לעודד. תכונה כזו, אמרו לנו המארחים, לא היתה בבאר שבע 20 שנה. גם ראש העירייה יצחק רגר בא. 20 דקות לפתיחה עלו הבאר שבעים לשורה לקול שאגת אוהדיהם. 17,000 צופים היו באיצטדיון. כ־9,000 באו מתל אביב. 10 דקות לפתיחה עלו המכבים מתל אביב וגם אוהדיהם הוכיחו שהם יודעים לשאוג.

כאשר שומעים שמכבי חיפה מובילה 1–0, ואחר כך 2–0, שוררת דממה באגף הצהוב של האיצטדיון. באגף האדום שאגות שמחה, כאילו באר שבע מועמדת לאליפות. עם השוויון של בית שאן נשמעות שאגות האוהדים בצהוב. כשמכבי ת"א כובשת אין גבול לשמחה. כשבית שאן עולה ליתרון, 11 דקות לסיום, מאבדים האוהדים בצהוב את הסבלנות. מאות פרצו לשורה, המשחק הופסק לכמה דקות, הקהל הוחזר למקומו, אך לא לזמן רב.

בהישמע שריקת הסיום בחיפה, שקבעה כי מכבי חיפה איבדה את האליפות, מה שאומר שהכתר עובר למכבי תל אביב, שוב פרצו אלפי אוהדי מכבי ת"א למגרש, למרות שנותרו 4 דקות לסיום. שוב חלה הפסקה ל־5 דקות נוספות.

המשטרה הצליחה להחזיר את הקהל אל מחוץ לקווים. המשחק חודש ל־3 דקות בלבד, למען הפרוטוקול, אלפי אוהדי מכבי נשארו על הקווים, למשחק כבר לא היה ערך ספורטיבי. השופט דני קורן הבין ללב האוהדים וסיים כמה דקות לפני הזמן.

עכשיו פרצו אוהדי מכבי למגרש, עקרו את קורות השערים וגם אוהדי באר שבע הריעו לתל אביבים וידעו להעריך את גודל הישגם. הם זכרו שמכבי ת"א לא רק זכתה באליפות, אלא היתה לקבוצה היחידה שניצחה העונה בבאר שבע.

"יש אליפות, יש אליפות", "כל העולם כולו גשר צר מאוד", וגם שיר למאמן אברהם גרנט "תישאר, תישאר, תישאר", אלה השירים שנשמעו בחדר ההלבשה הנלהב של מכבי ת"א. קפטן ניר קלינגר אמר בהתרגשות: "מאבק האליפות היה קשה. לכן אליפות כל כך מתוקה, כי התעלינו על עצמנו ועל ירידה של מכבי חיפה".

המאמן אברהם גרנט נשמע מאופק "אני כל כך שמח שזכינו, והתמורה בה זכינו".

אלי דריקס: "הייתי בורג במערכת. אם למישהו היו ספקות, היום הסרנו אותן".

אלון ברומר: "אני שמח שהבקעתי את השער החשוב. הוא יכול להיות השער החשוב בקריירה שלי".

היו"ר מוטי פלד: "תודה לאבי כהן המנהל את הנהלת הפיננית למכבי. תודה לצוות המקצועי בראשות אברהם גרנט ועמנואל אפיר, ובעיקר לשמעון קורק. תודה למעטפה איציק קמרי".

רק שעה ארוכה אחרי המשחק חזרה השיירה הצהובה לכיוון תל אביב, כדי להמשיך את חגיגות התל אביבי בלי הפסקה.

אוהדי מכבי תל אביב לא התאפקו ופרצו לכר הדשא בבאר שבע למרות שהמשחק עדיין לא הסתיים. בתמונה, האוהדים עולזים אחרי הבשורה המשמחת על הזכיה באליפות

מכבי חיפה במחזיקות והפועל ת"א באופ"א או הפועל חיפה במחזיקות ומכבי חיפה באופ"א

בנוסף למכבי ת"א שתשחק בליגת האלופות והפועל ב"ש שתופיע בגביע אופ"א

מאת עוזי דן

תמונת הנציגות הישראליות בגביע אירופה התבהרה אתמול, אך רק מקצתה. אחרי גמר הגביע, היא תיקבע סופית. מכבי ת"א, האלופה הטרייה, תשחק בעונה הקרובה בליגת האלופות האירופית.

הפועל באר שבע תהיה אחת הנציגות בגביע אופ"א, ובגביע המחזיקות תשחק המנצחת במשחק הגמר שבו יתמודדו הפועל חיפה ומכבי חיפה. אם תזכה מכבי חיפה בגביע, תהיה הפועל ת"א, שסיימה רביעית בליגה, הנציגה השנייה בגביע אופ"א. אם תזכה הפועל חיפה בגביע תשחק בגביע המחזיקות, ואילו מכבי חיפה תסתפק בהופעה בגביע אופ"א.

סל הקניות של שפירא וגרנט בחיפה:

איציק זוהר, קלינגר, חלפון, אמסלם, תורג'מן ועופר מזרחי

מאת אשר גולדברג

הפועל חיפה תקיים היום מסיבת עיתונאים, בה תכריז על החתמת המאמן אברהם גרנט להפועל חיפה לשלוש שנים.

בסל הקניות של רובי שפירא והמאמן גרנט נמצאים כמה מהשמות הגדולים בליגה. מתברר שגרנט רוצה בחיפה את קפטן מכבי ת"א ניר קלינגר, למרות שכרטיסו של זה שייך לדיויד פדרמן והוא חתום לעונה נוספת אצל האלופה מכבי תל אביב.

שחקנים נוספים שגרנט מבקש לרכוש: איציק זוהר, דוד אמסלם, עופר מזרחי, אמיר תורג'מן ופליקס חלפון.

בכוונת גרנט לשחרר לפחות שבעה שחקנים מהסגל הקיים. קשטלוק וקרוצבקין לא ימשיכו.

קשטן הוא המועמד המועדף לאמן את מכבי תל אביב

מאת אשר גולדברג

המשחק אתמול בבאר שבע היה בכל הנראה המשחק האחרון של אברהם גרנט במכבי תל אביב. גרנט, שזכה במכבי תל אביב בשתי אליפויות ופעם אחת בגביע, עובר לאמן את הפועל חיפה, יחד עם עוזרו עמנואל ארפיר והמאמן הכושר גיא עוזרי.

היום בבוקר אמורה להתקיים פגישה במשרדו של יו"ר הנהלת הכדורגל של מכבי תל אביב דיוויד פדרמן, היו"ר מוטי פלד, לבין גרנט, במטרה לנסות לשנות את דעתו, אולם ספק אם הדבר יעלה בידם.

היום אמורים במכבי תל אביב להחליט על המועמד שיחליף את גרנט. המועמד המועדף לתפקיד הוא דרור קשטן. [illegible]

במכבי תל אביב [illegible] להחזיר את איציק זוהר לקבוצה. [illegible] גישה שהוחזה בנים, צרפת, אצל נחום מבכר, אם הוא מוכן להצטרף למחלקת הכדורגל של מכבי תל אביב ולעזור ברכישתו של איציק זוהר.

כבר עכשיו ברור שאלכסנדר אובארוב ימשיך בעונה הבאה, ואילו שני הזרים יודי שוקבוב וויקטור בלקין ישוחררו.

אתמול בשעות הלילה המאוחרות הגיעו אלפים רבים של אוהדי מכבי תל אביב להתאסף בחוף הדרומי שליד הדולפינריום בת"א וחגגו את הזכיה באליפות.

מלך השערים

1.	חיים רביבו (מכבי חיפה)	17
–.	[illegible] (אשדוד)	17
3.	[illegible] (בני יהודה)	13
–.	משה [illegible] (בית"ר ת"א)	13
–.	שי הולצמן (צפרירים חולון)	13
6.	אבי נימני (מכבי ת"א)	12
–.	ניר סבילייה (מכבי ת"א)	12
–.	[illegible] (בית"ר ת"א)	12
–.	קלאודיו קאהימי (בית שאן)	12
–.	[illegible] (ירושלים)	12
–.	עופר שיטרית (מכבי חיפה)	12

הפועל בית שאן – נשארים בזכות ולא בחסד

הקבוצה הצנועה מהעמק, חוללה את הבלתי צפוי, כאשר לאחר שפיגרה 0–2 בקרית אליעזר ועמדה על סף ירידה לארצית, הגיבה בשלושה שערים שהדהימו את האלופים היוצאים, 3–2

מאת אייל יצחקי

קאליציה מקיר אל קיר היתה אתמול באיצטדיון קרית אליעזר. זה התחיל דווקא מהאוהדים של מכבי חיפה שאחרי כמה שניות של הלם החלו לעודד את הפועל בית שאן. אחר כך צעקו האוהדים של בית שאן 'חיפה, חיפה' ואוהדי מכבי חיפה הצטרפו אליהם בהסכמות ממש כמו שהקבוצה שלהם שיחקה על המגרש.

היתה העונה הסכמה שחצתה את כל הארץ. גם ניר קלינגר ואלישע לוי אמרו אתמול שמכבי חיפה היא הקבוצה הטובה ביותר. הכי טובה, אבל רק על הנייר. היו למכבי חיפה במשחק אתמול דקות מעטות שבהן נראה היה שהיא מנוססת את הפועל בית שאן ומשלחת אותה תורה מבויישת לליגה הארצית. אבל דקות מעטות בלבד.

זה קל מאוד לראות שלמכבי חיפה יש שחקנים יותר טובים אבל דווקא הפועל בית שאן היתה רגועה יותר, חכמה יותר והורגשה בה יותר נביעת יד של מאמן. בסוף ניצחה בית שאן ובצדק.

הגנת חיפה לא היתה צריכה אתמול יותר משני זבבים במעוף איסי כדי להילחץ. בית שאן הבהירה כבר בפתיחה בכמה מסירות ארוכות לעבר דניאל סקנטי, שהיא אומנם התגוננה אבל יש להגנת חיפה ההיסטורית ממה להיזהר.

אחרי ההגנה היתה למכבי חיפה בעיה בקישור. רוני לוי וסרגיי קבוארוב לא שיחקו, והזמן פין בעמדת הקשר האחורי, היוה תחליף רע מאוד. מגואי התחיל בצד ימין ואלון חזן באמצע. מהר מאוד הם הוליפו עמדות מה שהפך את מגואי לשחקן הכי לא מגובה הכי פחות יעיל במגרש. חזן, סתם היה חלש.

מחרתיים מחכה למכבי חיפה גמר הגביע. אחר כך יהיה לצוות המקצועי של הקבוצה בראשות המנג'ר גיורא שפיגל, די זמן להפיק לקחים. מה שהקבוצה נתנה העונה בליגה שווה אולי 50% מהפוטנציאל הטמון בה. אפילו לא אגורה יותר.

בית שאן סיימה את העונה בדיוק כמו שהתחילה אותה. עם משחק קבוצתי מאוד, חכם ודבוק שמפיק מהקבוצה יותר מהפוטנציאל שיש לשחקניה.

סקנטי כמעט כבש (19:29) מקתי טעויות של הגנת חיפה, אבל אז באו הדקות של עופר שיטרית, סוף סוף בהרכב הפותח. (33) שיטרית הוליך מסירות עם ברקוביץ' ומול מאיר כהן בעט לרשת 1–0. (37) שוב ברקוביץ' מסר ושיטרית בעט לרשת, 2–0.

ההגנה של חיפה החזירה מהר את בית שאן למשחק. (38) צבר דניאל נגח אחורה, גלאם ורפי כהן הסתכלו זה על זה, סקנטי חטף את הכדור והוכשל. קלאודיו קאהימי צימק מהנקודה הלבנה ל־1–2.

בית שאן התחילה כמו שצריך את המחצית השנייה. סדרת טעויות של הגנת חיפה הביאה את הכדור לקאהימי שמסר לסקנטי, זה מול רפי כהן, המשיך לרשת והשווה ל־2–2.

מכאן ואילך הצליחה בית שאן להניע את הכדור בשקט והלחיצה את חיפה. אחרי ההחמצות של ברקוביץ', רביבו ושיטרית השלים המהגר.

בדקה ה־76 הכשיל איתי מרדכי 17 מטר משער חיפה מצד שמאל. קאהימי בעט כדור שטוח והבס שעקף את החומה מצד ימין הורד לרשת, 2–3.

הדקות שלאחר השער היו הדרמה שלמה של בית שאן במשחק. חיפה לא בדיוק התקרבה לשוויון ואפילו איפשרה לאייל ברקוביץ' לבעוט בדרך עוגטין.

ובכן לא היה קשה במיוחד לבית שאן לסדר לעצמה עונה נוספת בליגה הלאומית ולסיים חתימת מופית על הכישלון הגדול של מכבי חיפה.

● הפועל בית שאן: מאיר כהן 7, קריינוס 5, עמר 6, תאודר 5, עשור 6, שמעון דגן 6, אבי דגן 5 (מרדכי 6), אלמוג חזן 6, אלבז 6 (בן גחיה), קאהימי 7, סקנטי 7. המאמן: אלישע לוי.

● מכבי חיפה: רפי כהן 4, בל־בל 5 (סילבס 5), הרדי 6, דניאל 5, גלאם 5, חזן 4, פין 4 (רוני לוי), מגואי 4, ברקוביץ' 5, רביבו 4, שיטרית 6. המנהל המקצועי: גיורא שפיגל.

שפט אייל צור, 15,000 צופים, באיצטדיון קרית אליעזר.

הבלם הבינלאומי של הפועל בית שאן, יהודה עמר, מוקף מעריצים אחרי ההבטחה בחיפה שהבטיחה את הישארות הקבוצה בליגה הלאומית
תצלום: נייר [illegible]

שפיגל: לא היינו יציבים והאליפות לא מגיעה לנו

מאמן בית שאן אלישע לוי: זה רגע גדול

מאת רוני ברנשטיין

בסיום היה מחזה נדיר באיצטדיון קרית אליעזר: אוהדי מכבי חיפה הריעו לשחקני בית שאן ונשאו אותם על כפיים. 2,000 האוהדים שבאו מבית שאן פרצו למגרש ונשאו את אליליהם על כפיים. המאמן אלישע לוי לא ידע את נפשו מרוב אושר. כשדמעות בעיניו אמר: "אני מאד נרגש. זה רגע גדול. האמנתי שאפשר לעשות את זה. העומק שחסר לנו בספסל הביא אותנו למצב שרק היום הבטחנו את מקומנו בליגה".

דניאל סקנטי: "אחרי שצימקנו ל־2–1 האמנו שאנחנו יכולים לעשות את זה ועשינו את זה".

שמעון דגן: "המשחק נראה גמור במצב של 2–0. מי שמכיר את בית שאן יודע שברגעים קשים כולם מתאחדים. כולם נתנו 200% ועשינו את מה שהיינו צריכים לעשות 10 מחזורים קודם לכן".

מאיר כהן: "זה היה משחק גדול. כולם נתנו את הנשמה. הגיע לנו לנצח ולהישאר בליגה".

בסיום בא יו"ר מכבי חיפה, יעקב שחר, לחדר ההלבשה של בית שאן ובירך את הקבוצה על הישגה. שחר התקבל בקריאות עידוד של אוהדי הקבוצה שצבאו על חדר ההלבשה.

גיורא שפיגל: "אני לא מאוכזב. לפי רמת המשחק שלנו היום, ובעוד כמה משחקים העונה, לא היינו מספיק יציבים והאליפות לא מגיעה לנו. אני אוהב לקחת אליפות כשמגיע לנו. לא קרה שום אסון, נשתדל להרים את השחקנים על הרגלים עד יום שלישי ואני מקווה שנזכה בגביע".

יעקב שחר: "אני מרגיש שקיבלנו שיעור בלחימה ללא פשרות. בית שאן ניצחה בזכות ולא בחסד. הם היו יותר טובים מאיתנו והגיע להם. כנראה שכדי לנצח את בית שאן אנחנו צריכים להבקיע ארבעה שערים. אני מברך את מכבי תל אביב על זכייתה באליפות. כל הכבוד להם. במשחקים נגד בית"ר תל אביב ונגד ראשון לציון הפסדנו את האליפות. היו לנו העונה רגעים יפים שאף קבוצה בליגה, כולל מכבי ת"א, לא הגיעה אליהם".

אלון חזן: "זה פיספוס של העונה. המשחק הזה סיקם את כל העונה. בשנה שעברה ידענו לתקן דברים והשנה לא. היה חסר לנו רעב לאליפות. צריך לשכוח מהמשחק של היום. אני מקווה שבגמר נתקן את הרושם של כל העונה".

הבעת הפנים של גיורא שפיגל, מנהל מכבי חיפה, אומרת הכל
תצלום: נייר [illegible]

בית שאן למאמן לוי: הישאר

מאת אשר גולדברג

בסיום המשחק בקרית אליעזר פנו ראשי הפועל בית שאן לאלישע לוי והודיעו לו להמשיך לאמן בקבוצה גם בעונה הבאה. לוי, המאמן את בית שאן 5 שנים, ייפגש בימים הקרובים עם מנהלי הקבוצה, כדי לדון בתנאיו, וכדי לסכם את תכניות הרכש לעונה הבאה. בכוונתו להשאיר את קלאודיו קאהימי ודניאל סקנטי.

איש לא ניחש 15 בטוטו

לאחר בדיקה של 90% מהטפסים לא נמצא אף משתתף שניחש 15 משחקים. 19 ניחשו 14; 365 ניחשו 13; 3,970 ניחשו 12; 25,420 ניחשו 11.

הניחוש הנכון: X, X, 2, X, 2, 2, X, 2, 2, 1, 2, 1, 1, 1, 1.

● טוטו תיקו. לאחר בדיקה של 90% מהטפסים לא נמצא אף משתתף שניחש 7 משחקים. 8 ניחשו 6; 690 ניחשו 5.

המשחקים: 1, 2, 4, 7, 10, 19, 28.

● טוטו פלוס. לאחר בדיקה של 90% מהטפסים לא נמצא אף משתתף שניחש 14 משחקים. שניים ניחשו 13; 23 ניחשו 12; 251 ניחשו 11; 1,706 ניחשו 10.

הניחוש הנכון: 2, 2, 1, 2, 2, 1, 1, 2, 1, 2, X, 1, 2, 1, X.

אוהדים נרגזים באשדוד קיללו וירקו על השחקנים

מאת [illegible]

[illegible] לא אהבו את התיקו 1–1 של קבוצתם נגד מכבי פתח תקוה, [illegible] את הקבוצה לליגה הארצית. [illegible]

ספורט

תצלום עדי שין

עופר מזרחי (מימין), כובש שער הניצחון ודניאל ברייילובסקי, חוגגים את מבצע ההצלה

עופר מזרחי הוריד את נתניה לארצית

חלוץ הרצליה הבקיע את שער הניצחון בדקה ה־27. ארבעה שחקנים הורחקו – שניים מכל קבוצה

מאת זהר בבר

לאחר 31 שנה בליגה הלאומית נשרה אתמול מכבי נתניה לליגה הארצית כשהפסידה בביתה למכבי הרצליה 1–0 במאבק דרמטי. נתניה היתה צל של עצמה ודווקא במשחק הגורלי והקובע הפגינה חולשה, שחקניה לא נלחמו ולכן היה הפסדם מוצדק.

לעומתם ראויים לציון חניכיו של זאב ולצר מהרצליה שהפגינו משחק לחימה יוצא מן הכלל וגם אחרי שהורחקו שני שחקנים, לא נשברה הקבוצה והיא היתה טובה מנתניה.

כבר בדקה השמינית ניתנה הזדמנות לנתניה, אבל ארושקביץ' בעט לקורה והחוצה.

שער הניצחון הבקיע בדקה ה־27, דניאל ברייילובסקי הותיק הגביה כדור עוצמתי מהאגף השמאלי, השוער בלרב נותר תקוע בשערו ועופר מזרחי נגח משלושה מטרים פנימה, 0–1 להרצליה.

בדקה ה־32 בעט רומן פיליפצ'וק הנתנייתי וגילדרי הרחיק מקו השער. השופט סהיל ראוד לא שלט במשחק שהיה סוער מתח עצום והירבה להשתמש בכרטיסים הצהובים והאדומים. הוא הרחיק ארבעה שחקנים, שניים מהרצליה ושניים מנתניה.

בדקה ה־36 ספג שלומי בן חמו כרטיס צהוב שני והורחק. חלפו שלוש דקות והרצליה נותרה בתשעה שחקנים, לאחר שברייילובסקי פגע ברוני גבאי וראה גם הוא את הכרטיס האדום.

עם תשעה שחקנים מול אחד עשר נתנייתים, לא התקשתה הרצליה בהגנה המקשה על נתניה להשוות. בדקה ה־44 בעט יוסי מלכה מנתניה מ־20 מטרים לחיבורים, אך השוער גילדרי הדף לקרן.

לאחר ההפסקה שוב מילא השופט תפקיד מרכזי במגרש. בדקה ה־52 הוא שלף אדום שלישי, הפעם לסלובודן דראפיץ' הנתנייתי שהורחק בגלל פגיעה באיזואבגב. כעבור חמש דקות מנע בלם הרצליה אלכס ברמנר שער כשהדף מהקו את כדורו של אופיר חלאבי.

בדקה ה־72 שוב כרטיס אדום. הנתנייתי דימיטרי אמבויין הכשיל מאחור את עופר מזרחי והורחק.

נתניה כמעט לא תקפה עד הסיום ואילו לעופר מזרחי ניתנה הזדמנות טובה (89), אך כדורו חלף ליד הקורה והחוצה.

בסיום המשחק התגודדו מאות מאוהדי נתניה ליד חדרי ההלבשה וקראו קריאות גנאי לעבר הנהלת מכבי נתניה והשחקנים.

● מכבי הרצליה: גילדרי 6, אלטון 6, פולוקארוב 6, ברמנר 7, קורן 6, בן חמו (הורחק), גת 5 (אמסלם), יניב כהן 6 (ישראל כהן), ברייילובסקי (הורחק), איזואבגב 6, מזרחי 7. המאמן: זאב ולצר.

● מכבי נתניה: בלרב 3, לאנו 4, אמבויין (הורחק), סהא 5, באחון 4, גבאי 4, דראפיץ' (הורחק), מלכה 5, חלאבי 4 (ברק יהודה), ארושקביץ' 4 (מימון 5), פיליפצ'וק 4. המאמן: שמואל פרלמן.

שופט סהיל ראוד, 6,000 צופים, בנתניה.

שפיגלר אמר לא ל־100 אלף דולר בהרצליה

מאת אשר גולדברג

אחרי שמזכירות ההתאחדות לכדורגל אישרה כשבוע שעבר את התמנות זאב ולצר כמאמן־על של נבחרות הנוער של ישראל צריכה מכבי הרצליה לחפש מועמד אחר לאימון הקבוצה, במקומו של ולצר.

ברור שעכשיו, אחרי שהרצליה הבטיחה את הישארותה בליגה הלאומית, יבקשו מאמנים רבים לאמן בהרצליה.

יחד עם זאת, מאמן אחד כבר סירב להצעה קוסמת של מכבי הרצליה. זהו המנהל המקצועי של צפרירים חולון מרדכי שפיגלר שדחה הצעה קוסמת של 100 אלף דולר.

בשלב זה הועלו שמותיהם של שני מועמדים אחרים להחליף את המאמן ולצר במכבי הרצליה. הראשון הוא שייע פייגנבוים שירד עם אשדוד לליגה הארצית ובידיו אופציה להמשיך עונה נוספת בעירוני אשדוד. השני הוא גיל לנדאו המאמן כיום את הפועל בת ים.

הליגה הארצית / המחזור האחרון

כפר סבא בלאומית; אשקלון ולוד ירדו לליגה א'

כפר סבא שניצחה 1–0 את נס ציונה תגגה את החזרה ללאומית אחרי עונה אחת בלבד בזכות הפרש שערים עדיף על פני הכח ר"ג שגברה 3–0 על הפועל ירושלים

מאת משה הר נגש

הפועל כפר סבא שבה לליגה הלאומית לאחר עונה אחת בלבד בארצית. הכפר סבאים ניצחו במשחק חוץ שהיה בפתח תקוה 1–0 את ס.כ. נס ציונה. הם עלו בזכות הפרש שערים עדיף על הכח רמת גן שניצחה במגרשה 3–0 את הפועל ירושלים.

לליגה א' ירדו הפועל לוד, לאחר עונה אחת בלבד בארצית, והפועל אשקלון שהיתה שש שנים בליגה השניה. לוד נכנעה בתירה 2–0, אשקלון ניצחה בחוץ 4–1 את מכבי קרית גת, אך זה היה ניצחון עצוב.

רק שני שחקנים הורחקו, שניהם בדקה האחרונה בקרית גת – חיים כהן מקרית גת ואייל בדיד מאשקלון שהתכתשו ביניהם.

הכח רמת גן – הפועל ירושלים 3–0 (2–0)

● השערים: יצחק מוסרי (4, 23, 51) ● המצטיין: יצחק מוסרי ● שופט חגן סנטג, 500 צופים, בווינטר.

י. חכם

מכבי יבנה – הפועל טייבה 3–1 (1–1)

● השערים ליבנה: דודה בר כליפא (38, 75, 80) ● לטייבה: דרוויש עמשה (42) ● המצטיין: דודה בר כליפא ● שופט חיים יעקב, 350 צופים, ביבנה.

יצחק מרי

שמשון תל אביב – הפועל לוד 3–1 (2–0)

● השערים לשמשון: יניב עפרי (12), חיים סירוטקין (30), ארי גבזה (49) ● ללוד: יוסי ממן (65) ● המצטיין: חיים סירוטקין ● שופט יצחק בן יצחק, 1,000 צופים, בחולון.

הפועל בת ים – מכבי יפו 2–0 (1–0)

● השערים: משה סנדרוביץ' (15), מוטי פליטר (86) ● המצטיין: גבי אלבז (שוער בת ים) ● שופט יעקב בן חמו, 1,000 צופים, ביפו.

הפועל אשקלון – מכבי קרית גת 4–1 (4–0)

● השערים לאשקלון: פיטר אבודצ'י (32), ניר לוין (34), שלמה סובארי (35), דקל יצחקי (42) ● לקרית גת: משה סבג (88) ● המצטיין: שלמה סובארי ● שופט אבנר כהן, 1,500 צופים, בקרית גת.

הפועל חדרה – הפועל קרית שמונה 2–0 (0–0)

● השערים: שימי לאן (51), עופר כהן (88) ● המצטיין: שימי לאן ● שופט יוסף בן ישתי, 1,000 צופים, בחדרה.

יאסר מואסי

הפועל אשדוד – הפועל רמת גן 3–2 (1–2)

● השערים לאשדוד: בני יצחקוב (28), נאור גלילי (53), אביבי זוהר (80) ● לרמת גן: אייל כהן (2), תומר בדילי (5) ● המצטיין: בני יצחקוב ● שופט גיל אבן, 100 צופים, באשדוד.

יוסי אוחאבן

תצלום ארכיון

דודי סטולפר. שער ניצחון שהעלה את כפר סבא ללאומית

הסיום המדהים של כפר סבא

מאת אייל זעירא

הפועל כפר סבא שבה אתמול לליגה הלאומית, לאחר עונה אחת בליגה הארצית, בזכות סיום מדהים – חמישה נצחונות רצופים, 20 מתוך 24 נקודות אפשריות בשמונה המחזורים האחרונים – שהזניק את הקבוצה ממקום העשירי לשני.

כפר סבא היתה זקוקה אתמול לניצחון על נס ציונה, שיבטיח את העלייה. דודי סטולפר, השחקן המצטיין של הקבוצה העונה, הבקיע את השער החשוב בבעיטת 11 בדקה ה־65. שחקני כפר סבא היו טובים יותר, אולם ניכר היה שהמתח פוגם במשחק הרגיל של הקבוצה. מנגד, נס ציונה ראויה למחמאות על ההגנה הבצורה של הלד צי כפר סבא. האורחים הניעו את הכדור באגפים וניסו למצוא את ראשו של האלדי קדלנצ'וק, שעמד אתמול חסר אונים מול בלמי נס ציונה. בדקה ה־65 פרץ אלי צורף מימין, חדר לרחבה והוכשל. ספר לפר דייק מ־11 במר ונתן את האות לתחילת החגיגות.

בסיום המשחק היה המאמן אלי יאני נרגש: "האמנו שיש לנו קבוצה טובה, שיש לנו שחקנים טובים והאמונה הזו היא שהביאה אותנו לליגה הלאומית".

מצטיין המשחק היה תמיר בן חיים.

שופט אריה הלף, 4,000 צופים, בפתח תקוה.

טבלת הליגה הארצית

1.	מכבי יפו	30	27–36	49
2.	הפועל כפר סבא	30	32–46	48
3.	הכח רמת גן	30	31–49	48
4.	הפועל בת ים	30	35–46	46
5.	הפועל טייבה	30	23–25	43
6.	מכבי קרית גת	30	38–43	42
7.	הפועל רמת גן	30	36–38	42
8.	הפועל אשדוד	30	42–46	40
9.	מכבי יבנה	30	35–33	40
10.	שמשון תל אביב	30	44–39	38
11.	הפועל חדרה	30	33–33	36
12.	נס ציונה	30	39–38	36
13.	הפועל ירושלים	30	50–44	36
14.	קרית שמונה	30	41–28	36
15.	הפועל אשקלון	30	43–34	35
16.	הפועל לוד	30	48–28	32

מלך השערים

1.	יוסי גורדנה (בת ים)	19
–.	יניב עופרי (שמשון ת"א)	19
3.	האלדי קדלנצ'וק (כפ"ס)	13
–.	נאור גלילי (אשדוד)	13
–.	יאיר אסייג (הפועל י־ם)	13
6.	גיל ספפורטס (קרית גת)	12
–.	יצחק מוסרי (הכח ר"ג)	11
8.	דני משה (נס ציונה)	10
–.	ניסים נורי (הפועל חדרה)	10

ליגה א': באר יעקב היורדת האחרונה

הפועל באר יעקב (דרום), למרות שניצחה, ירדה לליגה ב' ופתרה את השאלה האחרונה בליגות א'. באר יעקב הצטרפה לדליית אל כרמל וטירת הכרמל שירדו קודם לכן והפועל טבריה שהתפרקה במהלך העונה. מכבי עכו (צפון) והפועל כפר שלם (דרום) עלו לליגה הארצית לפני המחזור האחרון.

● מחוז צפון: אום אל פאחם – מכבי תמרה 1–0 (0–0), מכבי אחי נצרת – הפועל עכו 4–2 (1–1), מכבי שפרעם – טירת הכרמל 0–0, גבעת אולגה – מכבי עוספיה 1–2 (0–1), בני סכנין – מכבי עפולה 4–2 (0–0), מכבי עכו – אור עקיבא 2–4 (0–3), כפר קנא – נצרת עילית 1–8 (0–3).

● מחוז דרום: באר יעקב – לודוס חולון 5–2 (1–0), צעירי יפו – הפועל יהוד 2–0 (0–0), מכבי שעריים – הפועל מרחבים 1–5 (0–2), בית"ר רמלה – קרית אונו 1–3 (0–0), דליית אל כרמל – קרית מלאכי 4–4 (1–3), הפועל ירוחם – הפועל מרמורק 2–3 (1–2), אור יהודה – בית"ר באר שבע 2–4 (2–2), רמת עמידר – כפר שלם 2–1 (1–1).

מחוז צפון

1.	מכבי עכו	29	26–53	42
2.	בני סכנין	29	29–57	38
3.	אחי נצרת	29	26–45	35
4.	אום אל פאחם	29	25–33	34
5.	הפועל עכו	29	27–38	32
6.	מכבי שפרעם	29	29–32	31
7.	גבעת אולגה	29	38–41	30
8.	מכבי תמרה	29	38–35	27
9.	כפר קנא	29	46–44	25
10.	מכבי עוספיה	29	32–38	23
11.	מכבי עפולה	29	40–31	22
12.	מכבי חדרה	29	35–26	22
13.	אור עקיבא	29	52–34	22
14.	נצרת עילית	29	42–20	21
15.	טירת הכרמל	29	58–22	17

מחוז דרום

1.	כפר שלם	30	18–44	44
2.	הפועל יהוד	30	17–35	38
3.	קרית אונו	30	33–57	36
4.	אור יהודה	30	24–42	35
5.	לודוס חולון	30	33–42	33
6.	הפועל ירוחם	30	47–25	31
7.	הפ. מרמורק	30	34–43	30
8.	ב. באר שבע	30	37–44	29
9.	רמת עמידר	30	33–33	29
10.	הפועל מרחבים	30	45–44	28
11.	צעירי יפו	30	43–24	27
12.	מכבי שעריים	30	31–26	26
11.	קרית מלאכי	30	39–24	26
14.	בית"ר רמלה	30	43–31	25
15.	באר יעקב	30	44–33	24
16.	ד.א.כ. כרמל	30	60–27	20

מנבר יחליט השבוע אם לקנות את הפועל ירושלים או את הפועל ת"א

מאת אלי פרוסי

נתנס מנבר, יחליט השבוע אם יקנה את הפועל ירושלים או את הפועל תל אביב. מנבר, שהודיע על עזיבתו כמאמן של הפועל חולון בשבוע שעבר, בודק אפשרות לבנות בירושלים קבוצה מאוחדת. נציגיו בארץ ניהלו שיחות עם ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, שהבטיח תמיכה עירונית של מיליון דולר לקבוצה המאוחדת.

עדי גורדון, החתום עם מנבר בחוזה לעונה נוספת, מראשי התומכים בניסיון לשכנע את מנבר להעביר את תמיכתו לירושלים. מנבר, המודע לכך שלירושלים יש קהל אוהדים רב, עשוי להביא לירושלים את שחקניה בעבר הקשורים בחוזה איתו, כמו גורדון, דורון שפע, פיני לור, רוזנטל אלכסיס.

מקורביו של מנבר בודקים גם אפשרות לקנות את הפועל תל אביב, אולם רק כקבוצה נפרדת וללא שום קשר לקבוצה של גבי לוי. מנבר כבר הודיע שלא יצטרף להפועל תל אביב אם יהיו בה גורמים מההנהלה הקודמת.

אפשרות אחרת העומדת בפני מנבר, היא תמיכה מבחוץ במכבי תל אביב. בסוף השבוע נפגש דייויד פדרמן, יו"ר דיסקונטרון "עלית", עם מנבר הנמצא בחופשה. תמיכה כספית של מנבר עשויה לאפשר למכבי תל אביב להביא שחקן זר ברמה אירופית גבוהה, בסכום שטרם שולם בארץ לשחקן (יותר מחצי מיליון דולר).

● נבחרת יוון, מיריבותיה של ישראל באליפות אירופה, חנכה בסוף השבוע את האולם החדש באתונה, בו ייערכו המשחקים, בשני נצחונות במשחקי ידידות על נבחרת פינלנד. במשחק הראשון, שלשום, ניצחה יוון 72–85 (איקונומו 19) ואמש 82–90. 17,000 צופים חזו בכל משחק.

שני נצחונות נוספים לישראל בקדם אליפות אירופה לנשים

מאת דורון בירנבאוביץ

נבחרת הנשים של ישראל זכתה בסוף השבוע בשני נצחונות נוספים בטורניר קדם אליפות אירופה הנערך בנתניה, 100–58 על אלבניה ו־80–56 על אירלנד. ישראל הבטיחה בכך את עלייתה לדרג ב'. הערב (19.00) תתמודד ישראל נגד בולגריה, שניצחה אתמול את יוון 67–64.

בולגריה תסיים ראשונה בבית אם תנצח. אם תפסיד, תעלה בלארוס (בתנאי שתנצח את אירלנד) לשלב חצי הגמר שיהיה במאי 1996.

ישראל הביסה שלשום את אלבניה 100–58 (47–34) במשחק בו בלטה אלונה גורן עם 17 נקודות ו־9 אסיסטים. יתר הקלעות: רודובסקי 18, גרוסמן 17, הלץ 11, דינרמן 8, קסמן 8, ספילוב 6, גולד 4, מזרחי 3, מעוז 3, ציונוב 3, הדר 2.

אתמול הביסה ישראל את אירלנד 80–56 (49–30). קלעו: רודובסקי 14, דינרמן 11, גרוסמן 10, הלץ 8, מזרחי 8, קסמן 7, גורן 6 (11 אסיסטים), קפילוב 4, הדר 4, ציונוב 4, גולד 2, מעוז 2 (5 אסיסטים).

קדם אליפות אירופה

1.	ישראל	6	581–516	12
2.	בולגריה	6	385–461	11
3.	יוון	6	341–478	10
4.	בלארוס	6	458–544	10
5.	אלבניה	6	395–435	8
6.	שוויץ	6	514–423	8
7.	אירלנד	6	477–365	7
8.	אוסטריה	6	355–584	6

שלשום

ישראל – אלבניה 100–58

בולגריה – אוסטריה 88–56

בלארוס – שוויץ 96–82

יוון – אירלנד 86–29 (46–13)

אתמול

ישראל – אירלנד 80–56

בולגריה – יוון 67–64

בלארוס – אלבניה 102–78

שוויץ – אוסטריה 73–71

היום

13.00 יוון – שוויץ

15.00 בלארוס – אירלנד

17.00 אוסטריה – אלבניה

19.00 ישראל – בולגריה

20.45 טקס סיום

סמשנובה נגד קוכטה בסיבוב הד־1 בצרפת

פאריס (רויטר). אנה סמשנובה, הנציגה היחידה של ישראל באליפות רולאן גארוס שתחל כאן מחר, תשחק בסיבוב הראשון נגד הגרמניה מרקטה קוכטה.

בהגרלת המשחקים שהתקיימה ביום שישי, נקבע שהמדורג 1 בעולם ובטורניר, אנדרה אגאסי, יפתח נגד הגרמני קארסטן בראאש.

לפיט סמפראס (2) היתה הגרלה קשה מאוד ובסיבוב הראשון הוא יפגוש בגילברט שאלר (22 בעולם).

בין הנשים תיפתח המדורגת 1, אראנצ'ה סאנצ'ס, נגד פארק סונג הי מדרום קוריאה. שטפי גראף (2) תשחק נגד אינס גורוצ'גי מארגנטינה.

היל יזנק ראשון בגרנד פרי במונאקו

מונאקו (מיוחד ל"ספורט הארץ"). גשם ששטף את הזוכות מונקו במשך כל יום שישי לא מנע אתמול מקבה דירוג מרתק, שבו כמעט כל הנהגים שיפרו את זמניהם במקבצה הדירוג הראשון ודיימון היל מוויליאמס רנו קבע את הזמן הטוב ביותר, 1:21.952 דקה (מהירות ממוצעת של 146.192 קמ"ש), ויזנק היום מהמקום הראשון לגרנד פרי ה־53 של מונקו.

שני הגיע מיכאל שומכאר.

אשדוד – בגלל ביטחון עצמי מופרז

מול מכבי פתח תקוה שאיבדה כל עניין בליגה, ציפתה אשדוד לניצחון הצלה במגרשה, אך בגלל ביטחון עצמי מופרז היא סיימה בתיקו 1–1 וירדה לליגה הארצית

מאת יוסי אוחאבן

בניגוד לצפוי לא הצליחה אתמול עירוני אשדוד לנצח בביתה את מכבי פתח תקוה, שאיבדה כל עניין בליגה, והיא ירדה אחרי שנתיים בליגה הבכירה לליגה הארצית.

שחקני עירוני עלו למגרש בביטחון עצמי מופרז אחרי ניצחון החוץ בשבוע שעבר 0–2 על מכבי הרצליה. באשדוד היו בטוחים שצפוי להם ניצחון קל בבית על מכבי פתח תקוה, ונוסף לכך היו משוכנעים שבית שאן לא תצליח להפתיע במשחק החוץ נגד מכבי חיפה.

לאופטימיות הזאת בשורות עירוני הוסיפה העובדה שפתח תקוה הופיעה בהרכב חסר, ללא מכבי רן בן שמעון, אסי בן שמעון ואייל בגלייבטר, לעומת הרכב מלא של אשדוד.

ואכן האופטימיות הלכה וגאתה כאשר עירוני כבשה שער בדקה ה־39. ישראל מאיה פרץ לרחבה, מסר לאלון מזרחי שבעט לשער, גולן מלול הדף היישר לרגליו של יגאל זריהן וזה בעט מקרוב לרשת, 1–0 לאשדוד.

במחצית השניה הסיפור היה שונה לגמרי. פתח תקוה נטלה את השליטה בשדה ושחקני עירוני פשוט עמדו וחיכו לשריקת הסיום. ואז, בדקה ה־52, השווה אלכסנדר גיידוק והיכה בהלם את אשדוד.

שחקני עירוני המשיכו להתנהל בעצלתיים ואילו פתח תקוה לא ויתרה על שליטתה בשדה. בדקה ה־64 כמעט עלתה פתח תקוה ליתרון, כאשר פקר נגח לקורה. דקה לסיום החמיץ אלון מזרחי בעומדו מול השער, כאשר נגח מעל המשקוף.

● מכבי פתח תקוה: מלול 5, לחוזן 4 (פיסוסי), מגמדוב 6, רבינוביץ' 6, פקר 6, צפין 5, צור 5, קיסי 6, יצחק 5, בביה 6, גיידוק 6. המאמן: משה גוריאל.

● עירוני אשדוד: גינצבורג 5, זריהן 6, אוקאפור 5, אלמושינו 6, מאיה 5 (בוזגלו), אלון כהן 4, מקריצקי 4, סיסה 5 (חפיף), טלסניקוב 5, מזרחי 5, תורג'מן 4. המאמן: יהושע פייגנבוים.

שופט עמית קליין, 3,000 צופים, באשדוד.

20 שניות הספיקו לניראון

מאת אשר גולדברג

הפועל חיפה הבטיחה לעצמה עוד עונה בלאומית כשסיימה בתיקו 1–1 את משחק החוץ נגד הפועל פתח תקוה, למרות ששיחקה חלש. פ"ת, שרצתה את המקום הרביעי המבטיח השתתפות בגביע אופ"א, גילתה שאפתנות ולחצה על האורחים. המצטיינים בפ"ת היו בני קראשווילי והרוס קייסי. בחיפה הצטיין השוער יעקב אסייג.

הפועל פ"ת עלתה ליתרון בדקה ה־45: החיפאי סמי ייגור הכשיל את אופיר קופל והשופט מאיר לוי פסק ללא היסוס על בעיטת עונשין מ־11 מטר. קראשווילי בעט, השוער אסייג הדף את הכדור לקורה, ועל הכדור החוזר השתלט אלון מאיה שבעט שטוח וקבע 1–0 להפועל פ"ת.

במחצית השניה ביצע מאמן הפועל חיפה ריקו הרר 2 חילופים משמעותיים: הוציא את איתן אהרוני ואת קשלוק והכניס במקומם חלוצים – לירון בסיס ודני ניראון. החילוף של ניראון היה גורלי. מיד עם כניסתו רץ לרחבה ה־16 של פ"ת, אחמד סוסא בעט מ־20 מטר ואילץ את השוער שי הס להדוף, הכדור הוסט הצידה וניראון בנגיעה הראשונה שלו בכדור בעט חזק למרכז הרשת. ניסיון הבלם בדיר לחלץ הגביר את תאוצת הכדור שנתקע ברשת, 1–1.

● הפועל פתח תקוה: הס 6, י. כהן 5 (מישיש 5), קרגיל 6, באדיר 6, סופר 6, קראשווילי 6, קופל 5, קייסי 6, מאיה 5, אברבנאל 5, מזרחי 5 (סולום). המאמן: גיא לוי.

● הפועל חיפה: אסייג 6, אהרוני 5 (בסיס 5), קרושקין 4, חלפון 6, סוסא 6, קלקי 5, מלכין 5, ייגור 5, קשלוק 5 (ניראון 6), עטר 5, זועבי 5. המאמן: ריקו הרר.

שופט מאיר לוי, 2,500 צופים, באיצטדיון בפתח תקוה.

200 הצופים היו במקום אחר

מאת אפרים יונתי

כ־200 צופים בלבד, מהם כמה עשרות בעלי תפקידים, באו למשחק בין בית"ר תל אביב לבין בני יהודה שהסתיים בתיקו 1–1.

המשחק נפתח בהתקפות דו צדדיות. בדקות ה־15 וה־17 סיכן רביב פעמיים את שערו של שטראובר: בראשונה פגע הכדור במשקוף ובשניה הדף שטראובר בידו. בדקה ה־24 כבשה בני יהודה, בהתקפה מתואמת, כאשר גרסימוק הגביה כדור למוקן שבעט לקורה ועל הכדור החוזר השתלט מסוטי שנגח לרשת. בדקה ה־35 בעט אייזנברג לשער ואיציק לוי נגח מקו השער והציל.

במחצית השניה תקפה בית"ר ת"א בניסיון להשוות ובדקה ה־56 באה על שכרה. המגן יניב שרעבי הגביה ודוד שייג נגח מצוין לחיבורים והישווה ל־1–1. בדקה ה־66 בעט מרדו כדור לשער בית"ר, אך יניב שרעבי הציל מהקו. 5 דקות לאחר מכן ניתנה הזדמנות ליניב אברג'יל מבית"ר ת"א להבקיע אך מ־5 מ', בודד מול שטראובר, בעט חלש לידיו של השוער.

● בית"ר תל אביב: נפיין 5, יניב שרעבי 6, שיגלוב 5, עטר 5, כסל 6, הרשקוביץ' 4 (אברג'יל 5), ניסן כהן 6, רנאייב 5, שייג 4 (אברהמוב), שייג 6, אייזנברג 5. המאמן: מיכאל קדוש.

● בני יהודה: שטראובר 6, ששון 5, איציק לוי 6, שיסודה 5, ע. לוי 5, מוקן 5, אסטלי 6, מרדו 6, סהר מרדו 5, גרסימוק 5, מסוטי 5. המאמן: יאנוש פס.

שופט (מצטיין) חיים ליפקוביץ, 200 צופים, באיצטדיון רמת גן.

שאלוי – שלושער ומהפך

מאת גיל ויהל

צפרירים חולון פתחה בתנופה וגם הובילה 0–1, אבל לאחר פציעתו של עושה המשחק מרקו בן ברוך ויציאתו בדקה ה־14, היא הפסיקה לשחק והגנתה אפשרה לירושלמים לפעול באין מפריע ברחבתה.

כבר בדקה השנייה הבקיעה חולון. חזי שירזי הוכשל ברחבה בידי אהוד כוכלה ומרקו בן ברוך לא נכשל מהנקודה הלבנה והעלה את קבוצתו ליתרון 1–0.

אחר כך נפגע בן ברוך ובית"ר ירושלים ניצלה זאת כדי לשלוט במשחק עד סיומו. בעיקר הצטיין בבית"ר שחקן הרכש ההונגרי סטפן שאלוי. בדקה 30 דרור פרץ לרחבת צפרירים והוכשל על ידי השוער אלכסנדר לידיקוב. כהן נרשם כרטיס אדום ללידיקוב, אבל השופט סבי אלנקווה הסתפק בכרטיס צהוב. שאלוי השווה בבעיטת 11.

בדקה ה־40 בישל רענן דרורי הצעיר והכשרוני את השער השני לשאלוי, שמול לידיקוב לא התקשה להשלים את המהפך, 1–2 לירושלים. בדקה ה־54 נתפס שאלוי בהולצתו בידי אבוקסיס בתוך רחבת חולון, ואת כדור ה־11 בעט שוב פנימה, 1–3, כדי להשלים שלושער אישי.

● בית"ר ירושלים: אגסטן 6, בנאדו 7, סוסיאק 6, סוילה 5, אייל כהן 6, אלוהר 6, דרעי 6 (אלקסלסי), אוחנא 6, שאלוי 8, דרורי 5 (איתן מרוזו), אוחנה 6. המאמן: יוסי מזרחי.

● צפרירים חולון: לידיקוב 4, דוד הרשליקוביץ' 4, אלי כהן 4 (משעל 5), גולדברג 5, דוד פרץ 4, בן ברוך (פינטו 4), פס 5, אבוקסיס 5, קונסטנטין מריקו 4, הולצמן 4, סירדו 4. המנהל המקצועי: מרדכי שפיגלר.

שופט סבי אלנקווה, 2,500 צופים, בחולון.

שוויון באימון רגוע

מאת אפי רוזנברג

בלי מתח של צמרת או תחתית דמה המשחק בין הפועל תל אביב לבין עירוני ראשון לציון לאימון. הקצב היה טוב, לפני ההפסקה היתה האורחת מראשל"צ עדיפה, ואחריה השתנתה התמונה והמארחת מת"א גילתה עליונות, כך שהתיקו שיקף את מהלך המשחק.

בדקה ה־34 הניף איזאגן ירמצ'וק (המצטיין) כדור מרוזו אמסלם, חדר לרחבה, חלף על פני השוער באקו וגלגל את הכדור לרשת – 0–1 לראשל"צ. בדקה ה־53 בעט ירמצ'וק כדור שנהדף מקורת שער הפועל ת"א. דקה אחר כך הכשיל בלם ראשל"צ ויקטור גגיש את קאלימיט מוסקאל בתוך הרחבה, השופט פסק בעיטת 11 מ', אותה הפך דוד אמסלם לשער שוויון 1–1. בדקה ה־66 הורחק הבינלאומי של ראשל"צ פליקס חלפון, לאחר שהעליב את הקוון גיל אבן.

● הפועל תל אביב: באקו 5, אוזלאי 4, לוקשיק 5, שרעבי 5, אמסלם 5, בלס 4, מימר 4 (ש. כהן, 40), 4, מוסקאל 6, ש. אליהו 5, ת. אליהו 5 (נ. שוורץ, 55), 4. המנהל המקצועי: משה סיני.

● עירוני ראשון לציון: שבים 6, חלפון (אדום, 66), בן דוד 5, גגיש 5, מלוקוב 5, עוזן 4, חפר 4 (דגאי), דקל 5, דוד לינגן 5, שיקוז 4 (מרצ'ה), ירמצ'וק 6. המאמן: אלי כהן.

שופט יהושע לויה, 700 צופים, באיצטדיון בלומפילד ביפו.

הזדמנות לדורטמונד להדביק את ברמן שהפסידה לשאלקה

מינכן (שירות "ספורט הארץ"). ורדר ברמן החמיצה הזדמנות להגדיל את הפער בפיסגה הגרמנית אחרי הפסד 4–2 לשאלקה. ברמן ממשיכה להוביל בשתי נקודות על דורטמונד שתשחק היום נגד מנשנגלאדבך. ניצחון של דורטמונד ישווה את מספר נקודותיה לברמן וניצחון בהפרש של יותר משער יעלה את דורטמונד למקום הראשון.

ברמן כבר פיגרה 0–4 בדקה ה־60 וצמצום של הרצוג תוך דקה (82, 83) לא שינה דבר.

קייזרסלאוטרן עלתה למקום השלישי אחרי 1–4 נגד המבורג. פרייבורג נוצחה 0–1 על ידי שטוטגרט ואילו באיירן מינכן רחוקה מאוד מגביע אופ"א אחרי הפסד 0–2 ללוורקוזן.

שאר התוצאות: מינכן 1860 – פ.צ. קלן 1–2: פרנקפורט – דואיסבורג 1–4: אורדינגן – בוכום 1–2: קארלסרואה – דרזדן 3–5.

● סלטיק זכתה בגביע הסקוטי אחרי ניצחון 0–1 נגד איירדרי.

הליגה הגרמנית

1.	ורדר ברמן	32	35–67	46
2.	דורטמונד	31	30–61	44
3.	פרייבורג	32	43–63	42
4.	קייזרסלאוטרן	32	39–52	42
5.	מנשנגלאדבך	32	36–60	40
6.	באיירן מינכן	32	40–51	39
7.	קארלסרואה	32	43–48	35
8.	לברקוזן	32	46–57	34
9.	פ.צ. קלן	32	48–50	31
10.	שאלקה	32	47–46	31
11.	פרנקפורט	32	45–37	31
12.	שטוטגרט	32	62–48	31
13.	המבורג	32	47–40	27
14.	מינכן 1860	32	51–39	27
15.	אורדינגן	32	49–34	23
16.	דואיסבורג	32	58–38	20
17.	בוכום	32	64–36	19
18.	דינמו דרזדן	32	65–31	15

סט. אטיין מתחת לקו האדום; תרד אם יתקבל ערעור מארסיי

פאריס (שירות "ספורט הארץ"). סט. אטיין סיימה ב־3–3 נגד ניס ותסיים את הליגה הצרפתית מתחת לקו האדום במקום ה־18. סט. אטיין צריכה לקוות עכשיו שהערעור של מארסיי, אשר הבטיחה לעצמה אתמול את אחד משני המקומות הראשונים ועלייה לליגה הבכירה, לא יתקבל ועונש ירידת ליגה שהוטל עליה יתבטל. הסיכויים לכך כבר עם האיים ואז תושאר מארסיי בליגה השניה וסט. אטיין תינצל.

האלופה נאנט ניצחה את קאן 1–2 ופ.ס.ז' נוצחה 0–3 בידי בורדו. שאר התוצאות: לה האוור – ליל 0–1: לנס – קאן 0–2: מרטיג – ליון 2–0: מונאקו – באסטיה 1–2: מונפלייה – רן 1–0: סושו – אוקזר 0–1: שטרסבורג – קאן 1–0.

הפסד לריאל, ניצחון ללה קורוניה

ההכרעה בספרד נדחתה אחרי שריאל מדריד נוצחה 1–0 בנואו קמפ על ידי ברצלונה ואילו לה קורוניה ניצחה את ריאל בטיס 0–2 והפער צומק לארבע נקודות, שלושה מחזורים לסיום. תוצאה נוספת: ריאל אוביידו – אלבסטה 1–3.

● הולנד: הארלם – ווילם 0–1: ויטסה – ר.ק.ס. 1–1.

● גראסהופרס ציריך זכתה באליפות שוויץ.

● ידידות: נורווגיה – גאנה 2–3.

סן אנטוניו הקטינה ל־2–1 בגמר המערב נגד יוסטון

יוסטון (רויטר). דייויד רובינסון קלע 29 נקודות והוביל את סן אנטוניו ספרס לניצחון 107–102 מול יוסטון רוקטס ולצמצום הפער בסדרת גמר המערב ל־1–2.

אייוור ג'ונסון קלע לספרס 20 נקודות, כולל חמש זריקות שנקבעו בדקה האחרונה ושון אליוט קלע 21 נקודות ושבעה ריבאונדים. דניס רודמן, שישב על הספסל בחלקים נרחבים של המשחק השני, שיחק 37 דקות וחטף 14 ריבאונדים לסן אנטוניו.

אקים אולאג'ואן קלע 43 נקודות ליוסטון, קלט 11 ריבאונדים וחסם חמישה כדורים. קלייד דרקסלר סיים את המשחק עם 21 נקודות, תשעה ריבאונדים ושישה אסיסטים.

● אורלנדו מג'יק – אינדיאנה פייסרס 119–114 (2–1 לאורלנדו). שאקיל אוניל שקלע 10 ריבאונדים, העניק משחק התקפה מצוין, קלע 29 נקודות, כולל 17 ברבע האחרון וניק אנדרסון קלע שלושה 13 שניות לסיום, כדי להעניק לאורלנדו ניצחון שני רצוף על אינדיאנה בגמר המזרח. דניס סקוט קלע 25 נקודות לאורלנדו ואנדרסון הוסיף 17. רג'י מילר קלע 37 נקודות לאינדיאנה, כולל שלשה, לשתיים הפרש כמה שניות לסיום.

פיט מאיירס מועמד להרצליה

מאת אריה ליבנת

פיט מאיירס (31, 1.98 מ'), כדורסלן שיקאגו בולס בשנתיים האחרונות, הביע עקרונית את הסכמתו לשחק בעונה הבאה בבני הרצליה. כעת נותר רק לצדדים לסכם את העניין הכספי.

מאיירס נבחר בסיבוב השישי של הדראפט ב־1986 ע"י שיקאגו ומאז הספיק לשחק בשלוש קבוצות נוספות באנ.בי.איי: סן אנטוניו, פילדלפיה וניו ג'רזי. לאוהדים בארץ הוא מוכר מעונת 1992/93 בה שיחק בסקאוולוני פואני, שניצחה באותה עונה פעמיים את מכבי תל אביב. בסיום אותה עונה הוא היה מועמד לעבור לאלופה הפועל גליל עליון, אבל זה לא יצא אל הפועל והוא הגיע לתמיכה הראשונה של אלופת האנ.בי.איי.

● מועצת מליאת גליל עליון החליטה בישיבתה שלשום לבטל את כל חובות הפועל גליל עליון, המוערכים בחצי מיליון שקל.

ישראל גברה 3–2 על בלגיה במוקדמות אליפות אירופה לנשים

מאת מיכאל אפשטין

נבחרת הנשים בכדורעף של ישראל גברה 3–2 (12–15, 15–10, 15–5, 15–12) על בלגיה במוקדמות אליפות אירופה. ישראל הגיעה לרמת כושר גבוהה וגמלה לבלגיות על ההפסד בשבוע שעבר באותה תחרות.

ריבינסקי קבע שיא ישראלי ב־50 חופשי

דימה ריבינסקי מהפועל ירושלים קבע אתמול שיא ישראלי חדש במשחה 50 מטר חופשי – 22.91 שניות.

שלושה נהרגו בשלוש תאונות דרכים; מת ילד בן 9 שנפצע בנתניה לפני שבוע

מאת גבי זהר, דניאל אביב וסוכנות עתיים

שלושה אנשים נהרגו בסוף השבוע בשלוש תאונות דרכים ברחבי הארץ. ילד שנפצע בתאונה לפני שבוע מת אתמול מפצעיו.

בלה קוגן, בת 45, עולה חדשה מחבר המדינות, שגרה במצפה רמון, נהרגה אתמול עם התהפכות המכונית בה נסעה ליד קיבוץ צאלים שבנגב. נהג המכונית נפצע באורח בינוני. שלושה נוסעים נוספים נפצעו באורח קל.

התאונה אירעה ליד הגשר על נחל צאלים. סמוך לשעה 16:45 התקרבה למקום מכונית פרטית מסוג "סקודה", שבה נהג דוד פלד ממצפה רמון. לידו ישבה בלה קוגן ובמושב האחורי ישבו אלכסנדר קופמן ובני הזוג לאיגה ואבריך ליפוביץ, גם הם עולים חדשים.

בעיקול ימינה סטתה המכונית לשוליים, שם התנגשה באבן. כתוצאה מכך, איבד הנהג את השליטה על ההגה והמכונית התהפכה. בלה קוגן עפה מהמכונית ונהרגה. כוחות של מד"א והמשטרה, שהוזעקו למקום, חילצו את הנוסעים שנלכדו במכונית. ארבעת הפצועים פונו לבית החולים סורוקה בבאר־שבע.

פניה פרל, בת 66, תושבת חיפה, נהרגה בסוף השבוע מפגיעה של אופנוע ברחוב בנווה שאנן בעיר. רוכב האופנוע, בן 19, שפגע בה, נפצע באורח קשה ופונה לבית החולים רמב"ם.

דובר משטרת חיפה מסר, כי זמן קצר לאחר התאונה הגיעה למשטרה תלונה מבעל האופנוע, כי אופנועו נגנב, וכי מי שנהג בו עשה כן ללא רשיון נהיגה וללא ביטוח.

תושב שכונת הקרוואנים שבנהורה, מיכאל נחום, בן 36, נהרג אתמול לפנות בוקר בתאונת דרכים ליד מושב זוהר, בכביש קרית־גת–אשקלון. מחקירה ראשונית עולה, כי בעקבות ימינה איבד כנראה נחום את השליטה על ההגה, ירד לשולי הכביש, ומכוניתו התהפכה. במשטרת התנועה בודקים אפשרות כי האיש נהג בגילופין.

דוד פרחים, בן 9, מבני־ברק, שנפצע אנושות בתאונת דרכים שאירעה ביום שישי לפני שבוע בנתניה, מת אתמול מפצעיו בבית החולים לילדים בפתח־תקוה. בתאונה נהרגו אמו של דוד, גאולה פרחים, בת 40, ואחיו בן ה־14. דוד ואחותו, בת ה־12, נפצעו. הנהג יוסי אפללו, אחיה של גאולה, שנפצע אף הוא באורח קשה, עדיין מחוסר הכרה ומצבו אנוש.

בסך הכל נהרגו בשבוע שלוש עשרה בני אדם. בין ההרוגים שני ילדים, האחד בן 3, נדרס למוות בג'נין, והשני בן 8, נהרג מפגיעת משאית.

מתחילת השנה האזרחית נהרגו 271 איש בתאונות דרכים.

מת פעוט שנכווה בדליקה

(ע. מחמד בן־הישאם ... בן השלוש מהכפר דיר אל־... שנכווה קשה ביום ה' ... צה בגרוטאות רכב בה ... צר ביותר, מת שלשום ... בבית־חולים רמב"ם בחיפה.

צו שהוציא אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן:

העונש המירבי לגונבי רכב מישראל לגדה – 10 שנות מאסר וקנס גבוה

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

בצה"ל חל שינוי חד לגבי ההתייחסות לגניבות רכב מישראל לשטחי הגדה. לפי צו שהוציא אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, אדם שייתפס בשטח הגדה בגניבת רכב מישראל, צפוי לעונש של עד 10 שנות מאסר ולקנס כספי גבוה. מדי שנה נגנבים אלפי כלי רכב מישראל לשטחים והדבר גורם לחברות הביטוח הפסדים של מיליוני דולרים.

בעקבות דיונים שנערכו במערכת הצבאית בחודשים האחרונים תוכנו להצגה של חברות הביטוח ובעלי כלי הרכב, הוחלט על הוצאת הצו החדש. בתי הדין הצבאיים בשטחים קיבלו הנחיות לגביו. עד היום פעלו בנושא זה בגדה על פי החוק הירדני, אולם מסתבר כי הוא אינו מרתיע גנבי רכב. הצו החדש כולל סעיפים כמו הבאת הרכב לאזור, פירוק הרכב, גניבת רכב, זיוף מסמכים, מציאת חלקי חילוף ונסיעה ברכב גנוב. לגבי כל אחת מעבירות פוטנציאליות אלה, העונש המירבי הוא 10 שנות מאסר וקנס כספי גבוה.

מקורות צבאיים אומרים כי הצו החדש מרתיע יותר, אולם הם אינם צופים ירידה משמעותית במספר גניבות הרכב. מדי יום מתבצעים המינהל האזרחי ומשטרה "משתתפות" לשיתוף של רכב ישראליים. באחרונה אף עברו כלי רכב מישראל לשטחי הפלשתינית ביריחו. אנשי מנגנון הביטחון המסכל של ג'יבריל רג'וב עולים בעודם נוספים על כלי רכב ישראליים גנובים. עם זאת, הרשות הפלשתינית מעוניינת להחזיר כלי רכב גנובים לישראל במסגרת שיתוף הפעולה הבטחוני עמה.

הסרבים בבוסניה

(סוף מעמוד 1א)

זו הפעם הראשונה, שהתגובה הסרבית על התקפה של נאט"ו היא בעלת עוצמה של ממש. אנשיו של מנהיג הסרבים בבוסניה, ראדובן קאראדז'יץ', אמרו שהם אינם חוששים מעימות מלחמתי ישיר עם המערב. "כוחות האו"ם אינם בחזות של שלום", הבהיר יועצו של קאראדז'יץ', "אין שום שלום בבוסניה. הסרבים מוכנים לעמוד מול העולם כולו אם יהיה בכך צורך".

עם תחילת המתקפה על סרייבו, דרש האו"ם מהסרבים להפסיק את ההפצצות, ולאחר שלא נענה הפציצו מטוסי נאט"ו מצבור תחמושת ליד פאלה, שם נמצאת המפקדה הסרבית. בתגובה שבו הסרבים את חיילי האו"ם. האו"ם, מצדו, הורה לכוחותיו לפעול נגד הסרבים ולהחזיר לעצמו את השליטה בנקודות תצפית אסטרטגיות. בהתקפה זו נהרג חייל צרפתי וחמישה נפצעו. חייל צרפתי אחר נהרג מפגיעת פגז סרבי באזור אחר של סרייבו.

בתגובה תבע נשיא צרפת, ז'אק שיראק, להעניק ליחידות האו"ם את המנדט הדרוש להן כדי לבצע את משימתן, ומעל לכל – להגן על עצמן. שיראק הבהיר שהאירועים האחרונים בבוסניה הם תוצאה ישירה של ... חיילי האו"ם בבוסניה. צרפת שלחה ליוגוסלביה לשעבר את המספר הגדול ביותר של חיילים, וזה כמה חודשים שנשמעים בפאריס תביעות להשיבם הביתה, אם לא יחול שינוי משמעותי במצב.

אתמול הודיע המטכ"ל בצרפת, האדמירל ז'אק לנקסאד, שהוא משגר את נושאת המטוסים "פוש", ושתי ספינות מלחמה מלוות, אל מול חופי בוסניה בים האדריאטי.

במטה נאט"ו בבריסל נועדו אתמול שגרירי 16 מדינות הברית, וגינו בחריפות את ההתקפות על חיילי האו"ם. מזכ"ל נאט"ו, וילי קלאס, הודיע שהארגון בוחן כעת "אמצעים נוספים" שניתן להעמיד לרשות כוחות האו"ם, כדי לאפשר להם לבצע את משימתם. לדבריו, המשך הירי על חיילי האו"ם, שנלקחו בשבי והם כבני ערובה, לא יתקבל על הדעת ולא יעבור בשתיקה.

נשיא סרביה, סלובודן מילושביץ', שכנראה זה עתה ... של גורם מיישב ושל מי שהתנער ממעשיהם של הסרבים בבוסניה, שלח אתמול הודעת תמיכה בקאראדז'יץ'.

עציר נורה למוות בכלא בעזה

מאת עמירה הס

גופתו של יוסף שעראווי, תושב הכפר חירבה שברצועת עזה, הובאה ביום חמישי שעבר לבית משפחתו במכונית משטרה. האיש נורה בראשו ומת לכל הנראה באותו יום.

שעראווי, בן 27, נכה משיתוק ילדים, נעצר לפני כ־20 יום, הוחזק כנראה בחקירה אצל שירות המודיעין הפלשתיני. התובע הכללי בעזה, חאלד אל־קידרה, מסר לעיתונאים כי הוא נחשד ב"אחזקת חומרים אסורים", אך לא פירט אילו חומרים. לדברי אל־קידרה, השוטר החשוד ברצח שעראווי "יוחקר ויועמד לדין". בשלב זה לא ברור אם האיש נרצח בזמן חקירתו.

המשפחה אמרה לעיתונאים, כי הבן נהרג בטעות מכדור שנפלט מרובהו של חבר שוטר. אחיו של יוסף שעראווי אמר, כי הוא עבד בזמנו בשירות הביטחון הפלשתיני. עוד אמרה המשפחה, כי בכירי ... הודיעו להם, לאחר ... כי הוא היה חף מכל ...

מרדכי סורקיס, חבר־כנסת וראש עיריית כפר־סבא לשעבר, יובא היום לקבורה

מאת יוסי המרי

מרדכי סורקיס

היום יובא לקבורה מרדכי סורקיס, לשעבר חבר־כנסת וראש עיריית כפר סבא, שמת ביום חמישי בלילה בגיל 87. ארונו יוצב בשעה 13:30 ברחבת בית העירייה בכפר־סבא. בשעה 15:00 ייצא מסע ההלויה לבית הקברות ברחוב נרדאו בעיר.

סורקיס נולד בשנת 1908 בפולין, עלה ארצה בשנת 1923, והתיישב בכפר סבא. הוא עבד כפועל בניין והקלאי, ולאחר מכן היה מזכיר לשכת העבודה בכפר סבא, ועסק באגודת הספורט הפועל. הוא שירת בבריגדה היהודית במלחמת העולם השנייה, ולאחר מכן היה מפקד העלייה הבלתי לגאלית לארץ ישראל. בשנים '51–'56 היה ראש המועצה המקומית כפר סבא, שבמהלך אותה תקופה היתה לעיר. לאחר מכן שימש כיושב ראש מרכז השלטון המקומי.

משנת '65 נבחר לכנסת השישית והשביעית מטעם מפא"י, ובין היתר שימש בכנסות אלו יושב ראש ועדת הפנים.

לוויניה סנאית, ניצה ובני המשפחה

אבלים אתכם על מות

חיים גיסיס ז"ל

חבר, ידיד ואדם

אבציק ברכה	מישקינסקי מאשה ומשה
ביאלר יהודית ויואל	פלנים בניה ומאיר
בקאליעזר ריבה	פחיש דבורה ולמר
גבעון רחל	פרימינגר מיקי ואליעזר
גבען מיקה	פרישברג שושנה ופנינה
הילמן מילכה ויוסקה	צוד רחבי
הררי ישה ושלי	צברי שמחה
ויזל חוה	שלר לאה והייני
ליבנית רות	

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

דניאל ברין

איש הודרה

ההלויה תתקיים מחר יום שני כ"ט אייר תשנ"ה 29.5.95 בשעה 10:00 בבית העלמין הישן בחדרה
נפגשים בשער הכניסה

יושבים שבעה בבית המנוח רח' ביאליק 68 חדרה ובבית משפחת שפק רח' זמנהוף 21 חיפה

אבלים:
שלומית גולדברג וב"ב
גדעון ודיתי ברין וב"ב
יעל ועודד שפק וב"ב

לחברנו סלומון מלכה

איתך באבלך במות

אימך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף חיפה ראשי

אמנו וסבתנו האהובה

גיטה אברבנאל–מישן

נלקחה מאיתנו

ההלויה תתקיים ביום שני, ה־29.5.95, בשעה 13:30, בבית העלמין קרית־שאול

האבלים:
משפחת חבס
משפחת אברבנאל
משפחת גושן–ליטוב
חברת ישראל חבס ובניו בע"מ

יקירנו

זלמן חן

איננו

ההלויה תצא מבית הלוויות סנהדריה, ירושלים ביום א', 28.5.95, בשעה 11:00.

אשתו:	קלרה חן
בתו וב"ב:	עדית, גד, גלעד, רן, ואלון אפלבאום
בנו וב"ב:	פנחס, גייל, אביבה, בן, וקרן חן
אחותו:	עליזה ויזל וב"ב
אחיו:	יעקב ואסתר חן וב"ב
אחיו:	מיכה ורינה חן וב"ב

הלוויתו של

מישו ארנסט

תערך ביום שני, 29 למאי
בשעה 11:00, בבית העלמין
בקרית־שאול

אחותו: סוזי כהן
אחייניתו: מרגלית פכלר
אחיינו: אבי כהן

ליצחק שפר וב"ב

משתתפים בצערכם הכבד
במות אבי המשפחה

ר' משה ז"ל

עובדי פולג שיאים
שיא החזקות
אילות השקעות
חבס ח.צ. פתוח

במלאת שלושים לפטירת

רבקה דינבורג ז"ל

נעלה לקברה ביום ג' 30.5.95
בשעה 17:00 בבית העלמין בחולון
בשער החדש

משפחות:
קופר
לוינבוים
דינה דינבורג
ומרגלית

בצער רב אנחנו מודיעים
על פטירתה בלונדון
של ראש משפחתנו

רוזי הורוויץ

מבית פייסט ע"ה

ילדיה בארץ, אנגליה,
ארה"ב וצרפת
הנכדים והנינים

אבלים וכואבים על פטירתו של
הטוב באדם, המסור והנאמן בידידים

מישו ארנסט ז"ל

ומשתתפים בצערם העמוק של בני המשפחה

רחל ומרדכי לימון
זהבה ויחזקאל ורד
נילי ונתנאל דהדרוטשילד
גילה וצבי לימון

יקירנו

קלדרון יעקב איננו

ההלויה התקיימה ביום ו' 26.5.95.
יושבים שבעה בבית המנוח
רח' הגידם 12 ירושלים

האבלים:
אשתו: חנה
בתו וחתנו: אתי ויצחק שיף
אחיו: שמואל קלדרון וב"ב
אחותו: שרה קמחי וב"ב
נכדיו: איתי וטל

במלאת שלושים לפטירתו של

יקירנו

אריה ריז'בסקי ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה וגילוי מצבה ביום שלישי א' סיון תשנ"ה 30.5.95
בשעה 2:00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל פה

המשפחה

האקדמיה למוסיקה ולמחול
בירושלים
ע"ש רובין

משתתפת בצערו של

אורי בייגר

על מותה ללא עת של אחותו

אילנה פז ז"ל

ומביעה תנחומים למשפחה

בס"ד

רדקס תעשיות בע"מ

ת.ב. 51-054965-2

הודעה על אסיפת נושים

נמסרת בזה הודעה על אסיפת נושים של החברה רדקס תעשיות בע"מ, אשר תתקיים ביום 13.6.95 בשעה 09.00 במשרד עו"ד ר. עזור ברוך אבן גבירול 3 תל־אביב, וזאת עקב פירוק מרצון של החברה, אשר לא ניתנה לגביו הצהרת כושר פרעון עפ"י סעיף 322 לפקודת החברות.

מנחם מצגר, דירקטור

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שדרות הכרמל"

רח' מורי 2 חיפה, מיקוד 33083 (מגדל הנביאים קומה 1) טל: ... קבלת קהל: ב' ד' ה' בשעות 08-12, וביום ב' אחה"צ 16:00-17:30

הודעה

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שדרות הכרמל" הוגשה על ידי ... בקשה להקלה ... גוש 10807 חלקה 66 ברחוב ... [illegible]

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות הקבלה. המעונין להגיש התנגדות יגישה לועדה בכתב במשך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

מרדכי עופר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שדרות הכרמל"

הועדה המקומית לתכנון ובניה "הגליל התחתון" ת.ד. 465 טבריה

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בניה ... [illegible]

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יגיש לועדה תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

סעיד ע. חן
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה ...

[illegible]

ת.ב. 8414

בבית משפט השלום בתל־אביב־יפו

התראת משיכת רגל ...

[illegible]

חוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת תכנית ... [illegible]

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז ירושלים

רשת דחף – פרסום יעיל יותר!
כל סוגי המודעות במחירי העיתון + מבצע
דחופון – שרות קבלת מודעות בטלפון – טל: 03-5128888
תל אביב – רשת דחף – אלנבי – אלנבי 123 – כיכר המושבות – טל: 03-5604433
תל אביב – רשת דחף – דיזנגוף – דיזנגוף 118 – פתוח עד חצות – טל: 03-5239952
תל אביב – רשת דחף – משרד ראשי – דרך ק. ונציי 2 (פינת שד' השלום) יפו – טל: 03-5127777
ועוד 50 סוכנויות בכל רחבי הארץ
חיפה – רשת דחף – הנביאים – הדר הכרמל – טל: 04-676666
ירושלים – רשת דחף – יפו 43 – טל: 02-256335
נתניה – רשת דחף – סמילנסקי 13 (פסי' ספחות) – טל: 09-840666
פתח–תקוה – רשת דחף – ארלוזורוב 64 – טל: 03-9347111
ראשון–לציון – רשת דחף – ז'בוטינסקי 16 – קניון לב ראשון – טל: 03-9678822

חדשות חוץ

בתגובה למתן האשרה לנשיא טייוואן, בוטל ביקורו של שר ההגנה הסיני בארה"ב

סין וטייוואן יערכו סבב שני של שיחות; מפגינים איימו לפגוע בנציג הסיני למו"מ

טייפה (רויטר). האויבות הוותיקות טייוואן וסין הסכימו אתמול לקיים סבב שני של שיחות, ברמת הדרג הגבוה ביותר אותן קיימו עד כה, אולם נציגה של סין נח־לץ בקושי מהתנגשות אליהם עם מפגינים ממתנגדי בייג'ין. כ־30 ממתנגדי האיחוד עם סין ניסו למנוע ממכוניתו של הפקיד הסיני, טאנג שוביי, להגיע למוזיאון הארמון בטייפה, בו התקיימו השיחות.

קודם לכן, אמר שוביי לעיתונאים, כי בייג'ין שלחה הזמנה חמה לקו צ'ן־פו, הנציג הבכיר של טייוואן לשיחות. המשא ומתן בבייג'ין יימשך בין שלושה לארבעה ימים, החל מ־20 ביולי.

השיחות, שעתידות להתקיים בבייג'ין, יהוו את תחילת המשא ומתן הרשמי על קשריה העתידיים של טייוואן עם הונג קונג, לאחר שהמושבה הבריטית תוחזר לשלטון סיני ב־1997. מרבית פעילויות הסחר וההשקעות של טייוואן עם סין מבוצעות דרך הונג קונג. זאת, עקב איסור על קשרים ישירים, אותם הטילה סין על האי לאחר הפילוג. אין לטייוואן ערובות כלשהן, כי תוכל להמשיך להפעיל את לשכה היציגית בהונג קונג או לשמור על קשרי האוויר והים הדוקים עם המושבה.

בייג'ין (אי־פי). בתגובה להחלטתו של הנשיא ביל קלינטון להתיר לנשיא טייוואן, לי טנג־הוי, להגיע לביקור פרטי בארה"ב, הודיעה סין שלשום על ביטול ביקורו של שר ההגנה שלה בארה"ב. צ'י האוטיאן היה אמור להגיע לארה"ב באמצע יוני.

משרד החוץ הסיני האשים בהודעתו את ארה"ב בגרימת נזק לקשרים הדו־צדדיים ובהפרת תנאי ההסכמים לכינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות.

צפ' קוריאה: אם תמשיך ארה"ב בדרכה, לא ניתן יהיה למנוע מלחמה חדשה

סיאול (אי־פי). צפון קוריאה האשימה אתמול את וואשינגטון בתכנון אסון גרעיני, ומסרה כי היא מוכנה להילחם מלחמה שנייה נגד ארה"ב.

הדברים נמסרו בביטאון המפלגה הקומוניסטית, רודונג סינמון, שעה שנציגים אמריקאים וצפון קוריאנים נועדו בבירת מלזיה לסבב חמישי של שיחות בעניין החלפת תוכנית הגרעין של הצפון, החשוד בניסיון לפתח נשק גרעיני. "אם ארה"ב תמשיך ללכת בדרך ההרפתקנית המובילה למלחמה, תוך התעלמות ממאמצי השלום שלנו, לא ניתן יהיה למנוע התנגשויות צבאיות", נאמר בביטאון.

הצפון האשים את וואשינגטון במשלוח כמויות גדולות של אמצעי לחימה לדרום קוריאה. "הגורמים תאבי הקרבות של ארה"ב מתנהגים בהרפתקנות במטרה לפתוח במלחמה גרעינית בחצי האי קוריאה", מסרה סוכנות הידיעות הרשמית של צפון קוריאה (KCNA).

פקידים אמריקאים בסיאול אמרו בתגובה, כי למשלוחים האחרונים אין כל קשר עם המגעים הנוכחיים, וכי הם חלק מתוכנית מודרניזציה שגרתית של הכוח האמריקאי בדרום קוריאה.

צפון קוריאה גם מסרה אתמול, כי אם ייכשלו השיחות עם וואשינגטון, ייתכן שתיאלץ בקרוב לעבד מחדש אלפי מוטות דלק משומשים. היא רמזה כי תהליך זה יוכל להניב חומרים גרעיניים שניתן להפיק מהם פצצות גרעיניות.

בתגובה הזהירה וואשינגטון, כי הדבר יגרום לארה"ב להטיל סנקציות בינלאומיות על צפון קוריאה.

טוקיו (ע"ר). צפון קוריאה, הסובלת ממשבר בעקבות מחסור בתבואה בעקבות פגעי מזג האוויר, ביקשה מיפאן סיוע במזון – כך מסרו ביום שישי פוליטיקאים יפאנים, לאחר פגישתם עם נציגי משרד המסחר הצפון קוריאני.

ילצין בפסגת חבר המדינות: על הרפובליקות לכונן יחסים דוגמת אלה שבין רוסיה ובלארוס

מינסק, בלארוס (רויטר). נשיא רוסיה, בוריס ילצין, שיבח שלשום את קשריה של מוסקווה עם בלארוס – שאירחה בבירתה ועידת פסגה בת יום אחד של חבר המדינות – ואמר שהוא רואה בהם דוגמא ליחסים שעל הרפובליקות הסובייטיות לשעבר לכונן ביניהן. ילצין דחה טענות, לפיהן האיגוד הרופף בין תריסר המדינות אינו יעיל, וקרא לשאר המדינות לגלות את הסבלנות הדרושה, כדי שהגוף ימשיך לתפקד.

"כמובן שנכשלנו ביישום כמה החלטות מרכזיות של חבר המדינות", אמר ילצין, שישב בראש הוועידה, בנאום הפתיחה שלו. "אולם חבר המדינות הוא התאגדות ייחודית... לא קל להרוס קשרים בתחילה, ולאחר מכן לנסות להחיותם. התנבאנו בבלארוס, אנו חותמים היום על איחוד מכסים ונסיר את הפיקוח בגבול בין המדינות", אמר נשיא רוסיה לכתבים עם בואו למינסק. "כלום אין זו תוצאה מוחשית?"

בוועידת הפסגה – ה־18 במספר – נדונו הקמתה של ועדה מוניטארית על־לאומית, הרעיון לביטול הגבולות בין המדינות החברות וכן כמה סוגיות נוספות. עם זאת, נראה היה כי אין סיכוי רב לפריצת דרך. "הדעות בין מדינות החבר חלוקות במרבית הסוגיות", נכתב בהודעה רשמית לעיתונות, אשר פורסמה לקראת הוועידה על ידי מטה החבר.

בפסגה לא השתתפו נשיא קזחסטאן, נורסולטאן נזרבאייב, שלקה בהצטננות, וכן מנהיג טורקמניסטאן, ספארמוראט ניאזוב, המתייחס בבוז לוועידות הפסגה של החבר.

המשבר בבוסניה הצל על פסגת המזרח אירופית

קסטלי, הונגריה (רויטר). נשיאי חברות הגוש הסובייטי לשעבר לחצו שלשום על עמיתיהם מהמערב שיפעלו להשתלבותם המהירה בנאט"ו ובאיחוד האירופי, וכמה מהם תמכו בתקיפות האוויריות של הברית בבוסניה, בתגובה להתקפות על אזרחים. בוועידת הפסגה, שהעימותים ביוגוסלביה לשעבר הטילו עליה צל כבד, זכו הנשיאים מחמש המדינות הקומוניסטיות לשעבר בהיענות חיובית של ראשי מדינות המערב למאמציהן להצטרף לשני הארגונים. אולם לנוכח העובדה, שמרבית המנהיגים מחזיקים בתפקיד ייצוגי ואינם שולטים בפועל, לא נותר לנשיאי גרמניה, איטליה ואוסטריה אלא לעודד את עמיתיהם, מבלי לתת להם הבטחות של ממש.

כל חמש המדינות המיוצגות בוועידה השנתית שהתקיימה בעיירת הקיט ההונגרית קסטלי – פולין, הונגריה, צ'כיה, סלובקיה וסלובניה – מעוניינות להצטרף לאיחוד האירופי.

סקרים: הסוציאליסטים יובסו בבחירות האזוריות והמוניציפאליות בספרד

גונסאלס. "האחדות בסכנה"

אסנאר. "העתיד שלנו"

מדריד (רויטר). היום עתידות להתקיים בספרד בחירות אזוריות ומוניציפאליות, הצפויות לשים קץ להחזקתם בת 12 השנים של הסוציאליסטים ברסן השלטון המקומי.

המצביעים יבחרו היום את ראשי העיריות והמועצות המקומיות ביותר מ־8,000 כפרים, עיירות וערים ואת הפרלמנטים והממשלות ב־13 מתוך 17 האזורים האוטונומיים בספרד. הבחירות האזוריות באנדלוסיה, קטאלוניה, גאליסיה וחבל הבאסקים יתקיימו מאוחר יותר, אך גם המצביעים בארבעת האזורים החשובים הללו יבחרו היום את מנהיגי הרשויות המקומיות.

על פי סקרי דעת קהל שהתפרסמו לאחרונה, המפלה הצפויה לסוציאליסטים (PSOE) תהיה הקשה ביותר שספגו מאז עלו לשלטון ב־82' – קשה עוד יותר ממפלתם בבחירות לפרלמנט האירופי ביוני 94', עת זכו ב־30% בלבד מכלל הקולות. הסוקרים צופים מהפך הן בבחירות המוניציפאליות והן בבחירות האזוריות: הסוציאליסטים יזכו בבחירות העירוניות ב־27%–28% לעומת 38.4% בהם זכו בבחירות האחרונות ב־91'. המפלגה העממית השמרנית (PP) תזכה לפי הסקרים השונים ב־36%–45% לעומת 25.2% ב־91'. כמו כן, הסוציאליסטים ששלטו עד כה בשמונה מתוך 13 הפרלמנטים של האזורים בהם מתנהלות היום בחירות, ימשיכו לשלוט רק בפרלמנט אזורי אחד (באקסטרמדורה), בעוד שהמפלגה העממית תזכה ב־12 מתוך 13 האזורים. אפילו הבוחרים ב"אזורים אדומים" מובהקים כוואלנסיה וארגון עשויים להעביר את תמיכתם לשמרנים.

מנהיגי הסוציאליסטים השמיעו שלשום את קריאותיהם האחרונות לבוחרים ממרכזי הכוח המסורתיים שלהם בטרם הסתיים מסע הבחירות רשמית בחצות. "העתיד שייך לנו", אמר מנהיג האופוזיציה העיקרי, חוסה מריה אסנאר לקול תשואותיהם של רבבות תומכים בעיר ואיאדוליד שבצפון. "הבחירות הללו הן השלב האחרון בטרם נשלוט בספרד כולה".

לנוכח המפלה הצפויה, סירב ראש ממשלת ספרד, פליפה גונסאלס, לקבל את תוצאות הסקרים וקרא למצביעים לבוא בהמוניהם ולהפוך את הקערה על פיה. "כולכם חייבים לבוא ולהצביע, משום שאם תצביעו עם מצפונכם, תצביעו בעד הקדמה, בעד הסוציאליסטים", אמר גונסאלס בעצרות המונים בברצלונה, מדריד ובעיר הולדתו, סוויליה. "אם הימין יבנה, הדבר יעמיד בסכנה לא רק את המודרניזציה של ספרד, אלא גם את אחדותה של המדינה".

למרות העלייה הניכרת שנרשמה לאחרונה בפופולאריות של המפלגה העממית בראשות אסנאר, בפרט בקרב הצעירים, הרי שעדיין שורר בספרד חשש מפנייה לימין, חשש הנובע מניסיון רודנותו של הגנראל פראנקו.

רקע / אדר פרימור

בצל הבחירות הכלליות ב־97'

תקופה לא קלה עוברים בשבועות האחרונים עורכי הסקרים באירופה. אלה לא חזו את ניצחונו של ליונל ז'וספן בסיבוב הראשון של הבחירות לנשיאות צרפת, לא חזו את הניצחון הגדול של השמאל בבחירות המקומיות באיטליה ונכשלו בהערכותיהם לפיהן הימין הקיצוני יתחזק באופן משמעותי בבחירות הכלליות, שהתקיימו בשבוע שעבר בבלגיה. למרות כל אלה, התחזיות לגבי הבחירות המתקיימות היום בספרד הן כה חד־משמעיות (ראו ידיעה נפרדת) עד שלסוציאליסטים עצמם ברור, כי לא נותר להם אלא לקוות להפסד מכובד.

מאחר שכל בעלי זכות הבחירה (32 מיליון) נקראים להשתתף בבחירות המוניציפאליות, ויותר ממחציתם יוכלו להצביע גם בבחירות האזוריות – נתפס ההליך הדמוקרטי המתקיים היום בספרד כמבחן כוח חשוב לקראת הבחירות הכלליות, שנקבעו לקיץ 97'. תבוסה בסדר הגודל הצפוי לסוציאליסטים תעמיד את גונסאלס במצב קשה ותגביר את הלחץ המוטל עליו להקדים את הבחירות לשנה הבאה. עידוד מסוים יכולים הסוציאליסטים לשאוב מהנתונים הבאים:

● אין ספק שהשחיקה שחלה במפלגה הסוציאליסטית, והשערוריות הפיננסיות והפוליטיות בהן היא היתה מעורבת, הן שהורידו אותה למשבר העמוק כל כך. עם זאת, יש לזכור, שגם הסקרים שפורסמו לפני הבחירות הכלליות ב־93' טעו בהערכת כוחו של גונסאלס.

● מנהיג המפלגה הקטלאנית (CIU), ז'ורדי פוז'ול, הבטיח לסוציאליסטים כי ימשיך לתמוך בהם, יהיו אשר יהיו תוצאות הבחירות. הברית עם ה־CIU היא שמבטיחה לסוציאליסטים רוב מוחלט בפרלמנט הלאומי.

● הסקרים צופים שהשמאל המאוחד (IU) בראשות הקומוניסטים יתחזק באופן משמעותי ויזכה ב־13% מכלל הקולות בהשוואה ל־8% בבחירות הקודמות. קואליציות שיורכבו מסוציאליסטים וקומוניסטים עשויות למנוע מהשמרנים לממש את ניצחונם באזורים שונים. (עם זאת, קואליציות כאלה גם עשויות להביא להסרת התמיכה של הקטלאנים בסוציאליסטים).

● נתונים כלכליים שפורסמו לאחרונה עשויים לפעול במידת מה לטובת הסוציאליסטים. הצמיחה השנה תעבור כנראה את שלושת האחוזים והאבטלה, שהיא הגבוהה ביותר באיחוד האירופי, בנסיגה זה שלושה חודשים. בעוד שהאינפלציה (5.2% בשנה) עדיין רחוקה מלהשביע את רצון הספרדים, הרי שמצב הבורסה והפסטה השתפר באופן משמעותי בשבועות האחרונים.

● לבסוף, גונסאלס מקווה שקבלת הנשיאות התורנית של מועצת שרי האיחוד האירופי בחודש יולי, תסייע לו לשפר את מעמדו גם בבית ותמנע בכך את הקדמת הבחירות הכלליות.

בקצרה

● איה"ב. שלושה ימים לאחר שאורס חמוש חדר לשטח הבית הלבן, נתפס שלשום בבוקר גבר בלתי חמוש על גדר המתחם ונלקח בידי למעצר על ידי השירות החשאי. אנדרו מייק ג'ופלינג עבר את הגדר באזור בו עוברים תיירים בתור לביקורים בבית הלבן, ובו שומרים סוכני השירות החשאי על נוכחות קבועה. (אי־פי)

● איטליה. איל התקשורת וראש ממשלתה לשעבר של איטליה, סילביו ברלוסקוני, האשים שלשום את התובעים במשפטו בהתערבות פוליטית, שעה שמועד המשפט התקרב ופקיד בכיר באימפריית התקשורת שלו נעצר. בית דין במילאנו קבע את ה־4 ביולי כמועד בו יתקיים שימוע, בו יוחלט אם יוגש כתב אישום נגד ברלוסקוני. התובעים ממילאנו מעוניינים להביא את ברלוסקוני למשפט בחשד, כי שילם שוחד בסך 200 אלף דולר לפקידי מס, שבדקו את הספרים של כמה חברות בתאגיד התקשורת "פינינווסט" שבבעלותו. (אי־פי)

● צ'כיה. שישה תיירים מאירופה ניספו בדליקה שפרצה במלון "אולימפיק" בפראג. שתי תיירות אמריקאיות נפצעו קשה, נאמר אתמול בהודעת משטרת צ'כיה. "שלושה מהקורבנות הם בלגים, שניים מפינלנד ואחד מגרמניה", אמר דובר המשטרה הצ'כית. לא ברור מה היתה הסיבה להתלקחות השריפה. (ע"ר)

● תימן. לפחות 12 בני אדם, בהם ארבעה בני נוער, נפצעו בסדרת התפוצצויות שאירעה אתמול במצבור תחמושת בעת שבדרום תימן, מסרו עדי ראייה. ממשרד הפנים התימני נמסר, כי שריפה שפרצה במחסני הנשק הנמצאים בג'בל אל־חדיד שבמרכז העיר, היתה הגורם להתפוצצויות מצבור התחמושת במקום. בהודעת משרד הפנים, בה לא נמסר דיווח על מצב הנפגעים, נאמר כי הדליקה כובתה. (ע"ר וע"צ)

● אלג'יריה. 20 בני אדם נפצעו בלילה שבין יום חמישי לשישי בהתפוצצות מטען תבלה בדרום־מזרח העיר אלג'יר, ברובע המוכר כאחד ממעוזי הקיצונים האיסלאמים, מסרו שירותי הביטחון האלג'יריים. ההתפוצצות אירעה בבניין הנמצא ליד מגרשי הספורט של העיר אלג'יר. לא נמסר מי אחראי להטמנת המטען ולהפעלתו. (ע"ר וע"צ)

● לבנון. ממשלתו החדשה של ראש ממשלת לבנון, רפיק חרירי, ספגה שלשום זעזוע ראשון, לאחר שהושמעו קריאות להתפטרותם של שלושה שרים נוצרים מהקבינט. המועצה העליונה של הקתולים המזרחיים טענה, כי שלושה מחברי העדה, החברים בקבינט, קיבלו "תיקים שוליים", בכל הנראה בניסיון לדחוק לשוליים ולהשפיל את קהילתנו. לפיכך, אנו קוראים לשרים הקתולים להתפטר כאיש אחד, כדי לשמור על כבודם ועל כבוד הקהילה", נאמר בהצהרה שפורסמה לאחר כינוס חירום, שנוהל על ידי הארכיהגמון חביב באשה. קהילת הקתולים המזרחיים בלבנון מונה פחות מ־200 אלף נפש. (אי־פי)

● סרי לאנקה. המורדים הטאמילים בסרי לאנקה הרגו לפחות 42 אזרחים בכפר בצפון המדינה ורצחו את הנזיר הבודהיסטי הראשי באזור. פעולות אלה מסמנות הידרדרות חדשה במאבק הטאמילים להקמת מדינה עצמאית בצפון ובמזרח סרי לאנקה, שהחל לפני 12 שנים, כך מסרו שלשום מקורות רשמיים. (ע"ר וע"צ)

משפט סימפסון

המושבעת השמינית שהודחה: לא היו בינינו בעיות גזעיות

לוס אנג'לס (אי־פי). האשה בת ה־38 שהודחה מתפקיד מושבעת במשפט או־ג'יי סימפסון אמרה, שלא ראתה סימנים ליריבות גזעית בין המושבעים. "חששתי מסכסוכים על רקע אישי ולא מבעיות גזעיות, ואולי זה אופן הראייה שלי", אמרה שלשום פראנסין פלורין באנטן, יום לאחר הדחתה. היא המושבעת השמינית המודחת.

בראיון לתחנת הרדיו KABC אמרה באנטן, שנדהמה לשמוע מבני משפחתה וידידיה כי הואשמה בגזענות על ידי מושבעת אחרת שהודחה. "אינני גזענית", אמרה. היא הודתה, אמנם, שהיא והמושבעת השחורה שהודחה, ג'אנט האריס, לא הסתדרו ביניהן, אך טענה כי הסיבה לכך איננה גזענית. האריס האשימה בעבר את באנטן שבעטה בה ובמושבע שחור אחר, האשמה שהוכחשה על ידי באנטן.

באנטן הכחישה גם דיווחים, שטענו כי הודחה מחבר המושבעים משום שהיא כותבת ספר על המשפט. היא אמרה כי השופט, לאנס איטו, זימן אותה ללשכתו ביום חמישי אחר הצהריים, לאחר שחקר מושבעים אחרים לפניה, והקריא לה דברים מתוך מכתב שבו הואשמה בכתיבת ספר, ובכך שבעלה יצר קשר עם מוציא לאור.

באנטן אמרה שעדיין לא גיבשה החלטה בעניין אשמתו או חפותו של סימפסון. היא הוחלפה שלשום על ידי אשה שחורה בת 71.

בגן העדן הטרופי באכזיב מתכננים לכם חגיגת קיץ משוגעת. אירוח מלא הכולל שלוש ארוחות נפלאות ביום, פעילויות ספורט מגוונות, מופעים, מסיבות וחגיגות של כיף אל תוך הלילה. בנוסף לכל החוויות והפעילויות המשגעות שכבר מחכות לכם שם, אתם מוזמנים השנה לרקוד את הלילה במועדון הלילה שהוגדל וחודש לחלוטין. ובמידה ותחליטו לפרוש מרחבת הריקודים, אתם תמיד יכולים לרדת לבריכה שם הבר יהיה פתוח עד השעות הקטנות של הלילה !

אז קדימה, הזמינו מקום והצטרפו לשגעון!

יש לאן לברוח Club Med

Club Med

לפרטים נוספים והזמנות: קלאב מד, ככר מלכי ישראל 9, תל אביב טל. 03-5272345 פקס. 03-5271345

مطابق للأصل

יומן

נייטראליות מדומה

נשיא סרביה, סלובודאן מילושביץ', מנסה זה כמה חודשים להצטייר כדמות נייטראלית בסכסוך בבוסניה. בלגראד כמהה להקלה בסנקציות הכואבות שהוטלו עליה, והנהגתה רצתה רב, כביכול, לשכנע את קאראדז'יץ ואנשיו למתן את דרכם. כבר לפני זמן רב הודיעה סרביה על ניתוק כל הקשרים עם בני האומה הנאמנים בבוסניה כדי להוכיח לקהילה הבינלאומית, כי היא אינה שותפה לסרבנות שמגלים הסרבים הבוסנים ביחס לתוכנית השלום.

אתמול, על רקע המתקפה הסרבית העזה בסרייבו, ניתן היה לגלות את פרצופו האמיתי של השלטון היוגוסלבי. מילושביץ' פירסם הודעת תמיכה בסרבים בבוסניה, וגרם בכך לזעם גדול במערב: למעשה, שררו במערב מאז ומתמיד ספקות קשים ביחס למידת האמינות של הסנקציות בהן נוקטת בלגראד כנגד הסרבים בבוסניה. סרביה ביקשה ליצור מצג של הפרדה בין המתרחש בבוסניה לבין יוגוסלוויה "החדשה". נוח היה למילושביץ' להטיל את האשמה למעשי התוקפנות על הגורמים בבוסניה שעשו עבורו את העבודה השחורה. אין להעניש אותו, כך טען, עקב כישלון תוכניות השלום, משום שהוא רואה תומך בהן, אך הסרבים בבוסניה עקשנים מאוד, ולמרות שהוא מטיל את כל כובד משקלו בעניין, מידת השפעתו על המתרחש בבוסניה מוגבלת. הסרבים הבוסנים, מבחינתם, מוכנים לספוג את הביקורת הזו, כי גם להם אינטרס חשוב בחיזוקה של סרביה וההנהגה הנוכחית שם, והדבר אף מדגיש את מעמדם העצמאי, כגורם בוסני נפרד.

בפועל, הקשרים בין הצדדים הדוקים מאוד, וקשה לתאר קיום נפרד והמשך לוחמה של הסרבים בבוסניה ללא סיוע בכל התחומים של בלגראד. לכל אורך הדרך היה תיאום מלא של המהלכים בין בלגראד לפאלה, ויש להניח שכך גם היה בנוגע לצעדים האחרונים. הסרבים ממשיכים לנהל מדיניות תוקפנית. אתמול פנה נשיא צרפת, ז'אק שיראק, למילושביץ' כדי שיפעיל את כל אמצעי הלחץ שברשותו כדי להביא לשחרורם של חיילי האו"ם החטופים. שיראק יודע היטב, כי בידי מילושביץ' אכן מצויים אמצעי לחץ לא מעטים על קאראדז'יץ'. אם לא ייעשה בהם שימוש, יש לראות גם בסרביה שותפה באחריות למה שמתרחש בימים אלה בבוסניה.

ניצן הורוביץ

במערב מקווים שתיווך רוסי יביא להפסקת ההפגזות הסרביות ולשחרור משקיפי האו"ם

רוסיה גינתה את הסרבים בבוסניה, אך גם החריפה את ביקורתה נגד ההפצצות האוויריות של נאט"ו; קוזירב וגראצ'ב נשלחו לבלגראד

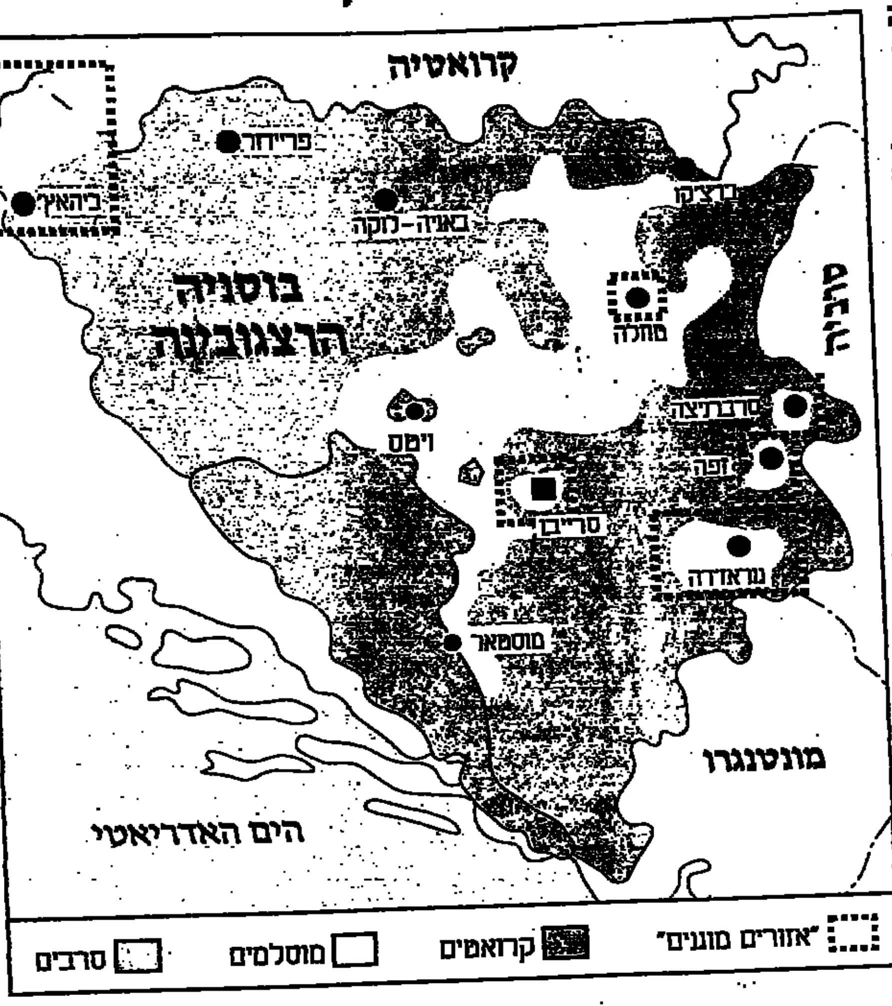

בון (רויטר). בריטניה וגרמניה תלו שלשום תקוות בתיווכו של נשיא רוסיה, בוריס ילצין, המנסה לשכנע את המורדים הסרבים בבוסניה להפסיק את ההפגזות על אזרחים ולשחרר משקיפי או"ם, המוחזקים על ידו כמגן חי.

קאנצלר גרמניה, הלמוט קוהל, וראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, אמרו במסיבת עיתונאים משותפת בבון, כי שוחחו עם ילצין – ששהה במינסק – והפצירו בו להפעיל את השפעתו. "ילצין סבור אף הוא, כי המצב מסוכן מאוד והתחייב לפעול ברוח המסר שלנו", אמר קוהל. "ילצין התחייב לעשות כל שביכולתו", אמר מייג'ור. "אני מקווה מאוד, שישתמש בהשפעתו כדי להרגיע את העניינים".

שר החוץ הגרמני, קלאוס קינקל, אמר כי הוא ועמיתיו מצרפת, רוסיה, בריטניה וארה"ב – החברות ב"קבוצת הקשר", אשר נכשלה בהשתדלותה להביא להסדר שלום בבוסניה – יתכנסו ביום שלישי ורביעי בהולנד. קינקל אמר, כי ילצין התבקש ללחוץ על נשיא סרביה, סלובודאן מילושביץ', שלא לסייע לבני חסותו לשעבר בבוסניה ולהבהיר לסרבים, כי "החזקת משקיפים כבני ערובה לא תצליח בכל אופן, וכי יש להימנע ממנה".

מנהיגי נאט"ו מסרו, כי הסרבים בבוסניה מחזיקים בכעשרה אנשי או"ם כבני ערובה בעקבות תקיפות. עונשין אוויריות של נאט"ו, בנוסף לכמאה אנשי או"ם, אותם לכדו הסרבים בנקודות איסוף נשק מסביב לסרייבו.

"אני מקווה כי לא יבוצעו התקפות נוספות נגד אנשי או"ם, בין אם המדובר בהתקפות ישירות נגדם או בהתקפות במטרה לקחתם כבני ערובה", אמר מייג'ור. "הפעלת לחץ על מדינות, השולחות חיילים לאו"ם, אינה הדרך לנהל את העניינים, ואני מקווה כי העניין מובן במלואו על ידי הסרבים בבוסניה". מייג'ור, ששהה שלשום בבון לביקור של יום אחד, שהמשבר האחרון בבוסניה הטיל עליו צל כבד, קרא לסרבים לציית סוף כל סוף לאולטימטום של האו"ם ולמסור לידיו כלי נשק כבדים.

עוזריו של מייג'ור מסרו, כי בריטניה וגרמניה גם העבירו קריאה ישירה למילושביץ', על מנת לקבל את עזרתו. הם אמרו, כי היוזמה האנגלו-גרמנית מיועדת להפעיל את קבוצת הקשר ברמה הגבוהה ביותר כדי להשקיט את המצב. קינקל שוחח מאוחר יותר עם ראש ממשלת צרפת, אלן ז'ופה, ושר החוץ הבריטי, דאגלס הרד, השוהה אף הוא בבון, שוחח עם מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר.

מייג'ור אמר עוד, כי הוא מעדיף שמשקיפי האו"ם ימשיכו לפעול בבוסניה, כל עוד יוכלו לבצע את שליחותם ההומניטארית ללא סיכון מופרז.

ואילו רוסיה עצמה שלחה אתמול את שרי ההגנה והחוץ שלה ליוגוסלוויה לשעבר, במטרה להביא להפסקת אש בבוסניה ולמנוע תקיפות אוויריות נוספות של נאט"ו. סוכנות הידיעות איטאר-טאס ציטטה מדבריו של ראש הממשלה, ויקטור צ'רנומירדין, אשר אמר, כי השרים פאבל גראצ'ב ואנדריי קוזירב ייפגשו עם מנהיגי הצדדים הלוחמים בבוסניה וינסו לשכנעם לשים קץ ללחימה.

קודם לכן, גינתה רוסיה את הסרבים בבוסניה על השימוש שהם עושים במשקיפים צבאיים של האו"ם, כולל לפחות רוסי אחד, כמגינים אנושיים מפני מתקפות אוויריות של נאט"ו, אך החריפה גם את ביקורתה נגד ההפצצות. טרם ברור לאן בדיוק מיועדות פניהם של שני השרים.

חדשות חוץ

ספק אם תצליח הקהילה הבינלאומית לבלום את התוקפנות הסרבית

מאת מיכל יניב

למרות ההסלמה בימים האחרונים בלוחמה בבוסניה, מפתיע לראות עד כמה התמונה הכללית נותרה כשהיתה, כשהצדדים כולם שבויים בעמדותיהם המסורתיות. אין ספק שהפעם אין מדובר באירועים שגרתיים. אין גם ספק כי מה שמתרחש בסרייבו בשתי היממות האחרונות, מחייב את חברות מועצת הביטחון של האו"ם ואת חברות נאט"ו לקבוע באופן ברור אם להשאיר את כוחות האו"ם בשטחי בוסניה, או להתחיל בביצוע תוכנית הנסיגה שעליה הם דנים זה חודשים.

שיראק. יצטרך להכריע

אם יוחלט שלא לסגת, הרי שהפעם לא יהיה מנוס גם מהגדרה מדויקת יותר של מטרות הקהילה הבינלאומית בסכסוך המתמשך בבוסניה. במקרה כזה, יהיה גם צורך להציב שורה של הנחיות לפעולה עבור המפקדים בשטח. אלה הן החלטות שנותרו מעורפלות מאז החל המאבק בבוסניה לפני כשלוש שנים. בכל התקופה שעברה מאז, הקהילה הבינלאומית גילתה הססנות שהפכה למוקד לביקורת בעולם.

למרות מהירות התגובה בבירות האירופיות, במטה נאט"ו ובמועצת הביטחון של האו"ם שהתכנסה בתפזה בניו יורק, לא שכך הוויכוח בין המדינות החברות. חוסר היכולת להגיע להסכמות ברורות באשר למטרות ולאמצעים שיובילו להשגתן הוא שחיבל בעבר באפשרות לצאת לפעולות בינלאומית קוהרנטית.

לארה"ב בעיות אחרות

במטה נאט"ו נותרה התנגדות לנסיגה כשהיתה, בשל החשש שנסיגה כזו תוביל להתרחבות מסוכנת של הסכסוך מחוץ לגבולות בוסניה. הצרפתים, שחייליהם נתונים כרגע לסכנה מיידית בסרייבו, שבים וקוראים להחלטות מחייבות יותר של יתר חברות האיחוד האירופי ושל האו"ם. נשיא צרפת הנבחר, ז'אק שיראק, יצטרך עתה להכריע במהירות לגבי עתיד הכוח הצרפתי.

הבית הלבן ממשיך מצדו להתנהג כמי שעל כתפיו מונחות בעיות רחוקות הרבה יותר ואין לו כוונה לתת לבעיה הבוסנית קדימות, או להיכנס למעורבות גוברת בסכסוך שנראה בלתי פתיר כל כך.

בבוסניה גופא, ממשיכים הסרבים-הבוסנים בעקשנות אופיינית לסרב לכל הסדר פשרה שיביאו לקיצוץ בהישגיהם הטריטוריאליים. עד כה, הצליחו הסרבים המקומיים לעמוד בלחציה של בלגראד והם לא יאותו בקלות להסדר שיעתיק את העוצמה היוקרה המקומית שצברה הנהגתם לידיו של נשיא סרביה, סלובודאן מילושביץ'.

כשהעורף מאחוריהם, ואיחוד הכוחות המוסלמי-קרואטי בבוסניה נכשל בהשגת ניצחונות צבאיים משמעותיים למרות ביטול אמברגו הנשק האמריקאי, מקווים עתה הסרבים הבוסנים לשפר עמדות. הם פועלים כמי שמנסים לשנות את התחשיב הבינלאומי ולסלק את הנוכחות של כוחות האו"ם באמצעות תקיפות ישירות עליהם, תוך הפרות חוזרות של הסכמי הפסקת האש ב"אזורים המוגנים" ופרובוקציות דוגמת חטיפת חיילי או"ם ומשקיפים בינלאומיים. הסיכויים שיצליחו במשימתם גדולים למדי. לא נראה, שמועצת הביטחון תוציא תחת ידיה החלטה שקוראת להרחבת הפעילות של הארגון בבוסניה. אפילו הצרפתים, שהיו נכונים, יותר מאחרים לשלם את מחיר הצבת כוחותיהם במקום נראים עייפים מתמיד. אם מגמה זו תתחזק, אנו צפויים להתפרצות מחודשת של מלחמת האזרחים בבוסניה במלוא עוזה.

מזג האוויר

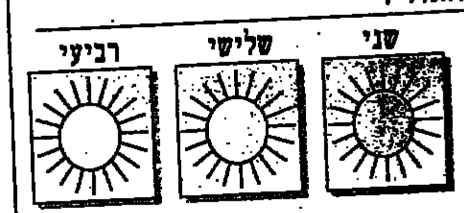

תחזית להיום

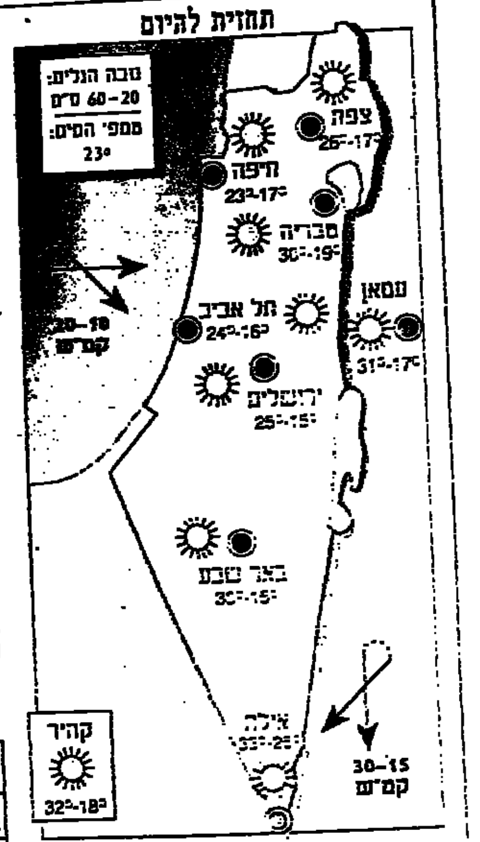

נאה

היום יהיה נאה עם ירידה קלה בטמפרטורות. הים יהיה נוח; גובה הגלים מ־20 עד 60 ס"מ; טמפרטורת המים: 23 מעלות. ינשבו רוחות צפון־מערביות במהירות של 10 עד 20 קמ"ש, וישררו תנאים טובים לראייה.

תיאור המפה הסינופטית: שקע באזור איסלנד עם חזית חמה לעבר האיים הבריטיים, גורם למזג אוויר מעונן וגשום בבריטניה ובמערב אירופה. רמה מעל אירופה גורמת שם למזג אוויר נאה וחם מהרגיל לעונה. אפיק ים סוף באזור מזרח הים התיכון גורם למזג אוויר חם באזורים הפנימיים ובהרים.

מחר יהיה נאה עם ירידה קלה בטמפרטורות. ביום שלישי – נאה עם ירידה נוספת בטמפרטורות. ביום רביעי – נאה.

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7–12	צהריים 12–16	ערב 16–20	לילה 20–7
אזור תל אביב	—	קל	—	—
אזור חיפה	—	קל	—	—
אזור ירושלים	—	קל	—	—
אזור הגליל	—	—	—	—
אזור הכנרת	בינוני	בינוני	בינוני	קל
צפון הנגב (ביום)	—	בינוני	קל	—
אזור אילת	בינוני	בינוני	בינוני	קל

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
איסטנבול	16	26	נאה
אמסטרדם	11	18	גשם
אתונה	21	25	נאה
בודפשט	15	29	נאה
בוקרשט	11	26	נאה
בריסל	11	28	גשם
ברלין	13	19	מעונן חלקית
[illegible]	11	26	נאה
[illegible]	15	20	נאה
[illegible]	11	27	נאה
[illegible]	12	20	מעונן חלקית
[illegible]	8	21	מעונן חלקית
[illegible]	10	16	גשם
לוס אנג'לס	13	20	נאה
ליסבון	15	22	נאה
[illegible]	8	21	נאה
[illegible]	14	29	נאה
[illegible]	9	19	מעונן חלקית
[illegible]	10	19	גשם
[illegible]	10	18	נאה
[illegible]	13	18	מעונן חלקית
[illegible]	13	18	מעונן חלקית
[illegible]	10	16	גשם
[illegible]	15	21	נאה

המפה הסינופטית החזויה להיום

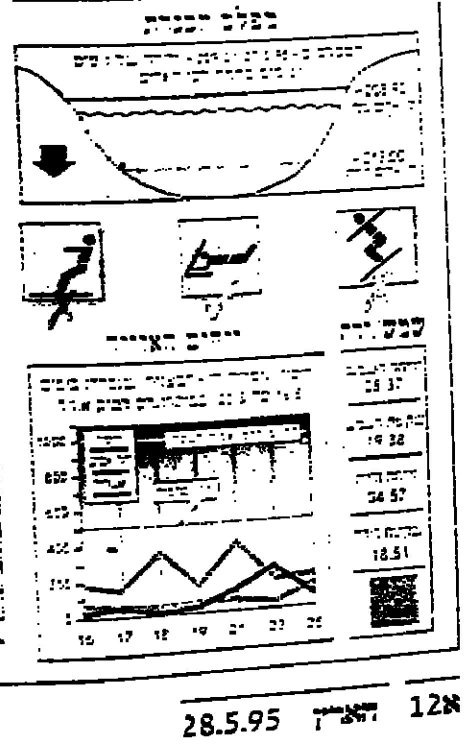

קח פנסוניק, מכונת הצילום היחידה בשיטת NFL לתוצאה חדה, איכותית ואופטימלית בכל מצב!

זהו. אין יותר צילומים חוזרים, אין יותר קטעים מטושטשים, אין יותר פחים גדושי דפי צילום בהירים מדי או כהים מדי. זהו. מהיום יש את מכונת הצילום המודולרית של **Panasonic** - היחידה בעלת שליטה דיגיטלית הפועלת בשיטת N.F.L. - החידוש העולמי והבלעדי של **Panasonic**, המבוסס על יחידת בקרה פנימית מיוחדת, המתאימה ומשקללת את כל המשתנים המשפיעים על התוצאות המתקבלות כמו: אור, חום, קור, לחות, אבק ועוד. מעכשיו, בכל מקום, ובכל מצב, תייצר מכונת הצילום של **Panasonic** ורק של **Panasonic**, את התוצאה האיכותית, החדה והאופטימלית. מכונות צילום **Panasonic**, משווקות בארץ ע"י יורוקום, החברה המובילה בישראל לטכנולוגיה משרדית. קנה **Panasonic** ותרוויח מכונה מובילה, תוצאה מעולה ושירות נפלא.

מכונת צילום פנסוניק. זה ברור!

יורוקום Panasonic

אזור ת"א 03-6131555. אזור ירושלים 02-235007, אזור חיפה והצפון 04-421222, אזור באר-שבע והדרום 07-234344/8, התקשר לתיבת יורונט 03 5760010, 24 שעות ביממה

הארץ
כלכלה

יום ראשון 28.5.95 — העורך נחמיה שטרסלר

דיון נוסף בהצעה לקיצוץ שכר בכירי ההסתדרות – בקרוב

מאת חיים ביאור

יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, הסכים לשקול שוב את ידמתו לקצץ בתנאי השכר של חברי ההנהגה הוותיקים בהסתדרות. בקרוב יביא רמון את ההדלסה לדיון מחודש בוועדה לשכר בכירים, שבראשה הוא עומד. כך סוכם בפגישה שקיים רמון בסוף השבוע שעבר עם חברי הנהגת ההסתדרות – יעקב ישי ואפרים זילוני.

הפגישה התקיימה עקב התסיסה שעוררה החלטתו של רמון לקצץ בתנאי השכר, בקרב חברי הנהגת ההסתדרות, שכיהנו בהנהגה לפני המהפך הפוליטי בהסתדרות במאי 94'.

רמון החליט על קיצוץ ברכיבי השכר שאינם פנסיוניים, המשולמים לחברי ההנהגה הוותיקים, כגון אחזקת רכב וטלפון. מדובר בקיצוץ של 1,000 עד 3,000 שקל בחודש. בנוסף לכך, החליט רמון לבטל את תנאי הפנסיה החריגים, הניתנים לבכירי הסתדרות שכיהנו לפחות שתי קדנציות בהנהגת הארגון.

רמון הסכים להיפגש עם זילוני, המשמש כממלא מקום יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, בעקבות התרעומת שעוררה ההחלטה בקרב חברי ההנהגה הוותיקים. זילוני שיגר לרמון לפני שבועיים מכתב חריף בעניין קיצוץ תנאי השכר הנלווים. ישי, שהשתתף גם הוא בפגישה, היה חבר בהנהגת ההסתדרות הקודמת ועבר לרשימת רמון.

זילוני התריע בפגישה על "המהלך החד צדדי שנקט רמון – מהלך שאין לו תקדים ביחסי העבודה".

לדבריו, המהלך שימש דוגמה רעה למעסיקים, שכולם מתייבת ההסתדרות לכסא ומתגן על שכר העובדים.

זילוני הוסיף, כי אין צורך להפחית את השכר של חברי ההנהגה הוותיקים, כאשר הם צמודים לדרגת השכר הגבוהה ביותר בשירות הציבורי, וכן כי "היו שנים שבהן השוהים בדרגה זו לא קיבלו כל שכר".

קו־אופ ירושלים לא תצטרף למיזוג של המשביר לצרכן בחיפה ובת"א

מאת זהר בלומנקרנץ

קו־אופ ירושלים סירבה להצטרף לתוכנית להקמת רשת חדשה של בתי כלבו, שתיקרא "המשביר לישראל". הרשת שתוקם תכלול רק את המשביר לצרכן תל אביב והמשביר לצרכן אגודה שיתופית חיפה.

יו"ר מועצת המנהלים של הרשת החדשה יהיה יו"ר ברית הקואופרציה הצרכנית, מרדכי ויסברוד. מנכ"ל הרשת יהיה משה ברזון, המכהן כמנכ"ל המשביר לצרכן תל־אביב.

קו־אופ ירושלים סירבה להצטרף לרשת החדשה, לאחר שלא קיבלה את ההצעה לחלוקת אחוזי הבעלות בגוף החדש שיוקם במיזוג; לקו־אופ ירושלים הוצעו פחות מ–10% בחברה החדשה.

תוכנית המיזוג קובעת, כי המשביר לצרכן תל־אביב תקבל את כל הנכסים וההתחייבויות של המשביר לצרכן בצפון. לאחר המיזוג תחזיק חברת רשת קו־אופ הריבוע הכחול, השולטת במשביר לצרכן תל־אביב, ב–79.65% ממניות הגוף הממוזג. המשביר לצרכן חיפה, נתונה בבעלות קו־אופ צפון.

לרשת החדשה שתוקם יהיו 20 בתי כלבו.

הנפקה בבורסה

המיזוג כפוף לאישור הממונה על ההגבלים העסקיים והאסיפות הכלליות של החברות. לפי התכנון תנפק החברה החדשה בבורסה בתל־אביב. לדברי מרדכי ויסברוד "המיזוג נמצא עדיין בבדיקות ודיונים". הוא הוסיף, כי ברגע שיאושר המיזוג, תימסר הודעה לציבור.

ברית הקואופרציה תסתייג ממיזוג קו־אופ צפון והיפרשוק

מאת זהר בלומנקרנץ

נציגי ברית הקואופרציה הצרכנית, המחזיקה במניות קו־אופ צפון, מסרו כי יעלו הסתייגויות למיזוג הרשת עם היפרשוק בישיבת האסיפה הכללית של הרשת, מחר. לדבריהם, המיזוג עלול לפגוע קשות בתנאי שכרם של עובדי קו־אופ צפון.

הטענות הן לפגיעה בתנאי השכר: אין ודאות שעם מיזוג הגופים לא תופסק השתייכותם של עובדי קו־אופ צפון להסכם הקיבוצי של ברית הקואופרציה; שכר העובדים על פי ההסכם הקיבוצי בקו־אופ מעניק להם כ–30% יותר משכר עובדי היפרשוק.

הנהלת קו־אופ צפון הבטיחה לעובדים כי זכויותיהם יישמרו גם לאחר המיזוג. מנכ"ל קו־אופ צפון, דורון קשוב, מסר כי "קו־אופ תמשיך להיות אגודה החברה בברית הקואופרציה. קו־אופ והיפרשוק ישאילו את עובדיהם לחברה המשותפת".

התק"ם: נעתור לבג"ץ נגד החלטת בן־יאיר לפסול את צור מדיון בקרקעות הקיבוצים

מאת עמירם כהן

התנועות הקיבוציות מכינות עתירה לבג"ץ נגד היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, בבקשה שיורה לו לבטל את חוות דעתו, שקבעה כי שר החקלאות, יעקב צור, אינו יכול לשבת בוועדת השרים הדנה בקרקעות הקיבוצים, בהיותו חבר קיבוץ. על כך מסר בסוף השבוע, מזכיר התק"ם, אריק וייכמן. בחוות הדעת, כתב בן־יאיר, כי על צור יהיה, בכל מקרה, להמתין עד שיכריע בג"ץ בעתירה אחרת המבקשת לפסול את החלטה 666 של מינהל מקרקעי ישראל.

"חוות הדעת של בן יאיר היא בלתי שקולה, ויש לה השלכות מרחיקות לכת על יכולתם של אנשי ציבור בכלל, וחברי קיבוצים בפרט, לפעול במסגרות הציבוריות השונות", אמר.

ח"כ חגי מרום (עבודה), אמר, כי יבקש היום מבן יאיר לנמק בכתב את המניעים להחלטתו: "אם יסתבר כי חוות הדעת המנומקת היא עקרונית וגורפת, ופוסלת את השתתפות שר החקלאות בכל דיון בממשלה, שיועלו בו נושאים הקשורים לקרקעות הקיבוצים, אשקול פעולה משפטית ופרלמנטרית לביטולה של חוות הדעת". מרום מסר עוד, כי ביקש מיו"ר ועדת החוקה, ח"כ דדי צוקר (מרצ), לזמן דיון בחוות הדעת של בן יאיר, "מאחר שמדובר בבעיה קונסטיטוציונית מהדרגה ראשונה, העוסקת בסוגיה של עד היכן עשוי להשתרע ניגוד עניינים של שר". צוקר נענה לפניית מרום.

הח"כים מרום וחיים אורון, שאלו בשבוע שעבר את היועץ המשפטי של הכנסת, צבי ענבר, אם יש מגבלות על השתתפותם בדיוני ועדת הכספים בהסדר חובות הקיבוצים. ענבר השיב, כי חשש לניגוד עניינים עשוי להתעורר רק כשהדיון הוועדה בקיבוצים שבהם השניים חברים.

עובדי רפא"ל יעתרו נגד דיון נציבות שירות המדינה בפיטורים

מאת שרון שדה

ועד העובדים ברפא"ל ביקשו מההסתדרות במחוז חיפה לפנות לבית הדין לעבודה בעיר, כדי להוציא צו מניעה, שיאסור על ועדת השירות של נציבות שירות המדינה לדון ביום רביעי בבקשת הנהלת רפא"ל לפטר 350 עובדים.

העובדים מתכוונים לערוך פעולות מחאה לקראת הדיון בנציבות, להפגין ולשבש את העבודה ברפא"ל.

נחום בלסמן, חבר ועד עובדי המחקר ברשות, אמר אתמול כי ההסתדרות הבטיחה לפנות לבית הדין לעבודה בחיפה.

לדברי בלסמן, "העובדים מתנגדים להחלטת ועדת השירות, שקבעה לפני שלושה שבועות, כי ההנהלה מסרה לעובדים נתונים מספקים לצורך קביעת עמדה באשר לפיטורי העובדים ברשות, וכן שדרישת העובדים לקבלת חומר נוסף הוא למעשה ניסיון למשוך את תהליך הפיטורין ללא צורך".

בלסמן אמר, כי עובדי הרשות מתקוממים במיוחד לנוכח קביעת ועדת השירות, לפיה אין להראות להם את ספר התקציב של רפא"ל משיקולים ביטחוניים.

מבזק

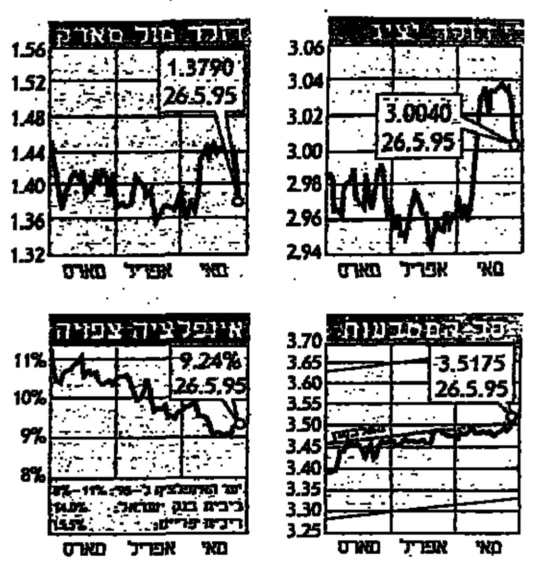

קידוחי המים הישראליים בערבה הירדנית יחלו ביולי 95' (עמוד 3ג)

בר יעקבי דחה ההצעה למנותו ליו"ר חברת חשמל (עמוד 2ג)

איך לעמוד בלחצים הפסיכולוגיים שמפעילים משווקים אגרסיביים (צרכנות, עמוד 3ג)

נדל"ן

משרד השיכון ועיריית באר שבע מתכננים בניית עשרות אלפי דירות בדרום (עמוד 9ג)

תוכנית לבניית 1,000 דירות בגדרה מתעכבת בגלל מחלוקת עם המועצה הארצית לתכנון (עמוד 9ג)

100 דירות נמכרו ב"אחוזת רגיה" בחדרה; היקף המכירה – 13 מיליון דולר (עמוד 9ג)

פרויקט בשטח 1,800 דונם יוקם במקום אתר הקרוואנים "חצרות יסף" (עמוד 10ג)

מרכז מסחר ופארק תעשייה באשדוד בהשקעה של 40 מיליון דולר (עמוד 10ג)

עלייה במחירי המגרשים לבנייה בעפולה – עד 20 אלף דולר [illegible] (עמוד 10ג)

משרד הפנים דן בהעברת 3,000 דונם משטח עפולה למועצה אזורית גוף הגליל (עמוד 11ג)

יומן

קיסר, הנח לאל על

קיסר. שיקולים זרים

כמו בכבאן, בעקבות הערה של יו"ר מועצת המנהלים של אל על, יוסף צ'חנובר, בארה"ב, שיגר שר התחבורה ישראל קיסר בשורה מנוגדת לכל הקונים הפוטנציאליים של מניות השליטה בחברה – אל על לא תטוס בשבתות ובמועדי ישראל, גם לאחר שתופרט. כידוע, נדחתה הפרטת אל על, שעמדה להתבצע החודש, בחצי שנה, אבל נראה ששר התחבורה הנוכחי מעדיף לסכל את התוכנית לגמרי. אחרת קשה להבין את הודעתו.

חברת תעופה שאינה טסה בשבתות ובמועדי ישראל – 70–80 יום בשנה – מתחרה בשוק התעופה האזרחית הכתות כשידיה קשורות מאחור.

גם אם יימצאו דרכים לעקוף באופן חלקי את ההשבתה מאותם של צי מטוסי החברה, ההשפעה השלילית של ההשבתה על הדו"חות הכספיים שלה בעינה עומדת. אומדני ההפסד בגין ההשבתה נעים בין מיליוני דולרים לעשרות מיליונים, אבל אין ספק שהם קיימים.

אל על אינה פועלת בשבתות ובמועדי ישראל, בניגוד לכמה וכמה שירותים ממלכתיים אחרים, חיוניים פחות או יותר כמו קווי התעופה בינלאומיים, כתוצאה מכניעה של ממשלת הליכוד למפלגת אגודת ישראל בשנות ה–80.

אגודת ישראל כבר מזמן אינה בממשלה, אבל ה"נדוניה" שלה עודה קיימת ומעיקה על חברת התעופה הלאומית. גם לולא עמדה על הפרק ההפרטה של אל על, היה מקום לבטל את ההשבתה. כשיועברו 51% ממניות החברה לשליטת גופים עסקיים לא ממלכתיים, אין להעלות על הדעת אפשרות אחרת.

מה הדריך את שר התחבורה להכחיש את הודעתו של יו"ר מועצת המנהלים של החברה? האפשרות המתבקשת מיד היא, כאמור, שכוונתו להפחית את עניינם של קונים בכוחה של החברה, לסכל את תהליך הפרטתה, ולהשאירה בבעלות המדינה ובשליטת משרד התחבורה.

יש גם אפשרות אחרת – שר התחבורה פועל לחידוש הברית עם החרדים בקואליציה, על רקע קשיי הממשלה בתחום הכלכלי. בשני המקרים מדובר בשיקולים זרים. שר התחבורה ייטיב לעשות אם יעסוק בענייני תחבורה, שבהם התערבותו עשויה אולי להועיל, ויניח את הטיפול בהפרטת אל על לגופים המוסמכים.

אברהם טל

בקשת? קיבלת!

עד 300 עותקים עד מחר בבוקר וב...זול!

העתיד של הדפוס – עכשיו באינדיגו.
שיטת ההדפסה בצבע היעילה והמשתלמת ביותר לכמות של עד 300 יחידות !

מהירה בהרבה מכל שיטת הדפסה אחרת, זולה יותר מצילום מסמכים בצבע. ההדפסה נעשית ישירות מדיסקט ואינה מצריכה שלב ביניים של פילמים וגלופות. יעילה במיוחד להדפסת קטלוגים, מאזנים, תפריטים, כרטיסי ברכה, כרטיסי ביקור ועוד.

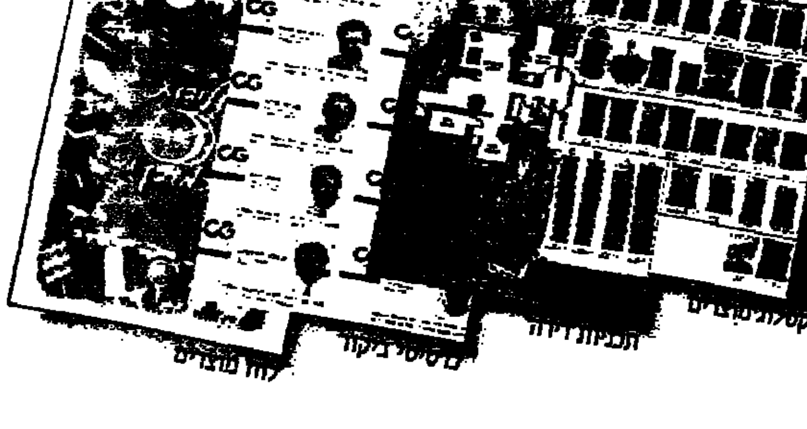

צלצל עכשיו לטל' 03-5593888 וקבל עלון מידע מפורט.

מה שאתה מכניס – אינדיגו מדפיס.

פיוניר לגלופות [1976] בע"מ
רח' הגביש 8 חולון 58128. טל: 03-5593888 פקס: 03-5593894

אשכולי ♦ בן יהודה

צווארון לבן / צבי הראל

חבורה של חלמאים

בימ"ש שלום גזר על שלושה עבריינים שביקשו להוציא 100 מ' ד' מבנקים על סמך ערבויות מזויפות – בעיקר קנסות. אלמלא טיפשותם, ספק אם היו נכמרים רחמי ביהמ"ש

משפטם של שלושה עבריינים לא יוצלחים הסתיים לפני כעשרה ימים בבית משפט השלום בתל־אביב. השלושה – קרל קלמן, תושב ירושלים המחזיק בדרכון שווייצי; יוסף רגבלי מקנדה, וגבריאל גרנדו מאיטליה – ניסו להוציא במרמה 50 מיליון דולר מבנק איגוד ו–50 מיליון דולר מבנק פועלי אגודת ישראל (פאג"י). במסרתם להוציא את הכספים, עשו השלושה שימוש בערבויות בנקאיות מזויפות של "בנקו דה רומא". כה מופלגת היתה תמימותם, עד כי נעצרו "על חם" בידי שוטרים בהגיעם לבנק איגוד כדי לקבל את מיליוני הדולרים.

כתב האישום המקורי הוגש ביולי '94 נגד ארבעה נאשמים. שלושה הודו באשמות נגדם בעסקת טיעון; הנאשם הרביעי, שלום הלבנד מפתח־תקוה, כופר בכתב האישום.

בעסקת הטיעון הסכימו הצדדים כי מכתב האישום יימחקו שתי עבירות: קשירת קשר לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות ושימוש במסמך מזויף. העונש המירבי על העבירה, שבה הודו שלושת הנאשמים – ניסיון לקבל דבר במרמה – הוא שנה וחצי מאסר בפועל, אך בין הצדדים הוסכם כי התביעה תבקש מהשופטת עדנה בקנשטיין לגזור על השלושה מאסר על תנאי וקנסות, ככל שיוכלו לשלם.

השופטת פסקה לקלמן קנס של 200 אלף שקל, רגבלי נדון לקנס של 120 אלף שקל, ואילו לנאשם גרנדו, השוהה במעצר, נגזר הדין: יהיה עליו לשלם קנס של עשרות אלפים שקל בלבד, ולרצות חצי שנת מאסר בפועל. הנאשם העדיף לרצות את ששת החודשים בכלא, ולא בעבודות שירות, שכן כך יוכל לקצר את מאסרו, בגין התנהגות טובה.

חיסכון בזמן

עסקת הטיעון בין הצדדים חסכה זמן רב לביהמ"ש, שכן ניהול משפט שכזה דורש דיון בעשרות מסמכים וזימון של עדים רבים מחו"ל שאינם דוברים עברית.

לפני שהגיעו שניים מהנאשמים, רגבלי וגרנדו, ארצה כדי לקבל אשראי משני הבנקים, התברר כי הערבויות של הבנק האיטלקי נתגלו כמזויפות. השניים לא שעו לאזהרה, הגיעו ארצה ונעצרו.

ואם לא די בכך, הציע מנהל בבנק פאג"י לאחד הנאשמים, בנימה מבודחת, לרכוש את הבנק כולו – האשראי שביקשו הנאשמים היה גדול מסך האשראי שהיה לבנק. אך גם בהצעה זו, לא היה לעורר את חשדם של השלושה.

גרנדו. סובל מחסרון כיס

קלמן. "איש עסקים מכובד"

כך, למשל, טען עו"ד יאיר גולן, סניגורו של קלמן: "בניגוד למה שחברתי (התובעת צ.ה) אומרת, אני אצטט את כל השופטים שדנו בהליכי המעצר, שראו את החומר שהוצג להם. היתה הסכמה פה אחד, שמדובר בחבורה של חלמאים שפעלו בטיפשות בוטה. הם ניסו לקבל אשראי של 50 מיליון דולר בבנק פאג"י – יותר משוויו של הבנק.

"הרעיון שהערבויות לא ייבדקו הוא רעיון מופרך. אלה פעולות שבין תמימות לטיפשות. לגבי נאשם 1 (קלמן) ייאמר כי הוא איש עסקים מכובד בשווייץ. המעצר שנמשך בפרשה זו במשך חודש, עד שהשתחרר, היווה עבורו מכה שספק אם יתאושש ממנה. הוא קבלן ומוכר נכסי נדל"ן בהיקפים גדולים. הוא הפסיד מאות אלפי דולרים, ואני רוצה להוסיף, שההליכים המשפטיים בארץ פורסמו בהבלטה בעיתוני שווייץ".

סניגורו של אחד המורשעים: "היתה הסכמה פה אחד, שמדובר בחבורה של חלמאים שפעלו בטיפשות בוטה. הם ניסו לקבל אשראי של 50 מ' ד' בבנק פאג"י – סכום גדול משווי הבנק"

עו"ד דן קאהל, שייצג את הנאשם רגבלי: "מדובר ביליד איטליה, שסיים שם לימודים של ניהול בתי מלון ושירת בשירות צבאי בצבא האיטלקי. בשלב מאוחר למד באוניברסיטת טורונטו ומשנת '85 החל לעבוד בבנק השני בגודלו בקנדה. הנאשם נותר במעצר כי לא הצליח להשיג את הערבות בישראל. הוא נחקר במשטרה ומסר גרסה מלאה בת 70 עמודים. הוא דובר אנגלית ואיטלקית, ואין צורך לומר שעסקינן בדבר טוטאלית. שנה וחצי מצוי הנאשם בשוטטות מנותק. אם אמרתי בהתחלה שהנאשם נותר חודש נוסף במעצר בגלל שלא יכול היה לגייס את סכום הערבות, בית המשפט יכול לשוות לעצמו באיזו צרה היה הנאשם במשך שנה וחצי במלון עלוב. לנאשם אין אף קרוב בישראל".

הנאשם האיטלקי, גרנדו, סבל מחסרון כיס חמור, עד כי לא הצליח לגייס כסף לשכירת עו"ד, ומונתה לו סניגורית מטעם הסניגוריה, עו"ד אורנה בן סבן־ארזי. גם היא ביקשה לעורר את רחמי השופטת: "מאז ששוחרר הנאשם ממעצר הוא מתגורר במגורי קרוב לבית שמש, ובתמורה למגורים במקום עליו לעבוד בניקוי הפארק הנמצא באזור, בתיקון כלי רכב, ובעבודות אחרות. באיטליה עבד כמתווך נדל"ן ויזם עסקות. מעולם לא הסתבך בפלילים. הוא היה שליח של ג'ני ששו – בעל נכסים באיטליה. הנאשם הגיע לארץ והאמין שג'ני ששו מסר לו ערבות אמיתית".

גם השופטת ניסתה לנתח את צעדם השקוף של הנאשמים. בנימוקיה כתבה, כי השתכנעה מדברי הסניגורים לפיהם הנאשמים סברו, כנראה, כי הבנקים הישראליים לוקים בטיפשות. "האם כבר הוגנה שבפי טיעונים באשר למעשי השטות והטיפשות העומדים ברקע, ניתן להתרשם כי מה שסברו הנאשמים אולי הוא, כי העומד מנגד (הבנקים) לוקה באלה. קרי, קורבן העבירה הוא הבנקים. אלא שלא היא".

היקף ההסתבכות שהפגינו השלושה, ייחסה להם התובעת, עו"ד חוה באום, תחכום ותכנון מוקפד. תמורה יתרה ראתה עו"ד באום בסכומי הכסף הגדולים שביקשו להוציא במרמה. דומה שהסניגורים הבינו, כי רק בטיפשותם יוכלו הנאשמים לעורר את רחמי בית המשפט.

طبق الأصل

דו"ח על דו"ח / צחי לוי

אלקטרה מוצרי צריכה – צמיחה ועלייה בסיכון

אשראי תופח ועלייה חדה במלאי של החברה מעיבים על העלייה ברווחי החברה ועל התרחבותה – התרחבות שכללה בין היתר רכישת שתי חברות בנות בספרד ובצרפת

אלקטרה מוצרי צריכה, שנמנית על קבוצת אלקו, מציגה בשנים האחרונות עלייה בפעילות וברווחים, במיוחד ברבעון הראשון השנה. אולם הרווחים הגבוהים אינם מתורגמים למזומנים. הפעילות השוטפת אינה מניבה מזומנים, כתוצאה מעלייה נמשכת בהיקף האשראי ללקוחות ובמלאי.

הצמיחה הגבוהה של החברה היא פועל יוצא של השקעות שבוצעו בייצור וברכישת חברות. כיום לא נותר לאלקטרה מזומנים עודפים, ולמרות שהחברה גייסה בשנתיים האחרונות כ־85 מיליון שקל בהנפקת מניות ובמימוש אופציות (חילקה דיווידנד בסך 20 מליון שקל) גדל האשראי מבנקים לזמן קצר ולזמן ארוך באופן חד. לחברה יש הון עצמי גבוה – כ־158 מיליון שקל. אך סך ההלוואות והאשראי מבנקים מסתכם בכ־180 מליון שקל, לאחר שגדל ברבעון הראשון השנה בכ־24 מיליון שקל.

התוצאות העסקיות הטובות של החברה הביאו למניותיה יציבות יחסית בתקופה שבה בשוק שערי המניות של חברות רבות ברשימת הבכ"ם בעשרות אחוזים. עובדה זו הביאה לכך שהאופציות שהנפיקה החברה ב־1993 מומשו באוגוסט '94 והניבו לחברה כ־18 מיליון שקל. עד סוף השנה עשויה החברה לגייס כ־28 מיליון שקל נוספים ממימוש אופציות המצויות כיום "בתוך הכסף", במחיר מימוש הנמוך בכ־5% ממחיר המניה.

דוח רווח והפסד מאוחד מותאם לש"ח של חודש מרץ 1995

	לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימה ביום 31 במרץ 1995	לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימה ביום 31 במרץ 1994	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1994
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
הכנסות ממכירות ושירותים	189,599	100,115	649,675
עלות המכירות והשירותים	137,586	80,377	484,592
רווח גולמי	52,013	19,738	165,083
הוצאות מכירה ושיווק	25,778	11,202	82,825
הוצאות הנהלה וכלליות	9,655	3,054	27,984
	35,433	14,256	110,809
רווח הפעלה לפני הוצאות מימון	16,580	5,482	54,274
הוצאות מימון, נטו	6,294	2,203	19,018
רווח הפעלה לאחר הוצאות מימון	10,286	3,279	35,256
הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו	(66)	199	(133)
רווח לפני מסים על ההכנסה	10,220	3,478	35,143
מסים על ההכנסה	4,131	647	11,405
רווח לאחר מסים על ההכנסה	6,089	2,831	23,738
חלק החברה ברווחי חברה כלולה (לאחר הפחתת הפרש מקורי בסך 469 אלפי ש"ח)	309	92	15
חלק המיעוט ברווחי חברות מאוחדות	–	–	(62)
רווח נקי לתקופה	6,398	2,923	23,691

פעילות עסקית

כיום נסחרת החברה לפי שווי שוק של כ־110 מיליון דולר, המשקף מכפיל רווח של 13.5 על סמך התוצאות ל־1994. הרבעון הראשון, שהרווח בו גבוה לעומת התקופה המקבילה, אינו יכול לשמש בסיס למכפיל, בשל עונתיות שמצמצמת את הרווח ברבעון זה.

החברה פועלת בייצור, יבוא, יצוא ושיווק של מוצרי צריכה חשמליים. שוקי הפעילות הם בעיקר ישראל ואירופה. קו המוצרים העיקרי של החברה הוא מזגנים מסוגים שונים. בישראל היא אחת משלוש חברות שמחזיקות יחד בכ־80% מהשוק. החברה ראתה יעד בפיתוח שווקים באירופה ו[illegible] לשוק המזגנים שנמצא בצמיחה. ואכן, אלקטרה פיתחה פעילות ענפה באירופה באמצעות רכישת שתי חברות בנות – אחת בספרד ואחת בצרפת.

החברה מייצרת ומייבאת תנורי בישול ואפייה ותנורי חימום בגז, ובאמצעות החברה הבת אלקטרה סחר היא מייבאת ומשווקת מוצרים מתוצרת פיליפס ווירלפול.

המוצרים המיובאים הם מקררים, מכונות ומייבשי כביסה, מוצרי אלקטרוניקה בידורית כמוצגת טלוויזיות ומערכות וידיאו, וכן מוצרי חשמל אחרים לשימוש ביתי. החברה מפעילה גם אגף שירות ארצי.

לחברה 33% מרשת חנויות מגסור, העוסקת בשיווק קמעוני של מוצרי צריכה חשמליים (כולל אלה המשווקים על ידי אלקטרה).

יצרני המזגנים המקומיים מוגנים מפני יבוא, כיוון שמכס בשיעור של 25% מוטל על יבוא מזגנים מארצות המזרח הרחוק. במסגרת מדיניות החשיפה ליבוא יופחת שיעור המכס עד ל־12% בספטמבר '96. לגבי יבוא מארצות האיחוד האירופי וארה"ב, קיים כבר כיום פטור מלא ממכס. בשוק היעד העיקרי של החברה – באירופה – קיימת תחרות חריפה מצד יצרנים מהמזרח הרחוק.

עקב פעילות החברה באירופה היא חשופה לשינויים בשערי המטבעות, במיוחד של הפסטה הספרדית והפרנק הצרפתי. פעילות החברה חשופה גם לתנודות מאקרו כלכליות של תקופות שפל וגאות כלכלי, שמשפיעים באופן ניכר על היקף הרכישות של מוצרי צריכה חשמליים.

במסגרת המדיניות להרחבת הפעילות, החברה מצויה במשא ומתן ממושך להקמת מפעל לייצור מזגנים בסין.

בפברואר '95 חתמה החברה על הסכם עם חברת שף תעשיות לרכישת מפעל מאושר לייצור מזגנים בבית שמש, זאת בתמורה לתמלוגים שנתיים על הפעילות שנרכשה. העסקה כפופה לאישור הממונה על ההגבלים העסקיים ומרכז השקעות.

תוצאות עסקיות

בשנים האחרונות פעילות החברה מתרחבת בשיעור חד. לאחר שבין השנים '92–'94 גדל המחזור פי 2.5, עלו המכירות ברבעון הראשון השנה בשיעור של כ־90% ביחס לרבעון המקביל ב־1994 והסתכמו בכ־190 מיליון שקל. העלייה החדה בהכנסות נבעה בעיקר מצירוף המכירות של החברות הבנות בצרפת ובספרד, כך שהיצוא והמכירות בחו"ל גדלו בשיעור 138%. עלייה זו לוותה בעלייה בשיעור הרווח הגולמי שהגיע ל־28%, לעומת פחות מ־20% ברבעון המקביל וכ־25% בכל '94. התחזקות המטבעות האירופיים תרמו לעלייה ברווח הגולמי.

כתוצאה מהרחבת הפעילות גדלו בשיעור ניכר הוצאות המכירה והשיווק שהסתכמו בכ־26 מליון שקל – כ־19% מההכנסות, לעומת כ־13% בכל 1994. הוצאות הנהלה וכלליות גדלו גם הן בשיעור ניכר, והסתכמו בקרוב ל־10 מיליון שקל – כ־5% מההכנסות. כתוצאה מהגידול בפעילות ובשיעור הרווח הגולמי, גדל הרווח התפעולי והסתכם בכ־16.6 מיליון שקל – כ־9% מההכנסות.

הוצאות המימון של החברה גדלו ברבעון הראשון בשיעור ניכר והסתכמו ב־6.3 מיליון שקל, בעיקר בשל עלות ריאלית גבוהה של האשראי מבנקים שהלך וגדל במשך השנה. לאחר שב־'94 ניצלה החברה את הפסדי העבר שצברה לצורכי מס, היא נאלצת לשלם השנה מסים מלאים. אולם למרות זאת, גדל גם הרווח הנקי בשיעור חד של 120% והסתכם ב־6.4 מיליון שקל, כתוצאה מהגידול בפעילות וברווחיות התפעולית.

פעילות רשת חנויות מגסור, שבה מחזיקה החברה ב־33% מהבעלות, תרמה לגידול ברווחיות החברה. הרווח הנקי (הכולל) של מגסור הסתכם ב־2.3 מליון שקל – עלייה של כ־40%. אלקטרה זקפה את חלקה ברווחי מגסור – 309 אלף שקל בלבד – בשל הפחתה תקופתית בסך 469 אלף שקל בעבור רכישת מניות מגסור.

מצב כספי

לאחר שהחברה גייסה בשנתיים האחרונות כ־85 מיליון שקל וחילקה כ־20 מיליון שקל דיווידנד, היא נהנית מהון עצמי גבוה המסתכם בכ־158 מיליון שקל. אולם, ההון הגדול מהווה רק כ־25% מסך המאזן של החברה, כיוון שהיקף הפעילות והנכסים שלה גדלו בשיעור גבוה יותר מאשר גיוסי ההון.

ההתחייבויות הפיננסיות של החברה מסתכמות בכ־200 מיליון שקל, מהם כ־180 מיליון שקל מבנקים וכ־20 מיליון שקל מחברת אלקטרה (ישראל). במשך השנה הגדילה החברה את ההלוואות לזמן קצר מבנקים בכ־24 מיליון שקל. ההלוואות לזמן ארוך הן בעיקר צמודות מדד והלוואה בסך כ־20 מיליון שקל צמודה לפרנק הצרפתי, המממנת את רכישת החברה בצרפת.

עיקר הנכסים של החברה כוללים בעיקר מלאי ואשראי ללקוחות. ברבעון הראשון השנה חל גידול מרשים ברמת המלאי ובהיקף האשראי ללקוחות. המלאי גדל ב־64 מיליון שקל (כ־50%) והסתכם בכ־192 מיליון שקל. מספר ימי המלאי גדל באופן חד ועומד על כ־120 יום.

אשראי לקוחות גדל ב־44 מיליון שקל (כ־25%) והסתכם בכ־230 מיליון שקל, המשקפים אשראי ממוצע של כשלושה וחצי חודשים. במאזן לא נותרו לחברה עודפי מזומנים, למעט כ־7 מיליון שקל המשמשים לפעילות השוטפת. לחברה יחסים פיננסיים חלשים, כאשר היחס השוטף עומד על 1.6 והיחס המהיר (שוטף ללא מלאי) עומד על 0.8 בלבד.

לאחר שהחברה ביצעה בשנים האחרונות השקעות ברכוש קבוע וברכישת חברות, מסתכמת העלות המופחתת של הרכוש הקבוע ב־79 מיליון שקל – כ־13% מסך המאזן. לחברה נכסים בלתי מוחשיים בסך של כ־17 מיליון שקל, הכוללים בעיקר מוניטין ששולם בגין רכישת מניות מגסור ורכישת זכויות מסחריות, פטנטים וכו'. רכוש זה מופחת על פני 10 שנים.

תזרים מזומנים

למרות הרווחיות הגדולה של החברה, הפעילות השוטפת אינה מניבה מזומנים. בשלוש השנים האחרונות היה לחברה תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת. ברבעון הראשון השנה הוחלה מגמה זו לעורר סימני שאלה, כיוון שתזרים המזומנים השלילי הסתכם בכ־49 מיליון שקל, עקב עלייה חדה באשראי לקוחות ובמלאי. היקף האשראי מהבנקים צפוי לגדול עוד יותר, כיוון שהחברה נותרה ללא יתרות מזומנים.

תזרים המזומנים השלילי מפעילות השוטפת, יחד עם פעילות ההשקעה של רכישת חברות ורכוש קבוע מומנו באמצעות הנפקות הון גדולות וגידול ניכר באשראי מבנקים. זה גדל ברבעון הראשון השנה בכ־24 מיליון שקל, בנוסף לגידול של כ־65 מיליון שקל ב־1994.

אם ימומשו האופציות שהנפיקה החברה, היא צפויה לקבל באוגוסט ובדצמבר עד כ־27 מיליון שקל, שישפרו את המצב הכספי ואת מבנה ההון שלה. כיום נמוך מחיר המימוש בכ־5% ממחיר המניה, ויש סבירות גבוהה למימוש האופציות. אם הן לא ימומשו, תאלץ החברה להגדיל את היקף ההלוואות בתקופה של ריבית גבוהה במשק, הוצאות המימון יגדלו וכך גם הסיכון הפיננסי של החברה.

מבט לעתיד

הרחבת הפעילות באירופה והתחזקות המטבעות האירופיים צפויים להביא לגידול בהכנסות וברווחים התפעוליים ב־1995. לאור מבן נראה שהצמיחה בפעילות החברה תימשך בקצב מתון יותר.

שינויים במגמות הכלכליות עלולים לשנות את התוצאות העסקיות לשלילה. המשך החשיפה ליבוא עלול להשפיע על הגברת התחרות ושחיקה ברווחיות בשוק המקומי. לחברה תלות בשני שוקים עיקריים באירופה – ספרד וצרפת.

הפעילות העסקית של החברה טובה מאוד, אולם ההתרחבות בשנים האחרונות הרעה את מצבה הפיננסי, כאשר הנזילות ירדה והמנוף הפיננסי עלה באופן חד. המימוש הצפוי של אופציות החברה לטביות יתרום במידה רבה לחיזוק המבנה הפיננסי שלה. לעומת זאת אי מימושן יגדיל את הסיכון הפיננסי.

הכותב הוא רואה חשבון

עוד רוזה
שירותי המסמוך לשרותך (1962 מאז)
בכל הקשור ברשם החברות רשום חברות תדפסת רשומים במחשב הרשם * מידע מחשב מרכז כלל תחד 703 מתחת למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-[illegible]
פקס 02-[illegible]

קידוחי המים הישראליים בערבה הירדנית יחלו ביולי '95

מאת עמירם כהן

ישראל תחל ביולי לבצע קידוחי מים בערבה הירדנית, בהתאם להסכם השלום. על התחלת הקידוחים סיכמו בסוף השבוע נציב המים, גדעון צור, והנציג הירדני לשיחות המים ויו"ר הוועדה המשותפת למים, קושאי קטישאט.

צור אמר כי בקידוחי המים באזור זה, מקווה ישראל להפיק 10 מיליון מ"ק לשנה, שבעזרתם ניתן יהיה להגדיל את מכסות המים לישובים והחקלאיים בערבה התיכונה.

בתמורה תעביר ישראל לירדן 20 מיליון מ"ק בקיץ, ו־10 מ"ק בחורף, מדי שנה.

גד יעקובי דחה ההצעה למנותו ליו"ר חברת חשמל

מאת עתיים ועמירם כהן

שגריר ישראל באו"ם, גד יעקובי, דחה את ההצעה למנותו ליו"ר דירקטוריון חברת החשמל. השגריר הודיע בסוף השבוע לראש הממשלה, יצחק רבין ולשר החוץ, שמעון פרס, כי ברצונו להישאר בתפקידו הנוכחי.

לפני כחודשיים מסר שר האנרגיה והתשתית, גונן שגב, כי הציע ליעקובי להתמנות ליו"ר הדירקטוריון של חברת החשמל.

שר האוצר, אברהם שוחט, עשוי להמשיך בהארכת כהונתו של יושב ראש דירקטוריון החברה, עדי אמוראי, בקדנציה נוספת.

אנשים ועסקים

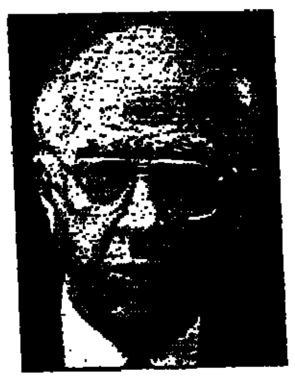
רבין. יכריז על פתיחת השנה

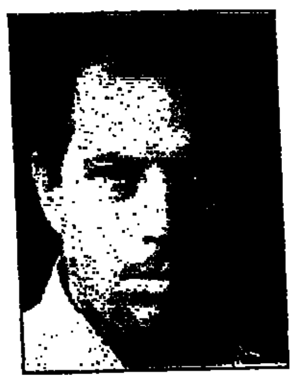
פלד. דחה את ביצוע הסקר

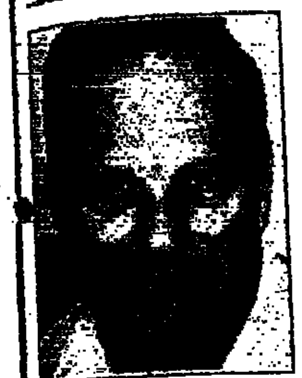
בהם. שנה שלמה

שנת העסקים הקטנים

ראש הממשלה, יצחק רבין, יכריז מחר על פתיחת שנת העסקים הקטנים. שיאה של השנה יהיה בטקס חגיגי של הענקת פרסים לבעלי עסקים קטנים ויזמים מצטיינים. את טקס ההכרזה בלשכת ראש הממשלה, ינחה מנהל יו"ר הרשות לעסקים קטנים, שמואל בהם. בטקס יישאו דברים ראש עיריית רהט, טלאל אל־קרינאוי, יו"ר מט"י גליל מערבי, מיכה אילת.

זוהר בלומנקרנץ

שיווק למגזר הערבי

"אהלה ודיר" – תוכנית השיווק שפיתחו שפ"מ (שירותי פרסומת מאוחדים) הגדילה את מספר רוכשי התשדירים ביותר מ־100% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. כך מסר מנכ"ל שפ"מ, אברהם פרחי. תוכנית השיווק מתמקדת באפשרויות הפרסום בקרב האוכלוסיה הערבית. פרחי מסר, כי האפקטיביות שלה וכן התשדירים ששודרו בקול ישראל בערבית, הפכו את רשת ד' לכלי שיווקי אטרקטיבי למפרסמים רבים.

שירית אריסון, מנהלת המרתגים בשפ"מ אמרה, כי מסקר שערך מכון גוטמן עולה, כי 81% מערביי ישראל מאזינים לרשת ד' בקביעות. לנוכח הגידול במכירות, מונתה בשפ"מ מנהלת המכירות לרדיו בערבית – שירלי לב.

עירית רוזנבלום

דרושים זכיינים

רשת ביתילי, בעלת 10 חנויות ברחבי הארץ, תרה אחר זכיינים, שיפעילו רשת חנויות למכירת מתנות, אביזרי בית, ואמנות ביתית, וילונות וטקסטיל לבית. ברשת מתויקה מספר פות איתנה.

מנהל ביתילי, עומר איתני, מסר כי הרשת נבנה למשא ומתן עם כמה גופים מובילים בענף כלי הבית והמתנות, אך לא הגיעה עדיין להסכמה עמם.

זוהר בלומנקרנץ

בית כנסת נייד

מעתה יוכלו שומרי מסורת ומטיילים דתיים להתפלל במקומות שאין בהם בתי כנסת כמו במזרח הקרוב, דרום אמריקה ושם. זאת, בזכות ערכת בית כנסת נייד שתהיה צמודה למטיילי טיולי גשר – המציגה בטיולים לציבור הדתי.

מנכ"ל החברה, נחמן קהת, העריך, כי הטיולים המאורגנים לדתיים ולשומרי המסורת, יהיו כ־11% מכלל הטיולים המאורגנים לחו"ל בקיץ '95.

עירית רוזנבלום

בלבול בקהל היעד

הנהלת האיגוד הישראלי לפרסום שבראשה עומר רף פלד, החליטה בסוף השבוע לדחות את ביצוע סקר המדיה הדרוש, שנועד להחזרות עם סקר המדיה של איגוד המפרסמים. ההחלטה התקבלה לאחר שנודע, כי בספטמבר מתוכננים ימי השידור של הזכיינים, והדבר עלול לגרום לקהל היעד לא לזהות את שעות השידור של הזכיינים השונים.

עם זאת, אישר האיגוד התקשרות עם חברת טלסקר בפי שתערוך את הסקר, שנועד לשמש את משרדי הפרסום.

זוהר בלומנקרנץ

רשות הדואר מזמינה אותך ליום עיון בנושא דיוור ישיר לעסקים בצמיחה:

שיווק ממוקד: איך זה עובד?

בואו לגלות איך גם העסק שלכם יכול להשיג לקוחות חדשים, לטפח את הלקוחות הקיימים, לערוך מבצעים ולהגדיל את המכירות ואת ההכנסות, בדרך היעילה והמשתלמת ביותר: דיוור ישיר.

יום ד' 31.5.95 גן אורנים, ת"א
בין השעות: 14:00-18:30

בתכנית:
ייעוץ והכוונה לעסקים מתפתחים - אריה אבירם, מנכ"ל מרכז טיפוח יזמות
בניית מאגרי מידע על הלקוחות - דורון דפנא, סמנכ"ל שיווק דן אנד ברדסטריט
טיפים ורעיונות להצלחה בדיוור ישיר - מאיר לירז, עורך מגזין הניהול "מצויינות"
סרט: **"דיוור ישיר והעידן החדש בשיווק".**
טכניקות חדשניות בדיוור ישיר בארץ ובעולם - קותי לוריא, מנכ"ל ניהולית
קריאטיביות בדיוור ישיר - חיים הרדוף, מנכ"ל משותף פרסום סימבול פרס
מועדוני לקוחות ו"הכרטיס החכם" - אלי סופר, מנכ"ל סינגר
דיוור ישיר - סיפורי הצלחה, פאנל בהנחיית דורון ניר, סמנכ"ל שיווק A.B.DATA
בהשתתפות: **אלן כץ,** סמנכ"ל למסחר הום סנטר; **דורון גלזר,** מנכ"ל און ליין יבואני רוזייר; **דני שרף,** מנהל שיווק שסטוביץ.

יום העיון מיועד למנהלים, אנשי שיווק פרסום, מכירות ובעלי עסקים קטנים ובינוניים.
פרטים והרשמה: A.B.DATA טל' 03-6483212 (נעמה או לאה).
דמי השתתפות: 150ש"ח + מע"מ.

רשות הדואר דוארים קדימה

הבמה לדיוני כלכלה ע"ש יעקב לוינסון ז"ל
בשיתוף ה"רבעון לכלכלה"
המרכז לפיתוח ע"ש פנחס ספיר ליד אוניברסיטת תל־אביב
מתכבדים להזמין את הציבור ליום עיון בנושא:

תחרות, ריכוזיות ויציבות בבנקאות ובמערכת הפיננסית

תכנית:
מנחה: פרופ' אסף רזין - ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס, אוניברסיטת תל־אביב
חלק א'
תחרות מול יציבות בשוק ההון: היבטים כלליים והניסיון הבינלאומי
ד"ר עובד יושע - ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס, אוניברסיטת תל־אביב
ד"ר ישי יפה - המחלקה לכלכלה, האוניברסיטה העברית
מתדיינים:
ד"ר יוסי זעירא - המחלקה לכלכלה, האוניברסיטה העברית
ד"ר דני צידון - המחלקה לכלכלה, האוניברסיטה העברית
תחרות מול יציבות בשוק ההון: היבטים מוסדיים
ד"ר מאיר תת - ביה"ס למשפטים, המכללה למינהל
מתדיינים:
ד"ר אבי בן־בסט מנהל בכיר, הממונה על מחלקת המחקר ומטבע חוץ, בנק ישראל
ד"ר ערן ישיב - ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס, אוניברסיטת תל־אביב
הפסקת קפה
חלק ב'
דיון בהשתתפות:
פרופ' אמיר ברנע - הפקולטה לניהול, אוניברסיטת תל־אביב
פרופ' יצחק סוארי - הפקולטה לניהול, אוניברסיטת תל־אביב
ד"ר דוד קליין - המפקח על הבנקים, בנק ישראל
דברי סיכום:
פרופ' אלחנן הלפמן - ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס, אוניברסיטת תל־אביב

יום העיון יערך ביום חמישי, ג' בסיון תשנ"ה, 1.6.95, בשעה 15.00, באולם כס המשפט ע"ש מלכה ברנזר, בניין טרובוביץ למשפטים, אוניברסיטת תל־אביב, רמת־אביב

הולכים על הקופה הרושמת החכמה

כל מה שחלמת לעסק שלך בקופה אחת:

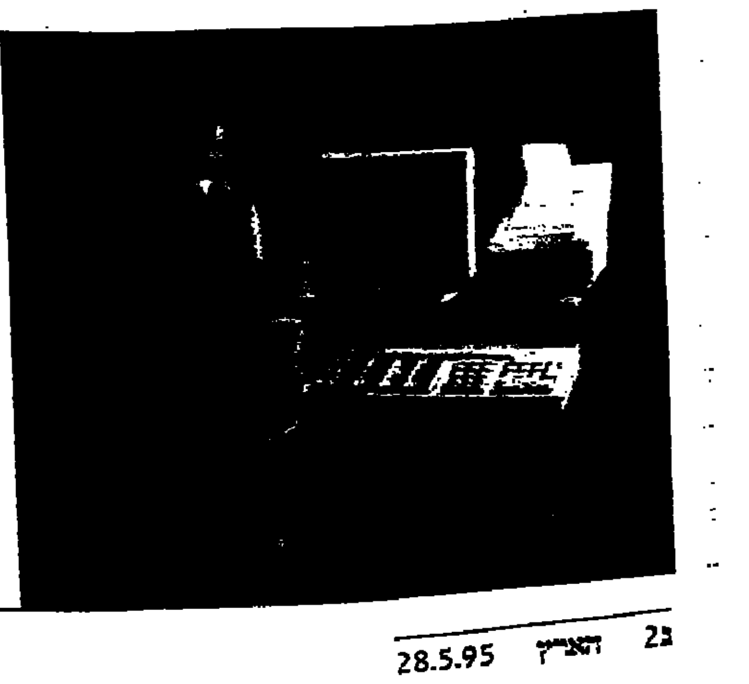

לקופה החכמה של 'חשבשבת' כל היתרונות:
✓ מנהלת מלאי ON LINE ✓ מבקרת את עבודת הקופאי ✓ מקצרת תורים בקופה ✓ ערוכה למבצעים ✓ ניתנת להפעלה ברשת חנויות
✓ מבצעת סגירת יום מהירה ✓ משחררת תלושי מכירה ✓ מנהלת מכירות בהקפה ✓ מבוקרת ממחשב מרכזי ✓ כוללת סיסמאות והרשאות
✓ **והשרות - מבית חשבשבת...**
וגם קופה להסכיר תכנית שכירות ייחודית עם זיכוי מידבי של דמי השכירות בעת רכישה.

חשבשבת והעסק עובד חכם

בית חשבשבת: רח' בית הלל 3, שכ' מונטיפיורי, תל־אביב 67017
טל': 03-5631919
סניף צפון: שלמה בן יוסף 10, חיפה. 04-418222

צרכנות

עורכת לאה פורת

תיירים אמיצים

חור בכיס / אברהם טל

ישראל היתה שוב ליעד תיירות פופולרי בגרמניה. בשבת לפני שבועיים ספרתי ארבעה מטוסי שכר של "ארקיע" שהמריאו תוך כשעתיים מנמל התעופה בן גוריון לערים גרמניות (מטוס חמישי המריא לציריך). רוב הנוסעים היו תיירים גרמנים בדרכם הביתה אחרי ביקור בישראל. אני מלא הערכה לתיירים הגרמנים, שאינם נרתעים מהתלאות הכרוכות בביקור בארץ. אינני יכול להעיד מניסיון אישי על הבדיקות הביטחוניות המדוקדקות (ויש אומרים: לעתים גם משפילות) שהם עוברים בבואם מנתב"ג הביתה. אבל עברתי את מסלול הייסורים ביציאה מנמל תעופה גרמני (שטוטגרט) בדרך לישראל. מסקנה: לא מומלץ למי שלא מוכרח.

אף על פי שכוונות המשטרה הגרמנית, האחראית לבדיקות, טובות ללא ספק, הסידורים נראים כאילו נעשו במטרה להטריד ולהכביד ככל האפשר. באולמות מסודרים, הרוחשים עשרות שוטרים גרמנים חמושים בתת מקלעים אוטומטיים, הנוסעים עוברים שש בדיקות: בדיקת זיהוי בכניסה לאולם של בדיקת הכבודה; בדיקה נוספת בידי אנשי ביטחון ישראלים; בדיקת הכבודה; בדיקת מטען היד וחיפוש גופני; בדיקת דרכונים; בדיקה נוספת של מטען היד וחיפוש גופני נוסף בכניסה לאולם היציאה למסלול.

השוטרים הגרמנים אינם מרשים להביא לאולם הבדיקה הביטחונית עגלות מטען והנוסעים חייבים לגרור את מזוודותיהם בידיהם אל ולאורך התור, המתמשך לעייפה לעבר שולחנות הבדיקה. זו הכבדה שאינה מתחשבת באנשים קשישים וחולים. הבדיקות מתבצעות בידי השוטרים הגרמנים באדיבות – אבל ביסודיות טבטונית היכולה להוציא מהדעת. מפרקים לחלוטין את תכולתה של כל מזוודה ופורשים אותה על שולחנות. פותחים כל מכל ותנות, או לוקחים אותו לאי שם לשיקוף פרטני; גם שקיות חתומות של סוכריות ובונבוניירות, למשל, שלא לדבר על חבילות סיגריות, זוכות לשיקוף רנטגן. מדפדפים בכל ספר, לוחצים לניסיון על שפופרת משחת השיניים, מפעילים מכשירים חשמליים לשימוש אישי (כמו מכונת גילוח), דורשים מהנוסע ללחוץ על כפתור ההפעלה של מצלמה. בדיקה של מזוודה ממוצעת נמשכת בין עשר ל-15 דקות, אבל מזוודה "בעייתית" גדושה בפריטים רבים יכולה להתארך גם לכדי חצי שעה.

אחר כך עמדנו בתור במשך שלושת רבעי שעה לבדיקת מטען היד. רק לאחר שהפקרתי לקצין המשמרה על ההמתנה הממושכת בתנאים מאוד לא נוחים, הוסיפו שני שוטרים לשניים שהתמודדו בלא הצלחה בתור המתארך. הבדיקה נעשתה שוב ביסודיות הטיפוסית: התיק שוקף ברנטגן ונסקר בעיון על ידי שוטר אחר, ואז הורד מהמסוע והשוטר השני חיטט בארנקים, בנרתיקי תעודות, במכלי תרופות; מישש סנדוויצ'ים, ניער תרמוס והפעיל טרנזיסטור קטן שהיה בתיק – אולי זו פצצה מתקתקת? בבדיקה הגופנית נדרשו נוסעים להסיר כובעים ולחלוץ נעליים. אחרי הבדיקה נותנו התיקים בסרטים דביקים ונאסר עלינו לפתוח אותם עד שנגיע לאולם היציאה למסלול.

אחרי ביקורת הדרכונים, בפתח הכניסה לאולם היציאה, נעשתה בדיקה נוספת של מטען היד, שטחית יותר, וכן בדיקה גופנית נוספת.

התהליך נמשך קרוב לשעתיים. כל הנוסעים חייבים לעבור את כל הבדיקות, אין פטורים ואין הנחות. אני מבין שבדיקה מיקרוסקופית כה שיטתית מקטינה עד לאפס כמעט את הסיכונים הביטחוניים, אבל בה בשעה אני תוהה עד כמה המאמץ העצום המושקע בה באמת הכרחי. בשום מקום אחר בעולם לא נתקלתי בבדיקה טוטלית כזאת בטיסות לארץ. כאמור, אני מלא הערכה לתיירים הגרמנים שממשיכים לבוא בהמוניהם לביקור בארצנו למרות הטרדה המטורפת הזאת, ששמעה מגיע מן הסתם לכל נוסע פוטנציאלי בקו לישראל.

מה לעשות נגד מכתזבל

לפני זמן מה כתבתי בטור זה על צרת המכתזבל (שם זמני שנתתי ל־Junk mail, עד שהאקדמיה ללשון העברית תיתן את דעתה לנושא), ומה לעשות נגד זה. אוריאל בן־ארי מרחובות כותב לי: "את המטרד הזה ניתן לפתור, כפי שנוכחתי לפחות בשתי ארצות, גרמניה ואוסטריה, על ידי הודעה בכתב למשרד הדואר, על גבי טופס מיוחד, 'נא לא למסור פרסומות וכולי'. מדביקים מדבקה על התיבה – וזה עובד".

בן־ארי מביע עם זאת חשש שרשות הדואר לא תשתף פעולה – אחרי הכל, היא מרוויחה על העברת דברי הדואר ולא על אי העברתם. לעת עתה עומדת בעינה המלצתי לבתים רבי־דיירים: להעמיד סל אשפה גדול ליד תיבות המכתבים, לקליטת המכתזבל.

המידע התייקר

כותב לי ה' פז מירושלים: "בהמשך להערותיך במדור הצרכנות על שירות בזק ("הארץ", 7.5), הנה עובדה נוספת שהחברה שכחה לציין ולפרסם וגם אתה עדיין לא התעדכנת בה: מחיר פנייה ל־144 הוא כבר ארבע שיחות". וזה רק מחזק את החשד שלי בדבר הסיבה שפרסום ספרי הטלפונים החדשים נעשה בידי חברת בזק באופן מתמהמה.

סודות המרווח

אחד הסודות המסחריים של כל הסוחרים, שהם מקפידים בדרך כלל לא לחשוף, הוא המרווח, כלומר ההפרש בין המחיר שהם משלמים בעד המוצר, לבין המחיר שנדרש מהצרכן. בהקשר לבירור כלשהו למדתי מה מחיר הקנייה של תרופה מסוימת לבית המרקחת, לעומת המחיר לצרכן. המחיר הסיטוני (כולל מע"מ) של אותה תרופה 17.80 שקל, המחיר לצרכן 24.40 שקל. זהו מרווח (ברוטו) של 37%: לא גבוה במיוחד, אך מדובר במוצר שמחירו בפיקוח. לא אתפלא אם במוצרים אחרים כמו במוצרי קוסמטיקה המרווח כפול ויותר.

ט.ל.ח

copywrite © כל הזכויות שמורות

ידידי י"ס הבחין בשולי טופס הפקדת המחאות במלה copywrite והוא חושש שהכוונה ל־copyright. כל הזכויות שמורות לבנק לאומי.

אסירי אנשי מכירות

טכניקות מכירה המתבססות על ניסיון לעורר בצרכן מחויבות פסיכולוגית הולכות ומתפשטות בארץ. כמה עצות למתקשים לומר "לא" למשווקים אגרסיביים במיוחד

מאת הילה קומם

א' הגיע לערב הסבר על קורס בן שלושה ימים בשם Landmark education. הוא התקבל בחיוך רחב ותגית עם שמו הודבקה לבגדו. הוא הקשיב עם שאר הנוכחים באולם להסבר על המיומנויות שילמדו בקורס, עשה תרגיל תקשורתי קצר ושמע את חוויותיהם של כמה אנשים שעברו את הקורס. "אנשים אלו שינו את חייהם וזה עלה להם רק 650 שקלים", סיכם את דבריהם המנחה הכריזמטי יוסי.

650 שקלים אינם הוצאה שכדאי להחליט עליה בין רגע, אך המנחה ביקש מהמשתתפים להחליט כבר באותו הערב אם הם נרשמים לקורס. בשעה 22:30 נאלצו הנוכחים, שהיו עייפים משלוש שעות וחצי של מפגש אינטנסיבי, להתמודד עם הלחץ שהפעילו המנחה ובוגרי הקורס.

לדברי א', המנחה הפעיל עליו "לחץ מתון עד אגרסיבי". כשביקש שבוע למחשבה השיב לו המנחה שיהיה טוב בשבילו אם יחליט באותו ערב. רק אחרי שאמר כי אין לו אמצעי תשלום הרפה המנחה מהלחץ, לא לפני ששאל אותו אם יוכל להגיע למחרת, ביום שלאחר מכן או שלושה ימים אחר כך.

"טכניקות של מכירה מתבססות על ניסיון להכניס צרכן למחויבות פסיכולוגית, אפילו קטנה ביותר, כלפי המוכר", אומר הד"ר יעקב שמיר מהחוג לקומוניקציה באוניברסיטה העברית בירושלים. "הצרכן מקבל תשומת לב מיוחדת מהמנחים ומרגיש שהוא חייב להתנהג בצורה הדדית ולתת גם להם, כלומר לקנות".

"יש הטוענים שאפילו מישרש המחזה יוצר מחויבות של הצרכן כלפיה", מוסיף הפרופ' יהושע ליברמן מבית הספר למינהל עסקים של אוניברסיטת בר־אילן. ליברמן, מומחה לשיווק, אומר שרשת "קלאב־הוטל" היא דוגמה לחברה שמשתמשת בחלוקת מתנות כטכניקת מכירה. "אדם שמקבל לילה חינם ברשת קם בבוקר אסיר תודה לאיש של איש המכירות", הוא אומר.

אנשי המכירות של "קלאב הוטל" נוהגים לצלצל לאנשים מעל לרמת הכנסה מסוימת ולהזמין אותם לערב הסבר על כוס קפה ועוגה. ק' סירבה להזמנה שכזו, אך אנשי "קלאב הוטל" לא הרפו וכעבור כמה ימים שוחחו גם עם בעלה: "בערב זה אשתך תקבל מתנה בשווי של 100 דולר", אמרה לו הטלפנית והוא הסכים להגיע.

ק' הסכימה להתלוות אליו ולקבל במתנה שרשרת פנינים (שהיא לא ענדה, "כי כולם כבר יודעים מי מחלק שרשראות כאלה"). היא ובעלה נחשפו בערב זה ללחץ לא קטן. אחרי הקרנת סרט הסבר נכנסו לחדר כ־20 אנשי מכירות, אחד לכל זוג, והם נאלצו לשמוע הסבר מפורט על יחידות הנופש של הרשת, אף שלא היה להם כל עניין בזה.

סיפוריהם של א' וק' הזכירו לי חוויה לא נעימה שעברתי בפברואר, כשהגעתי ל"שלוש שעות פינוק" במלה סנטר. לדברי הטלפנית שהתקשרה כדי להזמין אותי ל"יום הכיף", קיבלתי את ההזמנה כמתנה מחברה שהמליצה עליי.

הפינוק התמצה בעיקר בכוס קפה וביסקוטים שהוגשו למוזמנות, ומיד לאחר מכן נחשפתי לשלוש שעות של לחצים מרומזים וגלויים להירשם לאחד מקורסי הטיפוח של המרכז: "מטמורפוזה" (שש פגישות) או "מלכה ליום אחד" (יום ארוך).

המנחה הציגה לפנינו תמונות של נשים שהשתתפו בקורס וסיפרה שמי שתירשם אליו עוד באותו יום תקבל הנחה משמעותית וגם מתנה – צעיף. מיד אחרי שאמרתי "תודה" הובלתי אני לשולחן הקבלה ושם שאלה אותנו אחת המשווקות באיזה קורס מהשניים אנחנו מעוניינות.

"אנשי מכירות מיומנים יודעים לזהות את הצרכנים שעומדים לפניהם ולהתייחס אליהם בהתאם", אומר הפרופ' יחיאל זיו, מומחה לשיווק ואסטרטגיה מהפקולטה לניהול באוניברסיטת תל אביב. "הם מזהים אנשים שנוטים לקבל סמכות, כאלו שרגילים שמוכרים להם. אדם כזה הם לא ישאלו אם הוא מעוניין לקנות קורס או מכשיר. הם ישאלו אם הוא רוצה קורס מפוצל או מרוכז ובאיזה צבע הוא רוצה מכשיר X, ואז יגידו לו איפה לחתום".

ואכן, לרוב הנשים שפגשתי ב"מלה סנטר" – נשים מטופחות שלא נזקקו למהפך דרסטי בהופעתן – היה צריך להגיד רק איפה לחתום. לו היו חושבות על ההצעה של "מלה סנטר" כמה ימים, ייתכן שהיו מחליטות שלא להירשם לקורס.

הד"ר שמיר אומר שעצם ההסכמה להשתתף במפגש הבירתי המאורגן על ידי אנשי מכירות היא הסכמה להיכנס ללחץ. "אנשי מכירות נוהגים בשיטת 'רגל בדלת'. הם מבקשים הסכמה למטלה קטנה (כמו להגיע לערב הסבר, לראות מדגים של החברה), ומאוחר יותר מבקשים הסכמה למטלה גדולה יותר (הוצאה של סכום כסף נכבד). אחרי שכבר הסכמנו, והבענו בכך עמדה חיובית כלפי המוצר, קשה לאדם שרוצה להיות עקבי עם עמדותיו לסרב. כדי להימנע מהתמודדות זאת יש להימנע ממחויבויות קטנות למשווק, אלא אם כן באמת מעוניינים באפשרות רכישה".

העיתונים מלאים במודעות על ימי עיון והרצאות למשווקים ואנשי מכירות, כמו הרצאה שנושאה: "כיצד להתגבר על לקוחות סרבניים במיוחד". מודעות על ימי עיון לצרכנים עדיין לא מתפרסמות. במקומן, הנה כמה קווי הגנה להתמודדות עם אנשי מכירות אגרסיביים, בהשראת השיחות עם הפרופ' יהושע ליברמן והפרופ' יחיאל זיו:

● קו הגנה ראשון: הימנעות.

לשאול בכל מקרה של הזמנה ליום עיון, ערב הסבר או יום כיף, אם באותה הזדמנות ינסו המארגנים למכור משהו. אם התשובה חיובית, מומלץ לשקול אם המוצר שמציגים באמת מעניין את הצרכן. קל יותר לסרב בטלפון, מאשר לומר "לא" בפניו של איש המכירות.

● קו הגנה שני: מודעות ללחץ.

אם מחליטים ללכת לפגוש עם איש מכירות, צריך להתכונן מראש ללחץ. צריך לדעת מי עומד מול הצרכן ומה המטרות שלו. יש להכיר בכך שתגמוליו של המוכר אינן ספונטניות ושכוונתו היחידה היא למכור. לא להרגיש לא נעים אם מקבלים מתנה, שהרי המשווק מביא בחשבון שרק אחוז מסוים ממקבלי המתנות ירכוש את המוצר היקר.

● קו הגנה שלישי: התנתקות רגשית, רציונליות.

לבנות מחיצה בין הצרכן לבין גורמים משפיעים, כמו התנהגות חביבה ונעימה של המוכר, לחץ לקנייה שנוצר לפעמים במפגשים קבוצתיים, או לחץ מצד המוכר לקניית מוצר יקר (תחליט עכשיו).

לשקול בצורה רציונלית את כדאיות הקנייה. בקניית מוצרים בעלי רמת מעורבות רגשית גבוהה, כמו קורסים בתקשורת ומוצרי קוסמטיקה, יש לגייס סימציה מלאה לא לעשות החלטה מהירה.

● קו הגנה רביעי: חשיבה ביקורתית.

להיות חושב וספקן. הצרכן צריך לשאול את עצמו אם המשווקים מציגים לפניו את כל האינפורמציה, ובצורה מדויקת. לשאול את המנחה אם התשלומים יוחזרו במקרה של חוסר שביעות רצון, ובאילו תנאים, לברר מה ההשכלה של המדריכים. לשאול אם בסוף הקורס מועבר שאלון בנוגע לשביעות רצונם של המשתתפים. לבדוק אם השאלון הזה נערך על ידי גורם נייטרלי כמו רואה חשבון, שאז אפשר לקבל נתונים סטטיסטיים על שביעות הרצון מהקורס. אם לא – לברר מדוע.

רצוי גם לבקש מהמנחה רשימה של אנשים שעברו את הקורס, כדי שאפשר יהיה להתקשר אליהם ולשמוע על התרשמותם.

כמוצא אחרון להפחתת התלהבותם של אנשי מכירות אפשר להשתמש באחד ממשפטי הכפתה הבאים: "על ההחלטה הזאת אני צריך לישון". "אני מבקש חומר בכתב, אעבור עליו בשקט בבית ואחליט".

"עבירה פלילית בשל הטרדה"

נראה שחברת "קירבי" החזיקה לכת באגרסיביות של שיווק המוצר שלה: שואב אבק משוכלל שמחירו כמה אלפי שקלים. ב־23 ביוני '94 קיבלה ד"ר ר' (שקיבלה באו תואר פרופ'), תושבת קריית־אונו, שיחת טלפון מאשת מכירות בשם יפית שהציעה לה לראות הדגמה של פעולת המכשיר בביתה. ר' אמרה שאינה מעוניינת בשואב האבק וסגרה את הטלפון. מיד אחר כך שבה אותה יפית והתקשרה אליה. "אני לא מבינה איך יש לך תואר ד"ר ליד השם שלך, מנוולת אחת", צעקה בטלפון.

ר', שנדהמה מחוצפתה של המוכרת, פנתה בתלונה למר סרור, אחד הממונים על יפית. היא דרשה ממנו התנצלות בכתב וקיבלה הבטחה שהנושא יטופל. אבל הנושא לא טופל, ור' פנתה אלינו. התלונה נשלחה לחברת "קירבי" באוגוסט '94. כעבור כמה חודשים נשלחה תזכורת, אבל עד היום לא הגיעה תגובתה של החברה.

למערכת הגיעה גם תלונתה של ל', אשר הסכימה שנציג של "קירבי" יבוא לנקות את השטיח בביתה בעזרת שואב האבק. המדגים איחר לפגישה ול' הודיעה לו כי יהיה עליו לסיים את ההדגמה עד לשעה שבה עליה ללכת מהבית. אולם ההדגמה התארכה והתארכה, ואז הודיעה ל' למדגים שאין לה ברירה אלא להשאיר אותו עם בני הבית האחרים. ברגע ששמע שהיא הולכת, התחיל להפעיל עליה לחץ אגרסיבי לקנות את המכשיר. כשהשיבה לו בצורה חד משמעית כי תחליט בעניין רק אחרי שתחשוב על כך, לא הסתיר את כעסו.

י"ג הוטרד שלוש פעמים על ידי טלפנים של סוכני המכירות של רשת "קלאב הוטל". לאחר כמה ניסיונות לשוחח בנימוס עם הממונים על מערכת הטלמרקטינג של החברה, שלא עלו יפה, פנה י"ג למר משה בובליל, מנכ"ל החברה. הוא קיבל ממנו תשובה האומרת כי "פנייה טלפונית לציבור הינה מעשה חוקי, ומכיוון שהחברה קשורה בלמעלה מ־1,000 סוכנים עצמאיים, אשר מנסים ליצור קשר עם כמה שיותר לקוחות, אין באפשרותה להבטיח כי לא יתקשרו אליך שוב".

לאחר שיחת הטלפון הרביעית פנה י"ג אלינו ואנו פנינו לרשות להגנת הצרכן שבהסתדרות. תגובת היועצת המשפטית של הרשות, עו"ד אורנה רוזיטש: "חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א־1981 אוסר על הטרדה. לפיכך יכול המתלונן להגיש נגד 'קלאב הוטל' תביעה נזיקית וגם לפנות למשטרה, שכן ההטרדה האמורה הינה עבירה פלילית".

אחרי שחיכינו 50 שנה

טעמים / דניאל רוגוב

בתקופת מלחמת העולם השנייה החזיקה כמעט כל משפחה באמריקה הצפונית מלאי של שימורים, ובהם גם חלב מרוכז, למקרה שייווצר מחסור בחלב טרי. המלחמה הסתיימה בלא שנוצר מחסור כזה, ובארצות הברית נותרו מיליוני קופסאות של חלב מרוכז.

להפתעתם גילו האמריקאים שהחלב הזה, שבתהליך עיבודו מאבד כ־55% ממשקלו, הוא בעצם טעים ביותר. עד שנות ה־50 למדו אפילו הצרפתים והאיטלקים להשתמש בחלב מרוכז לבישול.

נדרשו יותר מחמישה עשורים כדי שחברת "קרניישן", יצרנית חלב מרוכז מהידועות בעולם, תגיע גם לישראל. "קרניישן" היא כיום חברה בת של יצרנית המזון "נסטלה".

יצרני החלב המרוכז אוהבים לומר שכדי לשחזר חלב מלא צריך רק לערבב את המוצר שלהם עם מים. למי שלא אוהב חלב מתוק מומלץ להתעלם מהעצה, שכן המעלות האמיתיות של השימוש בחלב מרוכז אובדות באופן זה. בתהליך העיבוד נוסף טעם קרמל קל לחלב המרוכז, והמוצר המשובח, שמרקמו עשיר וסמיך, הוא במיטבו כשמוסיפים אותו לקפה או לתה (חם או קר) וכשמכינים אתו רטבים.

את החלב המרוכז בקופסאות אפשר לאחסן מחוץ למקרר עד שישה חודשים, אבל לאחר הפתיחה יש לשמור אותו במקרר. יש לזכור גם להפוך את הקופסאות כל כמה שבועות בזמן האחסון, כדי שהמוצקים לא ישקעו. במחיר 4.80 שקלים לקופסה של 354 מ"ל המוצר משתלם מכל הבחינות.

לא ממש פודינג

התגובות הראשונות שלי על קינוח השוקולד החלבי החדש של יטבתה לא היו חיוביות. קשה היה לי להבין, למשל, מדוע אותיות גדולות על כל ארבע הדפנות של המכל המודיק 1 ליטר מודיעות לי שהכמות שאני רוכש תמורת 6.97 שקלים היא "20% חינם". אם היה המוצר משווק במכל של 1.2 ליטר, לא הייתי שואל.

כשהסבירה לי דוברת החברה ש"בקרטון יש שמונה מנות במקום שש בלבד", עדיין לא הבנתי. תמיד סברתי שגודל המנות נקבע כשאנחנו מחליטים כמה לשים בקערית הקינוח. על פי ההגדרה של יטבתה עצמה, אפשר להסיק רק שאם מישהו אוהב את המוצר הזה עד כדי צריכה של ליטר שלם, הוא משלם 80% יותר מדי.

אך כשטעמתי מן הקינוח הופתעתי לטובה. למוצר, שהוא למעשה פודינג שוקולד דל שומן, יש טעם שוקולד עשיר, הוא איננו חוטא במתיקות מופרזת ומרקמו חלק ונעים. בניגוד למרבית הפודינגים, המתקשים לאחר הקירור, זה שלפנינו סמיך אך נוזלי, ולפיכך מתאים יותר לשתייה מאשר לאכילה בכפית. דבר זה לא הפריע לי, ואף לא העדר התחכום של המוצר, שכן גם אם אין זה מעדן גדול, הרי אין סיבה שמבוגרים וילדים לא ישאבו ממנו הנאה יום־יומית. המחיר, 6.97 שקלים, סביר.

שוב בסגנון השווייצי

לפני כמה שבועות הוציאה תנובה את המוצר הראשון בסדרת Emmi למוצרי יוגורט בסגנון שווייצי. כפי שכתבתי אז, אמנם 3% חלב וסמיך כמעט כמו שמנת. השבוע הוציאה החברה יוגורט 1.5% שומן, ואם כי הטעם עשיר לא פחות, הרי שגרסה זאת נוזלית יותר, ורבים ימצאו שהיא מתאימה יותר לשתייה מאשר לאכילה בכפית.

העדפות הטעם משתנות מאזור גיאוגרפי אחד למשנהו, ולפיכך היוגורט השווייצי נוטה להיות פחות מתובל בטעמו ויותר שמנתי במרקמו מאשר מרבית היוגורטים של אגן הים התיכון. מי שאוהבו יוגורטים שווייצים כאלה באירופה ימצאו שמוצרי אמי איכותיים מאוד. במחיר 1.20 שקל לגביע של 150 מיליליטר שני היוגורטים משתלמים במיוחד.

מילקשייק בלי תענוג

הרבה פחות מוצלחים המילקשייקים המוכנים בן רגע שהוציאה תנובה, בטעמי שוקולד, תפוז ותות שדה. עניין הבן־רגע איננו בעייתי כשלעצמו (צריך רק לנער את המכל 20 שניות, להכניס קשית ולשתות). מה שמטריד אותי הוא שלמשקאות האלה יש מעט מאוד מן המשותף עם מילקשייק אמיתי. אמנם יש בהם חלב וסוכר, אבל בכך תם הדמיון, שכן אין בהם ולו מיליגרם אחד של פרי טרי. מלבד זאת הם מכילים מייצבים, חומרי צבע, טעם וריח, והרשימה המופיע ברשימת המרכיבים כ"חומרי הקצפה".

היעד העיקרי של מוצרים אלה הוא שוק הנוער, ואני מבין שיש די ילדים צעירים שלא אכפת להם שהמילקשייק שלהם מכיל את כל התוספים האלה, בצבע זהב עז או ורוד זוהר, עם טעם לוואי המזכיר גיר. המשקאות משווקים במכלים של 250 מ"ל, בכל אחד מהם כ־230 קלוריות, ומחירם 2.12 שקלים.

החברה התנערה מאחריות

גלגוליו של מחשב שנשלח לתיקון בארה"ב באמצעות חברת "פליינג קרגו"

מאת ראובן פרהצור

"פליינג קרגו" היא חברה המייצגת בישראל את חברת המשלוחים האמריקאית הענקית "פדרל אקספרס". זה לא כבר נאלצתי לשלוח את מחשבי האישי לתיקון בארצות הברית. הבאתי את המחשב למשרדי פליינג קרגו ברמת גן כשהוא ארוז היטב ומוכן למשלוח. לבקשתו של מי שטיפל בי, פתחתי את החבילה בנוכחותו, כדי לבדוק את פרטי המחשב ואת מספרו הסידורי. יחד ארזנו שוב את המחשב, והוא הבטיח שזה יישלח ליעדו בתוך יומיים־שלושה.

בחלוף 12 ימים צילצלה אחת מעובדות פליינג קרגו והודיעה לי כי המחשב תקוע במכס בארצות הברית ולא ניתן לשחררו. במשך יומיים ניסיתי לברר מדוע עוכב המחשב במכס. שתי העובדות, שהעבירו אותי האחת לרעותה, לא ידעו להסביר לי מה אירע, אך שתיהן טרחו להאשימני על כי לא מילאתי בטופס את הסעיף המציין את ארץ הייצור של המחשב, וזו כנראה הסיבה לאי שחרור המחשב מן המכס. אך לא היה מה לעשות ובטופס כלל אין סעיף כזה.

ביום השלישי לניסיונותי לברר מה אירע טילפן לביתי האחראי על שתי העובדות. הוא הסביר כי המחשב לא שוחרר משום שהמכס האמריקאי דורש תשלום מס בסך 91 דולרים, כיוון שהמחשב לא יוצר בארה"ב. "זהו נוהל ידוע", קבע איש פליינג קרגו.

אם זה נוהל כל כך ידוע, שאלתי, מדוע לא הפנו את תשומת לבי לכך. שהרי 91 דולרים הם סכום גדול מעלות התיקון. ספק אם הייתי שולח את המחשב לתיקון אילו הייתי מעלה בדעתי כי עליי לשלם סכום כסף כזה למכס האמריקאי. איש לא טרח לשאול אותי היכן יוצר המחשב, ואיש לא דיבר על תשלום מכס. מה גם שהמחשב הזה (שתוצרתו בטייוואן) נקנה בארה"ב, והמכס עליו שולם בעת הקנייה.

טיעוני לא הועילו, ואנשי פליינג קרגו הבהירו לי כי אם לא אסכים לשלם את דמי המכס, לא ישחררו את המחשב מהמכס ולא יעבירו אותו ליעדו. לאחר דין ודברים נוסף, ולפנים משורת הדין, הסכימו לשלם את מלוא דמי המכס – אך לא לפני שהחתימוני על הצהרה שבה התחייבתי לשלם את מחצית הסכום.

אלא שהצרות האמיתיות החלו רק לאחר מכן. כאשר הגיע המחשב ליעד שאליו שלחתי אותו – אוניברסיטת MIT בקיימברידג' – התברר כי ניזוק קשות ולא ברור כלל אם אפשר לתקנו. לאחר שקיבלתי דיווח על הנזק שנגרם למחשב, מיהרתי לטלפן לפליינג קרגו, אך שם הודיעו להודיעני כי הם אינם נושאים באחריות. לפליאתי השיבו כי אין כיסוי של פוליסת ביטוח, משום שלא שילמתי בעבור ביטוח.

איש לא הציג לפני אפשרות של ביטוח. מי שטיפל בי, ומילא עמי את הטופס, כלל לא הזכיר ביטוח. התבקשתי לרשום בטופס את ערכו של המחשב, והייתי סמוך ובטוח שכל משלוח היוצא באמצעות פליינג קרגו מבוטח. הרי אין זה הגיוני שמישהו ישלח מחשב יקר לתיקון ויסתכן באבדנו כדי לחסוך את דמי הביטוח.

בכל שיחותי הטלפוניות, המכתבים ששיגרתי והבירורים שקיימתי עם מנהלי פליינג קרגו העליתי חרס בידי. המנהלים התנערו לחלוטין מאחריות החברה, וטענו כי מעתה הבעיה היא שלי, משום שבאשמתי אין המחשב מבוטח.

במכתב שקיבלתי מיקי גרינברג, המשמש מנהל בחברה, קבע גרינברג כי אמנם היה מי שמילא יחד עמי את הטופס וסייע לי לפתוח את החבילה, אך הוא מוסיף: "במעמד זה הוסבר לך על ידי כי המשלוח אינו מבוטח, ובמידה וייזוק המשלוח, הפיצוי המקסימלי הוא 100 דולר". למרבה הצער, גרינברג לא אמר אמת, ונראה כי הוא כתב כך כדי להתנער מהאחריות הבסיסית של חברתו ללקוח שעשה שימוש בשירותיה.

בהתייחסו לבקשתי לשאת בעלות שכירותו של מחשב, עד לגמר, עד סיום הטיפול בפרשה (שכן כבר חלף חודש מאז נותרתי בלי כלי העבודה החיוני הזה), השיב גרינברג: "לצערנו לא נוכל להיענות לבקשתך לשאת בעלות של מחשב חלופי עד לקבלת המחשב המתוקן".

בכך התנערו אנשי פליינג קרגו גם מהאחריות המינימלית ללקוח, האשימו אותו ברשלנות, טפלו עליו האשמה כי שיקר והניחו אותו להתמודד לבדו עם הבעיה שנוצרה לאחר שהמחשב שנשלח באמצעותה ניזוק.

למרבה המזל, החברה האמריקאית שאותה מייצגת פליינג קרגו נהגה על פי נורמות אחרות. לאחר שאיש הקשר שלי באוניברסיטת MIT פנה לפדרל אקספרס ותיאר את השתלשלות הפרשה, הוא קיבל מיד תשובה מסינתיה האגלן, סגנית הנשיא של החברה. בתשובתה התנצלה על הטיפול הכושל והביעה צער על הנזק שנגרם למחשב בעת העברתו מישראל לארה"ב. "שביעות הרצון שלך חשובה לנו", כתבה סגנית הנשיא, "ועל מנת להודות לך על הזמן שהקדשת לדבר עמי על הפרשה, אנו מצרפים בינתיים המחאה בסך 200 דולר".

לאחר שפרטי הבקשה נבדקו במשרדי החברה האמריקאית, הסכימה פדרל אקספרס לשאת בהוצאות תיקון המחשב. כצפוי, פעלה החברה האמריקאית על פי נורמות בסיסיות המקובלות אותה ביחסיה עם לקוחותיה. סגנית הנשיא הביעה תמיהה על דרך הטיפול של הנציגה הישראלית, ואף ביקשה ממני דיווח מפורט על השתלשלות העניינים.

תגובת חברת "פליינג קרגו"

תגובתה של חברת "פליינג קרגו" נמסרה על ידי יקי גרינברג, והיא מובאת כאן בהשמטות קלות:

"ראובן פרהצור הגיע למשרד החברה ברמת גן ב־2 בנובמבר 1994 על מנת לשלוח מחשב אישי לצורך תיקון והצהיר כי הוצאות השילוח ישולמו על ידי הנמען בארה"ב.

"פרהצור התבקש למלא שטר מטען וחשבון המצהיר על מהות וערך הטובין, בהתאם לדרישות המקובלות בשילוח בינלאומי. נוסף על כך התבקש לפתוח את החבילה על מנת לאתר את מספרו הסידורי של המחשב.

"בעת פתיחת החבילה, נוכחנו לדעת שהמחשב אינו ארוז באריזתו המקורית. לפיכך נאמר לו כי אם המשלוח ינזק, הפיצוי המקסימלי הוא 100 דולר, שכן סך זה הוא סך ההגבלה של חברת פדרל אקספרס בגין נזק/אבדן משלוח שאינו מבוטח. בתגובה טען פרהצור כי המחשב עטוף בניילון רווי באוויר, ואמור להגן על המחשב בצורה מספקת.

"התשלום לרשויות המכס בארה"ב לא הוצג לפני פרהצור משום שההחלטה אם לחייב משלוח זה או אחר בתשלום, וההחלטה על גובה הסכום, נעשות על ידי רשויות המכס בארה"ב בהתאם לניירות המצורפות למשלוח. התשלום בסך 91 דולר שנדרש על ידי הרשויות בארה"ב שולם במלואו על ידי פליינג קרגו לפנים משורת הדין.

"ב־15.11.94 פנה הנמען לפדרל אקספרס והודיע כי המחשב ניזוק, אולם הנזק הוא כנראה קוסמטי בלבד. החל מתאריך זה, כשהגיעה התלונה הראשונה ממקבל המשלוח בארה"ב, החלו לטפל בתלונה הקשורה במשלוח שנשלח על ידי פרהצור. פדרל אקספרס, בשיתוף עם פליינג קרגו, הודיעה כבר ב־2 בדצמבר '94 כי תישא בהוצאות עלות התיקון. להודעתה זו צירפה פדרל אקספרס 200 דולר בפיצוי.

"רק ב־7 בפברואר '95, כמעט שלושה חודשים מאז הגעת המחשב לארה"ב (אגב, עלות התיקון הגיעה לכ־100 דולר בלבד), הגיעה הערכת עלות התיקון ואז קיבל הנמען 180 דולר נוספים.

"פליינג קרגו, כחברה המספקת שירות, עושה מאמצים גדולים לתת את השירות לשביעות רצונם המלאה של לקוחותיה. למרות האמור לעיל אנו רואים מקרה זה כחריג וצר לנו שהלקוח לא קיבל את השירות שציפה לו".

תה עוזרד אדום ודרדר כחול

נמשך שיווק חליטות צמחים וסוגי מזון בעלי סגולות ריפוי לכאורה, בניגוד לחוק. התופעה רווחת גם משום שהעונשים אינם מחמירים

דין פרוסה / לאה פורת

החוק בישראל אוסר לייחס סגולות ריפוי למוצרי מזון. החוק גם אוסר לייחס סגולות מרפא לתכשירים שאינם תרופות כפי שהן מוגדרות על ידי משרד הבריאות (הכוונה היא בעיקר לתכשירים "טבעיים" שיצרניהם אינם יכולים לספק את ההוכחות הנדרשות על ידי משרד הבריאות). אבל סוחרים רבים מולידים בחוק או מתחכמים לו.

ברשתות השיווק ובעיקר בחנויות "טבע" אפשר לגלות מוצרי מזון שעל אריזותיהם מצוינות תכונות ריפוי, או תכשירים שאריזותיהם נראות כתרופות שעליהן סימונים הנרמזים על תכונותיהם הרפואיות. עוד דרך להתחכמות היא פרסום מודעות בעיתונים, או משלוח עלונים לעיתונאים ואחרים, ובהם פירוט כל הסגולות כביכול של המוצרים שהמפיצים משווקים.

משרד הבריאות נלחם פה ושם בתופעות האלה, אבל הוא אינו מסוגל לתקוף את הבעיה באופן יסודי ומקיף. התופעה רווחת מדי. גם כשהעבריינים מגיעים לבית המשפט, העונש אינו מרתיע דיו.

בחודש שעבר ניתן פסק דין בעניין כזה בבית משפט השלום בתל אביב. "המכון לרפואה אלטרנטיבית טבעונית" ומנהלו יצחק גוילי נמצאו אשמים בעבירות על תקנות בריאות הציבור (מזון) (איסור סגולות ריפוי למזון) התשל"ח־1958 ועל חוק התקנים תשי"ג־1953.

בכתב האישום שהגישה הפרקליטות לפי בקשת משרד הבריאות הואשמו המכון ומנהלו בייחוס סגולות ריפוי לחליטות צמחים המיוצרות על ידם, דוגמת תה הדרים, לימון ובגדיין, שהוצגו לפרסום כפתרון להורדת רמת סוכר וכולסטרול בדם, ותה עוזרד אדום ודרדר כחול שהוצגו לפרסום כפתרון לאנגינה פקטוריס, השמנה ועייפות.

היוזמה לפתיחת התיק המשפטי באה בעקבות תלונות של צרכנים שרכשו אבקות להכנת חליטות צמחים שונות, שבניגוד לפרסומים, לא סייעו להם. בסך הכל הוגשו שישה כתבי אישום.

בית משפט השלום אימץ את עמדת משרד הבריאות ולפיה אסור לייחס סגולות מרפא למוצר מזון, כדי למנוע מצב של נטילת המוצר במקום תרופה מתוך הנחה מוטעית שהמוצר הוא תרופה. השופט ראובן דז כתב, בין שאר נימוקי פסק הדין: "אני מקבל שלא ייתכן שיהא אדם מפרסם מוצריו כבעלי תכונות ריפוי מסוימות בלי שאותו מוצר קיבל אישור הגורם המוסמך לכך שאכן הוא יוכל לשמש תרופה".

על החברה הוטל קנס של 2,500 שקל בגין כל אישום. כיוון שהיו שישה כתבי אישום, הסתכם גובה הקנס על החברה ב־15,000 שקל. נוסף לכך נקנס המנהל ב־1,000 שקל על כל אישום – כלומר, 6,000 שקל, ובסך הכל 21,000 שקל. השופט הטיל על הנאשמים התחייבות על תנאי שלא לעבור עבירה דומה במשך שלוש שנים. סכום ההתחייבות – 96,000 שקל.

אם מביאים בחשבון שאלה עבירות שהתבצעו כמה שנים ואת העובדה שצרכנים רבים נפגעו לו בפת, זהו קנס לא מרתיע. במשרד הבריאות ציינו אמנם כי הקנס הוא הגדול ביותר שהוטל אי פעם על נאשמים בסוג זה. אבל נדמה לי שהרווחים שעשו הנאשמים בתקופה שבה ביצעו את העבירה עולים בהרבה על סכום הקנסות.

ראוי שהקנסות על עבירות כאלה יהיו גבוהים בהרבה. כמו כן, אם אמנם יש מוצרי מזון ותכשירים שאינם תרופות שיכולים לסייע במחלות ובמצבים שונים, על משרד הבריאות לאשר אותם לשימוש כזה, ולא לגזור גזירה שווה על כולם. בארה"ב ובמדינות שונות באירופה כבר התחילו בסיווג סוגי מזון ותכשירים בעלי תכונות מרפא.

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

"שימוש השערים – בטווח הקצר". על רקע עליות השערים מתחילת מאי, מעריכים כלכלני בנק פועלים כי במידה שקצב העליות יואץ ללא סלקטיביות בין החברות, צפוי מי־מוש שערים בטווח הקצר. בטווח הארוך, הם מעריכים, השוק יושפע בעיקר מרווחיות החברות, כאשר רווחיות זו מושפעת מהתפתחויות בחברות עצמן ומגורמי מקרו שונים.

על רקע השיפור החלקי בדו"חות לרבעון הראשון של '95 יחסית לדו"חות הגרועים שהיו ב־'94, צופים בבנק הפועלים כי בדו"חות לרבעון השני של השנה או לקראת סוף השנה עשויות להיראות תוצאות חיוביות יותר. זאת על רקע הציפייה לפיחות הדולר, והערכה שחלק מהחברות נקטו בצעדי התייעלות שצפויים לבוא לידי ביטוי בדו"חותיהם.

"השוק בממוצע נמצא בכ־40% מתחת לשווי" – מעבודה שביצעו כלכלני בנק לאומי בהתבסס על נתונים שבועיים של מודל דירוג המניות של אק.סי, עולה כי השוק נמצא בממוצע בכ־40% מתחת לשווי. פירוש הדבר להערכתם, הוא שכדי להגיע לרמתו הכל־כלית צריך השוק לעלות בכ־60% ויותר. כלומר, קיימת הסתב־רות רבה שהשוק יעלה מרמתו הנוכחית, מה שאומר שעיתוי הרכישה עתה הוא טוב.

מבדיקת ממוצע הסטיות בשוק של החברות השונות משוויין הכלכלי ביחס לסטיית השוק כולו, מצביעים כלכלני בנק לאומי כי החל מסוף יוני '94 עלתה רמת הסלקטיביות בשוק. להערכתם ניתן לומר שיועץ נבון יוכל למצוא מניות רבות נסחרות כיום מתחת לשוויין הכלכלי, ותיק המורכב ממניות כאלה עשוי בטווח הארוך להניב תשואות עודפות מעל ממוצע השוק.

"צינורות המזרח התיכון צפויה להכניס לקופתה 18.4 מיליון שקל" – מתוך 13 סדרות אופציות שיפקעו ב־31 במאי שיחול בשבוע הקרוב, רק שתיים נסחרות כיום בתוך הכסף. צינורות המזרח התיכון מקבוצת כור צפויה להכניס לקופתה 18.4 מיליון שקל תמורת מימוש מלא של האופציות שתוספת המימוש הנוכחית שלהם היא 514 נקודות, לעומת שער של 542 נקודות בו נסחרות מניותיה.

אופציה 3 של ריבוע כחול צפויה להכניס לחברה 5.1 מיליון שקל במקרה של מימוש מלא. היום נסחרות האופציות של ריבוע בתוספת מימוש של 1,101 נקודות לעומת שער של 1,481 נקודות בו נסחרות המניות.

מועדים בבורסה

תאריך	חברה	אירוע
28.5	תמורות אופ' 2	יום מסחר אחרון, מימוש 30.5.95
	מלי אופ' 1	יום מסחר אחרון, מימוש 30.5.95
	חג"ל	מסחר בזכויות.
	יהל"ד שוקי הון	מסחר בזכויות.
	בנק ירושלים	מסחר הזכויות.
	יעקבזנסקי	אקס דיווידנד 8%, תשלום 11.6.95.
	מגדל ים	אקס דיווידנד 24.74%, תשלום 11.6.95.
29.5	נביעות	אקס דיווידנד 64.04%, תשלום 12.6.95.
	יום מסחר אחרון באופ'	בלל אופ' 1, ריבוע אופ' 3, רב־קר אופ' א, מרכזיק אופ' 1, רוסלק אופ' 1, בולקס אופ' 1, צמרות המזרח אופ' 1, אליאנס אופ' 3, רג רום אופ' 1, ליבר אופ' א, הסטרים אופ' 1, הל שירותים אופ' ב. מימוש 31.5.95
30.5	תבן אג"ח סדרות 1,2,3	תשלום ריבית.
	פלסטו שק	אקס דיווידנד 30%, תשלום 13.6.95.
	קי"ל	אקס דיווידנד 25%, תשלום 13.6.95.
	צמחים	אקס זכויות, מסחר בזכויות 11.6.95.
31.5	ליבי	אקס דיווידנד 14.25%, תשלום 14.6.95.
1.6	אלקטרה	אקס דיווידנד 158%, תשלום 15.6.95.
4.6	חג שבועות	הבורסה סגורה.

* מקור: בנק המזרחי

מדוע אלקטרה צריכה יורדת ותדיראן צריכה דווקא עולה

השבוע בבורסה

גיא רולניק

מהי "סלקטיביות"? בוול סטריט נוהגים לומר, שכאשר אתה מתקשר בסוף יום המסחר לברוקר שלך לשאול מה היה בבורסה והוא משיב לך "סלקטיווי" – אתה יודע שהשוק עלה, אבל המניות שלך ירדו.

בדומה לגאות, למפולת, לכניסתם של המשקיעים הז־רים או לכל תופעה בסיסית אחרת שמתרחשת בשוק המ־ניות – גם על עידן הסלקטיביות יאמרו פעילים רבים: "צפינו את בואה". אך בדומה לאותן תופעות, הם גם ימהרו להודות, שבעוד שאת המגמה הם צפו – הרי שב־עיתויה שגו.

בסוף '95, לאחר סיום מחזור של גאות־מפולת בשוק המניות, הוטמעה המלה "סלקטיביות" באלבום הק־לישאות הציניות של הבורסה. אמרת "סלקטיביות" הת־כוונת ללעוג לברוקרים ולמנתחים; אמרת "סלקטיביות" התכוונת לומר "אלוהים גדול – אין לי מושג מה יקרה השנה בשוק המניות".

שהרי כשם שבפתחה של כל אחת משנות הגאות, '91 עד '93, שבה וחזרו כמעט כל המניות, צפו המנתחים בבורסה שנה של "סלקטיביות" – כך הסתיימה גם הגאות: בתחילת '94 הסבירו המנתחים, כי השנה תהיה "סלקטיביות" – ועוד בטרם סיימו להביא נימוקים מלו־מדים לתחזית זאת – וכבר עמדו משתאים מול הקריסה הגורפת, הכללית, הקולקטיבית או כל מלה אחרת שמ־תארת אי סלקטיביות מוחלטת בנפילת המניות.

ונה בדיוק הרגע שבו היא הגיעה. אם לדייק – זה הרגע שבו נגלתה לראשונה במלוא עוצמתה. כמובן שה־סלקטיביות שולטת לאורך תקופות ארוכות, אולם אם בעבר נדרשנו להשוות את התשואות המצטברות של המניות והענפים במשך שנה, שנתיים או שלוש שנים לאחור כדי להבחין בשונות גבוהה, הרי שהשנה – די אם נלך אחורה 5 חודשים כדי שנבחין בהבדלים קיצוניים.

העליות החזקות במניות הבכירות בשבוע שחלף העב־ירו, זאת הפעם הראשונה מתחילת השנה, את התשואה השנתית המצטברת של מדד המשתנים לסימן של פלוס. את הסלקטיביות בשוק המניות בתחילת השנה ניתן לחל־ק לשלוש רמות. הרמה הראשונה היא הסלקטיביות ברשימות המסחר, שפירושה המעשי הוא סלקטיביות בין מניות קטנות ובינוניות למניות של חברות גדולות: בעוד שמדדי המשתנים והמעו"ף, המורכבים בעיקר מה־מניות של החברות הגדולות בארץ, עלו מתחילת השנה ב־4.8% ו־5.4% – ירד מדד הבר"מ, הכולל בעיקר חב־רות קטנות יותר, ב־11%.

הרמה השנייה היא הסלקטיביות הענפית. בעוד שמדד המניות הכללי, המשקף את תנועת כל המניות בבורסה, עומד היום ברמה כמעט זהה לרמתו בתחילת השנה – הרי שביצועי ענפי המשק מתאפיינים בשונות גבוהה: חברות התעשייה, הכימיה בפרט, המסחר והבנקים עלו בשיעור ממוצע של 2% עד 10%, ואילו ענפי הביטוח והנדל"ן ירדו ב־15% ו־25% בהתאמה.

הרמה השלישית היא הסלקטיביות הספציפית – שכ־מה מהדוגמאות הבולטות לה ניתן לראות בטבלה באר־תה בורסה, באותו משק, באותם ענפים וגם באותם תתי־ענפים, כמו משקאות קלים, מוצרי חשמל, ניהול תיקים ומסחר באופציות והנדל"ן מניב – הציגו חלק מהח־ברות תשואות חיוביות גבוהות של עשרות אחוזים, שעה שאחיותיהן לענף, לעתים מתחרותיהן הישירות – ירדו בעשרות אחוזים.

הסלקטיביות היא, אם כן, עובדה שקשה יהיה להתוו־כח עימה – עתה לא נותר אלא להסביר את סיבותיה. למעשה, רוב הסיבות מובנות מאליהן והנקודה העיקרית שאליה אנחנו נדרשים היא: מדוע רק עכשיו?

אפשר להצביע על 2 סיבות אפשריות. יסודותיה של הראשונה הם בכמה מהתהליכים הבסיסיים במשק ובסק־טור העסקי ואילו את השנייה יש לחפש באירועים בבור־סה עצמה.

למעט הפוגה של מלחמת המפרץ בשנת '90, דהר שוק המניות הישראלי בשנים '89 עד '92 בקצב שיא: עלייה ריאלית של 60% ב־'89; הפוגה בירידה של 1.5% ב־'90; ואחר כך עליות של 37% ב־'91 ו־75% ב־'92. העליות החזקות במניות היו בראש ובראשונה "תיקון" למחירי השפל וחוסר העניין מצד סבלו המניות בשנים '87 ו־'88 – שנות המיתון.

אבל זה לא היה רק התיקון למחירים הנמוכים, אלא בעיקר בבואה של השיפור החד שהתחולל ברווחיות הס־קטור העסקי בשנים '90 עד '92; שיפור שהביא את שי־עורי הרווחיות של החברות באחוז מהמכירות וגם מהווית התשואה נטו על ההון לשיאים שכמותם לא היו אי פעם בבורסה.

השיפור ברווחיות הקיף את מרבית ענפי המשק: הת־עשייה נהנתה מהתייעלות, ירידה בעלויות השכר ומחירי הון נמוכים; הבנייה והמוצריה נהנו מפריחה משוד השיכון; המסחר והשירותים – מעליית רמת החיים; הבנ־קאות והפיננסים – מפריחת הבורסה; והכלם ביחד מגל העלייה הגדול מברית המועצות לשעבר והרפורמה בשוק ההון.

> יש הטוענים, שאלו חודשים או רבעונים ספורים של חסד – ושוק המניות יחזור במהרה למצבו הטבעי – ריצה ספקולטיווית או שפל גורף. אולי הם טועים, לשם שינוי

התהליכים העיקריים שאירעו במשק באותן שנים מחד גיסא, ומבנה הסקטור העסקי באותה תקופה מאידך גיסא – גרמו לכך שכמעט כל החברות, פרט לקומץ יוצאות מן הכלל – נהנו מהבום בסקטור העסקי. הביטוי לכך היה כמובן הדהרה הקולקטיבית בשוק המניות.

הסיבה השנייה לאותו חוסר סלקטיביות היא האווירה בשוק המניות, שהגיעה לשיאה בינואר '94. ברגע מסוים, יש הטוענים שהוא חל כבר בסוף '92 ואחרים יגידו בס־פטמבר '93, התנתקו המניות מהערכים הכלכליים – מה־ביצועים של החברות – ופרצו בדהרה ספקולטיווית. אופוריה פיננסית, כסף טיפש, אשראי בנקאי, מכונה המ־זינה את עצמה – הכל כבר ידוע וכתוב. האווירה בבור־סה היתה למעשה אנטי־סלקטיווית. כך למשל, אחד הסי־פורים הנפוצים שבעזרתו שווקו אז מניות היה: "היא לא עלתה, לא תיפסה, לא 'עבדה' כמו שאר השוק – כדאי לקנות".

ואז הגיע פברואר '94, ואותה אופוריה פיננסית, שגר־מה לסלקטיביות נמוכה יחסית ב־'92 ו־'93, הביאה שוב את חוסר הסלקטיביות, גם בדרך למטה. ההיסטריה בשוק ההון, הפחד שהשתלט על המשקיעים, גל הפדיי־נות הענק בקרנות הנאמנות, פתח היציאה הצר שדרכו ביקשו מיליארדים לברוח משוק המניות – גרמו את או־תה תחושה מייאשת: "שוק המניות אינו מגיב לאירועים כלכליים". "הכל יורד", קוננו הסוחרים, "הדו"חות הכס־פיים לא משפיעים", הלינו מנתחים.

שקע האבק, נדמו הדי הקרב, נחלשו זרמי הכספים – ובחודשים האחרונים מתחיל שוק המניות לחזור לעצמו. וזה השלב שבו הסלקטיביות של השוק מתחילה להי־ראות. מניות ש"נענשו" ב־'94 למרות שחברותיהן המשי־כו להציג תוצאות טובות – החלו לטפס במהירות, ויש אפילו נבחרת קטנה שכבר קרובה למחירי השיא שלה. מניות שירדו בצדק – לא מתאוששות וממשיכות לדש־דש ברמות השפל – ורבות מהן נסחרות עמוק מתחת להון העצמי של החברות.

ויש סיבות כלכליות – הסברים לסלקטיביות הנעוצים בחברות עצמן, ולא רק ביציאה מהמצב המאני־דפרסיווי שבו היה נתון השוק בשלוש השנים האחרונות.

בעוד שהמשק ממשיך גם בשנה האחרונה לצמוח בקצב המהיר שמאפיין אותו כ־5 השנים האחרונות – מש־תנה גם מבנה הסקטור העסקי במהירות. הכוונה היא בעיקר להתחרות הגוברת בכל ענפי המשק. תחרות מבית – והתרחבות הסקטור העסקי, שהצמיחה בכל ענף מספר גדול של חברות חזקות יותר, המאיימות על אותן חברות שלטו בעבר בלא מפריע בענפים השונים. תחרות מחוץ – החשיפה ההדרגתית של כל ענפי המשק ליבוא, שהיכ־תה בענפים לא יעילים ובחברות לא יעילות מצד אחד והדגישה את יתרונן של החברות הטובות יותר מצד שני.

בטבלה במרכז ניתן לראות שורת דוגמאות מקריות מגיליון השערים. אותם ענפים, אותם תתי־ענפים – אך ביצועים כה שונים בפרק זמן קצר יחסית של חמישה חודשים.

לא תמצאו בשום מקום הסברים לביצועים השונים של כל אחת מהמניות בטבלה הללו, למעט הדו"חות הכס־פיים שלהן לרבעון הראשון או לשנת '94. יעי־לה יותר ממתחרתה, צומחת מהר יותר וגם מתאפיינת בהצגת הנהלה נבונה יותר – התשואה בשוק מרבית.

אלקטרה צריכה ותדיראן צריכה הכבו בשלוש השנים האחרונות על הגאות בתחום המזגנים ומוצרי הצריכה החשמליים. אלא שהשנה התברר, כי בעוד שאלקטרה השכילה לפרוץ ליצוא והצליחה להרחיב גם בשוק המ־קומי – הרי שתדיראן צריכה, שנותרה בשוק המקומי, מתקשה להתמודד עם התחרות הקשה. בעוד שבסקירת המנהלים של אלקטרה יש דיון בגידול החזק ביצוא לאי־רופה, הרי שסקירת מנהלי תדיראן מתארת בעיקר את הנזקים שגרמו המשבצות וביטול המכסים.

נכון, שמנקודת מבט של חלק מהמשקיעים, תופעת הסלקטיביות היום דומה מעט לאותה אמרה של הבדי־חים מוכרי האבטלה: "לסטטיסטיקה של 10% או 15% אב־טלה אין שום משמעות. כשאתה מובטל – לדידך יש 100% אבטלה, וכשיש לך עבודה – שיעור האבטלה הוא אפס". שוק המניות יכול להיות סלקטיווי, אבל לגביך כאשר המניות שעלו הן אלה שבתיק שלך – "השוק טוב"; כשהן יורדות – "השוק גרוע" ותו לא.

אולם מנקודת מבט רחבה יותר – הסלקטיביות היא התופעה הבולטת והמשמעותית ביותר בשוק היום. היא משקפת לא רק את התהליכים המבניים בסקטור העסקי, אלא גם את הרגיעה או ההתאוששות בשוק המניות. יש הטוענים, שאלו חודשים או רבעונים ספורים של חסד – וכי שוק המניות יחזור במהרה למצבו הטבעי – ריצה ספקולטיווית או שפל גורף. אולי הם טועים, לשם שינוי.

אותם ענפים, אותם שווקים אך ביצועים כה שונים

ענף	עולות		יורדות	
מים מינרלים	מי עדן	+19.4%	נביעות	-5.6%
מוצרי חשמל	אלקטרה צריכה	+12.9%	תדיראן צריכה	-14.6%
ברוקרים	אקסלנס	+28.5%	צמיחה	-29.4%
מזון	אסם	+14.1%	עלית	-13.9%
רשתות שיווק	ריבוע כחול	+27.7%	כלל רשתות	-57.4%
נדל"ן	נכסים ובנין	+5.4%	חברה כלכלית	-27.3%
השקעות	כלל ישראל	+8.9%	הכשרת הישוב	-25.8%
מחשבים	מטב	+42.3%	מלל	-37.0%
מוצרי בניה	אשטרום תעשיות	+31.2%	אקרשטיין	-6.5%
תבשילים	מן־תן	+6.2%	גולן	-16.9%
עץ	אבגול	+30.9%	תעל	-36.4%
הון סיכון	מפעת	+19.4%	כתונת	-9.0%
יעוץ פנסי	כנן	+18.4%	תמן	-25.8%

"יוני עשוי להיות חיובי", כך לפחות אומרים הכוכבים

מזווית טכנית

רפי פרסיץ

שבוע הבישוף המשולש, שבו פקעו אופציות המעו"ף לחודש מאי, הסתיים בקול ענות תרועה, תוך גידול במחזורי המסחר, שהגיעו ל־140 מיליון שקל ביום חמישי.

מדד המשתנים העפיל ב־4.45% מ־174.16 ל־181.91 נק־ודות; מדד המעו"ף ב־4.36% מ־177.18 ל־184.91 נקודות; מדד הבר"מ ב־1.87%, מ־134.02 ל־136.53 נקודות; ומדד המניות הכללי ב־3.66%, מ־157.38 ל־163.14 נקודות.

מאז אתר במארס השנה, יום השפל שבו כונן המשתנים תחתית־ביניים משמעותית ברמת 145 נקודות, תפח המדד בכ־37 נקודות, שהם כ־25%.

אף שהמתנדנים קצרי המועד שוכבים ברמות המוזזות על יתר־קניות, חוזה זאב ויזל התנגדותי למדד המעו"ף עלייה לרמת 186.50–187.50 נקודות; ולאחריה – או תיקון צנוע, מלווה בהתנודות על המשוכה הקריטית הרובצת ברמת 193–196 נק־ודות; או נסיגה חדה לרמת 173 הנקודות, ואחריה – תקיפה מחדש של השיא הפחות נישא.

בתרשים המצורף, המתייחס למדד המעו"ף, תחם זאב ויזל, בעזרת קווים ומקבילים, את מגמות המסחר ואת אזורי התמיכה וההתנגדות הארוכים שהיו בעבר ובעתיד.

האסטרולוג ירון ליבנה ברמת השרון חוזה והדרות לבורסה הן השבוע הן בשבוע הבא ואחריו. חודש יוני עשוי, לדבריו, להיגלות חיובי – אף שבין ה־11 וה־15 ביוני עלולים הסמים לקדוח.

למען הסדר הטוב, נוסיף כי חרף היות האסטרולוגיה ענף מוכר בניתוח השוק, אין הידע שלנו בתחום קסום ואפלולי זה מאפשר לנו לחוות דעה שפויה באשר לתקפותו.

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העליה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. ג'ולקס	+44%	1. אופטימה	-25%
2. תוקף	+36%	2. פולגת K	-23%
3. אורדע	+35%	3. חנון	-20%
4. דורי הבניה	+30%	4. פולגת ב	-19%
5. פלסטב	+27%	5. אופמן	-17%
6. בריל	+26%	6. גמבים	-17%
7. מוטבמוד	+26%	7. יוניבאר	-16%
8. ת.א.ת 1	+26%	8. כלרון	-16%
9. כנפיל	+25%	9. ויליגר	-15%
10. ת.א.ת 5	+24%	10. דן דנט	-14%

* מקור: בנק הפועלים

ניו־יורק / 27.5.1995

שם המניה	מחיר בבורסה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה	נמוך	% שינוי שנתי 95	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	131.87	-2.3	---	---	135.50	131.61	---	---	138.40	108.68	15	---	---	---	---	---
סאיטקס	21 7/8	-2.8	22	22 1/8	22 1/2	21 7/8	40,800	892,500	24 1/4	15 1/2	33	749.0	64.0	704.0	932.7	15
טבע	33 3/4	-3.6	33 5/8	33 7/8	35	33 1/2	444,900	15,015,375	37 1/8	21 3/8	39	342.0	57.4	588.0	1810.0	32
אי.סי.איי.	17 7/8	3.8	17	17 7/8	17 3/4	16 5/8	630,300	10,793,888	17 1/2	11 1/4	26	322.0	77.0	385.0	1282.5	17
אורותקס	1 5/8	29.4	1 5/16	1 5/8	1 5/8	1 13/16	39,600	54,450	2 5/16	15/16	---	11.3	-6.5	7.3	8.2	---
אורוטופס	7 3/4	-3.1	7 1/8	7 3/4	7 5/8	7 3/4	9,100	70,525	9 3/4	5 7/8	11	16.0	1.7	9.8	31.0	18
אורבוטק	11 7/8	-3.1	11 7/8	12 1/4	12 5/8	11 7/8	12,500	148,437	13	8	47	51.0	9.2	118.0	141.0	16
איי.איי.טי.	2 1/2	-2.4	2 15/32	2 17/32	2 9/16	2 15/32	43,600	109,000	4 1/4	1 7/8	---	68.0	-9.2	91.8	34.8	---
איי.אס.בי.	2	33.3	1 7/8	2 1/16	2 5/16	1 7/8	719,200	1,438,400	2 3/4	1	5	6.3	-3.3	15.0	9.1	---
אלביט	20 1/4	-1.2	20 1/4	20 3/4	20 1/4	20 1/4	100	2,025	22	16 3/4	-4	325.0	38.8	709.0	164.5	9
אלדין	22	2.3	21 1/2	22	22 1/2	20 1/2	120,300	2,646,600	24	6 1/4	151	11.1	2.4	7.4	94.4	39
אלסינט	2 3/4	0	2	2 1/4	2 1/4	2	6,000	12,750	2 1/2	1 1/4	12	175.0	10.1	234.0	168.8	17
אלרון	9 1/4	0	9 1/4	9 1/2	9 1/4	9 1/4	4,000	37,000	10 1/2	8	2	188.0	7.6	457.0	160.9	21
אלקפריק פיול	6 1/2	8.3	6 1/8	6 1/2	6 1/2	6	20,500	133,250	7 3/4	4 1/2	4	23.5	-0.6	4.2	55.5	---
אם. סיסטמס	4 1/2	3.1	3 5/8	4 1/8	4 1/4	4 1/8	1,100	4,537	4 1/4	3 1/8	---	9.0	-3.1	4.8	22.2	---
אראל	3 1/8	-13.8	3 1/8	3 5/8	3 3/8	3 1/8	10,100	31,562	4 3/8	2 3/8	-22	10.0	1.1	4.1	12.3	11
ארית	11/16	-15.4	21/32	11/16	11/16	21/32	11,300	7,768	1 19/32	3/8	-54	10.0	-3.7	26.7	4.3	---
בי.וי.אר	4 7/8	8.3	4 1/2	4 7/8	4 7/8	4 7/8	2,500	12,187	5 1/2	3 1/8	-3	13.7	-1.1	17.6	28.4	---
ביוטכנולוגיה	3 7/8	-5.3	3 13/16	3 7/8	4 1/4	3 1/4	1,040,600	4,032,325	4 23/32	2	80	19.0	-7.4	17.4	146.1	---
גילת	20	-1.2	20	20 1/4	20 1/4	19 3/4	18,100	362,000	20 1/4	12	67	36.6	6.1	27.0	167.0	21
די.אס.פי.סי.	8 9/16	-2.1	8 1/2	8 5/8	8 7/8	8 1/4	211,200	1,808,400	9 5/8	4 3/4	80	46.5	9.8	80.0	60.1	6
הכשרת ישוב	7 1/2	-4.8	7 1/2	8 1/4	7 1/2	7 1/2	100	750	12	7 3/4	-33	124.0	3.8	156.0	69.8	16
הלתקייר	1 1/2	0	1 13/32	1 9/16	1 9/16	1 1/2	21,500	32,250	1 15/16	1 3/8	-1	16.0	-0.2	7.2	16.8	---
מימד רביעי	4 7/8	-1.3	4 1/2	4 7/8	5 1/8	4 5/8	51,000	248,625	6 7/8	3 5/8	17	40.0	-6.6	24.7	51.5	-
מאגר	23 1/2	-4.1	23 1/2	24 3/8	24 1/2	23 1/2	16,100	378,350	26 5/8	10 1/4	114	62.0	7.7	38.0	235.0	31
מי.די.די.	15/16	0	7/8	15/16	---	---	---	---	1 3/16	11/16	-6	5.6	-0.2	2.5	2.8	---
סבוטמפיקס	6 7/8	3.8	6 3/4	6 7/8	6 7/8	6 3/4	2,300	15,812	7 1/4	3 5/8	34	30.5	1.0	19.0	54.0	---
סלנרף	1 1/2	0	1 3/8	1 1/2	---	---	---	---	3 1/8	1 1/8	-57	7.0	-4.9	2.4	3.6	---
סלדמה	7 3/4	0	7 5/8	7 7/8	8	7 3/4	9,600	73,200	9 3/8	4 7/8	61	50.2	0.6	28.2	79.1	132
ימפק	1/2	0	15/32	9/32	1/4	1/4	1,500	375	1/2	9/32	-50	10.0	2.0	1.0	4.7	2
כרמל	9 1/2	-2.6	9 3/8	9 3/4	9 1/2	9 1/2	1,000	9,500	10 1/4	7	29	17.8	2.5	75.0	-	---
לן־גם	17 1/8	0	17 1/8	17 3/8	17 1/2	17 1/8	70,600	1,209,025	25 1/4	15 7/8	-27	78.0	5.6	70.0	187.9	33
לייזר	5 9/16	-3.3	5 1/2	5 11/16	5 5/8	5 9/16	2,900	16,131	6 1/4	4 15/16	-3	10.0	4.0	38.0	32.1	8
נואפטיקס	13 1/2	1.9	13 1/2	13 7/8	14 1/4	12 3/4	51,500	695,250	15 1/4	6	66	35.0	3.0	30.5	80.7	27
מייק	4 3/8	-5.4	4 1/4	4 5/8	4 5/8	4 1/4	14,300	62,562	6 1/4	3 3/8	-36	15.0	-1.5	21.0	17.0	---
מגל	4	-5.9	4	4 1/4	4 1/4	4	400	1,600	5	2 1/4	33	14.4	1.7	16.8	19.9	12
מדיטאל	1 1/4	5.9	1	1 5/16	1 1/4	1 1/16	7,000	7,875	1 3/4	5/16	-40	4.2	-2.6	0.4	9.6	---
נייר חדרה	53 1/2	0	---	---	---	---	---	---	54 3/4	41 1/2	14	145.0	10.6	252.0	203.3	19
נקסוס	4 5/16	-5.6	4 1/16	4 7/16	4 3/16	4 3/16	500	2,093	5	3 1/2	-12	-15.6	3.7	-1.8	20.9	6
סילוקום	3	9.1	2 1/2	3	3	3	5,000	15,000	4 3/4	2	-27	6.0	0.5	3.0	8.7	17
סומ"פ	2 7/16	5.4	2 5/16	2 7/16	2 7/16	2 7/16	100	243	3 3/8	1 1/4	15	9.7	-0.5	27.6	16.7	---
עידן	3/8	0	11/32	13/32	3/8	11/32	101,000	37,875	9/16	1/4	9	13.2	-3.0	14.5	11.1	---
עין גבור	5 1/2	0	5 3/8	5 1/2	5 1/2	5 1/2	500	2,750	6 3/8	5 3/8	-12	25.0	2.8	97.0	16.5	6
ראדא	3 15/32	-0.9	3 3/8	3 1/2	3 1/2	3 3/8	3,300	11,446	4 1/8	3	-4	13.0	0.1	34.0	20.4	208
קומס	1 5/8	8.3	1 1/2	1 5/8	1 11/16	1 1/2	7,700	12,512	3 5/8	1 3/8	-41	4.7	0.6	4.3	8.7	15
ת.א.פ.	3 15/16	1.6	---	---	3 15/16	3 15/16	1,200	4,725	4 5/8	3 1/4	17	51.0	2.0	172.0	103.1	52
תאת	2 1/2	2.6	2 1/2	2 5/8	2 5/8	2 1/2	31,200	78,000	3 1/8	1 11/16	-2	11.0	--	18.5	22.1	---
תרו	7 1/4	0	7 1/4	7 1/2	7 1/4	7 1/4	2,000	14,500	8 1/2	6 1/2	-2	21.8	3.4	42.1	48.0	30
תדיראן	16 3/4	0	16 3/4	16 1/2	16 1/2	16 1/4	8,700	142,462	24	15	-22	222.0	36.0	813.0	321.1	9
אמפל	6	0	---	---	6 1/4	5 7/8	16,200	97,200	7 1/4	5 1/2	-10	172.0	14.4	81.8	162.4	30
אינדיגו	44 1/4	0.6	44 1/4	45 1/2	46 1/2	43 3/4	217,800	9,836,050	55 1/2	15 3/4	168	50.0	-21.0	81.0	2244.2	---
אפי	46 1/2	-5.1	46 1/4	46 3/4	50	45 3/4	589,800	27,425,700	57 1/4	24	69	113.0	21.0	130.0	598.9	21
ג'אומק	8 1/8	-1.5	8	8 1/8	8 1/4	8	160,000	1,300,000	9 7/8	6 3/4	-6	80.0	37.0	64.0	411.4	---
די.אס.פי.	17 5/8	2.2	16 3/4	17 1/2	17 1/2	16 3/4	105,600	1,808,400	17 1/2	10	71	---	---	---	156.5	---
די.אס.פי. גרופ	21 1/2	2.4	21 1/4	21 1/2	21 1/2	20 1/2	96,900	2,083,350	24 1/2	13 3/4	10	.	16.4	61.6	197.8	17
זם מני	16 3/4	-8.4	16	16 3/4	18 3/4	16	770,500	12,616,938	22	15 3/4	-19	39.0	5.0	25.4	648.4	138
מרקורי	22	-1.1	21 3/4	22 1/2	22 1/2	21 3/4	41,300	908,600	24 1/8	11 1/2	60	39.0	5.0	23.4	281.2	56
ספיאוס	2 7/8	-4.2	2 7/8	2 15/16	3	2 7/8	15,700	45,137	4 1/8	1/2	62	107.0	20.0	-6.3	55.1	1.
פי.אי.סי.	24	-3.5	23 7/8	24 5/8	24 3/4	23 5/8	13,700	328,600	28 1/4	20 1/4	-16	307.0	33.4	31.8	450.1	13
קומברס	14 5/8	4.6	13 7/8	14 5/8	14 7/8	13 3/4	304,000	4,294,000	15 5/8	11	19	103.0	12.0	99.0	281.1	25
קרן ישראל	11 1/2	-2.1	---	---	11 1/2	11 3/4	11,500	132,250	12 7/8	9	14	---	--	---	---	---

המכפילים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומות מוצגות לפי היחסים בהם.

ירידות של 2% בישראליות בעקבות מדד הדאו ג'ונס

וול סטריט

צבי רבין

דאגות באשר לכלכלה האמ־ריקאית המשיכו להפיל את הדולר בשווקי המטבעות בעו־לם, וזה גרר אחריו את שוק איגרות החוב האמריקאי, ואת מדד הדאו ג'ונס, שנפל בסיום המסחר ב־43 נקודות. הדאו הגיע בליל שישי כמה פעמים לירידה גדולה מ־50 נקודות, והוראות המכירה הממוחשבות הופסקו כמה פעמים.

הפעם, שלא כמו בתחילת השבוע, הצביעו מרבית המנ־יות הישראליות הנסחרות למע־בה בוול סטריט הן ירדו כ־2% בממוצע. ירידות אלו לוו בגידול חד במחזורי המסחר במספר רב של מניות ישרא־ליות.

גם בסוף השבוע הזה עלתה מניית החודש – איי.אס.בי – שזינקה בשבוע ב־33% במחזור ער של 1.4 מיליון דולר. במקף המסחר החליפו ידיים 3 חבילות של 170 אלף מניות שהיוו את רוב המחזור. 2 חבילות החליפו ידיים ב־1.4 דולר, החבילה אחת ב־1.5 דו־לר. קרוב מאוד לסיום המסחר זינק המחיר ל־2 דולר, כך שקונים אלו יכולים לחגוג את הקפיצה ביחידה של 33%.

סאייקם, שנסחרה בתחילת השבוע ב־20 דולר, טסה ביום חמישי בלילה בעלייה רצופה עד 22.5 דולר, אולם ביום שישי היא נסוגה ל־21.9 דולר.

גם מניית טבע הצביעה לב־סוף ירידה 3.6%. טבע, שזינקה מיד לאחר כנס האנליסטים שנערך לפני כשבועיים ל־36.5 דולר, נסחרת כיום סביב 34 דולר. המשקיעים והאנליסטים מצפים כעת להת־פתחויות חדשות באשר ליצ־יאת הקופקסון.

בתחילת השבוע פנתה החב־רה ל־FDA, רשות המזון והתרופות האמ־ריקאית, בבקשה לקב־לת אישור לשיווק התרופה שפיתחה באה"ב. בתחילת החודש הגישה ביוגן בקשה לאישור התרופה שפיתחה לרשויות של האיחוד האירופי. התרופה של ביוגן מבוססת על אינטרפרון, ואם היא תאושר לשיווק היא תתחרה בתרופה הדומה שכבר נמכרת באה"ב לטיפול בטר־שת נפוצה – זו של שרינג, המבוססת אף היא על אינטר־פרון. חברה נוספת שמפתחת את התרופה על סמך מוצר זה היא ארס סרונו. בטבע טוענים כבר תקופה ארוכה כי כל התרופות לטיפול בטרשת נפוצה שהן על בסיס אינטרפרון כרוכות בתופעות לוואי קשות, שאינן מאפיינות את תרופת הקופק־סון. טבע צפויה להגיש את הבקשה לאישור הקופקסון עד סוף הרבעון.

בעיתון ה"ניו יורק טיימס" פורסם מאמר בעניין זה, ובו נטען בין השאר כי הביצועים המסופרים של תרופת הקופק־סון, עליהם דיווחה טבע בכנס הרופאים בסיאטל, יוצגו שוב בכנס רופאים שיתקיים בחודש יוני במינכן.

במאמר מופיע הערכתו של דיוויד זקס, אנליסט בנורמנאל, שהעלה את מחיר היעד קודם שלו לטבע מ־40 ל־50 דולר. מי שמצטרף לדעתו של זקס הוא ג'ק למברטון, אנליסט הת־רופות של חברת גרונטל, שסו־בר כי התוצאות שהציגה טבע בסיאטל חיוביות מאוד מבחינת קהילת הרופאים וה־FDA.

בכמה מניות שגלשו בשבוע שעבר בעליות חדות במחזו־רים גבוהים נמשכה פעילות ערה גם ביום שישי, כך לדוג־מה הסתכם המחזור בדי.אס.פי.איי ב־1.8 מ' ד'. גם בביוטכנולוגיה היתה פעילות ערה שהסתכמה ב־1.4 מ' ד'.

גם די.אס.פי ריכזה פעילות ערה, והמניה שבה למסלול העליות לאחר שביום חמישי נפלה בעקבות הורדת תחזית רווח על ידי האנליסט של COWEN. להערכת האנליסט, רווחי החברה ב־'95 יירדו ל־95 סנט לעומת ציפיות מוק־דמות יותר לרווח של 1.03 דו־לר למניה. את תחזית הרווח ל־'96 הוא לא שינה – 1.49 דולר למניה, וממשיך להמליץ על המניה ב־STRONG BUY. לטענתו הסיבה לירידה ברווח היא עיכוב במשלוח של מוצר חדש של החברה בגלל התוכנה שלו.

מניית סילוקום שייכת לאו־תן חברות ישראליות שהנפיקו בתחילת '94 על סמך ציפיות שיתגשמו בעתיד. החברה, מק־בוצת רד בינת שהנפיקה גם את לנגט בוול סטריט, נחשבת על ידי האנליסטים המסקרים אותה כחברה עם סיכון עסקי גבוה, או יותר נכון כחברת Start Up – פוטנציאל רב בצד סיכון גבוה.

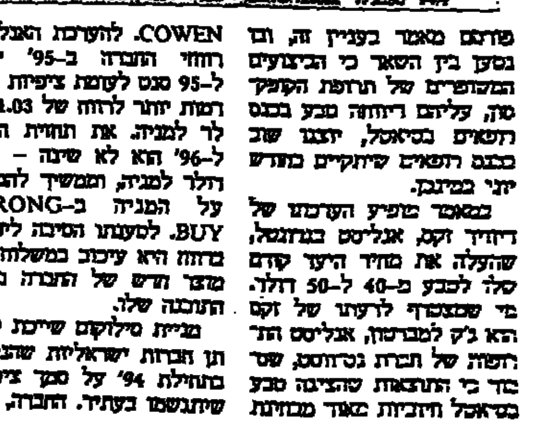

סילוקום, שהונפקה במחיר של 5.5 דולר לפי שווי שוק של 16 מיליון דולר, נסחרת כבר תקופה ארוכה סביב ה־4 דולר – שווי שוק של כ־11 מיליון דולר. השבוע, למרות העליות בסקטור הישראליות, נפלה המניה לשפל חדש של 2.5 דולר, אולם בסוף השבוע היא תיקנה חזרה ל־3 דולר.

התוצאות של החברה ל־'94 הצביעו על גידול מרשים במ־כירות ורווח לעומת '93. המ־כירות גדלו ב־126% ל־3 מיליון דולר, והרווח קפץ ב־560% ל־465 אלף דולר. אך ברבעון הרביעי הסתמנה מגמת ירידה בתוצאות כאשר המכי־רות הסתכמו ב־678 אלף דולר וההפסד הסתכם ב־53 אלף דו־לר. ברבעון השלישי של '94 היו התוצאות טובות יותר מה־רבעון האחרון והמכירות הסת־כמו בסך 840 אלף דולר ורווח נקי של 185 אלף דולר.

החברה מוכרת את מוצריה בעיקר באמצעות הסכמי OEM לחברות גדולות בעולם. ב־'94 הודיעה HP כי בחרה במוצר ה־ETHERNET PCMCIA של סילוקום למוצר שמתאים למחשבי ה־PALMTOP שלה. ברבעון הרביעי השיקה החברה מוצר חדש שהוא היחיד בשוק שמאפשר לאחד איתרנט ופק־ס־מודם על כר־טיס PCMCIA אחד.

מרבית המזומן אותו גייסה מהציבור עדיין בקופה ומוערך בכ־5 מיליון דולר. ההון העצ־מי של החברה עומד כיום על 5.8 מיליון שקל.

השבוע יתקיים בניו יורק כנס אותו מארגנת חברת הב־רוקרים אוסקר גרוס. מטרת הכנס, על פי מנהלי החברה, היא להפגיש בין שוק ההון האמ־ריקאי לבין מנהלי חברות ישראליות הנסחרות בבורסות בארצות הברית. לדברי מנהלי אוסקר גרוס, עד כה נרשמו כ־100 אנליסטים ומנהלי קר־נות לכנס, שייערך בבניין המר־כז העולמי החל מיום רביעי הקרוב. כשמונה חברות ישרא־ליות ישתתפו בו: טבע, תדי־ראן, אלדין, אלרון, לנגט, אירוטופס, אלבים ואמפ"ל.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במליוני דולרים
טבע	↓	33.8	-3.6%	15.0
נס טכ'	↓	16.4	-8.4%	12.6
ביוטכנולוגיה	↓	03.9	-5.3%	4.0
די.אס.פי.איי	↓	8.5	-2.1%	1.8
איי.אס.בי	↑	2.0	33.3%	1.4
מדד דאו ג'ונס	↓	4369.0	-1.0%	
מדד נאסד"ק	↓	871.9	-0.6%	

קליין, סוארי ויונס מסבירים כיצד הסדר קרנות הפנסיה יהרוס את המשק

"אבטחת צמיחה היא אינטרס מובהק של קרנות הפנסיה. בלעדיה – שום ממשלה לא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה החברתיות. הסדר פנסיה הפוגע בצמיחה מבטיח שלא ניתן יהיה לקיימו"

מחיר הכסף

מרית גילת

"גם אם אתה לא פרנואיד – זה לא אומר שלא מחכים לך בפינה". כך פתח חבר ההנהלה הבכירה בבנק ישראל, דוד קליין, את הרצאתו בערב העיון בנושא "הסדר קרנות הפנסיה" שנערך ביום חמישי האחרון – הרצאה שבה תיאר כיצד הסדר קרנות הפנסיה יביא להרס שוק ההון.

קליין התייחס לציטוט שהובא מנאום שנשא לפני כמה שנים, שבמסגרתו הביע חשש מריאקציה לרפורמות בשווקים הפיננסים – חשש שבזמנו נתפס אולי כפרנויה שלו. אלא שנראה, כי קלישאה זו מתאימה באותה מידה גם לאופי הדיון הציבורי בהסדר קרנות הפנסיה שהציעה הממשלה.

עד כה באה המחאה הקולנית ביותר נגד ההסדר מכיוון מערכת הבנקאות, חברות הביטוח, הנחשבים – בצדק – כאינטרסנטים. אך רק משום שגופים אלה מייצגים אינטרסים שייפגעו מההסדר, אין פירושו של דבר שאין צדק בדבריהם. גם זה קורה.

כל דיון בעניין הסדר הפנסיה מנוהל בשתי שאלות בסיסיות: האם ההסדר מהווה נסיגה מהמדיניות לפתיחות השווקים הפיננסים, או שמא רק האטה במסלול התקדמות, כפי שטוען שר האוצר; ואם אכן ישנה נסיגה – מה היא מבשרת לגבי מבנה שוק ההון ומחירי ההון בעתיד; וכיצד אלה ישפיעו על השחקנים בשוק ובעיקר – על המשק הריאלי.

כדי לענות על השאלה הראשונה ביקש אלי יונס, כיום מנכ"ל בנק כללי ובעבר החשב הכללי באוצר, לצייר תמונה של שוק ההון לפני תחילת הרפורמה. כיום זה נראה כהסטוריה רחוקה. אבל עד לפני שמונה-תשע שנים, המעורבות של הממשלה בתיווך הפיננסי – מניהול קרנות למימון יצוא ועד מימון הון חוזר לחקלאים – היתה מאסיבית. אפילו לגייס הון בבורסה אסור היה לחברות ללא אישור שר האוצר.

"כל המשאבים הלאומיים הוקדשו לצרכים הממלכתיים וכל מה שנעשה בשוק ההון היה לטובת הממשלה," תיאר זאת יונס.

התפנית החלה ב-85', עם תוכנית הייצוב. הממשלה אימצה מדיניות של קיצוץ בגירעון התקציבי, שפינה מקורות לסקטור הפרטי. הצעד המשמעותי ביותר נעשה ב-87', כאשר הממשלה הפסיקה להנפיק אג"ח מיועדות לקופות הגמל – אפיק החסכון הפנסיוני הגדול במשק. יישום ההחלטה עבר ללא מהמורות פוליטיות משתי סיבות: התשואות בשוק האג"ח היו גבוהות באותה תקופה מהתשואה המובטחת באג"ח המיועדות, וגם משום שמנהלי קופות הגמל היו הבנקים, שהלובי שלהם נחלש משמעותית אחרי משבר המניות.

תוצאותיה היו דרמטיות – למרות שהן הורגשו רק כמה שנים מאוחר יותר: ראשית, הממשלה מימנה חלק גדל והולך מהחוב הפנימי באג"ח סחירות במקום באג"ח מיועדות ושוק האג"ח התפתח במהירות. בטבלה ניתן לראות, כי ב-86' היקף האג"ח הסחיר היה 9.4 מיליארד שקל ואילו ב-94' – 100.2 מיליארד שקל. גידול ניכר זה לא מבטא את הקפיצה בהיקף החוב הפנימי של הממשלה, אלא בהרכב הפנימי שלו – ירידה בכמות האג"ח הלא סחירות ועלייה בכמות האג"ח הסחירות. כחות השוק החלו להכתיב את גובה הריבית לטווח ארוך וזו ירדה בהתמדה במשך כמה שנים.

שנית, קופות הגמל הפכו למשקיע הדומיננטי ביותר בשוקי האג"ח ושוקי המניות. פירוש הדבר, שחלק גדל מהחיסכון לטווח ארוך של משקי הבית הופנה לשוק ההון במקום להיות מופקד באוצר בתשואה מסובסדת המנותקת מכחות השוק.

הגישה שננקטה ב-90' לגבי תוכניות ביטוח החיים היתה הדרגתית יותר: הממשלה החליטה להמשיך בהנפקת אג"ח מיועדות למבוטחים קיימים בביטוחי מנהלים ורק מבוטחים חדשים נשלחו להשקיע בשוק ההון. קצב הצטרפות של חברות הביטוח לשוק היה איטי בהרבה מזה של קופות הגמל, ומעורבות הממשלה באפיק זה – נותרה גבוהה, ותיוותר כזאת עוד שנים ארוכות.

ביטוחי המנהלים מהווים מרכיב קטן יחסית מהחיסכון הפנסיוני במשק – למרות גידול מתמיד במשקלם על חשבון קרנות הפנסיה. באמצע '94, מתוך חיסכון ארוך כולל של 160 מיליארד שקל, 53% הוחזקו בקופות הגמל, 33% בקרנות הפנסיה ורק 14% בפוליסות ביטוח. השאלה המהותית מבחינת שוק ההון היתה איזו מתכונת תשמש תקדים להסדר של קרנות הפנסיה.

העובדה שלבסוף הוחלט להמשיך בהנפקת אג"ח מיועדות לעמיתים ותיקים וחדשים בקרנות הפנסיה מהווה סטייה ברורה ממהלך הרפורמה: רק 30% מהצבירה של עמיתים חדשים תופנה להשקעה בשוק ההון, וגם זאת עם הבטחת רצפת תשואה של 3% על מרכיב האג"ח הסחיר.

לדברי יונס, ההחלטה תמוהה גם מבחינה פוליטית. בשנים האחרונות היה ברור, כי פתרון בעיית הגירעון האקטוארי יצריך הגדלה משמעותית בהפרשות העובדים לקרנות וקיצוץ בזכויות – של עמיתים חדשים ותיקים כאחד. הבעיה היתה, שהטיפול בקרנות נכרך תמיד בטיפול במשבר קופ"ח ובשאלת תוספת היוקר. התוצאה היתה שהממשלה ויתרה בשני הסיבובים הראשונים כדי להגיע להישגים בתחום השלישי.

אך תוספת היוקר איבדה בינתיים מחשיבותה נוכח הירידה בקצב האינפלציה, ואילו את בעיית קופ"ח הלאימה הממשלה עם העברת חוק ביטוח בריאות. "היתה הזדמנות להגיע להסדר פנסיה משופר עם ההסתדרות החלשה כיום – אך משום מה היא לא נוצלה," אמר.

החלטת הממשלה מנציחה באופן זמני את המצב הקיים, שבו קופות הגמל הן אפיק החיסכון ארוך הטווח היחיד בשוק ההון. לדברי פרופ' יצחק סוארי, לא צריך להסתכל אל העתיד כדי להבין עד כמה המצב מסוכן. בשנים '89 עד '93 נפדו מתיקי קופות הגמל מידי שנה 4-3 מיליארד שקל אג"ח מיועדות. יחד עם הצבירה החדשה שרשמו, הן הזרימו לשוק מידי שנה 6 מיליארד שקל. "הקופות מחזיקות את שוק ההון בחיבוק דב," אמר סוארי.

מכת הפדיונות ממנה סובלות הקופות מראשית השנה – במסגרתה ברחו עד כה כ-4 מיליארד שקל מהקופות – מדגימה את הבעיה במלוא עוצמתה. כיום מחזיקות הקופות 50% מסך שוק האג"ח, שהיקף הסחורה בו כ-100 מיליארד שקל. אם לוקחים בחשבון כי 20% מהאג"ח מוחזקות על ידי הבנקים לכיסוי תוכניות חסכון "גב אל גב" עד לפדיון – ניכר כי ההשפעה של הקופות על יתר השוק משמעותית עוד יותר.

"קופות הגמל הן שחקן דומיננטי. וזוהי תוצאה בלתי נמנעת של הרפורמה הלא מאוזנת שביצעה הממשלה. בשנים שהקופות נכנסו לשוק ולא היה היצע מקביל של סחורה, הקופות תרמו הרבה להאצה בשוק ההון ולעליות המחירים. כיום, כשהן צריכות לצאת – אין מי שיקנה מהן סחורה. הן לא יכולות לפעול בלי להשפיע על השוק," אמר.

דבריו של סוארי מרמזים, כי תשואות של 4.5% באג"ח הצמודות הסחירות היום הן לא בהכרח סוף הדרך – למרות שהן גבוהות בכמעט 2% מהתשואות שראינו בשוק רק לפני כשנתיים. אם הקרנות ימשיכו לזרוק לשוק אג"ח – התשואות ימשיכו לעלות. עד היכן יכול עקום התשואות להגיע?

בנקודה זאת בדיוק נכנסת למשוואה ההשפעה הרחבה יותר של הסדר קרנות הפנסיה על שוק ההון. המשבר בקופות הגמל הוא עוד לפני שעוצב ההסדר – והוא נובע מהשילוב בין המפולת בבורסה ב-94', שבעטיה הציגו הקופות הפסדים ריאליים כבדים, ומהעובדה שכחצי מהכספים בקופות ניתנים למשיכה בכל עת ללא קנס. אבל ההחלטה להמשיך להנפיק אג"ח מיועדות לקרנות – ובתשואות עדיפות אפילו על מחירי ההון הגבוהים היום – מערערת באופן יסודי יותר את מעמדן של קופות הגמל כאפיק החסכון הפנסיוני העיקרי במשק. ובגלל אותו "חיבוק דב" – שחיקה מהותית במעמד של הקופות שוחקת בו בזמן גם את מעמדו של שוק ההון עצמו.

> ההחלטה להמשיך להנפיק אג"ח מיועדות לקרנות – ובתשואות עדיפות על מחירי ההון הגבוהים היום – מערערת את מעמד קופה"ג ושוחקת בו בזמן גם את מעמדו של שוק ההון עצמו

במשרד האוצר טוענים כל העת, כי הסדר הפנסיה משפר את מצבו של שוק ההון ביחס לעבר – מאחר שעד כה זכו הקרנות לאג"ח מיועדות על לפחות 93% מהצבירה, ואילו כיום הבטחת התשואה ירדה ל-4.8% על 70% לכל היותר.

לדברי דוד קליין, ה-4.8% הם למעשה 5%, מאחר שהממשלה קיבלה החלטה "מהורה" למכור את האג"ח המיועדות לקרנות בריבית של 2%. אבל חשובה הרבה יותר היא העובדה שהיא כתבה לקרנות "צ'ק פתוח" שבמסגרתו קיבלה על עצמה לכסות את כל הגרעונות האקטואריים של הקופות – הקיימים ואלה שיצטברו בעתיד. לטענת קליין, ברור לגמרי כי תשואה נטולת סיכון של 5% גבוהה כאשר תשואה של 5.5% עם סיכון. אם כך, הרי שהפער בין התשואה שבביטוח הממשלה בקרנות לבין התשואה שניתן להשיג בשוק ההון – רק גדל.

תיק הנכסים של הציבור בקרנות הפנסיה עומד נכון לסוף מארס על 60 מיליארד שקל, לעומת תיק נכסים של 180 מיליארד שקל בקופות הגמל, תוכניות הביטוח ותוכניות החסכון. אם התנאים בקרנות הפנסיה שופרו, אפשר להניח כי חלק הולך וגדל של החסכון במשק יופנה לקרנות. התוצאות, אומר קליין, יהיו הרות אסון לשוק ההון, ודרכו – למשק הריאלי.

ראשית, ככל שהצבירה בקרנות הפנסיה תגדל, כך תידרש הממשלה להנפיק יותר אג"ח מיועדות, שהן, כידוע, מגולמת סובסידיה. עלויות המימון של החוב הפנימי יגדלו בהתאם, וכדי לעמוד בנטל התקציבי, תיאלץ הממשלה לסגת מהמדיניות להקטנת נטל המס על הציבור.

כיום, כשליש מהגיוסים של הממשלה הן באיגרות מיועדות, ושני שלישים – באג"ח סחירות. ככל שהיא תגדיל את ההנפקות הלא-סחירות, היא תידרש להקטין את ההנפקה של אג"ח סחירות. מגמה זו תחבל ביכולתה להתאים את המדיניות שלה להיקף הגרעון שהיא מבצעת בפועל. אבל חשוב מזה – היא תביא להידלדלות כמות הסחורה בשוק האג"ח. "שוק ההון יהיה פחות עמוק, פחות משוכלל, והסחורה בו תהיה פחות זמינה. איגרות החוב הן עמוד התווך של החיסכון בכל משק, לכן בלי ספק תיפגע רמת החיסכון בארץ", אמר קליין.

אם הממשלה תמשיך בכל זאת להנפיק אג"ח סחיר, ולא תיסוג מהעקרון של הקטנת הגרעון – בנק ישראל יצטרך לקזז את הפגיעה שתיווצר על ידי הורדה דרך המכשירים המוניטאריים. "הממשלה תגייס ארוך, ואנחנו נזרים קצר. תהיה לזה השפעה קשה על מבנה עקום התשואות," התריע.

סביר יותר להניח, כי הממשלה תרצה להשתמש בעודף המקורות שיווצר לה לטיפול בתעשיות הבטחוניות או בקיבוצים, ואולי אף להשקעות מבורכות בתשתית – כלומר, תגדיל את הגרעון התקציבי. התוצאה תהיה שעבוד חוזר של החסכון הלאומי לצרכים הממלכתיים. "הממשלה תשוב להיות הגורם הפיננסי העיקרי – תגייס כסף ואחר-כך תחליט כיצד להשתמש בו", אמר.

מטבע הדבר, היא גם תקבע את מחירי ההון – כאשר חלק הולך ופוחת מהחסכון ארוך הטווח במשק יעבור דרך המנגנון של כחות השוק. פגיעה ביכולת השוק לקבוע את מחיר ההון ואת הקצאתו תפגע בצמיחה במשק. "ואבטחת צמיחה מתמשכת היא אינטרס מובהק של קרנות הפנסיה. בלעדיה – שום ממשלה לא תוכל לעמוד מאחורי התחייבויותיה החברתיות. הסדר פנסיה הפוגע בצמיחה מבטיח שלא ניתן יהיה לעמוד בו", מזהיר קליין.

לדבריו, הגדלת המובלעת הפיננסית שאינה כפופה לכללי השוק, תחבל גם ביעילות המדיניות המוניטארית – ולכן ביכולת לשמור על יציבות מחירים בשערי ריבית נתונים. תחול גם רגרסיה בשאיפה להקטין את חלקו של החוב השקלי הלא-צמוד בחוב הפנימי של המדינה – שהוא מרכיב חיוני במלחמה לשרש את הציפיות האינפלציוניות.

> הדרך היחידה למנוע את ההשלכות הקטסטרופליות של הסדר הפנסיה היא להבטיח לקרנות רשת ביטחון בדמות אג"ח מיועדות – אבל בתשואה נחותה מזו הקיימת בשוק ההון

לדברי קליין, הדרך היחידה למנוע את ההשלכות הקטסטרופליות של הסדר הפנסיה היא להבטיח לקרנות רשת בטחון בדמות אג"ח מיועדות – אבל בתשואה נחותה מזו הקיימת בשוק ההון. בדרך זו, תימנע ההסתערות של הציבור על קרנות הפנסיה ותגובת השרשרת החמורה שהיא תוביל.

קליין אומר, כי למעשה ניתן להסתפק בהבטחה של הצבירה בלבד – ללא תשואה כלל. זו תאפשר לקרנות להבטיח לעמיתיהן זכויות – אם כי פחותות מאלה המובטחות כיום. לדברי קליין, אין לזלזל גם בסובסידיה הגלומה בהבטחה זאת – שאינה קיימת בשום מקום בעולם. לטענתו, כמה שווה ההצמדה לבדה אפשר לגזור מהעובדה שהבנקים מוכרים כיום ביטוח הצמדה לתקופות קצרות של 6–12 חודשים בפרמיות של 1.5%–3%. אין ספק כי הבטחת הצמדה לתקופות של עשרות שנים שווה הרבה יותר.

הבעיה היא שלא הצעה זאת, ולא הצעות אחרות, כמו הקריאה להחליף את הנפקת האג"ח המיועדות בסובסידיה תקציבית – עומדות כיום על הפרק. בהנחה שהממשלה תדבק בתוכנית הנוכחית שלה, יונס, סוארי וקליין צופים עתיד סוער למשק.

התפלגות החזקת אגרות חוב סחירות 1986 עד 1994

שנה	הון רשום (מליוני ש')	הציבור: סה"כ	הציבור: מזה: קרנות נאמנות	קופות גמל והפנסיה	בנקים לכיסוי החסכון ופקדים	בנק ישראל
1986	9,420	39.0%	4.6%	33.0%	22.0%	6.2%
1987	15,977	36.0%	5.3%	38.0%	23.0%	3.0%
1988	26,858	30.0%	2.2%	46.0%	22.0%	3.0%
1989	41,185	21.5%	9.7%	54.3%	21.5%	2.7%
1990	48,725	20.2%	8.9%	56.3%	20.6%	2.9%
1991	67,973	24.5%	9.6%	52.2%	21.1%	2.4%
1992	84,655	27.3%	12.4%	51.9%	18.6%	2.2%
1993	94,716	28.3%	12.4%	50.5%	18.9%	2.3%
*1994	100,230	26.2%	6.6%	50.4%	21.5%	1.9%

* יוני

מקור: בנק ישראל

ריבית בנק ישראל	
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (ממוצע), נומינלי	14.02%
ריביות דביטוריות בבנקים	
ריבית פריים, נומינלי	15.50%
אשראי לציבור (משוקלל), אפקטיבי	19.50%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	21.80%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	18.00%
אשראי אוקיל, נומינלי	14.40%
אשראי אוקיל, אפקטיבי	15.50%
ריביות קרדיטוריות	
פז"ק ליום – 50 עד 100 אלף שקל	10.60%
פז"ק ליום – חצי מליון שקל	10.96%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף שקל	11.71%
פק"מ לחודשיים	14.03%
פק"מ לשנה	13.96%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	3.67%
אג"ח צמוד מדד ל-5 שנים (נטו)	3.00%
אג"ח צמוד מדד ל-10 שנים (נטו)	2.84%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל-3 חודשים	6.078%
סטרלינג – ליבור – ל-3 חודשים	6.563%
מארק – ליבור – ל-3 חודשים	4.531%

הנפקת אפקון בוטלה בעקבות התנגדות הוועד הפועל של הבורסה

המאבק על הנפקת אפקון הוכרע ביום ה' באופן לא צפוי. לאחר שפיכטונגר הצליחה להעביר את ההחלטה באסיפת בעלי מניות שנויה במחלוקת, עבר הכדור לביהמ"ש, כשאלקו ביקשה צו מניעה נגד ההחלטה. אלא שאז התערבה הבורסה ולא הותירה לפיכטונגר ברירה

מאת יורם גביזון

דירקטוריון פיכטונגר החליט בישיבתו ביום חמישי בערב לבטל את ההנפקה המתוכננת של החברה הבת אפקון. ההחלטה התקבלה לאחר שהוועד הפועל של הבורסה לא אישר את מבנה ההנפקה.

מבנה ההנפקה של אפקון כלל הנפקת זכויות של 2.95 מיליון מניות במחיר של 1.7 שקל למניה לבעלי המניות של פיכטונגר, והנפקה של כ-1.2 מיליון מניות לעובדי החברה, כולל בעלי השליטה בה, במחיר של 1.7 שקל למניה, והנפקה של 504 אלף מניות לציבור במחיר של 5.85 שקל למניה.

אפקון היא חברה בת בבעלות מלאה של פיכטונגר שעוסקת באינטגרציה, תכנות, ייצור והקמה של מערכות בקרה תעשייתית ואוטומציה. אפקון תרמה ב-94' 40% מהרווח הנקי של פיכטונגר. זו האחרונה הנשלטת על ידי עוזיאל פיכטונגר ועוזריו הבכירים, יצחק ארז וחיים אלוש, המחזיקים ב-11.9% מכוח ההצבעה. על פי תקנונה של החברה, בעל הרוב ממנה את כל הדירקטורים בה.

התנגדותה של הבורסה נבעה ככל הנראה מהעובדה שהמבנה המוצע של ההנפקה כלל הקצאת 440 אלף מניות לבעלי השליטה עוזיאל פיכטונגר, יצחק ארז וחיים אלוש (3.6% מהמניות לאחר ההנפקה) ו-740 אלף מניות נוספות (6% ממניות אפקון לאחר ההנפקה) ל-60 עובדים שאינם בעלי עניין במחיר של 1.7 שקל למניה – מחיר הנופל ב-70% ממחיר ההצעה לציבור.

הנפקת הזכויות היתה גורמת לדילול חלקם של בעלי המניות מהציבור באפקון. ההנפקה גם גילמה הטבה של 1.8 מיליון שקל לעוזיאל פיכטונגר, יצחק ארז וחיים אלוש, שכן כחלק מההנפקה תכננה פיכטונגר להקצות לציבור 504 אלף מניות של החברה הבת אפקון במחיר של 5.85 שקל למניה. פיכטונגר התכוונה גם להעמיד הלוואות ללא ריבית לבעלי השליטה כדי לממן את חבות המס של ההטבה.

החלטת הוועד הפועל של הבורסה התקבלה יום לאחר שבעלת המניות הגדולה בפיכטונגר (17.5% מכוח ההצבעה) – חברת אלקו תעשיות המתחרה, הגישה המרצת פתיחה ובקשה לצו מניעה זמני במעמד צד אחד, בו ביקשה מבית המשפט להצהיר כי הקצאת המניות לבעלי השליטה בחברה לא אושרה כדין באסיפה הכללית של בעלי המניות שהתקיימה לפני שבוע.

כן ביקשה אלקו תעשיות מבית המשפט לחייב את מנכ"ל פיכטונגר, יצחק פרג, ובעל השליטה בה, עוזיאל פיכטונגר, לחשוף את זהותם של כל בעלי המניות שנתנו בידיהם ייפוי כוח להצביע באסיפה הכללית.

העברת הדיון בהקצאת המניות באפקון לערכאות היא מהלך לא שכיח. הגופים המוסדיים – קרנות נאמנות וקופות גמל, נוהגים אמנם להופיע באסיפות כלליות ולהצביע נגד הטבות הנראות להן מופרזות, אולם כאשר הם נכשלים הם בד"כ לא פונים לערכאות.

המקרה של פיכטונגר היה שונה משום שבעלת המניות הגדולה היא חברה בורסאית המתחרה בה ישירות ובעבר אף ניסתה להשתלט עליה. אלקו, שסברה כי ההקצאה היתה נגועה בפגמים עקרוניים ופרוצדורליים, לא היתה מוכנה למצות את התנגדותה בהצבעה.

בהמרצת הפתיחה טענה אלקו כי בשל המחיר הנמוך שבו מוצעות המניות לציבור בעלי המניות ובעלי השליטה לא תיצור ההנפקה רווח הון לפיכטונגר, ומתעוררת השאלה מדוע אם כן בוחרת אפקון לבצע הנפקה שגיוס ההון בה מינימלי – 10 מיליון שקל – ובחלקה הגדול ניתנת כהטבה לבעלי השליטה.

לא זו בלבד שההנפקה אינה מיועדת לתוכניות פיתוח אלא שאפקון אינה זקוקה להון נוסף. אלקו מציינת כי מתשקיפה של אפקון עולה כי בסוף דצמבר '94 הלוותה החברה 7 מיליון שקל, כלומר 70% מהגיוס המתוכנן, לחברות בקבוצת פיכטונגר כשההלוואה צמודה למדד ואינה נושאת ריבית כל שהיא.

התשקיף מלמד גם שאפקון היתה מרכז הרווח העיקרי של פיכטונגר ב-94' (11.2 מיליון שקל מרווח של 28 מיליון שקל בדו"ח הרווח וההפסד המאוחד של פיכטונגר). לאפקון גם היה תזרים חיובי של 12.4 מיליון שקל.

פנייתה של אלקו לבית המשפט נגד ההנפקה חושפת את הפרוצדורה הייחודית באמצעותה הצליחו עוזיאל פיכטונגר ומנהליו להעביר באסיפה הכללית של בעלי המניות הטבות של 1.8 מיליון שקל – למרות שכמעט כל בעלי המניות מהציבור הצביעו נגדן.

> בתשובה אמר פרג שדירקטוריון פויכטונגר דרום שקיבל את ההחלטה, הורכב ממנו עצמו וממזכירתו של עוזיאל פויכטונגר, איבי שפירא, שמונו כממלאי מקום חליפים לצורך הישיבה שדנה בהצבעה

בתגובה לשאלות בדבר נחיצות הנפקת אפקון ודילול חלקם של בעלי המניות בנכס העיקרי של החברה הסביר עוזיאל פיכטונגר, את ההנפקה ברצונו "לתת הטבה לבעלי המניות מהציבור", אולם "כאשר הקשו בעלי מניות מהציבור מדוע לא ייטיב עמם בדרך מקובלת יותר, כמו תשלום דיווידנד במזומן, ענה האחרון כי "נושא זה אינו עומד על סדר היום והוא בסמכות הדירקטוריון".

אלקו מציינת כי הרווחים הצבורים הראויים לחלוקה כדיווידנד במזומן מסתכמים בכ-60 מ' ש', והם להערכתה מקור ראוי יותר למתן הטבות לבעלי המניות, אך בעלי השליטה בחברה נמנעים באופן שיטתי מלשתף את הציבור ברווחיה ובוחרים בדרכים חלופיות בהן יוכלו לקבל הטבות משמעותיות באופן בלעדי".

מעבר לטענות המתייחסות לנחיצותה של ההנפקה ולמקומה במכלול היחסים שבין בעלי השליטה בחברה לבין בעלי מניותיה, תוקפת אלקו גם את העובדה שהנפקת הזכויות שבתשקיף אפקון אינה הנפקת זכויות במובן המקובל. בניגוד להנפקת זכויות של חברה סחירה לא יתקיים מסחר בזכויות ולא ניתן למכור אותן בבורסה, כשהתוצאה היא שלבעלי המניות של פיכטונגר שאינם מעוניינים לדלל את החזקתם במחיר לא ריאלי עומדת האפשרות לבצע השקעה נוספת במניות על ידי רכישת מניות אפקון ובכך לצמצם את הנזק שגורם מבנה ההנפקה, כלומר הקצאה של 13.7% ממניות אפקון לבעלי השליטה, עובדים והציבור.

הטענות המהותיות כנגד ההנפקה מצדיקות, לדברי אלקו, את התערבות ביהמ"ש כדי למנוע את אישור ההטבות הנדונות, גם אם ההצבעה עליהן התנהלה בצורה תקינה, אך יש לה טענות קשות כנגד הליך ההצבעה עצמו.

אישור ההצעות להקצות לבעלי השליטה 440 אלף מניות אפקון ולהלוות להם כספים לצורך מימון המס המתחייב בגין ההטבה נעשה בקולותיהם של 1.1 מיליון מניות ה-1, מתוך 1.6 מיליון מניות ה-1 המונפקות.

לדברי אלקו, מנתוני האסיפה עולים ספקות כבדים ביותר בדבר טענתם של עוזיאל פיכטונגר ויצחק פרג כי בידיהם ייפוי הכוח שקיבלו מקבוצת בעלי מניות ה-1 המייצגים 27.6% מכוח ההצבעה בחברה. בעלי מניות אלה, שאת זהותם סרבו השניים לחשוף, אינם בעלי עניין בהצבעה מעבר לבעלי השליטה, ולפיכך לא ישקלו כבאלה.

אלקו, באמצעות עורכי דינה, מצביעה על העובדה כי באסיפה יוצגו 99.5% מהמניות הרשומות על שם החברה לרישומים, שיעור חסר תקדים ולא מוסבר כאשר מדובר בחברה ציבורית. מכיוון שבחברה לרישומים מופיעים בעלי מניות שאינם רשומים בפנקס החברים של החברה המוחזקות בדרך כלל על ידי הציבור הרחב, והיות שרק בעלי מניות המחזיקים ב-5% ומעלה ממניותיה של חברה ציבורית חייבים לדווח על החזקותיהם כבעלי עניין, הרי שכל יתר בעלי המניות הם אנונימיים.

> פנייתה של אלקו לביהמ"ש נגד ההנפקה חושפת את הפרוצדורה הייחודית באמצעותה הצליחו עוזיאל פויכטוונגר ומנהליו להעביר באסיפה הכללית של בעלי המניות הטבות בסך 1.8 מ' ש'

במצב דברים זה, נאמר בהמרצת הפתיחה, "לא ניתן להבין כיצד הצליחה קבוצת בעלי השליטה לקבל יפוי כוח מבעלי המניות הלא מזוהים, השיעור המשמעותי של המניות המוחזקות לכאורה על ידי הציבור (46%) שיוצגו כמעט כולן באסיפה, מעורר סימני שאלה שמא מניות אלו או חלקן מוחזקות בצורה כל שהיא בזיקה לבעלי העניין".

משקלן המכריע של קבוצת בעלי המניות האנונימיים בהכרעת ההצבעה לטובת מתן ההטבות לבעלי השליטה הופכת את חשיפת הזהות לבעלת חשיבות, על מנת שניתן יהיה לקבוע מהו הרוב הדרוש לצורך קבלת ההחלטה, משום שכידוע סעיף 96 ל"ז לפקודת החברות קובע כי בהצבעה הנוגעת להטבה לבעלי עניין חייבים לפחות שליש מאלו שאינם בעלי עניין לתמוך בהצעה. הימנעות בעלי עניין לחשוף את זהות הקבוצה שייפתה את כוחם סיכלה את זכותם של בעלי המניות לבחון אם מדובר בהצבעה של מי שיש לו עניין אישי בהטבות וממילא אם ההחלטות שהתקבלו עמדו במבחן סעיף 96 ל"ז לפקודת החברות.

תמיכתה של קבוצת בעלי המניות לא היתה היחידה שעוררה את קצפה של אלקו: בהצבעה, נטען בהמרצת הפתיחה, הסתבר שבין בעלי המניות שייפו את כוחו של המנכ"ל החושב יצחק פרג להצביע, היתה חבילת המניות שהוחזקה על ידי החברה הבת פיכטונגר דרום, שמחזיקה ב-14.2% מזכויות ההצבעה בחברה.

כחברה בת בבעלות מלאה, פיכטונגר דרום היא נכס של כל בעלי המניות וכל שימוש בה צריך להיעשות על ידי ולטובת כלל בעלי המניות, ואין לעשות שימוש בזכויות ההצבעה שלה לקידום אינטרסים אישיים מובהקים של בעלי השליטה בחברת פיכטונגר.

מעבר לעצם הצבעתה של החברה הבת כמקשה אחת עם בעלי השליטה, מחתה אלקו נגד האופן שבו התקבלה ההחלטה בדבר אופן הצבעתה של פיכטונגר דרום באסיפה הכללית. כשנשאל על ידי אחד מבעלי המניות אם בכוונתו להשתמש בזכות ההצבעה של החברה הבת פיכטונגר דרום, השיב פרג בחיוב, ואמר שהוא עושה זאת על פי הנחיות שקיבל מדירקטוריון פיכטונגר דרום. עוזיאל פיכטונגר הכחיש שהדירקטוריון של פיכטונגר דרום נתן הנחיה להצבעה, אולם לאחר שבעל המניות דרש שהדברים יירשמו בפרוטוקול, חזר בו.

בתשובה לשאלה אמר פרג שדירקטוריון פיכטונגר דרום שקיבל את ההחלטה הורכב ממנו עצמו וממזכירתו של עוזיאל פיכטונגר, איבי שפירא, שמונו כממלאי מקום חליפים לצורך ההצבעה. על מינוים הוחלט לדברי פרג בישיבת דירקטוריון פיכטונגר דרום ב-1 במאי '95 על ידי דירקטוריון החברה. מכאן, אומרת אלקו, "דירקטוריון פיכטונגר דרום המורכב אף הוא מבעלי השליטה בחברה קיבל החלטה כיצד תצביע פיכטונגר דרום כבעלת מניות באסיפה כללית של חברת פיכטונגר שעל סדר יומה הטבות לקבוצת בעלי השליטה".

יתרה מזו, ככל הידוע לאלקו תקנון פיכטונגר דרום קובע כי מינוים של דירקטורים חליפים ייעשה על ידי בעלי המניות ולא על ידי הדירקטורים עצמם, ועל כן אין כל תוקף למינוים של הדירקטורים החליפים.

פרשה נוספת העולה מהמרצת הפתיחה היא הצבעתו של עו"ד אהוד סתת ששותף במשרד עורכי הדין יילבר את סתת המייצג את פיכטונגר. סתת הופיע כמיופה כוח לבעלי מניות המחזיקים ב-4.99% ממניות החברה. כשנשאל לזהות שולחיו השיב כי הוא מחזיק במניות בנאמנות עבור "עובדים", אך בהמשך אישר כי 24 מתוך 95 אלף המניות שבידו מוחזקות עבור עובדים שהם בעלי עניין.

כן אישר סתת כי לא קיבל מהעובדים להם הוא נאמן הוראות ספציפיות כיצד להצביע באסיפה. הפועל היוצא אומרת אלקו הוא שעו"ד סתת הפעיל את שיקול דעתו שלא על פי הנחיות מפורשות של בעלי המניות שלהם הוא נאמן, ולכן הצבעתו אינה תקפה או לכל הפחות חייבת להימנות במניין הקולות של בעלי עניין.

בתגובה להמרצת הפתיחה הודיעה ביום חמישי האחרון פיכטונגר לבורסה כי מדובר בתביעה קנטרנית שמטרתה האמיתית חשיפת זהות בעלי המניות במטרה להשתלט על החברה. לדברים אלו השיבו באלקו כי אין כוונה להשתלט על החברה. הטענה בדבר השתלטות מנסה להסיט את תשומת הלב מכוונתה האמיתית של אלקו תעשיות כלפי בעלי מניותיה לשמור על זכויותיה כבעלת המניות הגדולה בפיכטונגר, והראיה היא שאיש מבין הגופים המוסדיים, למעט קרנות פיא, לא תמך בהצבעה.

هكذا عن الأصل

שערי הסגירה בשווקים

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הבדוהות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.1194	6.92
פרנק בלגי	20.54	6.58
מארק גרמני	1	6.28
לירה אירית	2.263	6.21
פרנק צרפתי	3.519	3.98
כתר דני	3.9075	3.48
אסקודו פורטוגלי	105.15	3.44
פזטה ספרדית	86.98	1.06

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קנייה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.379	1.3785	1.3732
פרנק שווייצרי	1.136	1.135	1.1276
ליש"ט*	1.6045	1.6035	1.6022
ין	82.77	82.67	82.71
דולר קנדי	1.3725	1.3715	1.3767
פרנק צרפתי	4.846	4.843	4.8629
אקיו*	1.337	1.336	1.3360
ד' אוסטרלי*	0.7192	0.7182	0.7160
ד' סינגפור	1.3903	1.3898	1.3733
לירטה	1639.23	1638.44	1639.04

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	6.078%	6.063%	6.063%
שטרלינג	6.604%	6.875%	7.250%
ין	1.313%	1.271%	1.271%
פר"ש	3.281%	3.344%	3.500%
מארק	4.518%	4.518%	4.625%
אקו	6.258%	6.320%	6.438%
פר"צ	7.582%	7.184%	6.762%
גילדן	6.420%	4.470%	4.630%
ד' קנדי	7.370%	7.310%	7.180%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 9.00%

יורודולר – פרנקפורט

תקופות	דולר	מארק
3 חודשים	6.040%	4.440%
6 חודשים	6.040%	4.560%
1 שנה	6.040%	4.560%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.85%
שנה	5.88%
10 שנים	6.41%
30 שנה	6.76%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-31.12.94
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	4369	-43.23	-0.98%	4423.64	4338.91	13.94%
	S&P 500	523.65	-4.94	-0.93%	529.59	522.51	14.02%
טוקיו	ניקיי 225	15694.25	114.81	0.74%	15713.18	15406.03	-20.43%
הונג קונג	האנג סנג	9329.18	-61.42	-0.65%	9387.73	9301.88	13.89%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2163.24	-8.84	-0.41%	2177	2163.24	-3.41%
לונדון	FTSE 100	3311.1	-17.1	-0.51%	3332.1	3305.1	8.01%
פרנקפורט	דקס	2077.87	-27.25	-1.29%	2086.03	2071.45	2.02%
פאריס	CAC 40	1919.07	-41.6	-2.12%	1951.68	1915.46	2.02%
מילנו	MIBTEL	9928	-68	-0.60%	9989	9852	-2.58%
ציריך	SMI	2751.7	-26.8	-0.96%	2777.4	2733.3	4.68%
אמסטרדם	EOE	426.49	-4.03	-0.94%	427.76	425.52	2.90%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב יוני (דולר לאונקייה)	388.5	0.7
כסף יולי (סנט לאונקייה)	550.5	-1.5
פלטינה יולי (דולר לאונקייה)	436.6	2.6
לונדון		
זהב (דולר לאונקייה)	386.4	
כסף (דולר לאונקייה)	5.49	
פלטינה (דולר לאונקייה)	437	
פלדיום (דולר לאונקייה)	163.5	

ניו יורק (סנט לליברה)

	מחיר	שינוי
רכז תפוזים יולי	118.15	2.45
כותנה יולי	113.84	2
קפה יולי	152.1	-2.75
קקאו יולי (דולר לטונה)	1324	28
סוכר יולי	11.4	-0.27

גרעינים ובקר שיקגו

	מחיר	שינוי
פולי סויה יולי (סנט לבושל)	605.75	7.25
חיטה יולי (סנט לבושל)	385.5	8
תירס יולי (סנט לבושל)	271	4
בקר חי יוני (סנט לליברה)	61.925	0.325

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2849
בדיל ספוט (דולר לטונה)	6065
עופרת ספוט (דולר לטונה)	685
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1043
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1798
ניקל ספוט (דולר לטונה)	7535

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	17.85
ברנט יולי	17.65
דובאי ספוט	17.1
מאוץ ספוט	16.7
טקסס קרוד ספוט	18.72
נפט לחימום ספוט	46.7

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)

איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להודגה)

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	206
נפטא פו"ב	178

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה מאי (דולר לטונה)	2750	8
קקאו מאי (ליש"ט לטונה)	933	18
גומי מארס (דולר לקילו)	8	0

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
235.37	-0.06	-4.83%

שווקים / יואב קידר

הדולר נפל ל־82.9 ין; 1.38 מארק
ירידות בוול סטריט ובאירופה

נתונים על האטה בכלכלה האמריקאית מגבירים את הצפי להורדת הריבית בארה"ב ומחלישים את הדולר. בוול סטריט איבד הדאו ג'ונס 43 נקודות. בסיכום שבועי עלה המדד ב־27 נקודות

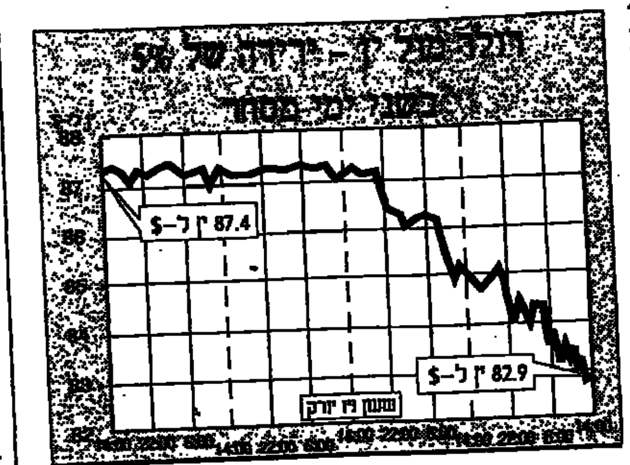

וול סטריט

שבוע המסחר בוול סטריט הסתיים ביום שישי באקורד צורם המשיך בכך את המגמה מיום המסחר הקודם.

נתונים כלכליים שפורסמו בימים האחרונים כמו עלייה במספר התביעות לדמי אבטלה, ירידה בהזמנות למוצרים בני קיימא באפריל ומכירות נמוכות של בתים מאותתים כולם על האטה מסתמנת בקצב הצמיחה של הכלכלה בארה"ב.

ביום שישי הצטרף אליהם נתון על עלייה של 1.2% במחירי היבוא לארה"ב, על רקע היחלשות הדולר.

ההאטה המסתמנת בכלכלה פותחת את האפשרות להורדה של הריבית במשק האמריקאי על ידי הפדרל ריזרב, אבל היא עושה גם שני דברים נוספים.

היא מאותתת על ירידה אפשרית ברווחי החברות הצפויות מה כלכלה המקומית ומחלישה את הדולר.

אוהבי הסטטיסטיקות מיהרו לציין כי הפעם האחרונה בה הופסק המסחר הממוחשב פעמיים באותו היום, היתה בדיוק לפני כשנה

היחלשות של הדולר מורידה את האטרקטיביות של השקעה באיגרות חוב מקומיות ומאיימת לעצור את ההתאוששות המרשימה של האג"חים, שהיינו עדים לה בחודש האחרון.

נכון שירידה בדולר מגדילה במקביל את רווחי היצואניות האמריקאיות – אבל ביום שישי בחרו המשקיעים לתפוס את המחצית הריקה.

נתוני הפתיחה האלה יחד עם הבאות האחרונות ההייטק סיפקו רקע נוח לירידות. כבר למן פתיחת המסחר, החליקו המדדים מטה ולקראת הצהריים רשם הדאו ג'ונס ירידה של כמעט 50 נקודות.

מאוחר יותר הצליח הדאו לשפר עד לירידה של 30 נקודות, אבל לקראת סיום חצה פעמיים את קו ה־50 נקודות מטה וגרם בכך להפסקה תואמת של המסחר הממוחשב.

בחצי השעה האחרונה הצליח הדאו לשפר במעט – כנראה בעקבות הפעלת פקודות קנייה ממוחשבות, ונגר לבסוף בירידה של 43.2 נקודות או 0.9% לרמה של 4,369 נקודות.

בסיכום שבועי היתה התמונה חיובית יותר עם התחזקות של מדד הכבדות ב־27.6 נקודות.

מחזורי המסחר ביום שישי היו נמוכים יחסית והסתכמו ב־292 מיליון מניות ב־NYSE, על רקע יציאה לסוף שבוע ארוך.

ביום שני תשבות וול סטריט בשל ציון Memorial Day, והמסחר שם יחודש ביום שלישי.

חסידי הסטטיסטיקה מיהרו לציין כי הפעם האחרונה בה הופסק המסחר האוטומטי פעמיים באותו היום היתה לפני כשנה – ברביעי ליוני של 94'.

את המחזור הגבוה בניו יורק ריכזה בסוף השבוע מניית התוכנה Chipcom.

החברה הודיעה לפני פתיחת המסחר על כך שירידה במשלוחי המוצרים שלה על ידי IBM תגרום לפגיעה ברווח בהמשך השנה.

הודעת הבהלה יחד עם דו"חות שהצביעו על מכירות מאכזבות יחסית של Novell ביום חמישי גרמו לירידה של 37% במניה במחזור ענק של חצי מיליארד דולר.

ירידות ניכרו גם במניות היי־טק נוספות כמו אינטל (1%–), מיקרוסופט (2%–), מיקרון (3%–) ומוטורולה (2%). מדד הנאסד"ק סגר את בירידה של 0.62% והוא נמצא הבוקר ברמה של 871.8 נקודות.

יחד עם סקטור ההיי־טק נרשמו ביום שישי ירידות חדות בכמה מגזרות השיווק.

מניית רשת Bradlee's נתבטה ב־15% לאחר שדן דורפמן מ־CNBC ציטט פרשן שטען כי ייתכן והחברה תיאלץ להכריז על פשיטת רגל.

ירידות של 2% בממוצע נרשמו ל־Sears ולוול מארט.

סקטור נוסף שבלט בירידות היה זה של חברות הנפט, בעקבות ירידה במחיר הנפט העולמי בעולם. הירידה באה בעקבות ידיעות על הפסקת שביתה של עובדי נפט בברזיל.

בסה"כ המשיכו הדעות בוול סטריט להיות חלוקות בסוף השבוע באשר לכיוון של שוק המניות – אבל חששות מהיחלשות ברווחי החברות וירידה בשוק האג"ח – שני גורמים מרכזיים בהתעוררות של וול סטריט מאז פברואר גרמו לדעות "מאופקות" באשר לכיוון בטווח הקרוב והצפי הכללי מדבר על "דגירה".

הרבה מהשחקנים בוול סטריט במעט ר"עצפים" כיום לתיקון של 2%-3% מטה כדי להמשיך את ה"התגרה" – והניסיון מלמד אותנו שציפיות כאלה מתממשות במוקדם או במאוחר.

נתונים על הדו"חות הרבעוניים של מניות ה־S&P שהתפרסמו עד עתה מצביעים על כך ש־54% מהחברות הציגו תוצאות מעל תחזיות וול סטריט; 18% עמדו בדיוק בציפיות אבל 30% מהן איכזבו את המנתחים והפרשנים.

שוק איגרות החוב בוול סטריט הושפע ביום שישי מהדיווח על עלייה במחירי היבוא ומהדולר החלש. התשואה על הסדרות הארוכות עלתה ל־6.76% מול 6.72%.

מטבעות

את הסיפור המרכזי בחדשות הכלכליות בסוף השבוע חזר לתפוס הדולר האמריקאי, שהמשיך ליפול מול המטבעות העיקריים (2% בממוצע) בעקבות החדשות על ההאטה הכלכלית בארה"ב והסיכויים להורדת הריבית.

המטבע נפל ל־82.9 ין לאחר שפגש רמות של 82.4 ין במהלך המסחר – הרמה הנמוכה שלו מזה כחודש מול המטבע היפאני.

מול המארק נסחר הדולר תמורת 1.379 מארק לאחר שנסחר מוקדם יותר תמורת 1.377 מארק. בשני ימי מסחר איבד הדולר 5% מול הין ו־4.3% מול המארק.

הירידה מול המארק והין לוותה בירידה מקבילה של 1.5% לערך מול הפרנק הצרפתי, הפרנק השווייצי הגילדן ההולנדי.

חלק מהירידה החדה בדולר מיוחס למסחר דל יחסית בשל העדר פעילים בשוקי אירופה, וב־חששם של סוחרים לפתוח פוזיציות במטבע בגלל השבתת המסחר בוול סטריט ביום שני.

אירופה

שוקי המניות באירופה נתכטו ביום שישי ללא יוצא מן הכלל כמעט, על רקע ההיחלשות של הדולר. בלונדון סיים מדד פייננשל טיימס בירידה של 0.51% לרמה של 3,311 נקודות. את המגמה הובילו מניות בנקים יחד עם ירידה בשוק איגרות החוב המקומי.

Cable & Wireless, שמוכרת עכשיו גם למשקיעים הישראלים, ירדה ב־2.37% ואתה איתה מניות תקשורת נוספות. Kleinwort הנאמ ווסט הורידו בסוף השבוע את הדירוג למניה ל־Hold יום לאחר הצגת דו"חות שהצביעו על ירידה של 22% ברווח התפעולי – בעיקר בגלל הוצאות חד פעמיות.

בפרנקפורט ירד מדד הדקס ב־1.29% לרמה של 2,077 נקודות. הובילו את המגמה ירידות ב־Basf ובדיימלר.

את הירידה היומית החדה של אירופה רשמה ביום שישי פאריס, שם איבד מדד סי.איי.סי 2.12%. יצרנית האלקטרוניקה תומפסון איבדה 6.8% והובילה את הירידות בסקטור שלה. מניות רגישות דולר אחרות כמו לוריאל וטוטאל רשמו גם הן ירידות חדות.

מזרח הרחוק

בטוקיו הצליח שוק המניות להתאושש מהתכנסות של יום חמישי ומדד הניקיי טיפס בסיומו של יום המסחר ב־0.74% לרמה של 15,694 נקודות. הקניות יוחסו לגופים מוסדיים כמו קרנות פנסיה וביטוח.

בהונג קונג שינה השוק כיוון בעקבות החדשות מארה"ב ומדד האנג־סנג איבד בסיום 0.65%.

מי יכול להרים לאוויר 126 טון?
כל אחד משני מטוסי ג'מבו 747 החדשים של אל על מטענים!

שערי מטבע חוץ / 26.5.95

המטבע	בנקנוטים לאומי קנייה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קנייה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קנייה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קנייה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קנייה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קנייה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינויי באחוזים: שינוי יומי	מתחילת החודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.93	3.08	2.93	3.07	2.94	3.07	2.9829	3.0311	2.9776	3.0227	2.9779	3.0267	3.0040	-0.79%	1.45%	-0.46%	-1.06%
1 מארק גרמני	2.11	2.22	2.12	2.22	2.12	2.22	2.1476	2.1823	2.1517	2.1843	2.1502	2.1853	2.1682	2.49%	0.75%	11.75%	10.58%
1 לירה שטרלינג	4.71	4.94	4.73	4.95	4.72	4.94	4.7935	4.8709	4.7889	4.8614	4.7910	4.8702	4.8358	-3.01%	-3.28%	-1.46%	-2.25%
1 פרנק צרפתי	0.59	0.63	0.59	0.63	0.60	0.63	0.6085	0.6184	0.6072	0.6165	0.6087	0.6186	0.6149	3.08%	1.18%	8.97%	8.52%
100 ין יפני	3.50	3.68	3.50	3.66	3.51	3.67	3.5626	3.6201	3.5554	3.6092	3.5600	3.6181	3.5937	2.30%	1.86%	18.74%	18.03%
1 גילדן הולנדי	1.88	1.98	1.89	1.98	1.89	1.98	1.9191	1.9501	1.9186	1.9476	1.9216	1.9530	1.9376	2.45%	0.85%	11.33%	10.67%
1 פרנק שווייצרי	2.55	2.68	2.57	2.69	2.56	2.68	2.5973	2.6392	2.6051	2.6446	2.6014	2.6440	2.6236	2.98%	0.39%	14.01%	13.11%
1 כתר שוודי	0.40	0.43	0.41	0.43	0.40	0.43	0.4145	0.4212	0.4136	0.4200	0.4149	0.4221	0.4182	1.36%	2.02%	3.39%	2.17%
1 כתר נורבגי	0.47	0.50	0.48	0.50	0.47	0.50	0.4821	0.4899	0.4819	0.4893	0.4824	0.4903	0.4867	2.16%	1.95%	9.05%	8.42%
1 כתר דני	0.54	0.57	0.54	0.57	0.54	0.57	0.5504	0.5593	0.5503	0.5587	0.5500	0.5590	0.5544	2.36%	1.45%	11.66%	10.99%
1 מארק פיני	0.68	0.73	0.69	0.72	0.69	0.72	0.7012	0.7126	0.7009	0.7116	0.7013	0.7135	0.7055	1.94%	0.99%	10.65%	9.99%
1 דולר קנדי	2.13	2.25	2.14	2.24	2.14	2.24	2.1743	2.2094	2.1707	2.2036	2.1706	2.2061	2.1902	-1.18%	0.88%	1.92%	1.11%
1 דולר אוסטרלי	2.11	2.22	2.07	2.23	2.09	2.22	2.1506	2.1853	2.1454	2.1779	2.1489	2.1841	2.1642	-0.40%	0.24%	-7.63%	-8.18%
1 ראנד דרומי	0.73	0.83	0.69	0.83	0.69	0.81	0.8108	0.8239	0.8078	0.8201	0.8104	0.8239	0.8172	-0.22%	-0.11%	-4.04%	-4.61%
10 פרנק בלגי	1.02	1.08	1.02	1.09	1.03	1.08	1.0467	1.0636	1.0470	1.0629	1.0468	1.0640	1.0559	2.60%	0.94%	11.36%	10.69%
10 שילינג אוסטרי	3.00	3.16	3.01	3.15	3.01	3.16	3.0581	3.1075	3.0555	3.1018	3.0578	3.1086	3.0834	2.60%	0.87%	11.29%	10.63%
1000 לירה איטלקית	1.78	1.88	1.79	1.90	1.81	1.90	1.8194	1.8488	1.8212	1.8488	1.8200	1.8499	1.8337	0.31%	4.32%	-1.28%	-1.87%
100 פזטה ספרדית	2.43	2.55	2.44	2.61	2.46	2.58	2.4739	2.5139	2.4689	2.5061	2.4762	2.5160	2.4955	3.02%	1.38%	9.00%	8.35%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.9590	4.0229	3.9522	4.0120	3.9578	4.0223	3.9911	2.14%	1.17%	7.79%	7.55%
1 דינר ירדני	4.16	4.44	4.12	4.40	---	---	---	---	---	---	---	---	4.3858	0.24%	2.15%	3.43%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0188	2.17%	5.03%	2.73%	
1 לירה מצרית	0.84	0.92	0.84	0.90	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9312	0.83%	1.45%	-2.05%	---
1 סל המטבעות	---	---	---	---	---	---	3.4891	3.5454	3.4860	3.5389	3.4888	3.5455	3.5175	0.68%	1.21%	4.52%	3.90%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים 26.5.95

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירה איטלקית	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6480	1.3855	0.8359	1.1450	4.8853	1.5506	1.6382	2.8450
1 לירה שטרלינג	1.5432	---	2.1381	1.2980	1.7670	7.5391	2.3925	2.5281	4.3904
1 מארק גרמני	0.7218	0.4677	---	0.6033	0.8264	3.5261	1.1190	1.1824	2.0534
100 ין יפני	1.1963	0.7752	1.6575	---	1.3698	5.8444	1.8547	1.9598	3.4034
1 פרנק שווייצרי	0.8734	0.5659	1.2100	0.7301	---	4.2667	1.3540	1.4308	2.4847
1 פרנק צרפתי	0.2047	0.1326	0.2836	0.1711	0.2344	---	0.3174	0.3353	0.5823
1 גילדן הולנדי	0.6450	0.4180	0.8936	0.5392	0.7385	3.1511	---	1.0567	1.8350
1000 לירה איטלקית	0.6104	0.3956	0.8457	0.5103	0.6989	2.9821	0.9464	---	1.7366
10 פרנק בלגי	0.3515	0.2278	0.4870	0.2938	0.4025	1.7172	0.5450	0.5758	---

לאל על מטענים
יש תשובה לכל בקשה
צלצל 03-6917211
השמים פתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי מטה אשר

הודעה בדבר הפקדת תכנית הכוללת הוראות של תכנית מפורטת ובדבר ביטול הודעה

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מטה אשר מופקדת תכנית, הנקראת: "תכנית מספר ג/8725", שינוי לתכנית הבאה: ג/3814.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אשרת
גוש 18682 חלק 3,
עיקרי הוראות התכנית:
הפיכת אזור ציבורי פתוח לאזור מבני ציבור.

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508.

אפרים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

מדינת ישראל
משרד המשפטים
אגף האפוטרופוס הכללי

חוק האפוטרופוס הכללי, תשל"ח-1978
הודעה על ניהול נכסים עזובים

בהתאם לתקנה 12 (ב) לתקנות האפוטרופוס הכללי (סדרי דין וביצוע), תשל"ח-1978, הנני מודיע בזה, כי בהתאם לסמכותי על פי סעיף 7 לחוק האמור, החלטתי לנהל את הנכסים העזובים השייכים לבעלים המפורטים ברשימה שלהלן, ללא צו ניהול.
תאריך ההחלטה: י' באייר תשנ"ה (10.5.95)
מהות הנכסים: כספים
הבעלים:
הנעדר פורמבר בוריס
עזבון המנוחה גולדשטיין זנה בת שלמה ת.ז. 0-6968164-1
עזבון המנוחה אבר רוז בת לאוס ת.ז. 06443325-3
הנעדר איניסמן
יורשי המנוח ריפש דן (דניאל)
עזבון המנוח אברהם יוסף עינתי
הנעדרת שלו עדנה בת משה ת.ז. 0-3031749-9
הנעדרים סנבורד אקטרינה ואלכסנדר
ירושלים, י' באייר תשנ"ה
14/05/95

ש. צור, עו"ד
האפוטרופוס הכללי

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי קרית שמונה

הודעה בדבר הפקדת תכנית הכוללת הוראות של תכנית מפורטת. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (ג) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית שמונה מופקדת תכנית הנקראת: "תכנית מספר ג/בנ/259". התכנית שינוי לתכניות הבאות: ג/בנ/186, ג/בנ/27 ולתכנית מיתאר מס' ג/3651.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: קרית שמונה
גוש 13184 חלק 1-4, 7,
גוש 13183 חלק 2,
עיקרי הוראות התכנית:
קביעת אזורים לשימושים שונים הארכת דרך 38
הסדרת גישות ותנועת לרכב
קביעת הוראות בניה למגורים במגרש המיועד לכך הסדרת מגרשי המגורים ...

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508.

אפרים קריצלר
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז צפון

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה) התש"ן-1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון

הודעה בדבר הפקדת תכנית הכוללת הוראות של תכנית מפורטת. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (ג) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון מופקדת תכנית הנקראת: "תכנית מספר 24/בנ/5".
התכנית שינוי לתכניות הבאות:
5/בנ/24
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: עיר
בגושים: 1-56, 58-64, 88-115, 171-141, 143-154, 158-160, 277-322, 407, 424-429, 435-438, 440-446, 486-490, 927
עיקרי הוראות התכנית:
שינויים בקו בנין ובזכויות ומגבלות בניה באזור מגורים א'.

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז הדרום רחוב התקווה 4 באר־שבע 84100 טל: 07-296414.

שלום דנים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז הדרום

הודעה לציבור
על הצעה מיוחדת לרכישת יחידות במחיר מופחת בקרנות נאמנות של קונטיננטל - קרנות נאמנות בע"מ

בתקופה מ־1.6.95 ועד 29.6.95 מוצעות היחידות בקרנות המפורטות מטה במחיר יחידה, ללא תוספת הוספה.
ברזון קונטיננטל - קרן נאמנות
דולר קונטיננטל - קרן נאמנות
רווק קונטיננטל - קרן נאמנות
האמנות לרכישת יחידות ניתן להגיש באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים שמקבוצת בנק הפועלים בע"מ ובאמצעות חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת היחידות הנ"ל.
מנהל הקרן: קונטיננטל - קרנות נאמנות בע"מ.
הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ.
קונטיננטל – קרנות נאמנות בע"מ

בנק ישראל מודיע
פרטי המכרזים לשבוע בין 28 במאי עד 1 ביוני

המכירה המדובר (1)	מספר הסדרה	יום המיכרז	יום הסליקה הכספית	פדיון/מימוש/פרעון: היום	התקופה	סכומים מוצעים	תשואה ריבית פרמיה מחיר אחרונים: מיועדת	מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)	0855 1155 0516	30.5.95 30.5.95 30.5.95	31.5.95 31.5.95 31.5.95	30.8.95 29.11.95 1.5.96	91 ימים 182 ימים 336 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 200 400 400	✻	20% 20% 20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית – מכירה (2) מיכרז על תשואה	0316 0916	30.5.95 30.5.95	6.9.95 6.9.95	6.3.96 4.9.96	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 20 20	✻	20% 20%
החלפת איגרות חוב כנגד מק"מ	(4) 0516	31.5.95	✻	1.5.96	335 ימים	מיליוני ש"ח 20	✻	20%
מכירת אג"ח לבנק ישראל	(6)	—	—	✻	✻	—	✻	✻
אופציות לרכישת דולרים – 3 חודשים	505531 505532	30.5.95	יום המכרז	29.8.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✻	✻
	505551 505552	1.6.95	יום המכרז	29.8.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✻	✻
(5) 6 חודשים	505530	30.5.95	יום המכרז	28.11.95	6 חודשים	5000 יחידות	✻	✻

(1) במיכרז ... המחיר הנקוב של המוכרים ... לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה היא התשואה האפקטיבית שנתית בהתאם לתקופה שמיום ההעברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה ...
(3) ... שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי על הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון
(4) ... בתנאים המפורטים בשיטת הקו הישר.
... המפורסמת לפני המכרז בחוזר המערכת סב"א
(5) ... 0516 – סניף: 4122–4129, גליל: 3761–3762, 3791–3792, 3862–3867, 3755–3758, בנק: 4606–4607, 4610–4613
(6) ... של "סב"א" ושל "קו מנחה" ושל "דייטוק" לפני כל מכרז.
... של "סב"א" ושל "קו מנחה" יום לפני המכרז

הערות:
(*) ... בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(**) בכל מקרה של סתירה בין נוסח מודעה זו לבין נוסח חוזר בנק ישראל המוסמכים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

בעולם

תשואות גבוהות וסיכונים עולים

FORTUNE

אחרי שספג מהלומות בשנה שעברה, התאושש שוק אג"ח הזבל ברבעון הראשון של השנה ונראה פרי למדי. אתם מתפתים לחזק את התשואה של תיק ההשקעות שלכם בעזרת מעט תבלינים? שתי מלות אזהרה: לפעול בזהירות.

שלושה מנועים מניעים את ההתאוששות באג"ח בעלות התשואות הגבוהות. ראשית, שיעורי הריבית על האג"ח הממשלתיות ירדו השנה, ושינוי מפתה זה העלה את מחירי אג"ח הזבל. שנית, הרבה כסף מוסדי שחיפש תשואות גבוהות בשווקים המתעוררים, נבהל ממקסיקו ומתקלות קטנות יותר במקומות אחרים. חלק גדול מכסף זה שב הביתה, ואף שמנהליו עדיין מבוהלים, הם רוצים הרבה יותר מאשר מרווחים דקיקים ביותר שמביאות אג"ח בעלות דירוג השקעה. לפיכך עבר הכסף הזה אל החלק הגבוה (בעל דירוג BB או B) של שוק אג"ח הזבל. שלישית, ההיצע של הנפקות אג"ח חדשות בעלות תשואה גבוהה לא היה גדול, והמחירים עולים כאשר היצע דליל זה פוגש ביקוש חזק.

ייתכן ששוק אג"ח הזבל הגיע לשיא המחירים שלו. אם זה כך, ההשקעה בקרן נאמנות מגוונת חשובה יותר מאי-פעם. מרטין פרידסון, אסטרטג במריל לינץ', אומר שהמרווחים אינם כה רחבים כפי שהיו צריכים להיות בהתחשב בסיכון בשוק. אג"ח זבל בדירוג BB מניבה בממוצע ל-215 נקודות בסיס – 2.15% – מעל לאג"ח הממשלתיות, כלומר מרווח ממוצע של 275 נקודות בסיס בשלוש השנים האחרונות, כאשר המשק שגשג. לדברי פרידסון זה מצב הפוך מן הנורמלי והוא מייחס את חוסר הנורמליות הזה ללחצים של כסף חדש הזורם לשוק.

אפילו כמה ממנהלי קרנות בעלי ביצועים מעולים מתחילים לחשוש בדבר המחירים והסיכונים לטווח קצר בשוק אג"ח הזבל. אומר דייוויד גלנסי, מנהל קרנות פידליטי ספרטן: "אני מחזיק שליש מן הקרנות שלי במזומן, משום שאיני מסוגל למצוא משהו בעל מחיר הגיוני כדי לקנותו".

משקיעים המחליטים להיכנס לשוק בכל סיכוניו זה צריכים להסתכל רק לעבר הקצה של האיכות הגבוהה, שם יהיה המרווח לעומת האג"ח הממשלתיות במסגרת 200 עד 250 נקודות בסיס. יש להימנע מקרנות אג"ח המגדילות את תשואותיהן באמצעות רכישת הנפקות בעלות רמה נמוכה יותר – B והנמוכות יותר – המתומחרות ב-400 נקודות בסיס ויותר מעל לניירות הערך הממשלתיות. מחיר כריסטופר מולומפי, מנהל פרנקלין אייג' היי אינקום פאנד: "אין זה הזמן לטפס על המדרגות, משום שהפוטנציאל של סיכון-תשואה פשוט אינו כדאי".

כמו תמיד כדאי להשקיע בקרן מגוונת של אג"ח זבל שתיתן לכם את כל הגיוון והמומחיות שאתם זקוקים להם. אם לשפוט לפי העבר, אם יגיע המשק למיתון, אפשר לצפות הקזת דם גדולה יותר במגזר התשואות הגבוהות מאשר בכל מקום אחר. פשיטות רגל של אג"ח זבל כבר מתחילות להתרבות. המגזר הזה נועד רק למשקיעים לטווח ארוך.

ארוכה וקשה הדרך ליפאן

New York Times

איך עולה מחירו של ג'יפ אמריקאי ב-64% אחרי שהוא עוזב את המפעל ולפני שהוא מגיע לאולם תצוגה ביפאן

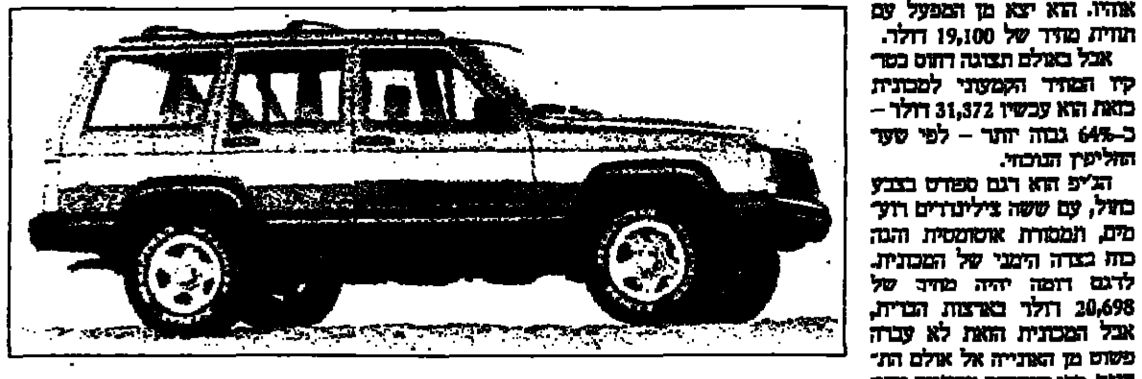

ג'יפ צ'רוקי. קשה למכור בתנאים כאלה

ג'יפ צ'רוקי מספר SL542455 ירד ב-9 באוקטובר מקו הייצור של מפעל קרייזלר בטולדו, אוהיו. הוא יצא מן המפעל עם תווית מחיר של 19,100 דולר. אבל באולם תצוגה רחוק במרכז טוקיו המחיר הקמעוני למכונית כזאת הוא עכשיו 31,372 דולר – ב-64% גבוה יותר – לפי שער החליפין הנוכחי.

הג'יפ הוא רכב ספורט בהנעה כפולה, עם ששה צילינדרים וארבע דלתות, תמסורת אוטומטית והגה בצדה הימני של המכונית. לדגם דומה יהיה מחיר של 20,698 דולר בארצות הברית. אבל המכונית הזאת לא עברה פשוט מן האונייה אל אולם התצוגה, כפי שעושות מכוניות יפאניות המיוצרות באמריקה.

במקום זאת הייתה לה דרך ארוכה הרבה יותר – קודם מבוך של בדיקות, דרישות של רשויות הפיקוח ומילוי טפסים, ואחר דרך רשת סבוכה של שכבות מפיצים וסוחרים. הכל הוא חלק ממערכת המעלה בצורה חדה את מחירן של מכוניות מיובאות, ושלדברי אנשי נציג הסחר האמריקאי עוזרת להגן על שוק המכוניות היפאני מפני מכוניות זרות.

אחרי 20 חודשים של משא ומתן מר הודיעה וושינגטון על הטלת מכסי עונשין על מכוניות יוקרה יפאניות, אם טוקיו לא תפסיק את הנהגים הללו. אבל מסעו של ג'יפ הצ'רוקי מדגים את גודל הבעיה, ואת חוסר הסבירות של תיקון מהיר. רק מעטות מן העלויות הנוספות הן בלתי הוגנות.

ואפילו אם טוקיו תסכים להיענות לדרישות האמריקאיות, ותקל אולי על דטרויט למכור יותר מכוניות ביפאן, עדיין קשה להאמין שהעלייה הגדולה במחיר המכוניות האמריקאיות המיובאות תצטמצם במידה רבה. סכסוך הסחר הנוכחי מתמקד בפתיחות השוק בפני חלקי מכוניות והכנסת יותר מכוניות אמריקאיות לאולמות התצוגה ביפאן, לא בביטול הבירוקרטיה או בדיקת האיכות.

אבל בשורשי העימות בין שתי הממשלות נעוץ התסכול העמוק של שלוש יצרניות המכוניות הגדולות מדטרויט כאשר הן מנסות לחדור לשוק היפאני הגדול מדי להן. וזה שנכון לגבי מכוניות מיובאות נכון גם לגבי כלל נהגי העסקים היפאניים, הנוטים להיות לטובתם של יצרנים על חשבון הצרכנים ועושים כמעט את כל המוצרים – ובעיקר מוצרים מיובאים – ליקרים במידה רבה מבכל מקום אחר.

"הטיעונים הם על המערכת עצמה, על העובדה שביפאן קל פחות למכור מאשר בארצות הברית", אומר פיטר בודמן, אנליסט מכוניות ב-UBS סקיוריטיס. לגבי דידו של ג'די סן, האחראי על המכירות ביפאן בחברת קרייזלר, הבעיה הבסיסית היא ש"זה לא מגרש משחקים ישר".

במרבית המדינות, למשל, מגלה קרייזלר שקל לה מאוד לשווק את מכוניותיה באמצעות מפיצים מקומיים או חברות בנות. ביפאן, בניגוד לכך, יש לסוחרי המכוניות קשרים כה הדוקים ליצרני המכוניות המקומיים, שהם מסרבים למכור מכוניות מיבוא אמריקאי או מכניסים אותן לאולמות תצוגה נידחים.

כאשר חברות יפאניות מביאות ליפאן את המכוניות שהן מייצרות באמריקה, הן צריכות בכל זאת לעמוד בתקנים הממשלתיים. אבל הן מסוגלות לתרגם את הכרתן את המערכת לחיסכון בעלויות, משום שהן יודעות איך לבצע קיצורי דרך. ויצרני המכוניות האירופיים הצליחו ביפאן יותר מן האמריקאים משום שהם שלחו דגמי יוקרה לקונים שאינם שמים לב למחיר.

בניגוד לכך, מכוניות המיוצרות ביפאן ונשלחות לארצות הברית יורדות מן האונייה היישר אל הסוחרים. לכן, אף שאין חוק יעזור להוריד את המחירים ביפאן ויעשה מוצרים יפאניים יקרים יותר בארצות הברית, מחירו של ג'יפ צ'רוקי גבוה ביפאן בכ-52% ממחירו באמריקה, ואילו מחירה של מכונית אבלון של ניסן המיוצרת בארצות הברית גבוה ביפאן רק ב-22%.

חשוב עוד יותר, מחירה של מכונית לנד קרוזר של טויוטה המיוצרת ביפאן יורד ב-17% כאשר היא נמכרת בארצות הברית. החברה טוענת שמחירי הובלה ושיווק גבוהים, כמו גם תוספות הכלולות בכל המכוניות הנמכרות ביפאן, מגדילים את העלות ביפאן.

אין ספק שבימים אלה מוכרת דטרויט יותר מכוניות ביפאן. רק המכירות של הג'יפ צפויות לעלות השנה ביותר מ-50% ולהגיע ל-20,000, לעומת 13,000 בשנה שעברה. קרייזלר השיגה התקדמות מסוימת בהתגברות על המכשולים העומדים בדרכה, ומשום שהדולר עדיין חלש היא מרוויחה הרבה כסף על כל מכונית שהיא מוכרת. היא עשויה להצליח עוד יותר אם תבצע את תוכניתה להשקיע עשרות מיליוני דולרים במערכת הפצה משלה.

למרות זאת האינפלציה במחיר לצרכן הפוגעת בג'יפ בדרכו לאולם התצוגה ביפאן, תאט ככל הנראה את מאמציה של קרייזלר ליצור נוכחות משמעותית ביפאן. בקצרה, מערכת ההפצה היפאנית תמשיך לשדוד את שלוש הגדולות מדטרויט מבעיית יתרונות המחיר שלהן, לפני שהצרכן היפאני יוכל להיכנס ולנהוג בהן.

תיאור המבוך אינו קל הרבה יותר מנסיעה בו. קרייזלר וחברות אחרות מספקות כמה נתוני עלויות, אבל סירבו לגלות את המחירים המדויקים שבהם הן קונות או מוכרות את הג'יפים. לכן אפשר להשתמש רק בהערכות גסות כדי לעקוב אחרי הצטברות המחירים מן המחיר הסיטונאי האמריקאי, העומד בקירוב על 19,100 דולר.

עם החלפת המחיר לינים חייבת קרייזלר להשתמש בשער חליפין סביר, כמו 92 ין לדולר, שיחזיק מעמד במשך כל תהליך המכירה. לפיכך כאשר הדולר ירד ל-86 ין ופחות הייתה לקרייזלר עלייה של 1,333 לכל מכונית שנמכרה. החברה ניסתה להעביר חלק מרווח זה לצרכנים. בתגובה לדולר החלש יותר היא הורידה את מחירה הקטלוגי של המכונית ב-10% מן המחיר הקודם בסך 2,998,000 ין.

ג'יפ צ'רוקי שנשלח ברכבת מן המפעל אל נמל בבולטימור, קיבל שם שכבת מגן משעווה. נעשו בו כמה התאמות כדי להתאים לתקנים היפאניים, תהליך הידוע בשם הומולוגציה. למשל, קרייזלר חייבת להתקין בלוח המחוונים של הרכב אורות אזהרה רגישים לחום, כדי להזהיר את הנהג שהמפלט שלו מתחמם מדי.

אחר נשלח הג'יפ בעלות של 200 דולר דרך תעלת פנמה ומעבר לאוקיינוס השקט אל נמל צ'יבה ביפאן, והגיע אליו ב-28 בנובמבר. בצ'יבה העבירה קרייזלר את הבעלות על הרכב ליבואן שלה, קרייזלר ג'פאן סיילס, מיזם משותף עם חברת ג'יי אוסאווה שבו יש לקרייזלר חלק קטן. עובדי הנמל הסיעו את הג'יפ מן האונייה אל בניין חניה, שם בדקו עובדי קרייזלר ג'פאן את המכונית.

הג'יפים עברו את המכס ב-2 בדצמבר, בעלות של 682 דולר ליחידה, תשלום קטן יחסית. משם הם הובלו על גבי משאיות למרחק של 80 ק"מ אל מרכז בדיקות שבו הלת אחת משתי חברות ההפצה של קרייזלר, סייבו מוטור סיילס. עלויות ההובלה והשחרור מן המכס והמעבר של החברה בשל שערי החליפין הביאו את מחיר הג'יפ ל-21,315 דולר.

בנקודה זאת ביצע היבואן הומולוגציה שנייה, כולל בדיקת בלמים במשך 5 דקות ובדיקה של 20 דקות של רמת הפליטה, במתקן שנבנה במיוחד למטרה זאת. העלות הכוללת של התאמה לגרסת הנהיגה משני צדי האוקיינוס 1,100 דולר, והעלתה את מחיר המכונית ל-22,415 דולר.

אבל קרייזלר עדיין הייתה צריכה להוכיח שהיא עומדת ב-238 התקנות היפאניות, מאמץ מתרבל ששיאו הוא ספר מסמכים בעל 560 עמודים. בארצות הברית מתכנים כל המסמכים בעמוד אחד. בתגובה לתלונות קודמות זירזה יפאן את התהליך. המכוניות עברו בתוך שעות את הבדיקה הממשלתית, במקום ב-7 ימים כפי שהיה נהוג קודם לכן.

אבל העלויות ליבואן, קרייזלר יפאן, רק התחילו להצטבר. הוא צריך לשלם תמורת ההובלה במשאיות; לשלם שכר דירה מסעיתי תמורת משרדים צפופים בבניין שבבעלות החברה האם שלה; להציע מדי פעם החזרים כספיים למפיצים; להוציא מדי שנה מיליוני דולרים על פרסום ולשלם את שכרם של 60 עובדים. אף שלחברות המכוניות היפאניות יש הוצאות דומות, הן יכולות לפזר את העלויות הללו, הכרוכות קבועות, על פני מספר גדול בהרבה של כלי רכב משיכולה לעשות קרייזלר עם חלק השוק הזעיר שלה.

קרייזלר יפאן אינה מוכנה לגלות את שולי הרווח שלה על הצ'רוקי, אבל אנליסטים מעריכים שהם מגיעים ל-5% עד 8% מן המחיר הקמעוני של המכונית, או לפחות 1,569 דולר. זה מעלה את המחיר ל-23,984 דולר.

ב-8 בפברואר עבר ג'יפ הצ'רוקי מספר SL542455 תהליך של יופי במרכז הבדיקות בסייבו, שם חיפשו העובדים חלקים חסרים כמו שטיחי רצפה, מציתי סיגריות ומערכת נוספת של מפתחות, הסירו את ציפוי השעווה וחיפשו שוב אחרי שריטות.

הם צחצחו שוב את המכונית, כדי לספק את הלקוחות היפאנים הבררנים יותר, והוסיפו תוספות בסכום של 200 דולר, וכמו כן תוספות חובה המיוצרות ביפאן כמו מדרגות צד ביוקרות. גם לסייבו יש רווח שולי של 5%-6%, או 1,725 דולר. שני גורמים אלה העלו את מחיר המכונית ל-25,909 דולר.

בארצות הברית הרווח השולי של יבואנים ומפיצים נמוך, משום שליצרני המכוניות היפאנים שם יש יד חופשית הרבה יותר להקים חברות בנות משלהם לייבוא ולהפצה. ביפאן המשכבות של עלויות של המבנים וכן הנוהג ארוך השנים להגביל בעלות זרה, היא שקרייזלר הייתה חייבת להסתמך על מפיצים יפאנים.

ב-3 באפריל קיבלה סייבו הזמנה לג'יפ צ'רוקי מחברת אוסאווה למכירת כלי רכב, אחת מ-406 סוכנויות רכב ביפאן המוכרות את הג'יפ. באולם התצוגה הזעיר של אוסאווה, בסבכה נידחת בטוקיו, מילאו את שטח הרצפה ג'יפ אחד ושלוש מכוניות אלפא רומיאו. מנהל הסוכנות אמר שהוא משלם שכר דירה חודשי בסך 24,000 דולר, סכום נמוך במושגים של טוקיו.

סוכנות אוסאווה שונה בן הכי קובל ביפאן בכך שהיא בשליחות המפיץ, סייבו, ולא בשליחות יצרנית רכב מקומית. יש לו הסדר למכור מכוניות של פיאט וג'יפ, משום שהם אינם מתחרים באלפא רומיאו של פיאט.

ב-8 באפריל נמסר ג'יפ צ'רוקי מספר SL542445 לאולם התצוגה של הסוכנות בנאגויה, מרחק 120 ק"מ מטוקיו, עם מחיר של 31,372 דולר. זה יעניק לסוחר רווח בסך 5,463 דולר. הקונה, מנתח אשראי בן 28, הצליח להוריד את המחיר ל-30,209 דולר, אבל הוסיף עליו מס צריכה בסך 906 דולר, ובסך הכל 31,115 דולר.

חלק גדול מתוספת המחיר של הסוחר אפשר לייחס לשירותים שהוא מספק. למשל, כאשר מכונית שהוא מכר מתקלקלת, הולך איש מכירות לביתו או למשרדו של הקונה ולוקח אותה לתיקון, ולעתים נותן גם תחליף זמני. כאשר נשלמים התיקונים בסיוע הסוכר מחזיר את המכונית לביתו של הלקוח.

"אנחנו רוצים לדאוג ללקוח, אבל האם אנחנו פועלים מעבר לצורך?" אומר סן מקרייזלר. "כל דבר שהם עושים, מעלה את המחיר".

מחכה שהנפט יפרוץ בעוז

FORTUNE

ראיון עם אנתוני אורפנו, מנהל קרן הצמיחה וההכנסה של וארבורג פינקוס

אנתוני אורפנו, 49, מתגורר בעליית גג ברובע סוהו בניו יורק עם אשתו, הגרי ג'פרס, סופרת ואוצרת אמנות, ומזכן שאם בחירת מניות אינה אמנות, היא לפחות אומנות. השקעות בהן בחר כמנהל קרן הצמיחה וההכנסה של וארבורג פינקוס מגלות בוודאות מגע ידיו של אומן. בשלוש השנים האחרונות הייתה לקרן בת 900 מיליון דולר תשואה שנתית ממוצעת של 17.5% – רווחים הנראים עצומים ליד ה-8.8% של מדד סטנדרד אנד פורס 500 לאותה התקופה. בפגישה שהוזח אורפנו עם "פורצ'ן" על הדרך שבה הוא מצליח כל כך בהשקעותיו.

מה גישתך להשקעות?

אנחנו לוקחים עולם של כ-5,000 חברות ומזקקים אותו ל-40 המובילות בתעשייה במגזרים הסובלים זמן רב, שלדעתנו מתחילות להשיג שוב צמיחה מהירה ברווחים. אנחנו מרכזים את אחזקותינו במגזרים מעטים כאלה, כדי להגדיל עד למקסימום את התשואות. מטרתנו היא תשואה שנתית העולה על 15%.

מה אתם קונים עכשיו?

חברות של שירותי נפט ויצרני מוצרי השקעה. מניות אלה היו בודד כלל המפגרות במשך שנות ה-80, שעה שמניות צמיחה גדולות של מוצרי צריכה כמו קוקה קולה, פיליפ מוריס, הום דיפו הדר תור הוליכו בשוק. אף שעדיין אפשר להרוויח במניות של מוצרי צריכה, אני חושב שאפשר להרוויח יותר באותן מניות שהיו זמן כה רב בעלות ביצועים חלשים. מאחר שנבואה היא עסק מסוכן בכל מקרה – שהרי הכל צוחקים על מגלי העתידות – אנחנו מפסדים את העניינים באמצעות קניית מניות שאינן כה מרוחקות.

אילו מניות של שירותי נפט?

אנחנו אוהבים את השמות הגדולים: שלומברגר, בייקר יוז והאליבארטון. חברות אלו מספקות את הציוד והמכשירים הדרושים לקידוחים, ויהיו המרוויחות הראשונות מכל עלייה בהוצאות של חיפוש ופיתוח של חברות הנפט הגדולות.

ומדוע להיכנס עכשיו לנפט?

אנחנו נמצאים בסופו של שוק דובי של 12 שנה במחירי האנרגיה. מקור גדול לביקוש, שלא היה אפילו גורם בעת השגשוג האחרון בנפט בשנות ה-70, הם המשקים המתפתחים, ממזרח אירופה אל דרום מזרח אסיה ואמריקה הלטינית. היום משקים אלה, שמלכתחילה יעילים פחות בשימוש באנרגיה, צורכים כ-40% מן התמ"ג העולמי, צומחים בקצב שנתי של 8% במונחים ריאליים, ומגדילים את מהירות הצמיחה. אחרי תקופה ארוכה של מעט מאוד תוספות בהיצע, יעזור ביקוש זה להעלות את מחירי הנפט עד סוף העשור.

האם אינך חושש משובה של עיראק לשוק הנפט?

זה גורם אחד השומר עכשיו על מחירים נמוכים. אבל במקרה הרע יוכל ההיצע העיראקי לדחות את עליית המחירים ב-12–18 חודש. בינתיים יש סיבות אחרות להעריך את המניות הללו, כמו תוכנית גדולה לרכישה בחזרה של מניות בשלומברגר והארגון מחדש בהאליבארטון, המוריד את העלויות במידה משמעותית.

מדוע שירותי נפט ולא מפיקות?

שווי המניות טוב יותר. המפיקים מתחילים להפיק רק אחרי שמגמת מחירי הנפט מתחילה בארם לעלות. אבל משום שלספקי נפט יש תורים מוזמנים עצום, הם יכולים להתחיל להוציא הרבה יותר על חיפושים ופיתוח לפני כל עלייה ריאלית במחירים, ומשמעות הדבר היא שחברות שירותי הנפט יהיו הראשונות.

הזכרת חברות של מוצרי השקעה. מה אפשר לומר לזכותן?

המשקים המתפתחים קובעים קדימויות של בניית תשתית ומפעלים, כולל מפעלים שייצרו חלקי מכוניות. אני מחפש חברות אמריקאיות שיש להן נוכחות במדינות כאלו. ג'ונסון קונטרול מתאימה לכך היטב. היא מייצרת מחדרי חום הציוד תאורה לבניינים מסחריים, וגם מושבים למכוניות. אני אוהב את אלייד סיגנל ו-TRW, שהן ספקיות מכוניות מגוונות, ו-PPG אינדסטריז, המייצרת זכוכית למכוניות וכימיקלים ביוזדים. אף שהמניות הללו נמצאות בעלייה מאז 1991, אני חושב שהן ימשיכו לעלות עד סוף העשור.

מדוע מושקעים 12% מן הנכסים שלכם במניות של מתכות יקרות?

הזהב עומד על 390 דולר לאונקייה, כ-10% מעל לממוצע 12 השנים שלו. אבל השוק באסיה מתפתח, וזה עשוי להעלות את מחירו ל-800 דולר ב-5 עד 10 השנים הבאות. בבעלותי מניות בשתי חברות כרייה קנדיות, פלייסר דום ופגסוס גולד, וגם מניות בניומונט מיינינג, החברה האמריקאית בעלת עתודות הזהב הגדולות ביותר.

מילוני מב

סוף סוף יצא לאור המילון שכולם מחכים לו!

מעל מיליון מלים, תרגומים, מלים נרדפות, ניבים, ביטויים, צירופי-לשון, פתגמים, ביטויי-סלנג, מונחים טכניים, מדעיים, כלכליים, משפטיים, שמות אישים, מקומות...

ובקיצור: המילון עשיר יותר מכל המילונים שהודפסו או הופקו בצורה אלקטרונית/ממוחשבת בישראל בשפה העברית והאנגלית.

ב- Windows
מילון עברי/אנגלי/עברי
אגרון עברי/עברי למלים נרדפות.
עבודה מלאה עם Word העברי
ועם כל יישום אחר ב- Windows.

ב- DOS
מתאים לכל מעבדי התמלילים.
הגהה עברית אנגלית.
מילון עברי/אנגלי/עברי.
אגרון עברי/עברי למלים נרדפות.

אפשרות החזרה תוך 30 יום

נסו אותנו...

ברודקס מחשבים בע"מ – משרנובסקי 35, בניין שפרקו חיפה, טל' 04-335562/3 פקס: 04-335233

עיריית רהט במסגרת המנהלה הארצית למים ולביוב היחידה לקידום ביצוע פרוייקטים תחום הנדסת ביוב תכנון, הקמה והפעלה של מכון לטיפול בשפכים של רהט

מכרז מס' 1161-21 94-641

הודעה למציעים

הנני להביא לידיעת המציעים שנתנה אורכה להגשת הצעות. המועד נדחה מיום 18 ביוני 1995 ליום 3 ביולי 1995

טלאל אלקרינאוי ראש העיר רהט

יש קרן אור בשוק ההון–
אילנות רימון

השיגה בחודשים ינואר – אפריל 95

6.02%

* משקיעה רוב נכסיה באפיקים שיקליים: מק"מ/גילון.
* סולידית ביותר.
* מתאימה להשקעה לטווח קצר וארוך.
* ללא שעור הוספה כלל.

התוצאות מובילות לאילנות

אילנות דיסקונט קרנות נאמנות

יום עיון:
Excel 5.0
מתקדם
28.6.95 מלון הולידיי אין, ת"א

הכרה מקצועית ומעמיקה של תוכנת EXCEL 5, טכניקות לעבודה בסיסית, שימושים וטכניקות לעבודה, ניתוח נתונים ועוד עשרות טכניקות מתקדמות וקיצורי דרכים.

אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

למשתמשי EXCEL וגליונות אלקטרונים ותיקים
מנחה מקצועי: זוהר סקס, יועץ מומחה לגליונות אלקטרוניים

פקסס טלפן לקבלת תוכנית לימודים מפורטת טל: 03-6385850 פקס: 03-6889207

8/6/95
הולידיי אין, ת"א

חידוש
WORD 6
למתקדמים

עיצוב אוטומטי, סרגלים, אופציות תצוגה, הדפסה, הכנסת סימן, פתיחת קבצים, עיצוב מצוייר, עיצוב הסברים, תבליטים ומספור, כותרות, טבלאות ועוד.

אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

זוהר סקס, יועץ מומחה לגליונות אלקטרוניים

פקסס טלפן לקבלת תוכנית לימודים מפורטת טל 03-6385850, פקס 03-6889207

SELEX יפן מציגה סדרת מכונות צילום מתקדמות לכל צורך ולכל ארגון, עם תכונות מדהימות: מהירות עד 85 צל"ד, זום מתקדם, צילום דו-צדדי מתקדם ומגוון אביזרים.

עכשיו בתנאים מיוחדים:
■ אפשרות ל"טרייד-אין".
■ השכרה ותשלום עפ"י צריכה.
■ עיסקאות מימון וליסינג.

צלצל סלקופי עכשיו. לעיסקה מצטלמת יותר– וקח מכונה לנסיון
סלקופי בע"מ 03-9265862

brother

שירות: סלקופי בע"מ
בגדי רשף (ישראל) בע"מ
אפעל 5 קרית אריה פ"ת
סניף ראשי: 03-9265862,
פקס. 03-9244699

סניפים: ירושלים-ארגמן 02-231882,
אילת-חנית 07-331618,
חיפה והצפון 052-532697,
באר שבע והדרום 052-541997

طبق الأصل

בעולם

עבר שבוע / רפי פרסיץ

דבשת כפולה לדאו, שחיקה לדולר

בשוקי "מזג האוויר" הרקיעה הכותנה לאורך השבוע במקסימום היומי המותר (שני סנטים ביממה); הקפה לסוגיו השיל כ־9% משוויו, והתבואות טיפסו בין 4% ל־7%. שערי הנפט איבדו כ־6%

אף שספק אם היה בשוקי ההון התמודדות אירוע שישווה לדרמות שהתחוללו סביב הצבעת האי־אמון בכנסת ישראל, לא חסרו בהם תנודות וטלטלות.

מלכודת "פרים" קלאסית

סוחרים ופרשנים, שלא שעו בעוד מועד לאזהרתו של בועז ויני־רבה, שראה בתיקון האחרון בשער הדולר (בכיוון מעלה) מלכודת־פרים/פתיים קלאסית, מעין אתנח־תא קומית במגמת ירידה יוקרית, התעשתו עד מהרה: בתוך שעות ספורות, צנח המטבע האמריקאי בצהרי יום חמישי בכ־4% מול רוב המטבעות המובילים, בהותירו את הפרשנים פעורי־פה ואת הסוחרים חסרי־כיס.

ביום שישי נמשכה מגמת שחיקתו של הדולר, ובשוק המסחר בניו יורק, עמד שערו על 1.3770 מארק (4.6%– בחישוב שבועי), 1.1350 פרנק שווייצי (5.7%–), 82.80 ין (4.6%–) ו־1.6060 מול הליש"ט. במסחר הצולב, נסוג שער המארק מ־83.38 ל־82.43 סנטים שווייציים.

מה גרם למפולת? כהרגלם, נטלו סוכנויות הידיעות בתירוצים סתמיים – כגון התלקחות מחודשת של המשבר שפקד את מקסיקו בתחילת השנה, ועיצומי הסחר שהטילה ארה"ב על יפאן. בסערת הרגע, נשכח מהם כנראה שרק שבוע־שבועיים לפני כן, תירצו את העלייה בשערו של המטבע האמריקאי באותם עיצומים עצמם, או בהחלטות שקיבלו הקונגרס (והסנאט) לכפות על הממשל בארה"ב לאזן את הגירעון בתקציב עד שנת 2002.

תירוצים אלה, ואחרים, היו (במקרה טוב) משניים. הסיבה הבסיסית לקריסתו של הדולר נעוצה, כפי שציינו לא פעם, בחששם של השחקנים להאטה בקצב צמיחתו של המשק האמריקאי, המאיימת להתרגם בממדיה מגבולות "הנחיתה הרכה" שהועידו לו קברניטי המשק ופרנסיו.

חששות אלה התעצמו בשבוע שעבר נוכח נסיגה חודשית (4%–) במכירות מוצרים בני־קיימא, הגדולה מאז דצמבר 1991.

נדגיש כי כשמדובר בתחושותיהם של פעילי־שווקים, כלל אין חשיבות אם הן מוצדקות אם לאו; החשוב מה צופים רובם ומה מנחה את התלוטתיהם: ויכוחו החששות (שהתבדו בינתיים) לאינפלציה בארה"ב, שהגתו את שעריהן של איגרות החוב לאורך 1994.

מתכרסמות התשואות

אף שממחים למיניהם מוסיפים להפחידנו בתחזיות קודרות על העלאות "צפויות" בשערי הריבית הדולרית, "כדי לסוכך על הדולר התנהל", מוסיפות התשואות הדולריות – הנגזרות בתוך את התשואות שמניבות השקעות במטבעות מובילים אחרים – להתכרסם לאטן.

התשואה השנתית על איגרת החוב הדולרית הארוכה נסוגה, בחישוב שבועי מ־6.92% ל־6.76%; זו על שטרי־אוצר לשלושה חודשים מ־5.88% ל־5.84%; זו על איגרת החוב הלישט"ית הארוכה מ־8.09% ל־7.93%; וזו על איגרת החוב המארקית הארוכה מ־6.84% ל־6.71%.

הפער המצטמק בין התשואות למועדים ארוכים ובינוניים לתשואות למועדים קצרים ראוי לתשומת לב. יש בו כדי לחזק את ההשערה כי הצעד הבא שיאמץ הבנק המרכזי האמריקאי (והבונדסבנק הגרמני) עשוי להתקין דווקא כלפי מטה.

לעת עתה, תומכת המגמה השלטת בשערי הריבית במדדי הבורסות – אף שהזיקה בין שני השחוקים הלכה ונפרמת, ומפנה מקום לשיקולים עסקיים־כלכליים.

מדד דאו ג'ונס, שננעל בסוף השבוע הקודם ב־4,341 נקודות, השלים עד יום רביעי בשבוע שעבר את תבנית "הדבשת הכפולה" – כשחזר והתעלה על מסגתו ההיסטורית, 4,443 נקודות (אף דילג מעט מעליה). ביום חמישי ושישי נסוג תחת משיאו, כשהוא חותם את השבוע ב־4,369 נקודות (0.65%+ בחישוב שבועי).

התוחות הידיעות שנשבו בניו יורק בסוף השבוע לא הספיקו להלהל לכל הבורסות המובילות בעולם (סביר שאלה יגיבו בהתאם ביום שלישי). בחישוב שבועי, נרשמו עליות בהונג קונג (3.5%+), במאלזיה (3.4%+), באמסטרדם (1.7%+), בלונדון (1.5%+) ובציריך (1.4%+), ירידות שבועיות נרשמו במילאנו (3.7%–) ובפאריס (2.3%–).

בטוקיו נסוג מדד־ניקיי מ־16,140 ל־15,694 נקודות (2.8%–), דומה שהוא מאיים לבחון את הקרקעית (14,300 נקודות) שכרה ב־1992. מאז תחילת השנה, הצטמק מדד זה בכ־20%.

מחר יהיו רוב שוקי העולם סגורים לרגל חג.

סחורות מזג אוויר

המתכות היקרות נסחרו בסימן עליות קלות, לפחות במונחים דולריים: אונקיית זהב התייקרה מ־383.45 ל־385.35 דולר, אונקיית פלטינה מ־429.50 ל־436.50 דולר, ואונקיית כסף מ־5.37 ל־5.45 דולר.

הוא הדין לגבי רוב המתכות התעשייתיות. שער הנחושת האמיר מ־2,743 ל־2,843 דולר לטונה, שער העופרת מ־592 ל־605 דולר לטונה, שער הבדיל מ־5,810 ל־6,065 דולר לטונה, שער האבץ מ־1,022 ל־1,043 דולר לטונה, שער האלומיניום מ־1,725 ל־1,798 דולר לטונה, ושער הניקל מ־7,340 ל־7,535 דולר לטונה.

הטלטלות בשוקי ההון לא פסחו על "שוקי מזג אוויר" כקפה, כותנה ותבואות – החשופים לתעתועיהם של גשמים, רוחות, כפור, סופות ובצורות.

כשנכזבו החששות לקרה, שאיימו על מטעי הקפה בברזיל, נסוגו שעריו (חוזה־יולי) מ־1.6710 ל־1.5220 דולר לליברה.

מצד אחר, הזניקו שטפונות וסערות, שפקדו אזורים חקלאיים אחרים בארה"ב, את שערי הכותנה והתבואות.

כותנה למסירה ביולי, שננעלה ביום שישי ב־1.1384 דולר לליברה, התייקרה במשך השבוע בשני סנטים ליממה (סך הכל: בעשרה סנטים), תופעה יוצאת דופן. פולי הסויה (חוזה־יולי) התייקרו מ־5.8250 ל־6.0575 דולר לבושל; החיטה התייקרה מ־3.59 ל־3.8550 דולר לבושל; והתירס מ־2.5850 ל־2.71 דולר לבושל.

שער הבקר למסירה באוגוסט טיפס מ־59.95 ל־60.475 סנט לליברה ומצוי עכשיו סמוך לקודקוד של משולש שווה־צלעות, שיאלץ אותו "להחליט" לאחר לאן מועדות פניו.

בעלי מניות: בוסטון באנקורפ מבקש הצעות רכישה

בוסטון (בלומברג). בעלת המניות הגדולה ביותר של חברת בוסטון באנקורפ הנתונה בקשיים (10%), צ'יפסטיין קפיטל מנג'מנט מניו יורק, סבורה כי הבנק מבקש לקבל הצעות רכישה, דיווח העיתון "בוסטון גלוב".

מנכ"ל צ'יפסטיין, ג'ון שאפירו, אמר לגלוב, כי הוא מצפה שמחיר יהיה "בטווח ה־50 דולר למניה", בעוד שהעיתון דיווח, כי הזינוק שהיה שלשום במחיר מניות החברה, שנסגר ב־40.25 דולר, לאחר עלייה של 1.25 דולר, היה כתוצאה מהשמועות על רכישה צפויה, ככל הנראה על ידי באנק און בוסטון או סיטיזנס פיננשל גרופ.

בוסטון באנקורפ, חברת האחזקות של סאות בוסטון סייווינגס בנק, הודיעה בשבוע שעבר על רווח של 4.42 מיליון דולר ברבעון השני של שנת הכספים, בהשוואה לרווח של 6.4 מיליון דולר בתקופה המקבילה שנה קודם לכן.

ממשלת רוסיה תנפיק בקרוב שטר של 100,000 רובל

מוסקווה (ע"ת). רוסיה תוציא בקרוב לשוק שטר של מאה אלף רובל, הגדול פי שניים מהשטר הגדול ביותר הנמצא כיום בשימוש, מסרה סוכנות איטאר־טאס. השטר החדש, ששוויו פחות מ־20 דולר בהתאם לשער הרובל הנוכחי, ייכנס למחזור ב־30 במאי, ציטטה טאס את הבנק המרכזי של רוסיה, בלי למסור פרטים נוספים.

רוסיה החלה להדפיס את שטר ה־50,000 רובל ב־1993, כדי שיסייע לה במאבק באינפלציה הגוברת.

שר הכלכלה יבגני יאסין אמר לא מכבר, כי האינפלציה תרד בקיץ לרמה של 3%–4% בחודש במקום 8.5% באפריל. הממשלה התחייבה להוריד את רמת האינפלציה לאחוז אחד בחודש עד סוף 1995.

לאודה אייר מבקשת להגדיל מספר טיסותיה למזרח אסיה

הונג קונג (בלומברג). לאודה אייר לופטפארט, חברת התעופה השנייה בגודלה באוסטריה, מבקשת להוסיף טיסות להונג קונג, וייטנאם ושנגחאי, מסר עיתון בהונג קונג.

מנהל השיווק והתכנון של לאודה אייר, מרטין ריידנגר, אמר כי ממשלות אוסטריה והונג קונג יתחילו בשבועות הקרובים במו"מ על הגדלת מספר הטיסות, דיווח העיתון "סאות' צ'יינה מורנינג פוסט".

לאודה אייר מפעילה טיסות להונג קונג מאז 1988 ומפעילה שתי טיסות בשבוע בנתיב וינה־באנגקוק־הונג קונג, דיווח העיתון.

יפאן דחתה הצעה אמריקאית לקיים שיחות סחר נוספות

בטענה שתאריך השיחות, 20 ביוני, מאוחר מדי

וואשינגטון (בלומברג). יפאן דחתה שלשום את הצעתו של ממשל קלינטון לקיים ב־20 וב־21 ביוני שיחות בוואשינגטון בנושא מחלוקת הסחר, ומסרה כי תודיע בתחילת השבוע על תאריך ומקום חדש לפגישה.

פקידים בשגרירות יפאן בוואשינגטון אמרו, כי טוקיו סבורה כי הצורך בחידוש השיחות הוא "דחוף", וכי התאריך האמריקאי "מאוחר מדי". יפאן מעוניינת לחדש את השיחות מוקדם יותר, בניסיון למנוע הטלת מכס של 100% על מכוניות פאר מיובאות מיפאן, אשר ייכנסו לתוקפם ב־28 ביוני.

בתדרוך לכתבים, שסיקרו שלשום פגישה בין מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, לבין שגריר יפאן, טקאזו קוריאמה, מסר פקיד בשגרירות כי יפאן תעדיף לקיים את השיחות ברמה [illegible].

קודם לכן ביקשה יפאן לקיים לאלתר שיחות ברמה [illegible] קלינטון הגיב בהצעה לקיים את השיחות בוואשינגטון בסוף יוני לאחר פסגת שבע המדינות המתועשות (ג'י־7) בקנדה.

הפקיד אמר עוד, כי כריסטופר וקוריאמה הסכימו על [illegible] ועידת הפסגה "לא [illegible] כתוצאה מסוגיות הדו־צדדיות" בין ארה"ב ליפאן.

זירוקס מוזילה את מדפסות הלייזר

סטאמפורד, קונטיקט (בלומברג). חברת זירוקס הורידה את המחיר הקטלוגי של מדפסת הלייזר הצבעונית שלה מדגם 4900 ב־28%, בניסיון לעודד את לקוחותיה העסקיים לעבור ממדפסות שחור־לבן למדפסות צבעוניות.

החל מ־1 ביוני תוריד זירוקס את המחיר הקטלוגי מ־8,495 ל־6,095 דולר. המדפסות צפויות להימכר בסביבות 5,500 דולר.

ההוזלה היא אחת מההשלכות של מדיניותה של זירוקס, הרואה כיום במדפסות ובמכונות צילום צבעוניות תחום עסקי מתרחב והולך.

"אנו עושים צעד נועז על מנת להצמיח את מחויבותנו להוביל בשוק המכונות הצבעוניות למשרדים", אמר ג'פרי סרמן, סגן נשיא ומנכ"ל "הצגות הצבעוניות" של זירוקס.

זירוקס השיקה את מדפסת הלייזר הצבעונית ביולי, והיתה זו המדפסת הראשונה מסוגה שתמחורה מתחת ל־10,000 דולר, מסר דובר זירוקס, אדוארד גאלה. המדפסת יכולה להדפיס שלושה עמודים בדקה בצבע ותריסר עמודים בשחור־לבן.

גאלה מסר, כי הירידה בערך הין והאפשרות לכך שמתחרים יפאניים יעלו את המחירים לא השפיעו על החלטתה של זירוקס להוריד את המחיר.

"ישנם אנשים רבים השוקלים כיום רכישה, אך הם זקוקים למריץ נוסף כדי לקבל את ההחלטה", אמר גאלה. "יש לנו כוונות רציניות מאוד בקשר לשוק זה".

ג'ונתן רוזנצווייג, אנליסט בחברת סלומון בראדרס, אמר כי הכנסותיה של זירוקס ממוצרי צבע הסתכמו אשתקד ב־400 מיליון דולר. הוא מצפה כי נתון זה יסתכם השנה ב־600 מיליון דולר, ובשנה הבאה ב־900 מיליון דולר. לדברי רוזנצווייג, שווי השוק האמריקאי למכונות צילום ומדפסות לייזר צבעוניות מסתכם ב־1.2 מיליארד דולר בשנה.

עלייה במחיר המניות של טויוטה בשל המשך המשלוחים לארה"ב

ניו יורק (בלומברג). מניות חברת טויוטה מוטור, הנסחרות בארה"ב, עלו בעקבות סימנים לכך שהחברה ממשיכה לשלוח מכוניות לשוק האמריקאי, תוך התעלמות מהאיום האמריקאי במכסים על דגמי פאר מיובאים מיפאן.

הן טויוטה והן ניסן מוטור יספגו את מכסי המגן על המכוניות, אם המו"מ בנושא מחלוקת הסחר לא יניב הסכם עד למועד האחרון, ה־28 ביוני. לא ברור אם המשלוחים יימשכו לאחר מכן, מסרו טויוטה וניסן.

בשבוע שעבר, השעו שלוש יצרניות כלי רכב יפאניות אחרות, הונדה מוטור, מאזדה מוטור ומיצובישי מוטורס את ייצוא הדגמים המפוארים שלהן ליפאן.

תבילות המניות של טויוטה בארה"ב (ADRs), שכל אחת מהן שווה שתי מניות רגילות, עלו ב־1.375 דולר, ל־39.25 דולר. ערכן של תבילות המניות של ניסן, שכל אחת מהן שווה אף היא שתי מניות רגילות, לא השתנה, ונותר 13.25 דולר.

מכירותיהם של 13 הדגמים עליהם עשויה ארה"ב להטיל מכסים הסתכמו אשתקד ב־5.9 מיליארד דולר. הדגמים כוללים את "לקסוס" של טויוטה, "אקורה" של הונדה, "אינפיניטי" של ניסן, "מילניה" ו"929" של מאזדה ו"דיאמאנטה" של מיצובישי.

ברשות החברות מצויות כמויות שונות של מכוניות מדגמים אלה, שהן פטורות ממכסי המגן, משום שהגיעו לנמלי ארה"ב לפני ה־20 במאי.

החלטתה של טויוטה לספוג בעצמה את עלויות מכסי המגן עלולה לעלות לחברה עד 360 מיליון דולר, נאמר שלשום בדו"ח שפורסם בעיתון "וול סטריט ג'ורנל". לא נמסרה תגובה של טויוטה לנתון זה.

וסטינגהאוס חתמה על חוזה תכנון והקמה בשווי 180 מיליון דולר עם חיל האוויר של תאילנד

בולטימור (בלומברג). חברת וסטינגהאוס אלקטריק הודיעה שלשום, כי זכתה במכרז שבו השתתפו ארבע חברות אחרות מארה"ב ומאירופה, לחוזה בהיקף 180 מיליון דולר לתכנון והקמה של מערכת הגנה אווירית לחיל האוויר התאילנדי.

מערכת ההגנה האווירית המשופרת, שתותקן בחלקה הדרומי של תאילנד, צפויה להתחיל לפעול תוך ארבע שנים. קבוצת אלקטרוניק סיסטמס, הנהלת [illegible] של וסטינגהאוס [illegible] סביב, תספק שלושה מכשירי מכ"ם, ציוד מתקדם לעיבוד [illegible] של נתונים וציוד אחר, שיסייע בהפעלה של מערכת מודרנית להגנה אווירית.

וסטינגהאוס תהיה אחראית לתכנון ובניית מתקני הציוד.

הקרנות המובילות של בנק כללי

1995. ינואר, פברואר, מרץ, אפריל. מגוון קרנות הנאמנות של בנק כללי מובילות את השוק ומעניקות תשואה יוצאת דופן למשקיעים. אחת מהן תאי מתאימה לך ולמדיניות ההשקעות שלך.

שם הקרן	תשואה מינואר עד אפריל
כללי אמנה	7.15
כללי לוחן	8.29
כללי מניות והמירים	9.29

ניתן להצטרף לקרנות בכל סניפי הבנקים, ואצל ברוקרים חברי הבורסה.

חברה לניהול קרנות נאמנות של בנק כללי לישראל

חייג ואתה מנוי על
הארץ

קניה
אתיופיה
צרפת
סקנדינביה

כל היפה שבעולם
איכות מסלולים, עומק ההדרכה והאווירה המיוחדת - כמו בארץ
עם רמת שירותים וארוח, כפי שאתם דורשים מטיול בחו"ל

ספרד
פורטוגל
בולגריה
סלובקיה
צ'כיה
איטליה
תורכיה
יוון והאיים
קפריסין
מרוקו
דרום אמריקה
סין והונג קונג
תאילנד
הודו ונפאל
אינדונזיה
ירדן
מונגוליה
איי גלפגוס
אקוודור ופרו
דימאאם
לאוס ובורמה
הרי ההימליה

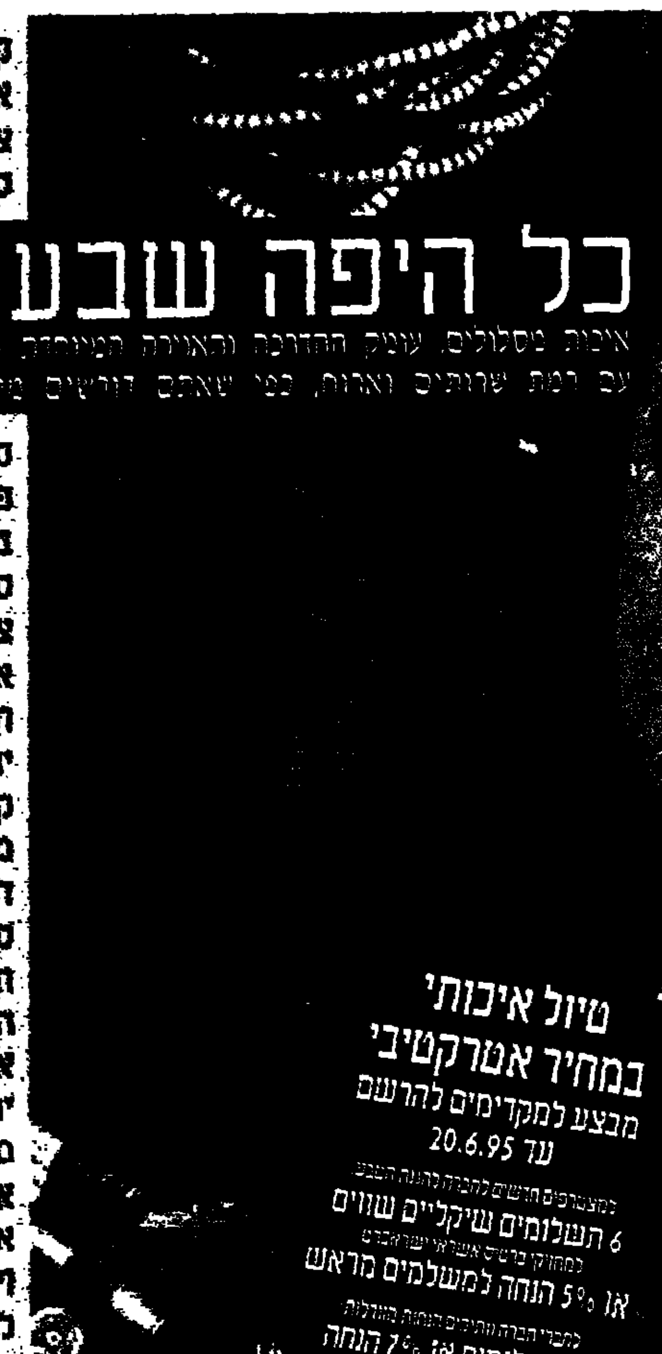

החברה להגנת הטבע
טיולי חו"ל
פרטים והרשמה: במשרדי החברה, רחוב השפלה 3, תל אביב
טל. 5372717, 03-5372565 מרכזיה: 03-375063 ואצל כל סוכני הנסיעות

הועדה המקומית לתכנון ובניה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־טבעון בקשה להקלה:
בגוש 11600 חלקה 58 בגוש 11410 חלקה 86 רחוב השומרים 32 [illegible] בקשה להקלה באחוזי בניה בשיעור של 4.7%.
התנגדויות יש להגיש בכתב תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ובניה קרית טבעון.
שמואל אבואב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי - קריית [illegible]
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית [illegible] הוגשה בקשה לתוספת מגורים בחזית צדדית ברחוב [illegible] גוש 10446 חלקה 33
מהות הבקשה: הקלה של 0.75 מ' מקו בנין צדדי.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' העבודה 4 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית [illegible]

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שמעונים מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מספר 7/במ/382/ב".
המהווה שינוי לתכניות הבאות: 7/במ/382.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: תארה; שכונה מס' 3; גוש: 100013 חלקה 21.
עיקרי הוראות התכנית: הקצאת שטח לבנייני ציבור על ידי שינויים בייעודי קרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בניה.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום רחוב התקווה 4 ת.ד. 68 באר־שבע 84100 טל: 07-296414
המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית שמעונים חוות אבנים מ.א. שער הנגב ת.ד.-50 טל: 07-666686
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
שלום דנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי ראש העין
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר רנ/2009/4".
המהווה שינוי לתכניות הבאות: אפ/במ/2009/1
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: ראש העין
גוש 5485 חלקות 384, 386-390,
גוש 5486 חלקות 374-383, 385, 485, 456,
עיקרי הוראות התכנית:
להגדיל שטח דירה ממוצע באזור מגורים ב' מ־ 85 מ"ר ל־ 96 מ"ר כתוספת לדירות שבקומת הקרקע.
דירה מס' 1 - שטח דירה קיימת 93.1, שטח תוספת- 34.3 מ"ר, סה"כ שטח דירה 127.4 מ"ר
דירה מס' 2- שטח דירה קיימת 93.1, שטח תוספת - 33.8 מ"ר, סה"כ שטח דירה 126.9 מ"ר.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4263 תשנ"ה עמוד 867 בתאריך 24/11/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ראש העין וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה) התש"ן־1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי אופקים
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן־1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אישור התכנית, המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 23/בת/181",
המהווה שינוי לתכניות הבאות: 23/במ/1, 23/במ/53, 25/03/102/85
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: אופקים; שכ' מישור הגפן; גוש: 100212 (בהסדר)
עיקרי הוראות התכנית: הסדרת מצב קיים ע"י שינוי בייעודי קרקע ושינויים בהנחיות ומגבלות בניה.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 06/02/95 ובילקוט הפרסומים מספר 4265 התשנ"ה עמוד 920 בתאריך 04/12/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אופקים וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז הדרום

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן־1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי יהוד
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן־1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר יד/בת/2001/א'".
המהווה שינוי לתכניות הבאות: יד/בת/2001
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: יהוד; גוש 6692 חלקות 179, גוש 6695 חלקות 179.
עיקרי הוראות התכנית: א. הפקעה לצורכי דרך.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 18/11/94 ובילקוט הפרסומים מספר 4264 תשנ"ה עמוד 802 בתאריך 01/12/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחבי תכנון מקומיים - שמעונים, שקמים, תמר רמת נגב, באר שבע, קרית גת, קרית מלאכי, אשקלון, באר טוביה, אשדוד
הודעה בדבר הכנת שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום החליטה על הכנת שינוי תכנית מתאר מקומית שמספרה 100/02/1.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם בתחומי הועדות המקומיות: שמעונים, שקמים, תמר רמת נגב, באר שבע, קרית גת, קרית מלאכי, באר טוביה, אשקלון, אשדוד.
השינויים המוצעים:
א. הודעה לפי סעיף 77 לחוק: הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום מודיעה בזאת על כוונתה להכין תכנית מתאר מקומית לפרוזדורים הבדיקים המיועדים לקווי דלק קיימים וקווי גז טבעי מוצעים. התכנית תקבע את מיקום הפרוזדורים, הרחבם, תנאי השימוש בהם ובשטחים אחרים.
ב. תוכן ההודעה יהיה בתוקף לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים או עד להפקדת שינוי התכנית המאושרת כחוק.
שלום דנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה לתת היתר בניה
ברחוב תנות מס' 6 גוש 7050 חלקה 13 תיק בנין 3119-006 בקשה מס' 95-0433 הכוללת את ההקלות הבאות:
הקלה לפתחות מעבר לקו הבנין האחורי והצדדי.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המצויה [illegible] שד' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (11:00-08:00). במידה שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב־יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה לתת היתר בניה של בית העשוי להיות בן 5 קומות ברחוב תוצרת הארץ מס' 18 גוש 7094 חלקה 25 תיק בנין 0725-018 בקשה מס' 95-0786 ר' הכוללת את ההקלות הבאות:
1) בניה בקו בנין צדדי 3.2 מ' במקום 5.0 מ' וקו בנין אחורי 7.0 מ' במקום 15.0 מ', ובניה בקיר משותף. קו בנין צדדי 0, עם המגרש בתכנית תוצרת הארץ 20 הגוש בחלקה 28 בגוש 7094.
2) שינוי בתכנית בינוי של הבנין ע"י תוספת 2 מרתפי חניה.
3) הבלטת מרפסת לאחור בשיעור של 2.8 מ' מעבר לקו הבנין המותר 7.0 מ'.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה המצויה [illegible] שד' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (11:00-08:00). במידה שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב־יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל־אביב יפו

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן־1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 6 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן־1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/בת/292".
המהווה שינוי לתכניות הבאות: תכנית זו מהווה שינוי לתכנית מתאר מס' ג/בת/17 הוראות תקנון זה עדיפות עפ"י כל הוראות אחרות.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: כפר תבור; גוש 17037 חלק 6; גוש 17214 חלקות 114; גוש 17214 חלק 44.
עיקרי הוראות התכנית: הגדרה מדויקת של חלקות בתחום ג/בת/17 שהבניה בהם תהיה ליחידת דיור אחת בלבד (חד משפחתיים).
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
אפרים קרישלר
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז צפון

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן־1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי הגלבוע
הודעה בדבר אישור תכנית מתאר
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראות שעה), התש"ן־1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, בדבר אישור תכנית מתאר הנקראת: "תכנית מספר ג/בת/179".
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: [illegible]
גוש 20782 חלק 49-58, 75
גוש 20785 חלק 40-50, 53, 54, 56, 58, 62, 63
גוש 20785 חלק 87, 88
גוש 20786 חלקות 1-39
גוש 20786 חלק 40-45, 64-71, 118, 120, 137
עיקרי הוראות התכנית: לקבוע אזורי מגורים ואזור הבינוי בהם. יעוד שטחים ציבוריים פתוחים כגון גנים, מגרשי משחקים, צירים להולכי רגל. יעוד שטחים לבנייני ציבור כגון בית כנסת, מועדון, מרפאה, בית ספר. יעוד שטחים לדרכים וחניה ציבורית. [illegible]
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 26/05/94 ובילקוט הפרסומים מספר 4212 עמוד 3287 בתאריך 12/05/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז צפון וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
אפרים קרישלר
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז צפון

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי יהוד
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר יד/1011/8".
המהווה שינוי לתכניות הבאות: יד/865, יד/818, יד/2004/ב
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב יהוד; מגרש 50; רחוב צהל 4; גוש 6684 חלק 3.
עיקרי הוראות התכנית: הקטנת קו בנין צדדי ל־0 מ' לאפשר בניית תוספת למרתף ובניית מרפסת בהתאם לתשריט.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4196 תשנ"ד עמוד 2484 בתאריך 27/02/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה יהוד וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

נדל"ן

משרד השיכון ועיריית ב"ש מתכננים בניית עשרות אלפי דירות בדרום

אושרו 600 דונם נוספים לתעשייה בעמק שרה; תוכנית ל–7,000 דירות בשכונת רמות הוגשה לאישור הוועדה המחוזית

מאת גד פרין

צוות אדריכלים ומתכנני ערים במשרד השיכון ובאגף ההנדסה של עיריית באר שבע עוסק בשבועות האחרונים בתכנונם של עשרות אלפי יחידות דיור בבאר שבע ובנגב. המגמה מתכנן תוכניות בנייה לעשרות יישובים בנגב, שכן על פי הנחת העבודה, לא תהיה בנייה אלא ליצור אזורי ביקוש חדשים כתחליף לאזורי ביקוש במרכז.

בשלב ראשון מתכנן הצוות את הרחבתה של העיר באר שבע על שכונותיה הקיימות, וכן הוספת שטחים לתחומה המוניציפלי. בשלב יישום התוכנית אמורה העיר לכלול יותר מ–200 אלף תושבים. כיום היא מאוכלסת בכ–160 אלף תושבים.

התוכנית נמצאת כרגע בדיונים במשרדי הממשלה השונים, ולדברי מנכ"ל משרד השיכון, עמוס רודין, היא עדיין טעונה את אישורו של ראש הממשלה. מיד עם קבלת האישורים לתוכניות הדרושות ישווקו קרקעות לבניית אלפי יחידות דיור.

בדיקות שערך משרד השיכון העלו כי קיים ביקוש ל–100 אלף יחידות דיור בשנים הקרובות באזור המרכז בלבד. מאחר שאין קרקעות בהיקף כה נרחב – לא בידי מינהל מקרקעי ישראל ולא בידי בעלים פרטיים – נאלצו המתכננים להכין תוכניות לאזור הדרום הצפון.

עוד עולה מהבדיקות, כי בעיר באר שבע קיים פוטנציאל לבניית 30–60 אלף יחידות דיור בטווח המיידי. העיר זוכה בשנים האחרונות להיקפי בנייה מרשימים, בעיקר בשכונת נווה מנחם התרשה ורמות. מחירי הדירות בעיר עלו בשנתיים האחרונות ביותר מ–30%.

התוכנית מדברת גם על הלווות משפחות הקולות לתושבי המרכז שיבואו לגור בנגב. המתכננים תולים תקוות רבות בסלילתו של כביש חוצה ישראל בקטע הדרומי, דבר שיהווה תמריץ ל"הגירה חיובית" מהמרכז לנגב.

מהנדס עיריית באר שבע, האדריכל צבי סל'יוסף, מסר ל"הארץ" על 12 אלף יחידות דיור שנבנו ב–'90–'94. התחלות הבנייה בעיר עומדות השנה על 2,500 יחידות דיור וזהו הקצב בו מתכוונים לבנות בשנים הקרובות.

60% מהדירות הנבנות השנה כבר נמכרו, דבר המעיד על רמת ביקוש גבוהה. יותר מ–50% מהדירות הן בנות 4 חדרים ומעלה, וזאת על מנת למשוך אוכלוסייה חזקה לעיר. מגמת הפיתוח של באר שבע מתייחסת גם למגרשים הנמצאים בתוך השכונות הוותיקות בעיר, וזאת על מנת למנוע קרחות וגם בכדי לעבות ולחזק שכונות קיימות.

סל'יוסף מסר כי לוועדה המחוזית הוגשה תוכנית לבניית 7,000 יחידות דיור בשכונת רמות שבצפון העיר. התוכנית מדברת על 700 דונם, שיכללו מלבד מגורים גם שטחי מסחר. תוכנית זו היא חלק מתוכנית לבניית 22 אלף יחידות דיור בשכונה.

כיוון הפיתוח העתידי של העיר הוא צפונה בתחום המגורים ודרומה לשטחים תעשייתיים. השכח בחלקו הדרי סלעי בניגוד למישור המאפיין את דרום העיר, דבר שיציב אילוצים בפני המתכננים. תוכנית שתצא לפועל ברגע שיתפנו תושבי הקרוואנים בנחל בקע היא בניית 5,000 יחידות דיור על השטח שיתפנה. כרגע נמצאות באתר 400 משפחות.

בכל הקשור לשטחי תעשייה, סיימה העירייה לשווק את כל שלב ב' בעמק שרה. מדובר בשיווק של 700 דונם שבנייתם תחל לקראת סוף השנה.

בין הרוכשים מגרשים ניתן למצוא מפעלים לנרות, רפידות בלימים, רכיבים אלקטרוניים, טקסטיל ומוצרי חשמל. כיום ממתינים 120 יזמים להקצאת מגרשים. לדברי סל'יוסף, תוכניות עמק שרה ג' וד' כבר מאושרות, ובימים הקרובים צפויות להתחיל עבודות הפיתוח על שטח של 600 דונם. כמו כן מקצה העירייה 400 דונם באזור התעשייה של בית אשל על כביש דימונה.

10 מיליון דולר בהקמת תיאטרון

העירייה תשקיע 10 מיליון דולר בהקמת בניין תיאטרון עירוני. התיאטרון ימוקם בסמוך לבית העירייה, והוא מתוכנן ע"י האדריכל סלו הרשמן. בקרוב תוציא העירייה מכרזים לבנייתו.

בין החברות שבונות בעיר לצרכי מסחר, ניתן למצוא את חברת דינגוף סחר, שבונה מרכז מסחרי בשטח של 7,000 מ"ר במרכזו האזורי של העיר, ואת קופת חולים "מכבי" שרכשה גם היא מגרש במרכז זה כדי לרכז בו את מקרדיה ולהשכיר את יתר השטח למסחר ומשרדים.

בקשות להיתרי בניה (ממוצע חודשי)

יוזמה פרטית ב–24 הערים הגדולות

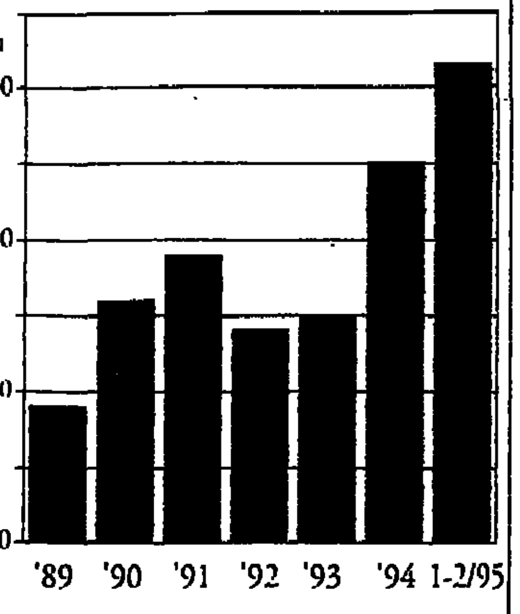

בחודשים ינואר־פברואר '95 הגיע מספר הבקשות להיתרי בניית דירות בשוק הפרטי, בממוצע חודשי, לכ–3,190, לעומת ממוצע של 2,513 בקשות באותה תקופה בשנת '94 – עלייה של 26.9%.

הנתון מראה על המשך המגמה של עלייה בבקשות להיתרי בנייה של דירות בשוק הפרטי. שנת 94', שבה היו 30,160 בקשות בסך הכל, היא שנת שיא עד כה

תוכנית מתאר חדשה לשעריים מאפשרת בניית מאות יחידות דיור בשכונה

יגדלו אחוזי הבנייה ברח' הרצל ברחובות

מאת גד פרין

שר הפנים עוזי ברעם חתם השבוע על תוכנית מיתאר חדשה לשכונת שעריים ברחובות. התוכנית החדשה מתייחסת לבנייה למגורים על שטח של 410 דונם, מרחוב הרשנזון בצפון עד רחוב משה מזרחי בדרום. במשך עשרות שנים לא היתה תב"ע מאושרת לשכונה, ולא התאפשרה בנייה חדשה או הרחבה של בנייה קיימת.

מעיריית רחובות נמסר, כי התוכנית הגדילה את אחוזי הבנייה המותרים בשכונה ותאפשר תוספת של מאות יחידות דיור בבנייה רוויה והבנייה צמודת קרקע. בנוסף, מאפשרת התוכנית הרחבה של מבנים קיימים.

תוכנית נוספת שאישר ברעם היא תוכנית המיתאר של רחוב הרצל, שהוא רחובה הראשי של רחובות. ברחוב נוצר בשנים האחרונות מחסור בשטחי מסחר ומשרדים. התוכנית מגדילה את אחוזי הבנייה המותרים למגורים ולמסחר, ותאפשר בנייה לגובה. העירייה כבר פנתה לאדריכלים להגשת הצעות לעיצובו המחודש של הרחוב.

85 יח"ד מתוכננות בכפר ורדים בהיקף 12 מיליון ד'

השכונה החדשה מיועדת לזוגות צעירים

מאת אורי אלשוור

החברה לפיתוח כפר ורדים מתכננת בימים אלה את בנייתה של שכונה חדשה ביישוב. לדברי אריה בנן, מנכ"ל החברה לפיתוח, השכונה מיועדת לזוגות צעירים. לדבריו, היקף המכירות בפרויקט מוערך בכ–12 מיליון דולר.

השכונה מתוכננת להיבנות במסגרת תוכנית "שלב ב'" בכפר ורדים, הרחבת כפר ורדים, ממערב לשכונות הוותיקות ולכביש תרשיחא–[illegible].

בשטח ייבנו על פי התכנון 85 יחידות דיור צמודות קרקע. כל בית ייבנה על מגרש בשטח של כ–300 מ"ר, שטח הבתים יכלול כ–90 מ"ר בקומה ראשונה ושטח מעטפת של כ–50 מ"ר בקומה השנייה. בנן מעריך כי הבתים יימכרו תמורת כ–140 אלף דולר.

לדברי בנן, תכנון הפרויקט יסתיים בעוד כ–4 חודשים, אז תפרסם החברה לפיתוח מכרזים לפיתוח השטח ולביצוע הבנייה. עלויות הפיתוח מוערכות בכ–1.5 מיליון דולר – השקעה הכלולה במחירי הבתים.

בנן מוסר כי החברה לפיתוח והמועצה המקומית כפר ורדים יקבעו במשותף קריטריונים להגדרת הזוגות הצעירים הזכאים לרכוש בית בשכונה. לדבריו, תינתן עדיפות מסוימת לצעירים בני היישוב.

מנרב מקימה פארק תעשייה באשדוד בהשקעה של 40 מ' ד'

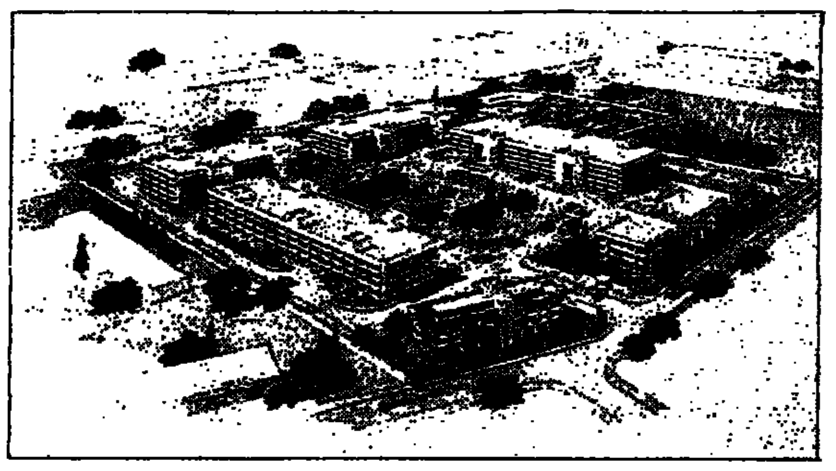

דגם של פארק ההייטק באשדוד. שטח בנוי של 72 אלף מ"ר

חברת הבנייה מנרב, שבבעלות אברהם קדיניצקי, מקימה בכניסה לאשדוד את קריית המדע אשדוד – פארק לתעשיות עתירות ידע – בהשקעה של כ–40 מיליון דולר. הפארק מיועד בעיקר לתעשיות רפואה וביוטכנולוגיה.

הפארק, יכלול שטח בנוי של כ–72 אלף מ"ר, ויוצעו בו להשכרה בלבד יחידות של 500 מ"ר ומעלה. החברה החלה לבנות בימים אלה את השלב השני הכולל כ–22 אלף מ"ר בנוי. לדברי קדיניצקי, שלב א' שכלל כ–10 אלפים מ"ר הושכר כמעט כולו – נותרו עוד 1,400 מ"ר להשכרה.

השוכרים הבולטים בו הם חברת הלתקר והחברה הבת שלה סכיון דיאגנוסטיקה, אשר שכרו יחד 2,800 מ"ר; צוות צבעי דפוס מקבוצת טמבור שכרו 3,000 מ"ר. גם משרדי מנרב שכרו במקום 1,200 מ"ר. המחיר הממוצע למ"ר בשלב א' היה 6.5 דולר.

במבנים המוצעים בשלב ב' יושכרו שטחים בקומת קרקע ב–10 דולר למ"ר ובקומה עליונה בכ–7 דולר למ"ר.

מנרב מציעה פיתוח סביבתי מלא: רשת כבישים ושינוע ומגוון שירותים לעובדים. מבני הקריה תוכננו במטרה ארכיטקטונית הנדסית לצרכים המיוחדים של תעשיית היי־טק. הקריה תנוהל על ידי חברת אחזקה כדי לשמור על רמת תחזוקה גבוהה.

רונית מורגנשטרן

860 יחידות דיור ישווקו בבאר יעקב עד סוף השנה

מאת גד פרין

מועצת באר יעקב מגבשת תוכנית לבניית 860 יחידות דיור שישווקו עד סוף '95. התוכנית שנקראת "השדרה המרכזית", תכלול מאות דונם קרקעות חקלאיות הנמצאות במרכז היישוב. רוב הקרקעות מוחזקות ע"י בעלים פרטיים ורשומות בטאבו.

ראש מועצת באר יעקב, יואב רפאל, מסר כי בימים אלו מכינה המועצה תוכנית אב, שטעונה עדיין את אישור משרד הפנים, המתייחסת לגדול אוכלוסייה של 18 אלף תושבים. רפאל אמר כי לפי התוכנית ייבנו בבאר יעקב בשנים הקרובות בין 3,500 ל–4,000 יחידות דיור.

בחודשים האחרונים ניכרת תנועה ערה של יזמים המתקשרים בעסקות קומבינציה עם בעלי קרקעות ביישוב. בשבוע שעבר הודיעה חברת רסיד על התקשרות בעסקת קומבינציה לפי 12.75%, על קרקע בשטח של 154 דונם. החברה תשלם לבעלים 800 אלף דולר ברגע שהשטח יאושר לבנייה למגורים.

דנדר בן אבו תבנה 3 פרויקטים למגורים באזור ים, בהיקף 30 מ' ד'

מאת אורי אלשוור

חברת דנדר בן אבו מתכננת בימים אלו בניית 3 פרויקטים למגורים ביישובים הסמוכים לירושלים. בסה"כ מדובר בכ–173 דירות מסוגים שונים, בהיקף מכירות כולל המוערך בכ–30 מיליון דולר.

הפרויקט במעלה אדומים יכלול כ–7 בניינים מדורגים בני 4 קומות ובהם 58 דירות, בהיקף מכירות המוערך בכ–8 מיליון דולר. מוריס בן אבו, בעליה של החברה היזמית, זכה בקרקע עליה ייבנה הפרויקט במסגרת מכרז "מחיר למשתכן" שערך משרד השיכון והבינוי לאחרונה.

1,400 דולר למ"ר

על פי תוצאות המכרז, מחיר הדירות ייקבע לפי כ–1,400 דולר למ"ר. בפרויקט ייבנו דירות 3 חדרים בנות 80 מ"ר שיימכרו לזכאי משרד השיכון, וכן דירות בנות 4–5 חדרים בשטחים שבין 120 ל–140 מ"ר שיימכרו בשוק החופשי, גם הן תמורת המחיר למ"ר שנקבע במכרז.

בנוסף מתוכננות בפרויקט גם דירות גן או דירות בעלות מרפסות מדורגות. תוספת בנייה. אלו גוררות בדרך כלל תוספת של כ–5% במחיר למ"ר שנקבע לדירה במכרז. מחיר הדירה יעלה בהתאם לסוגה, לגודלה ולמהות התוספת.

הפרויקט המתוכנן להיבנות במבשרת ציון ממוקם בסמוך לעין חמד. הוא כולל 41 קוטג'ים דו משפחתיים ותלת. היקף המכירות בפרויקט מוערך בכ–12 מיליון דולר. הקוטג'ים, על פי התכנון, יהיו דו מפלסיים ובני 4–5 חדרים בשטח של 120–140 מ"ר. בחלק מהבתים ייבנה מרתף, וכל קוטג' יכלול חנייה צמודה וגינה בשטח של 40–150 מ"ר. הבתים הטוריים יכללו גינות קטנות יותר.

קוטג'ים בני 4 חדרים יימכרו תמורת סכום ממוצע של כ–260 אלף דולר; הבתים בעלי 5 חדרים ומרתף יימכרו תמורת כ–300 אלף דולר. הקרקע עליה נבנה הפרויקט נרכשה מהמינהל לפני כחודשיים.

פרויקט נוסף ממוקם ברמת בית שמש המרוחקת מן העיר בית שמש כ–7 ק"מ. היקף המכירות בפרויקט מוערך בכ–10 מיליון דולר. על פי התכנון ייבנו במקום 10 בניינים מדורגים שיכללו בסה"כ 74 דירות.

3 חדרים ב–120 אלף ד'

דירות 3 חדרים בשטח של 80 מ"ר עם עליית גג ואפשרות לבניית קומה עליונה נוספת, תימכר בכ–120 אלף דולר. דירות 4 חדרים בשטח של 105 מ"ר עם גינות בשטח שבין 60–100 מ"ר יימכרו תמורת 110–140 אלף דולר. דירות 5 חדרים בשטח 125 מ"ר בעלות מרפסות מדורגות וגינות יימכרו תמורת כ–165 אלף ד', עפ"י הגודל.

לידור לוי, מנכ"ל חברת לידור, המשווקת את הדירות בפרויקטים, מסר כי השיווק יחל בעוד כחודש. הבנייה לדבריו, תחל לקראת סיומה של השנה הנוכחית, כך שמועד האכלוס של שלושת הפרויקטים צפוי לקראת מאי '97.

פרץ בונה הנגב זכתה במכרז לבניית 200 יח"ד בשדרות

מאת גד פרין

חברת פרץ בונה הנגב זכתה לאחרונה במכרז של משרד הבינוי והשיכון לבניית 200 יחידות דיור בשכונת שמעון בשדרות. החברה תשלם עבור הקרקע 2 מיליון דולר, כלומר 10 אלפים דולר ליח"ד.

בכוונת החברה לבנות דירות 3–4 חדרים במחירים שינועו בין 80 ל–90 אלף דולר.

החברה בונה בימים אלו 50 קוטג'ים דו משפחתיים בשדרות בהיקף מכירות של 6 מיליון דולר. החברה מציעה קוטג'ים בשטח של 120 מ"ר על מגרשים בשטחים שינועו בין 100 ל–300 מ"ר. כל יחידה תכלול 4–5 חדרים וחצר צמודה.

14 דירות ב"פנינת השרון" ברעננה נמכרו ב–3.5 מ' ד'

מאת אורי אלשוור

חברת ש. סטרוד, הבונה בימים אלה את פרויקט המגורים "פנינת השרון" ברעננה, מדווחת כי מאז החל שיווק הדירות בפרויקט לפני כחודשיים, נמכרו 14 דירות בהיקף של כ–3.5 מיליון דולר.

היום שמעון סטרוד, בעליה של החברה, מסר כי הדירות שנמכרו הן שליש ממספר הדירות הנבנות בשלב הראשון של הפרויקט.

דירות בנות 3 חדרים בשטח 90 מ"ר נמכרו במחיר ממוצע של 215 אלף דולר; דירות 4 חדרים בשטח 120 מ"ר, נמכרו תמורת כ–255 אלף דולר; דירות 5 חדרים, ששטחן מגיע ל–140 מ"ר, נמכרו תמורת כ–300 אלף דולר.

כמו כן נמכרה דירת פנטהאוז בת 6 חדרים, ששטחה 160 מ"ר, עם מרפסות גג בשטח של 70 מ"ר, תמורת 435 אלף דולר.

100 דירות נמכרו ב"אחוזת דניה" בחדרה, בהיקף של 13 מ' דולר

דירת פנטהאוז בת 3 חדרים עם מרפסות גג – 128 אלף דולר

מאת אורי אלשוור

חברת בני בנימין לקירין, הבונה במזרח חדרה את פרויקט "אחוזת דניה", מדווחת כי עד כה נמכרו 100 דירות בהיקף של 13 מיליון דולר. בעלי החברה, בנימין לקירין ובניו יורם ויהונתן, מוסרים כי כמות זו מהווה כשני שלישים מהשלב הראשון בשיווק הפרויקט, הכולל כ–150 דירות.

בפרויקט כולו נבנות כ–2,000 יחידות דיור מסוגים שונים, בין הדירות שנמכרו בשיווק של השלב הראשון – דירת 3 חדרים בשטח 99 מ"ר הממוקמת בקומה חמישית בבניין, נמכרה תמורת 115 אלף דולר; קוטג' טורי בן 5 חדרים בשטח של 134 מ"ר עם גינה בשטח 90 מ"ר, נמכר תמורת 158 אלף דולר; דירת פנטהאוס בת 3 חדרים, ששטחה 90 מ"ר, עם מרפסות גג בשטח 21 מ"ר, הממוקמת בקומה שלישית, נמכרה תמורת 128 אלף דולר.

משרד הנכסים "איש מפתח" בחדרה נמסר כי בשלב השני ישווקו 68 דירות. בקרוב תתחיל בנייתו של המרכז המסחרי הסמוך לכביש המוביל לשכונה.

בוני התיכון מכרו 62 דירות ב–6.35 מיליון דולר בב"ש

מאת גד פרין

חברת הבנייה בוני התיכון, שבשליטת אהרן פרץ ובניו, מכרה 62 דירות בשני הפרויקטים שהיא בונה בבאר שבע. בפרויקט בשכונת רמות, בו בונה החברה 52 יחידות דיור, נמכרו 32 דירות בהיקף מכירות של 3.7 מיליון דולר. היקף המכירות הכולל בפרויקט הוא 6 מ' דולר.

מחירי הדירות נעים מ–115 אלף דולר לדירת 4 חדרים בשטח של 100 מ"ר, ו–120 אלף דולר לדירת גן 4 חדרים בשטח של 100 מ"ר פלוס גינה בשטח של 150 מ"ר. למכירה נותרו 20 דירות.

בפרויקט בנחל עשן בונה החברה 96 יחידות דיור בהיקף מכירות של 10 מיליון דולר. החברה מכרה עד עתה 30 דירות בהיקף מכירות של 3.15 מיליון דולר. בפרויקט זה מוכרת החברה דירות 4 חדרים בשטח של 110 מ"ר במחירים הנעים בין 98–115 אלף דולר. למכירה נותרו 66 דירות.

תוכנית לבניית 1,000 דירות בגדרה מתעכבת בגלל מחלוקת עם המועצה הארצית לתכנון

המועצה המקומית מתנגדת לבנייה רוויה

תוכנית לבניית כ–1,000 יחידות דיור בגדרה מעוכבת בגלל מחלוקות בין המועצה הארצית לתכנון ובנייה ובין המועצה המקומית גדרה.

לפני כמה חודשים הגישה המועצה המקומית תוכנית לבניית כ–1,000 יחידות דיור לוועדה המחוזית בתיאום עם משרד השיכון. זאת לאחר שמשרד השיכון תבע מהמועצה לבנות כ–1,200 יחידות דיור, ומועצת גדרה תבעה בניית 800 יחידות דיור בלבד.

לאחר משא ומתן הושגה פשרה והוחלט על 980 יחידות דיור שייבנו מבוזר ליישוב.

בעת הגשת התוכנית לוועדה המחוזית, הגישה המועצה הארצית לתכנון ובנייה בקשה להגדלת מספר יחידות הדיור. ראשי היישוב, שמתנגדים להצעה, טוענים כי בנייה בצפיפות כה גדולה תיצור שכונות מצוקה חדשות כיוון שאוכלוסייה חזקה לא תרכוש בתים באזורים אלו.

המועצה הארצית הודיעה שתתנגד להקצאת פחות מ–1,200 יחידות דיור מאחר שהיישוב עומד לקבל מעמד של עיר וכן הראוי לבנות בבנייה רוויה. המועצה גם הציגה תוכניות לבניית מאות יחידות דיור צמודות קרקע ביישוב, על קרקעות פרטיות.

גד פרין

WINDOWS 95

החידושים והשינויים

31/5/95 גן אורנים ת"א

חברת מיקרוסופט עומדת להכריז בחודשים הקרובים על גירסא WINDOWS חדשה הנקראת WINDOWS 95. התוכנה החדשה כוללת חידושים רבים כולל שינויי תצוגה ומעבר מסביבת עבודה למערכת הפעלה ומתודולוגיה הכוללת מנגוני ניהול קבצים וזכרון חדשים ומיישמת עבודה מרובת משימות בסביבת של 32BIT.

הסמינר הראשון מסוגו בישראל יציג את כל הנושאים האמורים בהרחבה תוך שימת דגש על ההבדלים בין WINDOWS 95 לבין WINDOWS 3.11.

★ המישק החדש , SHELL חדש, תיבות דיאלוג, פונטים עובד עם עכבר . CONTROLS, ICONS
★ איטגרציה של ה -SHELL וניהול קבצים : EXPLORER, VS. FILE MANAGER VS EXPLORER.
★ מערכת ההפעלה החדשה: ניהול זכרון, עבודה עם קבצים.
★ ריבוי משימות MULTITASKING, MULTITHREADING.
★ PLUG & PLAY
★ תמיכה באפליקציות DOS.
★ תמיכה באפליקציות WIN 16: ביצועים רלוונטים.
★ תמיכה בעברית.
★ קונפיגורציה - מה עם קבצי ואו? אופטימיזציה של הסביבה.
★ תמיכה ברשתות: רשת פנימית ורשתות חיצוניות.
★ תמיכה ב -INTERNET.
★ מולטימדיה.
★ תקשורת : REMOTE COMMUNICATIONS; FAX & COMMUNICATION
★ אפלטים חדשים בסביבה.
★ יציבות המערכת : RESOURCES I -VMs.
★ דרישות מיקרוסופט ל - WINDOWS 95 COMPATIBLE.
★ הדרכה - תהיות ומשמעויות ה -UPGRADE.
★ דרישות חומרה וביצועים.
★ הבדלים בין WINDOWS 95 ל- WINDOWS NT I -OS/2
★ הדפסה תחת WINDOWS 95 ותמיכה בתצוגת צבע.
★ קישוריות בין יישומים.

מרצה ומנחה: רמי אלרון יועץ מומחה בתחום ה - WINDOWS.

אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

פקסס/טלפן להרשמה 03-6385850-56 פקס: 03-6889207

רשף נכסים

המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ

להשכרה משרדים

ברמת החייל

490 מ"ר, $15 למ"ר

בנין חדש

כניסה מיידית

טל. 03-575-44-77 (20 קווים)

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ

סניף שיכון דן - בתי יוקרה

1. בשיכון דן - דו משפחתי מיוחד במינו 5 חד'+מרתף במיקום מקסים ושקט !!
2. בצהלה - בית בודד, 700 מ"ר מגרש, 120 מ"ר בנוי, SUPER LOCATION !!
3. בהזדמנות - דירת גג מושקעת ברביבים 4 חד' + חדר + מרפסת בלעדי UNIQUE !!

טל: 03-6472775 פקס: 03-495106

סניף רמה"ש - בתי יוקרה

1. ברמת השרון - חייבת להמכר! דירת 5 חד', ק"ג + מעלית חדשה ומושקעת, נוף מדהים !!
2. ברעננה - במיקום הטוב ביותר !! מגרש לבניית 1-3 יחידות !!
3. בהרצליה הירוקה 6 חד' + מעלית + חניה 155 מ"ר, $305,000 !!

טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

FIABCI

טל: 03-6486126

תשלח נכסים בע"מ

ניתנת בזאת הודעה בדבר כינוס אסיפה כללית של בעלי המניות של החברה ביום 6 ביוני 1995 בשעה 14:00 אשר תתקיים במשרדי החברה ברחוב חצרות הארץ 16 בתל-אביב.

על סדר היום:

1. קבלת דו"ח המנהלים והדו"חות הכספיים של החברה לשנת 1995.
2. מינוי רואי החשבון של החברה וקביעת שכרם.
3. בחירה מחדש של הדירקטורים של החברה וקביעת תנאי העסקתם.
4. דיון בכל ענין אשר יובא כדין בפני האסיפה.

דו"ח המנהלים, הדו"חות הכספיים ונוסח ההחלטות המוצעות יהיו ניתנים לעיון במשרדי החברה בשעות העבודה הרגילות.

בפקודת מועצת המנהלים

קרן מכבי

באי הכח הנבחרים לאסיפה הכללית של קרן מכבי

הנכם מוזמנים לאסיפה הכללית הרגילה של עמותת קרן מכבי שתתקיים ביום ה' 08.06.95 בשעה 17:30 בבית שרבט רח' קויפמן 4 בתל-אביב.

על סדר היום:

1. בחירת יו"ר האסיפה או ממלא מקומו כיו"ר האסיפה ובחירת מזכיר הכבוד של האסיפה.
2. קבלת דו"ח כספי ומספי מאת ועד העמותה.
3. שחרור הועד מאחריות והטלת תפקידים עליו.
4. בחירת ועד חדש.
5. בחירת ועדת בקורת.
6. שונות.

בכבוד רב

ת. [illegible]

קרן מכבי

נדל"ן

תעשייה ומשרדים
רונית מורגנשטרן

אדגר תעשיות מעלה את דמי השכירות לבת

חברת אדגר תעשיות טקסטיל האריכה בימים אלה בשלוש שנים את חוזה השכירות שיש לה עם חברת אדגר־אלבני־מתכני עיתונות, שבה היא מחזיקה ב־30%. לפי החוזה שוכרת אדגר־אלבני מבנה תעשייה בשטח כ־6,200 מ"ר בפתח תקוה. אדגר־אלבני תשלם עתה כדמי שכירות כ־34 אלף דולר לחודש, לפי 5.5 דולר למ"ר – גידול של 10% בשכר הדירה.

לפני שבוע מכרה אדגר, שבשליטת צור־שמיר, מגרש ששטחו 7.7 דונם בקריית מטלון בפתח תקוה לקבוצת רוכשים שהוכוה בידי חברת ב.מ.ר. מהנדסים. המגרש נמכר בכ־25 מיליון שקל (8.3 מיליון דולר) ועלותו המופחתת המתואמת בספרי אדגר היתה 4.35 מיליון שקל. כלומר, החברה רשמה בעסקה זו רווח (לפני מס) בסך כ־21 מיליון שקל. למגרש זה יש תוכנית מאושרת לבניית מבנה ששטחו 24 אלף מ"ר, המכיל שטחי מסחר, משרדים, מחסנים ותצוגה. הרוכשים מתכוונים לבנות את הפרויקט המתוכנן.

צור שמיר רכשה את אדגר לפני כשנה בכ־43 מיליון שקל. בעת הרכישה העריכה את שווי של המגרש בכ־5.6 מיליון דולר. גם המבנה התעשייתי שהושכר לאדגר אלבני רשום בספרי אדגר בשווי הקרוב לאפס, כשבפועל מוערך המגרש והמבנה, לטענת אדגר, ב־9.5 מיליון דולר.

"עילית" ומש' חכמי מוכרות זכויות בתלפיות

חברת הביטוח "עילית" ומשפחת חכמי מירושלים (לא בעלת השליטה בחברת הפניקס) מכרו את זכויותיהם במבנה תעשייה בשכונת תלפיות בירושלים ב־525 אלף דולר לחברת השדה.

המבנה, ששטחו כ־6,700 מ"ר, הוחזק בעסקת קומבינציה על ידי בעלי הקרקע (כ־60%), אנשים פרטיים מירושלים, ועל ידי חברת מאומן, שבבעלות משותפת של מרים חכמי (57%) וחברת עילית. מאומן מכרה זכויותיה בקומה שנייה ורביעית ואת זכויותיה בחניון. המבנה נמכר במצב של שלד.

חברת מאומן מכרה גם מגרש סמוך בשטח של כ־900 מ"ר פנוי עם זכויות בנייה, בכ־400 אלף דולר לחברת א.ח. מבנה תלפיות.

עילית ("אמריק" לשעבר) נמצאת בבעלות אברהם רינות, משפ' פיליפ צוקרמן, בנק כרמל ואיש העסקים רוד שכיט.

13 דולר למ"ר בכ"ס

בוקביט, חברת בת חדשה של בזק העוסקת בשיווק אביזרי תקשורת, עוברת מרמת־גן למשרדים חדשים בכפר סבא. החברה שכרה 1,000 מ"ר מ"מבקין שגב" בבניין חדש באזור ההייטק החדש בכפר סבא.

השטח שהשכר מתחלק ל־500 מ"ר בקומת הרחוב, שם ייפתחו אולם תצוגה ומעבדת שירות, ו־500 מ"ר בקומה ג' בהם יפעלו משרדי החברה. החוזה כולל גם 15 מקומות חנייה. בוקביט משלמת 13 דולר למ"ר. החוזה נחתם ל־5 שנים עם אופציה.

יונדאי – 18 דולר למ"ר בחולון

חברת גבריאל השכירה 1,300 מ"ר לחברת הרכב יונדאי, שישמש כאולם תצוגה ומוסך מרכזי במבנים באזור התעשייה של חולון. דמי השכירות הם כ־18 דולר למ"ר.

חברת גבריאל שיפצה 3 מבני תעשייה בבעלותה באזור התעשייה בחולון בשטח של כ־2,000 מ"ר בהשקעה של כ־2.5 מיליון שקל. היא הגישה בקשה לשיפוץ תוות של עוד 1,600 מ"ר במקום. כמו כן משקיעה החברה כ־450 אלף שקל בשיפור התשתיות. לחברה כ־40 אלף מ"ר של מבני תעשייה באזור התעשייה של חולון, לאורך רחוב המלאכה ורחוב המרכבה, והיא מתכוונת לשפץ את המבנים לפי תוכנית.

המשביר שכרה 1,500 מ"ר בצומת בילו

"המשביר מוצרי אופנה", מקבוצת המשביר המרכזי, שכרה מתנופורם, מקבוצת תנובה, 1,500 מ"ר בצומת בילו. מדובר במבנה חד־קומתי (האנגר), שישמש את החברה כמחסן מכירות. החברה תשלם כ־10 דולר למ"ר בחוזה שנחתם ל־10 שנים.

15 ד' למ"ר ב"רהיט סנטר"

חברת פלוטופיקס, המייצרת ומייבאת רהיטים, שכרה שטח מסחרי של 248 מ"ר במרכז הרהיטים "רהיט סנטר" שבבעלות אביליד פלוס. פלוטופיקס תשלם לפלוס כ־3,700 דולר לחודש, לפי 15 דולר למ"ר. החוזה הוא לחמש שנים.

מרכז הרהיט נמצא בראשל"צ, וכולל 18 אלף מ"ר שטח בנוי בכלוס קומות על מגרש של כ־7.8 דונם.

"יש להמשיך ולפתח את ירושלים – לכיוון מזרח"

כך טוען המתכנן האורבני דניאל מורגנשטרן. לטענתו, יש להשקיע בחיזוק של ירושלים, באר שבע וכרמיאל כמוקדים אזוריים – על חשבון ערי הלוויין שסביבן

מאת זיו מאור

"את ירושלים צריך להתחיל להרחיב לכיוון מזרח", כך טוען דניאל מורגנשטרן, מתכנן אורבני במקצועו. מורגנשטרן טוען כי יש צורך בחיזוקה של ירושלים כעיר מרכזית באזורה, והאופציה הטובה ביותר להרחבתה היא למזרח.

סיבה נוספת לבנייה דווקא במזרח ירושלים, מעבר לרכס שועפט, היא הדרישות הנופית בתוך העיר, הנובעת מהמבנה הטופוגרפי ומהתפישה התכנונית להבליט את העיר העתיקה ולא לגמדה בין בתים גבוהים. במזרח, לדברי מורגנשטרן, בעיה זו כמעט שאינה קיימת. פני השטח שם נוחים לפיתוח והתשתיות יהיו זולות יחסית.

מורגנשטרן מנה להוסיף בתוכנית של משרד השיכון לבנות מאות יחידות דיור נמוכות לאוכלוסייה ערבית בשכונת ערב אסאוודה שבמזרח ירושלים.

"פרויקט ממילא – חטא"

לטענת מורגנשטרן, התוכניות שאושרו לאחרונה ברמת רחל ותר בנית קריית ענבים אינן טובות, מכיוון שהבנייה בהן מתוכננת על כתמים ירוקים בתוך העיר. עוד פרויקט שנגדו יוצא מורגנשטרן הוא פרויקט ממילא היוקרתי: "פרויקט ממילא הוא חטא נורא – אסור היה לבנות פרויקט כזה. בנה שם משהו מבוכר, זר לעיר. יש שם הרבה זכוכית ואלומיניום ומעט אבן, וזה לא ירושלים. ממילא היתה צריכה להוות גשר בין העיר היהודית לעיר הערבית ולשמש כמרכזו העירוני של העיר, כפי שהיתה לפני 48".

לדעתו היה צריך לבנות בקומת הקרקע בממילא, במקום בתי המלאכה והמוסכים שנסגרו, חנויות וגלריות ומעליהן לבנות דירות לדיירי השכונה שהיו מעוניינים להישאר. כעת, לדבריו, אנשים לא יגורו בשכונה, אלא יקנו שם דירות כהשקעה, בדומה לשכונת ימין משה.

עוד טוען מורגנשטרן כי בירושלים ניתן עדיין לבנות בשכונות קיימות, על ידי מיחוד קרקעות. בעמק גיא בן הינום מציע מורגנשטרן לבנות את בית העירייה, בתפר בין השכונות, או בשטח ההפקר שבין מוסררה, דרך שכם ורחוב הנביאים. גם בשכונות כמו הקטמונים, עמק רפאים, מערב תלפיות וחלקים נמוכים בשוליים של שכונות שונות כמו עיר גנים או קריית יובל, ניתן לדעתו להוסיף ולבנות.

במקום להתפתח לפרברים, הוא טוען, יש קודם כל לדאוג לשיקום עירוני – להרוס מבנים ישנים ולבנות במקומם פרויקטים חדשים וצפופים יותר. את בית הקברות החדש בעיר יש לבנות לדעתו בין אבו דיס למעלה אדומים: "רק בכיוון נקראת מעלה אדומים רשות מוניציפלית נפרדת. למעשה היא צריכה להפוך לחלק מירושלים".

"הרחבת בית שמש פוגעת בירושלים"

אחת מבעיות ירושלים היום, לדעתו, הוא עניין הפרברים ופיזור האוכלוסין. לדעתו, פיזור אוכלוסין בישראל צריך להתרכז בשלושה מוקדים: בבאר שבע כנקודה מרכזית לנגב, כרמיאל – לגליל, וירושלים. לטענתו, תהליך הפרבור היום אינו מתוכנן, אלא תוצאתי, בגלל העדר התכנון.

מורגנשטרן טוען כי פרויקט רמת בית שמש הוא אסון. מיקומה של בית שמש רגיש מבחינה נופית – על הגבול שבין השפלה להרי יהודה הנמוכים, ולכן אסור לבנות שם. האוכלוסייה המגיעה לבית שמש, מגיעה על חשבון ירושלים.

לדבריו, רמת בית שמש אינה הרחבת העיר לכיוון אזור התעשייה שלה, אלא התפרסות לכיוון חדש לגמרי – עמק האלה, כ־5 ק"מ מהעיר הקיימת. זו דוגמה לפרבור תוך עירוני בלתי רצוי, טוען מורגנשטרן, הגורם לייקור התשתיות.

בלוד, לדוגמה, מוסיף מורגנשטרן, מבקשת כיום העיר שטחים נוספים, מהמועצות מוריעים, במקום לבנות בתוך שטחי העיר, כמו למשל בשכונות הערביות, בשכונת הרכבת ובשטח שבכיוון בתי הכלא של רמלה.

הגישה של כל הערים בישראל היא שיש לגדול ולצמוח. לדבריו, זו גישה לא בריאה, הפוגעת בהתפתחות הערים הגדולות, שחיזוקן מושך איתו גם את ערי הלוויין. דוגמה לעיר המבוססת לגדול היא מבשרת ציון, שמגמות הפיתוח שלה יפגעו בירושלים. בהולנד למשל, אפשר לראות ערים בנות 300 שנה בגודל של 6,000 תושבים, שאין להן כל כוונת התרחבות.

"להפוך את המגמה"

תמ"א 31 חיזקה, לטענת מורגנשטרן, את מגמת הגידול בכל מחוז ואת ההתנקזות למרכז. התוכנית קבעה ליבה, בין נתניה, ירושלים ואשדוד, והוליכה לחזק אזור זה. הכללת ירושלים בליבה היא, לדבריו, לא יותר ממס שפתיים. זו דוגמה לתכנון לא אמין, אומר מורגנשטרן, כי תפקידה של כל תוכנית היא להפוך את המגמה; ההתרכזות תתרחש גם ללא התוכנית ואין בה צורך מבחינה זאת.

"להתמקד בערים הגדולות"

התמקדות בשלושה מוקדים אלה יכולה לשנות מגמה זו. לדבריו: "בנגב, למשל, צריך להחליט שבעשור הקרוב מסייעים לבאר שבע בלבד ומשקיעים בפיתוחה. העיר תתחזק ותצמח זה יותר מרבר מבעי סביבה. היא תהפוך לעיר מרכזית שתשרת את סביבתה ותמשוך גם את ערי הלוויין שסביבה".

עומר היא בדיוק הדוגמה, לדעת מורגנשטרן, לתכנון לא נכון. היא נבנתה מחוץ לבאר שבע ומשכה אוכלוסייה חזקה. לידה נבנו עוד שכונות וילות, שלתושביהן יש נטייה לעבוד ולבלות באזור המרכז ולא בבאר שבע. שכונות כאלה ניתן וצריך לבנות בתוך העיר. כך, לטענתו, היה גם במקרה של כפר ורדים, שם בתוך לבנות יישוב חזק שהחליש את מעלות הסמוכה, במקום לבנות אותו כשכונה בתוך מעלות.

את היישובים הקטנים יותר שמעבר לקו הירוק, כדוגמת ביתר, נוהג מורגנשטרן מלתאר כפרברים. שם, לדבריו, השיקולים פוליטיים ולא תכנוניים. בכל מקרה, ביתר רחוקה מכדי להיחשב פרבר ירושלמי.

התחלות בנייה של דירות

ביוזמת משרד השיכון (לפי מחוזות)
בשנים 93' עד מארס 95'

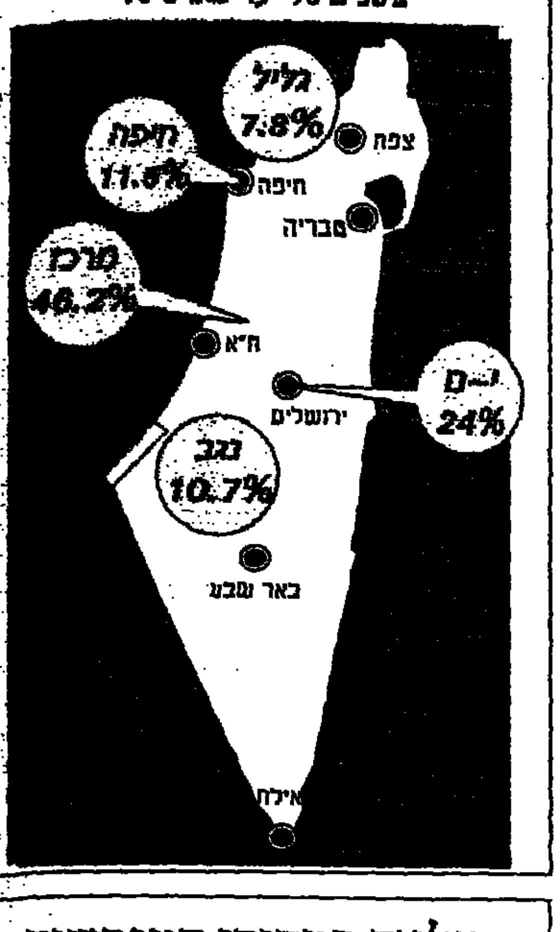

מתחם נופש בשטח 1,800 דונם יוקם במקום אתר הקרוואנים "חצרות יסף"

מאת אורי אלשוחר

בסוף השנה תסתיים תקופת כהונתה של המועצה המקומית ה"שתכלה", חצרות יסף, כפי שהגדירה משרד הפנים. על השטח שיחזור לתחום השיפוט של המועצה האזורית מטה אשר, עתיד להיבנות מתחם נופש ותיירות בשטח כ־1,800 דונם.

התוכנית לאתר הנופש, המשתרע על רצועת החוף שבין שבי ציון בצפון ובוסתן הגליל בדרום, הוכנה ביוזמתו של מינהל מקרקעי ישראל והשיתוף. עם המועצה האזורית מטה אשר. תוכנית זו מבוססת על תוכנית מתאר אב משנות ה־80.

על פי התכנון, יישמר אופיו של האזור כולו כשמורת טבע ימית, חוף הים יישאר סלעי כפי שהוא כיום. מן הים תיבנה לגונה מלאכותית הפונה אל תוך היבשה, בשטח של 350 דונם. מתוך הלגונה ייחפרו שלוחות מים לכיוון היבשה, כדי להגדיל את שטח המגע עם הים.

לאורך שלוחות הים ייבנו דירות נופש פרטיות, שניתן יהיה להגיע אליהן בסירות וברכב גם יחד. במתחם ייבנו כ־300 אלף מ"ר שיכללו כ־5,000 יחידות דיור לנופש והארחה. כ־50% מיחידות הדיור מיועדות לכפרי נופש ו־50% ישמשו כצורות שונות של בתי מלון (כמו מלון דירות), וכן בתי דירות. גובה המבנים במתחם לא יעלה על 2–3 קומות, חוץ מן האזור הסמוך לתחנת הרכבת המתוכננת מול הכביש הראשי.

אומדן הוצאות הבנייה: 350 מיליון דולר

באזור תחנת הרכבת מתוכננים לקום מרכז מסחרי ובנייני ציבור בשטח בנוי של כ־30 אלף מ"ר, וכן מלון עסקים רב קומות. בימים אלה נערכת פרוגרמה כלכלית לתכנון המתחם, שזכתה גם להסכמה עקרונית של משרד התיירות.

במסגרת הבדיקות הנעשות לשם הערכות הכלכליות, מתבצעים סקרים הידרולוגיים, בדיקות קרקע ומי תהום, קידוחי ניסיון ובן הערכות איטום. על פי התוצאות הראשוניות ניתן להסיק כי התוכנית כלכלית, ולמרות התוצאות הידועות בפרשת השטח, עדיין יהיה זה פרויקט רווחי.

על פי הערכות ראשונות ניתן לאמוד את עלויות הבנייה במתחם בכ־350 מיליון דולר. אומדן זה מתבסס על תוצאות הסקר הכלכלי, לפיו תתבצע הבנייה בעלות של 1,000–1,200 דולר למ"ר, כולל פיתוח תשתיות ובנייה. תחשיב זה אינו כולל את מרכיב הקרקע, אשר תשווק במכרזים ליזמים פרטיים, עם מתן תוקף לתוכנית. היזמים הפרטיים יממנו בבניית הפרויקטים את הוצאות הפיתוח.

לאחרונה הוגשו לאישור המועצה הארצית התוכניות ומבקשות שינוי ייעוד המתחם מחקלאות למלונאות ונופש, בתוכנית המתאר הארצית תמ"א 13, המתייחסת לחופים. להערכת מתכנני הפרויקט, משרד האדריכלים ברוך־סולומון, תאושר התוכנית בעוד כחודשיים.

תוכנית כלכלית מפורטת

מיד לאחר מכן תוגש תוכנית מפורטת לאישור במסגרת התב"ע, תוכנית שתכלול את תוצאות התחשיבים ההידרולוגיים־כלכליים ואת הסקר על ההשפעות על הסביבה. דבר זה יקרב את מועד אישורה בתב"ע, כך מקווים הגורמים המעורבים בעניין.

יוזמות פרטיות ראשונות הקשורות באתר הנופש החדש, שייקרא "חוף יסף", מתעוררות בימים אלה. לדברי יצחק הרס, מנהל החברה הכלכלית של המועצה האזורית מטה אשר, לאחרונה פנו למועצה אנשי קיבוץ לוחמי הגטאות בבקשה לצרף כ־500 דונם משטח הקיבוץ לצורך הקמת פרויקט שיכלול מגרש גולף.

את המימון לפרויקט הגולף, שיבוצע בשיתוף עם הקיבוץ, יספקו משקיעים מחו"ל. פרויקט הגולף, הצמוד למתחם הנופש, אמור לשמש מוקד משיכה ספורטיבי־תיירותי.

יישוב הקרוואנים חצרות יסף, המאכלס כיום את האתר, מונה כ־250 משפחות עולים חדשים. לדעת הרס, מיקומו של אתר הקרוואנים מהווה ניצול לא יעיל של קרקע יקרה. הרס טוען שמועצת מטה אשר מוכנה לקלוט את העולים בתחומה. להערכתו, אם תתבצע התוכנית ללא עיכובים בצורה שוטפת יתאפשר אכלוס האתר בתוך פחות מ־10 שנים.

עלייה במחירי המגרשים לבנייה בעפולה – עד 20 אלף ד' לקרקע לדירה

מאת אורי אלשוחר

לאחרונה מורגשת עלייה במחירי המגרשים המיועדים לבנייה למגורים בעפולה, כך טוענים מקורות העוסקים בענף הנדל"ן בעיר. מחירם של מגרשים לבנייה רוויה מגיע לכ־20 אלף דולר לקרקע ליחידת דיור.

לפני כמה חודשים נמכר לחברת הבנייה האחים אלקבץ מגרש ברחוב ירושלים הסמוך למרכז העיר, בשטח של כ־600 מ"ר, תמורת 185 אלף דולר. על המגרש ייבנה בניין בן 4 קומות שיכלול 12 דירות בנות 4 חדרים ובן קומת קרקע מסחרית בשטח כולל של כ־150 מ"ר. המחיר הממוצע של דירה בפרויקט יהיה 110 אלף דולר.

לעומת זאת יש גם "מציאות" בקרקעות לבנייה – לאחרונה רכשה חברת הנכסים "ארמות עפולה" מגרש לבניית 18 דירות ברחוב כורש, בצפון מזרח עפולה, תמורת 80 אלף דולר – מחיר כ־4.5 אלף דולר לדירה.

מגרש זה מוצע היום למכירה תמורת 220 אלף דולר או בעסקת קומבינציה תמורת 22%. לדברי אברהם איזן, מנהל "ארמות עפולה", אחוזי הקומבינציה המקובלים בעיר גם הם עלו. לפני כשנה עסקת קומבינציה בשיעור של 20% נחשבה לגבוהה במיוחד; כיום, לדבריו, עסקות בשיעור של 25% במגרשים לבנייה למגורים הן סבירות.

לדברי איזן, בעפולה כמעט שאין היצע של מגרשים לבניית קוטג'ים – עובדה המסבירה את עלייתם החדה של מחירי המגרשים מסוג זה. המחיר המקובל, לטענתו, עבור מגרש בשטח 300 מ"ר לבניית יחידה אחת של קוטג' דו משפחתי נע סביב 50 אלף דולר.

בימים אלה הוצע למכירה מגרש בשטח 500 מ"ר לבניית קוטג' דו מפלסי בשטח של כ־150 מ"ר, ללא מרתף. המגרש נמצא ברחוב קידושין במערב עפולה, ובעליו דורשים תמורתו 55 אלף דולר. לדברי איזן יש ביקוש רב לנכס.

דוידוביץ בונה בחיפה ובקריית ים דירות וקוטג'ים בהיקף 4 מ' ד'

מאת אורי אלשוחר

חברת משה דוידוביץ תחל בעוד כחודש את ביצועו של פרויקט מגורים בשכונת רמת אשכול בחיפה. בנוסף בונה החברה בימים אלו פרויקט קוטג'ים ודירות בקריית ים. היקף המכירות בשני הפרויקטים מוערך בכ־4 מיליון דולר.

הפרויקט ברמת אשכול ייבנה על מגרש של כדונם, שנרכש מבעלים פרטיים על ידי בעלי החברה, משה דוידוביץ, אלכסנדר הרמן ודן סנדרוביץ, לפני שנים. היקף המכירות בפרויקט מוערך בכ־2.5 מיליון ד'.

הפרויקט יכלול בניין בן 5 קומות שייבנו בו 7 דירות, שמתוכן 2 הן דירות קוטג'. כל הדירות הן בנות 5 חדרים בשטח של כ־130 מ"ר. דירות גן עם מרפסת בשטח של 30 מ"ר יימכרו תמורת 315 אלף דולר; דירות פנטהאוז – 360 אלף דולר; דירות הקוטג' בנות 2 מפלסים עם גינה בשטח 100 מ"ר, יימכרו תמורת 315 אלף דולר. מועד אכלוס הפרויקט צפוי בסוף 96'.

פרויקט "נווה ים", הנמצא ברחוב לימן בשכונת אגש, סמוך למרכז קריית ים, נמצא בשלב השלד. היקף המכירות הכולל בו – כ־1.5 מיליון ד'.

הפרויקט נבנה על מגרש בשטח של 3 דונם אותו חכרה חברת משה דוידוביץ' לפני כ־10 חודשים כשזכתה במכרז של מינהל מקרקעי ישראל. החברה שילמה תמורת המגרש כחצי מיליון דולר. הפרויקט כולל בשלב ראשון 10 קוטג'ים.

5 הקוטג'ים הבודדים בפרויקט יימכרו ב־150 אלף דולר; קוטג'ים דו משפחתיים – ב־168 אלף דולר.

טל בונה מרכז מסחרי בשדרות בהיקף מכירות של 2 מיליון ד'

מאת גל מרין

חברת הבנייה טל מ.ב. בונה בשדרות מרכז מסחרי בשטח של 1,500 מ"ר. המרכז החדש, שבנייתו החלה לפני חודשיים, נמצא בשכונת בן גוריון בעיר, ויכלול יותר מ־20 חנויות בשתי קומות ובן חניון תת קרקעי. היקף המכירות הצפוי בפרויקט הוא 2 מיליון דולר.

המרכז ייבנה על מגרש בשטח 1.34 דונם השייך למינהל מקרקעי ישראל. מחיר המכירה של מ"ר יהיה 1,400 דולר בממוצע. אכלוס הפרויקט צפוי עד סוף השנה.

דופלקס ב־115 אלף ד'

עוד בונה טל מ.ב., שבבעלות מוטי בוסקילה, ביקעם 27 קוטג'ים ודופלקסים על מגרש בשטח של 4 דונם והיקף מכירות של 3.6 מיליון דולר. מחיר קוטג'ים בני 5 חדרים, 130 מ"ר – 146 אלף דולר.

מחיר דופלקסים בני 4 חדרים, 100 מ"ר – יהיה 115 אלף דולר.

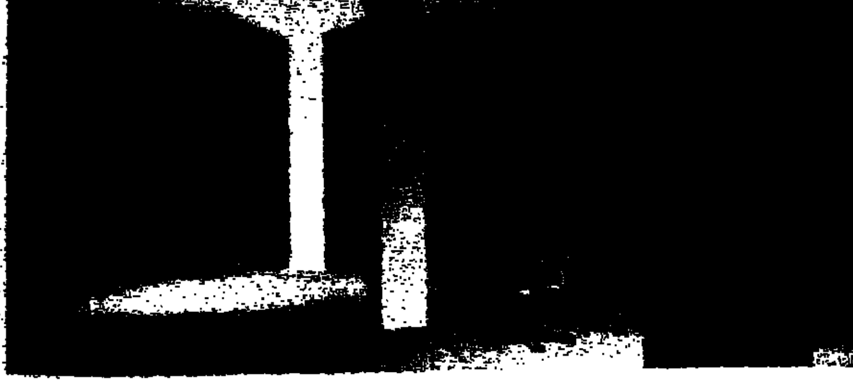
אם אתה שובר את הראש בחלוקת חלל המשרד החדש
יש תוכנית חלוקה חדשה!

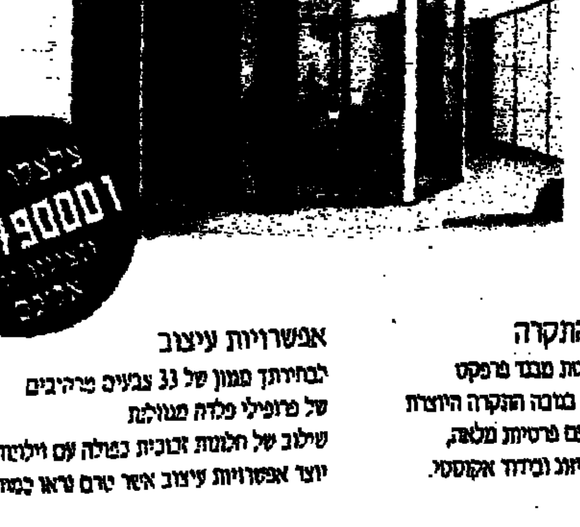

מהרצפה עד התקרה
חלוקת החלל בשיטת מבנד פרפקט
מורכבת ממחיצות בגובה התקרה היוצרת
משרדים אישיים עם פרטיות מלאה,
שליטה אישית במיזוג ובידוד אקוסטי.
אפשרויות עיצוב
לבחירתך מגוון של 33 צבעים מרהיבים
של פרופילי פלדה מגולוונת
שילוב של חלונות זכוכית כפולה עם וילונות ונציאניים
יוצר אפשרויות עיצוב אשר טרם נראו כמותן בארץ
קובנד הבשורה האירופאית בעיצוב המשרד

נכסי רזים בע"מ
רפי ברודמן
למכירה
מוסך מפואר
בשטח בנוי
1600 מ"ר + חצר
טל: 03-5601194 מלדן

נתמי
להשכרה
ליד אשדוד
מחסן
2,000 מ"ר
גובה + חצר, $4
בוריס
למכירה
במרכז הארץ
4,500 מ"ר
מבנה עצמאי
+ 10 דונם חצר
יובל
טל' 03-5371450

לפרסום
במדור הנדל"ן
משה מעין
מחלקת מודעות – הארץ
טל' 03-5121116/8
פקס: 03-5121170

ויתלכו
מפעלי טקסטיל בע"מ
ברמת-החייל
ברחוב ראול ולנברג
להשכרה כ-700 מ"ר
בקומת מרתף עליון (קומה מפולשת)
במבנה חדש לתעשיית הי-טק,
בגימור מפואר
מתאים למסחר, משרדים, מחסן
■ אפשרות לשכירות ארוכה.
■ גישה נוחה וחניה צמודה.
■ אפשרות להתחברות למערכת מיזוג אויר מרכזית
~ כניסה אוגוסט 1995 ~
לפנות למר יהודה קשתי טל: 03-6479121

משרד הפנים דן בהעברת 3,000 דונם משטח עפולה למועצה אזורית נוף הגליל

מהנדס העיר עפולה: העברת השטח תפגע בפיתוח העיר ותסב לה נזק של 150 מיליון דולר. תושבי הכפר הערבי דחי, הנמצא במרכז השטח, טוענים שאינם מקבלים שירותים מהעירייה

מאת אורי אלשוהר

מנכ"ל משרד הפנים, עמרם קלעג'י, הודיע השבוע על הול־ מתו לאחר את הוועדה הדנה בקביעת שטחי השיפוט של המו־ עצה האזורית נוף הגליל עם הוועדה הדנה בדרישתו של הכ־ פר דחי לעבור מתחום שיפוטה של עפולה לשטח השיפוט של מועצת נוף הגליל. (שתי הווע־ דות הן ועדות חקירה על פי המינוח של משרד הפנים).

2,000 דונם פרטיים

דיוני שתי הוועדות נסבים על שטחים בהיקף כ־6,000 דונם, שאותם מעוניינת המועצה האזו־ רית נוף הגליל – המאגדת מב־ חינה מוניציפלית שישה כפרים ערביים – לספח לתחום שיפוטה. מדובר בשטחים שמתכננים שיי־ כת היום למועצות האזוריות יזר־ עאל ומגידו, וכמתוכנית – לעיר עפולה.

דיוני הוועדה המאוחדת שב־ ראשה עומד אפרים עמרם, יתמ־ קדו בשאלת העברתם של כ־3,000 הדונמים השייכים לש־ טח השיפוט של עפולה – שבמר־ כזם שוכן הכפר דחי – לתחומה של מועצת נוף הגליל. 2,000 דונם מקרקעות אלו הם בבעלות פרטית של חקלאים מכפרי המוע־ צה נוף הגליל והן מיועדות ומשמשות לחקלאות.

מהנדס עיריית עפולה, מוטי כהן, אמר כי מדובר בשטחים בגבעת המורה בעיר, שהם חלק האחרון בעתודות הקרקע הזמינה לפיתוחה והרחבתה. בימים אלה מופקדת להתנגדויות בוועדה המחוזית תוכנית בניין עיר המייעדת את האזור לבניית 4,000 יחידות דיור.

לדברי כהן, עפולה, המונה כיום כ־45 אלף תושבים, מתוכ־ ננת לגדול בעתיד עד ל־90 אלף נפש. 45% משטח השיפוט של העיר כבר מיושבים או שיש תוכניות ליישובם בקרוב. לדב־ ריו, ייעוד שטחי העמק הצמודים לעיר המשמשים לחקלאות – לא ישתנה. עוד אמר כהן, כי על פי תמ"א 23, המתייחסת למסי־ לות ברזל, וכן על פי תוכנית הכבישים הארצית, יהיה זה בלתי אפשרי לבנות ממזרח לעיר.

"20 מ' ש' שהושקעו בתשתית – יאבדו"

לטענת כהן, אם יופקעו השט־ חים בגבעת המורה מתחומה של עפולה, ייגרם לעיר הפסד אורב־ ני וכספי כבד. לדבריו, שווי של מ"ר קרקע לא מפותחת למגורים מוערך ב־50 דולר, ואם יופקעו כ־3,000 דונם ייגרם לעיר הפסד של כ־150 מיליון דולר. בנוסף הגדר לאצטנה באזור תשתיות לפיתוח ב־20 מיליון שקל, שגם הם יאבדו אם יופקעו הארמות.

הכפר דחי, שבו כ־400 תוש־ בים הממוקם בפסגת גבעת המו־ רה, ניצב במוקד המחלוקת. לדברי כהן, הכפר מהווה כיום שכונה בכל השכונות בעיר, וב־ עידן של פיתוח אורבני אין כל הצדקה שכפר שמספר תושביו כמספר הדיירים בשני שיכונים בעיר, "יקפוי" אינו כ־3,000 דונם לצורכי חקלאות ובנייה משטחה של עפולה.

מועצת נוף הגליל הוקמה ב־93' במטרה לבסס את מעמדם של הכפרים הערביים, שהיו עד אז חסרי שיוך מוניציפלי. הכפר דחי, המבקש להצטרף למועצת נוף הגליל, שונה כאמור משאר הכפרים הכלולים היום בתחום המועצה בכך שהוא בעל שיוך מוניציפלי לעיר עפולה. ואולם לדברי רפי מימון, ראש מועצת נוף הגליל, הכפר מעולם לא קי־ בל שירותים כלשהם מהעירייה.

הסיבות לרצונם של תושבי דחי להצטרף למועצת הגליל הן שעד היום הוזנח הכפר מבחינת תשתיות ופיתוח, וכן שבני הכפר שייכים לשבט הזועבי, כמו הכפ־ רים נין ותולם השכנים, הכלולים בשטחה של מועצת נוף הגליל.

מימון טוען שהמועצה המאג־ דת את הכפרים הוקמה כדי לתת מענה לצורכיהם הייחודיים כיישובים חקלאיים וערביים – צרכים שלעתים רחוקות זוכים למענה במסגרת מוניציפלית עי־ רונית יהודית.

"בקשות הכפרים אינן נענות"

כך למשל לא תמיד נענות בקשות שמפנים הכפרים לרשו־ יות להתקנת ציוד חקלאי, וגם צורכי הבנייה בצמודת הקרקע שלהם, לא תמיד מתיישבים עם תוכניות בניין עיר השואפת לב־ נות לגובה.

בשנים האחרונות מקבל הכפר דחי שירותי חינוך ורווחה מהמו־ עצה האזורית נוף הגליל, ומשרד השיכון העביר לו ישירות תקצי־ בים להנחת תשתית לבנייה. לד־ ברי מימון, אין למועצת נוף הגליל עניין מיוחד בצירופו של דחי, אך היא אינה מתנגדת לכך.

היקף שיווק מלט ’89–’95.3*

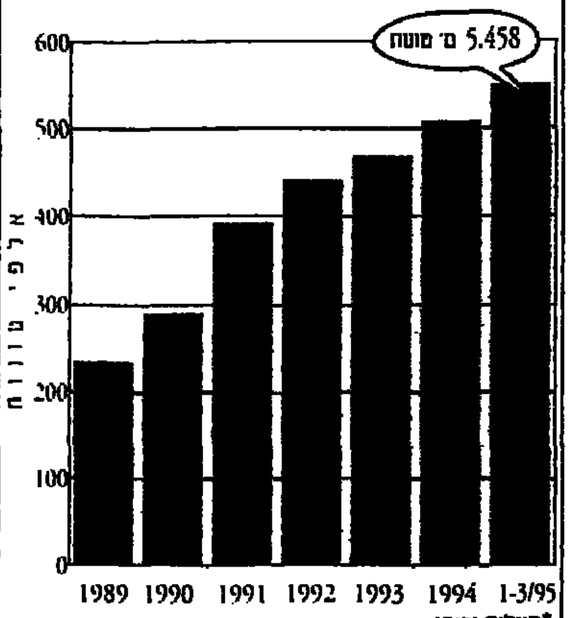

*בגילום שנתי

ברבעון הראשון של '95 שווקו בממוצע 454 אלף טונות מלט בחודש, לעומת ממוצע של 417 אלף טונות בחודש ברבעון הרביעי של '94 – עלייה של 9%. בחודש מארס '95 שווקו 494 אלף טונות מלט לעומת 382 אלף טונות בפבר־ ואר.
בשנת 94', שהיתה שנת שיא עד כה בשיווק מלט, שווקו 5.05 מיליון טונות. על פי נתוני הרבעון הראשון, נראה כי בשנת 95' יהיו הכמויות המשווקות גבוהות יותר

נדל"ן

ניו יורק

חיים הנדוורקר

נדל"ן מסחרי – פסימיות ב־95'; דאגה לקראת 96'

"מי שקיווה למפנה דרמטי בתחום השכירות של הנדל"ן המס־ חרי בניו יורק – התאכזב". כך טוענת כתבה בנושא שפירסם ה"ניו יורק טיימס" בשבוע שעבר. "כמות המתעניינים בשכירת שטחים בבניינים שלנו פוחתה באופן משמעותי", אומר דגלאס דרסט, סגן נשיא חברת הנדל"ן דרסט, בכתבה, המדגישה כי שוב אין מדובר בקשיים הידועים ב"דאון טאון", אלא במרכז העיר ("מיד טאון").

פעיל אחר בשוק הנדל"ן שרואיין לכתבה היה הרבה יותר בוטה: "השוק הזה מת", אמר. עם זאת, ההאטה בשוק הנדל"ן המסחרי לא גורמת בינתיים לירידת מחירים, כיוון שבעלי הנכ־ סים מחכים להתאוששות בביקושים.

מתווכים שראיינו לכתבה, לעומתם, לא נשמעו אופטימיים במיוחד. סטיבן סיגל, מנכ"ל חברת התיווך הגדולה "אדוארד אס. גורדון", אומר כי שנת 1994 היתה חריגה במגמה החיובית שלה ואילו עתה חזר השוק לקצב הרגיל האיטי שלו. לדבריו, שוק הנדל"ן המסחרי להשכרה במרכז מנהטן הגיע לשיאו באוקטובר '94 אז נחתמו עסקות להשכרת שטחים בהיקף של 160 אלף מ"ר; בחודשים שאחריו חלה ירידה בהיקף העסקות עד ל־120 אלף מ"ר בממוצע בחודש – ובאפריל צנח היקפן ל־75 אלף מ"ר בלבד. לפי הנתונים הקיימים בינתיים למאי לא נראה שחל שיפור. על מגמה זו מצביעים גם נתונים שנאספו על ידי חברת "רילוקייט": בסוף '94 היה השטח המסחרי הפנוי המיועד להשכ־ רה 2.1 מיליון מ"ר, ובחודש אפריל 1995 הגיע השטח הפנוי ל־2.23 מיליון מ"ר.

ג'וזף קוסטבלו, מנהל בכיר בחברת התיווך "קושמן אנד וייקפילד", סבור שאין בעיה ממשית השפל הוא עונתי, כמו בכל קיץ. "ההאטה העונתית הזאת מוקדם מן הרגיל", הוא אומר. עם זאת, מתריע קוסטבלו כי המצב יחריף ב־96'. "אני מייעץ לבעלי הבתים לנסות ולסגור עתה את העסקות במחיר הגבוה ביותר שהם יכולים להשיג – בשנת 96' תחול הידרדרות נוספת בשוק השכירות המסחרית".

4 מבני תעשייה ב־2 מיליון ד'

דיוויד בלדווין רכש ארבעה מבני תעשייה בדאון טאון של מנהטן ובכוונתו להפכם לבנייני מגורים. 3 בניינים נמצאים ברחוב ליבינסטון מספר 110, 112, 113 ואחד ברחוב סירה.

בלדווין רכש מהבנקים את המשכנתאות על ארבעת הנכסים, שנקלעו בקשיים פיננסיים בשנים האחרונות, ואחר הגיע להסדר עם בעליהם, פיטר קוסטלאס. בלדווין אמר, כי עלות כל העסקה היתה 2 מיליון דולר. לדברי בלדווין, הוא ממתין ביישום תוכניות הסבת הבניינים עד אשר עיריית ניו יורק תעמוד בהבטחתה – להעניק הקלות מס לשינוי ייעוד למגורים.

16 מ' ד' לקרקע של סנט מוריץ

חברת הביטוח האוסטרלית FAI, שהפעילה את מלון סנט מוריץ במנהטן, רכשה את הקרקע שעליה נמצא המלון, הכולל 680 חדרים, ממשפחת ההלמרכסד תמורת 16 מיליון דולר. המלון נמצא ליד סנטרל פארק, ועל אף שמחדריו נשקפים נופיו המרהיבים של הפארק – הוא מבנה התחזוקתי להידרדר. נציגי חברת הביטוח לא הוציאו מכלל אפשרות את האפשרות שבקרוב יעמי־ דו למכירה את הנכס.

קליפורד צ'אנס ב־1 ניו יורק פלאזה

"קליפורד צ'אנס", שהיא חברת עורכי הדין הגדולה באירופה מעבירה את משרדיה בניו יורק ל־1 ניו יורק פלאזה שברחוב ווטר. החברה שכרה בבניין, הכולל 50 קומות, 2,000 מ"ר. קליפ־ רד צ'אנס לא פירסמה מה יהיו דמי השכירות שתשלם עבור השטח. עד עתה שכנו משרדי החברה ב־1,900 מ"ר במגדל סוויס בנק, שבמרכז מנהטן. 1 ניו יורק פלאזה עבר בשנים האחרונות שיפוץ יסודי, בהשקעה של 100 מיליון דולר.

מלון גרנד הייאט – טראמפ נגד פריצקר

בשנים האחרונות התפתחה יריבות בין שני בעלי מלון גרנד הייאט הנמצא במרכז מנהטן – משפחת פריצקר ודונלד טראמפ. שיאו של הסכסוך היה כאשר טראמפ הגיש תביעה נגד הפריצק־ רים, שבה טען כי הם ניהלו את הנכס באופן לקוי. על פי ההסדר שהושג לבסוף בין השותפים יזכה טראמפ למעורבות גדולה יותר בניהול המלון, ויקבל סכום של 2.4 מיליון דולר כפיצוי על הוצאותיו המשפטיות, ומשפחת פריצקר מצדה תשקיע 25 מיליון דולר בשיפוצו הפיסי של הבניין.

המלון, אגב, מוכר היטב בארץ, כיוון שרבים מהישראלים המ־ גיעים לניו יורק בשליחות ציבורית רשמית משתכנים בו.

מנרב – 23.5 דונם בפארק ת.מ.ר ברחובות ב־7.2 מיליון ד'

מאת גד פרץ

חברת הבנייה מנרב, שבשלי־ טת אברהם קוניצקי, זכתה במכ־ רז של מינהל מקרקעי ישראל בפארק התעשייה ת.מ.ר ברחובות לבניית 25 אלף מ"ר. החברה תשלם עבור המגרש, ששטחו כ־23.5 דונם, 7.2 מיליון דולר.

היקף ההשקעה של החברה בפרויקט, ששטחו יועד להשכ־ רה בלבד, יסתכם בכ־12 מיליון דולר. כרגע נמצאת תוכנית הב־ נייה לפני קבלת היתרים.

17 אלף ד' ליח"ד

לאחרונה זכתה מנרב גם בש־ טח לבניית 225 יחידות דיור ברמת בית שמש. החברה תשלם למשרד השיכון 17 אלף דולר ליחידת דיור בשיטת הגרלה, וב־ סך הכל 3.8 מיליון דולר.

אושרה תוכנית ל־2,000 דירות ברובע ט"ו באשדוד

מאת גד פרץ

הוועדה המחוזית (באמצעות הול"ל) של מחוז מרכז דחום אישרה תוכנית לבניית 2,000 יחידות דיור בבנייה רוויה ברובע ט"ו באשדוד. הרובע בנוי ביחי־ דות צמודות קרקע שנבנו במסג־ רת "בנה ביתך".

2,000 היחידות צפויות להיב־ נות ב־25 בניינים בני 16 קומות כל אחד. שטח התחום 450 דונם והוא תוכנן ע"י האדריכל יעקב רכטר, שתיכנן את כל הרובע. הדירות יהיו בנות 5–4 חדרים בשטח שבין 130–120 מ"ר.

בנוסף, צפוי הרובע לקלוט עוד 104 יחידות דיור בפרויקט "בנה ביתך", כמו גם קליטה ופי־ תוח אתר לפרויקט "בנה דירתך" לזכאי משרד השיכון. בחודש הבא, נמסר מעיריית אשדוד, יחד לו בעבודות הפיתוח בשטח.

ס.ב.י.ב בונה 10 דירות בחיפה בהיקף מכירות של 3 מיליון ד'

מאת אורי אלשוהר

חברת ס.ב.י.ב להשקעות ופי־ תוח, מקבוצת בלייכר שבבעלות יוסף בלייכר, ומנחם הגר, בעליו של משרד הנדסי, בונים בימים אלו במשותף את פרויקט המגו־ רים "תומר הכרמל". היקף המכי־ רות בפרויקט, הממוקם בתוואי של רחוב הדר הים במרכז הכר־ מל בחיפה, מוערך בכ־3 מיליון דולר.

הפרויקט, הנבנה על קרקע פרטית שנרכשה על ידי היזמים לפני כ־3 שנים, כולל בניין בן 3 קומות, ובו 10 דירות. הדירות בנות 4–3 חדרים, והן כוללות חנייה פרטית מקורה, מחסן וג־ קוזי.

דירת גן בת 3 חדרים בשטח 88 מ"ר עם גינה בשטח 140 מ"ר, נמכרת תמורת 295 אלף דולר; דירת 3 חדרים בשטח 84 מ"ר, בקומה שנייה – 251 אלף דולר; דירת פנטהאוז בת 4 חד־ רים בשטח 120 מ"ר, עם מרפ־ סת גג בשטח 25 מ"ר – 356 אלף דולר.

רמת הגימור של הבניין גבוהה וכוללת חדר כביסה עם טלוויזיה במעגל סגור. מס.ב.י.ב נמסר כי האכלוס צפוי לקראת ספטמבר הקרוב.

פרויקט נוסף שבונה החברה הוא מרכז מסחרי בשכונת תל חנן, שבנשר, בהשקעה כוללת של כ־3 מיליון דולר. הפרויקט כולל מבנה בן 3 קומות וב־ כ־3,000 מ"ר המיועדים למסחר. על המגרש שעליו כיום יוסלל גם חניון לבאי המקום.

השטחים במבנה מיועדים למ־ כירה תמורת כ־1,100 דולר למ"ר, או להשכרה תמורת 7–10 דולר למ"ר בחודש, בהתאם לקו־ מה ולגודל השטח השכור. החלו־ קה הפנימית של הקומות תיעשה על פי דרישות רוכשי השטחים ושוכריהם תמורת תוספת תש־ לום. המבנה יהיה מוכן לחלוקה הפנימית ולאכלוס בעוד כ־4 חד־ שים.

פלסים מכרה 60 קוטג'ים בגן יבנה ב־11.1 מיליון ד'

מאת גד פרץ

חברת הבנייה פלסים מכרה 60 קוטג'ים דו־משפחתיים בגן יבנה, מתוך 87 שהיא בונה במ־ קום, תמורת 11.1 מיליון דולר. היקף מכירות הכולל צפוי להיות 16 מיליון דולר.

כל קוטג' נבנה על מגרש בשטח 200–150 מ"ר. מחיר קו־ טג' בן 6 חדרים – 185 אלף דו־ לר. אכלוס הפרויקט צפוי בתוך שנה. החברה, שבבעלות אבי ומירי זלמן, יצאה לאחרונה במב־ צע שיווק שבמסגרתו היא מצי־ עה קוטג'ים בפרויקט תמורת 165 אלף דולר.

20 מיליון דולר יושקעו בבניית קניון בדימונה

מאת גד פרץ

חברת הבנייה מי עוד תתחיל בתוך כחודשיים בבניית קניון בדימונה. החברה תשקיע בפרוי־ קט, הסמוך לתחנת אגד המרכ־ זית, 20 מיליון דולר.

הקניון ייבנה על 22.5 דונם, השייכים למינהל מקרקעי יש־ ראל. בסך הכל ייבנו בפרויקט 32 אלף מ"ר וכולל שטחי שירות וחניה.

שטחי הקניון מיועדים להשכ־ רה ולמכירה. האכלוס צפוי בתוך שנתיים וחצי.

החברה, שבבעלות האחים אב־ רהמי, מקיימת היום משא ומתן עם רשתות מזון גדולות על השכ־ רת שטחים ובכוונתה לבנות במקום גם בית קולנוע.

CREATIVE
CREATIVE TECHNOLOGY LTD

הודעה חשובה לציבור בקשר לערכות המולטימדיה של "קריאטיב" - חברת המולטימדיה המובילה בעולם

חברת גרפיקס מולטימדיה בע"מ נציגת "קריאטיב" בישראל מבקשת להביא לידיעת הציבור את הפרטים הבאים:

1. לאחרונה הובאו לארץ ערכות "Discovery" מדגמים מיושנים האסורים במכירה מחוץ לארה"ב.
2. יבוא זה **לא** נעשה ע"י הנציג הרשמי.
3. הרוכש ערכה כזאת אינו זכאי לתמיכה טכנית ואחריות מקומית שניתנת ע"י גרפיקס מולטימדיה בע"מ.
4. **רק** מוצרי המולטימדיה של קריאיטיב המשווקים ע"י גרפיקס מולטימדיה בע"מ מלווים ב"ערכת בונוס" ותעודת אחריות מקומית.
5. הציבור מתבקש לנהוג בזהירות ולא לרכוש ערכות האסורות בהפצה ושאינן נושאות תעודת אחריות מקומית של גרפיקס.
6. כדי למנוע תיסכול ועגמת נפש יש לדרוש מן המוכר לפני הרכישה את תעודת האחריות המקורית של גרפיקס מולטימדיה.
7. בכל מקרה של ספק ניתן להתקשר לחב' גרפיקס מולטימדיה בע"מ, מח' השרות טל: 09-911913 תוך ציון המספר הסידורי של הפריט ושם המפיץ.
8. חב' גרפיקס מולטימדיה בע"מ **לא** תעניק שרות ואחריות לפריטים אשר לא שווקו באמצעותה, ושאינם נושאים תעודת אחריות מקומית.

◆

**מוגש כשרות לציבור על ידי גרפיקס מולטימדיה בע"מ נציגת קריאטיב בישראל.
א.ת רעננה טל: 09-911913**

Sound BLASTER
"סאונד בלסטר"
הכרטיס שקבע את סטנדרט הקול העולמי ב-P.C. מיוצר על ידי קריאטיב

GRAFIX גראפיקס
מקבוצת קונלוג בע"מ

Video BLASTER
"וידאו בלסטר"
הכרטיס שקבע את הסטנדרט העולמי לוידאו ב-P.C. מיוצר ע"י קריאטיב

תן פרסומאים

مطابقة للأصل

[illegible] החלל של אודי

סידרת A החדשה

עידן חדש - המכונית הראשונה מאלומיניום

"פסגת הידע האנושי" כך כינו מומחי רכב בעיתונות העולמית את ה-A8. מרכב האלומיניום היחודי מקנה לה משקל סגולי נמוך, רמת בטיחות נדירה, תצרוכת דלק נמוכה במיוחד ועמידות מושלמת. ל-A8 יחידת מחשב, המפקחת באופן רציף על יותר מ-40 פעולות מנוע שונות, ושולטת על מערכות הדלק, ההצתה, המיזוג והחשמל. המערכת מבטיחה ניצולת מירבית ויעילה ביותר של עוצמת מנוע עם חמש תוכניות נהיגה שונות.

A8

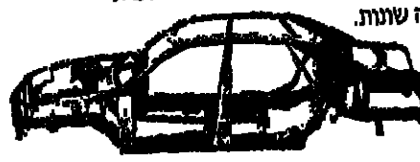

לבחירתך מנוע V6 בנפח 2.8 המספק 174 כ״ס ומנוע V8 בנפח 4.2 עם הנעה קבועה 4X4, תיבת הילוכים המאפשרת בחירה בין נהיגה אוטומטית לידנית והספק מרהים של 300 כ״ס.

להמריא עם 5 שסתומים בכל צילינדר

ה-A4 של אודי, מהווה שיא חדש בטכנולוגיה, בטיחות, איבזור ועיצוב, ומעל לכל היא מציגה חידוש מדהים לניצולת מירבית של עוצמת המנוע - 5 שסתומים בכל צילינדר (בדגם 1.8L).

A4

ה-A4 הופכת את הנהיגה לחוויה מפנקת שלא הכרת קודם עם אחיזת כביש מדהימה, אביזרי נוחות רבים, מרחב פנימי עצום ובעיקר - מערכות בקרה ממוחשבות ההופכות את הנסיעה לנוחה, בטוחה וחלקה יותר. לבחירתך מנוע 1.6 עם הזרקה רב נקודתית (MPI) ומנוע 1.8 עם 20 שסתומים ו-125 כוחות סוס.

הסלון האוירי של אודי. חוכמה בתנועה

ברגע שתשב במושב הנהג, תרגיש מיד שאתה נכנס לעידן חדש - עידן המכונית החכמה. מחשב הבקרה, לוחות המחוונים, תחושת הנוחות הנפלאה והאביזרים שנועדו רק להקל עליך ולפנק אותך, יגרמו לך לרצות להמריא. ה-A6 מצויידת במחשב בקרה משוכלל העושה בשבילך החלטות, מונע ממך לעשות טעויות בנהיגה ומאפשר לך להגיע לביצועים מדהימים בכל תנאי שטח.

A6

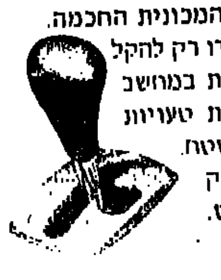

לבחירתך שני דגמים: מנוע 4 בוכנות בנפח 2000 סמ״ק עם הספק של 115 כ״ס, ומנוע V6 רב עוצמה בנפח 2,600 סמ״ק והספק של 150 כ״ס.

לו כל דבר בחיים היה בטוח כמו פולקסווגן אודי

לקבלת פרטים על הסוכנות הקרובה למקום מגוריך התקשר לטלמוזר: 03-5653350

הארץ

יום ראשון בית באייר תשנ"ה
28 במאי 1995

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב הבצלאל 2, טל' 02-234245-6, ת"ד 273 י-ם 91002 פקס' 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 28, טל' 04-623166-7, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 04-670715
שדרות חלוקה למנויים 03-5121338, 03-5121844 מודעות לוח הדרושים 03-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

להגביר את קצב המו"מ

התקדמות הושגה במשא ומתן עם סוריה, המתנהל באמצעות הדיפלומטיה האמריקאית, בתחום הרגיש במיוחד של סידורי הביטחון. הסורים ויתרו על דרישתם שסידורים אלה חייבים לבטא את עקרון השוויוניות הגיאוגרפית, משמע כי עומק השטח משני צדי גבול השלום, שתנאים של פירוז מדולל וצמצום כוחות יחולו עליו, יהיה גדול יותר בצד הסורי מאשר בצד הישראלי. יש מקום לייחס את השלמת הסורים עם אי-שוויון זה (שתמורתו הם תובעים פיצוי בדרכים אחרות) לעקביות נחרצת בנידון זה. היא שהרשימה את מזכיר המדינה של ארה"ב עד כדי כך שהזהיר את דמשק שלא ישוב לבקר שם, אם נוסחת הגישור האמריקאית לא תתקבל עליה.

הישג זה, אין בו כדי לחזק את הסבורים כי נוקשות ישראלית ממושכת תביא למניעת החזרתה של הריבונות הסורית על רמת הגולן. שמעון פרס הזהיר את חברי מפלגת העבודה, בכינוס שהתקיים ביום ה' האחרון בבית ברל, מאשליה זו: תנוה השלום שלנו עם מצרים ורבין מתקיים כבר משקל על המאמץ להגיע לידי שלום חוזי עם סוריה. "אני לא מכיר סורי אחד שמוכן להיות פחות ממצרי", אמר שר החוץ ("הארץ" 26.5).

להתבטאותו של שמעון פרס שני הסברים שאינם סותרים זה את זה. הוא ראה צורך לדבר גלויות אל חבריו למפלגה, אשר יש מקום לשער כי התנגדותם לירידה מהגולן הרתיעה לפני כשנתיים את ראש הממשלה מלדבוק ברעיון של "סוריה תחילה"; הוא השתמש בבמה מפלגתית, שתהודה תקשורתית מובטחת לה, כדי להעביר מסר דו-משמעי לחאפז אל-אסד ולפארוק א-שרע. תשובתו השלילית של שר החקלאות, יעקב צור, הוכיחה עד כמה הפצרת פרס לא היתה מיותרת. ואם יכולנו, אולי, להשיג הסכמה סורית לפשרה טריטוריאלית ברמה – וזניחת היוזמה להקדים ולטפל בעורץ הסורי והעדפת המו"מ באוסלו עם הפלסטינאים הקשיחו את עמדת השלטון בדמשק. הצבת הטיפול בעורץ הסורי על אש קטנה לא שיפרה את הסיכוי שרמת הגולן תישמר בידינו: שר החוץ ברעה כי "הישארות על הגולן פירושה ויתור על השלום".

ראש הממשלה האזין לדברי פרס, אך בסקירתו בבית ברל כמעט שלא נגע בעניין הסורי: רק בערב שבת גילה בראיון ברשות השידור את מחשבותיו בנידון. יצחק רבין נמנע מכל פולמוס עם שר החוץ ובחר להתמיד בהצגת הבעיות אשר אי-פתרונן עדיין מעכב את השגת היעד של שלום חוזי עם סוריה. הנסיגה שלנו תהיה, בשלב הראשון, "סמלית" בלבד: לא נפנה יותר מיישוב אחד. תמונת המו"מ עם סוריה איננה צפויה להתבהר לפני מארס 96'. אגב – גם מקורות אמריקאיים, אחרי שהביעו סיפוק מההתקדמות שהושגה זה עתה, הזהירו כי "חודשים ארוכים" יחלפו לפני סיום המלאכה.

ייתכן כי מעצבי הסכם אוסלו טעו כאשר קבעו תאריכים מוקדמים מדי לכל תחנה שבדרך עד לחתימה על הסדר ביניים: אולם מהוראה בטעות היא אין להסיק בכוח ההיגיון כי עתה, בנוגע לעורץ הסורי, נעשה בתבונה אם נקבע ככל האפשר תאריכים מאוחרים יותר. אין הכרח שדרושים עשרה חודשים – עד מארס 96' – כדי שהתמונה תתבהר. ודאי שהממשלה מצווה להיאבק למען סידורי ביטחון נאותים ולמען שמירה על גישה חופשית למשאבי המים, אבל אם ברור לממשלה ממילא כי שלום עם סוריה מותנה בהתפנות מרמת הגולן – מוטב שההתמודדות הבלתי-נמנעת עם מתנגדי הרמה ועם האופוזיציה הפרלמנטרית תתקיים לאו דווקא חודשים ספורים לפני מועד הבחירות לכנסת ה-14, אלא, ככל שניתן, מוקדם יותר.

דבר או כולירה

מאת עוזי בנזימן

בנימין נתניהו הצעיד בסוף השבוע שעבר לפני הכרזה הבלתי נעים למחור בין דבר לכולירה. עליו להכריע אם לקבל את תביעתו של דוד לוי בנוגע לשיטה שבה ייקבעו מועמדי הליכוד לכנסת הבאה ולהעמיס על עצמו מפגע שיוסיף למרר את חייו בהמשך דרכו הפוליטית, או לדחותם ובכך לסכן את סיכוייו להיבחר לראשות הממשלה. זו דילמה מסובכת שמאונה אינו דו-משמעי, ואין לקנא בנתניהו על ההכרעה שעליו לקבל בימים הקרובים.

בניגוד למנהיגים אחרים שהתחרו על ראשות הליכוד, דוד לוי לא השלים עם הכרעת הבוחר. גם אנשים אחרים בצמרת המפלגה מטילים ספק בכושר מנהיגותו של נתניהו ומערערים בינם לבין עצמם על תבונת הבוחר, אלא שלוי קורא עליו תיגר בפומבי ודוחה את ניסיונות הפיוס שנתניהו עושה.

העילות שלוי נאחז בהן אינן מעשיות – נתניהו אכן פגע בו קשה כאשר ייחס לו את חשיפת הקלטת שבה הונצחה פרשת האהבים שהיתה לו עם רות בר, ויש בסיס של ממש לטענת לוי כי שיטת הבחירות שנתניהו מציע נועדה לאפשר לו לשלוט על הרכב רשימת הח"כים – אבל מאחורי כל זה עומד מניע אחר: לוי מבקש לקיים את מחנהו וליצור לעצמו סיכוי משופר להגיע לכנסת הבאה עם כוח פרלמנטרי נאמן לו. המגמה המתוארת הזאת, שביסודה קיימת התרעה נגד המנהיג הנבחר של הליכוד, אינה חדשה: בגללה הציק לוי ליצחק שמיר, והתנהגותו מעידה שבדעתו להתייחס באופן דומה לנתניהו.

המסקנה שעל נתניהו להסיק לכאורה היא להסיר מעליו את משא ההתנקה של דוד לוי ולכוון את תהליך הבחירות המקדימות בליכוד בדרך שתגרום ללוי לפרוש מהמפלגה. נתניהו יודע שהודעתו הפוכה תפגע מניה וביה במעמדו ותטיל עליו משכנתא שתלך ותכביד: כאשר חבר כמו דוד לוי לצדו, יריבים פוליטיים כמו יצחק רבין או אהוד ברק וחיים רמון יכולים לשבת בשקט ולהמתין שמלאכתם תיעשה על ידו. צפוי שלוי יעכיר את רוחו של נתניהו וישרה אווירת מדנים בצמרת המפלגה (והממשלה, אם הליכוד ינצח בבחירות). נתניהו, שגם כך אינו משבע שקורץ מחומר שממנו עשויים מנהיגים לאומיים, יתקשה לתפקד בראשות המדינה כאשר לוי פורש עליו כל הזמן את צלו.

אלא שהמפלגה הנבגדת מאבד נה זו יפה למי שמקיש על קלידי המחשב ורק משקיף על ההתרחשויות: היא פחות מובנת מאליה בעיני מי שצריך לשאת בתוצאותיה הישירות.

הכרעה של נתניהו, לממש את החלטת מזכירות הליכוד מסוף השבוע שעבר בנוגע לשיטת הבחירות המקדימות ובכך לגרום ללוי להקים מפלגה חדשה, כרוכה בהימור לא קטן: עלול להתברר שללוי כוח הרס מספיק כדי למנוע את בחירתו של נתניהו לראשות הממשלה.

גם מי שמניח שמפלגה עתידית חדשה (או מהותה של הרשימה שיקים לוי, חרף הכחשותיו) תגיע לכנסת עם לא יותר מאשר שלושה ארבעה מנדטים, אינו יכול להתעלם מיכולתה להכריע מי יהיה ראש הממשלה. הואיל והתחזית היא שבשיטת הבחירות החדשה ייבחר ראש הממשלה בסיבוב שני, עשויה להיות להצבעת של לוי ל-50–60 אלף בוחרים השפעה קובעת בהכרעה אם לראשות הממשלה ייבחר מנהיג העבודה או מנהיג הליכוד. כשם שנתניהו יודע שכניעתו ללוי תמרר את חייו הציבוריים, כך הוא יודע שדחייתו את תביעותיו עלולה לסתום עליהם את הגולל מוקדם בהרבה מכפי שהוא מתכנן.

מנקודת מבט ציבורית, נכון לדחות את דרישותיו של לוי. התנהגותו מציגה גישה לא ראויה של סירוב לקבל את הכרעת הבוחר. על פי הגיונו האנוכי של לוי, זכאים גם מנהיגים אחרים בליכוד, שהתחרו על ראשות המפלגה, לקבל שריון ברשימת מועמדיה לכנסת לפי כוחם היחסי, כפי שנשקף בבחירות המקדימות. יתרה מכך, גם אלה מבין ראשי המפלגה שמטעמים שונים נמנעו מהתמודדות עם נתניהו רשאים לתבוע לעצמם נתח ברשימת הח"כים על פי משקלם היחסי, כפי שבא לידי ביטוי במערכות הבחירות הפנימיות הקודמות.

היענות לדרישתו של לוי תדרדר את הליכוד לאווירת ההתמודדות הקודמת שמילאה תפקיד מפתח בתבוסת המפלגה בבחירות לכנסת ה-13. יש לגנות גם את מגמתו להסיג את מערכת הבחירות הבאה שלושים שנה אחורה, לתקופה שבה המסד הערכי של הדיים בארץ היה בעיה להתמת.

אלא שאין כלל ביטחון שנקודת מבט זו, המתיימרת לייצג את האינטרס הציבורי הרחב, תעמוד ברגע ההכרעה גם מול עיניו של בנימין נתניהו. משיקולים אנוכיים, הוא עלול למצמץ ראשון ולהסביר שזו טובת המפלגה וממילא גם טובת המדינה.

הקול הערבי החדש

לשינוי הדרמטי שחל עתה ביכולת ההשפעה של המפלגות הערביות תהיה השלכה ישירה על אורח ההצבעה של ערביי ישראל לכנסת ה-14

מאת שמואל טולידאנו

"לא מקבלים אותי בחברה היהודית כי אני ערבי, ולא מקבלים אותי בחברה הערבית כי אני ישראלי", אמרה זו, המיוחסת לסגן שר הבריאות המנוח, עבד אל עזיז אל-זועבי, סימלה יותר מכל את המציאות הקשה שבה היו נתונים ערביי ישראל מאז קום המדינה.

חלקה הראשון של אמרה זו עדיין שריר וקיים, ואילו בחלקה השני חל מסתמן המהפך מיד לאחר כינונה של הכנסת ה-13, כאשר חברי הכנסת הערבים ומנהיגות צעירה, כמו הד"ר אחמד טיבי והשייח עבדאללה דרוויש, הפכו למתווכים בין גורמים ישראליים מוסמכים לבין החמאס להצלת חייו של נחשון וקסמן ז"ל. לאחר מכן הם היו גורם מתווך ומרגיע רוחות בין אש"ף לחמאס, ואילו השיא הדרמטי היה בהשעיית החלטת הממשלה בנוגע להפקעות בירושלים, השעיה שבאה כתוצאה מן הלחץ של המפלגות הערביות. בכך הפכו ערביי ישראל מ"לא-מקבלים" לרצויים ולבעלי משקל מדיני.

ניתוח דפוסי ההצבעה של ערביי ישראל בשלושים השנים האחרונות מראה שמחציתם מצביעים למפלגות ציוניות וחרדיות וכמחציתם למפלגות ערביות. לכאורה, אין שום היגיון בהצבעת ערבי ישראלי בעד מפלגה ציונית או דתית-חרדית, ודאי שאין שום הסבר הגיוני לכך שח"כ שלמה בניזרי מש"ס וח"כ שאול יהלום מהמפד"ל יושבים היום בכנסת בזכות הקולות הערביים שהעניקו להם 60%–70% מן המנדט. אילו היו שני חברי כנסת אלה מייצגים נאמנה את בוחריהם, הם היו צריכים להקדיש את מרבית זמנם ומרצם למאבק למען זכויות ערביי ישראל והעניין הפלשתיני. ואילו ח"כ סילבן שלום מן הליכוד היה אמור לייחד את עבודתו בכנסת לטיפול בענייני הערבים הדרוזים, שכן המנדט שלו, בשלמותו, הוא פרי קולותיהם.

אילו היו 20% מן המצביעים הערבים שנתנו את קולותיהם לש"ס, למפד"ל ולליכוד מצביעים בעבור הרשימה המתקדמת לשלום, כי אז היתה רשימה זו עוברת את אחוז החסימה ומקבלת שני מושבים בכנסת, דבר שהיה משנה את דמותה של הכנסת הנוכחית.

הצבעה תועלתנית

ניתוח הצבעתם של 115 אלף ערביי ישראל שהצביעו למפלגות ציוניות ודתיות מראה כי שליש מן הקולות הללו, בעיקר מבוגרים ותושבי הכפרים הקטנים, מצביעים הצבעה שתועלת תועלתית או מקומית-מוניציפלית בצדה. כך, אין להניח שהצבעתם של 11,400 ערביי ישראל בעד ש"ס בבחירות האחרונות היתה בשל היותם ספרדים שומרי תורה ומצוות. לעומת זאת, הצבעתם של שני השלישים הנותרים, בעיקר צעירים, משכילים ותושבי הערים, מקורה במסקנה שאליה הגיעו שהצבעה בעבור מפלגה ערבית קטנה פירושה בזבוז קולות ואינה תורמת דבר להשוואת זכויות ערביי ישראל, או לקידום מאווייו של העם הערבי הפלשתיני.

מאז קום המדינה ועד לכינונה של הכנסת ה-13 לא הצליחו המפלגות הערביות להשיג אף לא הישג קל שבקלים: כל הצעה שהעלו בכנסת הופלה, וכל פנייה לגורמי השלטון הושבה ריקם.

יש להניח שלשינוי הדרמטי שחל עתה ביכולת ההשפעה של המפלגות הערביות בישראל תהיה השלכה ישירה על אורח ההצבעה של ערביי ישראל לכנסת ה-14. בעיקר נכון הדבר לגבי אותם מצביעים שעד כה נמנעו מלהצביע בעבור אותן מפלגות כי ראו בכך בזבוז קולות. אלה יגיעו עתה למסקנה המתבקשת כי הצבעה כזאת היא הדרך היעילה ביותר להשגת יעדים, הן בנושא השוויון לערביי ישראל והן בקידום התהליך המדיני.

אם אמנם כך יתנהלו הדברים, אזי יגדילו המפלגות הערביות את כוחן בכנסת ה-14, ולמפלגת העבודה לא יהיה מנוס, אם תעלה לשלטון, משיתופם בקואליציה. בכך יבוא הקץ על מעמדן הפרלמנטרי המגוחך של המפלגות הערביות עד כה, המשמשות חלק מבלוק חוסם בלי להשתתף בהכרעות פוליטיות.

לקראת הסלאלום הגדול

מאת צבי בראל

לשמעון פרס אין שום בעיה רטורית לעקוף מכשלה פוליטית. בשבוע שעבר, למשל, הוא הגן בלהט על הכוונה להפקיע אדמות בירושלים, אבל ידע גם כיצד לא להסתיר את קורת רוחו מהשעיית ההחלטה. ברצינות גמורה של שחקן פוקר הוא הכריז שלא האו"ם ולא הליגה הערבית ולא הרשות הפלשתינית מפחידים אותו, אבל שמח – ובצדק – כשהליכוד מנע ממנו לבחון את גבורתו. את פרס קל יותר לתפוס בגיחוך עקיף, באמרת שפר המקנית, בחידוד לשון, מאשר בדיבור ישיר, נוקב, שאינו כסות לעמדה אחרת, אמיתית.

ביום חמישי חרג פרס ממנהגו. הוא קבע בפומבי את המשוואה היחידה הנכונה במשא ומתן עם סוריה. מי שחושב שאפשר לעשות שלום עם סוריה ולהחזיק ברמת הגולן משלה את עצמו, הוא הסביר. אחרי חודשים של הכנת דעת הקהל והעפת בלוני ניסוי, חש פרס שהוא יכול לומר בפה מלא את מה שהוא מאמין בו כבר תקופה ארוכה. הוא לא דיבר על נסיגה חלקית מרמת הגולן, ולא על שלבים. פרס קבע את העיקרון: "המחיר הוא מה ששילמנו למצרים", על כל השאר יישאו ויתנו הדרגים המקצועיים.

עכשיו, משנמצאה נוסחת הפשרה והסורים מסכימים לחדש את שיחות הקצינים, נוצר מצב דומה לזה שליווה את הסכם אוסלו. שמעון פרס אץ קדימה, ואת יצחק רבין צריך לדחוק. פרס כבר רואה את פרטי ההסכם הסופי, ורבין, כך נדמה, מאחז במו"מ. אלא שכעת נוצר שילוב נסיבות העלול להקשות על התהליך כולו.

לממשלה מתברר שהיא איננה הבעלים היחיד של לוח הזמנים. נוח יותר היה לה, כמובן, להשלים תחילה את הסכם הביניים עם הפלשתינאים, לדון עם תוצאותיו לבחירות, ורק אחר כך להתמודד עם הסורים ועם מעמד הקבע של השטחים. לסורים, מתברר, יש לוח זמנים אחר, ומשניהם מובנים לנהל משא ומתן, ישראל איננה יכולה לעצור כדי לקשור את שרוכיה. לסורים, למרות הדרישות שהם מפגינים, ברור כי ממשלה בראשות בנימין נתניהו פירושה עוד ארבע שנים לפחות של המשך כיבוש ישראלי ברמת הגולן. פירושה עוד ארבעה ימי תלויות של אסד שבהם לא ברור כיצד תנהג הקואליציה הערבית.

אסד מבין, לכן, שהוא זקוק לפזות ליציקת עקרונות של הסכם כדי לכבול גם את הממשלה הבאה. עניין אחד כבר השיג: הכרזת העיקרון של נסיגה מכל רמת הגולן. אבל ההצהרה בעל פה, ואפילו מפיו של פרס, אין בה די לאסד. הוא יבקש להגיע למסמך מפורש ושלם. דוברים סורים, החל באסד עצמו וכלה בשר החוץ, פארוק א-שרע, וראשי מפלגת הבעת' הסורים, חוזרים ומשננים את המשפט כמו היה מנטרה: איננו מחפשים מסמך עקרונות, אנו רוצים מסמך סופי של הסכם שלום.

במעמד אחר היתה ממשלת ישראל יכולה לברך על הדרישה הסורית. במעמד הזה היא מקשה עליה את החיים. העמדה הסורית מחייבת את ישראל לנהל במקביל, ובמהירות, שני מו"מים מסובכים – עם הסורים ועם הפלשתינאים – שניהם כרוכים בוויתורים טריטוריאליים, בפשרות ביטחוניות ואולי בעקירת יישובים. אלה שני מו"מים שאי אפשר לקבוע דירוג ביניהם, תוצאות האחד אינן תלויות באחר. ישראל מועמת עכשיו את הטעם שהיה לוועידת מדריד אילו המשיכה להתקיים במתכונת שנקבעה לה.

יצחק רבין אינו יכול עוד לסמוך על כך שההתמודדות האמיתית עם הסורים תתחיל רק אחרי הבחירות הבאות. למעשה, אחרי שנקבע עקרון הנסיגה מן הגולן, אין עוד תועלת מעשית במסמוס המו"מ. הרי המצע שתציג העבודה לבוחרים אינו יכול שלא לכלול נסיגה מכל רמת הגולן. רבין צריך, אם כן, להחליט עכשיו אם יבוא אל הבוחרים בבקשה להכריע בשאלה היפותטית שניסוחה יהיה "האם תהיו מוכנים לנסיגה תמורת הסכם שלום", או ליצור מעתה את העובדות כך שהניסוח יוכל להיות "האם תמורת ההסכם שהשגנו עם הסורים תתמכו במחיר שהסכמנו לשלם".

הממשלה הזאת היא ממשלה של נושא אחד: השלום. שום פיתוי של ניסוח של בחירות לא יוכלו לשנות זאת. שום תחפושת לא תסווה את מהותה. היא תוכל להכליל ולהיסחר רק אם תגשים לה ייעודה. אחרת, יקשה עליה אפילו לעורר התלבטות אצל הבוחרים.

עשיית שלום בשתי חזיתות בעת ובעונה אחת איננה אולי המלאכה שלה יוחלה הממשלה בתקופת בחירות, אבל אלה חוקי הסלאלום המדיני הגדול: צריך לגעת בכל הדגלים ובמינימום זמן, אחרת הכל על המאמץ.

המציאות יכולה לחכות.

יצאתי למסע אחר.

לא הכל זה רעש, עבודה, חדשות ועיתונים. יש מציאות לא פחות אמיתית והרבה יותר נעימה, מציאות אחרת. ולפעמים כשנמאס לי, אני מכבה הכל והולך רחוק עם המילים והתמונות, אני יוצא למסע אחר. דמיינו לעצמכם את היופי האקזוטי של כל אותן פינות מסתוריות בעולם, כל אותם צבעים וטעמים וכל אותם מקומות ונופים שעושים לכם שקט בראש ויופי בעיניים. דולפינים בים התיכון. דורון אראל שמנצח את האוורסט. מנזרים נידחים בטיבט. דרך הבשמים ודרך המשי. כולם שם, כבר 8 שנים, במסע אחר.

תנו מגאזין שהוא מתנה מיוחדת לעצמכם או למישהו שאתם מאוד אוהבים. רק 22 ש"ח לחוברת, ושמונה פעמים בשנה העולם דופק על דלתכם ואומר: נעים מאוד, תשכחו מהכל וצאו למסע אחר.

מסע אחר

המבצע בתוקף עד 6.6.95 ומיועד למי שאינו מנוי.

וכשהקסם פג

מאת אמנון דנקנר

איני יודע לאן העולם הולך, נאנח ראש האופוזיציה הממלכתית ושפתו העליונה התפתלה מעט התעקמה בהרהור נוגה. פתאום הכל נראה אחרת, כה קודר ומאיים וחסר תוחלת ותקוה, וזה היה כל כך שונה רק תמול שלשום. מה קרה, אני חוזר ושואל את עצמי, מה קרה? ומיד השיב לעצמו, בקול רם, מתמת הרגל: השאלה היא לא מה קרה, חיים, השאלה היא לגמרי אחרת, אבל אז נוכח פתאום שהוא אינו באולפן הטלוויזיה אלא בינו לבין עצמו ושפתיו יבשו והוא השתתק.

הטלפון צילצל והוא חשב אם כדאי לענות. זה יכול להיות מהחנות שבה הוא קונה חמוצים כל יום שישי ושבשבוע שעבר בעל הבית לקח אותו לפינה ואמר לו, תראה, לא נעים לי, אבל מה עם הכסף? כבר שנתיים וחצי אתה בא וקונה כל סוף שבוע ועוד לא השארת משהו, לפחות על החשבון. כן, כן, נאנח ראש האופוזיציה, צריך כנראה להחליף חנות. האנשים האלה אינם יודעים גבול, כאילו שלא מספיק להם שהוא מעניק להם יוקרה גדולה כל כך בעצם ביקורו אצלם.

זה הזכיר לו מיד גם את רופא השיניים שחיפש אותו ברחוב ואמר לו, אני רוצה כסף בשביל הסתימות ועכשיו, או שאני תובע, והוא, כדרכו, טפח על גבו של הרופא בחיבה ונתן את החיוך הזה האומר בקול המיוחד והמבורך של היודע ברגעים הקשים, יהיה בסדר חביבי, ופתאום, בפעם הראשונה, זה לא הלך, ואז הרופא הסיר מעליו את ידו והביט בו במבט קשה ואמר, מה בסדר? איזה בסדר? איפה הכסף? על מי אתה חושב שאתה עובד?

ראש האופוזיציה הממלכתית קם משולחנו והחל פוסע בחדר כשידיו בכיסי מכנסיו. המשפט הזה, לעזאזל, המשפט הזה. הוא שמע אותו יותר מדי פעמים בזמן האחרון. על מי אתה חושב שאתה עובד.

הוא נעמד מול המראה, הביט במראה העשויה בו ושאל, על מי אתה חושב שאתה עובד? ומיד מיצמץ שלוש פעמים בעפעוף מיומן ואמר, תראה, נסים, הרי לא זאת השאלה. השאלה היא... ושוב קפאו המלים בפיו. זה לא הלך יותר. התחילה מחשבה מסובכת להשתולל במוחו. הקסם פג? פעם הוא עפעף ומיצמץ ולשם הידוד גם עשה את התנועה הזאת בידיים, אבל לא, זה לא עבר. אפילו לא על עצמו.

מתי זה התחיל? שאל את עצמו. אולי לפני כמה חודשים, כשסיפרתי בטלוויזיה אגב המבצע האמיץ הזה שלי על הפלשתינאים הרציניים שרצים אתי באורח חיובי על תוכניתי המהוללת לפתרון בעיית השטחים? ואז, כשהמראיין לחץ שאתן לו איזה שם, שוב עפעפתי ואמרתי בקול המודיעיני הזה המקפל בתוכו כל כך הרבה ניסיון, אתה הרי מבין שאי אפשר עדיין לגלות, והוא פתאום לא הבין וכולם ראו איך הוא מביט בי במבט כזה שאומר, אתה סתם מבלף. אולי אז. למה הוא עשה לו את זה? אולי כי בעלי המסעדה שאליה הוא הזמין אותו לארוחת צהריים דשנה לצורך שיחת רקע גילו לו שראש האופוזיציה הממלכתית לא שילם?

מה לעשות עכשיו? חשב במרירה של יאוש. כל כך לא נעים לו עכשיו מהאנשים האלה כמו רפול והמר, שלום הוא אמר השבוע, אל תדאגו, העניין גמור, אנחנו מפילים אותם, תלכו אחרי בלב שקט. עכשיו הם מביטים בו בתיעוב ומגנים קללות כשהוא עובר. כמה אדם גדול צריך לסבול מאנשים קטנים בדרך אל התהילה, זה פשוט נורא.

אבל אז, בפעם הראשונה זה זמן רב, החל מכרסם בו ספק. האם הוא באמת אדם גדול בדרך אל התהילה או סתם בן אדם שהאירה לו השעה לרגע ופתאום איזו אישיות פנימית אמיתית לא-רגעיה מבצבצת לה מבין תפרים פרומים של איזה כיסוי שנראה מושלם ויפה כל כך. לא, זה לא ייתכן. הרי הוא כבש בסערה את המפלגה שלו, ברוב עצום. כל כך הרבה אנשים לא יכולים לטעות כל כך. אבל אז הוא נזכר באנשים האלה ושוב תפח הספק.

רגע לפני הסוף

הוא לטש עיניים בראי ועשה מה שהוא נהג לעשות ברגעים של דכדוך, כלומר, תירגל ראיון טלוויזיה שעה קלה לאחר פיגוע ופתני. הוא עשה את זה עכשיו כל כך טוב. ממלכתי ולא ביקורתי מדי. מאוד וממלכתי, אבל עם עוד קצץ קטן של טענה נגד הממשלה והכל בטון עצב ומעפעפי ומבוח ומעט שכנוע.

זה היה מושלם כמעט, אבל זה לא הצליח להרים את רוחו כמעט. כי רגע לפני הסוף הוא ראה פתאום את בבואתו נעלמת מן המראה, מיטשטשת תחילה ואז נמוגה כליל. רגע, קרא, רגע, מה זה? לאן אתה? אה, אמרה הבבואה הנעלמת, אתה יודע, זאת לא השאלה, השאלה היא לגמרי אחרת, השאלה היא מי אתה בכלל. ואז הוא ידע שהקסם פג.

הג'ונגל הקיברנטי

מאת דייוויד בנהום
ניו יורק טיימס

ניו יורק

"אין אנו יכולים לעמוד בחיבוק ידיים בעוד שילדים נחשפים לפורנוגרפיה ולדמיה באינטרנט", מזהיר הסנאטור ג'ים אקסון. הפתרון המוצע שלו, שהועלה לעיונו של סנאט רבה כו וקיבלה אותו במהירות, לא יתרום רבות לבלימת אנשים הנחושים לנצל לרעה ילדים, להתעלל בהם, או לחשוף אותם בכוונה לפורנוגרפיה במרחב הקיברנטי (סייברספייס).

החוק הידוע בשם חוק הגינות בתקשורת אמור לעלות בדיון בסנאט האמריקאי בחודש הבא במסגרת חבילת טלקומוניקציה ענקית. הוא יעניש כל מי שיורשע בשינוע חומר תועבה דרך רשתות מחשב בקנס של עד 100 אלף דולר ושנתיים מאסר בכלא. הכוונה אינה רק לאנשים יוזמים המשדרים חומר פורנוגרפי. החוק יכול להיות מכוון גם נגד כותבי אהבה ארוטיים בדואר האלקטרוני, או ספרות יפה הכוללת תיאורים מיניים מפורשים.

פדופילים ופורנוגרפים

לדברי אקסון, המוקשה מנבראסקה, המרחב הקיברנטי הוא ג'ונגל מסוכן של רשתות מחוברות זו לזו שבתוכן משוטטים באין מפריע פדופילים ופורנוגרפים. על פי היגיון זה, מי שמבצע הפצת דברי תועבה במרחב הקיברנטי כגן על ילדים.

כדי להבין את ההיקף האמיתי של הבעיה לכאורה ואת האיוולת בפתרון המוצע, יש לדבר עם ילדים, להתקין אותם ולהתבונן אותם במרחב הקיברנטי. מתגלה אז עולם שונה מאוד מהג'ונגל שאקסון מתאר. סייברספייס הוא עולם. מבין 6.8 מיליוני המשתמשים עם השכבות קוונט, כ-35% יש ילדים מתחת לגיל 18: גילם הממוצע של משתמשי האינטרנט הוא 23, והוא הולך ויורד.

נכון ריכוז צפוף כזה של ילדים ב"מקום" אחד, איתור ושליפת ילדים במרחב הקיברנטי צריכים להיות, כמו "ידי דגים בתוך חבית", כדברי פרד קוטון מ"סיירי", ארגון העוסק בעבירות מחשב. אבל על אף כל הדיבורים על מבוגרים הטורפים ילדים אונליין, יש מקרים מועטים של פגישה פנים אל פנים בעקבות פגישה במרחב הקיברנטי, לדברי ארני אלן, מנהל המרכז הארצי לילדים נעדרים או ילדים המנוצלים מתעללות.

המספרים נמוכים כיוון שבדרך כלל ילדים יודעים שאסור להם לתת כתובות לזרים או להסכים להיפגש אתם. "אתה יכול באמת להיכנס למצבים רציניים כאשר אנשים שואלים אותך שאלות אודך לייך", הסבירה לי נערה בת 15 דרך המחשב. "אתה צריך לחשוב לפני שאתה עונה. אתה צריך להיות עם חוכמת רחוב ועם תבונת רחוב".

בעוד שהפרטים הספציפיים בראשותיו של אקסון משקפים את סביבת דור המחשב, המסר שמאחורי הצעת החוק שואב מהסיפורים הנצחיים שכולנו גדלנו אתם. ברוחה לזאב בכיפה אדומה, האיש האורב במרחב הקיברנטי, אומרים לנו, בא בתחפושת לידיד, אפילו לילד אחר, ומתגנב למקום הנבוה ביותר בבית, חדר השינה, בעוד שההורים עוסקים בענייניהם בלי שיהיה להם מושג מה מתרחש. הגירסה העכשווית עשה שיבוש רב בעובדה שבמרחב הקיברנטי אין שום חומות או דלתות שההורים יכולים לנעול.

אבל הצעת החוק של אקסון לא תעשה דבר כדי לעצור את פיתויים של ילדים במרחב הקיברנטי. פדופילים אינם מציקים לקורבנותיהם הבדויים, או שולחים להם חומר תועבה. הם יוצרים ידידויות. סיגור בסרים גסים מברחם במרחב החוזי המזוהר לפגישה – אבה, כדי שהורים ייצאו מכלל שליטה. ילדים חייבים להסכים לפגישה פנים אל פנים. בבעיית דבר כזה היא מחוץ להישג ידו של החוק הפדרלי, לשם כך חייבים הורים וילדים לקבוע כללים בכל הקשור לפגישה עם אנשים שאתם הם מתיידדים אונליין. ובהבדל מהטכנולוגיה המאפשרת לזאב להסתתר מאחורי פנים ידידותיות היא אותה טכנולוגיה המגינה על ילדים.

בטריום הנמבטס על קטעים במו ברחוב קיברנטי, הילדים מחזיקים בכל הקלפים. הם יכולים להסתיר את גילם, את מינם ואת מקום מגוריהם. הפרשיות כולהם לא רק מגינה עליהם מפני פגיעה גופנית, היא גם בעלת פונקציה חשובה בחוק, בסביבה כזאת פורה הביטחון, וילדים מאבקים לעצמם זהויות ותפקידים שונים. ילדים יכולים להציג את עצמם כמבוגרים, מבוגרים יוצאים בתוך הנוגה שהאדם שאתו הם מתכתבים הוא בן גילם. דבר זה מטשטש את הגבולות שבדרך כלל מקימים בין מבוגרים לילדים, וזה הזמן קיימתם של גבולות אלה איננה בדוקה.

ילדים, ברוחם לבוגרים, יכולים להתקוון כדי ליצור קשר ולחקור אפשרויות שונות, אבל הם גם מתבססים בנושאים כמו פורומים העוסקים בנושאים ספציפיים, ספריות האנציקלופדיות אלקטרוניות. כאשר חומר מגונה מגיע לרשת, הוא בדרך כלל ספונטני ולא צפוי כמו שיחת טלפון מגונה. למשל, אתה יכול לדבר על ביסבול ולפתע מישהו שהצטרף זה עונה בסגנון בגידות פוגעות. הביר תוכל לעזוב את הדיון, ובכל מקרה לרחוב הקיברנטי יש הגבולות משלו: אנשים המציקים לאחרים בצפויים לבוז וללעג של כל הקבוצה, כמו לאפשרות שחשבון הקיום שלהם יבוטל.

כמו במציאות, ילדים יוצרים קליקות וחוגי חברים. שמועות מפה לאוזן ודעת הקבוצה משמשות כחסום חזק ומגן. המשתמש גם יכול לחסום קבלת דואר אלקטרוני מאנשים מסוימים. אם ילדים מחפשים באופן פעיל חומר מגונה, קשה הרבה יותר למנוע בעדם, אבל כפי שאמרה לי ילדה בת 14: "אם ילד רוצה להסתכל בתמונות תועבה הוא לא יכול למצוא אותן במצב אונליין, הוא ימצא אותן במקום אחר".

הצעתו של אקסון אינה מטפלת בבעיה האמיתית של פורנוגרפיה במרחב הקיברנטי – והיא שהאיש החלק גדול מהחומר שאינו מתאים לילדים אינו נחשב בבחינה חוקית לחומר תועבה. הוא יהיה זמין לפניהם במרחב הקיברנטי כמו על דוכני העיתונים. חוק ההגינות בתקשורת אינו אומר דבר על מערכת דירוג חומר למבוגרים במרחב הקיברנטי והעלה.

חקיקה פסטנית

המרחב הקיברנטי, בעל 20 מיליון המשתמשים ברחבי העולם והמשתרע על 145 מדינות, הוא סביבה עשירה ומורכבת מדי לחוקה כללי חומר בדרך נכון כמו חוק ההגינות בתקשורת. ביל קלינטון, החושש שהסנאט יעביר בלי הבנה אמיתית של הבעיות העומדות על הפרק, שלא לדבר על ידע כיצד פועל המרחב הקיברנטי, ביקש מהמחוקקים לקיים הליך של שמיעת עדויות בנושא לפני שיצביע. לסנאט אין שום תכניות פרהליות לעשות זאת. זה כשעת. המרחב הקיברנטי הוא משאב יקר מכדי להעבירו תחת חקיקה פסטנית באורח בסום. הקונגרס חייב להגר את עצמו בנושא לפני שישקול את הצעתו הלא-הגונה והבגונה של אקסון.

הכותב האמריקאי כותב ספר שנושאו "ג'יל בגולה במרחב הקיברנטי".

مطابقة للأصل

בימה

העיר העניה בארץ

לא די בחגיגות. על ממשלת ישראל לפעול לחיזוק ירושלים וכלכלתה

מאת שמעון צוריאלי

עם ישראל חוגג היום את "יום ירושלים", במלאות 28 שנה לאיחוד העיר. מועד זה חייב להיות הזדמנות לחשבון נפש ולבדיקת מעשינו ופעילותנו בבירת ישראל.

מכון ירושלים לחקר ישראל הוציא לאור לפני ימים מספר את השנתון הסטטיסטי לשנת 1993. מהשנתון עולה תמונה עגומה, שהיא תוצאה של חוסר דאגתה של ממשלת ישראל לבירתה.

במקביל לפרסום השנתון הסטטיסטי, וכמו להוכיח שהנתונים המופיעים בו הם גם מציאות חיה ורושמת, נמצאים היום בתהליכי סגירה עוד שלושה מפעלים בירושלים: תע"ש, "זהר" ו"מגה". מפעלים אלה מצטרפים ל־20 מפעלים שנסגרו בארבע השנים האחרונות.

42% מכלל המועסקים בירושלים היום מוצאים את פרנסתם בשירות הציבורי (ממשלה, עירייה, הסוכנות היהודית וכו'). בישראל כולה מועסקים בענף זה 29%. אחוז המועסקים בתעשייה בעיר נמוך במיוחד: 11%. בארץ כולה השיעור הוא כפול מזה: 22%. על פי ממצאים שנאספו בהסתדרות בירושלים, ממשיך שיעור זה לרדת (ב־75' הוא היה 17%).

לוותיקי ירושלים זכורה בוודאי סגירת מפעל "פרידמן" בעיר. סגירתו היתה פרשת המים של התעשייה בירושלים. מאז יורד מפלס התעשייה בעיר, ומתמעטים המועסקים בה. מאותם 20 מפעלים שנסגרו פוטרו 2,000 עובדים.

הממשלה ועיריית ירושלים מתגאות, אולי בצדק, בפתיחת מפעלי היי־טק. אלא שמפעלים כאלה מעסיקים 10%–20% מכוח האדם הנחוץ במפעל קונבנציונלי, על אותה יחידת השקעה, ליצירת מקום עבודה לעובד. ההעדפה להקמת מפעלי היי־טק והעדר הגנה לצורכיהם של המפעלים הרגילים הם בעוכרי הכלכלה והחברה בירושלים.

ירושלים היא העיר העניה בארץ. קודמת לה רק בני־ברק. 38% מילדי העיר נמצאים מתחת לקו העוני. שיעור זה הוא גבוה מאוד בהשוואה לתל אביב (20.8%) וחיפה (13.8%). כל עוד תופעות אלה מתגברות מתחזקת ההגירה מן העיר. ב־1993 היתה ההגירה השלילית כ־6,000 איש. 40% ממאזן ההגירה השלילי הם עולים חדשים. דבר זה מחזק את הרעה, כי הגורם המרכזי בירידתם של הצעירים והעולים החדשים מהעיר הוא מחירי הדיור הגואים.

קיימת גם תחזית לשנת 2010. במועד זה 31% מתושבי העיר יהיו לא יהודים.

בקרוב אנו עתידים לחגוג את חגיגות ה־3,000 להכרזת ירושלים כבירתו של עם ישראל. הממשלה אינה יכולה להסתפק בחגיגות. עליה לגבש תוכנית רצינית לפיתוח העיר, ולשם כך יש לפעול בכמה תחומים בעת ובעונה אחת. יש להרחיב את האזור המיועד לתעשייה ומוגדר כאזור פיתוח א' (עטרות) לכלל העיר, ולהחיל אותו על התעשייה הקונבנציונלית, ולא רק על תעשיית היי־טק כפי שהדבר היום.

הממשלה חייבת לגבש מיד תוכנית להוזלת הדיור, ולא רק בדרך של הקצאת קרקע במחירים נמוכים לקבלנים. למדנו שבדרך זו ההוזלות אינן מגיעות לכיסי הצרכנים, אלא נשארות בכיסם של הקבלנים. בירושלים הועמדו לרשות הקבלנים קרקעות לבנייה בהיקפי ענק בשכונות החדשות. וראה זה פלא: בתקופה קצרה יחסית של שנים ספורות עלו מחירי הדירות גם בשכונות החדשות לרמה, ששוב אינה מאפשרת לזוגות צעירים ומשוחררי צה"ל לרכוש אותן.

בניית דירות קטנות, בנות חדר או שניים נפסקה לחלוטין, אף שזוגות צעירים רבים היו מעדיפים לקנות דירות כאלה ולא לשקוע בחובות כבדים, המתחייבים מקניית דירות גדולות יותר.

פיתוח החינוך הטכנולוגי הגבוה בעיר הוזנח והוזנח לחלוטין. לאוניברסיטה העברית הישגים גדולים בתחומים רבים ומגוונים, אבל אין היא מכשירה מהנדסים. הכנת כוח אדם זמין לתעשייה בירושלים חייבת להיעשות בעיר עצמה. בדרך זו לא תהיה התעשייה תלויה בהבאת מהנדסים ומומחים מערים אחרות.

המאבק המדיני, הצפוי לנו בעתיד הקרוב, שבמרכזו תהיה ירושלים, מחייב את ממשלת ישראל לפעול בהקדם לחיזוק הבירה וכלכלתה. הדבר הוא בידינו עכשיו. התמהמהות תהווה שגיאה מדינית חמורה.

הכותב הוא מנכ"ל ההסתדרות במחוז ירושלים

סילוף רצוני כבוחרת

לא הצבעתי בעד אהוד ברק, לא בפריימריס ולא בבחירות הכלליות, והקפצתו לראש הפירמידה דוחקת אותי אל מחוץ למפלגתי

מאת רבקה רבינוביץ־פלד

בזמנים שאינם מערכת בחירות, קשריהם של מנהיגי מפלגתי עם החברים הבוחרים מן השורה קלושים ביותר. לכן לא נותר לי אלא לפנות אליהם מעל דפי העיתון. קשה לי להחריש לנוכח ההתנהגות והנטיות ההתאבדותיות המשתלטות על מפלגתי.

ברצוני שמנהיגיי, ובפרט ראש הממשלה, יצחק רבין, ידעו: "ההזמנה לריקוד", המתנהלת סביב הפרימדונה אהוד ברק, אינה נראית כלל וכלל לרבים. אני אישית לא הצבעתי בעד אהוד ברק, לא בפריימריס ולא בבחירות הכלליות, והקפצתו לראש הפירמידה, לתפקיד שר בכיר בממשלה, היא מבחינתי סילוף רצוני כבוחרת.

ברצוני לומר ליו"ר המפלגה, שעל ידי הזמנתו של ברק לכהן כשר הפנים הוא דוחק אותי, בוחרת מן השורה, החוצה מן המפלגה. ייתכן שברק הוא חייל ומצביא מהולל, אך עדיין לא עשה צעד קטן שבקטנים כאיש ציבור. כל הפוזה שלו כבריסין, כשופט הבכלבל ממרומיו על עולמנו ההכא, דוחה ביותר. "המגמה" שלה אינגה יודעת מה תעשה מחר", הוא מכריז באוזניות הבריות ולועג לחזון חברתי כל אחרים.

מלותיו ישמשו בלי ספק את תעמולת הבחירות של הליכוד. אם כן, יאמר בבירור שהממשלה אינה לרוחו ושלא ייכנס אליה. מה הוא עושה בנעורה שמדברים בה נכבדותי? אנו חברי המפלגה, ומצב בוחרים, איננו מסכימים להשיב אותו גבוה גבוה מעל ראשינו.

אם מנהיגי מפלגתי סבורים שעל ידי הצטרפותו של ברק מלמעלה הוא יגדיל את הכוח האלקטורלי של המפלגה, הם עלולים לגלות שזה מיקח טעות. אותי, למשל, הם דוחקים מביתי הפוליטי. לא אוכל להצביע בעד שום רשימה, שיופיע בה האיש שהתגלה כבראגיג, העומד אי שם בעננים וחושב אם כדאי לו ללכת את רגליו בבצה הפוליטית, ופוזל בו בזמן גם לבנימין נתניהו.

האם ישאלו מי אני בכלל שארצייץ? אני באמת רק קול אחד, אך בדרך כלל אני מוצאת את עצמי מייצגת דעות של שכבה שלמה.

ואם מנהיגי מפלגתי (עדיין) הנכבדים שכחו, ברצוני להזכיר: שמה של המפלגה הוא עבודה, לא מפלגת מטכ"ל, ולא מפלגת העילית החברתית. כפי שקרה ב־1977 – היא מתרחקת מן העם, המתמודד קשה במציאות של עושר צעקני, עוני ושכר מינימום.

אין לה למפלגתי חושיו הבריאים של הליכוד, אשר אמנם מוכר חלומות שווא, אך מצליח למכור אותם לרבבות בעם. מפלגתי רוצה להיבנות על מגנני הפסנתרים והתצורות, אך העם לא הפך עדיין לתזמורת, וגם הנגנים בורחים לה – בורחים אל "הדרך השלישית".

אפשר עדיין לעצור את הסחיפה? נותרו עדיין כמה שעות לפני ההתנגדות.

הכותבת היא עיתונאית

76 שנות הארץ / 28 במאי

1945. רשימות ניצולים. במשרדי הסוכנות היהודית נתקבלו הרשימות הלהלה רשימה ראשונה של ניצולים מבוכנוואלד ורשימה של פליטים יהודים שהגיעו בסוף מבוהאר לבארי (איטליה) ממושסק, יוגוסלאוויה. אפשר לראותן בלשכת המחלקה של הסוכנות היהודית בירושלים, חיפה, ת"א ובמערכת "הארץ".

1964. נהרו מת. ג'וואהרלאל נהרו, ראש ממשלת הודו מכונת 1947 ומי שנחשב למקימה של הודו החדשה ומנהיג המדינות הלא־מזדהות, מת היום אחר הצהריים בביתו משבץ לב. בן 74 היה במותו.

1977. פקודי חיל האוויר מפעילים את כל גמלי התעופה. (מאת עמוס הדר, כתב "הארץ") כל גמלי התעופה בארץ, לרבות התנב"ג, הופעלו אמש במשך הבוקר – לראשונה בתולדות יחסי העבודה במדינה – על ידי חיל האוויר. ההחלטה על כך התקבלה אמש בישיבת ממשלה מיוחדת לפי הצעתו של שר התחבורה, גד יעקבי, לאחר שפקודי הסיסה האחרונים השיגו בעבודתם.

[illegible]

תרופה לשחיתות המידות

נישואי קטינים הולכים ומתרבים בחברה הפלשתינית. סוציולוגים אומרים שהסיבה הישירה היא נשירת בנות בגיל מוקדם מבית הספר, אך גם לסחף הדתי ולמצוקה החברתית יש חלק בתופעה

מאת אורי ניר

תצלום: אלכס ליבק

חתונה באזרים. מחיר המוהר עלה, משום שאין עוד תחושה של מצב חירום חברתי, והשאת הבת הצעירה יכולה להקל מעט את הלחץ הכלכלי

בשנותיה הראשונות של האינתיפאדה, כשהורים פלשתינאים רבים הזדרזו להשיא את ילדיהם בגיל מוקדם, צפו סוציולוגים ואישי ציבור בשטחים שהתופעה תלך ותדעך עם שוך האלימות. המגמה הכללית במאה האחרונה, אמרו המומחים, היתה של עלייה הדרגתית אך מובהקת בגיל הנישואין, בד בבד עם העלייה ברמת ההשכלה (בעיקר של נשים) והעמקת המודרניזציה בחברה הערבית. תופעת נישואי הבוסר, הם הסבירו, היא אנומליה, בפרט בגדה המערבית, שרמת ההשכלה והקידמה התרבותית גבוהה בה יותר מאשר בעזה. זו נסיגה חברתית ותרבותית זמנית, אמרו המומחים, והחברה הפלשתינית ישובו ויתאימו את עצמם במהרה למגמה ההפוכה, המאפיינת את העולם הערבי כולו.

יותר משבע שנים חלפו מאז פרוץ האינתיפאדה. יותר משנה חלפה מאז באה ההנהגה הפלשתינית לשלוות, התופעה עדיין נמשכת. יתר על כן, לפי הערכות מומחים (מחקרים מהימנים מהתקופה האחרונה אינם קיימים), היא אף הולכת ומחמירה, ומכיוון שמבחינות רבות לא חל שיפור של ממש בחייהם של תושבי הגדה המערבית.

בתקופת האינתיפאדה האינטרס העיקרי לנישואין בגיל מוקדם היה של הורי החתנים הפוטנציאליים, אומרת מהא אבודיאה, מנהלת המרכז לייעוץ משפטי לנשים שליד רמאללה. הורים ביקשו להשיא את בניהם בגיל צעיר, כדי להרחיק אותם מהסתבכות ביטחונית. מצעיר שכבר התחתן ציפו שיהיה זהיר ואחראי יותר בהתנהגותו. להורי הנערים הצעירים היה גם מניע כלכלי למהר ולחתן את בניהם: הירידה התלולה במחיר המוהר. בגלל המצוקה הכלכלית ולנוכח התחושה של מצב חירום חברתי, המליצו אישי ציבור בשטחים להוזיל את מחירי המוהר ולנהוג צניעות בטקסי החתונה ובכל הכרוך בנישואין. הירידה התלולה במחיר שמשפחת החתן התבקשה לשלם תמורת ידה של הכלה יצרה תמריץ כספי לנצל את ההזדמנות.

המניעים השתנו היום, אומרת אבודיאה, והאינטרס המרכזי הוא דווקא של הורי הכלה. מחיר המוהר עלה, משום שאין עוד תחושה של מצב חירום חברתי, והשאת הבת הצעירה יכולה להקל מעט את הלחץ הכלכלי. מהא אבודיאה מסבירה: "האב שמח למצוא בית חדש לבתו. יש לו פחות פה להאכיל ופחות דאגות לילדה היושבת בטלה בבית ועלולה לשרך את דרכיה. הוא מעדיף להשקיע שכר לימוד בבנים ולא בבנות, ולעתים קרובות חושש לשלוח את הבת ללימודים מחוץ לבית, בגלל המצב הביטחוני הבלתי־יציב".

סוציולוגים פלשתינאים מסכימים כי הגורם הישיר לנישואין של נערות בגיל צעיר הוא הנשירה מבית הספר. הדוקטור סמיה אל־ספדי, העומדת בראש המרכז לענייני נשים בשכם, החלה לחקור את תופעת נשירת נערות מבית הספר והנישואין בגיל צעיר בתחילת האינתיפאדה. "בתי הספר היו סגורים במשך תקופות ארוכות, בעיקר בכפרים, והצעירות ישבו בבית. לדעת ההורים, בחורה שיושבת בטלה בבית רק מזמינה צרות. עדיף שתתחתן", היא אומרת.

ספדי חקרה את הכפר עוריף שמדרום לשכם וממצאיה מפתיעים: בשלוש השנים הראשונות של האינתיפאדה היתה עלייה של 260% במספר הנישואין שנרשמו בכפר הזה, בהשוואה לשלוש השנים שקדמו להן. היא מצאה ש־73% מהכלות היו בנות 14 ומטה ביום נישואיהן, ורק 17% היו בנות 14–18.

הגידול בנישואי ילדות בנות 8–14 היה בשיעור של פי שמונה בהשוואה לשלוש השנים שקדמו להן, לפני פרוץ האינתיפאדה. אמנם זה כפר קטן, שמספר תושביו אינו עולה על אלפיים, אולם ההתרשמות של ספדי היא כי הנשירה מן הלימודים היא הגורם הישיר העיקרי לנישואי בוסר.

סקר שערך המרכז הנורווגי למחקר חברתי שימושי (FAFO) בגדה המערבית וברצועת עזה בשנת 1993 מראה כי 37 אחוזים מהנשים בנות 15–19 (בעת עריכת הסקר) עזבו את בית הספר אחרי תשע שנות לימוד או פחות. יותר ממחצית הנשאלות (51%) בנות 20–29 עזבו את ספסל הלימודים אחרי תשע שנות לימוד. פחות משליש מהן אמרו שעזבו את בית הספר אחרי שנישאו. הרוב ציינו סיבות אחרות להפסקת הלימודים (תחושה שהלימודים קשים מדי, צורך לעזור בבית, קשיים כלכליים במשפחה). מכאן שבדרך כלל לא הנישואין מובילים לנשירה מבית הספר, אלא להיפך.

לפי כל האינדיקציות, אין בתקופה האחרונה עצירה בנשירת בנות מבית הספר. לפי כמה עדויות, הנשירה אף גברה. מייסון סכמר מן המרכז למחקרים בענייני נשים שליד רמאללה השתתפה במחקר שיזם ארגון יוניצ"ף של האו"ם על נשירה מן הלימודים בגדה המערבית.

ממצאי הסקר, שעדיין לא פורסם, קשים אף מאלה שעלו מסקר פאפ"ו. לא רק שמעט יותר ממחצית הבנות המתחילות ללמוד בבית ספר יסודי בגדה המערבית נושרות לפני שהן מסיימות את בית הספר התיכון, אלא שכמעט מחציתן נושרות כבר בשלב בית הספר היסודי. רק שליש נושרות בשלב בית הספר התיכון, והיתר בחטיבת הביניים. סכמר מספרת כי בעבר זותה גילתה שמאחד מבתי הספר היסודיים באזור חברון נשרו כל הבנות בשנתון אחד (לפני שנתיים) לפני סיום הלימודים בכיתה ו'.

רוקייה עמר, מורה בבית ספר תיכון לבנות בכפר בית פג'אר שליד בית לחם, סיפרה לפני חודשים אחדים לכתבת סוכנות הידיעות הצרפתית, כי בית הספר התיכון בכפר נסגר זה לא כבר משום שלא היו די תלמידות למלא את כיתותיו.

"אני מנסה לעודד את תלמידותי להמשיך בלימודים – משום שזה נשק שהאשה יכולה להצטייד בו – אולם הלחץ המשפחתי גובר על המאמצים שלי", אמרה. אחרי שנסגר בית הספר התיכון לבנות בכפר, סיפרה, נאלצו הבנות ללמוד בתיכון לבנים, בכיתות מעורבות, והדבר נתן זריקת עידוד נוספת לנשירה.

דובר סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (אונרו"א), סמי משעשע, אומר כי גם בבתי הספר של אונרו"א, ששיעור הנשירה בהם קטן בדרך כלל, הייתה בשנים האחרונות נשירה ניכרת של תלמידות, והסוכנות מחפשת דרכים להתמודד עם התופעה.

"באופן כללי, בשנים האחרונות לא היה שיפור משמעותי במצב האשה בחברה הפלשתינית, כפי שלא היה שיפור של ממש במצב החברתי־הכלכלי בכללותו", אומרת אמל חריישה מהתאחדות הנשים הפלשתינאיות, פסיכולוגית חברתית במקצועה. היא מדגישה שבגדה המערבית חל חוק חינוך חובה עד לסוף חטיבת הביניים, כלומר עד גיל 15 בערך. "יש חוק, אבל אין כל דרך לאכוף את החוק על הורים הלוחצים על בנותיהם לעזוב את הלימודים", היא אומרת. לשלטונות הישראליים אין עניין בכך ולרשות הפלשתינית, שקיבלה לידיה את סמכויות החינוך בגדה המערבית, אין אמצעי אכיפה בגדה.

התנועה לזכויות האשה בשטחים, אומרת חריישה, מתקשה לשנות דפוסים תרבותיים המושרשים עמוק כל כך בחברה הפלשתינית (כמו בחברה הערבית כולה) בדבר תפקיד האשה. "התפיסה המסורתית כאחד מושרשת בחברה הפלשתינית", היא אומרת, "כאשר החברה נמצאת במצוקה היא נוטה להיאחז במסורת, בשורשים התרבותיים, המעניקים תחושה של ביטחון ויציבות. כל עוד אין בנייה אמיתית של חברה אזרחית מסודרת, יש נטייה להיאחז במסורת. בפרט כאשר אין חוקים ברורים או אכיפה של חוקים שעליהם אפשר להסתמך במאבק נגד השמרנות והמסורתיות".

בהקשר זה מציינת חריישה את השפעתה של הדת, עניין שאחרים בחברה הפלשתינית נזהרים מלעסוק בו. מומחים פלשתינאים אחרים אומרים כי אחד הגורמים לתופעה של נישואי בוסר הוא הסחף הדתי בחברה הפלשתינית. לא רק הנטייה להיצמד למסורת, אלא גם התגברות השפעתם הציבורית של הארגונים האיסלאמיים הקנאים בשטחים. המגמה הזאת, הם אומרים, יוצרת לחץ חברתי, המתבטא גם בהחלטותיהם של הקאדים – השופטים המוסלמים הנותנים לזוגות צעירים את רישיון הנישואין.

לפי חוק המעמד האישי הירדני (משנת 1976), הנהוג בגדה המערבית, גיל הנישואין המותר לאשה הוא מ־15, ולגבר מ־16. החוק הירדני אף מעניק לקאדי שיקול דעת לאפשר נישואין בגיל מוקדם יותר, כפי שהעניק החוק העותמאני שחל קודם לכן בגדה, אולם הלכה לחוד ומעשה לחוד. קאדים רבים נוטלים לעצמם את החירות להעניק רישיונות נישואין גם לבנות 14, ולפעמים אף לילדות צעירות יותר.

התימוכים ההלכתיים שלהם לקוחים מן המסורת, ולפיה אשתו של הנביא מוחמד היתה בת תשע כשנישאה לו, ומה שטוב למוחמד טוב לקהילה המוסלמית כולה. ואכן, גם נישואין של ילדה בגיל תשע תקפים מבחינת ההלכה המוסלמית.

"האיסלאם גם רואה בנישואין תרופה לשחיתות המידות", אומרת חריישה, "הסכנה שאשה נשואה תשרך את דרכיה פחותה מהסכנה שאשה לא נשואה תתנהג מבחינה מוסרית. הדת לא מתירה יחסי מין מחוץ לנישואין, ולכן אשה לא נשואה מועדת לפורענות. בכלל, הרי האיסלאם רואה באשה, במובנים רבים, את התגלמות השטן".

ארגוני נשים בשטחים מנהלים מלחמת מאסף בנישואי הבוסר. הפעילות בהם מצביעות על השלכות שליליות רבות של נישואים כאלה. סקרים שהתבססו על רשומים של בתי הדין השרעיים בגדה מלמדים כי כבר נרשמה עלייה תלולה בשיעור הגירושין בגדה. על פיהם, רוב מקרי הגירושין בשנים האחרונות הם של זוגות שנישאו זה לא כבר כשהאשה היתה בגיל 14–18 בעת הנישואין.

כדי לבער את התופעה הזו מנסים ארגוני הנשים לנהל מערכת הסברה בבתי הספר ובמועדונים, ובתוך כך אפילו במגזר הכפרי השמרני, לשנות את רוחם של הזוגים השמרניים. "אנחנו מנסות לעודד אוטונומיות וביטחון עצמי, לצייד את הבנות בכלים להתנגד ללחץ של ההורים, וזה כמובן קשה מאוד. זה כנראה תהליך ממושך", אומרת אמל חריישה.

העיסוק הצדדי של מדביקי הכרזות

הימין הקיצוני באירופה – שכוחו נבלם בבחירות הכלליות בבלגיה – מוצא את עצמו כיום קרוב לממסד הפוליטי. אך הוא עדיין נזקק לשירותיהם של גלוחי ראש מקבוצות שוליים

מאת ניצן הורוביץ

פאריס

אף כי החששות מעלייה ניכרת בכוחו של הימין הקיצוני הבלגי בבחירות הכלליות בבלגיה בשבוע שעבר התבדו, השפעתן של מפלגות הימין הקיצוני באירופה הולכת וגדלה, ומסריהן הגזעניים נקלטים אצל מגזרי בוחרים רחבים. בימין הקיצוני בצרפת היה אפשר לשמוע בשבועות האחרונים את הבדיחה המצמררת המספרת על קורסים לשחייה שנפתחו בשכונות המהגרים. מי שאינו מעודכן במתרחש בצרפת זקוק לתרגום: זו רמיזה למקרי המוות האחרונים של צעירים צפון־אפריקאים כתוצאה מטביעה, או בעצם הטבעה, בידי בריונים של הימין הקיצוני. התקרית הראשונה אירעה בפאריס לפני שבועות מספר בעת אסיפת המונים שכינס ז'אן־מארי לה־פן, מנהיג "החזית הלאומית". האסיפה נערכה לאחר הסיבוב הראשון בבחירות לנשיאות שבו זכה לה־פן ביותר מ־15% מהקולות.

מאז מלחמת העולם השנייה לא זכתה מפלגת ימין קיצוני באחת ממדינות אירופה בתוצאה כה גבוהה. לעומת זאת, התוצאות בבלגיה מעידות כי הימין הקיצוני במדינה זו נבלם, למרות הסתה רעשנית נגד המהגרים (מפלגת הימין הקיצוני "הגוש הפלמי" קיבלה 7.8% מהקולות ו"החזית הלאומית" הוואלונית קיבלה 2.3%). הסתה כזאת עמדה גם במרכז מערכת הבחירות של לה־פן.

חקירת התקרית האלימה בפאריס הצביעה על אפשרות שנאומיו של לה־פן שלהבו את הרוחות במידה מסוכנת בעיקר בקרב קבוצות השוליים הימניות. לאסיפת ההמונים בפאריס הגיעו מרחבי צרפת קבוצות של גלוחי ראש, והם קבוצה של כעשרה ניאו־נאצים צעירים מהעיר ריימס שממזרח לפאריס. הבריון של לה־פן, ששפך אש וגופרית על הזרים ותיאר אותם כסיבה המרכזית לתחלואיה של המדינה, לא היו מנותקים כנראה ממסקנתם של שלושה גלוחי ראש שעברו מדיבורים למעשה: בקרבת אחד מגשרי הסיין הם הבחינו בבורהם בוערם, צעיר מרוקאי בן 29, שטייל במקום. הם היכו אותו והשליכו אותו לנהר. גופתו נמצאה זמן קצר לאחר מכן.

החקירה העלתה כי השלושה באו מאסיפת החזית הלאומית. ימים אחדים לאחר הרצח נערכה פשיטה לילית על בתיהם של כ־30 מראשי הקבוצות של גלוחי הראש באזור פאריס, ובפשיטה נעצרו בסופו של דבר השלושה שדחפו את הצעיר הערבי לנהר. השלושה, בני 20–25, הודו במעשה. בהודאתם סיפרו כי שתו כמות בירה גדולה בבתי המרזח הסמוכים, ואחר כך יצאו "להסתובב" באזור. בחוגי הימין הקיצוני בצרפת "ההסתובבות" כזאת מכונה "ציד עכברושים", או בכינויים גסים יותר (שוד לקם גולוו), ולא במקרה, בתקופת מלחמת אלג'יריה. מסורת הציד מוכרת היטב: לתפוס זרים, רצוי ערבים, ולהכות אותם עד אובדן חושים.

כמה ימים לאחר פרשת בורהם, שעוררה הד רב בצרפת בשל הקשרים הפוליטיים שלה, התגלתה במימי הנמל הצפוני להאבר גופתו של צעיר ממוצא תוניסאי. גם הוא נפל בידיהם של גלוחי ראש הנוהגים להתאסף בפאב סמוך. גם הקורבן הזה הוכה קשות, הושלך למים, וטבע.

התפרצויות אלימות של חוליות בריונים נגד צעירים אפריקאים וערבים מצביעות על תופעה נרחבת יותר. מפלגות ימין קיצוני, דוגמת החזית הלאומית בצרפת והגוש הפלמי בבלגיה, קיימות בכל מדינות אירופה. אין הכוונה לתנועות שוליים ניאו־נאציות (שגם הן קיימות בכל המדינות), אלא למפלגות מאורגנות הזוכות לייצוג פוליטי משמעותי. מפלגות אלה רואות עצמן כתנועות "לאומיות" ומציגות דוגמה יד חזקה נגד הזרים, בלימת ההגירה, מאבק בפשע, השבת לתושבים ה"אמיתיים".

פיליפ דה־וינטר, המנהיג הכריזמטי של הגוש הפלמי באנטוורפן, יורג היידר מאוסטריה וז'אן־מארי לה־פן, מדברים כולם בלשון זהה: הם מציגים גרפים וטבלאות על העלייה בשיעור הנרקומנים וחולי האיידס במדינה לצד טבלה המציגה גידול בשיעור דומה במספר המהגרים, למשל.

תנועות הימין הקיצוני של אירופה התגמשו בשנים האחרונות, אך לא מיתנו את גזענותן. הן מקבלות מימון בכספי ציבור ויש להן רבבות חברים רשומים. בעקבות הצלחות אלקטורליות הדרגתיות ועקביות תפסו המפלגות הללו מקום של קבע בזירה הפוליטית. אם בסוף שנות ה־80 הגיעו המפלגות הללו לממוצע של 10%, כעת הן זוכות בממוצע כמעט ל־15% ואף יותר. במיעוט המקרים האוסטרי זקף לזכותו הימין הקיצוני אפילו 30%.

אחד הביטויים ללגיטימיזציה שקיבל הימין הקיצוני הוא חיזורן של המפלגות הגדולות אחר מצביעיו (כפי שעשו שיראק וז'וספן בסיבוב השני של הבחירות לנשיאות בצרפת), ואף העובדה שהמצביעים האלה כבר אינם חוששים להצהיר על זהותם הפוליטית בסקרי דעת קהל. בעבר נאלצו הסוקרים לחשב את התמיכה בימין הקיצוני באמצעים עקיפים, משום שהיה ידוע כי תומכי המפלגות האלה מתביישים להודות בכך. כיום השתנו פני הדברים.

תצלום: איי־פי

מעצר של גלוח ראש לאחר הטבעת הצעיר המרוקאי בסיין. בחוגי הימין הקיצוני נוהגים לצאת ל"ציד עכברושים"

לה־פן. הדיבורים שלו, המסקנות שלהם

להתבססותו של הימין הקיצוני השפעה ניכרת על השיח המרכזי בזירה הפוליטית. מונחים ומושגים מעולמם של אנשי הימין הקיצוני חדרו לשיח הפוליטי האירופי והם משפיעים על מדיניותן של ממשלות מן השמאל ועד הימין המסורתי. הקישור בין שיעור הפשע, האיידס, הסמים – ובמיוחד האבטלה – לשיעור ההגירה נקלט היטב. ז'אק שיראק והלכים? קהל מזכירים בנשימה אחת את המאבק באבטלה עם הידוק הפיקוח על ההגירה. הסחה פסטנית זו של הימין הקיצוני – בהצגת הזרים כשעיר לעזאזל, לנוכח המיתון המתמשך – מקובלת על לא מעט פוליטיקאים. רבים מעדיפים להציג את המצב באורח הבא: יש אבטלה בצרפת, למשל, בגלל 10% זרים. המקומות עבודה בשביל התושבים המקומיים יתפנו כאשר הזרים יגורשו, או לפחות תיפסק כניסתם למדינה.

המעשים האלימים הנובעים מהגות התעמולות האלה אינם חריגים במסגרת המכוונת של הימין הקיצוני. מפלגות הימין הקיצוני הממוסדות קשורות באופן מסורתי לקבוצות שוליים סהרוריות. הצעיר הצרפתי שהשליך את בורהם לסיין משתייך ל"יצירה הצרפתית", קבוצה ניאו־נאצית, ולא היה זה במקרה שהוא וחבריו באו לאסיפה של החזית. גלוחי הראש המתפרעים במגרשי הכדורגל ועוסקים ב"ציד עכברושים" הם אשר הכיהרות לגיוס כוח אדם לחוליות "הביטחון ושמירת הסדר" של החזית. חבורות הגלוחים נמצאות בכל המגנה של הגוש הפלמי בבלגיה.

מפלגתו של לה־פן היא בית חם לבריונים המועסקים בה בתפקידי אבטחה, הדבקת כרזות וארגון אספות. אנשיו של לה־פן והמשם אין מרוצר בגלוחי ראש שתרייתם מספק בעיצומו של מסע הבחירות מצבוריות: שלושה מדביקי כרזות של החזית רצחו ברחוב צעיר שחור במארסיי. מדביקי הכרזות הבחינו באיברהים עלי בן ה־17, יליד איי קומורו, שעבר בקרבת מקום בדרך לתחנת אוטובוס, וירו בו בגבו – "כמו בארנב", כפי שהעידו חבריו שהמתינו לאוטובוס. התקרית לא השפיעה על מערכת הבחירות של לה־פן. הוא עצמו אמנם הביע צער על מותו של עלי, אך הבהיר כי היה זה מקרה של "הגנה עצמית לגיטימית". את מדביקי הכרזות כינה "שלושה פועלים מבאושי הפעילים בחזית הלאומית למען הצעתה". לה־פן לא היסס להציב את הקורבן ואת שלושת תוקפיו על אותו מישור. לדבריו, תקרית מסוג זה נובעת מ"האקלים" השורר בפרברים.

הבשורה, מבחינה, אינה בעוגיות להתגונן עם קבוצות הגלוחים. מהת התקריות האלימות בבלגיה אולת יד, ובארגוני המהגרים יש כבר מי שאומרים שאולי כדאי לקבל הכנה את עצמם של גלוחי הראש ולהירשם לקורסים לשחייה.

מאבק חוקי באויב הציוני

הוועידה הגדולה של מתנגדי הסכם השלום עם ישראל שתתכנס מחר בעמאן, מייצגת את היחסים הזהירים שבין המשטר לאופוזיציה האיסלאמית

הצלום: איי־פי

הפגנה נגד הסכם השלום בעמאן, אוקטובר 94'. באופוזיציה מקווים שאחרי הוועידה תקבל הפעילות נגד הנורמליזציה עם ישראל אופי ממוסד יותר

מאת גיא בכור

"כיצד העזתם לפרסם תאריך לכינוס הוועידה שלכם בלי להתייעץ קודם עם הממשלה", רתח שר הפנים הירדני, סלאמה חמאד, על מזכ"ל "חזית הפעולה האסלאמית", אסחאק אל־פרחאן, שהגיע למשרדו לפני חודש. חמאד התייחס להודעת 11 מפלגות האופוזיציה הירדניות על כינוס ועידה גדולה שלהן בעמאן ב־27 באפריל. להפתעתו של פרחאן, בכיר תנועת "האחים המוסלמים" בירדן, אישר שר הפנים את הכנס הגדול, בתנאי שיתקיים לאחר חגיגות העצמאות הירדני, שחל ביום חמישי שעבר. עם הישיבה יצא אל־פרחאן אל אנשיו ומסר להם את הבשורה שהם מצפים לשמוע כבר ארבעה חודשים: לאופוזיציה הירדנית להסכם השלום עם ישראל יותר לקיים את הפגנת הכוח הגדולה ביותר שלה מאז טקס החתימה בערבה.

ההנהגה המשותפת של מפלגות אלה קבעה כי הכינוס יתקיים מחר. 550 איש, מרבית המגזרים האינטלקטואליים בירדן, ישתתפו בוועידה שתתכנס תחת הכותרת "הוועידה העממית הירדנית להגנה על המולדת ולמאבק בנורמליזציה". לוועידה, שתתקיים באולם של האוניברסיטה הירדנית, הוזמנו גם אורחים מחו"ל. זה יהיה מפגן כוח גדול של איסלאם ומפלגות השמאל הזולוניות. העיתונות איסלאמית בירדן כבר פירסמה את עיקרי ההחלטות שצפויות להתקבל בה: דחיית חוזה השלום בין ירדן לישראל, שנחתם באוקטובר האחרון, דחיית התוכנית הישראלית להקמת שוק מזרח תיכוני ומאבק מריר בנורמליזציה עם ישראל. באי הוועידה גם יזהירו מפני "מזימות ההיאחזות באשליות שמכניסים להפיץ אמצעי התקשורת הירדניים הרשמיים לגבי הרווחה והיציבות שיווצרו בעקבות החוזה עם ישראל", ויקראו להחרים כל קשר עם ישראל.

אם לא יבוטל הכינוס ברגע האחרון, הוא יהפוך לנקודת ציון חשובה בהתארגנות האופוזיציה הירדנית וביחסים בין המשטר לבין האופוזיציה האיסלאמית, המתנגדת בחריפות להסכם השלום עם ישראל. הוועידה תציג לראווה את היערכות שני הצדדים בתוך עצמם וביניהם לבין עצמם.

האופוזיציה הירדנית מורכבת בעיקר מהתנועה האם, "האחים המוסלמים", ומבת רשותה בפרלמנט, מפלגת "חזית הפעולה האיסלאמית". לאלה מצטרפים רסיסי מפלגות השמאל, שהקשר עמן חשוב לאחים המוסלמים הרוצים להציג את ההתנגדות להסכם עם ישראל כקואליציה רחבה שבה שותפים ארגונים שונים. הקצב המהיר של ההסכם עם ישראל ועומק הסכמי הנורמליזציה עם האויב הנורא מכל, הכניסו את מתנגדי ההסכם כמעט להלם. הם נכשלו בניסיונותיהם למנוע אותו, לעכב אותו או לחסום את פירותיו הכלכליים, התיירותיים והמסחריים.

עכשיו מתלבטים נציגי האופוזיציה להסכם בשאלה כיצד להמשיך ולפעול כדי להשיג תוצאות אפקטיביות ומהירות בניתוק השלום עם ישראל. נראה, שבקרב התנועה האיסלאמית ונספחיה קיימת הסכמה כי פעילותם, בשלב זה, צריכה למצות את ההליכים החוקיים: מאבק בפרלמנט, שבו יש למשטר רוב של 55 צירים מתוך 80, ופעילות עממית, במטרה ליצור סחף שיבוא לידי ביטוי בבחירות הכלליות הבאות לפרלמנט ב־97'. זירות ההתמודדות כאן מגוונות – העיתונות האיסלאמית, הפגנות, עצרות רחוב ושימוש אפקטיבי בדרשני המסגדים.

"יש לנו לא מעט דרכי פעולה", הסביר דובר "חזית הפעולה האיסלאמית", חמזה מנסור, לעיתון "אישרוק" היוצא לאור במפרץ הפרסי. "בזירת הפרלמנט תנסה האופוזיציה לשפר וליצור סחבת באישור חוקים והסכמים נוספים (עם ישראל), ואני משוכנע שכאשר צירי פרלמנט (שתמכו בהסכם) יראו שהשגשוג שהובטח לנו אינו אלא פרי הדמיון, הם ישנו את עמדתם ויתנגדו לו. אני מקווה שנצליח למנוע את ביטול החוקים (האנטי־ישראליים) בפרלמנט. זירה נוספת שבה תפעל האופוזיציה היא המסגדים. באמצעות דרשות ניצור חזית עממית רחבה נגד ההסכם ונגד הנורמליזציה עם האויב".

כלי חשוב נוסף במאבק הם עיתוני האופוזיציה האיסלאמית, כמו "אסביל" או "אל־מג'ד". אלה מפיצים רעל – במתכונת עיתוני האופוזיציה המצריים – נגד ישראל ונגד הנוכחות הישראלית בירדן. בראיון ל"אסביל" אמר מנסור, בעצמו חבר בית הנבחרים הירדני: "אנחנו חשים מרירות, עצב וכאב נוכח הידרדרותה של אומתנו. האויב ההיסטורי של האומה הפך כעת לשכן שרגליו מתנופפי בשמי עמאן. אנו רואים בשגרירות הישראלית מוקד להפצת שחיתות וחורבן, והיא תשמש מוקד לריגול ולקשירת קשר. אנחנו בטוחים באללה ובעמנו, שהשגרירות הזו לא תאריך ימים בעמאן".

מזכ"ל מפלגת "האחדות העממית", עזאמי אל־חוואג'א, אמר ל"אסביל" כי "יום פתיחת השגרירות הישראלית בעמאן הוא יום שחור. זהו הפרס הניתן לכובש הציוני ולפעולותיו הנפשעות נגד עמנו בפלשתין ובלבנון". הפובליציסט ד"ר מחמוד אל־חאג' הוסיף: "לא שיערתי שרגלו של האויב ההיסטורי תדרוך אצלנו. מאז שחר ילדותנו למדנו שהיהודים הם פושעים ואויבים". כמו במצרים, גם בירדן מלאה עיתונות האופוזיציה בסיפורים נוראים על התייר הישראלי, המוצג כרמאי, גנב, שלוח רסן מיני ופורק כל עול.

מארגני הוועידה מקווים כי בעקבותיה תקבל האופוזיציה נגד הנורמליזציה עם ישראל אופי ממוסד יותר, עם ועדות מסודרות ומשפטנים שיהיו מוכנים לנהל את המלחמה המשפטית. היעד החשוב

> "יום פתיחת השגרירות הישראלית בעמאן הוא יום שחור. זהו הפרס הניתן לכובש הציוני ולפעולותיו הנפשעות נגד עמנו בפלשתין ובלבנון"

מכל בעיני מארגני הכינוס הוא הפגנת עוצמה עממית, שהשלטון יהיה חייב להתחשב בה להבא, אולי אפילו לחשוש ממנה.

השלטון אכן חושש מהפעילות האופוזיציונית הגוברת. עדות לכך הם המעצרים שבוצעו באחרונה בירדן. באפריל נעצרו בעיר הדרומית כרך ובשכבתה טפילה, בזרקא, מצפון לעמאן, ובעקבה, כ־40 מפעילי התנועות האיסלאמיות. המעצרים התבצעו לאחר שדיפלומט צרפתי – המזכיר השני בשגרירות – ואשתו, הותקפו בסוף פברואר לאחר שזוהו בטעות כתיירים ישראלים. הממשלה טענה אז כי חוגי "האחים המוסלמים" מכינים גל אלימות נגד גורמים זרים במדינה, ובעיקר ישראלים, אך האחים המוסלמים הכחישו בתוקף האשמה זו.

בעקבות הפגיעה בדיפלומט הצרפתי נפגשו המלך חוסיין וראש ממשלתו, זייד בן שאכר, עם תנועת האחים המוסלמים. בפגישה התקבלו, ככל הנראה, הבנות בנוגע לדרך הפעולה של שני הצדדים. נקבע כי לאופוזיציה האיסלאמית תותר פעילות ציבורית ופרלמנטרית במסגרת החוק הירדני, אך כל פעילות בלתי חוקית תיבלם מיד, ובעוצמה. נראה שמפעילי האחים המוסלמים הסכימו לתנאי זה. עם זאת, הם מוחים נגד גל המעצרים וטוענים כי הוא עצמו מסמל את הפרת התחייבות של המלך לשלום ולדמוקרטיה בממלכה. אחד מן המתנגדים הראשיים להסכם עם ישראל, בהג'ת אבו ר'רביה, הגדיר את המשטר בירדן "דמוקרטיה של חוק צבאי".

אולם בשבועות האחרונים נוקטת מערכת ביטחון הפנים של המדינה משנה זהירות, לאחר שערכאות משפט גבוהות הפכו על פיהם פסקי דין של בית הדין לביטחון המדינה נגד שתי קבוצות איסלאמיות נפרדות, ומבוכה גדולה נגרמה לשלטונות. בעקבות מקרים אלה גברה דרישת האופוזיציה לבטל את בית הדין הזה, שהשופטים הקטנים בו הם קציני צבא.

המתבים הזרים בעמאן מתארים את הדילמה של המשטר באשר לפעילות האופוזיציונית נגד השלום עם ישראל. במערכת הביטחון הירדנית יש כאלה הטוענים שאסור לאפשר לאופוזיציה להתארגן ושיש להגביל את פעילותה הפוליטית למינימום, ואולי למנוע אותה כליל. לעומתם טוענים אחרים, והם הרוב, כי הניסיון שנלמד באלג'יריה ובמצרים מלמד כי הוצאת פעילות האופוזיציה מחוץ לחוק עלולה להוריד גורמים איסלאמיים למחתרת, ובכך לזעזע את היציבות במדינה.

אפשר לראות את האישור לקיום הכינוס מתוך כתמיכה בגישה השנייה. הוועידה תאפשר לשחרר קיטור לקראת תיקון של שני חוקים אנטי־ישראליים, שיתקבל בקרוב בפרלמנט הירדני. הממשלה יודעת שיש לה רוב פרלמנטרי לתיקון החוקים, אבל רוצה לנקז את הלחץ התעמולתי עוד לפני ישיבת הפרלמנט, בוועידה עממית.

עכשיו ממתינים בצמרת המדינה לראות מה יהיו תוצאות הכנס הצפוי מחר, ואם לא יחרגו משתתפיו מההבנות הבלתי כתובות בין השלטון לאופוזיציה להסכם השלום. זה יהיה מבחן לאיזון העדין ההולך ונרקם בין הכתר וממשלו לבין התנועות האיסלאמיות. אם ההבנות הבסיסיות ישמרו והפעילות האנטי־ישראלית תתמצה בדיבורים, ללא אלימות או קריאה לאלימות, הרי שממשלת זייד בן שאכר הצליחה להגיע למודוס ויוונדי עם האופוזיציה, בלי לגרום לזעזועים מיותרים לממלכה. כבהיות הממשלה, כריתת ברית שלום רשמית וגלויה עם ישראל ללא התפרצות אלמנטים איסלאמיים היא הישג גדול. אלא שהבנה כזאת היא שבירה וחבוית בסדקה. די באירוע בילטונטי אחד, בתקרית ביטחונית יחידה, כדי לזעזעה.

ארכיאולוגיה / מרב נשר

דגנים במקום צבים ולטאות

בעצמות נשים צעירות שחיו בארץ ישראל מהאלף השמיני עד האלף השלישי לפני הספירה התגלה חסר סידן ניכר. גידול המשפחה והצטמצמות סל המזונות היו בין הגורמים לכך

המהפיכה החקלאית והמעבר ליישובי קבע, שחלו בתקופה הניאוליתית, גרמו להארכת תוחלת החיים. אבל הם גם הרעו את איכות החיים של האוכלוסייה בארץ ישראל, בעיקר מבחינת התזונה וסיב המזון. על סמך בדיקות מעבדה שערכו האנתרופולוגית הפיסית פרופ' פטרישה סמית מהאוניברסיטה העברית ופרופ' הזן בלום מבית החולים הדסה בעצמות שנחפרו באתרים מאותן תקופות, הם סבורים שאחת מתופעות הלוואי היתה מחסור ניכר בסידן (הידלדלות רקמות העצם) אצל נשים צעירות בהשוואה לגברים.

ובעוד שהממצאים החומריים של המחקר הארכיאולוגי מצביעים על קפיצה גדולה בהתפתחות האנושית בין האלף השמיני עד השלישי לפני הספירה – התקופות הניאוליתית, הכלקוליתית ותחילת הברונזה הקדומה – הממצאים מבדיקת עצמות מצביעים על המחיר האקולוגי שגבתה הקדמה.

העצם מכילה כ־60% סידן, הצבורים בשכבת העצם הקורטיקלית (החיצונית). בעזרת צילום רנטגן – או סורק אופטי – אפשר למדוד את עובי השכבה הקורטיקלית וללמוד על חוזק העצם. לדברי סמית, אובדן סידן ניכר כיום בגיל 60–70 אצל נשים, ובגיל 80 אצל גברים. עם זאת, באוכלוסיות מסוימות, כמו בחלק ממדינות העולם השלישי כיום, התופעה ניכרת אצל נשים צעירות. לצורך המחקר השוותה סמית את העצם הקורטיקלית בתקופות קדמות שונות. "אצל האדם הקדמון, למשל, באנשים שחיו במערות הכרמל בתקופה הפליאוליתית התיכונה (לפני כ־90,000–100,000 שנה), רואים עצמות חזקות בגברים ובנשים", אומרת סמית. "אבל החל בתקופה הניאוליתית מתחילה הידלדלות העצם אצל נשים, במיוחד בתקופת הברונזה המוקדמת. אחת מכל עשר נשים שמתה אז בשנות ה־20 לחייה לקתה בחסר חמור בסידן".

תופעות נוספות של הידרדרות מצב הבריאות של כלל האוכלוסייה היו עלייה בתחלואה ובתמותת תינוקות. סיבה אחת היא המעבר ליישובי קבע ועלייה בצפיפות האוכלוסין, ובפרט בתקופת הברונזה המוקדמת, בתחילת האלף השלישי לפני הספירה, המציינת את תחילת העיור בארץ ישראל. צפיפות המגורים בערים כיריחו, מגידו, בית שאן ועוד היתה 30 נפש לדונם, מעריכים הארכיאולוגים. עקב כך התריפו בעיות התברואה. מקורות מים מזוהמים גרמו להתפרצות מגיפות כקדחת ומחלות מעיים, וצפיפות המגורים הקלה את הידבקות במחלות. התחלת ניצול החלב של בעלי חיים גרמה התפרצות מחלות נוספות, כמו שחפת.

סיבה נוספת לירידה באיכות החיים היתה השינוי בתפריט. בתקופת הפרה־היסטוריות (בישראל נמצאו שרידים של האדם הקדמון שגילם מיליון שנה בערך), כשהאדם היה נודד, מלקט מזון וצייד, סל המזון שלו היה מגוון וטרי. המזון כלל רימות של נמלים, צבים ולטאות, דגי אגמים ובצאים מהחי – ופקעות, עלים ופרחים מהצמחיה. נקודת המפנה, שבישרה את המהפיכה החקלאית ועמה את המעבר ליישובי קבע, התרחשה במשך התקופה הניאוליתית (8,300 עד 4,500 לפני הספירה). החל ביות של גידולים חקלאיים – דגנים כשעורה וחיטה, וקטניות כעדשים ופולים. בשלב מאוחר יותר בויתו בעלי חיים והחלה רעיית צאן. בתקופה הכלקוליתית (4,500 ועד 3,300 לפני הספירה) התבסס ביות בעלי החיים ורוב מקורות המזון המוכרים לנו כיום נוצלו כבר אז. באותה תקופה גם ניטעו מטעי זית ותמר. עם זאת, לדברי סמית, צריכה ניכרת של מזונות ספציפיים, כמו דגנים, דילדלה את סל המזון, והאדם גרע מאיכותו.

תקופת הברונזה המוקדמת מציינת, בהתאם לממצאי המחקר, את שלב ההידרדרות המשמעותית באובדן סידן אצל נשים. תקופה זו התאפיינה במעבר ליישובים עירוניים, בפיתוח המסחר, בגידול האוכלוסין, וביצירת מעמדות סוציו־אקונומיים. הכלכלה התבססה על שילוב של גידול עזים וכבשים עם גידולי שדה, ובייחוד גפן, זית ועצי פרי למיניהם. "אבל לא בטוח שהעושר החקלאי ששימש מקור חשוב לתזונות הגיע לכל תושבי הארץ", אומרת סמית. "נראה שבמקביל להשתכללות המבנה החברתי והכלכלי, הצטמצם סל המזון שנצרך בידי התושבים".

באותה תקופה החלה חליבה יום יומית של עזים וכבשים בארץ ישראל, שהיתה עשויה דווקא להשפיע לטובה על תוספת הסידן. ארכיאולוגים סבורים שהשינוי הנרחב באלף החמישי לפני הספירה – בגלל המצאות של מחבצות (כלי חרס ששימש להכנת מוצרי חלב). אבל בבדיקות שערכו סמית והארכיאולוגית לאורה הורביץ מרשות העתיקות התברר, שעצמות עזים וכבשים, שהיו ספקיות החלב העיקריות, היו עניות בסידן רק החל באלף השלישי לפני הספירה. נראה שתעשיית החלב ומוצריו בהיקף רחב התפתחה מאוחר מכפי שסברו.

אם היה חלב, מדוע סבלו הנשים ממחסור בסידן? "צריכה של חיטה מלאה מגבילה את ספיגת הסידן בגוף, ומהרגע שדגנים הפכו למרכיב מרכזי בתפריט הם גרמו בעקיפין לאובדן סידן", אומרת סמית. "ייתכן גם שהאוכלוסייה לא פיתחה עדיין יכולת לעכל חלב".

סיבה נוספת למחסור בסידן היא השינויים במבנה המשפחה. כל עוד היה האדם נודד, הוא התקשה לטפל ביותר מילד אחד בתקופת זמן מוגדרת. עם המעבר למגורי קבע היתה אפשרות לגדל ולקיים יותר ילדים, והם גם נדרשו לעזור בעבודות החקלאות. ואולם, עול ההריונות התכופים וההנקה נפל על האשה, שנזקקה לתוספת סידן ולתפריט איכותי. אך סמית משערת שהנשים לא היו בעדיפות ראשונה לקבלת תפריט איכותי. "השרידים הארכיאולוגיים של חיות וצמחים מעידים על המזון שאכלו אז, אבל לא על חלוקתו. את זה אנחנו לומדים מבדיקת עצמות".

אורבני / גבי זהר

תצלום: ירון קמינסקי

בתי חרושת נשר, חיפה. התושבים וראש המועצה יעשו הכל כדי להביא לסגירתה של המחצבה

מחצבה ליד הבית

תושבי נשר זקוקים לשטחי בנייה והמחצבה המקומית, שבעליה משתדלים להיות ידידותיים לסביבה, עומדת בדרכם

פיצוץ עז, שמקורו במחצבת נשר בן דור, נשמע אחת לשבועיים־שלושה בבתיהם של תושבי רמות יצחק, שכונה חדשה של העיר נשר, במדרונות הצפוניים של הכרמל. הדי הפיצוץ נשמעים גם באוניברסיטת חיפה ובשכונת דניה הסמוכות. המחצבה ממוקמת בתווך, בין רמות יצחק לאוניברסיטה, ובעליה מנהלים מאבק קשה עם ראשי היישוב בנשר.

רק שני קילומטרים מפרידים כיום בין האוניברסיטה לבתים הדרומיים של רמות יצחק. השכונה החדשה החלה להיבנות במהירות בסוף שנות ה־80. הבנייה נעשתה בתמיכת שרי הבינוי והשיכון. בתי השכונה מגיעים כיום עד לגבול המוניציפלי של נשר עם חיפה. הרעש שגורמים הפיצוצים במחצבה הוא הגורם העיקרי לסכסוך, אך יש גורמי מחלוקת נוספים.

המחצבה פועלת מראשית שנות ה־60, ובמשך שנים טענו התושבים שהתגוררו בגבעת נשר, השכונה שגבלה במחצבה לפני שהוקמה רמות יצחק, כי הפיצוצים גרמו נזקים וסדקים בקירות ובחלונות בתיהם. משה לייש, מנכ"ל חברת מחצבי אבן המפעילה את המחצבה, ושי רביב, מנהל מפעל המחצבה, דוחים טענה זאת. עצמת רעידות האדמה והרעש שגורמים הפיצוצים נבדקים בסייסמוגרפים ובאוסצילוסקופים על ידי המכון הגיאופיסי הן בנשר והן בבנייני האוניברסיטה, וכן נערכת בדיקה על ידי המפעל עצמו.

מטבלה שמציגים בעלי המחצבה מתברר, כי בשנתיים האחרונות היתה חריגה אחת בעוצמת הפיצוצים בפברואר בשנה שעברה, ובשאר הפעמים היתה העוצמה מתחת ל־100 דציבלים ומתחת לתקן המאושר (109 דציבלים). לדברי לייש, לאחר שהתקבלו בעבר תלונות מהתושבים ומהאוניברסיטה, הוחלט להוריד את כמות חומרי הנפץ מ־40 טונות בפיצוץ יחיד לפחות מ־30 טונות, ולהזמין במעבדה האדמה. מכתב של רכזת למניעת רעש באיגוד ערים לאיכות הסביבה מאשר עובדות אלה.

הסוגיה השנייה במחלוקת קשורה לאבק העולה מהמחצבה. סיור מקיף במחצבה מלמד כי מתקני הייצור (מדובר במפעל המספק כמיליון טונה מוצרי מחצבה בשנה) מכוסים במבנים ובפילטרים "שבולעים" את האבק. המפעל גם דואג להשקות את הדרך המובילה משכונת המגורים למחצבה. בסך הכל השקיעה הנהלת המפעל כמיליון דולר עד כה בשיפור המתקנים למען איכות הסביבה. בנוסף לכך, ניטעו עצים ושוקמו חלקי המחצבה שאינם פעילים עוד.

נקודת המחלוקת השלישית קשורה ברצונם של בעלי המחצבה להרחיב את שטח החציבה בכ־47 דונם. לייש מסביר, כי מדובר בהרחבת מחצבה קיימת, שתאפשר לחצוב על שטח קטן כ־20 מיליון טונה, בעוד שנדרש שטח של כ־500 דונם במחצבה חדשה כדי לכרות כמות כזאת של חומר. כמה מהגופים הירוקים תומכים בתוכנית הזאת, שתאפשר עוד 10–12 שנות פעילות למחצבה בנשר, הכלבד שלא יפתחו שטח חציבה אחר בארץ. תוכנית ההרחבה הזאת נדונה כמעט 24 שנים, ורק בנובמבר בשנה שעברה היא הועברה למועצה הארצית לתכנון ולבנייה. הוועדה המחוזית בחיפה הפקידה את תוכנית ההרחבה של המחצבה לאחר קבלת תוכנית השיקום על מורדות הכרמל והמחצבה, ולאחר שהוכיחה בכך שמיקום המחצבה, מבחינת שיווק חומרי גלם, הוא אופטימלי. לפי שעה טרם התקבלה החלטה בוועדה הארצית אם לאשר את תוכנית ההרחבה.

נקודת המחלוקת הרביעית קשורה בקרבת שכונת המגורים החדשה של נשר למחצבה. על פי חוקי התכנון והבנייה, אסור להקים שכונות מגורים במרחק של פחות מ־500 מטר ממחצבה. כיום מפרידים 800 מטר בין בתי שכונת רמות יצחק למחצבה. במארס השנה הוגשו לוועדה המחוזית בחיפה, במסגרת ול"ל (הוועדה לבנייה למגורים), תוכניות להקמת שתי שכונות נוספות ברמות יצחק, שבתיהן ייבנו במרחק של פחות מחצי קילומטר מהמחצבה. בעלי המחצבה נזעקו ודרשו להקפיא את התוכניות. במכתב לד"ר חיים קופלמן, הממונה על מחוז חיפה, הם אומרים בין השאר: "העלאת התוכנית במסגרת ול"ל באה באופן בלתי הולם ובאופן שאינו מרגיש בפני חברי הוועדה את הבעייתיות החמורה של הכוונה להקים בתי מגורים בתוך אזור ההשפעה של המחצבה. דבר כזה מנוגד לכל הגיון תכנוני ונועד ליצור בעיות סביבתיות חמורות".

השבוע אישר שר הפנים, עוזי ברעם, את המלצות הוועדה שעסקה בשינוי מעמדה של המועצה המקומית נשר וחתם על הכרזתה כעיר. 18.5 אלף תושבים מתגוררים ביישוב, ולאחר שיאוכלסו אלפי יחידות הדיור הנבנות עתה יהיו בנשר יותר מ־20 אלף תושבים. זהו גידול מרשים של יישוב עולים, שנוסד ב־1952 והפך מראשית שנות ה־90 לאבן שואבת לאוכלוסייה צעירה וחזקה מבחינה כלכלית ואקדמית.

ראש מועצת נשר, דוד עמר, המנהל מלחמת חורמה במחצבה, נאלץ לפני שעה להיאבק במסגרת הוועדה המחוזית. זו לא אישרה, בשלב זה, את בניית השכונות החדשות. אישור הבנייה היה גורם לסגירת המחצבה. עמר נחוש בדעתו כי השכונות החדשות ייבנו במחיר סגירתה של המחצבה. "נמשיך להתנגד להרחבת המחצבה וזו גם הנחיה של השר לאיכות הסביבה. בכוונתי לעשות הכל כדי שהמחצבה תיסגר, כי היא גורמת נזקים קשים וסבל לתושבים. אין היגיון שמדינת ישראל, שהשקיעה חצי מיליארד דולר ביישוב, תיאלץ לעצור את התפתחותו בגלל המחצבה".

משה לייש טוען, כי למרות הבעיות, מחצבת נשר היא מפעל מאושר ונחשבת כמחצבה הכי ידידותית לסביבה בישראל: "משק מדינתי חייב מחצבות ואין היום כל אפשרות לחצוב באזורים שאינם סמוכים למקומות יישוב. אנו מוכנים לשיתוף פעולה מלא עם המועצה והתושבים ונמשיך בשיקום המחצבה ובהקמת מתקנים להפחתת רעש ואבק".

רנב

ההוקוס פוקוס של הפלדה הקלה

בשנים הקרובות צפוי ייצור המוני של מכונית אלומיניום, ותעשיית הפלדה כבר ערוכה לקרב

פרדיננד פיאך, יו"ר חברת פולקסווגן, נזכר כיצד מנהלים בתעשיית הפלדה ליגלגו עליו בתחילת שנות ה־80, כאשר אמר להם שבתוך עשר שנים החברה שלו תייצר כלי רכב מאלומיניום. בשנה שעברה הציגה פולקסווגן את מכונית האלומיניום אאודי אי־8. המכונית יוצרה בגרמניה בשיתוף עם "אלומיניום קומפני אוף אמריקה" (אלקואה), שהשקיעה מיליוני דולרים בהקמת מפעל לייצור שלדות המכוניות הללו. יו"ר החברה, פול אוניל, מצפה כי ייצורה יגיע השנה ל־15,000 מכוניות.

בתחרות בין הפלדה לאלומיניום התוצאה היא בינתיים תיקו. על היצרנים בעולם מופעל לחץ לייצר כלי רכב בטוחים, חסכוניים בדלק, שמחירם סביר. בארצות הברית חברו הממשל הפדרלי ושלוש יצרניות המכוניות הגדולות כדי להקים את "השותפות לדור החדש של כלי הרכב".

חברת פורד, המשתמשת באלומיניום יותר מכל יצרנית מכוניות אחרת בעולם, השקיעה 35 מיליון דולר בתוכניות פיתוח שקשורות לאלומיניום, אבל הקציבה 800 אלף דולר בלבד לבחינת השאלה כמה משקל יוכלו יצרני פלדה להפחית ממכונית הפלדה מרקיורי סייבל. למשקלה של מכונית השפעה על ניצולת הדלק שלה ותחזוקתה. כיום 55% ממשקלה הכולל של מכונית ממוצעת הם פלדה. בתעשיית הפלדה טוענים כי כלי רכב שעשויים מפלדה בטוחים יותר מאלה המיוצרים מחומרים אחרים, ולכך חשיבות מכרעת בוויכוח. מכוניות הן שליש מכלל העסקים של כמה מיצרניות הפלדה.

חלקי אלומיניום הם רק 7% מהמשקל הכולל של המכוניות כיום, אבל שיעור זה כמעט הוכפל מאז 1980. יתרון המשקל של האלומיניום ברור, וגם קל לעצבו. פורד וקרייזלר כבר ייצרו אב טיפוס של מכונית אלומיניום, ובפורד חושים שבתוך שש שנים תיוצר מכונית פאר מאלומיניום בייצור המוני על ידי אחת מהיצרניות האמריקאיות המובילות. אדם אופל, היחידה הגרמנית של ג'נרל מוטורס, הציגה במארס את MAXX, מכונית חדשה ששלדתה מאלומיניום. המכונית הקטנה, שמשקלה 600 ק"ג בלבד, תתאפיין בצריכת דלק נמוכה במיוחד.

כאשר משבר הנפט בשנות ה־70 המוקדמות אילץ את יצרניות המכוניות לחשוב על מכוניות קטנות וקלות, היתה זו הזדמנות לחברות האלומיניום. ריינולדס מטלס קומפני בנתה מפעל לייצור פגושים למכוניות וגה וקמארו בגרנד ראפידס שבמישיגן, אבל היא סגרה אותו ב־1981, כאשר ג'נרל מוטורס חזרה לפלדה. בשנות ה־80 הזמינה פורד מאלקואה מכסה מנוע קל למכונית הפאר שלה קרון ויקטוריה. אבל כעבור שנה או שנתיים חזרה גם היא לפלדה.

פלדה זולה יותר וחזקה יותר, ומעל לכל מעמדה מבוסס. "מאחוריה לפחות 100 שנות ניסיון", אמר דונלד מקמילן, סגן נשיא ביחידה האמריקאית של אלקן אלומיניום בע"מ. הפלדה אינה קופאת על שמריה. לפני שמונה שנים הקימה התעשייה שותפות עם יצרני מכוניות במטרה להתמודד עם מגוון בעיות. למשל, ייצור פלדה קלה יותר שתהיה בכל זאת עמידה דיה לבקיעים ולסדקים.

החברה הגרמנית באיירישה מוטורן ורקה משתמשת בפלדה קלה בעלת עוצמה כדי לייצר את אחת ממכוניות הפאר שלה, המתחרות במכוניות האלומיניום של אאודי. "היא כבדה רק ב־50 עד 100 ק"ג מאי־8", אמר דיטר ולרמן מנהל בב.מ.וו, "אבל ייצורה של אי־8 יקר יותר".

31 יצרניות פלדה בעולם מממנות כיום מאמץ משותף. מחלקת ההנדסה של פורשה משרטטת אב טיפוס למכונית פלדה קלה שתעשיית הפלדה התחייבה לבנות. גם תעשיית הפלדה בצפון אמריקה משתפת פעולה במחקר נוסף של סייבל, המציע דרכים להפחית ממשקל מכונית הפלדה. עיקר החיסכון במשקל יהיה תוצאה של עיצוב המכונית מחדש. "אנו מכנים זאת ההוקוס פוקוס של הפלדה הקלה", אמר מקמילן.

אחד הנימוקים העיקריים בזכות הפלדה הוא המחיר, שכן האלומיניום יקר פי שלושה־ארבעה מהפלדה. ויש גם המעלים את שאלת הבטיחות. לבטיחות קדימות גבוהה אצל קונים. ביצרנית הפלדה הקנדית דופסקו משגרים צלמים לכל מקום תאונה שבה מעורב עובד החברה כדי לצלם כיצד החזיקה מכוניתו מעמד. כאשר נורם לוקינגטון, סגן נשיא החברה, הרס את מכונית הביואיק פארק אווניו שלו על גשר בטורונטו, "צילמנו אותה", אמר מלבורן. "שלחנו את התצלומים לג'נרל מוטורס ובירכנו אותם על שייצרו מכונית כה בטוחה".

אבל בטיחות אינה בהכרח נחלתה של הפלדה. "מעצב מיקה יכול לפצות על ההבדלים בין אלומיניום לפלדה", אמר תום הלובאל ממינהל בטיחות התנועה בדרכים האמריקאי. אף כי סוכנות פדרלית זו לא ערכה בדיקת התרסקות במכוניות אלומיניום, הלובאל עקב מקרוב אחר הנושא. לדבריו, המבנה של אאודי אי־8 מבטיח ספיגה טובה של מכות התרסקות.

ואכן, יש עדות גוברת שמכוניות אלומיניום יכולות להיות בטוחות לא פחות ממכוניות פלדה. חברות פורד ואאודי אומרות שהן חשות ביטחון בעקבות בדיקות ההתרסקות שלהן. "בדקנו זאת בהתרסקות מלפנים, מאחור ומהצד. האלומיניום החזיק מעמד כמו הפלדה".

וול סטריט ג'ורנל

משפטים / צבי הראל

תקיפה או מום מולד?

השופט דן ביין דחה תביעה של נער נגד חבריו ונגד משרד החינוך, בטענה שאירוע מוחי שלקה בו לא נגרם על ידי תקיפה

האם סביר שאירוע מוחי אצל ילד בן 13 נגרם מאירוע תקיפה של חבריו לבית הספר, לפני עשר שנים, או שמא הוא תוצאה של מום מולד בכלי הדם?

שאלה זו העסיקה זמן רב את בית המשפט המחוזי בחיפה, שדן בתביעתם של הנער ציון בבלי והוריו נגד שלושה מחבריו שתקפוהו ונגד משרד החינוך. באחרונה דחה השופט, ד"ר דן ביין, את תביעתם. התוצאה לדידו של הנער מצערת: כיום הוא נכה קשה והטיפול בו כרוך בהוצאות עצומות.

הפרשה זכתה להבלטה בתוכנית "מבט שני" בטלוויזיה, שעסקה באלימות בבתי הספר. עם זאת, בתום שידור הכתבה הודיע עורך התוכנית, מיכאל קרפין, שטרם ניתן פסק־דין בתביעה.

התקיפה אירעה, לטענת התובעים, ב־20.3.85 בבית הספר היסודי "אחוה" ברמלה. לטענת הנער, תלמיד כיתה ז', הוא הותקף במקלות בתום שיעור ההתעמלות, ושעונו נשדד ממנו. התובע ומשפחתו החליטו לתבוע גם את משרד החינוך משום שלטענתם, כעשרה ימים לפני התקיפה תקפו אותו שניים מבין שלושת הנערים והיה בכך אות אזהרה.

בגרסתו מספר הנער כי אחרי שהותקף, בפעם השנייה, חזר לביתו וחשש לספר על כך לאמו. כיוון שלא חש בטוב הוא אכל מעט, ולפני שהלך לישון אמר לאמו כי כואב לו הראש. אחר הצהריים התעורר כדי לצפות בטלוויזיה. על אשר קרה לו כמה שעות אחרי האירוע העיד הנער בבית המשפט: "כאשר ישבתי בסלון חשתי שרגלי רועדות. אמי שמה לב לכך. ניגשתי לשתות מים. חזרתי לישון הרגשה לא טובה. רציתי לישון ולא לשמוע רעש. נפלתי על המיטה ולא יכולתי לקרוא לאמי שתבוא. אחותי ראתה אותי בחצי הכרה ובמצב של עיוות פנים והעיקה את הורי. אבי ניסה להעיר אותי וביקש ממני שאגביה לו יד או רגל כדי שלא אאבד את ההכרה. אחותי הזמינה אמבולנס שבו התחלתי להקיא. הגענו לאסף הרופא כשאני בהכרה מלאה ועם כאבי ראש איומים..."

כאשר הגיע הנער לאסף הרופא נכתב ברישומי בית החולים: "מעבר תמיד בריא. בתקופה האחרונה סובל לעתים מכאבי ראש המגיבים לאנלגטיקה (תרופות משככות כאבים – צ"ה). ב־20.3.85 הופיעו כאבי ראש עזים והוא הופנה לחדר מיון. בבדיקה היה בהכרה, ענה לעניין, אך היה בלתי שקט. נמצאה חולשת גפיים משמאל. תוך זמן קצר הופיעה הרעה במצבו, הופיעה הקאה ולאחר מכן איבד את הכרתו (...) מיפוי ממוחשב של המוח הראה דימום נרחב (...) במצב זה הועבר ליחידה לטיפול נמרץ כללי".

כמה ימים לפני התקיפה התלונן הנער על כאבי ראש. כתוצאה מהידרדרות מצבו נותח, אך מצבו לא השתפר ובעבור כמה ימים הוחלט להעבירו למרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל השומר, שם נותח שוב. הוא נשאר במצב של חוסר הכרה במשך כחודש וחצי. מצבו החל להשתפר באטיות רבה. כעבור כמה חודשים של טיפול שיקומי חל שיפור ניכר במצבו הקוגניטיווי, אך כושר הדיבור חזר אליו רק אחרי שנה וחודשים. כיום הוא לומד מחשבים בהצלחה, אך מרותק לכיסא גלגלים, משותק באופן מוחלט בפלג גופו השמאלי, ונכותו היא בשיעור 100%.

חשוב להדגיש כי הנער השמיע בראשונה את גרסתו באשר לתקיפה רק כשנה וחצי אחרי האירוע, כאשר הועבר לבית החולים הסיעודי. פרקליט הנתבעים, עו"ד יורם קמין, הסתמך על חוות דעתו של פרופ' יוחנן גולדהמר מבית החולים ע"ש שיבא, שלא מצא קשר בין אירוע התקיפה הנטען להידרדרות במצבו של הנער. יתרה מזאת: הוא הוכיח שלא הוכח שהתקיפה אכן התרחשה כלל באותו יום. על כך כתב השופט: "אינני סבור שהוכח קיומו של האירוע (התקיפה). כדי להגיע לקביעה שהאירוע אמנם התקיים עלי להניח קיומו של קשר של שתיקה, או השתקה, גם מצד רופאי בית החולים 'אסף הרופא' ועובדי בית הספר (...) קשה להסביר, כיצד נרשם מפי התובע או בני הלוויה שלו, שהוא סבל מכאבי ראש מספר ימים קודם המקרה. אבל ריווח 'פרוטיטויי' על כאבי ראש וטיפול בתרופות יש בו משום סתירה חזיתית לגרסת התקיפה ואין שום הסבר מדוע צריך להעלות גרסה כזאת, אם איננה נכונה".

בין השאר טען הנער, כי ביום האירוע התלונן לפני המזכירה וסגנית המנהל, אולם אלה הכחישו את דבריו. השופט כתב כי צריך להתייחס בזהירות להכחשות אלה, שכן מדובר בצדדים מעוניינים. עם זאת, הוסיף, יש לזכור שהעדות לא נתבעו אישית. "ולא בנקל ניתן להגיע למסקנה שהן שיקרו במצח נחושה רק כדי להגן על המוסד שבו הן משרתות". מאידך גיסא קיבל השופט את גרסת הנתבעים, שלפיה כעשרה ימים לפני האירוע הותקף הנער על ידי אחד מהנתבעים ואמו התלוננה באוזני אבי התוקף.

אחת הראיות שעליהן מבסס השופט את פסק־הדין היא שלא נמצאו סימני תקיפה בגופו של הנער, ובמיוחד בראשו. עוד קבע השופט, כי לו היה מצבו של הנער יכול להיגרם אך ורק מחבלה ייתכן שהיה נוטה להעדיף את גרסתו על זו של הנתבעים ועדיהם. "אך קיים הסבר רפואי ברור קיום תופעה (אמנם נדירה) של פגם מולד, היכולה להסביר את מה שקרה לתובע, גם ללא אירוע חיצוני כלשהו".

בפסק־הדין מעלה השופט את השאלה מה הניע את הנער והוריו להביא את גרסת התקיפה? תשובתו: "כמובן שעצם המניע להעלות את הגרסה ברור: לזכות בכספים שיכסו את עלות הטיפול בתובע". עוד קבע השופט, כי ייחוס התקיפה לאחד הנתבעים היה מתבקש, כיוון שאין חולק על כך כי הוא היה ידוע כילד אלים.

השופט לא חייב את התובעים בהוצאות.

הבימה התיאטרון הלאומי 03-290071

הקאמרי של תל-אביב — קפריסין - ב.צ.אמריקה; אוליאנה - צוותא; שברי זכוכית - ב.צ.אמריקה — 5229253

התיאטרון העירוני חיפה — משחקם של שני אדונים; בדרך אל החולים; בני עוזבה — 04-620670

תיאטרון באר שבע — סוחרי התהילה; כסף קל; שירה - הצגות ראשונות — 07-238278

בית ליסין — אידיוט לפרחחה; חסן; שיחות עם אבי — 03-6916653

האופרה הישראלית-ת"א — קוליה ופליאצ'י — 03-6927777

האידיוט; משפט דרייפוס; בשפל — 03-5182812

ענבל התיאטרון מחול — זאפה; אולם סוזן דלל; אולם ענבל מרכז סוזן דלל — 03-5172758

هكذا من الأصل

גלריה

התעמלות בוקר

1. "מעודה לא העזה להרחיק כל כך מביתה בלי השגחה של גבר", מי זאת?
2. בכמה מתוק יותר הממתיק המלאכותי אספרטיים מסוכר רגיל?

(התשובות בעמ' ב7)

יומן פסטיבל קאן

אמריקאים באירופה

הארווי קייטל וג'ון מלקוביץ' נמנים עם השחקנים ההוליוודיים הנועזים: קייטל משחק בסרטו החדש של תיאו אנגלופולוס; מלקוביץ' בסרטו של מנואל דה אוליוורה. חוץ מזה, ז'אנג ייםו וגונג לי נשאלו שאלות מביכות

מאת אורי קליין

קאן

הערב ייערך כאן טקס הנעילה של פסטיבל הסרטים ה-48, ולאן מורו, נשיאת חבר השופטים השנה, תכריז מי הסרט הזוכה בפרס "דקל הזהב" ומיהם הסרטים והשחקנים שזכו בשאר הפרסים היוקרתיים. בעת כתיבת שורות אלה עדיין לא הוקרנו כמה מהסרטים המדוברים ביותר, כך שאי-הוודאות עדיין שולטת. זהו פסטיבל עם שמות גדולים: תיאו אנגלופולוס, אמיר קוסטוריצה, ז'אנג ייםו, טים ברטון – ואולי תהיה הפתעה והפרס ייפול בחיקו של יוצר נחשב פחות.

יש שחקנים אמריקאים נועזים. מובן שאין אלה סתם כוכבים מן השורה אלא שחקנים שהקריירה שלהם רצופה בהתנסויות מפתיעות, והם מוכנים לפעמים לצאת להרפתקאות קולנועיות אצל במאים לא-אמריקאים, ששמם אינו אומר דבר לתרבות הידידה של הוליווד. כאלה הם הארווי קייטל וג'ון מלקוביץ', שמככבים בשניים מהסרטים שמשתתפים השנה בתחרות המרכזית.

קייטל מככב בסרטו החדש של אנגלופולוס, "המבט של אודיסיאוס". ברוב סרטיו, מ"מסע השחקנים" ועד "צעד בערפל", עסק אנגלופולוס במסעות, וזו היתה רק שאלה של זמן עד שבמאי יווני זה יגיע אל המסע הארוך, הסמלי המוכר מכולם: האודיסיאה. הפעם בלבוש מודרני: קייטל מגלם את דמותו של במאי קולנוע יווני שחוזר למולדתו מגלות בארצות הברית, ומנסה להתחקות אחר עקבותיו של הסרט הראשון שצולם אי פעם ביוון על ידי האחים מנאקיאס – אבות הקולנוע היווני. המסע מוביל אותו מיוון לאלבניה, מקדוניה, רומניה, ומה שהיתה פעם יוגוסלוויה.

הדיפוש והמסע הופכים לדיוקן היסטורי של האזור. הסרט, שאורכו שלוש שעות, הוא כליבולו אנגלופולוס: מלוהב ומייגע, יומרני ומלא עוצמה. כאשר נשאל קייטל, במסיבת עיתונאים לאחר ההקרנה, מה משך אותו לתפקיד, הוא ענה בלקוניות תגיגית: כי זה מסע אל החיים. קייטל, מוזק, הוא אחד מאותם שחקנים שאינם מכבידים מלים. כמו בתפקידיו הקולנועיים הבולטים ביותר הוא מדבר מעט ועושה הרבה: הוא משתלב להפליא בתוך עולמו הטעון של אנגלופולוס, הרחוק מסקורסזי או טרנטינו.

האם היה שקספיר יהודי ספרדי בשם ז'אק פרס, שברח מספרד לבריטניה בזמן האינקוויזיציה, והשם שקספיר אינו אלא סירוס של שמו המקורי? את זה מנסה לגלות חוקר אמריקאי בשם מייקל פאדוביק, שמגלם אותו ג'ון מלקוביץ' בסרטו החדש של הבמאי הפורטוגלי מנואל דה אוליוורה, "המנזר". זו שאלה מסקרנת, אבל לא יימצא לה מענה בסרטו של במאי גדול זה, שהוא בן 86 וממשיך לביים סרט בשנה. קריאות בוז רבות נשמעו בתום ההקרנה לעיתונאים, וחבל. "המנזר" אינו אלא שעשוע חביב שיש בו יותר תעוזה, הומור ורגעים של יופי קולנועי מאשר ברוב סרטיהם של הבמאים הצעירים יותר. עם הוותק שלו ורשימת הסרטים שניצבת מאחוריו הגיע דה אוליוורה לגיל שבו מותר לו כבר לעשות הכל, גם שעשוע שכזה. הסרט עוסק בין השאר בשאלת נצחיותו של האדם, וזו רק שאלה טבעית ליוצר שבדצמבר יחגוג את יום הולדתו ה-87 (ואגב, דה אוליוורה, המסתובב בין אולמות הפסטיבל, נראה צעיר ב-20 שנה לפחות מגילו).

מייקל פאדוביק נוסע עם הלן, אשתו הצרפתייה, למנזר נטוש בספרד בחיפוש אחר מסמכים שיוכיחו את התזה שלו על יהדותו וספרדיותו של שקספיר, ושם מסתבך בשאלות של פיתוי ועונש, רוע וטוב. את הלן מגלמת קתרין דנב, והדיבור בינה לבין מלקוביץ' מוסיף עוד נדבך מפתיע לסרט.

ב-1993 ביים רוברט רודריגז המקסיקאי-האמריקאי את הסרט הזול ביותר שהופץ אי פעם על ידי חברה הוליוודית מרכזית: "אל מריאצ'י", שהופק בתקציב של כמה אלפי דולרים וזכה להצלחה מפתיעה (הוקרן גם בישראל). בעקבות ההצלחה הזאת העניקה חברת קולומביה לרודריגז כמה מיליוני דולרים, ובתמורה הוא יצר את אותו הסרט שוב, רק שהפעם הוא נקרא "דספראדו", אנטוניו בנדרס מככב בו בתפקיד הראשי ועקבות התקציב הגדול בהרבה ניכרים בו. זה עדיין משעשע, אבל גם קצת מאכזב. רודריגז בן ה-27 הוא בחור מוכשר, וקצת מאכזב לראות שלא השתמש בהזדמנות שניתנה לו כדי לעשות משהו שונה מהסרט שכבר עשה.

גם כך הסרט מהנה מאוד ואפשר לצפות בו במין תחושה של פורקן מהולל. "דספראדו" (שמוקרן כאן מחוץ לתחרות) ממשיך את סיפורו של נגן הגיטרה מהסרט הקודם, ומתאר את ניסיונו לנקום בגנגסטר-פוליטיקאי המכונה בוצ'ו, שפגע בו ויורה כדור בידו הפורטת על הגיטרה בסוף הסרט הקודם. עלילת הסרט מתרחשת כמעט כולה בעיירה נידחת ומוזנחת על גבול מקסיקו-ארצות הברית. בין הדמויות בולטת בעלת חנות ספרים, שמסייעת לו (וזו הבדיחה: מובן שאיש אינו מבקר בחנות כזאת בעיירה האוו), והאות והסצינות המרהיבות והמצחיקות בסרט תופרת את פצעיו תוך שהיא נעזרת בספר הדרכה; ומוזר תמוהני, שמגלם קוונטין טרנטינו. באחד משיאי הסרט מספר טרנטינו בדיחה מצחיקה מאוד לברמן מפקפק במיוחד, והסצינה כולה מעידה על הנסיבות הקטלניות שעלולות לנבוע ממצב שבו מישהו לא מבין בדיחה.

רודריגז טוען שהוא יצר את הסרט כי חשב לו ליצור סרטי פעולה עם גיבור לטיני, ושהוא בא על כך שזה הסרט הראשון מהסוג הזה שהופק על ידי אולפן הוליוודי. זה אולי חשוב, ולרודריגז יש מגע של וירטואוז, אבל זה גם קצת ריק. מי שיוצא מהסרט בשן ועין (מילולית) הוא בנדרס: הוא ממלא את הסרט בכוח אישיותו הפיזית והופעתו מלאת אנרגיה והומור. צריך לראות אותו שר ופורט על גיטרה, ובאמצע הקטע מפריד בין שני מתקוטטים במכה אדירה בצוואר הגיטרה. חוץ מזה הוא מתרוצץ ומזנק ויורה לכל הכיוונים: הוא נהנה מכל רגע.

שערורייה קטנה פרצה כאן במסיבת העיתונאים עם ז'אנג ייםו, במאי הסרט "שנגחאי טריאד", שמשתתף בתחרות, והשחקנית גונג לי, הכוכבת הקבועה של סרטיו. רוב סרטיו של ז'אנג ייםו אסורים עדיין להקרנה במולדתו, סין, ואשתקד, כאשר סרטו הקודם, "סיפור חיים", השתתף בתחרות, שלטונות סין סירבו לאפשר לו להגיע לקאן, והשמועה אמרה שהוא נתון במעצר. השנה הוא הגיע, ועיתונאי זוהר צרפתית ביקש ממנו להבהיר מהו בדיוק מצבו הפוליטי בסין ומדוע השנה הורשה לצאת. לפני שז'אנג ייםו הספיק לענות עצר אותו מנהל מסיבת העיתונאים מטעם הפסטיבל והדגיש לשואל שיש די שאלות מעניינות שאפשר לשאול בקשר לסרט הזה ובראי שלא להתעסק בעניין הפוליטי, שעלול לגרום לבמאי הסיני צרות במולדתו.

ז'אנג ייםו וגונג לי הקשיבו לכל זה בפנים חתומות אך השואל קם, והודיע בכעס שמדובר בסתימת פיות ובצנזורה פוליטית. הוא יצא מהאולם לאות מחאה, מלווה במחאות הכפיים של הנוכחים. שאלה מביכה נוספת נגעה להמשך עבודתם המשותפת של הבמאי והכוכבת. לאחרונה נמסר שגונג לי עזבה את ז'אנג ייםו, בן זוגה זה שנים רבות, למען גבר אחר. כעת שניהם מחייכים במבוכה חביבה. גונג לי ממהרת לענות שהיא מתכוונת לעבוד עם האיש שגילה אותה והפך אותה לכוכבת כל עוד הוא ירצה בה. שוב מוחאים כפיים, וגונג לי, יפה ועגומה כמו על הבד, בשמלה שחורה, שותה מכוס המים, כולה חיוכים קטנים של אירוניה.

הזווית הישראלית של הפסטיבל מיוצגת על ידי סרטו של אלי כהן "עין הדומים תפוס", שמוקרן במסגרת היוקרתית "מבט מסוים". הסרט, שמבוסס על ספרה של גילה אלמגור, הוא המשך ל"הקיץ של אביה", ואלמגור היתה שותפה לכתיבת התסריט שלו, להפקתו והיא מופיעה בו שוב כאמה חולת הנפש של אביה. בעוד שהסרט הקודם התרכז ביחסי הבת והאם, הסרט החדש הוא בעל מבנה אפיזודי ועוסק בקשרים משפחתיים רחבים יותר. רוב העלילה מתרחשת בפנימיית נוער בתחילת שנות החמישים, שרוב תלמידיה המתבגרים הם ניצולי שואה ללא משפחה. אביה, שמגולמת שוב על ידי קאיפו כהן, מתחקה אחר הזהות של אביה המת, ואוהבת את יורק (אהד קנולר), פליט משם שרוצה להיות צבר מיד. סיפורים נוספים עוסקים ביולה (אורלי פרל), שאביה הוי מתגלה בוורשה, ובמירה (ריקי בלוך) שאינה זוכרת מי היו הוריה ונמלטת מזוג פליטים שטוענים שהיא בתם.

העידון לא היה מעולם שם המשחק בסרטיו של כהן, והפעם, יותר מאשר ב"הקיץ של אביה" הוא לוחץ בכל הכוח כדי להפוך את סרטו למסחטת רגשות. יש כמה סצינות אפקטיביות (בעיקר בזכות הצלם דוד גורפינקל), אבל בכללותו הוא מצטרף לנטייה השכיחה יותר ויותר באחרונה (שגם "ארץ חדשה" של אורנה בן דור מתאפיין בה) להפוך את סיפורם של ניצולי השואה בראשית שנות החמישים למלודרמטי וסנטימנטלי.

בפסטיבל קאן יש שוק סרטים ענק וגם רטרוספקטיבה שמוקדשת השנה לבמאי ג'ון פורד, במלאות מאה שנה להולדתו. מאה השנים שלו חופפים למאה שנות קולנוע והשנה גלוית חוגגת את זכרם של עוד כמה אנשי קולנוע שנולדו יחד עם האמנות שהנציחה את שמם, ביניהם הבמאי לואיס מיילסטון ("במערב אין כל חדש") והאטי מקדניאל מ"חלף עם הרוח" שהיתה השחקנית השחורה הראשונה שזכתה באוסקר.

תצלום: איי־פי

תיאו אנגלופולוס והארווי קייטל בקאן. מסע אל החיים

ריגושים אינטלקטואליים

חנה אלמוס ותמי אלידע מייצרות ומשווקות משחקים אמנותיים. בינתיים יוצרו ונמכרו כ-5,000 משחקים, וההתעניינות רק גוברת. מי יודע, אולי זה מה שירחיק סוף סוף את הילדים לכמה דקות מהמחשב

מאת אביבה לורי

לפני פחות משנה היו התוכניות של חנה אלמוס מונחות במעמקי המגירה, אבל דומה שהתיאוריה על גישה שיווקית מתאימה כתנאי להצלחה שבה הוכיחה את עצמה. הרעיון הגדול, שאיש לא חשב עליו קודם, היה משחקי אמנות לכל הגילים, ובשנה האחרונה היא הולה מייצרת ומשווקת אותם, יחד עם המעצבת תמר אלידע, בארץ ובעולם.

הפעם הראשונה שאלמוס נחשפה לקשר שבין אמנות למשחק או הפעלה באמצעים אמנותיים היתה לפני יותר מ-25 שנה, כשעבדה במוסד אברהמס עם ילדים נכים ומפגרים בדרגות שונות. אלמוס, אז חיילת משוחררת, הכינה להם תוכנית לימודים שכללה משחקי אמנות. היא המציאה משחקים שונים, לפי דרגות הנכות של כל מטופל, שזיווקו אצל הילדים את הצדדים החזקים הבריאים שלהם – הרבה לפני שהמושג תראפיה באמנות היה שגור בפי כל.

מאוחר יותר, כאשר בעיריית תל אביב יזמו הקמת מועדונים טיפוליים לשעות אחר הצהריים, קיבלה אלמוס פנייה לעבוד אתם. "שם פיתחתי את הטיפול באמצעות משחקים בכל תחומי האמנויות. במקביל התחלתי לעבוד במוזיאון תל אביב והתחלתי ליישם את הידע שלי בתחום המשחקים האמנותיים".

אלמוס למדה אמנות במדרשה למורים לאמנות ברמת השרון והיתה אחראית לאמצעי המחשה והפעלה במסגרת מחלקת ההדרכה של המוזיאון. במסגרת עבודתה גילתה שלמבקרים במוזיאון, ובעיקר התלמידים שבאים בקבוצות מבית הספר, אין כלים מספקים לעבד את מעשה ההתבוננות האמנותית.

אלמוס מאמינה שצפייה פאסיבית בתערוכות ציורים במוזיאון הופכת לחוויה נטולת ריגושים אינטלקטואליים ורגשיים לאורך זמן, ולכן פיתחה שיטה שבה ישולב אלמנט המשחק באלמנט לימודי-דידקטי, שיהיה בו גירוי לתלמידים המבקרים בתערוכה. היא יצרה סטנדרטים חדשים של צפייה פעילה בתערוכות והכינה סדנאות הפעלה לתלמידים. לדבריה, באמצעות הקשר משחק-אמנות מוקנים ערכים אמנותיים אסתטיים לקהל הרחב.

"מעניין", היא אומרת, "שבכיתות שלי לא בלטו במיוחד הילדים המבריקים והמשוחררים שתמיד מצביעים ראשונים, אלא דווקא אלה השקטים והמופנמים. הרבה פעמים קרה שמורים היו אומרים בהתפעלות על אחד התלמידים: 'בכלל לא ידענו שהוא כל כך מבין, מתעניין בזה'. זה נתן לילדים את האפשרות להתבטא ולומר בחופשיות, דרך משחקים, מה שרצו לומר – בלי לפחד אם מה שהם אומרים הוא נכון או לא נכון".

את תמי אלידע, בוגרת לימודי אמנות ועיצוב במדרשה לאמנות בבת ים ובבית ספר לעיצוב בניו יורק, פגשה אלמוס רק מאוחר יותר, אחרי שעזבה את המוזיאון. "עשיתי לבקשת המוזיאון משחק חדש, והציתי לנסות אותו על קבוצות של ילדים, ביניהם בנה של תמי, שהיה בגיל המתאים".

אלידע: "הילדים התלהבו מאוד, ואני מיד אחריהם. הצעתי לחנה שאעבוד על העיצוב ואציג את הרעיון במוזיאונים באנגליה. הצלחתי לקבוע פגישה בטייט גלרי, בעיקר כדי לקבל תגובה, והיתה לי הפתעה נעימה כאשר מנהלת הצגות במוזיאון התלהבה מאוד".

אלידע חזרה מאנגליה מעודדת והעסק הניסיוני התחיל להתגלגל. אלמוס: "התברר לי שאין במוזיאונים בעולם הפניה למשאבי חשיבה של הקהל כדי לעודד חינוך לאמנות באמצעות משחקים. כנראה איש לא חשב שזה נחוץ".

השלב הבא היה מכון היצוא. האחראית על מחלקת המשחקים ראתה את הפרוטוטייפ שהכינה אלידע והחליטה להמר עליו. אלמוס: "היא מאוד התלהבה ובאופן חריג לקחה אותו לתערוכת המשחקים השנתית בנירנברג. בדרך כלל יש תור של כמה שנים כדי להיות מוצג בביתן של מכון היצוא, אבל היא הוליכה לעקוף את התור ולהציג את המשחק שלנו השנה. הרעיון כנראה היה מוצלח, כי כשחזרה אמרה שהיא לא זוכרת כזאת התנפלות כבר הרבה זמן, וההזהירה אותנו מגל של חיקויים שיציף את הענף בשנה הבאה. היא חזרה עם 17 הזמנות מאירופה שמתעניינות ברצינות בקשרים מסחריים אתנו".

בינתיים יוצרו ונמכרו כ-5,000 משחקים, וההתעניינות גוברת. מהונגריה, יפן, צרפת ואיטליה מגיעות פניות, וגם בישראל יש שוק. באחרונה נסעו אלמוס ואלידע למוזיאונים בשיקגו ובניו-יורק וגם שם זכו להצלחה והתעניינות רבה. משלוח אחד של המשחקים – העשויים מחומרים טבעיים ומנייר במחזור – יצא לא כבר למוזיאונים בניו יורק ולפני כשבוע התקבלה הזמנה לכמה מאות משחקים מהמוזיאון לאמנות מודרנית בניו יורק והזמנה גדולה מהמטרופוליטן מוזיאון בניו יורק.

המשחקים מיועדים לשניים או יותר משתתפים והם מבוססים על ידע או על למידה, תוך כדי המשחק, של תולדות האמנות. בארץ הם נמכרים בחנויות מובחרות, בחנויות של מוזיאון ישראל, מוזיאון תל אביב, מוזיאון המדע בחיפה, בבית גבריאל ועוד. כרגע מיוצרים ומשווקים שני משחקים בלבד: "צורה לי" ו"גלגל הצבעים". משחק שלישי ייצא בקרוב לשוק על פי הזמנה של מוזיאון ישראל, שקנה את זכויות היוצרים עליו.

תצלום: שי שרן

תמי אלידע וחנה אלמוס, ו"גלגל הצבעים". הזמנות גדולות למוזיאונים בניו יורק

הצעת היום / נירה רוסו

עוגת אננס חצי מוכנה

עוגה חצי מוכנה, כי משתמשים בעוגת לימון קנויה. הרעיון כולו מגיע מ"ספר הבישול של פגבורי" המוזהב.

חומרים:

¼ כוס חתיכות קטנות של חמאה
½ כוס סוכר חום
2 כפות שמנת מתוקה
3 פרוסות אננס משומר, חצויות
עוגת לימון (כמו זו של עלית) מוכנה, מאורכת

הכנה:

1. שמים את החמאה והסוכר במחבת קטנה, ומחממים על להבה נמוכה עד שהסוכר נמס. מוסיפים את השמנת ומערבבים דקה.
2. מסירים מהאש, ומניחים בצד.
3. מסירים את החלק העליון הקמור של העוגה, כך שפניה שטוחים. מסדרים על העוגה את חצאי פרוסות האננס, ושמים את העוגה על תבנית מרופדת בנייר אלומיניום.
4. מחממים את הגריל או החום העליון בתנור לחום גבוה, יוצקים את הקרמל על האננס ומשתדלים למרוח גם בצידי העוגה.
5. מחממים מתחת לגריל 3–2 דקות עד שציפוי הקרמל מבעבע. אם הקרמל גלש והחליק על נייר האלומיניום, מורחים אותו שוב על העוגה.

מחולות בגן הבוטני של האוניברסיטה לכבוד יום ירושלים

עמותת "מירע מחול" בירושלים בראשותה של אן וילסדורונג יזמה מופע מחול חגיגי לכבוד יום ירושלים שחל היום. באירוע, שיתקיים בשיתוף עמותת ידידי הגן הבוטני האוניברסיטאי, יבצעו הרקדנים מחולות שיועלו בעשרה מוקדים בגן הבוטני שבסמיכות לשכונת ניות בירושלים.

כל רקדן או להקה בחרו לעצמם את אתר ההופעה בגן וחלק מהיצירות נוצרו במיוחד לאירוע. בין המשתתפים במופע תמרה מיאלניק, כוריאוגרפית ומנהלת תיאטרון מחול ירושלים, נמרוד פריד, יזהן מרגולין, שרונה קרפל וכן קבוצת רקדניות מהאקדמיה למוסיקה ולמחול על שם רובין, שירקדו לצלילי מוסיקה של אדמונים ניני וגיל דור. תכנון האירוע והפקתו נעשים בהתנדבות ובסיומו תתקיים הרקדה בהשתתפות הרקדנים והקהל.

יעל אפרתי

פסטיבל ישראל

ביקוש נמוך להופעה של ג'ו קוקר

פחות מ-3,000 כרטיסים נמכרו להופעת הזמר ג'ו קוקר שלשום בבריכת הסולטן בירושלים, במסגרת פסטיבל ישראל. בבריכת הסולטן 6,000 מקומות, וכדי למלא את המקום חולקו מאות הזמנות חינם.

קוקר הגיע לשתי הופעות בארץ. המופע השני היה אמור להתקיים בפארק של ראשון לציון, המסוגל להכיל יותר מ-10,000 איש. בגלל ההיענות הנמוכה הועבר המופע לאולם הסינרמה בתל אביב.

האמרגן אשר בינטנסקי, האחראי להבאת קוקר לארץ, אישר אתמול שציפה להיענות גדולה יותר. הוא הכחיש שהעברת המופע לאולם הסינרמה קשורה למכירה המועטה יחסית של כרטיסים. לדבריו, דרשו מנהליו של קוקר לקיים מופע אחד במקום פתוח ואת המופע השני באולם. עם זאת אמר בינטנסקי: "אם מכירת הכרטיסים היתה כמו שתיכננו, הייתי רב ומתווכח עם מנהליו של קוקר לקיים את המופע בפארק".

לפסטיבל לא נגרמו הפסדים כספיים בגלל הביקוש הנמוך לכרטיסים, שכן המופע אינו כלול בתקציב הפסטיבל. על פי תנאי ההתקשרות של הפסטיבל עם האמרגן, ההוצאות על המופע וההכנסות ממנו הן של האמרגן. הפסטיבל, שכלל את המופע בתוכניותיו, העניק לקוקר שירותי פרסום ויחסי ציבור.

גם לאופרה "כרמן", שתועלה בפסטיבל, עדיין לא נמכרה מכסת הכרטיסים הדרושה. ל"כרמן" מתוכננות שש הופעות בבריכת הסולטן בירושלים. היא עומדת בראש טבלת המכירות של הפסטיבל, אך פוטנציאל מכירת הכרטיסים לשש ההופעות הוא 36 אלף ועד כה נמכרו 25 אלף כרטיסים בלבד. מנהלת הפסטיבל נמסר כי גם אם לא יימכרו כרטיסים נוספים, יתקיימו כל שש ההופעות, כמתוכנן.

לעומת אלה, ההיענות למופע של פיטר ברוק, "האיש ש...", היתה יוצאת דופן בפסטיבל. אף שנוספו שני מופעים, עשו רבים ניסיונות נואשים להשיג כרטיסים. חלקם הסתובבו ליד הכניסה לאולם עם שלטים שעליהם כתוב: "מחפש כרטיס לפיטר ברוק". רובם הושבו ריקם, שכן כל הכרטיסים נמכרו מראש.

ברוק – במאי החושב על הקהל שלו – התעקש שההצגה תתקיים באולם קטן, כדי לשמור על האינטימיות והקשר עם הצופים. הוא אף שלח נציג לארץ, עוד לפני שהחל הפסטיבל, כדי לבדוק אם אכן האולם עומד בדרישות. לאחר שהתרצה דרש שיימכרו 50 כרטיסים מוזלים לסטודנטים. הנהלת הפסטיבל הסבירה לו שהיא בתי קשה לעמוד בכך כי עלות ההפקה באולם קטן היא גבוהה. ברוק הסכים להפחית בעלות המופע ובלבד שיוקצו 50 כרטיסים מוזלים לסטודנטים. ביום שלפני הפרמיירה התקיימה ההצגה שאליה נמכרו הכרטיסים המוזלים, שהיתה מעין חזרה כללית. הקהל לא הפסיק לצחוק נוכח ארבע הדמויות המציגות מצבים נוירולוגיים שונים. ברוק היה מאוכזב עד אימה. הוא טען שמעולם לא נתקל בתגובות דומות לאלה של הקהל הישראלי.

בסוף השבוע בוטלה ההצגה "לשחק את ברטון" בבימויו של גיא מסטרסון לאחר שהשחקן ג'וס ריצ'רדס איבד את קולו. במקום זאת תועלה הצגה הערב.

ציפי שוחט

מכירה פומבית ראשונה של צילום

גלריה לימבוס בשיתוף עם בית המכירות תירוש מקיימים לראשונה בישראל מכירה פומבית של צילום. במכירה יוצגו יותר מ-60 עבודות של בכירי צלמי ישראל, כמיכה קירשנר, מעוז של, מיכל היימן, סיגלית בוזילי, מיכה ברעם, דגנית ברסט, יהודית גואטה, גליה גור זאב, פסי גירש, עודד ידעיה, שבתאי סירמן ואחרים. המכירה תתקיים ב-15 ביוני בבית המכירות תירוש, כיכר דה שליט, הרצליה פיתוח.

גיליונות חדשים של "הנה". גיליונות 4 ו-5 של הקונטרסים לספרות "הנה" בעריכת נתן זך ובהוצאת תג, ראו אור השבוע. בגיליון 4 מופיעים שירים של דוד סובי, ימאי מחופה שאת שיריו תירגם זך באנגלית. בגיליון 5 מתפרסמים שירים חדשים מאת המשורר אורי ברנשטיין.

העונה הבאה בחיפה. "הסרנדה למוסיקה" מאת המלחין האנגלי ראלף וון ויליאמס תפתח את עונת הקונצרטים של התזמורת הסימפונית חיפה. לדברי סטנלי ספרבר, מנהלה המוסיקלי של התזמורת, יצירה זו היא מקור ההשראה לשאר תוכנית העונה, שתכלול את "שיר התהנה" מאת איתן סטיינברג, "דון ז'ואן" של שטראוס, שיר האהבה של צ'ארלס אייבס למדינתו, "שלושה אתרים בניו אינגלנד", ה"בולרו" של ראוול, האופרה "לה בוהם" מאת פוצ'יני, שתבוצע בביצוע קונצרטנטי ותהיה גולת הכותרת של העונה. עוד יבוצעו ארבע יצירות ישראליות: "ציונים כליזמר" של פנחס סיינפלד, "שיר התהנה" של איתן סטיינברג, קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת מאת חיים פרמונט, ויצירה לכלי מיתר מאת עודד אסף.

פרס בינלאומי לאורסולה מלבין. פרס בינלאומי בשם הוועדה העליונה לאמנויות, מדע וספרות בפאריס הוענק לפסלת אורסולה מלבין מכפר האמנים עין הוד. פסליה של מלבין, ילידת ברלין שבאה ארצה ב-1966 ומחלקת את זמנה בין עין הוד ללונדון, מוצבים ב"מצפור השלום" בחיפה – גן פסלים המוקדש כולו ליצירותיה.

היום בכורת "פרקשן לשישה בחורים" של הבלט הישראלי

ביום ראשון תועלה בבכורה במשכן לאמנויות הבמה בתל אביב היצירה "פרקשן לשישה בחורים" בביצוע להקת הבלט הישראלי. את העבודה יצר הכוריאוגרף וינבכט גבראנה בשביל הבלט הלאומי של קרקס במונטאולה לפני 25 שנים, והפכה לאחת היצירות הפופולריות ביותר שלו.

ברכה יקמלסקי והלל מרקמן, מנהלי הבלט הישראלי, סברו שהעבודה תתקבל באהדה גם כאן, אף שלהקתם לא ידועה דווקא ביכולתה הגבוהה של רקדניה הגברים. הם הזמינו לארץ את סטיוון הוס, סולן להקת הבלט של פלורידה ועוזרו של גבראנה, והוא עבד עם רקדני הלהקה בשבועיים האחרונים בתל אביב.

היצירה, הנמשכת כחצי שעה, היא גברית מאוד, כוחנית ותובענית בבחינה טכנית. כל אחד מששת הרקדנים מבטא בה טיפוס אחר: הראשון מדויק מאוד, קפוץ ורציני, עם רמיזות הומוסקסואליות, השני רוקד קטע חופשי הטיפוסי בג'ז. הרקדן השלישי רוקד בקצב ספרדי ורוכבי, הרביעי לעוצמתו באחון, שקם על קווים ארוכים ותקיפים, החמישי נותן קצב קצבי ועליו השישי הוא הטיפוס המתמש, התוקף. המוסיקה של לי גורסט.

"איכות הביצוע של הריקוד", אומר הוס, "היא שתקבע את הצופר". לצד העבודה החדשה יועלו בערב "סרנדה" כוריאוגרפיה של ג'ורג' בלנשין למוסיקה של צ'ייקובסקי, ו"קונצ'רטו 622" של לאר לובוביץ', למוסיקה של מוצרט.

יעל אפרתי

هكذا من الأصل

גלריה

הצגה חדשה / ציפי שוחט

אתמול הועלתה בהבימה הצגה ראשונה של "12 המושבעים" מאת רג'ינלד רוז, בבימוי שמואל וילוז'ני שזו לו עבודת בימוי ראשונה. העלילה מתרחשת בחדר סגור שבו מתכנסים 12 מושבעים כדי להכריע במשפטו של צעיר הנאשם ברצח אביו; 11 משוכנעים באשמתו של הצעיר, האחד מתלבט. ההצגה הועלתה כבר בהבימה, והיתה אחת מהצלחותיה ב-1959. תירגם: בן בר שביט; מוסיקה: אפי שושני; עיצוב תפאורה: אדריאן וקס; תאורה: נתן פנתורין. שחקנים: אורי אברהמי, מוסקו אלקלעי, יהודה אפרוני, ישראל בידרמן, רולף ברין, שרגא הרפז, עופר זוהר, אליעזר יונג, מיכה סלקטר, גיל פרנק, אברהם רונאי ואוהד שחר

עיצוב / אריה ברקוביץ

סקיצות כמוצג אמנותי

סקיצות ותהליכי עבודה מסקרנים לא פחות מן המוצר הסופי המוצג בתערוכה או הניתן לרכישה. לא פעם התרשימים הנותרים בידי המעצב הופכים למוצג בעל ערך, שכן יש מעצבים שמשקיעים בסקיצה מאמץ רב כדי להעביר את האווירה, את תחושת החומר ואת המגע האישי של היוצר, עד שהיא הופכת ליצירה לעצמה.

בחנות מ. פולק ברחוב קינג ג'ורג' 42 בתל אביב מוצגות ליטוגרפיות מקוריות של מעצבי פנים, ריהוט, טקסטיל ואדריכלות מהמאה שעברה ומתחילת המאה הזאת. מעניין לראות את ההשקעה בציור ואת הירידה לפרטים בסקיצות הארכיטקטוניות, עם דגש על החומר, צבע והאורנמנטיקה. מלבד ההיבט ההיסטורי שאפשר ללמוד עליו מהליטוגרפיות, אפשר להשתמש בהן כאלמנט דקורטיבי בפני עצמו או כיצירות אמנות.

עיצוב למטבח מ-1880, מאת סטודיו ויקטור קאמין, פאריס

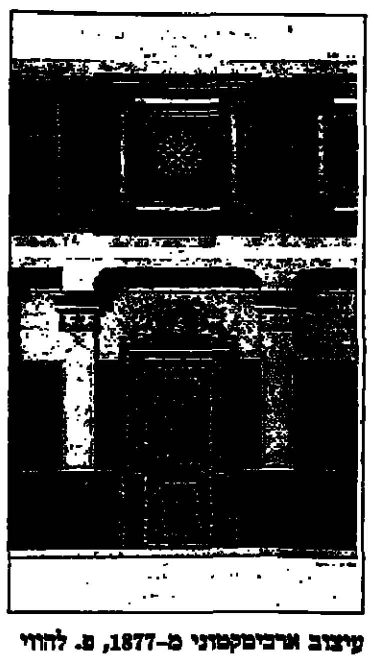

עיצוב ארכיטקטוני מ-1877, פ. להווי

פינת הילד / עטרה אופק

שמונה מדורי גיהנום

"יועם הפצפונים". משחק פלטפורמה-חידה, למחשב תואם פי-סי עם דיסק קשיח, דוס 3.3 ומעלה, זיכרון בסיסי 571 KB ומסך VGA; משחקי קליסטורי, תוצרת אמריקן קונספט; שיווק והפצה: מטריקס מולטימדיה (99 שקל)

הפצפונים הם יצורים עגלגלים, שחוזרו לכוכב שלהם כדי להציל אותו מאבדון. לשם כך הם נעזרים בטבעות קסם ומשנים את צבעם, בהתאם לצורך: הצהוב יודע לירות כדורי אש, הירוק מעפיל אבן ואבן בעזרת חבל, הכחול צולל ויורה מתחת למים והאדום בולע מכשולים בתוך הגוף. השחקן נדרש להחליף בין הצבעים ברגע הנכון ולהעביר את הפצפונים דרך שמונה מדורי גיהנום, לאורך כמאה דרגות, עד שיגיעו לטירת המלך ויחלצוהו מציפורני השליט הרע. יש להיזהר מעצמים חדים, להכות, בועות ושרות צבע, להספיק לעבור כל שלב בזמן שהוקצב לו, לחפש מסכי בונוס ולהתבונן להפתעות.

לאור משחקי הפלטפורמה, שבו מקפצות הדמויות ממשטח למשטח, כמו בסופרמאריו, אהוב מאוד על ילדים בכל גיל, המשחק זכה לציון גבוה בקרב הצוות הצעיר שבדק אותו. למראה האריזה, שהטקסט מודפס עליה באותיות קידוש לבנה, סברנו תחילה שמדובר במוצר לקטנטנים, ולא היא: כאן, בנוסף לקואורדינציה טובה, יש להשקיע מחשבה, לתכנן אסטרטגיה ולדעת, למשל, שפני המים עולים אם זורקים לתוכם חפץ.

המשחק מהנה ביותר, אינו דורש מחשב משוכלל במיוחד או כרטיס קול (הפסקול כולל רק מוסיקת רקע ואפקטים), הגרפיקה נהדרת, האנימציה טובה והדמויות משעשעות. לבני 8 ומעלה.

הפנינג חיות

גם השנה מזמין בית הספר לאמנויות בתל אביב את תושבי העיר וילדיהם להפנינג אמנותי המוני, הפעם בנושא "בעלי חיים באמנות ובטבע". ב-30 וב-31 במאי, תחת הכותרת "אמנות חיה", יפתח בית הספר את חצרותיו לקהל הרחב באירועי מולטימדיה, שגיבוריהם יהיו בעלי החיים. הקהל יהיה מעורב ופעיל בעשייה: יתקיימו סדנאות יצירה ומשחק לילדים כמו איפור חיות, הדפסי חיות על בדים ויצירת חיות מבלונים, גרביים וקיפולי נייר, וחיות אמיתיות שיובאו לאתר יוכנסו בפינות ליטוף, פינות אימוץ ותצוגות. כוורות שקופות יציגו את חיי הדבורים לעיני האורחים, שיוכלו גם לרדת מהן דבש. לצד הפעילויות, יחווה הקהל כמובן ביצירות תלמידי בית הספר על עולם החי: קומיקס, צילומים, סרטי וידאו ואנימציה, גרפיקה ומחשב, מופעי שירה, מחול, נגינה ועוד. בין השאר, מבטיחים להראות איך עושים אולטרה-סאונד לכבשה חיה, ושוטר שידגים את נפלאותיו של כלב משטרה מאולף. לא נפקד גם מקומה של פינת המחאה נגד התעללות בבעלי חיים; אך הכניסה ללובשי מוצרי פרוות, מטבע הדברים, אסורה בהחלט. הכניסה לציבור הרחב חינם; במקום יפעלו גם דוכני מזכרות, בית קפה ומזנון עם גלידות "האגן דאז", פיצות "דומינו" ועוגות. בשבוע הבא, בימים ג' וד', מ-18:00 עד 19:00 ברחוב אוליפנט 11, תל אביב.

מבצעים

● ברשת השופרסל הצטבר כבר ראה עודף של קלטות וידאו מהצגת הילדים "הקוסם", אחרת קשה להבין את המבצע הבא: כל הקונה מגירת פרספקס שקופה ונאה, ובה מגולגלות לתפארת חמש חולצות-טי צבעוניות תוצרת איטליה במחיר סביר ביותר של 12 שקל לחולצה, מקבל בחינם גם את קלטת הווידאו הנ"ל. החולצות, בגזרה קלאסית, אמנם מתקמטות קצת בכביסה (האיטלקים בטח מגהצים טריקו), אבל מחיר החבילה כולה, 60 שקל, הוא עסקה משתלמת בהחלט לבני 6-10. למגירת החולצות למבוגרים, ב-70 שקל, מצורף דיסק של שירי פסטיבל הים התיכון, כנראה מאותה סיבה: הכל במסגרת "פסטיבל ים תיכוני" ברשת שופרסל, היפרכל והגל הירוק.

● בשנת הלימודים הבאה, לטובת הקטנים המתקשים לגזור צורות מנייר בחוברות החשבון, תצרף מט"ח לכל חוברות החשבון שלה לכיתות ב' שקית ובה שבע צורות הנדסיות מפלסטיק מוקצף וגמיש. צורות אלה מבוססות על טנגרם – משחק סיני עתיק הבנוי מריבוע, שמחולק לשבע צורות הנדסיות שונות: בכיתה, לצד השעשוע שבמשחק, יסייעו יחידות הטנגרם הצבעוניות למדידת שטחים וללימוד שברים בצורה נוחה יותר. תוצרת "פלדע", משווק יצירה לפיתוח החשיבה, כפר רופין.

● השם "גלידוש" די חמוד, אבל רוב הסיכויים שקהל היעד יעדיף לקרוא לה "גלידת גמדים", שכן האריזה מזכירה מאוד את מעדן החלב לפעוטות של שטראוס. כל עניין ה"גמדים", אגב, נראה לי די מופרך: החל בפרסומת המרגיזה השקרית "אם תאכל – תוכל", וכלה בהרגלת הפעוט לצרוך מעדני חלב ממותקים במקום מזון. יתרונם היחיד בעיני נעוץ באריזה הממוזערת, שמביאה בחשבון גם את יכולת הקיבול של התינוק וגם את הדחף האמהי-הפולני להאכיל אותו עד הטיפה האחרונה.

"גלידוש", הגלידה החדשה לילדים של סנוקרסט, לפחות אינה מתיימרת להיות יותר מקינוח, מה שמקנה לה כמה וכמה יתרונות. האריזה הגמדית כוללת שני גביעונים (במקום ארבעה), וכך נרמה לזאטוט המאושר שהוא זולל שתי מנות קינוח, בעוד שלמעשה אכל כמות סבירה של 150 מ"ל. מבחינה תזונתית מדובר בגלידת שמנת עם פרי טבעי, מועשרת בוויטמינים, אבל האותיות הקטנות מציינות גם חומרים מייצבים ומתחלבים וחומצות מאכל. בטעם תות (מתוק מדי, כמו גלידת מסטיק) ובננה (יותר מוצלח), 3.95 שקלים לצמד.

● לערוץ המסחרי יש השפעה ניכרת גם על תרבות הצריכה של ילדינו: בת תשע, שנחשפה לפרסומת המוצלחת של הארטיק החדש "אבטיח על מקל", רוקנה מיד את קופת החיסכון שלה ואצה רצה לקיוסק באחוזת תזזית. בסרטון שיווה למוצר מראה כה מגרה, שהיינו בטוחים כי תתאכזב: שהרי לא מדובר בקרחון, מוצר מרווה ומרענן, אלא בשלגון, שכל קשר בינו לבין אבטיח נראה מראש בלתי אפשרי. טעינו. "אבטיח על מקל" נראה מעורר תיאבון למרות צבעי המאכל העזים, וטעמו מרענן למדי, אם כי מזכיר יותר תות שדה (האדום) ולימון (הירוק) מאשר אבטיח. תוצרת ויטמן, 1.70 שקלים.

היה בעיתון

הצרות של קוסטנר. רק צרות מביא לקווין קוסטנר סרטו החדש, "עולם המים". בשבוע שעבר פרש הבמאי קווין ריינולדס מהסרט בגלל מחלוקת עם הכוכב, וכעת קוסטנר יגמור לערוך את הסרט בעצמו. עד כה שרדה ההפקה של הסרט הזה איום של הוריקן (הוא צולם באוקיינוס ליד הוואי), חריגה מטורפת מהתקציב (שהגיע ל-175 מיליון דולר) ותגובות שליליות מהעיתונות. פרישה של הבמאי בשלב כזה היא עניין מביך למדי. "עולם המים" הוא הסרט המשותף הרביעי של קוסטנר וריינולדס, אבל תמיד היו ביניהם יחסי אהבה-שנאה, מעיד המפיק לארי כץ שעבד אתם. ריינולדס גם נפרד בשלב העריכה מ"רובין הוד נסיך הגנבים" ב-91', גם אז בגלל מחלוקת עם קוסטנר. מקור בהפקה מאשים את ריינולדס בחוסר גמישות.

קוסטנר ב"עולם המים". רק צרות

אבל אחרים מצביעים על קוסטנר. "מה שקורה כאן", אומרת נשמה טובה ל"אנטרטיינמנט ויקלי", "הוא כוכב שעובר את משבר גיל העמידה". עם זאת, שמו של קוסטנר לא יימחק מרשימת הכוכבים כל כך מהר, גם אם יתברר שהוא האחראי לכישלון הגדול ביותר של הוליווד בכל הזמנים. "כוח של כוכב אינו נעלם בגלל בעיות הפקה. אנחנו נעבוד שוב עם קוסטנר בכל הזדמנות", מרגיע טום פולוק, מפיק מיוניברסל.

עוד קאמבק של טראבולטה. כרזות של ג'ון טראבולטה בעירום, בתנוחה הדרושה מ"שיגעון המוסיקה", מעטרות תחנות אוטובוס בכל רחבי לוס אנג'לס, מספר "יראס". התמונה הופיעה לראשונה בכתב עת פורנוגרפי משנות השבעים, "סקין", והחייתה באה לשרת את יחסי הציבור של להקת רוק בשם "אקסטה פנסי". "זה מאוד לא חוקי", מודה מנהל הלהקה פול וי, "אבל אולי ניצור כאן פריט לאספנים". ממחנה טראבולטה עצמו נמסר "אין תגובה" נחרץ, אבל אין להם מה לדאוג, מעריצים תולשים את הפוסטרים בקצב מהיר יותר מקצב תלייתם.

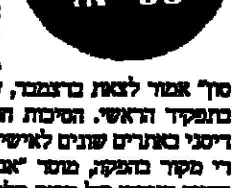

סמוך על ניקסון. הסיכה שבתמונה היא תכסיס קידום מכירות של במאי הקולנוע אוליבר סטון, ששוב החליט לצלול לתוך שערוריות נשיאותיות. הסרט "ניקסון" אמור לצאת בדצמבר, עם אנתוני הופקינס בתפקיד הראשי. הסיכות חולקו על ידי חברת דיסני באתרים שונים לאישים מפורסמים, ולדברי מקור בהפקה, מוסר "אנטרטיינמנט ויקלי", הדייר הנוכחי של הבית הלבן הוסיף את הסיכה לאוסף הסיכות הפוליטיות ההיסטורי שלו.

כמו ב"שלושים ומשהו". מייקל סטדמן היה באמת בכיין, אומר היום קן אולין על הדמות שגילם ב"שלושים ומשהו". "לפעמים התחשק לי לצרוח עליו שיסתום כבר, שיש דברים יותר חשובים בעולם מאיך שהוא מרגיש". מאז עשה הוא ואשתו, פטרישיה וטיג, שבסדרה היא גילמה את ננסי, לא מעט: היא הופיעה בשני חלקי "תעצרו את העיר" והוא ביים לטלוויזיה. המפיק סטן ברוקס, ששנא את "שלושים ומשהו" לפי עדותו, החליט לצוות את וטיג ואולין שוב ביחד, לסרט טלוויזיה שייקרא "דע את האמת".

קרוז רעב לאוסקר. לא הרבה שחקנים היו אומרים "אני אחשוב על זה" כשמציעים להם 20 מיליון דולר כדי לשחק בסרט. אבל זה מה שהשיב טום קרוז על ההצעה להופיע בסרט המשך ל"ראיון עם הערפד". קשה לו למצוא זמן. קרוז, המצלם עכשיו את "משימה בלתי אפשרית", אוהב כל כך את תפקיד הגיבור שהסכים כבר לשני המשכים. הוא גם רעב לאוסקר, ואולי מצא את התפקיד שיזכה אותו באחד, ב"A Bright Shining Lie", עוד סרט-וייטנאם שאוליבר סטון מתכנן לביים בשנה הבאה, לתסריט של ניל שיהן.

מנוי בפילהרמונית

ולה אומר הכל

✔ תוכניות מגוונות
✔ מיטב אמני העולם
✔ מבחר סדרות
✔ חסכון ניכר במחיר
✔ גמישות בהחלפת כרטיסים
✔ מקום קבוע
✔ בונוסים למנויים

למקדימים להצטרף
אלבום מהודר
חינם לרוכשים זוג כרטיסים!
לרוכשים מנוי בודד ולמנוי סידרת הנוער:
מחיר סמלי 35 ש"ח (עד גמר המלאי)

החלה הרשמת מנויים חדשים לעונת 95/96.

לפרטים והרשמה: חייג תל-אביב: 03-5251502, ירושלים: 02-240896, חיפה: 04-664167

למקדימים להצטרף*: 25%-30% הנחה לאופרה "לוצ'יה די למרמור" מאת דוניצטי בנצוח זובין מהטה או ל"רקוויאם" מאת ורדי בנצוח ריקרדו מוטי

* (מספר המקומות מוגבל)

10% הנחה למצטרפים חדשים המשלמים בויזה* (שאינם זכאים לכל הנחה אחרת)

הפסטיבל כל השנה בפילהרמונית - נמשך

פרסום הפילהרמונית/ ביצוע: אוסקר-גראפיטי

هكذا من الأصل

גלריה

תגובה

המתרגמים עשו את עבודתם

במדור "גלריה" מיום 22 במאי 95' יוצא מיכאל הנדלזלץ חוצץ נגד הודעה לעיתונות שפירסם התיאטרון הקאמרי לרגל העלאת ההצגה "גורודיש" בפסטיבל בניו יורק. מדובר בהודעה שעיקרה תרגום מאמר ביקורת ב"ניו יורק טיימס" (19.5). הנדלזלץ סבור כי דבריו של המבקר הניו יורקי, בן ברנטלי, הוצאו מהקשרם וסולפו. כמי שתירגמו את המאמר, הופתענו מאוד לקרוא את תגובתו. ליתר ביטחון וכדי לא להותיר מקום לספק, טילפנו למבקר. לשמחתנו, מצאנו את ברנטלי במשרדו, והכינו לשמוע מפיו את הפרשנות לדברים שכתב.

להלן הדוגמאות העיקריות שהופיעו ברשימתו של הנדלזלץ:

Fiercely Didactic: לדברי ברנטלי, כוונתו היתה להביע אינטנסיביות, ומכאן התרגום שהופיע: "רב עוצמה". לא ברור כיצד אפשר לפרש את הצירוף בהקשר זה כ"עד אכזריות" (כגרסת הנדלזלץ).

Symbol Laden: ההבחנה הסמנטית בין הצגה "עמוסת סמלים" (לפי הנדלזלץ) לבין הצגה "רוויית סמלים" (בתרגום שלנו) היא קטנונית. לאור תשומת הלב שמקדיש ברנטלי לסימבוליזם של "גורודיש", לא ברור מדוע יש לראות בכך אמירה שלילית.

Borrowed Liberally: הנדלזלץ טוען כי אין זו אלא לשון נקייה ל"העתקה". זוהי פרשנות מוקצנת לשימוש באלוזיות, שערה כל יוצר, ומכאן התרגום "שואל בהרחבה" שהופיע בהודעה.

Diatribe: בהקשר זה, לא מדובר במלה "טובה" או "לאו דווקא טובה", אלא במושג מתחום הרטוריקה המתייחס לאמירה (בכתב או בעל פה) נוקבת ותקיפה. מכאן התרגום שפורסם: המחזה הוא "אני מאשים".

Numbing: אבן מלה רבת פירושים. הנדלזלץ תוקף את התרגום המגמתי כביכול שפורסם ("מהמם ומקפיא") ומפנה את המתרגמים ל"מילון טוב". בדקנו, איפוא, ב-Random House Dictionary 1993 ומצאנו (הגדרה מספר 3): Astound; Overwhelm withamazement. בשיחתנו עם מר ברנטלי, שמענו מפיו שהתכוון ל"גודש חושי". גם אם אין זו אמירה חד משמעית, הרי שבינה לבין "מרדים" (לפי הנדלזלץ) המרחק רב.

אנו המתרגמים איננו מועסקים על ידי התיאטרון הקאמרי (מלבד ימי הפסטיבל בניו יורק), וכוודאי שאיננו נמנים עם אנשי יחסי הציבור של התיאטרון. תירגמנו את כתבת הביקורת כאנשי מקצוע בתחום התרגום. גם אם יש מקום פה ושם לחילוקי דעות אשר ל"כוונת המשורר", הרי שאין בשום אופן מקום לרמזים העבים על מגמתיות או על חוסר ידיעה בשפה האנגלית (שלושתנו, אגב, דוברי אנגלית ילידיים).

זכותו של הנדלזלץ להעיב על השמחה שאפפה את העושים במלאכה, אך אל יבסס את חוסר הפרגון על הטלת דופי במיומנות המתרגמים והאמינות.

מני בריים
(ראש המגמה לתרגום, מכללת בית ברל)
ביתי מילסום
מרים שלזינגר
(המגמה לתרגום, אוניברסיטת בר אילן)

מיכאל הנדלזלץ מעיר: גם אם אני מקבל את כל טענות המתרגמים, עדיין לא קיבלתי שום תגובה לעובדה שהתיאטרון שיגר למערכות העיתונים תרגום מקוטע של הביקורת, כשהוא משמיט מתוכה משפטים שלמים שאינם חיוביים.

קייט קאפשו ושון קונרי ב"סיבה מוצדקת". הטעיה זדונית

ליברלים הם הרי אידיוטים

קולנוע

אורי קליין

להיות ליברל פירושו להיות אידיוט. זה המסר העולה מסרטו של ארן גלימצ'ר, והעובדה ששון קונרי הוא גם בין מפיקי הסרט וגם בחר לגלם את דמותו של הליברל שנופל בפח רק מגבירה את תחושת האי-נעימות שמלווה את הצפייה בו.

לא רק שהמסר של הסרט מפוקפק, תואם באופן מבהיל את האווירה של אמריקה הפונה כעת ימינה; הוא עצמו מוצר נחות שנראה כאילו חובר לו יחדיו משאריות של כמה מהסרטים המצליחים ביותר של השנים האחרונות: הוא לוקח חלקים שלמים מ"שתיקת הכבשים", מחבר להם סצינות מתוך "פסגת הפחד" ומוסיף להם קורטוב של "ספיד". זה נעשה באופן כה גלוי וציני, עד שזה מביש.

קונרי הפך בשנים האחרונות לקשיש הנערץ של הקולנוע. עברו כג'יימס בונד רחוק מאחוריו, והוא נותר כמין סמל בודד של קשיחות, זוהר, בשלות והומור. עם זאת, משהו חסר בו – בעיקר רגש ואישיות מוקד של נחישות מוסרית וספקנות בוגרת מהסוג שיש לקלינט איסטווד בסרטיו האחרונים, למשל. האכזריות שלו היתה אפקטיבית כאשר גילם את דמותו של הסוכן החשאי 007. כיום היא התחלפה במין אטימות, ואף שיש בדמותו משהו אלגנטי ויציב, יש בה גם משהו צונן מאוד ואדיש, שרק לעתים רחוקות (כמו ב"בלתי משוחדים", למשל) מתחלף באנושיות אקסצנטרית.

כאן מצמיד קונרי לעצמו אשה צעירה ממנו בהרבה (קייט קאפשו) ובת קטנה – וגם זה מעורר מבוכה – ומגלם את דמותו של פול ארמסטרונג, מרצה למשפטים וליברל מושבע, שמתנגד לעונש המוות ובהרצאותיו עושה נפשות לביטולו. ההזדמנות להוכיח את העוולות שבשיטת ענישה זו ניתנת לו כאשר סבתא שחורה (רובי די הוותיקה והמרשימה) מגיעה אליו ממרחקים כדי לגייס אותו לעזרת נכדה, בובי, שהואשם ברצח אשה לבנה צעירה, נידון למוות ומחכה כבר שנים לביצוע גזר הדין. היא מאמינה בחפותו, ולפיכך גם אנחנו. ארמסטרונג אמנם כבר אינו עורך דין פעיל זה 25 שנה, אך מצפונו ואשתו דוחקים בו, והוא מסכים.

חלק מהתפניות של הסרט נובע מהעובדה שאת בובי מגלם בלייר אנדרווד, שמוכר לנו בעיקר כג'ונתן מ"פרקליטי אל איי". במלים אחרות, הוא השחור היפה, הלבן כמעט, רך הדיבור וההתנהגות, שאינו מאיים, זה שאנחנו מוכנים להאמין מיד שהוא קורבן של ממסד אלים וגזעני שמאפיין את הדרום הנחשל של ארצות הברית. מולו ומול ארמסטרונג מציב הסרט את תני בראון, שוטר שחור גם תוקפני שאינו מבוכי הדאה באמצעים אלימים. את תני מגלם לורנס פישבורן, הזכור לנו בעיקר מהביוגרפיה הקולנועית של טינה טרנר, שבה גילם את דמות הבעל המכה. כל כך מר, הכל מכין אותנו לקראת סופו הצפוי של הסרט, אז מתגלה המהפך של בובי ועוולות השיטה ייחשפו. אבל לא: ליברלים הם הרי אידיוטים, ויתרה מזאת, הם צריכים להיענש על הליברליות שלהם.

עיקר העלילה הוא הפגיעה בשני המוקירים החשובים ביותר בחייו של ארמסטרונג: האידאולוגיה שלו ומשפחתו. שניהם יוצאים מהסרט בשן ועין, וקשה לתאר שארמסטרונג יחזור להיות הליברל השאנן שהיה. אבל מה למר בעצם (מלבד הדיבור בין ליברליות לאידיוטיות)? שהשיטה בן פעלתו? שכדאי לא להתערב בה? שעונש המוות הוא, לפחות במקרים מסוימים, נכון וצודק? כאן טמון צדו המגונה באמת של הסרט. לו ניסה לחשוף את המלכודות שלתוכן עלולה ליפול ליברליות עיוורת מדי היתה לו הצדקה, אבל מטרתו שונה לחלוטין: לבטל את הליברליות ולהוכיח את שפלותה האנושית והרעיונית.

השימוש הבוטה שהסרט עושה בסצינות שיא מתוך סרטי מתח אחרים רק מחזק את תחושת הרתיעה שהוא מעורר. כל האמצעים כשרים למטרותיו, והוא עושה בהם שימוש מרושל ובלתי מקצועי, כלכל, אופני של אפקטים מכביים ומביכים קוטעים לתגובה מהירה ומיידית. הבחירה הכל פיכבת דמותו של קונרי, קרחתו המכובדת לראשו, אשה בלונדינית צעירה לצדו – אבל הצדק והבאורות במרחק רב ממנו.

"סיבה מוצדקת". בימוי: ארן גלימצ'ר; תסריט: ג'ב סטיוארט, פיטר סטון; צילום: לאג'וס קולטאי; מוסיקה: ג'יימס ניוטון האוורד; שחקנים: שון קונרי, לורנס פישבורן, קייט קאפשו, בלייר אנדרווד, אד האריס, רובי די.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 קונצרט בוקר. כהנים: סינפוניה קונצרטנטית במי-במול מז'ור לכלי נשיפה, ק. 297 ב'. בטהובן: סונטה מס' 10 בסול מז'ור לכינור ולפסנתר, אופ. 96. שוברט: ריווריסמן הנגרי לפסנתר ב-4 ידיים, ד. 818. דבוז'ק: תהילים קב"ל לסק. ולתז. אופ. 79. הולשט: קונצ'רטו לכינור ולתז. ומלינסקי: שלישיית פסנתר, אופ. 3. הקרדיליאבנב: היאבזיות לתז.
11.57 בימת שיר
12.00 קלאסי'קל. אנה: הפתיחה "האילנות מפורטיצ'י". ובר: קונצ'רטו מס' 1 בפה-מינור לקלרנית ולתז. אופ. 73. דופלה: פנטסיה מסטורלית הנגרית, אופ. 26. ליסט: רפסודיה הנגרית מס' 6
13.06 משוש תבל. תוכנית ליום ירושלים
15.00 ממדף התקליטיה
16.00 מוסיקה ליום ראשון. רשוראם קורסקוב ובתוך כתב יד בן המאה ה-18. מקורסיקה, מטמבל אורגאנום/ מיסל פרו. אינטויז והתרוסלם בו. 18 בימה בדרה-מז'ור ולהקת צ'אנטיקלירת. בוקר: קנטטה מס' 159, "עלה ירושלים" (פול אסטור, קרוס אקילה/ מקס ון אגמונד, מק. הבערים מסלין/ להקה קונצנגוס מוסיקס מרינה/ ניקלאוס הרנונקורט). בוצ'נגי רקויאם ברה-מינור (סילה ארמסטרונג', ג'נט בייקר, ניקולאי גדה/ דיטריך פישר-דיסקאו, ביום הולדתו ה-70, מק. לזן אולדיס. תז.
סבב אנגליה: הנאל ברבנים
18.00 תקליטורים חדשים. גרשון דלבורט מגנ. בוקר: "וריאציות גולדברג": תמורות הנעור של הקונצרטבוזין של גוריאנגולר במנגנת. מאהלה: אוליבר, מתוך הסינפוניה התבעיות. הבואקף: סינפוניה מס' 7 בדה-מינור (כבנה – אהרן קלוס)
20.05 עם ריכרד פישר-דיסקאו, ביום הולדתו ה-70 השל היום
21.00 פסטיבל ישראל – ירושלים 1995. סידור זה מטולם הגרי קראון בירושלים. "הספרין XX". מיצירות בוצרה, אורטיז, קסבי'ני האחרים. פליות, והמבוסת ושירה עממית של מערב הים התיכון
23.25 עם ריכרד פישר-דיסקאו, ביום הולדתו ה-70 השל היום (מבחר)
23.57 בימת שיר. "קורקוד" – פרין חוד בבאר

רשת א'

07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 פתוחים באלף. סבתן בוקר עם רם הרמד. המבין כולל פינות שונות: עצות לטבעית, א"ל באבנות, קראני ספר, כותבים כייעצים, מידע לצרכן, טלוויה, אבצע על הדופק, גיל הזהב, להסיר אבק מספר ועוד
12.05 עיתונות מוסף
13.00 חדשות ותוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 שעה של כיף עם שירים
15.05 בראש צעיר

16.05 שירים עבריים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 חונה בני הגיל
18.05 הכל כחדשות. נחום עידו
18.50 שרק היום בתנ"ך
20.00 עוד סיפור אחד וד'. מיכל שבואלי
20.15 תפילה בגבה. שירי מסורת
21.00 אלפון לילה. מני פאר
22.05 עיתונות בבוקר (שנה)
23.05 דיון באולפן בעקבות אלפון לילה. בנחה רבקה מהפישון

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
10.05 הכל דיבורים. שלי יחימוביץ'
12.05 מצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. עוזי הדרוב
17.05 הכס אחרי החדשות. צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 מה אתה אומר. עינה מאר
20.00 כבס להדשות
20.30 שירים עבריים
23.05 כל היום: מוסיקה
01.05 מביס אורח

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקנן ג'
09.05 בוקר בוקר. בנוס פר
10.05 תוכנית עשר. גיר גוטן
11.05 נתיבי רובינגון
12.05 אהבה עצמית. גיל קוטר
13.05 להנה. שוש עטרי
14.05 חרש חרים ובוחרים
15.00 חולה היה. דידי הררי

16.00 קפסת הלהיטים
17.05 חכם פעמים ביום
18.05 מקום בצבות
21.05 אבצע הדרך
22.05 שיר לאהוב. ר"שים
23.05 ערב כחול עמוק

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 מקודם עין
07.00 בוקר טוב ישראל
08.05 מה בוער. רזי ברקאי
10.05 גבן לעכשיו
12.50 בילוי היום
13.15 נשל בספק של ברכן
15.05 יש עם מי לדבר
16.05 ארבע אחה"צ. שירים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 השנת מתר. רוני בן-ארוב
19.05 שעה קלה על כלכלה
19.30 אוניברסיטה משודרת. התיאטרון היהודי – שורשי התיאטרון. מרצה פרופ' דבורה גילולה
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 פסק זמן מוסיקלי
21.05 שבוע רוב. רוני לנץ
22.05 רפסודיה. מוסיקה
23.05 24 – היום שהיה
24.10 יומן פסטיבל ישראל
24.15 ציפורי לילה בשחורות. גרשון רייכר
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 בריזה בודך. נועה יהז
09.05 בתוק. לילך ברנע
10.05 שכבת. אלי ישראלי
12.05 פיוז אחיד. ארי שבאי
13.05 בשה לדרך. אורלי יניב
14.05 ספטות. סיון זורון
15.05 יואב קוטנר
16.05 חם בכבדיה. רון לוינטל
18.05 גלגלאה. לאה עין
20.05 מתחת לתגורה
22.05 לילה טוב. לילך ברנע

קולנוע

תל אביב

גורדון המרדגן – ביתחה המאמיה הדוקה. 18.00, 20.00. האחרון קיץ. 22.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
גת – קליפים מעל ברוחוויי. 17.00, 19.30, 21.50
דיזנגוף 1 – רצח במדרגה ראשונה. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2 – שמש בזגניה. 11.00, 13.40, 16.20, 19.00, 21.50
דיזנגוף 3 – אותנטי הבצרות. 15.10, 17.15, 21.50. אל המסקיר הקמדה. 13.05, 19.30
הוד 1 – רוב רוי. 16.45, 19.20, 22.00
הוד 2 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.30, 22.00
הוד 3 – לא פראייר של אף אחד. 17.00, 19.30, 22.00
הוד 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
הקולנוע – 17.00, 19.30, 21.45
חן 1 – כנפות מיידית. 17.00, 19.30, 21.55
חן 2 – יחסים מרגשותים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – גישואין נמצא כיאמי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – הקורב. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – רוזתה של תשוקה. 11.30, 14.15, 16.45, 19.20, 21.55
חן 6 – סערות זולה. 11.30, 16.15, 19.05, 21.55
מילדן 1 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
מילדן 2 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.30, 22.00
מילדן 3 – צוק בעיים. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – גברים בצד. 12.00, 14.00, 16.30, 19.20, 22.00
לב 2 – חומות של תקוה. 11.30, 14.00, 16.30, 19.20, 21.50
לב 3 – תפור ההלומה. 14.10, 17.00, 19.20, 11.45. 22.00 סיפור חיים.
לב 4 – ליאון. 12.15, 16.50, 19.30. 14.00 סיפור חיים. 22.00
סודאן – וחבבים. 16.20, 20.00, 22.00. מבסד קנק. 18.00
סינמטק – שתיקות הארמון. 17.00, 19.50, 22.00
צפון – אותנטי הבצרות. 17.00, 19.30, 21.50
רב-אור 1 – מתנים בלבד. 17.00, 19.30, 21.55
רב-אור 2 – לפני הזריחה. 17.00, 19.30, 21.55
רב-אור 3 – אריבנן ותכנבה הלוהה אחדת. 17.00, 19.30, 21.55
רב-אור 4 – כישוף לבריס. 16.40, 19.20, 21.55
רב-אור 5 – סערות זולה. 16.15, 19.05, 21.55
שחקן 1 – רוב רוי. 16.45, 19.20, 22.00
שחקן 2 – העלומה ההבוזות. 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 1 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 2 – קיבת סוני. 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 3 – סיבה מוצדקת. 17.00, 19.30, 22.00

רב גת 2 – רוזתה של תשוקה. 18.45, 21.20
רב מור 1 – חומות של תקוה. 18.45, 21.20. על כלבים ונגבים. 16.45
רב מור 2 – גישואין נמצא כיאמי. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 3 – הקורב. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4 – כנפות מיידית. 16.35, 19.00, 21.30
רב מור 5 – יחסים מרגשותים. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6 – סערות זולה. 21.20. מישושים בלי המסקה. 16.45, 19.00
רב מור 7 – לפני הזריחה. 16.45, 19.00, 21.20

אור-יהודה

ג'ל 1 – סערות זולה. 19.15, 22.00. ריצ'י ריצ'. 17.00
ג'ל 2 – סיבה מוצדקת. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 3 – ליאון. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 4 – לא פראייר של אף אחד. 19.30, 22.00. קנקים קטנים. 17.00

אשדוד

ג'ל 1 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 2 – העלומה ההבוזות. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 3 – רוזתה של תשוקה. 16.30, 19.15, 22.00
ג'ל 4 – מתנבקים של הבוזות. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 5 – מישושים בלי המסקה. 17.00, 19.30, 22.00

אשקלון

ג'ל 1 – העלומה ההבוזות. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 2 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 3 – סיבה מוצדקת. 17.00, 19.30
ג'ל 4 – ליאון. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל – לא פראייר של אף אחד. 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – יחסים מרגשותים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – רוזתה של תשוקה. 16.40, 19.20, 21.55
חן 3 – כנפות מיידית. 17.00, 19.25, 21.55
חן 4 – גישואין נמצא כיאמי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – חומות של תקוה. 19.20, 21.55. על כלבים ונגבים. 17.00

באר-שבע

ג'ל 1 – סערות זולה. 19.15, 22.00. ריצ'י ריצ'. 17.00
ג'ל 2 – סיבה מוצדקת. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 3 – ליאון. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 4 – לא פראייר של אף אחד. 19.30, 22.00. קנקים קטנים. 17.00
רב נגב 1 – כנפות מיידית. 17.00, 19.30, 21.55
רב נגב 2 – גישואין נמצא כיאמי. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3 – חומות של תקוה. 19.20, 21.55. על כלבים ונגבים. 17.00
רב נגב 4 – יחסים מרגשותים. 17.00, 19.30, 21.50

בת-ים

חן 1 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – כנפות מיידית. 17.00, 19.25, 21.55
חן 3 – יחסים מרגשותים. 17.00, 19.25, 21.55
חן 4 – רוב רוי. 16.30, 19.20, 21.55
חן 5 – חומות של תקוה. 16.40, 19.20, 21.55
חן 6 – התנגשות. 16.50, 19.20, 21.55
חן 7 – רצח במדרגה ראשונה. 16.50, 19.20, 21.55

הרצליה

אודיטוריום דניאל – רצח במדרגה ראשונה. 19.30, 21.50
מגדלין 1 – פריסילה – מלכת המדבר. 19.30, 22.00
מגדלין 2 – רוזתה של תשוקה. 22.00. כשרים קטנות. 19.30
סמאר 1 – רוב רוי. 19.30, 21.50
סמאר 2 – התנגשות. 19.30, 21.50
סמאר 3 – כנפות מיידית. 19.30, 21.50

חדרה

רב 1 – חומות של תקוה. 16.40, 19.15, 22.00
רב 2 – לא פראייר של אף אחד. 16.45, 19.20, 21.50
רב 3 – התנגשות. 17.00, 19.20, 21.50
רב 4 – ליאון. 22.00. מנגים מיידית. 17.00, 19.40

חולון

גל 1 – כנפות מיידית. 17.00, 19.30, 22.00
גל 2 – חומות של תקוה. 19.15, 22.00. מישושים בלי המסקה. 17.00
גל 3 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
גל 4 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.30, 22.00
גל 5 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00

כפר-סבא

ג'ל 1 – רוב רוי. 16.45, 19.20, 22.00
ג'ל 2 – רצח במדרגה ראשונה. 16.50, 19.30, 22.00
ג'ל 3 – גברים בצד. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 4 – כנפות מיידית. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 5 – חומות של תקוה. 19.10, 22.00. ריצ'י ריצ'. 17.00
ג'ל 6 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 7 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.30, 22.00
סטר – סערות זולה. 20.30

כרמיאל

סינמה 1 – לא פראייר של אף אחד.

סינמה 1 – 19.00, 21.30
סינמה 2 – כנפות מיידית. 19.00, 21.30
סינמה 3 – נל. 19.00, 21.30

לוד

סמאר 1 – הקורב. 19.15, 21.45
סמאר 2 – צוק בעיים. 19.15, 21.45
סמאר 3 – סיבה מוצדקת. 19.15, 21.45

נס-ציונה

ג'ל 1 – רוב רוי. 16.45, 19.20, 22.00
ג'ל 2 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 3 – רצח במדרגה ראשונה. 16.30, 19.15, 22.00
ג'ל 4 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.30, 22.00

נצרת-עילית

ג'ל 1 – לא פראייר של אף אחד. 16.30, 19.00, 21.30
ג'ל 2 – סערות זולה. 19.00, 21.30
ג'ל 3 – כנפות מיידית. 16.30, 19.00, 21.30
ג'ל 4 – רוזתה של תשוקה. 16.30, 19.00, 21.30
ג'ל 5 – סיבה מוצדקת. 16.30, 19.00, 21.30
ג'ל 6 – התנגשות. 16.30, 19.00, 21.30
ג'ל 7 – קליפים מעל ברודוויי. 16.30, 19.00, 21.30

נתניה

ג'ל 1 – רוב רוי. 16.45, 19.20, 22.00
ג'ל 2 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 3 – חומות של תקוה. 16.30, 19.15, 22.00. ג'ל 4 – רצח במדרגה ראשונה. 16.30, 19.15, 22.00. ג'ל 5 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – כנפות מיידית. 17.00, 19.30, 21.55
חן 2 – רוזתה של תשוקה. 16.40, 19.20, 21.55. חן 3 – יחסים מרגשותים. 17.00, 19.30, 21.50. חן 4 – הקורב. 17.00, 19.30, 21.45

פתח-תקוה

היכל 1 – רוב רוי. 16.45, 19.20, 22.00
היכל 2 – כנפות מיידית. 17.00, 19.30, 22.00
היכל 3 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
רם 1 – סיבה מוצדקת. 17.00, 19.30, 22.00
רם 2 – סערות זולה. 16.30, 19.15, 22.00
רם 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00

קריות

קריון 1 – התנגשות. 16.45, 19.00, 21.30. קנקים קטנים. 16.45
קריון 2 – רוב רוי. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3 – ליאון. 19.00, 21.30
קריון 4 – סיבה מוצדקת. 19.00, 21.30
קריון 5 – אהבה אמריקנית. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 6 – רצח במדרגה ראשונה. 16.45, 19.00, 21.30. אטבבנית. 16.45
קריון 7 – חומות של תקוה. 19.00, 21.30
קריון 8 – קיבת סוני. 16.45, 19.00, 21.30. מישושים בלי המסקה. 16.45
קריון 9 – פורסט גאמפ. 19.00, 21.30. ריצ'י ריצ'. 16.45

ראשון-לציון

הזהב 1 – רצח במדרגה ראשונה. 17.00, 19.30, 22.00
הזהב 2 – גברים בצד. 17.00, 19.30, 22.00
הזהב 3 – רוב רוי. 19.20, 22.00. ריצ'י ריצ'. 17.00
חן 1 – כנפות מיידית. 17.00, 19.30, 21.55
חן 2 – גישואין נמצא כיאמי. 21.50. מישושים בלי המסקה. 17.00, 19.30
חן 3 – יחסים מרגשותים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – הקורב. 17.00, 19.30, 21.50
סמאר 1 – קיבת סוני. 19.30, 22.00
סמאר 2 – העלומה ההבוזות. 19.30, 22.00. נל.
סמאר 3 – רוזתה של תשוקה. 19.15, 22.00
סמאר 4 – צוק בעיים. 19.30, 22.00. הקורב

רחובות

חן 1 – כנפות מיידית. 19.30, 21.50
חן 2 – העלומה ההבוזות. 19.30, 21.45
חן 3 – מבסד קנק. 19.30. קליפים מעל ברודוויי. 21.45
חן 4 – חומות של תקוה. 21.45. כשרים קטנות. 19.30

רמת-השרון

כוכב – מישושים בלי המסקה. 19.10. ליאון. 21.40

ר"ג-גבעתיים

אואזיס 1 – כנפות מיידית. 17.00, 19.25, 21.55
אואזיס 2 – יחסים מרגשותים. 17.00, 19.25, 21.55
אואזיס 3 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.25, 21.50
רבגן 1 – רוב רוי. 16.50, 19.20, 21.55
רבגן 2 – התנגשות. 19.50, 19.20, 21.55
רבגן 3 – לפני הזריחה. 17.00, 19.30, 21.50
רבגן 4 – גברים בצד. 17.00, 19.25, 21.55

רעננה

פארק 1 – גברים בצד. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 2 – רוב רוי. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 3 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 4 – כנפות מיידית. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 5 – חומות של תקוה. 19.30, 22.00. כשרים קטנות. 17.00

ירושלים

ג'ל 1 – רוב רוי. 16.45, 19.20, 22.00
ג'ל 2 – רצח במדרגה ראשונה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'ל 3 – סיבה מוצדקת. 17.00, 19.30, 21.45
ג'ל 4 – חומות של תקוה. 16.50, 19.20, 22.00
ג'ל 5 – גברים בצד. 17.00, 19.30, 21.45
ג'ל 6 – פורסט גאמפ. 19.15, 22.00. ריצ'י ריצ'. 17.00
ג'ל 7 – אהבה אמריקנית. 17.00, 19.30, 21.45
ג'ל 8 – התנגשות. 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – קליפים מעל ברודוויי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – כנפות מיידית. 17.00, 19.25, 21.55
חן 3 – הדבבים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – יחסים מרגשותים. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – סערות זולה. 19.05, 21.55. על כלבים ונגבים. 17.00
חן 6 – לפני הזריחה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 7 – גישואין נמצא כיאמי. 17.00, 19.30, 21.50
סמדר – פריסילה – מלכת המדבר. 19.00, 21.00, 23.00
רון 1 –

חיפה

אורדי – חומות של תקוה. 18.40, 21.20
סינמה קפה מוריה – ליאון. 19.30, 21.30
סינמה קפה עצמי 1 – נל. 21.15. מישושים בלי המסקה. 2 19.00 – לא פראייר של אף אחד. 21.15. ברגשת בראשונה. 19.15
עצמון 1 – התנגשות. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2 – רצח במדרגה ראשונה. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3 – העלומה ההבוזות. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4 – אהבה אמריקנית. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5 – סיבה מוצדקת. 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1 – רוב רוי. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 2 – גברים בצד. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 3 – פורסט גאמפ. 16.15, 18.45, 21.30
רב אור 1 – יחסים מרגשותים. 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 2 – גישואין נמצא כיאמי. 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 3 – קליפים מעל ברודוויי. 19.00, 21.30. על כלבים ונגבים. 17.00
רב מן 1 – כנפות מיידית. 16.30, 19.00, 21.20

התזמורת הקאמרית הישראלית

מנויים 6 "עושים" מס' 6
קונצרט משותף
התזמורת הקאמרית של וינה
והתזמורת הקאמרית הישראלית
פיליפ אנטרמון מנצח ופסנתרן
מוצרט: "ניכורים"
שוברט: סימפוניה מס' 2
פ. בוורסו: פסנתר מס' 2
מוצרט: סימפוניה מס' 3
ת"א, היכל התרבות, 20.30
יום ב' 6.6.95
ת"א, מוזיאון לאמנויות הבמה, 20.30
יום ג' 6.6.95 (סדרות: 1 + 2 + 3)
חיפה, אודיטוריום חיפה, 21.00
מוצ"ש 10.6.95 (בלי תמורת מנה)

"קצת אחרת" מס' 4
פיליפ אנטרמון מנצח ופסנתרן
סולני התזמורת
דביסי: סונטה לכלי ולפסנתר
מוצארט: חמישייה לפסנתר ולכלי נשיפה
ברהמס: רביעייה מס' 2 לפסנתר ולכלי קשת
מוזיאון ת"א, 20.30, יום ד' 7.6.95

כרטיסים: כ"ס: 08-479230
ת"א: 03-6961187; חיפה: 04-682244

מנהל אמנותי פיליפ אנטרמון

החל מבצע חידוש המנויים לעונת 1995/96
ההרשמה במענה הקולי טל: 03-5653803

תשובות
1. ויקטוריה, במשפט הראשון ברומן שנושא את שמה מאת סמי מיכאל התבצאת עם שובר.
2. האספרטים מתוק בערך פי 180 פעם יותר מהסוכר הרגיל.

בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים
היחידה ללימודים עיוניים
מזמינה את הציבור
להרצאת האורחת
LYNNE COOKE לין קוק
מקצוע האוצרות - פילוסופיה אישית
CURATORIAL PRACTICE: A PERSONAL PHILOSOPHY
ההרצאה (באנגלית) תתקיים ביום ג' 30.5.95
בשעה 15:00 באולמות הטבע של האוניברסיטה העברית
הר הצופים - אודיטוריום 1.

האופרה הישראלית החדשה תל אביב
בחרו 3 אופרות מתוך 5
מנוי

דון פסקואלה
נבוקו
ורתר
הכלה ה...
לקבלת עלון אנא התקשרו לטל. 03-6927770

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בתרצ"ו-1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

מספרי הטלפון שלנו:
תל-אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר
03-5652251, 04-303112, 02-294493

מרק ינובסקי, מנצח
יפים ברונפמן, פסנתרן
בתוכנית:
ברליוז: הפתיחה "המלך ליר"
בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 4
צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 6 ("הפתטית")

קונצרט מס' 9
יום א', 21:00, 4.6.95, ת"א/ סדרה ב'/ היכל התרבות
יום ב', 20:30, 5.6.95, חיפה/ סדרה א'/ אוד' חיפה
יום ג', 20:30, 6.6.95, חיפה/ סדרה ב'/ אוד' חיפה
יום ד', 20:30, 7.6.95, חיפה/ סדרה ג'/ אוד' חיפה

קונצרט מס' 8
יום ה', 20:30, 8.6.95, י-ם/ מרכז הקונגרסים י-ם

רסיטל מיוחד
יפים ברונפמן, פסנתרן
בתוכנית:
בטהובן: סונטה מס' 18, אופ' 31 מס' 3
שומאן: הומורסקה, אופ' 20
צ'ייקובסקי: דומקה, אופ' 59
פרוקופייב: סונטה מס' 2, אופ' 14
יום ששי, 14:00, 9.6.95, ת"א/ היכל התרבות

מרק ינובסקי, מנצח
יפים ברונפמן, פסנתרן
טוד לוי, קלרניתן
בתוכנית:
רספיגי: אריות ומחולות עתיקים, סואיטה מס' 1
בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 5 ("הקיסר")
מוצרט: קונצ'רטו לקלרנית
היידן: סימפוניה מס' 45 ("הפרידה")

קונצרט מס' 6
מוצ"ש, 21:00, 10.6.95, פילוקלאסיקה/ היכל התרבות
קונצרט לתמיד לכבוד לין ונד אריסון

مكتبة من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

סוריה לא זקוקה לחצבאני

תגובה על "שלום בדרך המים" מאת בועז וכסל ("הארץ", 19.5)

בועז וכסל מציע להעביר 1,100 מ"ק מים מסכר אתא טורק בטורקיה לרמת הגולן כדי לפתור את בעיות המים של סוריה, ירדן, ישראל והפלשתינאים. המפעל אמור להתחיל בסכר אתא טורק בגובה של 540 מטר מעל פני הים ולהסתיים ברמת הגולן בערך באותו גובה. מכאן שהצינור יהיה מערכת של כלים שלובים והזרבלה בו לא תהיה גרוויטציונית, אלא תצריך שאיבה. אם לכ-300 ק"מ של המוביל הארצי דרושים כ-20% מהחשמל המופק בארץ, כמה חשמל יהיה לצינור של 550 ק"מ?

המים ממוצא הצינור ברמת הגולן אמורים להפיל תחנת כוח מול מושב אלמגור. משם הם אמורים לזרום בגרוויטציה סביב הכנרת לבקעת בית נטופה. הכנרת היא 200 מ' מתחת לפני הים, ובקעת בית נטופה היא בגובה של 100 מ' מעל פני הים, לכן הרוח של הנפילה מהגולן לאלמגור ייצא בהפסד השאיבה. לבניית המוביל כנרת-נגב, באורך כ-300 ק"מ, היו דרושות 14 שנים. כמה שנים יידרשו להקמת המפעל המוצע?

המחבר מתאר העברת מים משני נהרות נוספים בטורקיה אל הפרת, מרחק של כ-250 ק"מ, שהוא מפעל בגודל המוביל שלנו. כל זאת כאשר בפרת לבדו זורמים מים בכמות של כ-30 מיליארד מ"ק, שמהם כ-15 מיליארד מוקצבים לסוריה ולעיראק. מכאן שסוריה נהנית מכמות מוכחשת של 7.5 מיליארדי מ"ק מים, ותוכל להפנות לדמשק מקצת ממי הפרת שהיא מקבלת ממילא.

מוטב שישראל תשמור על המים שלה, וסוריה תדאג גם היא לעצמה. היא באמת אינה זקוקה למי החצבאני והבניאס.

יעקב עורב
באר שבע

לולא נרצח ברנדוט

אילו ידעו אנשי לח"י, יהושע זטלר, משולם מקובר ויהושע כהן, כי במו ידיהם הם מכשילים את המבצע לכיבוש חלק גדול מן הגדה המערבית, שנועד להתחיל ב-17.9.1948, ביום שבו הם רצחו את הרוזן פולקה ברנדוט ואת עוזרו הקולונל סארו – ספק אם היו הם עושים כן.

בניגוד לדעת חוקרים שסברו כי רצח הרוזן לא הוסיף ולא גרע דבר ממהלך ההיסטוריה, ובניגוד לדעת אחרים הבטוחים שכל מה שאמר דוד בן גוריון בזכות כיבוש הגדה המערבית, לא היה אלא העמדת פנים – קיים תיעוד בכתב ובעל-פה שטרם ראה אור, המצביע על תוכנית למבצע צבאי נרחב לכיבוש צפון הגדה המערבית, מהגלבוע ועד הר גריזים וגשר דמיה, ולהשלים את הלפיתה מטולכרם וקלקיליה בואכה שכם.

המבצע ה"רווחיתני" – "מבצע סתיו" – היה אמור להיעשות לאחר תכנון מדוקדק, באותו לילה של 17.9.1948, בצליחת הירדן לעברו המזרחי על ידי סיירת גולני (בפיקודו של אלוף משה פלד), על גבי פלטפורמות שהוטבעו במים. משימת פלוגת הג'יפים היתה כיבוש ופיצוץ גשר דמיה על הירדן, כדי למנוע הזרמת עתודות כוחות עיראקיים לתגבור כוחותיהם בשומרון.

אפשר שברצח המתוזמן מטעם האו"ם השיג ארגון הלח"י, במו ידיו, את ההיפך משרצה, ומנע בכך מהפך פוליטי-טריטוריאלי משמעותי, שהאצ"ל, צה"ל ולפחות חלק מן הממשלה ייחלו לו זמן רב. וייתכן שההחמצה הזו מנעה מההיסטוריה של הסכסוך הפלסטיני-ישראלי, באופן כללי, וזה של ירושלים באופן פרטי, כיוון שונה לחלוטין מזה שבו מצויים שני הצדדים היום.

רזי יהל
שדה בוקר

לוחמים שנשכחו

בזמן העלאת זכרם של הלוחמים היהודים שלחמו בנאצים במלחמת העולם השנייה לא הוזכרו אלה שלחמו תחת הדגל הצ'כוסלובקי, על אדמת רוסיה הסובייטית. לוחמי הגדוד הרגלי הראשון הצ'כוסלובקי היו ברובם יהודים, ועמידתם העיקשת ומספרם הרב של הנופלים שמתוכם הניעו את מפקדם, אל"ם סבובודה, לפרסם בעיתונות הסובייטית מאמר הערכה על הלוחם היהודי האמיץ. המאמר גרם לשלטון הסובייטי לשחרר ולאפשר להם להצטרף לצבא הצ'כוסלובקי. הדבר הוביל לייסוד הקורפוס הצ'כוסלובקי, שהמשיך להילחם על אדמת פולין, רוסיה, סלובקיה ומורביה עד תום המלחמה.

לאחר מיגור הנאצים רצו הלוחמים היהודים להשתתף גם במלחמת השחרור. בשורי הדרים רבים על כך, נאספו אמצעי להיכנה ובכסף לקראת יציאתם לישראל. הרעיון של קבריאל מיקנים, שהופיע בבאר 48' לפני בכירי המפלגה הקומוניסטית, לפיתוח בחוגת מתנדבים יהודים אפשרה יצירת בריגדה יהודית צ'כוסלובקית, ובה הלוחמים היהודים לשעבר חיילים יהודים מהצבא הצ'כוסלובקי.

מטרת הבריגדה היתה להשתתף בקרבות בארץ כיחידה מגובשת, בגזרה שתיקבע על ידי צה"ל. בגמר הקרבות יכלו הלוחמים לבחור בין חזרה לצ'כוסלובקיה ובין השתקעות בארץ. הבריגדה הגיעה ארצה בארבע אוניות, מנובמבר 48' עד אפריל 49'.

בהתגנה בארץ התעורר חשש שזה "סוס טרויאני" קומוניסטי וכבר בנובמבר 48' פורקה היחידה הראשונה שהגיעה והלוחמים פוזרו ביחידות צה"ל, וכך נהגו עם יתר הבאים.

אותם חברים שניהלו את המו"מ עם המפלגה הקומוניסטית הצ'כוסלובקית, לאחר נובמבר, חשו בשינוי גישתם של האחרונים כלפי ארץ ישראל וכלפי היהודים, שהתבטא בחוסר נכונות לסייע כלכלית. כשהגיעה לארץ האונייה הרביעית עם הלוחמים הסתיימה מלחמת תש"ח. בסך הכל באו בדרך זו 500–600 לוחמים וכ-1,000 בני משפחה נלווים.

עם סיום המלחמה חזרו לצ'כוסלובקיה ששה שבעה אנשים, אך הם הוכרזו על ידי המפלגה הקומוניסטית "בלתי מהימנים", גורשו מהצבא וחלקם אף נשלחו למות במכרות הפחם. אותם מאלה שנשארו בארץ ייסדו את מושב כרם מהר"ל.

מיכאל לביא
אשקלון

מה נדרש משופט

תגובה על "אולי עכשיו יידעו הדחות" מאת גדעון אלון ("הארץ", 17.5)

כעורך דין שליווה, מטעם לשכת עורכי הדין, את חקיקת התיקונים בחוק לשכת עורכי הדין בעקבות דו"ח ועדת השופט יעקב מלץ ברצוני להעיד:

● הקמת הוועדה והתיקונים בעניין סמכויותיו של ראש הלשכה נבעו ממשבר שנגרם בוועד המרכזי של הלשכה, עקב נהגיו של ראש הלשכה הנוכחי בקביעת סדר היום ובניהול ישיבות הוועד המרכזי. התיקונים לא נדרשו בימי כהונתם של שישה ראשי לשכה שקדמו לו, אשר ידעו לנווט את הוועד המרכזי בנועם הליכות, ברוח חברית והבנה.

● מבקר פנימי בלשכה מונה עוד בטרם הקמת הוועדה, ובחוק רק הוסדרה בחירתו באופן פורמלי.

● כל מוסדות הלשכה, לרבות ראש הלשכה, נבחרים לכהונה של ארבע שנים, מאז שנות השבעים, וגדעון אלון טעה בציינו כאילו רק עתה, בחוק, נקבעה תקופת כהונה זו.

● הגבלה חלה על כהונתם של חברי לשכה בתפקידים שהם מתמנים אליהם בידי הוועד המרכזי או המועצה הארצית (כגון כהונה בוועדה לבחירת שופטים או בוועדות דומות). לא חל שום איסור על חבר לשכה להתמודד בבחירות למוסדות הלשכה כשם שאין הגבלה כזו על חברי כנסת.

● אשר לכהונת חברי לשכה בוועדות לבחירת שופטים, דיינים וכו', יורשה לי לחלוק על נכונות הקביעה בחוק, שלפיה ייבחרו לוועדות. אלה רק עורכי דין שאינם מופיעים בבתי משפט או בבתי דין דתיים ולמעט ערכאות הערעור. דווקא עורכי הדין המופיעים בבתי משפט ובבתי הדין מכירים את התכונות הנדרשות מאדם כדי להתמנות לשופט או דיין, והאיסור הנוכחי יאפשר רק לעורכי דין הרחוקים מאולם בית המשפט או בית הדין לכהן בוועדה.

אם אמנם חשוב לציבור כי בוועדה ישתתפו עורכי דין, שעל פי מעמדם המקצועי ראויים לכהן עם שופטים של בית המשפט העליון, שרים וח"כים, הרי עתה הם יירתעו מן המינוי עקב המגבלות החדשות.

נתן ירייב
תל אביב

נקמה במי?

דרכם הראשונה של דן שומרון ואביגדור קהלני היתה דרך ההצלחה. הראשון הגיע לדרגת רב אלוף בצה"ל, השני לדרגת תת אלוף. דרכם השנייה היתה כישלון. קהלני הפסיד בבחירות לראשות העיר תל אביב לאיש הליכוד רוני מילוא, בעיר שהיא כולה עבודה ומרצ. דן שומרון מונה להציל את תע"ש בזכות עברו המפואר. הוא לא רק שלא הצליח, אלא שהתעשייה המפוארת הזאת הידרדרה לתהום.

עכשיו הם חברו יחד לדרכם השלישית – דרך הנקמה. במי? במפלגת העבודה שרק פינקה אותם.

יורם לב
תל אביב

זלזול בירושלים

גם היום, כאשר מרגישים בממשלה ובאופוזיציה את ירושלים המאוחדת כבירת ישראל לנצח כערך עליון, עוברת הממשלה על כל שריה מדי שבוע לימים אחדים ללשכותיהם המקבילות בקריה בתל אביב. מצב משונה זה של זלזול בבירה אינו קיים בשום מדינה אחרת.

משה פ' רדן
קריית ביאליק

בתי חולים

בתי מרקחת

עזרה ראשונה

חירום

שיניים

24 שעות

האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
אלכוהוליסטים אנונימיים 02-630524

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 האוטובוסים מהספרים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 אסכולה. הבן הדורש. דת ואמונות
08.25 סיפור נתנה. זו שירה בירושלים
08.50 עמוק והבריא. הכתיב המשרבי
09.10 שלום סומסום. ירושלים
09.50 המאבק על הדרך לירושלים
10.00 קשר משפחתי. שירות חדש
10.30 הדודיף – תעלומת קבר של הורדוס
11.00 שישה ימים בירושלים. סרט תיעודי
11.30 מקום בירושלים. צייר, משורר, צלמת ואדריכל מספרים על הקשר בין עבודתם לבין העיר בירושלים
12.00 הודה גד – אדריכלית
13.00 היציאה מן החומות
13.30 הקסם מארץ עוץ. סוד הכפרית
14.15 אגשנש. ביא מרוז (ש.ח)
14.45 שעת כושר
15.00 שבכים
15.30 לכל שירייך. נעמי שמר. תוכנית ליום ירושלים בהשתתפות 300 ילדים
16.00 זאפ לראשון. מחשב והתקשורת
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.35 מאחורי הקלעים. סיפורו של תיאטרון המעלה מחודש וזה "שלמה הכלך האשמדאי" או "איך בנועם הגליום לבניש את המלך שלמה מירושלים". עם אריק, דפנה רקל, בדי נדי וזיבאל אורליך
18.00 סיור במוזיאון מגדל דוד. בדי טאבר
18.15 החדשות באנגלית
18.30 עצרת לציון מלאת 28 שנים לשחרורה ולאיחודה של ירושלים ולזיכרון הנופלים – שידור ישיר מגבעת התחמושת. בהשתתפות נשיא המדינה, ראש הממשלה, הרמטכ"ל, אלוף פיקוד המרכז, ראש עיריית ירושלים והמפכ"ל המשטרה
19.30 חדשות בערבית
20.00 מבט
21.00 כבמרגע. בהשתתפות: הבריזה הסבעתית, דוד ראור, להקת אהרת, חגי יובל ואחרים. מגיש: שמעון פרנס
21.50 אלפין לילה. כבי פאר
22.40 כדורגל עולמי
23.30 בגדים לטמור. יובן ורשית
24.00 אגדה של בקע. במה כה... על "כל צפונות ירושלים"

ערוץ 3 (33)

16.00 אלפון פתוח בערבית
17.15 הגמד המבמעי. לקט
18.00 בחוכים הבאים. סדרה בערבית
19.00 חדשות בערבית
19.30 סלבסק. מתי גולן ואלי לניאדו
20.00 משחק NBA בשידור ישיר

ערוץ 2 (22)

13.00 דיוק. רונסלו. האמן האיטלקי בן המאה ה-14
14.00 מסע בין כוכבים – הדור הבא
15.00 עונה אפלה. פרק אחרון
15.30 סקיפי. פרק 5
16.00 הדיים והאמיצים
17.00 5 עם רפי רשף
17.30 דיראו חוק – מוסיקה 2
18.00 הכל הבנה. להקת צופי ת"א
18.30 מי הבוס
19.00 מספר המפריץ
20.00 חדשות
20.30 בכת, אשרת קטלר
20.45 ספסטים. יגאל שילון
21.35 מקום בלב. מופע מטמטיבל. ביוושאן. שיר המופקים לציונות של אהוד מנור. עם ריקי גל, בועז שרעבי, חנן יובל, נתנאלה, אריקי חבין ואחרים
23.30 מקום קטן. הזירה
24.00 החדשות
24.05 בעולם הקונצרטים. התזמורת הפילהרמונית הישראלית בקונצרט מבריכת הסולטן. קונצרט לכינור של בטהובן, פרקים 2 ו-3. בניצוח זובין מהטה. סולן שלמה מינץ
24.30 מרגלים
01.00 התחנה
01.30 שיר כלילה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 רוקסנה. פרק 92 (ש.ח)
09.00 להיות את המרים. פרק 240 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1315 (ש.ח)
10.30 אחוזים בסלון
11.00 הכל נשאר במשפחה
11.25 סלסטה. פרק 143 (ש.ח)
12.10 שכנים שכנים (ש.ח)
12.30 פרי מיינך
13.20 הבדור הוזר לשפר
14.00 מקום אחר
14.50 רוקסנה. פרק 93
15.40 נושם לטרייג
16.30 שכנים שכנים
16.55 סגינת האהבה
18.00 להיות את המרים. פרק 241
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1316
19.30 שידור מקומי, פרסומות במדרוף
20.00 סלסטה. פרק 144
20.50 נסי משפחתי. ציפי שביט
21.20 פסטיבל קאן
21.30 גדוד. רפי גינת
22.00 אי. אר
22.50 סיפורים מהעבר האפל
23.30 עמק הבוכות. פרק 56
23.45 אי.אף.בי
00.35 חוק וסדר
01.25 מגוון לחוק

סרטים (04)

10.30 "קודל". '90 קומדיה. 83 ד'
12.00 "ליל המיסטיק". '58 בריטניה
14.00 סאפורדיי נייס לייב
14.30 "כישארון ללא שורשים". '88 ארה"ב
16.15 "כף עיוורת". '92 ארה"ב. 89 ד'
17.50 "אל האור". '88 ארה"ב. 89 ד'
19.25 "אמנות על הירח". '87 ארה"ב. פרודיה על סדרות המדע הבדיוני של שנות ה-40 וה-50. עם רוזנה ארקט
21.00 "מועדון ארוחת בוקר". '85 ארה"ב. חמישה תלמידי תיכון בעונש, סבלים יום תענישה בספריית בית ספרם. בין הנערים, מתפתחים יחסים מורכבים ואינטימיים. דרכם הם לומדים להכיר ולהעריך זה את זה. עם אמיליו אסטבס, מולי רינגוולד, אנתוני מייקל הול, ג'אד נלסון ואלי שידי. בבמוי: ג'ון יוז. 91 ד'
22.35 "אהבה סמבה ראשונה". '92 ארה"ב. נבנת צעירה מסתורי ניו-ג'רסי מתגנבת בפולקסוואגן שלה במרוצים ששייכת למיליונר צעיר, אלגנטי ונאה. עם ג'ייני גרסם, דילן מקדרמוט וטוריל לי
24.10 "שתה בשוקים". '91 ארה"ב. 97 ד'
01.50 "סוף שבוע הדשני". '90 אוסטרליה

ספורט (05)

07.00 גוף בתנועה. שלוש תוכניות ברצף
18.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.30 חונכי עולמי
18.30 כדורגל ישראלי מהליגה הלאומית
19.30 גול חוזי. סיכום המחזור ה-30
20.00 קיק בוקס
21.00 כדורגל ישראלי. משחק מאתמול
22.00 שידור ישיר NBA. פלייאוף
24.30 גול חוזי. סיכום המחזור ה-30

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
08.00 המוחון של כאוילו (ש.ח)
09.35 בגדי הבלש. פרק 10 (ש.ח)
10.00 יער הפרא. פרק 9 (ש.ח)
10.35 מי רקס. פרק 6 (ש.ח)
11.05 אחי הגדול ג'ייק. פרק 63 (ש.ח)
11.40 בוורלי הילס 90210. פרק 84 (ש.ח)
12.40 משפחה הדושת. פרק 18 (ש.ח)
13.00 המוחון של כאוילו
13.35 הבוצביגים. בובות. פרק 14
14.00 תיאודור הגמור. פרק 8
14.35 הטופש של רון וסטימבל. פרק 5
15.05 מי רקס. פרק 7
15.35 פבק השובבה. פרק 62
16.10 צוות לעניין. פרק 16
17.10 לוגי שנבב. פרק 84
17.30 איק הנחול. פרק 17
18.05 בגדי הבלש. פרק 10 (ש.ח)
18.30 יער הפרא. פרק 9 (ש.ח)
19.00 המוחון של כאוילו (ש.ח)
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 נשואים פלוס
20.30 אריה משפחתית
20.55 לטר אהובתי
21.25 חושפי על הבר

הצגה שניה (06)

22.00 "כביתור ביטי א'". איטליה. ארבעה סיפורים שונים לפי עונות השנה העוסקים בשמחה ובאהבה. "הכלב הבתולי" של ג'והנה סורטנתורה – שגגא כלבים אינו בגליה להיספר בכלב. ידידות: "שלג בלהות" של מריו סולדי – אשה כבוגרת מגיעה על הוד הפנינה של בנה וכלתה: "כביתור ביום ראשון" של ג'והנה ברטולוצי – צעיר חולם מאתהב עד שדודו בשקה ישה "רבנסירת העץ" מתוח של פראנג'סקו בארילי לפליני. עם פילים גאורח, אורנלה מוטי ומריה מרלנה פליני
23.55 "האביר והמלכה". '55 ארה"ב. עם בטי דייוויס, ריצ'רד טוד, הרברט מרשל וג'ואן קולינס. בבמוי: הנרי קוסטר. 86 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אוניברסיטה פתוחה. תרבות האמנות
12.00 דיסקברי. הקרקס המוחרון (ש.ח)
13.00 דיסקברי. קסם המסוריות. פרק 3
13.30 דיסקברי. דרום פראי. מבוקש חי
14.00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. הקרקס המוחרון (ש.ח)
17.00 דיסקברי. קסם המסוריות. פרק 3
17.30 דיסקברי. דרום פראי. מבוקש חי
18.00 כיתת אמן. ג'ואן הגוטר. פרק 6
18.30 ציור סנת הספטנים
19.00 ברואות ספרותיים. לראות כמוים
19.30 סרטים אתרה. ההקקה
20.00 סתרות. שוק המפסי לאדם חופשי
21.00 דיסקברי. היסודות. בגלאפגוס
22.00 דיסקברי. מעבר ל-2000. פרק 357
22.45 סתרות. שוק המפסי לאדם חופשי
23.45 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

ג'ינגון בגל ביחד. 09.30, 13.00, 16.30, 20.00, 23.30, 03.00
ביקס ובודרים. 11.30, 15.00, 18.30, 22.00, 01.30

הום סינמה (42)

סיפורו של ריגנוטו. 09.00
משפחת אדמס. 10.30, 14.30
הביצודים 2. 12.30, 22.30
נשיקה בחוצות. 16.30, 20.30, 24.30, 02.30

הום סינמה (43)

לינרה. 08.00, 01.30
עולמו של וייין 2. 10.00, 19.00
בשם האב. 12.00, 14.30, 23.00, 03.30
נקבת הכית. 17.00
תופסים ראש. 21.00

הום סינמה (44)

תותים ושוקולד. 06.30, 12.30
הגבר שלא ידע למות. 10.30
הנשלכות. 14.30, 21.30, 04.30
דרכו של קרליטו. 16.30
זכרון בדם קר. 19.00, 23.30, 02.00

הארץ ממליץ

קולנוע

◆ שמש בוגדנית. סרטו של ניקיטה מיכאלקוב, דרמה רומנטית ופוליטית מעורבת ומרגשת, שנוצרה בידי אמן אמיתי. כמה מהסצינות בסרט הן מהיפות שראינו על בד הקולנוע בשנים האחרונות. ריגוגוף, תל אביב

ולא במקרה הפרופילים של קליל צבועים בצבע רטוב!

כדי לעמוד בפני שחיקה, קרינת שמש, לחות וקורוזיה
וכדי לשמור על המראה היפה, הגוון והברק לאורך שנים -
חייבים להשתמש בצבע רטוב באיכות מיוחדת!

דרוש **קלילכס** הצבע הרטוב לפרופילים, חלונות ודלתות מאלומיניום

קלילכס - יחידי בישראל שצבוע בסיליקון פוליאסטר
העומד בדרישות **AAMA 605**, התקן האמריקאי המחמיר ביותר!

מידע מפורט על צביעת פרופילי אלומיניום - יישלח לכל פונה

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210, קרית מוצקין 26114 ■ טל: 753044, 757914, 04-789110-2 ■ פקס: 04-757799